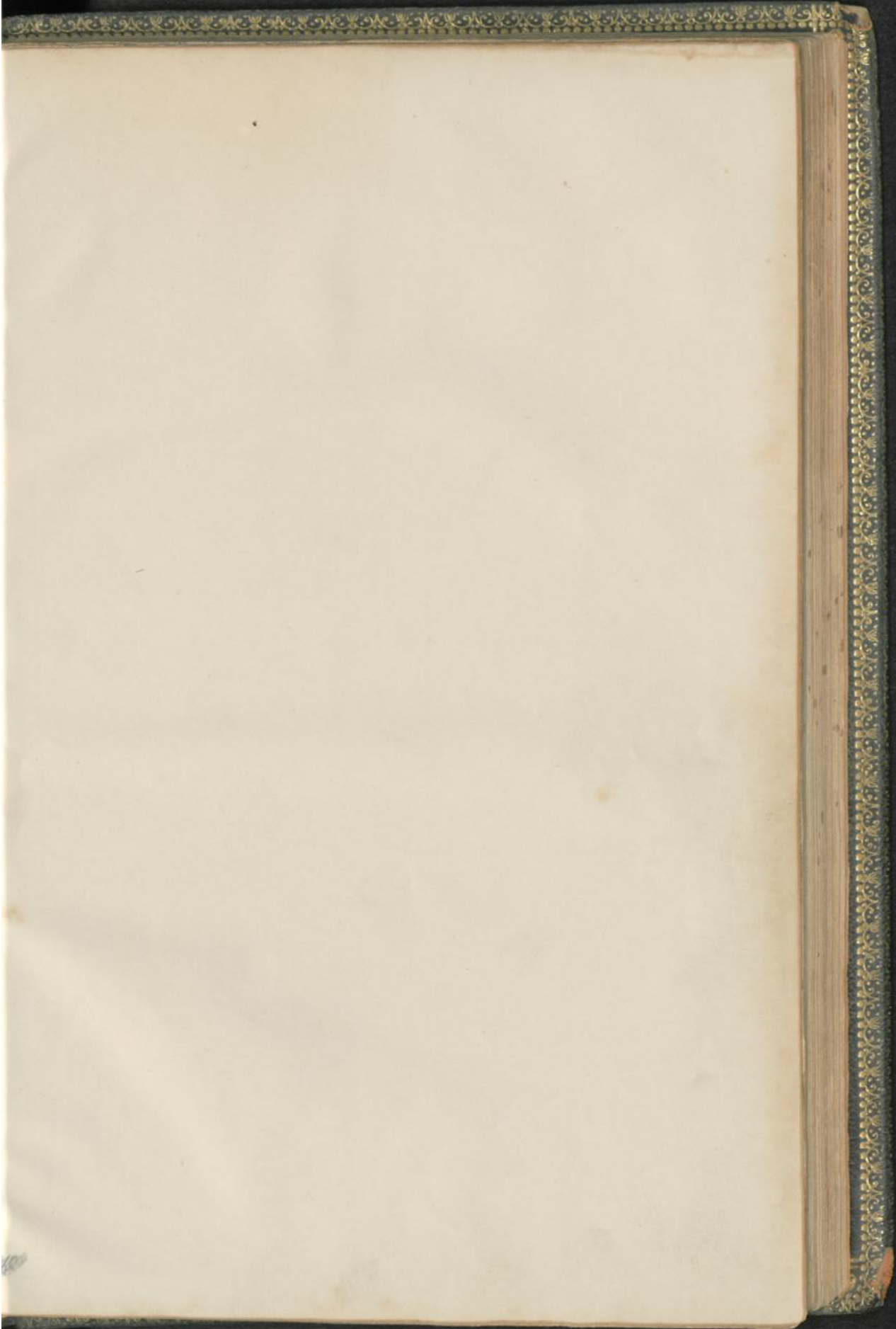
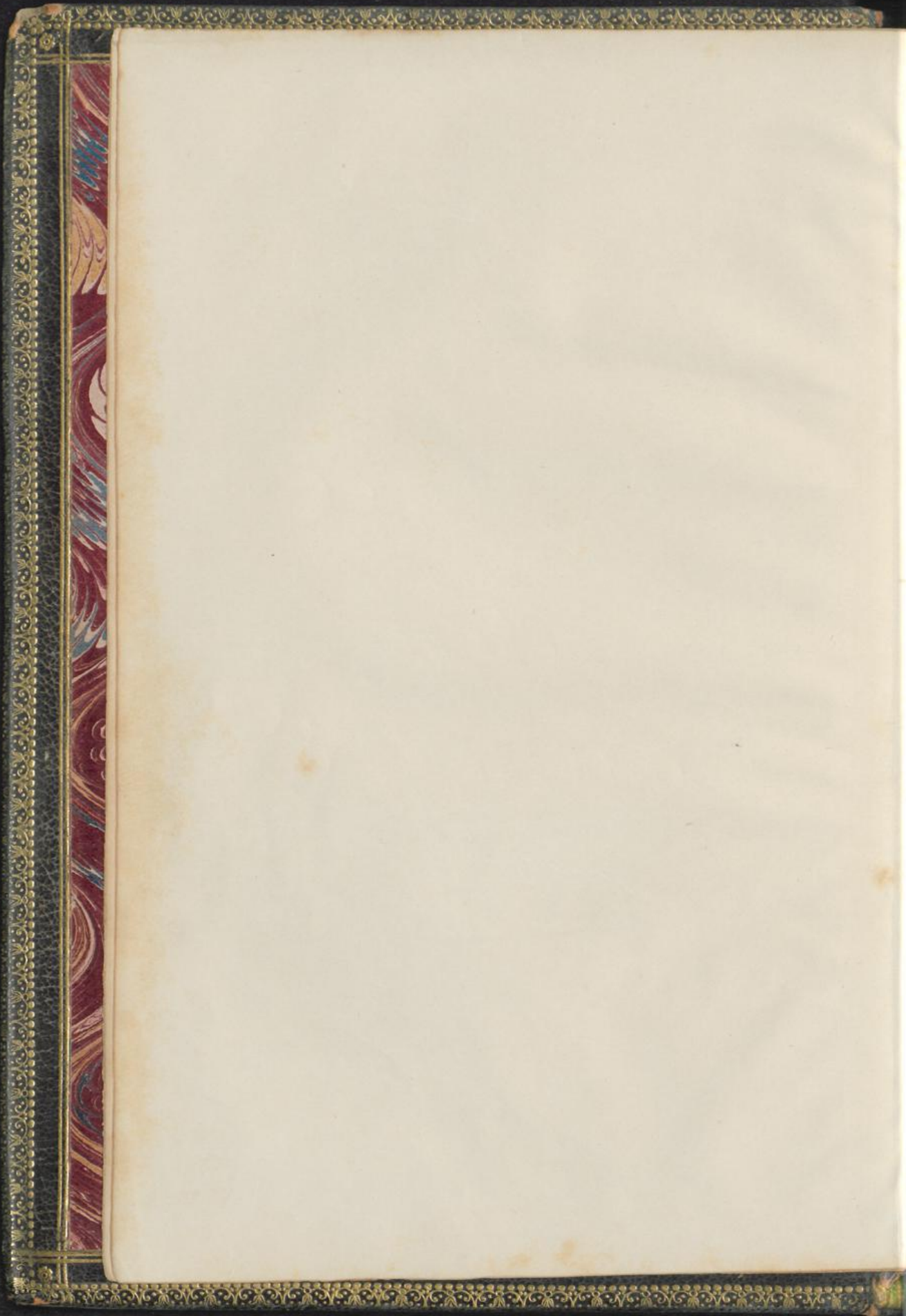

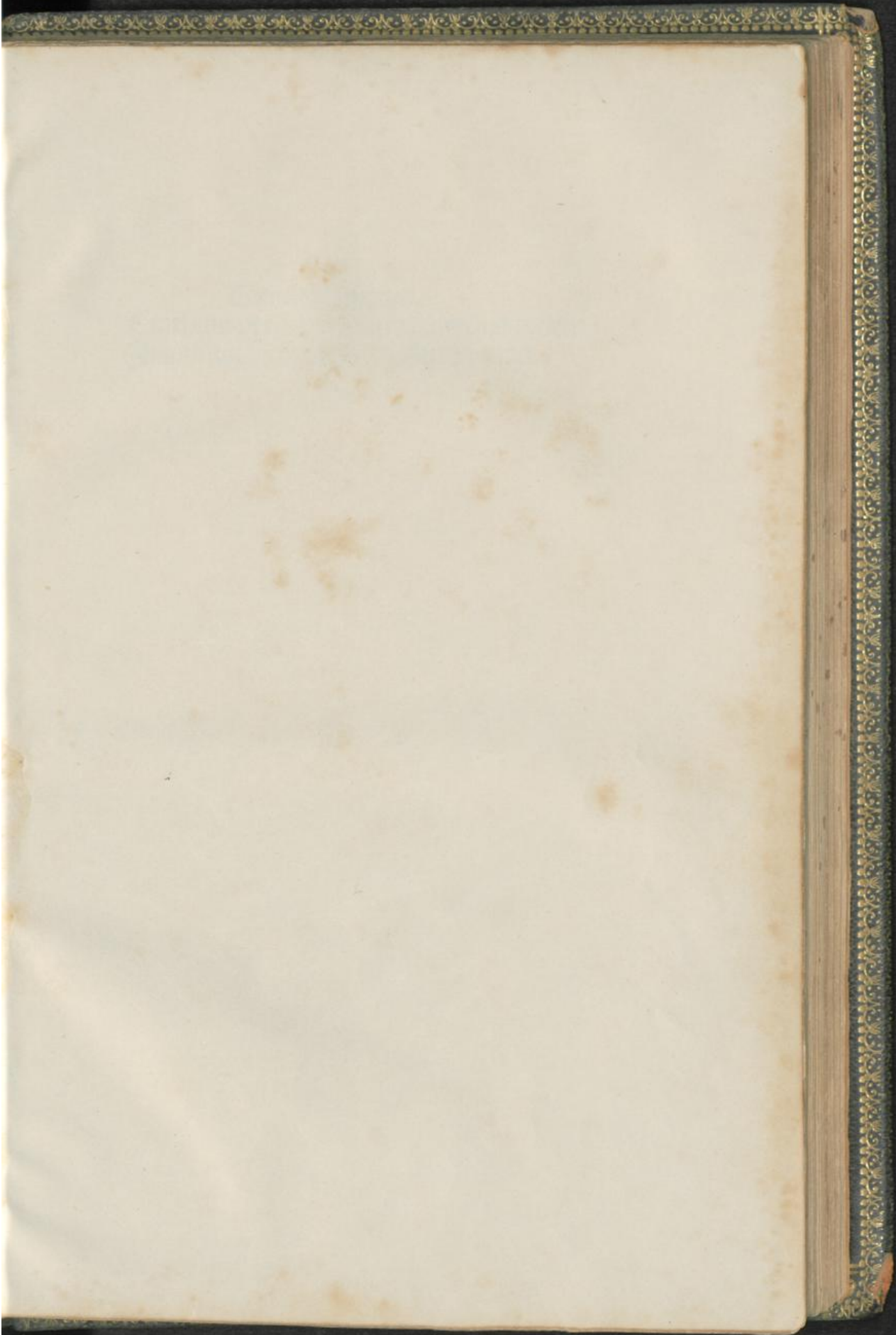
UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
- Med.-Naturwiss. Abt. -
DUSSELDORF
V 8

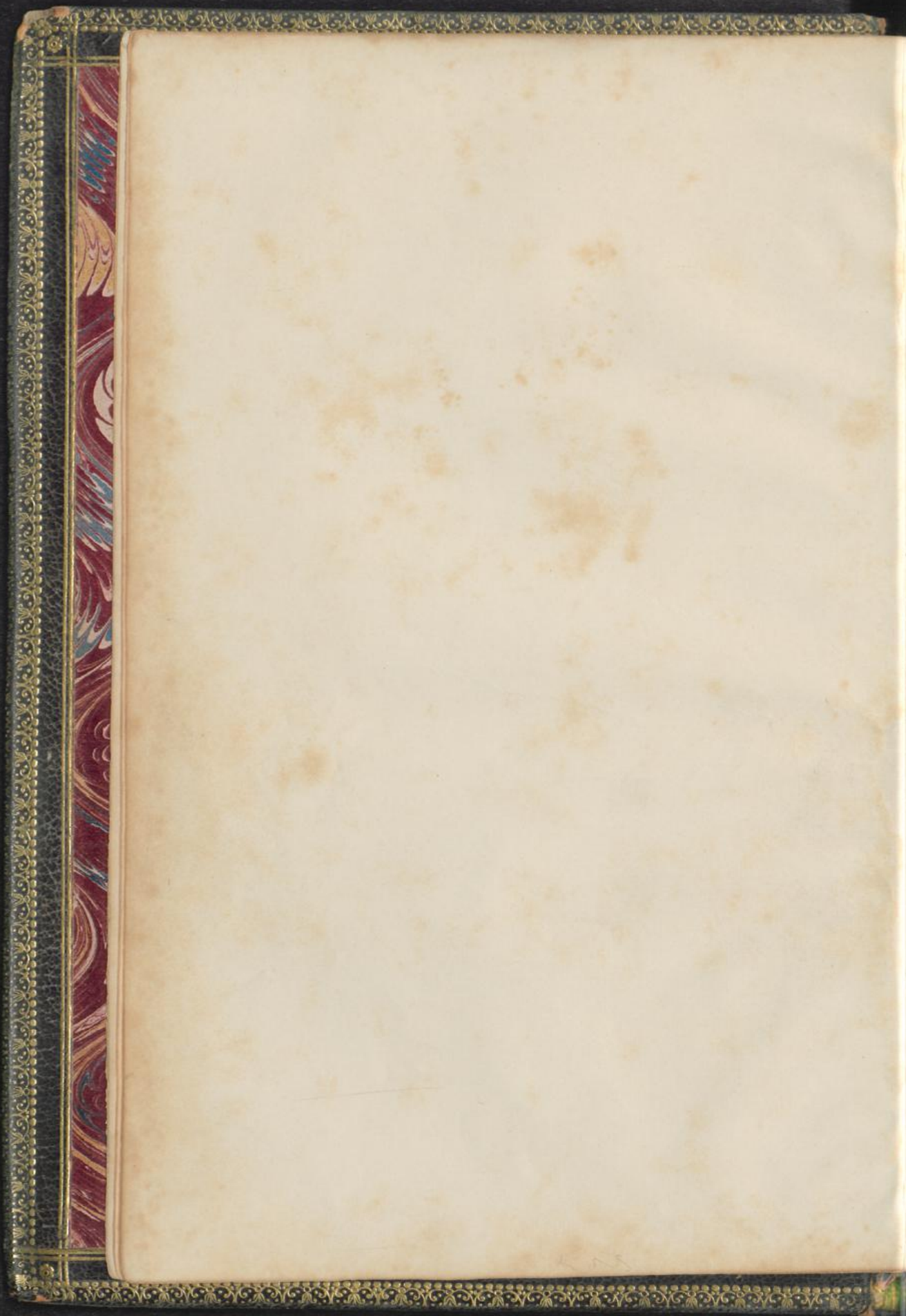
257

DV. 9

Luminare maius.
Sicut hinc ut totum radius illuminat orbem.
Illuminat latebras sic medicina tuas.

1503

Dv 9

Iohannis Iacobi de manlijs de boscho Alexandrini super descriptiones antidotarum et practice diui Iohannis mesue et aliorum illustrium medicorum clarissima interpretatio incipit. dicta Luminare maius.

Electuarium de aromatibus. qd scripsit. **R**ecipe ligni aloes crudi. rosarum. añ aure. xij. gallie muscate: mactis: dorongi: pipertis longi: nucis muscate: mente sicce: spice: cassie: mastice: cinamomi: gariof. assari. añ. au. iij. calamitaromatici. au. iij. croci. cardamomi maioris: et minoris: tritium sandalorum: reubarbari: costi: cubebe: zinziberis: seminus feniculi: anisi: chesiz. añ. au. ij. zuccari. 3. vi. miue aromaticæ. 3. xij. mellis dispensati q̄ntum sufficit. dosis eius a. 3. iij. vsq; ad aũ. vi.

Interpretaturi in presentiarum has descriptiones diui Iohannis me. ac aliorum medicorum onus humeris nostris impar supplices deo voces reddim⁹: vt sui rois intima nostra aspersione fecundet: vt tandem e vasto pelago in securum salutis portus nos redigat. **I**ntēdimus itaq; in hoc opere descriptiones quarūcunq; medicinarū tam vsualium q̄ non vsualium: tam solutuarum q̄ non solutuarum: que communiter apud apothecarios haberi debent ex diuersis omnium fere medicorum voluminibus excerptas aggregare. et simplicia in eis ingredientia: quoad ingenij nostri debilitas patetur declarare: eorum videlicet. complexionē electionem et c. vt legenti patere poterit. **E**t si de quopiam simplici auctores dissentire inter se videntur: si fieri poterit conciliare. q̄ si minus cui magis imitandum sit dicere proposuimus. **S**i qua min⁹ bene dicta extiterint: quod quidem humanis ingenijs est familiare ventiam postulantes ea lectoribus examinandā et corrigendā p̄posuim⁹. **I**n electuario igitur proxime descripto multa simplicia ingredientur que sunt declaranda. **S**ed primo dicemus quare dicatur electuarium. dicitur ergo electuarium: quasi electum: quia ex multis et varijs rebus electuaria conficiuntur et differentie inter ipsa sunt multe quia quedam sunt dulcia: quedam amara: quedam acetosa: vt diapiunus vel damacenum: prout apparebit in descriptione infra in antidotario Nicolai: et diatamarindus qui fit ex dactylis acetosis. et sic de singulis. **S**m autem Mattheum silua-

ticum electuarium diaroma est electuarium de romatibus.

Recipe ergo ligni aloes crudi. id est non cocti: quia coctum in medicina nullam aut paruam habet efficaciam: et posset dici sicut dicit Mesue de rosa al. et de reubarbaro q̄ lignum aloes coctum in medicina est sicut homo mortuus. de ligno aloes vide Mattheum siluaticum in capitulo proprio auctoritate cassij felicis vbi inquit. multi arabes faciunt ipsum bultre in aqua et illa aqua vtitur ad multa. tale ergo lignum aloes amisit virtutem et spiritum. **I**stud vero lignum est lignum arboris suauissimi odoris s̄m quosdam. et est lignum quod reperitur in magno flumine superioris baby lone: cui coniungitur fluitus paradisi terrestris. vnde quidā dicunt q̄ impulsione fluij ab arboribus terrestris paradisi conducitur: nullus tamen huius arboris fertur vidisse originem. **A**lij autem dicunt q̄ in cacuminibus montium superscriptorum locorum circa predicta loca existentium oritur hoc lignum: et impulsione ventorum aut temporis vetustate cadit in fluium predictum infra in confectio ne de xiloa loes ostendam modū cognoscendi bonum a malo.

Rosarum. scilicet rubearum: de quibus semper intelligitur cum simpliciter rose p̄feruntur. vnde Mesue in capitulo proprio de rosis inquit. melior est rubea s̄e rubedinis. paucorum foliorum et planorum. et ex albis melior est habēs similiter. **B**ulcasim qui fertur dicitur in tractatu secundo in capitulo de modo desiccandi rosas et reponēdi eas ait. sciendū q̄ qui siccauerit lib. io. rosarum mundatarū conuertentur ad lib. i. quando erunt sicce: et si rose fuerint ex montibus possibile est q̄ remaneant plus et rose de montibus sunt fortioris odoris q̄ ortulane. et ita earum aque: et ita est de omnibus herbis et floribus: quia q̄ nascuntur in montibus sunt fortiores ortulanis: et his que nascuntur in locis depressis. et ratio est quia in eis est minor humiditas magis digesta. et illa pauca non impedit actionem partium calidarum.

Ana grece significat pariter siue equaliter. et sic vbi hec dictio ponitur equale pondus de vnaquaq; medicina nominata est as sumendum.

Aureus s̄m modernos est pond⁹ dragme vnus cuius dimidia. et similiter solidus: vt ait Simon Janueſi. vñ Si solidus queris tres dragmas dimidiabis.

Gallia muscata est quedam confectio

que fit in forma troscata sicut apparebit infra in tractatu de troscis.

Macis apud Auten. in. ij. canosi ex auctoritate filij melaugue est cortex nucis muscate: sed fm circa instas nō est verū: qđ infra in electuario de mace declarare infedo.

Doronic sine dorongi sunt quedam radices parue saporis dulcis similes calamo aromatico in colore et figura. Sera. ca. de doronicis inquit. varongi. i. doronicum: et sunt vene albe interius: ceterius vero sunt ad curiuitatem tendentes. z defertur ex sin z doronicū ex sin est illud qđ magis admittit stratur in medicina. et hoc est satis notum.

Piperis longi quod apud arabes vocat darsufel. species vero piperis sunt tres: vt in diatriopipereon descriptione appebit.

Nucis muscate. hec omnibus nota est. qđam vocant eam miristicam: id est odoriferam siue redolentem inde charea miristica id est nux odorifera siue nux muscata. circa instans ait nux muscata fructus est cuiusdam arboris in india nascentis tempore maturitatis colligit z p septem annos seruat.

Ventre sicce. scilicet mente ortulane siue communis siue odorifere. Hec apud Dias. vocatur ediomū. ponitur aut in hoc electuario sicco: quia virtuosior est viridi. circa instans in capitulo de menta ait: mēta domestica viridis minorem hz efficaciam in medicina qđ sicca. siccat autem in umbra et per annum cōseruatur.

Spice. s. spice nardi vel spice aromaticæ siue spice autum vt dicit Aui. in. ij. canonis in caplo pprio: z sic semper quando reperitur spice simpliciter: de spice nardi intelligitur fm circa instans. spice p. x. annos pōt reseruari in loco sicco.

Cassie. id est cassie lignee. Aui. in. ij. ca. dicit qđ est cortex mou alcenti: z est specierū plurium: quarum vna est rubea boni saporis et odoris: et altera species eius est cuius sapor est sapor spice zc. melior vero est illa que est rubet coloris. pura plana: longi ligni. grosse canne. subtilis foraminis. solida grossa. boni odoris que mordicat linguā. ni gravero est mala. Circa instans ait. Cassia lignea est cortex cuiusdam arboris nascentis iuxta babyloniam: est autem cassia duplicis maneriet. scz cassia fistula z cassia lignea: cū aut cassia simpliciter inuenitur intelligendū est de cassia lignea.

Mastix est gummi cuiusdam spēi lentisci qđ nascitur in sola insula chio: vt est apud Simonem ianuch. hz fm Zsidorū in. ca. de ar-

boribus. mastix arboris lentisci gutta est. melior aut in chio insula gignit odoris. vt Sera. in. c. de mastice auctoritate Sal. alb⁹ ex mastice est ille qui dicitur glutē romanū zc. z melior fm Aui. est ille qui est alb⁹ magnus mundus.

Cinamomū. s. cinamomū subtile z electū species vero ipsius vt dicit Serap. in suo. c. sunt multe. z ibi dicitur ex auctoritate dia. darseni. i. cinamomum dicitur lingua persica arbor feni z darseni quidem sunt multe species denominantur pluribus nominib⁹ et diuersis fm diuersitates locorum. infra in cōfectioe de cinamomo etiam de ipso aliquid ostendam.

Gartiofolozum siue gartiofolozū vt dicit grecus et sunt fructus satis noti omnibus. tamē de ipsis melius declarabo infra in aromarici gartiofolati descriptione.

Assarus. id est assara bachara quā multū gartiofolatam agreftam vocant quidā aromatariorum vtunt folijs ipsius in medicina: sed male faciunt. vide Desue in cap. de assaro vbi sic ait. electio melior pars plante istius est radix: z melior radix que est grossa spissa. z cuius odor est subtilis z sapor acutus cum stipticitate modica apud nos in locis humidis nascit: cuius folia sunt similia cissos: id est hedere sicut est motum omnibus. De assaro per simplex s. scripto vide Dias. est em̄ alta herba que a multis vulgariter sermone punculula nuncupat.

Calamus aromaticus: sicut inquit Serapio ex auctoritate Diascori. nascitur in india: et melior ex eo est cuius color est sicut iacintus et habet nodos spissos. et quando profunditur habet in se neruositates z cāna eius est plena quadam re simili texture araneæ cuius color est albus et est viscosa. z in sapore eius vt dicit Galienus est acuitas z punctio pauca.

Diascorides autem de calamo duo capitula facit. vnum de calamo aromatico qui in india nascitur cuius optimus est in colore rufus cuius nodis spicis. et iste est ille qui nobis sruent. aliud capitulum facit de calamo agresti. et iste videtur esse species graminis: sicut patet per Serapionem capitulo de gramme. et hec est planta venenosa animalibus. quia ibi Diascorides ait. calamus agresti maior est in omnibus ab acotis quem si animalia comedunt citius affert mortem et maxime ille qui in vije babylone nascitur.

Croci. s. croci pūnis siue orientalis: siue

zahafarā: vt dicit arābes. et est allus qui dicitur ortulanus et infectus: eo quod ex ipso fertur cum tingit. et iste est flos carthami. Dia. in. c. de croco dicit. crocus est medicine utilis: sed melior est recens boni coloris et subtilis odoris. et mediocriter subalbidus et longus: non fragilis: sed plenus cuius tactu inficit manus. et quod non habet secum odorem viscidum: quod si ista non habuerit signum est quod vetus. est autem infusus.

Cardamomum maius est heil: vt reperitur apud Sera. in ca. de cardamomo vbi inquit sic. cacolla. i. cardamomum. cardamomum maius est heil. et minus est hylbane: et est masculus Bartho. motagna. in suis consilijs. in tractatu. xxi. de egritudinibus apparitionibus in extremitatibus. et primo de hermia. et de oibus speciebus hermie ait. cobetbague: et est in rei veritate maius cardamomum a vulgo nominatum melegeta. et sic etiam vide. Aut. in. ij. cano. quod de cobetbague capi. facit. et ibi dicit quod est granum paruum simile cardamomo quod defertur de sciaonia. et sic verum est quod cobetbague est nux sarta que a vulgo melegeta dicitur: eo quod grana eius simulantur melice grana. et sic hodie ab apothecarijs nobilibus ponitur pro heil: siue cardamomo maior: siue grana paradisi melegeta que apud oes est satis nota.

Cardamomi minoris est hylbane et non habet capita nec corticem. et hanc grana habentia corticem: cuius color est sicut cardamomi maioris et substantia eius est subtilior: quam substantia maioris. et virtus eius est sicut istius. et istud semper intentione modernorum est illud cardamomum quo communiter utimur. et istud intelligitur quod simpliciter ponitur. non autem est nigella citrina nec nigra: vt putauerunt quidam.

Trium sandalorum: videlicet sandali albi: rubri: et citrini: qui satis sunt noti.

Reubarbarum verum dicit Mesue est ex medicinis benedictis solemnibus in quo agere gregant multe ex infectionibus que querunt in re faciente mundificationem. reubarbarum vero dicitur a reu quod est radix: et barbaz: eo quod in barbaria regione oritur et in india neque illud omittendum censetur: quod ammiamus marcellinus de eo dem refert: tanquam fluuius que europam asiāque determinat viciniam esse amnem rha nomine in cuius ripis et marginibus nascitur radix eiusdem nominis ex reubarbaro laudauerunt magis illud ex eis: quod est subnigrum declinans ad rubedinem infra in confectione de raued semel meli docebatur discernere bonum a malo si deus voluerit.

Costus est radix amara reperitur aliquando in multis confectionibus scriptum costum dulce sed nec vidi nec audiui aliquem qui dixerit se

vidisse. de ipso tamen apparebit iterum infra in confectione diacostis.

Cubebe est quedam fructus rotundus aliquantulum depressus et latus inter folia eius reperitur qui quando maturus fuerit vergit ad rubedinem: et intra ipsum est granum triangulatum. auctor est Serap. semper circa instans cubebe est fructus cuiusdam arboris in india nascentis. potest autem seruari per decem annos. eligenda est que mediocriter habet acutum saporē cum multa aromaticitate et modica dulcedine. Aut. in. ij. ait. cubebe eius virtus est similis rubee. verumtamen est subtilior. et infra apparebit electuarium diacubebe. et ibi de ipso iterum aliqua subiungam si deus voluerit.

Zinziber est radix satis nota. circa instans ait: zinziber quidam dicit ipsum esse radicem arboris. alij dicit ramusculum arboris: sed ipsum est vena seu radix herbe nascentis in trifurcatis partibus et in motibus sciaoniae.

Feniculi semen est illud quod apud grecos dicitur maratrum. Unde Macer feniculum medicum calidum siccum: que scdo dicunt esse gradu. maratrum grecus vocat illud.

Anisi. s. semel ipsius. Aut. in. ij. can. ca. de aniso. dicit quod semen ipsius feniculi romanum est: et est minoris acuitatis quam nabathi et in ipso est dulcedo: et est acutus quam nabathi electio romanum poderosius est. semper circa instans eius semel seruat per quatuor annos.

Cheisim vero est leusticum sicut reperitur apud Simo. ianuen. sed chaisum est abortiuum: et de forma ipsius plute repitur apud Dia. sub nomine ligustici: eo quod plurima quantitas ex eo nascitur in Liguria puincia: unde nomen accepit. unde Macer. A ligurum patria sumptis se ligustica nomen dicitur. et semel ipsius est illud quod efficaciam habet in medicina. Aut. in. ij. can. de cheisim capi. facit. circa instans ait: semen eius leusticus appellatur semel non habet radix in medicinis debet poni: quod per tres annos seruiatur.

Zuccarum est mel cane. Aut. in. ij. can. de ipso duo ca. facit. vnum de zuccaro absolute: et dicit ibi quod eius arundo zuccari in natura existit. et aliud de zuccaro alhufar quod est mamma cadens super alhufar. et est sicut frustum salis. et reperitur aliud zuccarum quod vocatur zuccarum tabarget. i. album vt est notum.

Muia aromatica. i. muia cum speciebus siue muia aromatizata: cuius descriptio apparbit infra semper Mesue in tractatu de sirupis. sub hoc titulo modus conditi de citonijis etc.

Mel apud Dia. est ros celestis que apes colligunt: cuius genera sunt duo. vnum quidem

quod cupillones apes colligūt. aliud qđ sub terra inuenitur. et atticū dicitur qđ variole et lanuginose et fortiores apes reponūt et habetur melius ad oculos claritate faciēs etc.

Mesue ponit qđ istud electuariū debet fieri cū melle: sed hodie in nostris partibus fit in morfellis cum zuccaro: sed tempore antiquo vtebatur magis melle in electuarijs ac cōfectionibus qđ nostro tpe. et hoc accidit: qz antiquo tempore non habuerunt: ita cognitione cānarū zuc. sicut habēt moderni: si autē cū melle facere volueris: hec est regula qđ pro vnaquaqz libra mellis bene dispumari ponatur. ʒ. iij. spēz tritarum et cribellatarū. et tūc fiet electuarium effectus melioris et operatio medici nobilior. quidam ponunt in libra vna mellis dispumari ʒ. i. f. pulueris speciez tritarū: sed tūc cōfectio nō est rāte cōpationis: sed esset malous delectationis ad gustū infirmi. in lib. vna zuccari sirupizati et cocti perfecte pomit. et ponit debet. ʒ. i. specierū preparatū et cribellatū. et tūc electuariū vř cōfectio erit perfectioris operationis fm intentionē medici et sciētie. si autē in lib. vna zuccari sirupizati vt dictū est ponatur ʒ. iij. vel. iij. pul. speciez dictarū: tūc erit cōfectio melioris saporis: sed diminuef illius operatio fm medicū et penes intētionē medicinalē. nos aut volumus intelligere per puluerē speciez preparatū oia que possunt cōterri. et si querit qualiter mel ponit in electuarijs. dico qđ tribus de causis mel ponitur in electuarijs. vt dicit Alico. in phernio sui antidotarij. primo ad cōseruandū electuaria: nam pro ceteris liquoribus mel est bonū ad cōseruandū. secundario ponitur: qz mel est valde mēdicatiuū. i. correctiuū malicie medicinalis: et pprie solutiua. tertio qz sua dulcedine amaritudinē speciez temperat.

Dosis est limpatata mensura vel pondus alicuius rei medicinalis simplicis vel cōpositi. videlicet speciez herbarū aut electuariorū. et sic de singulis. Mesue habet. dosis eius. s. electuarij est a. ʒ. ij. hoc est qđ potest dari aut sumi. ʒ. ij. sine molestia.

Electuariū de gēmis. ʒ. albarū margaritarū ʒ. iij. fragmētoz: zaphiri: iacincti: sardinis: granatarū: feruzegi. i. smaragdi. añ. ʒ. i. ʒ. doarte: dozonici: corticum citri: macis: seminis alfelenemich. añ. ʒ. ij. coralloz rubeoz: larabe: limature eboris. añ. ʒ. vnius partes duas. been albi et rubri: gartosiloz: zinziberris: pipperis longi: spice: folijs: croci: heil. añ. ʒ. i. troc. diarodon. ligni aloes. ʒ. v. cinamomi: galange: zurrumbet: añ. ʒ. i. f. folioz: ʒ. au

ri et argenti. añ. au. ʒ. musci boni. ʒ. ʒ. atis bre. ʒ. ij. confice cum melle. emblicorumz colatur a gelentabim de rosas partibus equalibus quantum sufficit.

Gēme sunt lapides prectosi qui ingrediuntur istud electuariū. Psidorus in ca. de gemmis ait post marmoz genera gēme sequuntur: que multū aureo decorem tribuunt venustate colorum. primordia earū a rupe cauali fabule fuerunt pmetheū primū fragmēta facti eiusdem inclusisse ferro ac digito circundasse hoc fuisse anulum et gēma: vt tradit Plinius naturalis historie li. 5. 7. genera gemmarum innumerabilia esse traduntur e quibus nos ea tūc que principalia sunt notissima annotabimus. gemme vocate sunt qđ instar gūmi translucant. prectosi lapides ideo dicti sunt: quia magno precio emūtur: siue vt a vitibus discerni possint: seu qđ rari sint. et istud electuarium apud nos est in vsu et valet mirabiliter ad ea que dicit Mesue.

Albe margarite sunt lapides dicti perle qui in ostris reperuntur: quedam sunt perforate: alie non perforate. et perforate vt dicit Matheus silua. sunt artificiose facte. et non naturaliter: sed nō perforate. que naturales sunt meliores sunt perforatis. et ideo quādo in medicinis ponuntur non perforate intelliguntur. sed sunt alique obscure ad cōtrimitatē tendētes nō perforate que perforatis equipollent. et ideo eligēde sunt clare et albe. qđ nō obscure qđsi albede sunt nō sunt ponēde in medicinis. origo margaritarum inquit Plinius conche est haud multū offere rū cōchis differēs dos ois in cādore magnitudine orbe et pōdere. vide ibi.

Fragmēta fm Mesue sūt ex quinqz lapidibus prectosis qui omnes quinqz istud electuarium ingrediuntur. et sunt multum in vsu in medicinis cordialibus: et ad multas alias necessitates. et sic qđ doctor ordinat fragmētoz cordialium aut pctorioz intelligit de illis quinqz que inferius nominabo.

Saphirus siue scrites vocat: eo qđ in litore sirtū inueniatur. et est lapis sicut narrat Matheus silua. ex auctoritate Alberti qui venit ab oriēte et india et in ipidomonto apud podium prouincie regione et ciuitate: sed non est adeo prectosus: vt per omnia sit similis orientali. est autem coloris perspicui sicut celū serenatū: sed vincit in eo flavus color. melior autem est qui non satis est perspicuus. optimus autē qui habet nubes obscuras ad rubedinē declinātes. Psidorus ait. saphirū ceruleū. et cū purpura hñs pulueres

anreos sparfos optim⁹ apud medos nullo tñ perlicid⁹. hic lapis est apud nobiles not⁹. **I**acintus lapis est apud Sera. cui⁹ sunt tres. vna earū est coloris rubei. secunda est coloris citrim. tertia vero coloris hahali: et coloris antimoni: sed nobilior omnibus est rubeus. et quādo incenditur ignis super eū rubescit multū. virtus iacincti est multum vulgata et honorata inter homines. vnde si quispiā iacinctū secū portauerit aut sigillauerit aliquid. et portauerit sigillationē illam secū si intrauerit in regione aliqua. vel pro uincia in qua cadunt fulgura multa. seu in terra pestifera nullatenus nocebūt et c. est itē iacintus herba: vt tradunt poete a nomine iacinti pueri amati ab apolline et in flore sui nominis cōuersi: aut vt **P**li. refert a cruore sanguinis atiacis edito ita discurrētibus venenis: et grecarū litterarū figura ea legatur inscripta: qđ et **Q**uidius et **A**rgyllius in bucco. testantur.

Sardonis siue sardinis lapis fm **W**ath. filia. ex auctoritate **A**lberti est lapis ab antiquis inter preciosos lapides numeratus. est autē habēs ruborē spissum cū substantia parua: sicut si per uetas imagines in rubea terra: et fm hāc diuersitatē inuenitur quinque modis. et **S**ido. sar. sunt quinque spēs. s. que omnis appellata est q̄ habeat in se p̄mixtum cōdorē in similitudine vnguis humane. greci em̄ vnguē onicē dicūt. in india vel arabia gignitur. et autē hāc lapidē accedere animū ad gaudium. et acuerē ingenta. sardis vero dicta est eo q̄ p̄mixtū repta fuit a sardis. vel dicitur sardis a regione vnde reperitur. hec rubrum habet colorem.

Granatus lapis fm **W**atheū siluaticū ex auctoritate **A**lberti est de genere carbūculi. est autē lapis rubeus et perlucidus in colore similis quitinos. i. balaustis. est autē rubeus aliquatū obscurior carbūculo: et cū subijcitur ei in sigillis niger color inuenitur quidā modus qui intra ruborem sparfus habet viole colorem. p̄pter hoc genus violatū dicitur. et est preciosior alijs granatis letificat cor et pellit tristitiam.

Feruzegi sicut dicit **M**e. est smaragdus et sic reperitur apud **W**atheum siluaticum in capi. de lapide smaragdī. mirandū est de **S**ymone ianueñ. ingenioso in simplicibus qui dixit q̄ feruzegi est stannū: et q̄ in hoc nō cōuenit. postea ipsemet in capi. de lapide feruzegi. sic ait. lapis feruzegi fm alhani est lapis topacijs: si dicit feruzegi idem est: qđ nō ē credendus: quia intērio domini **M**esue

est q̄ feruzegi sit smaragdus et non stannū nec lapis topactus cum ibi non conueniant. **A**ut. autē in tertio cañ. in fen. xi. in capi. de medicinis cordialibus habet feruzegi. et in quinto canoñ. in simplicibus exponit qđ est smaragdus: et sic est. smaragdus aīam viriditare dicitur. **S**era. de lapide smaragdī dicit q̄ ille qui est viridior et fortis viriditatis est melior alijs c. hic lapis est satis notus. valet autem smaragdus ad precogitationē futurorum auget substantiā comescit motus lascite tempestates eliminat emittit sanat et obstitit epilepsie.

Zedoaria siue zedoar arabice. **S**era. autē fecit vnum capi. de zedoaria. et duo capi. de zurūbet: sed in vno est scriptum sic zurūbet: de quo infra in predicta declaratione istius alectuarij videbis quid est. aliud capi. facit q̄ dicitur zurūbeth cum. h. et istud idem est q̄ zedoaria. tu vero considera differentiam que reperitur pro vna syllaba: et he sunt radices rotunde similes radicibus aristologie rotunde in rotunditate earum. et sunt similes in sapore et colore zinziberi et afferuntur de sem. **A**ut. in. ij. cañ. duo ca. facit. vñ de zedoaria et aliud de zedoar. qđ vt dicit **S**ymon ianueñ. et hec satis sunt nota.

Cortex citri est fructus magnus sic vocatus. **S**erap. ca. de citro. dicit atrog. i. citrū. **B**al. fructus hulus arboris nominat in greco pomum aque: et cortex eius non est frigidus: immo est aut equalis complexionis aut minus equalis parum. et iste fructus notus omnibus. quidam vero de nouo scribens in titulatus lumen apothecarioꝝ: qui potius est discere volētū tenebra: in hoc valde deceptus est. dicit em̄ corticū citri. i. cedri: q̄ nō est bene expositum. quia vide **D**ia. quod vnum capi. facit de citro. et aliud de cedro. et non sunt idem: melius vero si deus voluerit infra in mitridato q̄ **A**lc. scripsit declarabo quid est cedrus de quo fit p̄r cedraria siue alchitrau. quomodo autē citrangulū differat a citro vide in. v. cañ. et q̄ eius folia sunt cordialia. vide eundem. xi. tertij.

Alfeletemisch siue feletemusch est octmū gariofilatū. vt dicit **S**era. in capi. de octmo gariofilato. et dicit q̄ folia eius sunt parua: quorum color est inter virorem et glaucedinem. et odor eius herbe est similis odor gariofilorum: et eius semen est minutum nigrum: et colligitur in mense iunij. Scendum est q̄ quando reperitur feletemisch: siue ozimum: siue basilicon gariofilatum in electuarijs et in cōfectionibus semper intel

ligitur: sed in vnguētis et emplastris herba intelligitur. hoc apud Aul. in. ij. cañ. vocatur salamanuschi. et ibi dicitur quod est ozimū gariofi. nā ipsius odor est siliis gariofili. et fmi circa instans et semē p tres annos seruat.

Coralus rubeus est nobilior alius. Dia. coralus quē multi lithodendron dicunt arbor est in fundo maris: que dū velli ceperit accepto aere grauescit. nascitur vero multū in p̄mōtorio sicilie noie pachino. eltgēdus est colore coccineus. i. rubeus post in bonitate est albus. et deterior est niger.

Charabe siue cachabre ē gūmi fm Aul. sicut sandarachā. i. vernix tendens ad citrinitatē et albedinē et peruetatē. et quāq̄ declinat ad rubedinē que attrahit paleas et fracturas plantarū ad se. et ppter hoc noīatur charabe. i. raptens paleas persice. et de hoc sūt pater noster: quibus vtuntur mulieres p deuotione. et hoc gūmi satis est notū.

Cimatura eboris. i. limatura siue rasura dentis elephātis. vnde vide Simo. ianueñ. in ca. de eboie vbi ait. ebur est dens elephātis inde eburne. aptū est medicine in multis cōfectionibus ingrediēs et sic est.

Cbeen albi et rubei sunt quādam radices quae de armēna deferuntur. Serap. dicit spēs eius sunt due. s. rubea et alba. et sunt ambe venae in magnitudine radictis pastinace pue: quarū quādam sunt tortuose. et deferuntur ab armēna. odor etus est bonus. et est in eis viscositas: moderni herbarij inuenerūt in nostris partibus de vtraque specie: sed in odore nō conueniunt: vt in armēno.

Cfoliū siue malabatry: vt dicit Serap. herba est quae nascitur in india. et habet folia quae expanduntur super faciē aque in illis partibus: sicut lēricula aque. et non habet radicē. et quae colligitur inseritur in filo. Gal. in. vij. simpliciū inquit malabatry foliū. i. foliū indianū spice simile est fm virtutē et sic est. Aul. in. ij. cañ. in. c. de folio dicit quod loco eius ponitur pōdus ipsius de mace aut etiā de spica. et sic fit. quidā mercatores vendūt folia gariofilorū p vero folio. sed verū foliū nunquā vidi nec audiui aliquē citra mare vidisse. est enim preciosum.

Troc. diarodon. troc autē dicitur a trocos quod est rota. quia trociscus est similis rote curretis. diarodon. i. de rosis. descriptio ipsius apparebit infra.

Salange sunt quedā radices odorifere: sicut sunt note infra apparebit diagalanga. et ibi melius ostendetur.

Zurumbet est spēs zedoarte. idē tū nō est vt quādam volūt. in isto elio possumus certifica

ri quod zurumbet non est zedoarta. quia Me. habet zedoartā et zurumbet quod nō sunt idem. radices vero zurumbet sunt radices siles cipo in figura: sed multo maiores et duriores intus sub citrini coloris odore et sapore zedoarte. Serap. ca. de zurumbet dicit ex auctoritate. S. zurumbet ex spēsibus odoriferis. et ppter hoc admisceat cōfectionibus aromaticis. Aul. in. ij. cañ. dicit zurumbet est herba siliis ciperio: sed est maior et minus odorifera.

Folia auri et argenti sunt nota. et ambo debent esse mera.

Muscus apud Aul. in. ij. cañ. est folliculus aialis: sicut gazel ipse: nisi quod habet duos dentes albos flexos ad interiora: sicut duo cornua. Sera. vero in ca. de muscovult quod muscus sit folliculus gazel: quod cum Aul. nō cōuenit. ego vero interrogans quendam mercatorē si gazel est aial proferens muscū: ipse rēdit quod nō. sed in similitudine differunt parū. muscū vero melior est ille quod deferret de regionibus rēbaci vt dicit Serap. quia illud aial in illis regionibus comedit spicā nardi et alias spēs odoriferas. et quō muscus magis redollet tanto melior est. hodie raro reperitur bonū falsificat enim cum epate lupi. et alijs rebus.

Mel emblichorū est illud quod docet rasis in nono almanzorū in fine electuarij letificantis: sicut apparebit infra.

Colatura geleniabini de rosis fm moderiorū vsum est mel rosatū colatū. Aul. in. ij. cañ. in. c. de rosis ait. aqua rosa. est bona capitū et stō. et cōfortat que ex ea nutrita est cum melle stōm: et est geleniabini. in. v. vero cañ. in distinctione de cōditis. de geleniabini loquitur Paulus in ca. de dolore stōi ait. addat murabā. i. geleniabini. Mar. silua. in sra muraba dicit quod est conditū aliqd: sicut rose viole et c. et ita dicit Simon ianueñ.

Confectio alchermes. et sunt grana tinctorū. Be. sete tincte ex chermes circiter lib. i. et pro parte super cuius tinctura nō p̄terit spaciū extensum. et submerge eā in succo pomorū dulciū. et aqua rosata. añ. lib. i. 5. et dimitte die vna. deinde fac modicū bulire donec aqua rubeat. deinde extrahe ab ea setam. et exprime eā. et pone in ipsa zuccari tabarzet. 3. cl. et coque vsq̄ ad spissitudinē mellis: et remoue ab igne. et proice in ea actu calā ambre minutum incise. 3. iij. et dimitte in eo liquefieri. deinde p̄ice super ipsam puluerē harū rerum Be. ligni aloes crudi: et darseni. añ. 3. ij. auri boni. 3. i. musci boni. 3. i. tertiā confice et fiat.

Confectio. i. simul factio. et deriuat a conficō conficis. quia ex pluribus rebus cōficitur

et potest esse mollis seu solida seu dura. hec apud nos est in usu: sed non multum. dñs De. in. c. de lapide stellato habet confectionem lapidis lazuli et idem est.

Alahermes siue chermes sunt grana tritorum quibus tinguntur panes. reperit aliqui scriptum chermes cum. s. et tunc sunt passule sine ossibus de quibus Serap. in ca. de granis tinctorum. cum quibus tinguntur panes inquit chermes. i. grana. in ca. vero vite et eius species: et quae ex eo sunt. dicit alius philosophus alchermes ita nominantur in lingua feris et sunt passule sine granis et sic est. Dia. vocat cocum infectum. i. quo tingit et hec grana ut dicit Mat. fil. in qua tingit scarlatum. unde dicitur de christo quod fuit vestitus veste cocinea. i. tinctorum cocco. s. grana de scarlatum.

Poma dulcia apud omnes poma pisana siue de paradiso sunt magis laudata quam alia poma: et si illa habere non poteris accipiant redolentia: quae etiam sunt laudata ad confortandum cor.

Zuccar tabarzet. i. zuc. albi. de quo Dathens fil. in littera tabarzet ait. tabarzet. i. albi quod fit in illa regione sic nominata.

Darseni. i. cinamomum grossum. non est autem folium: exponitur simonima. Nec darseni est cinamomum finum ut quidam dicunt. infra apparebit confectio de cinamomo: et ibi melius ostendam.

Lapis lazuli. s. circa instans determinat ab auctoribus vena terre: et est de qua fit lazulus: s. i. lapis armenus dicitur: quod in armenta reperitur. de modo laudandi lapidis lazuli: scias quod debet fieri sicut fit de lapide armeno. ut docet De. tu. c. de lapide armeno. et modus eius iste est: terat lapis lazuli vel armeni in vase lapideo vel in mortario lapideo: deinde fundat super ipsum aqua dulcis. i. aqua coctis et laue sic terendo: et fiat illud trigiesies semper in nouando aqua: et adhuc decies post illud laue cum aqua rosa. et dixit alchindus laue cum aqua ro. et buglosse post purgationem eius. acquirunt enim mirabilis proprietates ex hoc ad egritudines multericas. De. de lapide lazuli loquitur in ca. de lapide stellato: et ibi describit confectionem de lapide lazuli: quae videtur esse eadem cum confectione de alchermes: et sic si legis istam descriptionem de alchermes cum illa de lapide lazuli videbis quod in simplicibus et in virtute et in omnibus conueniunt.

Confectio de xilaloos. s. ligni aloes crudi et rose anni. s. viij. gartosi. spice nardi macis nucifini. gallic muscate cubebe cardamomi et heil mastice cinamomi cipi squinati zedoarie been albi et rubei folij sete crude margaritarum coralloz rubeoz charabe folioz citri

et corticum eius et alfelgemisch sansuclii simbrij mente sicce pipervis longi zinzl. anni. s. iij. musci bont. s. vnius tertiam ambre. s. i. s. et confice cum melle emblicorum et niua aromatizata.

Confectio de xilaloos. i. compositio de ligno aloes quae etiam ad formam elarii reducitur Aui. in v. casu. ponit vnam aliam descriptionem: sed non est eadem cum ista quam facit Mesue. Ras. etiam in lib. de diuisionibus habet vnam de descriptionem que non concordat cum ista. tamen apud nos nulla illarum in usu est.

Xilaloos apud grecos est lignum aloes et sic reperit apud Aui. in. ij. casu. quibus Chystoforus de honestis super confectione de diamusco credens se inuenire capsum de ligno aloes in lra. l. et non aduertens quod vocaretur xilaloos dicit. mirandum est quod Aui. non facit de ipso ca. s. ligno aloes in. ij. casu. vbi de simplicibus tractat. sed hoc recte non dicit. quia bene Aui. in. ij. casu. de xilaloos loquitur in lra. x. et ibi docet modum cognoscendi bonum a malo dicens vlt melius xilaloos est illud quod magis submergitur in aqua. natas vero est priuata vita et spiritu. Alio modo cognoscitur. v. in colore: quod esse nodosum. fuscum et obscuri coloris in odore quam comburitur super carbones facit fumum boni odoris. et facit velut spumam in sapore quod sit amarus. et in potere si natat super aquam est malum: si submergat est bonum.

Ciper est species iunci. et sic a multis triagularis dicitur apud nos in pratis ac in locis aquosis nascitur. radice vero eius comperitur vni medicine.

Squinantum est palea camelorum. quae camelis ea comedunt. circa instans et Sera. ca. de squinato dicitur quod de ipso administratur sunt flores et radices et folia. hoc est notum.

Seta cruda. i. non cocta: que nullam aut paucam efficaciam haberet in medicina: ut infra in diamusco melius ostendam.

Sansucus. i. maiorana circa instans in ca. de maiorana dicit. maiorana. i. sansucus flores et folia vni medicine comperunt. colligitur in estate cum floribus et in umbrato loco desiccatur per annum seruat. Simbrium. i. menta aquatica. siue balsamita. Aui. in. ij. ca. dicit nemem id est simbrium: sed fuit error translatoris. ut puto: quod nemem apud Sera. est serpillium. et sic est magis credendum auctoritati Sera. i. simplicibus quam Aui. vide etiam apud Jo. archulannum in ca. de cura cephalice: tam caele quam fri. qui dicit nemem. i. serpillium. et non est simbrium. et sic est. licet Christophorus barzicus super illo passu exponat nemem esse simbrium vel serpillium quod non acceptatur.

Descriptio electuarij sarboitēg. et est letificans descriptione hamec filij zacharte. ꝑ. ro sarū: lig. aloes. añ. 3. vi. mactis nucismuscate gallie muscate: cardamomi: hell. añ. 3. ij. ci: namomi: croci. añ. 3. ij. ꝑ. ciperi. 3. v. gartofi. mastice: spice: assari. añ. 3. ij. fiat omniū trituratio bona. ⁊ confice cum melle emblicorum: et aromatica ipsum cum musci. 3. vntus quarta.

Ista descriptio electuarij sarboitēg. i. letificans fm intētionē Me. est descriptio hamec filij zacharte. i. Raꝑ. sed ego non reperit istā descriptiōē apud ipm: verū est ꝑ Raꝑ. in nono Al. habet vnā descriptiōē que est nobilitior ista: sicut infra ostendam. illa vero simplicita que in isto electuario ingrediunt declarata sunt superius.

Trituratio fit tribus modis vt docet Me sue in il. i. in summa sc̄ba. ca. iiii. et ibi docet de modo triturationis dicēs ꝑ officium est necessarium tripliciter.

Modus electuarij de citro ex inuentione nostra non est in vsu.

Confectio de musco dulcis. ꝑ. croci: dozonict: zedoarte: ligni aloes: mactis. añ. 3. ij. albarū margaritarū: sete crude: aduste: karabe corali ru. añ. 3. ij. ꝑ. gallie musca. ocimi citra: ci omniū. añ. 3. ij. ꝑ. been albi ⁊ ru. folij: spice: gartofiloꝝ. añ. 3. i. zinziberts: cubebe: piperis longi. añ. 3. i. ꝑ. musci. 3. vntus partes. ij. confice cū melle crudo: qđ sit quadruplū ponderis omniū: ⁊ pone in vase vitreo. et sit dosis eius a. 3. i. vsq; ad. ij. si autem hanc confectionem amaram facere volueris valentior efficitur ad ea que dicimus. ⁊ ad excandandum humiditates stōi ⁊ putrefactiones eius. ⁊ ꝑꝑte si addatur in permixtione eius absinthij: rose. añ. 3. iiii. aloes optimi ablut. 3. iiii. cheilim. i. leuistici: castorei. añ. 3. i. ci namomi. 3. i. ꝑ. fiat.

Confectio vero de musco dulcis. a musco dicitur ista confectio. dulcis aut dicitur. qz si sit sine additione rerum amararū: que in fine ponuntur descriptionis. tūc appellat dia: musci dulce. Aui. in quinto cañ. de hac habet multas descriptiones: sed non sunt in vsu. Raꝑ. ponit vnā descriptiōem: que nominatur diamuscum preciosum: sicut infra apparebit. sed ista Me. apud nos est nobilitior alijs descriptionibus. haltab. aut in to. practi. ait. musci medicaminis dulcis. et est quasi idem.

Seta cruda adusta ⁊ nō cocta. reperitur vero multi deceptores qui faciūt ipsam bulire in aqua. ⁊ tali aqua vtūtur ad multa cō-

moda: sed tūc talis seta efficacitā non habet in medicina: sicut homo mortu⁹. scias ergo ꝑ est quidā vermicul⁹ qui terit setā sup se. ⁊ facit coopturā. ⁊ dimittit donec pforat illa 3 tela: ⁊ dimittit soli donec morit⁹ h̄mis ⁊ ista seta desert de vitramarinis ptibus. Me. h̄3 aduste: ꝑ Serap. i. c. de seta sic ait. est bona cordi: ⁊ cōfortat substātiā: vel totaliter ei⁹ ⁊ clarificat sanguinē ei⁹: ⁊ ꝑpter hoc ponitur in medicinis cordis ⁊ ꝑꝑtue i diamusco: et quidā cōburunt eā: vt possit facili⁹ teri ⁊ melius puluertzari ꝑꝑ desiccationē. ⁊ qđbusdā nō videt hoc bonū ne amittat virtutē suā: ꝑ melius est icidere ipam cōi forficib⁹. ⁊ post ea teratur in mortario cū margaritis karabe ⁊ coral. ⁊ tūc terit facile. haltab. ibi dicit. seta noui ⁊ nō adusti: si autē cōburere volueris: opz vt accipias setā nouā nōduz tincta ⁊ icidat minutiz. ⁊ pone ipaz in olla noua: ⁊ ponat i furno panis: ⁊ ibi dimittat tñ q sit parum combusta ⁊ nō oportet cōburere valde: ꝑ solum afficer parum vt possis terere ⁊ vttere vbi oportet.

Ozimum citratum. i. melissa: quidā vero de nouo scribens intitulatus lumē apothecarioꝝ in hac expositione deceptus ē: nā putauit ꝑ ozimū citratū sint due res. v. 3. ꝑ ozimū sit basilicō ⁊ citratū sit melissa: qđ nō est ꝑ simile: nā qñ reperitur ozimū gartofilatū non intelligimus ozimū ⁊ gariofilos: ⁊ quādo reperitur ozimum carmenū: nō intelligimus ozimū ⁊ ciminū carmenum. si compositor dicit ozimū citratum. debemus ergo vttere oēs species ozimi. ⁊ illō qđodozē habet citri intelligere debem⁹: ⁊ est ꝑꝑte melissa: ꝑ si fricaueris folia ipsius odoꝝ citri habebūt. ꝑterea vide simon. Janueñ. qui inquit turugē ara. est dictum citraria: est aut melissa aut ozimū citratū: quod habet odoꝝ rem citri: ⁊ sic volunt moderni doctores. ꝑterea vide ꝑ Aui. etiam habet ozimum citratum: quod idem est.

Been ibi debz scribi ꝑ duplex e. ad differentiam ben. ꝑ solum e. quod dia. vocat bala: num repericum ⁊ nō est cataputia: vt exponit lumē apothecarioꝝ: nā Mesue docet facere oleū de ben ⁊ de cherua. i. cataputia. hic etiam dicit ꝑ been cordiale debet scribi ꝑ h. quod apud ꝑꝑros medicos non reperitur. Mesue dicit: si autem hanc confectionem amaram facere volueris oportet ꝑ accipiantur superscripte spēs: diamusci dulcis omnes et supra ipsas admisceantur res quas inferius ipse describit: ⁊ tunc appellatur diamuscū amar. ꝑ etiam in vsuz venit.

Aloes optimi abluti. i. loti cuzaqua endi diute. infra in iera Salient ostēdaz melius. optimum vero aloes fm Mesue est succotri num. id est de illa prouincta.

Castoreum sunt testiculi animalis quod vocatur castor: vt dicit Serap. et hoc est satis notum. ipsius testiculi etiam vocantur gēdebedust. et ab aliq̄ ium debedust. de qua infra in pfectione Anacardina melius ostēdam si deus voluerit.

Confectio testiculorum vulpis et est satrion. ꝑ. satrionum qui absconduntur a patre suo lib. i. et terantur et coquantur cum lacte ouino dulci in q̄titate sufficiēti super primas quo usq; decocti sunt et sit consumptum lac: et tūc funde super eos olei amigdalarum dulcius ꝑ. iii. et agitetur sic conterendo cum ligno: et postea funde super totum sirupum. cuiꝰ de scriptio talis ē. ꝑ. succi buglosse cocti et distillati lib. ii. succi pomorum dulcius ꝑ. xij. ꝑ. boni albi lib. ii. misceantur agitādo cū predictis vsq; dum fiat etus competens de coctio et deponat ab igne et p̄iciatur super ea cinamomi subtilis et electi. ꝑ. v. been albi et rubel. añ. ꝑ. i. ligni aloes. ꝑ. iii. croci sandali citrini dragantanti gūi ar. alfelengemisch id est seminis ozimi gartofilati cubebe mactis añ. ꝑ. i. ꝑ. confice et pone in vase vitreo.

Mesue habet confectionem testiculorum vulpis. et dicit q̄ est satrion inferus ꝑo habet vnam aliam descriptionē. et hec dicitur q̄ est diastirion et est illa qua nos vtimur si cut ostendam infra.

Satrion i. testiculi vulpis qui absconduntur a patre suo. i. hec radix dicta testiculi vulpis dixerūt quidā sapiētes si vir comederit partē maiorē etus generat masculos. et si minorem comedit generat feminam. experimētū qd̄ reperitur apud Nicolaū florentinū in lib. 16. in. c. de sterilitate. vbi sic ait. ex auctoritate Basili dicēs. cum volueris generare masculos ꝑ. duos testiculos aꝑ. allos et comedere et eodem die cocas. nā generabis si nō fuerit defectus ex pte mulieris. si solū vnus testiculum comederis nascitur infans cum vno testiculo.

Lac apud Aut. in. ij. canos. ex tribꝰ cōpositū est substantiis aq̄tate et caseitate et butiro sitate et inuacino quidem multiplicat butiro sitatꝰ lac ꝑo camelaz ptui vicinarum minꝰ hꝑ butiro sitatꝰ et caseitatꝰ et est subtillevalde. et lac asinaz etiā minꝰ existēs butirosum est subtille. caprarum ꝑo lac est temperatum. et lac ouinum est grossum valde et istud est illud q̄ ingreditur hanc descriptionem. et lac

vaccinum est pingulus et grossius. equarum vero lac ē sicut lac camelarum partui vicinarum subtille. aquosum vero melius est lac muliebri oibus sp̄ibus lactis. Isidorꝰ in. c. de esctis ait. lac a greco sermone deriuatum est ꝑ candore.

Buglosa ꝑo est herba nota greci. si. albus glaucō dicit. omnibus hoc apud grecos vocatur buglosa. apud nos vero lingua bouis. vñ macer. lingua bouis greco sermone buglosa vocatur.

Dragantum vero est gummi dictum apud Diascor. tragagantum. et q̄sto albius tanto melius est. circa instans in. ca. de draganto ait. est autem eligendum dragantum quod non est obscurum sed calarum nihil terrenum admixtum et nota q̄ album in frigidis medicinis subruiffum et citrinum in calidis debet. Gummi arabicum fm Serap. pont. ꝑ. decem annos potest seruari. ex auct. oritate Diascor. est gummi quod recipitur super arborem acatie sicut alie species gummarum. et q̄ simpliciter reperit gūmi arabici intelligitur. et fm circa instans potest seruari diu in multa efficacia.

Confectio. Alia testiculorum vulpis. et est diastirion. ꝑ. secaculi albi mudi elirati in aqua ciceꝑ. quorū electa fuerit prima aqua. lib. i. testiculorum vulpis. ꝑ. viij. radicis rafam. ꝑ. iij. lulplāi. ꝑ. ij. terat et infundatur sup ea lactis vaccini aut ouini q̄titas q̄ supemineat radicibus duobus digitis et olei sisanini et butiri vaccini recētis. ꝑ. iij. et coquat cū facilitate vsq; ad spissitudinē et si adhuc radices nō bene decocte sint fūdat sup eas ex lacte et oleo et butiro vsq; dū perfecte decocte sint. et post hoc funde super hoc totū mellis bōi et dispu mat li. vi. succi cepe humide li. i. ꝑ. decoq; oīa simul vsq; ad pfectā decoctionē. tūc nō deponere ab igne. et p̄tice sup eā puluerē. cui ꝑmixtio hec est. ꝑ. caudaz stincti cū renibus et sumine. ꝑ. vi. ꝑ. semis eruce: ꝑ. zinziberis: beē al. et ru. lingue auis: seminis nasturtij. cinamomi: pipertis lon. baucie semis napi: sparagi. añ. ꝑ. iij. et conficiatur cum eis. vltimo vero ponatur in medicamine pinearum mundatarum. lib. i. fistulorum mundatorum. ꝑ. x. cerebelorum passerum. ꝑ. ij. conficiantur omnia bene. et aromatizetur cum ꝑ. i. boni musci. et vsu reserua.

Hec confectio est illa qua nos vtimur. et maxime fm istam descriptionem. Nicolaus in suo antido. habet vnam aliam descriptionē sed non fit: apud nos: tamen si facere volueris descriptionem suam infra apparebit.

Secacul. f. m. moder.
no. 46.

Secacul fm moder. est sigillum scē ma. z nō iring⁹ vt qdā herbolarij volūt. quare Sera. aliud ca. facit de secacul aliud de iringo p̄terea vide Sera. in. vij. ca. de cōditis: qui inq̄r q̄ secacul ē radix sicut zinziber z aspor taf ex india. z fit ex eo in gibba dū est recēs et sic est fm h̄tate q̄ secacul fm modernos habet radicē silēm zinzibert. z hec est q̄ nō idiomate vulgariter zongello vocat in p̄tibus nostris. z in multa q̄titate reperitur.

Cicer fm Sera. ex auctoritate Gal. cicerū tria sunt ḡna. sunt em̄ alba et nigra. et est alia spēs q̄ d̄r hierfenne. et cicera minuta q̄ dicitur chersenne sunt alba. et assimilantur orobo z nigra noiantur cubes z c. Plin. inquit arictinū ciceris genus q̄ capiti arictis assimilat: q̄ ceteris magis diureticū credit. est et aggressie. est et erraticum z columbinū q̄ aliqui venerē dixerunt candidū rotūdū leue aretino minus.

Cicer erraticū apud Dia. vocatur a quibusdā serpentū. Gal. in. vi. simplici. inq̄r. cicera sunt species leguminum.

Testiculi vulpis sunt satirion. Dia. de satirio tria ca. facit sub isa satirion. z aliud ca. facit de orchis. z ibi ponit duas spēs: q̄ etiā inter spēs satirionis sunt in mira. z hec apud Aui. vocantur testiculi canis. alij cimosorchin. i. canis testiculi. Plin. in capti. de herbis aroma. siue cōib⁹ ait. satirion dicta a satiris p̄pter incēdiū libidinis: quā vulgus stincū vocat. venerē em̄ suscitrat. eadē et orchis: q̄ radix ei⁹ in modū testiculorū sit. quos greci cimosorchin vocāt. in pratis apud nos reperuntur. circa instans satirion herba est cui⁹ radix vsui medicine cōpetit dū est recens.

Raffanus s. radix domestica. circa instās ait. raffan⁹ est herba cui⁹ radix sili noie appellat. et p̄ annū seruat⁹ radix cōpetit vsui medicine. qdā de nouo scribens intulatus lumē apothecariorū super istā cōfectionē exponit. q̄ p̄ radices raffani intelligunt radices siluestris: sed non est vera expō. q̄ regula est apud nobiles apothecarios: qd̄ q̄ reperit raffani simplr de vsuali sp̄ intelligit.

Luf planū. i. dragōtea. Me. in ca. de luf. dicit q̄ est serpentaria. z est plāta q̄ d̄r collū draconis: et ex ea alia est plana h̄tis folia. alia crispa: z melior totū ps plante est radix circa instans ait. serpentaria colubina dra gontea crocodilla idē est. herba est cui⁹ radix maxime vsui medicine cōpetit. et d̄r serpentaria. q̄ maculas habet distinctas: sicut serpens: vel quia venenū serpentis fugat in fra in h̄tera hermetis ostēdam aliā speciem

que vocatur larius.

Sisamū est semen ex quo oleum sisaminū exprimit sicut infra in distinctione de oleis **B**utrum vaccinū recens. Aui. in. ij. casū. duo ca. facit. vnum de butiro qd̄ est calm et humidū in. i. z ei⁹ gradus in humiditate est altior. aliud ca. facit qd̄ dicit butrū non recēs: z dicit qd̄ facit opōnē butri crudi et est forti⁹ in maturatione: hoc est satis notū.

Cepe humide. i. recētis. Aui. in. ij. casū. dicit bulbus. i. cepe qd̄ comedit. Plin. in ca. de oleribus dicit. cepe vocat q̄ nō aliud est nisi tuum caput. Nico. loco eius habet semen bulbi qd̄ idem est.

Stincus cū remb⁹ z sumine. i. ab vmbilico fm Dia. est quoddā aīal qd̄ in india inuenitur quadruplex: et sile lacerte. sed multo mai⁹ z lōgi⁹ z vētosius. hoc apud Aui. vocatur guaril in egypto capif. circa instās ait. stinci pisces sunt q̄ in fluminibus: z maxime in aqs dulcib⁹ iuxta sagittā inueniuntur z lacertis assimilant p̄ h̄y em̄ pōt seruari. infra vt in elio de stinco: de ipō iterū ostēdam.

Eruce fm Datheū sil. sunt due spēs: domestica z siluestris. z ambe sunt oibus note domestica minoris est efficacie q̄ siluestris vsui medicine cōpetunt semina sicut folia. Scdm̄ vero circa instās est cōtrariū: q̄ eruca domestica maioris est efficacie et siluestris minoris. vsui medicine cōpetunt semina. Plin. ait in ca. de eruca est ex ea domestica et silue. misceet in condimentis in quibus carnes et pisces intinguntur tāta suauitas et est vt greci euzonomiā appellauerint.

Lingua auis est semen fraxini. Phostrophorus de honestis sup̄ isto passu exponit q̄ lingua auis est semē de liagrestis: qd̄ ignoro. Aui. in. ij. casū. de ip̄a loquit etiā in tertio in fen. xx. in capti. de medicinis singularibus ad cōitū iter medullas cōputat. An. guatine rius in ca. xxiiij. de puluerib⁹ et confectionibus alijs ab intra sumēdis que adaugēt ad cōitū: z ibi ponit ad isam q̄ lingua auis est semē fraxini. p̄terea vide Nico. qui h̄z p̄tē dicitā descriptionē diasatirion: et ibi h̄z linguā auis: et in suis synonymis exponit q̄ est semen fraxini: sic est fm modernos: sed fm circa instās linguā auis est herba satis communs. q̄ folia habet parua et acuta similia lingue auis. viridis multe est efficacie: et per id credo q̄ ignorauit eam.

Hasturtiū fm circa instans q̄ reperit nāsturtiū simplr semen debet poni z ei⁹ semē p̄ quinq̄ annos seruat. hoc apud Dia. cardaminus vocatur: z spēs sunt due. f. domesticus

et agrestis domesticus vere est ille cardamomus qui intelligitur. Siluestris vero est senatio siue crifones: ut dicitur mat. fil. in ca. de carda. infra in dianasturto de ipso melius ostenditur.

Chap. fm. Jsi. in. c. de oleribus a similitudine rape vocatur nisi quod hinc radices et folia latiora. Existimatur quodammodo dicitur. vocatur ipsum bu-mas. i. napitium napivero semensui medicine competit et sunt semina nautoni domesticit.

CSparag. fm. circa instans fructus eius et semine medicine competunt. dicitur vocatur aspagus aspratilis quia multi instancatō aut imon appellatur. Gal. in lib. de cibis. vocatur ois similitas plate dū est in teneritate sua aspagi

CSistia. i. pistachia. Dia. ca. de pistachiis dicitur. in syria nascuntur similia strobilibus. i. seminibus pini sunt: et veniunt de damasco. circa instans. pistacee sunt fructus quod ultra mare nascuntur et sunt similes pincis et interior substantia ponitur in medicinis.

Confectio de galaga. Be. galage ligni aloes an. 3. vi. gariofi. macis cheisin. i. leustici ana. 3. ij. 3. i. macropipis cinamomi pipis albi. an. 3. i. 5. calamētū sicet mēte sicce. an. 3. i. heil. i. cardamomi maioris spice. i. spice nardi seminis apij feniculi carui amisi. ana. 3. i. calami aro. 3. i. 5. succ. taberzet. id ē albi. 3. x. mellis dispumati. q. s.

CGalanga fm. Serap. ex auctoritate isaac eben amara est vena in grossitudine cassie lignee et cortex eius est rubeus et interior eius est puluerulentus et desert ex sim. Auic. de ipso duo cap. facit. vnu de casurudar ex auctoritate mesaugue et inquit quod est galaga. alio cap. facit de galaga fm. circa instans galaga per quatuordecim annos servatur in multa efficacia.

Chec confectio reperitur etiam apud Aui. in. v. ca. in tractatu. vi. de vete inferiore debilitatis stomachi: sed non est eadem. ista vero est illa qua nos utimur. Jo. angli. in. c. de passionibus stomachi et ponatur manna cala sup. stomachum diu illud confortat et calefacit stomachum calore naturali: deinde de galaga. vñ dicitur hinc ficator. confortat stomachum diagalanga meum et. ubi describit suam descriptionem: sed non est similis.

CMacropip. i. pip. longum siue darufel ut dicitur arabes. albi vero pip. appellatur leucopip. infra in diatritho pipere declarabo.

CCalamētum sicci. i. vsuale sicci et novitri de: quod maiorem efficaciam habet in medicina ut dicitur etiam circa instans.

CApium. f. semen apij domesticum circa instans inquit cum autem inuenitur in receptis medicine apium simpliciter semine apponendum est. Wacer ait. est apium dictum quod aperit hoc fer-

re solebat victoris veterum fieret dum more triumphus etc.

CCarui. f. semine ipsius. Diasco. dicitur careos semine est oibus notum. est alia spes carui quod dicitur agreste. et istud a modernis cordumenu dicitur. Circa instans. carui herba est et semen appellatur in trismarimis partibus sicilte et in multa quantitate reperitur per quos annos in magna efficacia potest servari.

CDiarrhodō descriptione codi. Be. foliorum rosarum rubeorum. 3. xxx. troc. diarrhodō. Trociscorum de spodio liquoritice. an. 3. iij. gariofilorum gallicum muscate. an. 3. iij. spodij croci mastice ligni aloes an. 3. ij. tritium sandalorum. ana. 3. iij. assari spice inde macis cardamomi portulace lactuce scariole seminum communium maiorum fritgidorum albarum margaritarum alfelengemisch id est seminis ozium garofolati rasure eborsis dragagarti gummi ara. an. 3. i. caphore. 3. f. 5. musci. 3. vñ sextā. cōfice cum sirupo de rosis et aqua ro.

CDiarrhodō dicitur a rosis quas precipit magis quod de alijs speciebus. Nico. habet vna aliam descriptionem quod notatur diarrhodō abbatis et ambe apud nos sunt in vsu. infra apparebit descriptio nicolai. descriptio troc. de spodio apparebit infra in tractatu de troc.

CLiquiritia est quedam radix dulcis saporis nota omnibus.

CSpodium fm. Aui. est radix canarum adustarum. moderni vero per spodium vntur ebore combusto siue ossibus elephantis combustis.

CTrium sandalorum. scilicet albi rubei et citrini qui sunt noti.

CPortulaca. f. semen ipsius circa instans dicitur portulaca viridis multe est efficacie exiccata vero non tante.

CLactuca. f. semine. Jsi. in. c. de oleribus dicitur lactuca dicta est ab abundantia lactis exuberant seu quod lac multiplicat illam quod lactat puellas.

CScariola fm. Serap. ex auctoritate Dia. cap. de endiua habet duas spes. vna est ex ea domestica et scariola. fm. vero Simonē tamen. est velut lactuca agrestis. fm. circa instans endiua est scariola. moderni vero distinguunt species scariole endiue et cicoree per alia nomina tamen vna palia potest poni. in bladis autem scariola reperitur.

CSemina codia maiora frigida sunt quatuor ad numerum sunt perriemeloidis curuli cucurbitis et cucurbite. pñice cum sirupo de rosis. i. quod fm. ista confectio dicitur fieri cum sirupo rosato cuius descriptio est hec. Be. aqua infusiois rosarum ex quo fit sirupus ro. vispoc me. in distinctio de sirupis et clarificet succorum cum predicta ifu-

hōe z aqua rosa z simul coquant vsqz ad cōsumptionē aque qñ predictus sirup⁹ fuerit bene coct⁹ fm artē addant spēs z fiat confectio in morsellis vel in forma liquida: s; in morsellis apud nos fit.

Aromaticū rosatū. s; foltoz rosaz. rubearū 3. j. 5. ligni aloes macis gariofoli. troc. diarodon galie muscate añ. 3. ij. 5. liqritte munde 3. viij. cinamomi subtilis z electi. 3. iij. galāge zinziberis nucis musc. añ. 3. ij. 5. heil spt ce añ. 3. j. sirupi ro. z sirupi corticū citri. q. s.

¶ **Aromaticū rosatū** fm istā descriptione z apud apothecarios non fit nec apud medicos est in vsu. Simplicia nō q̄ ipsum ingrediuntur sunt declarata superius.

Aromaticū rosatū descriptioe gabrielis. s; foltoz rosaz. s; rubeaz. 3. xv. liquiritie rase munde. 3. viij. ligni aloes boni sandaloz mahazari. añ. 3. iij. cinamomi boni subtilis et electi. 3. v. macis gariofiloz añ. 3. ij. 5. gummi ara. dragaganti añ. 3. ij. z ptes duas alterius nucis mu. cardamomi galange añ. 3. j. spice. 3. ij. musci. 3. j. ambre. 3. ij. sirupi ros. z siru. corticū citri. q. s.

¶ **Istud aromaticū** est famosum z octosum apud medicos: sic gñaliter fm istā descriptioe fit. simplicia vero que in ipsum ingrediuntur que non sunt declarata declarabo.

¶ **Sandali mahazari** fm modernos sunt sādali citrini: sic reperitur apud Gal. in suis secretis: in ca. de ictericta cāe castem quada z cōfectione: q̄ sic ait. machazari. i. sandali citrini: sic itelligim⁹ nos. partes duas alteri⁹. s; duas ptes alteri⁹ dragme: z sunt. 3. j.

¶ **Aromaticū rosatū** minus fm istā descriptione nō est in vsu. simplicia nō declarata sunt. dicitur aut minus respectu precedentis qz pauciora simplicia ingrediuntur compositionem ipsius.

¶ **Aromaticū muscatū** nec istud aromaticū apud nos fit. muscatuz aut dicit a musco in bona quantitate ingrediente.

Aromaticū gariofilatū. s; gariofiloz. 3. viij. macis zedoarie galāge sādali mahazari. i. citrini troc. diarodon cinamomi ligni aloes spice inde pipis longi heil añ. 3. j. rosaz. scz rubeaz. 3. iiii. liquiritie gallie muscate. añ. 3. ii. folij cubebe añ. ptes. ii. 3. viii. sirupi de citro q̄stū sufficit. ambre. 3. i. musci. 3. 5. z fiat.

¶ **Istud aromaticū** fm istā descriptione apud nos nō ē multū in vsu. tñ apud apothecarios reperit z dicit aromaticū a rosis gariofolia tum a gariofolis qui ingrediunt.

¶ **Gariofol** siue chariofol⁹ arabes dicitur harūphel: sic reperit apud Se. in. c. de gario

folo et ibi dicitur ex auctē gal. q̄ nomē suum in greco est foliū nucis zc. fm circa instās gariofol⁹ p sex ānos seruat in multa efficacia Aui. in. ij. cañ. dicit q̄ gariofol⁹ ē sicut sādabus: s; est niger z mascul⁹ est sicut nucleus oliue z lōgtior z vehemēt⁹ nigredinis z ē fructus arboris in insula indie z glutē ipsi⁹ existit in virtute glutis alborim. i. terbetine. Electio ille qui est melior est silis nucleo sicco suavis odor⁹ z acuti. s; moderni optantur q̄ ille gariofol⁹ q̄ est in magnitudine nucleoli oliue nō hz multā efficacitā i medicis. z hoc est notū oibus. z predicti gariofoli vocant a multis antophali. i. gariofil magni. illi nō quib⁹ nos vtimur noti sunt oibus. z sunt mīnores satis q̄ nucleū oliue. Sunt quidā flores in aliq̄b⁹ partib⁹ italie q̄ gariofil⁹ vocantur: eo q̄ odorē gario. ispirāt quoz alij sunt coloris albi alij vero rubei: z isti apud lombardos reperunt in multa quātitate maxime apud nobiles viros de noie suo apud auctores nō reperit. s; vidi depictū in libro qui dicit māfredus de morte imperiali. z ipse vocat rurnict. reperitur etiā herba q̄ vocat filii⁹ añ ptes siue oculi⁹ xpi siue oculis cōsulit vt volunt herbarici: forma vero ipsi⁹ reperitur apud matheum siluaticum: et hec herba apud nos nascitur in pratis.

Aromaticū nardinū. s; spice inde. 3. ij. rosarū. 3. iij. liqritte. 3. ij. 5. gallie sebelie cubebe ligni aloes macis gariofiloz. cinamomi folij indi. i. malabatri anisi corticū citri troc. diarodō. añ. 3. j. z tertiā alteri⁹ pineaz purgataz amigdalorum purgataz a corticib⁹ eius añ. 3. v. gummi arabici dragaganti añ. 3. ij. musci. 3. j. cōficiātur cū sirupo rosato. q. s.

¶ **Istud aromaticū nardinū.** i. de spica nardi apud nos nō multū in vsu est simplicia vero q̄ ipsuz ingrediuntur: quedā sunt declarata: quedam non.

¶ **Gallie sebelie siue sebelien** est quedam confectio que fit in trociscis quoz descriptioem describit ipse mesue in distinctioe de trociscis vt infra apparebit.

¶ **Pinee purgate.** s; corticibus suis. Aui. in. ij. cañ. facit capitulum de gelou z ibi dicit q̄ est granū pini maioris z est melioris nutrimenti q̄ nur. postea vero aliud ca. facit de grano pini et dicit q̄ est minus fistico. z aliud capitulum facit de pino. hoc est satis notū melius tamen ostendam infra in loco de pino si deus voluerit.

¶ **Amigdale purgate.** i. a corticibus suis. Mesue hz amigdalaz et nō dicit si sint dulces vel amare. s; de crescentijs in p. p. c.

de amigdalis ait amigdala est arbor satis nota. et est quedā densitas in ei⁹ fructu. quomā quedam faciunt fructus dulces quedā amaros. dulces vsut hominū in cibū compeunt amare que sunt calidiores magis compeunt vsui medicine et sic est regula q̄ amigdala dulcis est cōuententior in escis et amara in medicina.

Diacuminum bonū. ꝛ. cimini pridie in aceto infusi et exccati. 3. x. ziziberis cinamomi. añ. 3. iij. garifiloz ligni aloes macis añ. 3. ij. 5. galange pipertis longi cardamomi añ. 3. ij. musci. 3. 5. mellis dyspumati. q. s.

Diaciminū dicitur a ciminio qd̄ recipit. hec descriptio reperit in multis alijs locis fm̄ diuersos auctores. Desue h̄z diaciminum bonū. et inferius h̄r vna alia de qua infra. et Aut. in. v. cañ. h̄z multas descriptiōes: s̄z illa descriptio quā ipse vocat diaciminū gal. quod facit ad vētositates frigiditas est diaspolitico sicut infra ostendā. Nicot. in suo antidotario h̄z vna alia descriptiōe: s̄z nō est similis huic. In ptibus nostris generaliter fm̄ descriptiōe Desue fit tñ etiā fm̄ descriptiōe Nicolai si facere volueris infra apparebit descriptio sua.

Ciminū. s. ciminū vsuale qd̄ notū est. circa instās inquit. ciminum semē est herbe in multa q̄titate nascēs nō sophisticat̄ ppter ei⁹ copiat̄ p̄ quinqz annos seruat. Aut. in. ij. cañ. dicit ciminū aliud est carmenū et aliud persicū et aliud emū et aliud nabatiū. carne nū vero est nigri coloris et picus est citrini coloris. et persicū est fori⁹. nabatiū vero est illud qd̄ inuenitur in alijs locis. Sera. cap. de ciminio ex auctoritate gal. dicit q̄ ex eo ē domesticum et agreste. domesticū nō est illud qd̄ magis administrat̄ et sic est. infundatur ergo ciminum per diem in aceto postea ad solem desiccetur siue ad vmbriam et cum alijs teratur.

Vel fm̄ Auicē. est ros occultus cadēs super flores et super reliqua quod colligūt apes. fm̄ intentionē Desue diaciminū debet fieri cum melle: sed hodie in partibus nostris generaliter fit cum zuccaro: et fit in morfellis seu in bolis.

Dianisum. ꝛ. anisi. 3. xx. liquiritie masticcis añ. 3. viij. carui macis galāge zinziberis feniculi cinamomi. añ. 3. v. triū pipez calamēt: scilicet vsualis p̄treti casie ana. 3. ii. heil garifilozum cubebe croci spice ana. 3. i. 5. mine. 3. ij. mellis dyspumati. q. s.

Dianisum dicitur ab aniso quod ingredi tur magis q̄ de alijs speciebus apud nos

est multum in vsu et valet mirabiliter cōtra grossas ventositates.

Anisum est semen omnibus notum. Gal. in. vi. de simplicib⁹ inq̄t de aniso. id qd̄ valz ex hac plāta est semē eius. circa instās ait. anisum. id est cuminū dulce semē intelligit̄ in medicina.

Piretrum est radix satis nota. hoc apud Aut. vocatur tarcon circa instās ait p̄retum herba est satis communis cui⁹ radix in medicina ponitur cum inuenit̄ in h̄tē colligitur. radix eius per. v. annos seruat̄ est autē eligendum quod est acutum solidū et non perforatū et cū frangit̄ nō puluerisat̄
Diambra. ꝛ. cinamomi doronici garifiloz macis nucis muscate folij galange añ. 3. iij. spice cardamomi maioris et minoris ana. 3. i. zinziberis. 3. i. 5. sandalozum citrinorum ligni aloes pipertis longi añ. 3. ii. ambre aure. i. musci. 3. 5. cōfice cum sirupo rosato et aqua rosata.

Diambra dicitur ab ambra ingrediente in bona quāitate. hec apud medicos est multum in vsu et maxime ista descriptio Desue Aut. in. v. cañ. inquit electuarium alcheisim dictum electuarium ambre et hoc electuario vsi fuerunt reges grece nō sit fm̄ Aut. sic.

Cardamomū maius est heil vt dicit Sera. et generaliter ponimus loco eius grana paradisi siue melegetam. et pro cardamomo minori ponimus vsuale.

Ambra fm̄ Serapionem ex auctoritate Diascoridi. nascitur in mari et generat̄ in eo sicut generatur species fungorum in terra. et quando mare turbatur eicit a fundo ei⁹ lapides magnos et cum eis eicit frustra ambre. et placet q̄ ex ea egredit̄ ex mari in terris zig. Auicē. in. ii. canonis ait. ambra fm̄ q̄ existit̄ est manatio fontis in mari. illud vero q̄ dicit̄ q̄ est de spuma maris aut stercore animalis maris longinquū ē. Electio melior est grūsta fori⁹ aselehet: deinde varia post eam citrina et deterior est nigra mala. multotiens assumitur ex ventre piscis qui eam comedit et moritur circa instās ait. ambra. i. sperma ceti. i. balene non est ergo gummivt quidam dicunt nec est spuma nec est stercore animalis nec est tecur piscis vt quidam mercatores dicunt. Auerrois in quito colli. ait. ambra est vna de speciebus camphore que oritur in fontibus maris et natat super aquam maris. Confice cum sirupo rosato et aqua rosata. vide supra in confectione diarodon descriptiōe communi vbi ostensum fuit de hoc.

De electuarijs

Confectio de cinamomo. ꝑ. cinamomi subtilis et electi. ʒ. xv. darseni cinini enule. añ. ʒ. iiii. galange. ʒ. vii. gariofiloz. ʒ. pipis longi cardamomi. scilicet minoris zinziberis heil mactis nucis muscate ligni aloes ana. ʒ. iiii. croci. ʒ. i. zucarri taberret. ʒ. v. confice cum melle dispumato: quandoq; ponitur in eo duplum ponderis medicinaruz de zucarro puluerizato sine melle: et accipitur sicut suffur: et alij addunt in eo musci. ʒ. vnius partes. ij. et puluerizetur cum eo.

Hec confectio de cinamomo apud nos non est valde in usu: tamen simplicia que ipsam ingrediuntur declarabo. Aut. in. v. can. hz vnam aliam descriptione: sed non est eadez. cinamomi subtilis et electi. i. fin. Sera. in. c. de cinamomo ex auctoritate. Dia. pōit multas species fm diuersitatem locoz. Aut. dicit cinamomum notū est. et eius quidē spēs est vna bona ad aliquā ulam declinans nigredinez. Electo melius est illud qd est boni odoris et acutum habet sapore sine mordacatione et color eius est purus et non cōmixtū aliud capitulū facit de cherse cinamomi. et ibi dicit qd est de cinamomo: et dicit qd est alterius generis: et ipsum quidē est durū sicut cinamomū. de ipso tamen est quoddā quod non durefcit. Sera. vero de cherse loquitur in capi. de cinamomo. et vult qd sit genus cinamomi. quando autem reperitur cinamomum: simpliciter de fino intelligitur. Auer. in quinto col. ait canella vel cinamomuz. id est recapaldereca.

Darseni. i. cinamomi grossum dictū scanzum. non est autem foliū vt exponūt sinonā nicolai. vide Serap. in capi. de cinamomo vbi ponit darseni. i. cinamomuz. p̄terea vide apud Auer. in quinto col. vbi inquit Darseni idē canella subtilis dulcis aromatica. In hac oportet videre si darseni sit cinamomū finuz aut nō. fm vero Mesue est cinamomū grossum: qz ipse Mesue in ista confectione habet cinamomi subtilis et electi: et darseni. id est cinami vel cinamomi grossi: et sic credo qz Aut. in quinto canōi. in predicta cōfectione habz cinamomi et loco darseni habet cinami: quod idem est. p̄terea vide apud auenzoar in suo antidotario in electuario qd confert stomacho et adiuuat digestionē et est delectabile ad comedendum: qui inquit Darseni et est cinamomum nigruz: odoriferum valde. Sapientes dixerunt qd quando reperitur in cōfectionibus cinamomū intelligitur de fino: et per darseni de grosso.

Heil est cardamomū maius: s; lunē obscu

rum scripsit predictā confectionē exposuit qd heil est cardamomū minus: qd falsum ē: qz ipsemet in aromatico gartof. dicit heil. id ē cardamomum matius. ergo sibi ipsi cōtradicit Sera. sicut ostēsum est supra vult qd heil sit cardamomū matius: et sic est fm veritatē. Confectio de granis mirrhi. i. de semine mirtiloz apud nos nō est in usu: nec apud altos Simplicia vero que ipsa ingrediuntur declarata sunt.

Diacalamentū descriptioe Sal. ꝑ. calamētū fluuialiter montani sūsileos et petroselinū añ. ʒ. vi. zinziberis. ʒ. iiii. seminis apij. extremicatum alhasce. añ. ʒ. ii. chesim. i. leuistici. ʒ. vi. pipiris. scilicet nigri. ʒ. xij. mellis dispumati quantum sufficit.

Diacalamentū dicitur a calamēto ingrediēte. hoc apud nos est multū in usu et maxime fm istam descriptionē. Mesue dicit qd est descriptio. Sa. sed x̄pofozus de honestis dicit qd nō ponit sicut Sa. sed nō vidit bñ galtenuz qz est verū qd Sa. cōposuit et ipse describit ipsum in. 4. de regimine sani. et videt cōcordare in istoz marie in simplicibus: in pondere vero nō. Nicolaus ꝑo in suo antidotario hz vna descriptionē: s; nō fit nec concozdat cū ista. tamen si facere volueris fm nicolaū in fra apparebit descriptio sua. Aut. in. v. can. habet electi. diacalamentū fluuale et electuarium de calamento qd est quasi idēz cū isto.

Calamentū fluuale. i. aquaticū. quidam herborarius dicebat qd calamentū fluuale est menta aquatica vel menta equestris qd non est. vide nicolaū qui exponit qd calamētum fluuale est mentastrum. et similiter ait Petrus de crescentijs sicut ostendā in cap. de calamento montano. et sic volūt sapientes qd calamentū fluuale sit verum mentastruz

Calamentum montanū. i. nepita siue gartaria. quidam dicunt qd est organuz. alij pulegium quod non est. verum est qd quidā ponunt vnuꝝ p̄ alto: quia in omnibus istis plantis non curant arabes ponere in medicinis vnam pro alta: quia ipsi iudicant habere eādem virtutē: sed verū calamentū montanū est nepita siue herba quā rustici nri gartariā vel gatā vocāt herbā. et dicit herba gata: qz ceteri libenter ipsam comedunt. Dia. in. c. de calamento hz diacalamentū et loco calamentū montanū hz nepitā. Nicolaus dicit qd calamētum montanū est nepita. Itē Wacer in cap. de calamento inquit herbā quā nepitā vulgari sepe vocamus: hanc medici greco calamentum noie dicunt. Item vidi ꝑe. de crescentijs in capitulo de calamento vbi sic ait

calamentum aliud est aquaticū. i. fluatile z vocatur mentastrū z aliud est montanum z vocatur nepita. z sic est fm veritatem.

¶ Sibileos vel siler vel platociminz est siler montanū. De. de crescētys dicit siler montanum siue sibileos. z sic est.

¶ Alhasce. siue hasce est timus. extremitates sō ipsius sunt note quid sint.

¶ Diatriton piperon. s. triū piperū ana auf. v. zinz. anisi hasce. i. thymi ana auf. ij. spice amomi añ auf. i. casie seminis apij sibileos. id est sileris montani assari enulle sicce añ auf. s. confice cum melle dispūato z fiat.

¶ Diatriton piperon dicit a tribus generibus piperum q̄ ingrediunt cōpositionē ipsi us z sunt pprie nigrū album z longum. hoc apud nos nō est valde in vsu. Aui. in. v. casū habet vnā descriptionē que videt quali esse eadem cū ista. Desue h3 hasce. Aui. sō nō. Aui. h3 trilobalsam. Desue nō. in reliquis concordantur in simplicibus eius.

¶ Piper fm Serap. ex auctoritate Dia. est arbutum in regionib⁹ indie nascēs habz semen quod in ortu suo est longū simile faseolis z elongat in forma sua z i macropper. i. piper longū z intra ipsum sunt grana pua si milia gegueres q̄ quādo maturāt fit pip. et hoc: qz separatur z ficur racemus in quo sunt grana pua primo. z sunt grana piperis z quādo colligit pfecte maturū est piper ni grum: sed quādo colligit ante maturatōnē est piper albus. nā color eius est albus z nō recipit in colore suo nigredinē ante maturatōnem. Sugendus autem est ex pipe nigro illud quod est notū in quo nō est res similis grano surfuris z plenū: sed ex pipe albo melius est illud qd nō est rugosum albū z graue: sed ex pipere longo eligēdū est illud qd quādo frangit apparet densum hñs grana que sunt intra ipm adinucē iuncta z sapor eius est acutus mordicās linguam.

¶ Diacimnū. s. cumini carmeni pridie in aceto infusi z exsiccati. s. xx. zinziberis alhasce añ. 3. iij. piperis cinamomi añ. 3. ij. ameos. 3. i. s. folioz rute siccoruz baurach rubei añ. 3. iij. confice cum melle dispūato.

¶ Diacimnū dicit a cumino. videlicet a cumino carmeno quod intrat: s. r̄ p̄ forus de honestis dicit. diacimnū. i. diacnamomuz quod non est. Suptus est positū diacimnū bonū. i. diacimnū quod fit de semine cimini vsualis. hic sō habz diacimnū. i. de cumino carmeno: qz ipse Desue nō habet aliud cuminum nisi carmenum: sed hoc apud nos non est in vsu. Cyminum carmenū fm Gal.

in suis secretis medicine qd incipit sic. s. herodi ad stomachū exponit quod est sibileos Serap. in cap. de cumino ex auctoritate Basidic dicit qd cuminum carmenū est aggregre. Aui. dicit qd est nigrū. Matheus siluati. in cap. de cumino dicit qd carmenū est sibileos et sic volunt moderni: tamen ego non nego nec affirmo verum. vnuz p alto pontif qñqz.

¶ Ameos dia. multi cuminū ethiopicum dicunt aut basilicō: sed ameos alterius est nature. est enī semē penes ethiopicos cumino simile: sed minus z est albidius z quodāmodo spissius gustū habēs simile organo. Serap. ex auctoritate Gal. dicit magis tuuatiuum qd est in eo est semē ei⁹ z in sapore ei⁹ amaritudo pauca z acuitas. hoc est notum.

¶ Ruta. s. domestica. circa instans dicit rute folia z semina cōpetūt vsui medicine. Cū autem reperitur ruta sola folia debēt pōnt et per annū seruantur. fm Dia. melior est ruta q̄ nascitur circa cucumeres. Et fm Aui. est melior que nascit apud arbozem fici. Inuenitur autē alia species rute q̄ vocatur pigamum: z vna alia q̄ vocatur harmel: de cuius forma ostendā in tractatu de pillulis.

¶ Baurach rubeus. i. sal rubeū vel armenū vel astronitrum. i. spūa nitri: vt dicit Serap. cap. de baurach. Desue in cap. de baurach dicit aliud est minerale. aliū artificiale. minerale aliud armenū. aliud africanū: aliud romanum. aliud egyptiū zc. Moderni apothecarij loco baurach sunt qui ponūt sal panis rubeū: z sunt qui ponunt sal nitrum quo vtuntur bombardarij.

¶ Confectio de citonij bona. i. de carnibus citonioz est in vsu verum sunt ex hominibus qui faciunt eam cū speciebus: z sine spēbus et sunt qui faciūt eam cū succaro: z sunt qui faciunt cū melle: sed cuius zuccaro est magis laudata: qz retinet mirabiliter fluxū vētris

¶ Zo. aut anglicus in cap. de passionib⁹ stomachi inquit: sed nota qd diacitonitē parum valet in materijs callidis: s. cū pipere z zinz. in materijs grossis frigidis valet. ei⁹ descriptio est hec. s. succi citonioz acetosoz vel aquosoz parum ponticoz lib. s. vel de substantia eoz eodē mō melius ad calefactendum zuccari ad infrigidandum. i. acetifortis z boni. s. i. pparentur sup ignē lentuz z calide reponant. Quod si vis fortius face re ad calefactendū ponatur ibi zinziber z piper. vnde apothecarij accipiunt citonia et scindunt per medium z extrahunt z granaz semina z arillos z medullam eozum coquūt in aqua z addunt succum et pistant simul in

modum electuarij: et tunc vocat caro citonio
rum vel diacitonitem puri et cum speciebus
callidis sic compositum de quo dixit versifica
tor in his versibus. Si vis me mitez. Si vis
dissoluere litem. Da diacitonitem da mihi
frater idem. Nec multum plangam si iugas
diagalangam.

Confectio de semibus. i. diaspmaton fm mat
theum silua. in littera diaspmaton dicit ipse
quod est ex semibus herbarum. Nicolaus florē
tinus in lib. v. in tractatu quarto in capitulo
de complexione stomachi non pura in genera
li inquit. diaspmaton. i. electuarium de semi
nibus: quod describitur in antidotario me
sue: et sic est: sed non est in usu. infra apparebit
vna alia descriptio que est ex auctoritate Ras.
Nicolaus huius diaspmaton: sed non est in usu.

Confectio de citonijs facta cum succo citonio
rum excitans appetitum mortuum. R. succi cito
niorum et mellis an. ℞. iij. ita quod sit mel dispu
matum. aceti boni puri. ℞. ij. deinde coquan
tur cum facilitate: et continue auferatur spuma
eius: et sepe cum mellis spissitudine habuerit
puluerizentur super ipsum pipere longi zmi
ziberis cinamomi an. ℞. i. garofilorum ligni a
loes an. ℞. s. musci. s. vnius tertiam: et quando
quod sit sine speciebus: et quandoque cum speciebus
alijs sicut necessitas conducit. et quandoque
fit cum zuccaro et quibus variatur alijs modis
Ista confessio de citonijs facta ex succo
citoniorum Pape non fit nec est in usu: sed
apothecarij Mediolanenses faciunt ipsam
et illi medici vtuntur ea

Acetuz apud grecos dicitur oxos. Serap.
ex auctoritate Dia. dicit quod acetum infrigidat
et stipticat: et est bonum stomacho et prouo
cat appetitum. Petrus de crescentijs docet
qualiter fit acetum et de virtute aceti.

Electuarium de pomis non est in usu: tamen hic
volo ostendere quare dicitur pomum ex auctori
tate Iliodon dicens quod poma sunt dicta ab
optimo. i. a copia seu vbertate. Mesue habet
carnium pomorum dulcium que sunt dicta poma
paradisi siue parisana. et hoc pomum est ma
gis laudatum quam sint alia poma. redolentia:
et sic a vulgo vocantur.

Electuarium de plicis non est in usu. plicium au
tem apud multos inter genera crisomilorum
est positum. Iliodon in cap. de plicis nominibus
arborum huius cap. de malo plicio et aliud capitu
lum huius de plicio solum. in cap. de malo p
licio ait. malum plicium cuius breue est que ad
modum vite concessa est: et tria genera dicuntur. scilicet
duracemum armentacum et plicium. duracemum
nuncupatur: eo quod pomum eius in gustu a corde re

ferat. in cap. de plicio dicitur plicium vocatum
quod est arborum prius in egypto seuerim plicem a
quo se oriundos Ptolomei ferebant.

Electuarium quo vtuntur reges et plati non est
in usu.

Pinus arbor picea ab acumine foliorum
vocatur. pinum antiqui acutum nominabant. pi
num autem alij pinum vocant. greci peucez vo
cant quam nos piceam dicimus: eo quod desudet
piceam. nam in specie eius differunt. in germa
nie autem insulsus huius arboris lachryma elec
trum gignit vt inquit Iliodon. Sed miror quod
Iliodon dicat quod lachryma huius arboris electrum
gignit: quod non credo: quia simon Janueus. dicit
electrum succinum et charabe vel chachabze
quod idem sunt similiter dicit Matth. silua. quod ele
ctrum succinum et charabe idem sunt. istud ele
ctuarium vocatur apud quosdam electuari
um de pinis.

Electuarium de fructibus magnum non est in usu.

Pirus vocata quasi ignis specie forma
ta. nam hoc genus pomi ab amplo incipit et
in angustum sicut sicut ignis. pirus arbor:
fructus eius pira sunt. Iliodon.

Porticus. s. sapor. Serap. i. cap. de diuisione
generali fm saporis in vno capi. de stiptico et
pontico loquitur. et ibi sic ait. sapor stipticus
et sapor ponticus debilis et hi duo. s. ponticus
et stipticus non differunt nisi in multa et pau
ca stipticitate. ponticum etiam appellatur in
quadam insula vbi reperitur reuponticum.

Confectio alia faul non est in usu: sed illa sim
plicia que ingrediuntur que declarata non sunt hoc
declarabo. faufel fm Serap. est auela
na indica. et ibi quod est sicut dactylus: et arbor ip
sius nota est in terra arabum. Alii in ij. capi. de
ipsa duo capi. facit. vnius de faufel. et ibi dicit
quod virtus eius est propinqua virtuti sandali.
aliud capi. facit de roba. et ibi dicit quod est auel
ana indica quod dicitur ras velle etiam videtur
in lib. ij. affo. in cura fluxus faufel non fm si
monem Janueus. est fructus similis nuci mu
scate: nisi quia pars prima eius est aliquantu
lum pacurior et alta est plana ita quod possit sta
re erectus sicut calculus qui in iudo dicitur
pedes in ceteris intus et extra nuci musca
te similis est sine odore et sapore. nascitur in
clusus in quadam lanugine similis folliculo
serici multotiens defertur inter alias spes
aromaticas et simplicia maxime cum cinamo
mo. et equiparat sandalis in frigiditate.

Bolus armenus siue lutum armenum est
quedam terra rubea que defertur ab arme
nia. Circa instans dicitur bolus est quedam ve
na terre que precipue in armenia reperitur

vnde dicitur bolus armenus. nō sophistica tur ppter multam eius copiam. per centum annos pōt seruari. z hoc est satis notum.

Acetosa fm Aui. alta ē domestica z alta siluestris. Dia. vero vocat eam lapatium et illius ponit quattuor generavnū qđ manducatur et istud est illud quo nos vtimur: z est alterū quod dicitur oxilapatū. i. acutū lapatiuz hoc est satis notum semen intelligitur alia legas ibi.

Rob est succus cuiusdam fructus coctus ad spissitudinem vt seruari possit. Rob hō citri descriptio non reperitur a Mesue: sed fit sicut rob de berberis: qñ autē reperit rob absolute ponitur sapa vel carenum.

Confectio de prunis non est in vsu. infra i antidotario Nicolai apparebit diaprunis vel diamalescon: z fm illam descriptionem fit et pōt fieri solutiū: z non: sicut postea ostēdā

Prima fm Me. danf ad alteranduz et ad soluenduz. z sunt ex eis alba aut citrina aut rubea. Damascena z armena sunt fortiora omnib⁹ alijs. Irido. dicit coquimella quam latini a colore prunū vocāt. aliq a multitudine enixi fructus niram appellāt cui⁹ generis damascena dicta sūt a damasco oppido vnde prius asportate sunt: cuius solū pomū stomacho mederi probatur.

Muzum proprie dicitur cuius sapor est cōpositio ex dulcedine z acetoso. et hoc dicit arabice muz.

Electuarium de sorbis. s. de carnibus ipsius non est in vsu.

Sorba fm Serap. ex auctoritate dia. ē arbor spinosa folia eius sunt similia nanarico z habet fructum parū similit̄ malis paruis bonum ad comedendū est z vnūquodqz pomum eius habz tria ossa. z ideo noiatur tritcontium: z eius expositio est trium granatorum. Serap. allegat de forma sorbe fm Dia. q apud ipm Dia. in cap. de sorba nō reperit ita: sed vide cap. de mespilla: apud Dia. cum cap. de sorba apud Serap. videbis q. in omnibus idem sunt Aui. in. ij. canoñ. in cap. de zarur. videtur loqui de sorba: qñuis Serap. vult q zarur sit sorba vel species eius.

Tyrriaca diateseron. s. gentiane: bacarum lauri. mitre. aristologie rotūde ana partes equales. confice cum melle dispumato z fiat confectio.

Tyrriaca vero fm quosdam dicitur a tyro serpente. aliq dicunt q non: qz reperuntur multe alie tyriace quas non ingredit tyrus vt est in tyriaca de terra sigillata. z ista que fit ex quattuor rebus. potest bene aliquis

dicere q tyriaca dicitur a tyro grece quod est venenum. quia omnes tyriace sunt medicine que valent contra venenuz vt lapis bezoar. Ho. Anglic⁹ in capitulo de venenis. inquit. Si igitur illa medicina faciat euadere ex venenis optima est. z de illis que faciunt euadere ex venenis habentū venena q non cognoscūtur nisi per experimentuz est tyriaca que componitur ex carne tyri q est venenosa. inde venenū suum est humiditas expulsa per verberationem eius. vnde psus allea. mur. ruta. pura. rofanus. z tyriaca. hec sunt antidota contra mortale venenum. dicitur autem tyriaca diateseron. id est de quattuor reb⁹. Nam thesaron grece. id est de quattuor rebus descriptio ipsius reperit i multis alijs locis. Nicolaus in suo antidotario habet vnam descriptionem: sed in ipsa quiddā philosophi postea addiderunt alias res sicut fenu grecum nigellam zedoariam. diptamum zc. Auice. in quinto canoñ. habet vnam descriptionem que eadez est cum ista mesue: Basilius etiam in. viij. Almans. in cap. de moribus scorpionum habet vna z descriptionem que est eadez cū ista: sed apud nos non est in vsu.

Gentiana fm Serap. est basilica. idē dicit Papias. basilica etiam aliquando inuenitur pro serpentaria. Auice. in cap. de gentiana dicit q non nominatur gentiana: nisi quia primus qui eam agnouit fuit gētinus rex. z ipsa quidem crescit in montibus altis et sic credo quia reperitur in multis cōfectiomb⁹ gentiana romana vt habet Auice. in predicta tyriaca: illa est pprie gentiana que reperta fuit a gentino rege romanorū. radix ipsius competit vsui medicine.

Bache lauri siue granū lauri. circa istās dicit. lauri foliaz semia vsui medicine cōpetunt infra apparebit electuarium de bacis lauri. z ibi melius ostēdā si deus voluerit. **T**riphera sarracemica magna. s. chebuloz: indoꝝ belericoꝝ emblicoꝝ z citrimoz. añ. 3. v. **L**iamomi triū pipeꝝ secacī folij spice cardamomi mator. i. heil z mioris cassie seitara gi indi cipi apij lingue auis gariofiloz. beē albi z rubei zinziber⁹ añ. 3. ij. spice nucis muscate macis sisami excocti añ. 3. ij. amigdalarum dulciū z amararū añ. 3. v. lignula: loes reubarbari seminis feniculi masticis. añ. 3. ij. **A**lfelengemisch. i. seminis ozimigariolati mente sicce origani persici añ. 3. i. 5. fricentur mirabolani cum butyro vaccino z cetera species cum oleo amigdalino z confice cum melle. quod sufficit.

Triphera grece est dicta delicata. saraceni-
ca: q; a saracenis inuenta fuit. Nicolaus in
suo antidotario h; vnâ descriptione z dicit
triphera: q; hominē iuuenē reddit. sarace-
nica ꝑo: q; a saracenis fuit inuenta. Descrip-
tio Nicolai nō cōcordat cum ista Desue:
nec sit fm ipsum. s. nicolaum.

Chebuli alio nomie mirabolani chebuli
vocantur. mesue de ipsis loquit in trib^o ge-
neribus in vno ca. z sunt proprie citrini che-
buli z indi: z laudat chebulos vt sint grossi
z q̄to grossiores t̄to meliores z sint subni-
gri declinantes ad rubedinē z sint graues
in pondere cite submersionis in aqua z sint
habentes spissitudinē corticū suorum.

Indi scilicet mirabolani dicti nigri vt di-
cit Serap. cap. de mirabolans Desue lau-
dat nigros vt sint grossi z graues z carētes
ossibus. q̄to autē ab his elongant ꝑrietati-
bus tanto a bonitate remoti. Auic. dicit ni-
gri indi sunt illi qui vltimi sunt in maturita-
te et sunt pinguiiores.

Berilici mirabolani sunt ex medicis be-
nedictis vt dicit Mesue z meliores sūt gros-
si z spissi ponderosi z dēsi cortice.

Emblici mirabolani fm Mesue sunt ex
medicinis confortantib⁹ stomachū cor epar
et viscera z meliores ex eis sunt hñtes fru-
sta grossa z densa z graua z q̄ minus cre-
scūt in ossibus z ꝑ^o in carne: rari quoq; non
habēt sp̄si. Mesue ibi docet modū faciendū
seremblac. infunde emblicos in lacte dulci
z mutetur sup eo lac mane z sero: z hoc per
triduū z epicent in vēto z in vmbria z recō-
dantur. Serap. in. ca. de emblicis inq̄t. me-
dici nomināt emblicos sireblicos. z hoc r̄do
q; q̄do infundunt in lacte in terra in q̄ na-
scuntur nominant sireblengi z ipsi ponun-
tur in lacte sicut dicit.

Citrimos mirabolanos fm Me. ladaue-
runt sapiētes. in colore vt sint citrini multe
citrinitatis declinātes ad viriditatē z sint
pōdere graues z dēsi: z vt in cōfractis suis
inuentas sicut gummositas z vt sint grossi
et vt cortex eorum sit spissa densa complēs
ossa parua. similiter ait Auic.

Secacul. i. sigillū sancte Marie alio no-
mine a vulgo d̄i zonegero vt dictū fuit.

Spica nardi siue ꝑiectosa. Mesue habet
in ista descriptione spicam: id est nardi z in
fra iterum habet spicam quod ignoro: verū
dixerunt quidam sapientes q; per vnū sp̄-
ca intelligitur spica nardi. z per aliud sp̄-
ca cestica: z ambe debent poni.

Setaragi autem indi est genus eruce.

Auic. in. ff. canoñ. ait. setaragi ille qui est in-
dus est frusta ligna parua subtilia et cor-
tices sicut gartofili: neq; per id agnouit qd
sit. **S**alte. in septimo simpliciū nomiat lepi-
dum z ibi dicit q; est gen⁹ eruce z sic est qd
autem sit cōmuniter ignorat. etiā **D**ias. vo-
cat lepidū: z qui mihi nō credit q; lepidum
sit setaragi indi legat cap. de lepidō apud
Dia. cū cap. de setarago. apud Serap. z vi-
debit q; idē est. **S**imon vero **J**anuen. in ca.
de hiberida cum h. describit de forma. hibe-
ridos qd est verum setaragi. in fine cap. ip-
se inquit. hec videtur quā nasturtiū agreste
nominamus. in ca. ꝑo de iberidos per. i. seta-
ragi iquit ex auctoritate **P**auli iberidos
herbe vsus quam et lepidum alij vero agrī
cardamū. i. nasturtium agreste appellāt in
ca. de setaragi iterum dicit ex auctoritate
Pauli q; in ca. de setaragica iberidos inquit
quē lepidū alij agrīcardamū appellāt qui-
dam vocāt ipsum capsā indam: tu vero vt-
de certitudinē huius plāte qd verū setara-
gi fm paulū est agrīcardamum agreste: et
agrīcardamū agreste est nasturtium aqua-
ticū z nasturtiū aquaticum fm circa mstās
est senation. z senation fm **D**ia. est illa her-
ba quam **I**obardi vulgo crifonum vocāt: et
sic sine dubio setaragi ē species nasturtij:
quia **S**era. in suo cap. dicit ex auctoritate
Salienti virtus eius z sapor: odor: sint simi-
lia virtuti sapor: z odor: nasturtij. z sic loco
setaragi indi potest poni semē nasturtij q;
est species eius infra in dianasturtio de ip-
so aliquid ostendam. **S**isamum: scz semē ex
quo oleū sisamum exprimitur. tēpore an-
tiquo non reperiebatur istud semen in par-
tibus nostris: sed hodie aliqui detulerunt
ad nos z hodie reperit in multa q̄titate z si
cult appellāt illud giorzolenā. de modo ex-
corticadi docet liber q; dicitur bulchafiz in
tractatu secūdo. cuius modus est iste. **R**e-
cipe de sisamo z illud purga a terra que est
in eo z alijs superfluitatibus z pone in vase
fictili cū aqua frigida et dimitte ꝑ noctē et
in mane cola et dimitte siccari parū ab hu-
miditate aque z pone in pecia limi forti z li-
ga os et ꝑcute sisamum ab omni parte eius
donec excoctetur totum z ꝑuce super ipsū
aquā frigidā et misce bene. nam cum vide-
bis corticem eius natate super facie aque
ꝑrotice cum aqua: et fiat ita quousq; nihil
remaneat ex cortice. deinde sicca illud ab
aqua et seruetur.

Biganum ꝑsicum nō reperit ab aucto-
ribus: quare ita appelletur: modernū vero

per origanum accipiunt quandā herbas quā lombardi vulgo cornabobium vocant. circa instans inquit origanū. i. golena exsiccatis folijs cū floribus abiectis spiritibus in medicina d3 ponti per annū seruaf. singulis annis renouet. Serap. i. ca. de origano describit multas species illius et ponitur diptam⁹ inter species origan.

Trifera muscata quā fecit alcāzi. ꝑ. mir. chebuloz nigroz. i. indi emblicoz bellericozū piperis macropiperis zinziberis ciperi cassie spice inde añ. 3. v. seminis aneti seminis porri. añ. 3. ij. seminis baucte rosaz. f. rubea rum cinamomi nucis muscate artofiloz añ. 3. i. 5. macis hell galāge ligni aloes crudi et non cocti musci. añ. 3. i. granozū nasturcij. añ. 3. x. confice cuz melle dispumato.

Triphera. i. delcata muscata b3: qz rectipit muscum apd nos: videlicet in pāpia nō est in vsu: s3 i Mediolanovtūtur ipsa multū.

Anetū fm circa instans quando simpliciter ponitur semen intelligit hoc semē est factis notum. de forma ipsius plāte nō reperit ab auctoribus: sed folia h3 sicut abrotanum vel feniculus hasta similis feniculo et capitellum simile feniculo: semen vero est min⁹ et in hortis reperitur.

Porrum fm Serap. est ex eo domesticuz et est hispanū et est eo nabati et est montanum et est porrum vinee. Aut. dicit aliud est scemum et aliud est nabathuz. et aliud est qd dicitur porrū siluestre: et est illud qd est iter porrum et alleum quod est melius in medicina q̄ in cibo sed nabathium magis ingreditur in curationibus q̄ scemum semen ipsius intelligitur.

Baucte. i. pastinace de semine intelligit vt infra apparebit baucte cōdite: et ibi ostēdam melius. Auerrots in quinto col. vocat ipsam halgazar.

Triphera Galien. ꝑ. omniū mirab. añ. 3. x. zinziberis mastice cinamomi gariofiloz añ. 3. viij. galange maratri anisi apij ameos spisse assari croci añ. 3. iij. costi pipis nigri et longi cassie añ. 3. ij. nucis muscate macis cardamomi maioris et minoris calami aromatici ligni aloes añ. 3. ij. tudert albit rubet alufulfumen ciperi ana. 3. ij. 5. ambre. 3. vni us partes tres. fricent mirabolant cuz oleo amigdalarum dulctū et confice omnia cum melle dispumato. et Galienus quidē quādoqz addidit scoziā ferri nutritam in aceto vini fm mensurā medicinarū omniū: quādoqz fm medietatem earum.

Hec descriptio istius triphere apud nos

non est in vsu: sed simplicia q̄ ipsam ingrediuntur declarabo si deus voluerit.

Maratrum. i. semen feniculi de quo Marcer feniculum medici calidū siccumqz scdo. Dicunt esse gradu maratru grecus vocat illud. Auerroys in quinto colliget dicit Alrigmeg. id est feniculum.

Ameos est semen notum omnibus Gal. in sexto simpliciu inquit enucha. i. ameos magis iuuatuz ex hac planta est semen eius nota q̄ meo tēpore vidi multos herbatos vendere Ameos apothecariis indoctis p apio et generaliter vltra paduz apud ciuitatem papi. vtūtur in cōmunijs folijs ameos pro folijs apij. quod erroneum est.

Tudert fm Aut. ex auctoritate Dia. ē herba habens folia similia passio et radicē quadratam et eius radix mēsurā habet mediū cubiti: et h3 capita in quibus sunt semina longa nigra: et est hec vsitata. tudert siluestris vero semen est rotundum. Aut. in. ij. casū. de clarat formā tudert ex auctoritate. Dia. sed non reperitur sub illo noie: qz a Dia. vocat orminon et latini emolam vel aurigalis siue reictalis. et reperitūtur ex eis duplices: vn⁹ cum flore rubeo et alter cum flore albo ambe apud nos nascuntur in tectis ac partib⁹ et iuxta ortos abundanter inuenitur.

Alufulfumen siue sulfumen est radix. piperis fm Serap. in capi. de radice piperis. Aut. in. ij. casū. att. Sulfumen est radix piperis. Idem in sinonis que sunt in fine quinti casū. dicit sulfume. i. radix piperis vel lignū eius et sic est et loco eius administratur piper nigrum.

Triphera mior ex arte fenoris. ꝑ. mira. chebulozum indozum belericoz emblicoz nucis muscate añ. 3. v. nasturcij. f. semen quod vocatur cardamum assari scilicet radix ipsius que competit vsui medicine origani per sici piperis oliban ameos. zinziberis carne zit spice squamanti. i. palea camelozū ciperi ana. 3. iij. scoze ferri nutrita in aceto dieb⁹ quinqz et asse. 3. 20. mirabolam assentur cum butiro vacctor inuoluātur cetera cuz oleo amigdalarum dulctum et aromatizentur cū musci. 3. i. et confice cū melle dispumato. et da post sex menses.

Hec descriptio istius confectionis apud nostros medicos est multum in vsu valz mirabiliter ad corruptionem et exuberationem menstruoꝝ et emoroidarum.

Carnezit autem fm Serap. est fructus tamarisci. nam ipse Serap. in capitulo de tamarisco inquit ex auctoritate. Dia. tamarisc

scus est arbor erecta que nascitur in aquis et habz fructū qui assimilatur floribus et est similis in fluxibilitate sua vsnee. et est in babilonia et in scet.

¶ Tamariscus domestica q̄ noīatur carne zit: et sic est. Auic. in. ij. cano. dicit carne zit est fructus tamarisci. et quidā vocant nucē tamarisci et idē est Auerroys in. v. col. ait. al charfar. i. tamariscus.

¶ Ferrum s̄m Aui. hz tres species. s. fenoburucam et lierenchen et suludeth. aliud capit. facit de scoria et ibi dicit q̄ fortioris exte- catōnis est scoria ferri. idem ait sarfar. i. fer- rum. Psido:us in ca. de lignarijs inquit. cla- ui aut dicti quasi calibi: q̄ ex chalibe fiunt i. ferro calibs est ferrū est. Serap. ex aucto- ritate Dia. dicit tubel ferri est squama ferri seu batitura. nutritur aut scoria ferri p̄ qui- bus dies in aceto fortissimo omni die mutan- do acetum. post hoc pyciatur super laminā ferream ignitam et torrefiat. deinde pulueri zetur subtiliter et referuetur vtere vbi opz. Triphera minor descriptione cognita nō est in vsu. simplicia que ipsa ingrediuntur de- clarata sunt.

Diacurcuma magna. ꝑ. croci. assari. petrosi- lini. dauci. anisi. semis apij. añ. 3. iij. raue- sent meui. spice: ana. 3. vij. costi. et mirre castie squamati carpobalsami rubei tinctozū succi absinthij succi eupatorij olei balsami. añ. 3. ij. calami aromatici cinamomi añ. 3. i. 5. scoz deon. scolopendrie succi liquiritie añ. 3. ij. 5. dragaganti. 3. j. confice cum melle dispuma- to et fiat.

¶ Diacurcuma autē dicitur a dia quod est confectio. Curcuma dicitur: quia in colore sit sicut curcuma. et est species celidone. nō autē dicitur diacurcuma a radice curcume s̄z dicitur diacurcuma a croco quod recipit ibi bona in quantitate et in colore ipsi? sit et trima sicut ipsa radix que dicitur curcuma: sed melius est q̄ diceremus diacrocuma a cro- co quem recipit vt ait Saladinus. Christo- phorus vero de honestis dicit q̄ diacur- cuma sumitur p̄ rubea tinctoz quod nō cre- do: Martheus siluaticus in littera Dia. in- quit sic. sed illa regula habet exceptionē in vno electuario posito a Sal. in antidotario suo. et etiaz in damasceno quod vocatur dia curcuma et non est electuariuz de curcuma: quia non recipit aliquid de curcuma.

¶ Abiscendum est q̄ illud nomen fuit im- positum p̄dicto electuario p̄pter quandam similitudinem quam habet in colore cū cur- cuma: quoniam recipit crocum: cuius tinctura

tingitur electuarium tanq̄ si receperit cur- cuma. et ob hoc diacurcuma vocatur: q̄ re- cipit crocū qui tingit colore curcume. Aui. in quinto casu. habz duas descriptiones. s̄z maiorē et minorē: et non habet curcuma Mesue habet diacurcumā magnā et minorē et dicit q̄ minor valet ad ea sicut maior: sed maior est illa que vsui venit curcuma est ra- dix satis nota. Mesue laudat ipam in ca. de scabie oculoꝝ sub noīe huruch. i. hauroch. ¶ Petroselinum. s. semen etus. Psido. in ca. de oleribus ait. petroselinū vocatum q̄ sit si- mile apio et nascitur in petris mōribusq̄ pre- ruptis quod nos petrapiuz dicere possum? et hoc est satis notum.

¶ Daucus s̄m Aui. in secundo cano. est se- men baucte siluestris. et ibi dicit distinctio eius dicitur in capitulo baucte siluestris: s̄z non reperitur.

¶ Rauesent. i. reubarbarū. Mesue in capi- tulo de reubarbaro. inquit. electio ex specie- bus rauesent: aliud est quod nascitur in india et est rauesent. et aliud est rauesent barbarū: et aliud est rauesent turchinū: et melius est ra- uesent. Jo. anglicus in lib. v. quasi in fine ait. reubarbarum diuersimode administra- tur: aliquādo in colatura tantū aliquādo in electuaria substantia. aliquando in pillula- ta: aliquando in liquida: et dicitur aliquid q̄ in substantia plus laxat: et aliquid q̄ in colatura etus plus.

¶ Deu apud Aui. vocat mu: et dicitur q̄ est frustra diuersē figure i colore agarici. Dias. dicit men. q̄ atamanticum dicit q̄ quidaz ꝑo- anetū. siluestre vocat radix ipsius competit vsui medicine. sed lumen male lucens expo- suit. in p̄dicto electuario q̄ meu ē semē ane- ti siluestris: cuius falsa est opinio. et qui mi- hi nō credit videat. Aui. cap. de mu. i. meu: et Sera. et circa instans oēs volūt q̄ radix sit illa q̄ est efficacior in medicina infra in con- fectione dicta aurea alex. adrina: de me uite- rum a liquid ostendam si deus voluerit.

¶ Mirre s̄m Aui. est gūma currens super ar- bore in tamenta q̄ dimittit donec cōgeletur deinde colligit sicut galbanus et oppopona- cum in terra nostra grec? appellat smirna.

¶ Carpobalsamū est fructus seu semē balsa- mivt dicit Dia. i ca. de balsamo. lignū ipsius appellat xilobalsamū. succus opobalsamū.

¶ Rubea tinctoz s̄m Psido:us dicta est q̄ ra- dix et? sit rubea: vñ et colorare lanas phibe- tur. Xpophorus de honestis putauit: s̄z non recte q̄ diacurcuma efficiatur in colore cur- cume p̄pter rubeam tinctoz: sed non est.

Absinthii f. m. Mesue est multiplex: s. illud quod intendim⁹ est absinthii romanuz et melius est illud quod est remotū ab odore maris: et qd̄ oritur in terris liberts et habz folia alba plana et leuia. hoc est satis notum. Hic est modus operatōnis succi eius exprime succi eius quātitatē quā volueris et pro parte in medio veris et purifica illud f. m. artē et fac siccatū cinere calido in vase vitreo siccat siccatur aloes.

Eupatoriū f. m. Serap. est gasit non est ergo policaria vt dicunt quidā arabes. in ista planta Mesue et Aui. sunt differentes. nam Mesue dicit qd̄ ipsius flos est sicut subcitrini. Aui. vero ait flos eius sicut nenufer. igitur non concordant. infra iterum de ipso loque mur. succus vero ipsius fit sic opz vt teratur folia ipsius et exprime succū eius vsqz ad qd̄ siccitatez quā volueris et dimittatur soli donec siccetur vt possint fieri troc. sunt etiā qui ponunt succum ipm̄ in vesica porci et siccat liber qui dicitur bulchafim in tracta. ij. docet modus exprimēdi succū ex gasit. i. eupa torio.

Aleum balsami qd̄ ex ligno balsami manat. descriptionē ipm̄ describit ipse Mesue sicut ostendā infra: s. qd̄ illa descriptio Mesue non potest fieri apud nos ego describaz vnam descriptionē q̄ reperitur apud Petri de ebano. et f. m. illā facere debemus etiam si vis facere p̄ aliu modū vt docet Gulierm⁹ lombardus de quo infra Joh. Anglicus in cap. de paralesi iquit. Septē sunt cara: quia sunt bona: v. qz rara. balsamus ambra tirus caro lignum caphora muscus. p̄ tirū intelligit tiriaca vel trocisci de tiro qd̄ recipit per hoc nomen caro. caro leonis. p̄ lignū lignū aloes. et alta sunt satis plana. et nota qd̄ balsamus est succus balsami. i. illius arboris q̄ est parua quasi frutex circa babiloniam trāi crescens: et vocat⁹ opobalsamus: et lignū ei⁹ vocat⁹. xilobalsamus. et est f. m. de hoc. Est opos succus xilo lignum carpoqz fructus.

Scordeon f. m. Aui. est aleum agreste circa instans inquit scordeon est aleū agreste solus flos eius medicine competit. Sera. in cap. de aleo ait: sed scordeon est aleuz agreste et est fortius aleo domestico.

Scolopēdria f. m. modernoz vsus est lingua ceruina. antiqui autē vtēbātur alta scolopēdria. et hec est illa quā hodie nos cethe rac vocamus. infra apparebit sirup⁹ de scolopēdria et ibi meli⁹ ostēdā si de⁹ voluerit. **D**iacurcuma minor est in vsu f. m. intentionez Mesue minor valet ad ea sicut maior: s. nō fit. S. poterit dicere aliqz. si mesue laudat

minorem: ergo possumus facere minorem p̄ maiore. Ad hoc dicit posset qd̄ sic moleuit vsus apud nos etiā quod etiā illa possz fieri **D**iamorision. f. croci acozi ana. 3. ij. mirre. 3. iij. bacarū lauri. 3. ij. 5. dauci cinamomi cassie cimini carumert. i. silileos f. m. Mattheuz siluaticum. carpobalsami floz. squināti seminis anisi apij. cordument spice mente sicce marmacus ameos an. 3. j. costi trūi piperum scilicet nigri a lbi et longi ana. 3. j. confice cū melle dispumato.

Istud electuariū apud nos nō est in vsu. **H**ec descriptio videtur cōcordare cū descriptioe quam Auice. in quinto cano. describit sub nomine homozusia.

Acorus f. m. Dia. est herbavenerica v. afrrodifia vel piper apum et c. radix ipius com petit vsus medicine quidaz vocant ipsuz geliam alij gladiolum.

Dauci. i. semen baucle siluestris Auic. in predicto electuario habet dauc et ibi exponitur qd̄ est semen baucle siluestris.

Carpobalsamus f. m. Dia. in cap. de balsamo est semen balsami. et hoc satis est notum **C**ordument f. m. Serap. est caruy agreste et a romans dicitur kardā. mirādum est qd̄ Dia. concludit sermonez de cardamomo: cū sermone de cordumeno apud Serap. quod non est credendū qd̄ sint idem. quidaz vocāt ipsum siler creticum Mattheus silua. vocat ipm̄ cordilion. infra in atania magna ostēdam quid est si deus voluerit.

Marmacur. i. maru de quo Aui. i. ij. casū. speciale cap. facit et ibi distinguit in plures species. f. m. vero stephanum est marubium. si autē reperitur marmacor est melissa. **G**uliermus placentinus ait. maru. est spēs lingue bouis et vocatur in cremona sclarea. sapientes dixerūt qd̄ p̄ marmacurvolū⁹ intelligere praissū siue marubtū. et qd̄ marmacor volumus intelligere citrartaz. i. melissam. **D**ialacha magna. f. lacce ablute rauedfenti. i. reubarbari. ana. 3. iij. spice aromaticce mastice seminis apij squinanti absinthij succi eupatoriij. Ameos sautne amigdalarū amararū costi mirre rubee tinctorz seminis fent cult anisi assari aristologie gētiane crocini amomi isopi sicce cassie cimay squināti bdelifan. 3. j. 5. piperz zinziberis an. 3. j. infunde mitram et bdellium in vino et cetera tere et cōfice cum melle dispumato.

Dialacha magna dicitur magna qz p̄pōnē ipm̄ plura simplicita ingrediūt qz in minore. vel dicitur magna: qz hz maiorēz efficaciam. Auice. in. v. cano. hz duas descriptioes: q̄ nō sunt
b iij

similes: s; ista Mesue est illa q̄ nos vtimur.

Lacha fm Serap. ex auctoritate Diasc. est gūmi arboris cuiusdā. z nascitur in terris arabū: z est similis mirre z storaci ipse Ser. quasi in fine ait. lacha est res rubea: que est sup ligna subtilia. z sapor eius est bonus. z ipsa coquit z tingit inde pāni in rubeū colorē: z d; tinctura illa hermes. reperit apud ipsum harmē qd̄ est grana tinctorū cuz quo tingunt pāni. Aui. in. ij. cañ. duo cap. de ipsa facit. vnum sub noie lachen: s; in arabico est kankamō. z dicit Aui. q̄ est gūmi horribilis saporis. z vñ ignorasse qd̄ esset. et q̄a ignorauit scripsit aliud cap. de lacha. z qui mihi nō credit. videat ca. de lacha apd̄ Sera. cū. c. de kaiken apud aui. z videbit q̄ idē est. modū aut̄ ablutionis docet Sera. in p̄prio ca. de lacha in fine. z sic ait modus ablutionis eius est q̄ accipiunt gūmi ei⁹. z terunt z p̄ciūtur sup aqua calā in qua bulierint aristologia z squinātū. et mouet bñ cuz pistello z dimittit residere z eijcit aqua. dei de desiccā in vmbraz reponit i vase vitreo si nō clarificā p̄imavice eijcias scdo. z de p̄dicta decoctioe sūt troc. de lacha.

Spice aromaticæ. i. nardi.

Squinātū sicut dictū est: est palea camelorum. Me. in isto estio h; squinātū et inferius habet cumarum squinanti. et ambo debent poni.

Saume fm circa instās solū folia competunt vsui medicine. Ma. ait. Bracteos grece sauma vocata latine. Sera. ca. de sauma dicit. abel. i. sauma: de qua mirādum est q̄ aui. in. ij. cañ. in ca. de abel inquit. abel ē fructus iuniperi: qd̄ nō est vez. qz sicut dictum est Sera. vult q̄ abel sit sauma. z sic magis est credēdum auctoritati Sera. in simplici- bus q; Auicē.

Aristologia. f. aristologia rotunda. de q̄ circa instans in cap. de Aristologia ait. aristologia rotunda magis medicine cōperit q̄ longa z radix intelligit. z per tres annos seruat. radix in autumno colligit z siccat.

Isopus. f. herba sicca: d; ad differentiaz humide que est pinguedo lanay. Aui. in. ij. cañ. duo ca. facit vñ de isopo humido. z aliud de isopo sicco: q̄ est herba satis nota.

Bdeliuz fm aui. aliud est bdeliū mechiū aliud est bdeliū iudatū. aliud est siculū et aliud arabicū qd̄ est aliud a bdelio palmarū siluestrium et ambo sunt ex palmis siluestrib⁹. mechiū aut̄ est ex fructu arboris palmarū siluestriū z nō reperio aliquē auctorez dicere q̄ bdeliū fiat ex fructu arboris pal-

marū siluestriū vt dicit Aui. Pl. ait in bactria nascit bdeliū noiatisimū. cuius arbor est magna magnitudie oleo folijs arboris fructu capisici. cui⁹ gūmi alij precō appellant alij malachin in hoc nomē arabes imitantur mochal alij maldacon zc.

Dialacha minor nō est in vsu.

Confectio de raueseni non est in vsu. z hec est confectio de reubarbaro.

Rauedsemi sicut dictū fuit est reubarbarum. z Auer. in q̄nto colf. inqt̄ raued. i. reubarbaray. Isidor⁹ ait. reubarbaray siue reupōticū: s; nō recte illud qd̄ trās danubiū in folobarbarico: istud qd̄ circa ponticū colligit noiaturum est. reu aut̄ radix dicit̄ barbarum greca: quasi radix barbarica Mesue laudat illud qd̄ magis est subnigrū declinās ad rubeū. z qd̄ est tincture croci adulterat̄ in illis partibus. accipit̄ ex eo integro sicut est quātitas magna et submergitur in aq̄ p̄dies quinq; et dimittitur aqua illa siccat̄. et sūt inde trocisci. z sunt ipsi medicina regū. reubarbaray nō siccat̄ z veditur: sicut est qd̄ tam p̄didit aīam. z est sicut hō mortuus. z ilud in quo nō cadit adulteratio est rarū. et habet tincturā croci. adulteratū vero h; cōtrariū. cōseruatur p̄ annos tres vel q̄ttuor: si sepelatur in psillo aut in milio sicuti est consuetudo.

Diacostum. B. costi amari cassie cinamomi. añ. 3. v. semis anisi apij cimay squinanti reuedsemi ana. 3. ij. assari. 3. iij. croci aristologie. scz rotunde. mirre. añ. 3. ij. mellis quantum sufficit.

Diacostuz autē d; a costo qd̄ recipit. hoc apud nos nō est valde in vsu. Aui. in q̄nto c añ. h; vñ descriptionē que videtur quasi esse similis huic. Nicola⁹ describit vñ altā descriptionem: sed non est similis isti quaz infra describemus.

Costū aut̄ est radix amara. hoc sat⁹ notū est reperit̄ aliquē in confectioib⁹ costū dulce: sed nostri auctores de eo non loquuntur nam vide Sera. in ca. de costo ex auctoritate Ba. qui inqt̄. sapor eius. f. costi est amarus multum fortis acutus. Wacer ait. Costi sunt gemine species grauis vna rubescens Est z amara nimis. hec indica d; esse Altera nō leuis nec amara colore subalba. hāc arabes mittunt. prior vtilior medicine. f. fm circa instās costum potest seruari p̄ decem annos in virtute.

Confectio electuarij ex intētiōe nra nō est in vsu. s; simplicita q̄ nō s; declarata declarabo.

Alcohol. i. subtile sicut athomi solis. Nico

laus florentinus in lib. iij. in cap. de curatione egritudinis oculorum inquit admittitur autem medicina oculis aut in forma pulveris et vocantur cohel vel cofel siue achoel vel achofol et significat pulverem debere esse subtilissimum sicut athomi qui appareret in speira solis. et sic intelligere debemus per alcohol pulverem subtilissimum.

Balaustra f. m. Aut. Dia. et Sera. Fido:ū est flos maligranati agrestis. Fido:ū in ca. de pprijs noibus arboris ait. flores malorum a grecis appellati sunt quatinus latini caducii vocant. agrestium autem malorum flores greci balaustrā appellauerunt: quorum alij alibi alij purpurei alij rofei. reperitur similes floribus mali punici.

Concule apud nostros auctores. repliuntur multe species. nam Sera. de ipsis diuersa ca. facit. ipse facit unum capitulum de conchilio. et ibi sic ait. hedei. i. conchilium coelestis pue sicce quoniam adurit cinis eorum f. m. quod dicitur est cinis multum adures. alio capitulum facit de ostracha marina et teste cochiliū. et ibi de ambab. loquitur dicens ostracorum ex mari que dicitur barcora non versus sum corporibus eorum nisi cohibere retur per ea: quoniam sunt testa dura multum et cetera. etiam in ca. de lacte bifantie. i. purpura marina inquit. cochiliū est ex speciebus ostracorum. et est similiter de cochilijs palpir. et reptum in regionibus idem in aquis iuxta quas oritur spica nardi: et cetera. Diase. facit capitulum de coclea terrena. i. limacia: quoniam etiam inter species cochiliū est posita: reperit apud nos alia species quoniam nascitur in aquis dulcibus et hec vocatur cochula aque dulcis. inuenitur alia species cochule quam peregrinantes portant de sancto Iacobo et iste vocatur venerie. aut. aut in. iij. ca. in fen. xxi. in cap. de cura fluxus sanguinis. et in fine eius patiens fluxum menstruorum inquit. conculay marinarum quoniam asportatur a sancto Iacobo adustay. adurunt autem ut docentur bulca sim. et modus ipsius iste ceteratur in primis et ponantur in olla munda. et ponatur in furno una nocte. deinde extrahat si sunt cohibere: sicut cinis bene. si non autem ponas iterum in furno panis. et dimitte donec fiat alba calcinata et vtere vbi oportet.

Confectio alcazi non est in usu. simplicita quoniam in ipsa ingrediuntur declarabo. aut. in quanto capitulum habet duas descriptiones clarum alcham. sed non sunt in usu.

Florum alcheil. i. floz rois marini: siue corone mortis: siue alcheltges. ut apud grecos. si vero reperies scriptum in confectiōibus granorum alchilū intelligit granata siluestria

Confectio de assa. i. de assa fetida non est in usu. aut. in quanto capitulum. hanc unam aliam descriptionem: que eadem est cum ista mesue.

Assa f. m. Dia. est gummi filij apud plin. inter dū vocatur lacerpitium: vel assa vel herba ei quodammodo est fetida. alta est dulcis quam apud simonem nunquam vidi nec audiui aliquem vidisse sed Matheus siluati. exponit quod assa dulcis est gummi liquiritie. Basis in lib. diuisionum in cap. de diminutione coitus inquit. altit. id est assa dulcis.

Confectio. Anacardina. f. piperis. s. nigri: macro piperis. i. piperis longi: mirabolanoz chebuloz: emblicoz: belericoz idoz et iudebedust. añ. 3. ij. costi. anacardi: zuccari taberzet. i. zuccari albi burungi bacharum lauri añ. 3. vi. ciperi. 3. iij. tere anacardos per se. deinde medicinas alias. et confice cum butiro vaccino et melle quantitate equali bulitis prius. et da post sex menses.

Confectio anacardina est confectio sapientium. et illoz quod desiderant scire. acuit enim intellectum aut. in. v. ca. hanc duas descriptiones confectiōis anacardine: sed non sunt similes huic: quam scripsit Mesue. inferius non habet electuariū anacardinum: quod subtilat cogitationem et sensum. et est electuariū sapientium: et dicitur quod est salomonis. et hec descriptio videtur eadem isti mesue. ipse mesue in ca. de egritudinibus nervoz scribit unam aliam descriptionem de quo infra erit sermo.

Zumdebedust siue zumdebedust sunt testiculi castorei: quidam apothecarioz falso dixerunt quod debet dicere vinum debedust et volunt intelligere per vinum debedust duas res scilicet quoniam sit vinum et debedust sit quedam herba: sed falsa est opinio eorum. nam vide aut. in predicta confectiōe quoniam locum debedust hanc castorei. similiter hanc Joh. Serapio in suo anti dotario. Item vide in tertio prac. Italy in predicta confectiōe qui habet zumdebedust. i. testiculi castorei. et sic modernum doctores volunt quod intelligamus per vinum debedust testiculos castorei. et aial illud f. m. Serap. vocatur castor et f. m. Gunitelmū placetimus est quoddam animal quod appellatur bauera. Nota quod herba beduster in prius nostris ut dicit Math. silua. non reperitur mesue in ca. de debilitate visus laudat ipsam vide simonem Janueū. in ca. de beduster. vbi sic ait beduster apud abem mesue herba est quam ignoro tum de beduster sunt testiculi castorei. et sic est. Item circa istas aut. castoreū est testiculū cuiusdam animalis dicit castor vel beum. alij eum quod idem est.

Castoreum

Anacardus sive Alcolauz est fructus cuiusdam arboris que pediculus elephantis vocat. Circa instans dicit anacardi. dicit quidam quod sunt pediculi elephantis. sive falso. Sera. inquit: anacardi est fructus arboris similis cordi autis. cuius color est rubeus: par et inter ipsum est res similis sanguini. et est id quod administrat in eo. Aui. dicit est fructus similis ossi dactili: et medula eius est similis medule nucis dulcis. et etiam ipse aui. in. iiij. canon. enumerat anacardos inter venenosas plantas: sed opus antequam admittantur in medicinis ut sparent. ut infra ostendat in predicta confectio nascitur in cictia in montibus ignis. Auer. in quinto coll. ait balador. id est anacardi.

Burongi vel aburugi idem sunt ut dicit Simon Sera. de ipso capitulum facit sub nomine aburugi. et dicit quod est granum paruum punctatum nigredine et albedine rotundum sicut granum mes. i. robile nullius odoris. deferunt de seni. in sapore ipsius est amaritudo et non est bedereg. siue erismom: id est eruca gorgana. ut quidam apothecariorum dicitur nam Sera. aliud capitulum facit de erismom et dicit quod est granum sicut granum nasturtii. ergo non conuenit bederegi cum burugi. gentilis super quintum canon. autem. exponit quod burongi est granum in magnitudine pipis. et hec est modernorum opinio. non est autem nigella ut exponit lumen malelucens. Nam falsis in nono almanachis: in ca. de lumbricis et vermibus qui nascuntur in ano et in ventre habet burongi exortitatu: intelligit quod non sunt idem. quidam vero sapientes dixerunt quod verus burongi est mirtus alba siue mirtus agrestis: et sic sine dubio videtur: quia mirtus alba est cubebe quod est granum in magnitudine pipis. et sic Mattheus siluaticus in capitulo de cubebe: inquit.

Cubebe. i. darmita vel borongi apud arabicos. et sic nostri doctores volunt quod per burongi ponimus cubebe: quod in ista materia multum valet: et sic est experientia apud multos quod si accipiat cubebe et mastice conuenit memorie. Mesue inquit quod ista confectio non datur nisi non transierint menses sex quidam admittuntur talibus verbis dicentes quod in ipsa non ingreditur opium et si opium non ingreditur ergo potest dari in omni etate: sive non valet hoc. nam in ista confectio ingrediuntur in bona quantitate de anacardis qui sunt venenosus: et oportet administrari ipsos preparamos: ut docet Rainaldus de villa noua. in primo libro. in ca. de defectu memorie: et de iuuatibus ad memo-

riam ubi sic ait anacardi autem ante medicinali aliquas primo debet in hunc modum preparari accipiatur anacardi: et optime terantur in mortario: et in aceto fortissimo ponantur et ibi stent diebus septem postea lento igne in predicto aceto coquantur quousque tertia pars aceti remaneat: et cola fecem illam que in fundo vasis remanserit aceto extra colato et in medicinis pone. nunquam enim anacardi debet in medicinis poni nisi prius hoc modo preparentur: si mel anacardium facere voluerit ponere cum ipsis anacardis cum predicto aceto coctis tantumdem mellis dispumant et bulliant ambo simul usque ad spissitudinem et habebis mel anacardium quod in predictis egritudinibus operatur mirabiliter sic debent preparari in ista confectio.

Confectio philonis ex inuentione prima Mesue. Piperis albi. iusquam albi. ana. 3. 20. opij. 3. r. croci. 3. v. spice: piperis: castorei. an. 3. j. confice cum melle dispumato quod sit quod druplum ponderis oium et sunt qui ponunt musci. 3. vntus tertiam.

Hec confectio philonis est famosa et maxime de istis duabus descriptionibus quas describit hic mesue. vix reperitur alie descriptiones que etiam in usu sunt. ut est philonius persici Mesue quod describit in sua practica Aui. et etiam alij describunt sicut ostendat infra si deus voluerit.

Iusquamus grece latine sive Dila. sive canicularis. sive alios dicitur cabalimus et begi apud arabes Mesue habet iusquamum album et apud omnes auctores est herba nobilior alijs speciebus. sive quod in nostris partibus non reperitur ponimus loco eius illud quod habet semine subruffum. sive illa que habet semine nigrum. est fugienda. ut inquit macer. iusquamum greci quam nostri canicularia dicitur. hinc herbe virtus est frigida valde: res habet hec species semine perfectior: album. Altera subruffa. producit tertia nigrum. nobilior reliquis est semine: quod gerit album pro quo si desit mos est apponere ruffum nigrum: hoc frequens medicorum respicitur. ista est illa herba que in papia a vulgo herba pilula vocatur. idem sentit Aui. ij. cano.

Opium sive Dia. succus est herbe et lac papaueris quod colligitur: ut ipse ibi docet. opium autem componitur ab opio quod est succus et lachryma apud Aui. est succus papaueris nigri et egyptij ipsum seminatur. quousque vero fit opium etiam ex semine lactuce: agrestis et est stupefactiuum debile. subtile: Sera. de opio nullum facit ca. sed in ca. de papauere de ipso loquitur et dicit. gummivero papaueris nigri est

opium. Aui. et Dias. non ponunt dosim opij. sed quod debet poni sine nocumento. Ser. autē in ca. allegato quasi in fine inquit et do sis et. s. opij est ab vno danich vsq; ad duo et q̄stitas occidēs ex opio est. 3. ij.

Confectio philonij descriptiōe hanc nō est in vsu s̄m istam descriptiōē sicut dicit. simplicitia que declarata nō sunt declarabo.

Nigella s̄m Sera. ex auctoritate Dia. est quoddā semē nigrū: acutū boni odoris quidā miscēt hoc semen cum massa paste et faciunt inde panē. moderni vero apothecarij vtuntur quodam semine triangulato habēte citrinum colorem et odorem iocundū de hoc nostri auctores nō loquunt nā omnes scribūt de nigella: et nō loquūt nisi de illa nigella que vocatur melachion siue melan tii: vt dicit Diasco. sapientes vero dixerūt q̄ quando reperitur in receptis nigella de citrina debz intelligi: et quando reperitur melachion siue git intelligitur de nigra. nō est illud git qd dicit gitō: s̄ est aliud. Auerois in v. colliget ait. scamum: id est nigella Mandragore. s. corticis ipsius. Aui. vocat Fabiol: et dicit est radix mandragore: si luestris: et est radix omnis mādragore: et magne similis forme hominis. et ppter hoc nominatur mādragora. est em̄ nomen imaginis naturalis. s. sicut plāta existēs in forma hominis et s̄m Petri de crescētij verba Aui. sunt male traducta: vt infra ostendam in oleo de pomis Fabiol. auer. in v. colf. ap pellat lesaha. Joh. Sera. in antidotario in cōfectione dicta kerkigerij inquit zuberād id est radix mandragore.

Geetea vel sazenea. s̄. castorei: mirre: opij: pipiris macropipiris: galbani: costi: cina momi su: meu: dauct: assart: croci añ. partes equales. confice cū melle dispumato et fiat

Geetea s̄m intētionē Desue. est sazenea et sic credo: quia Aui. in quinto cañ. habet sazenea magnā et minorem que videt esse idem. albucalis autem in tertia particula azaraut inquit antidotum q̄ arabice azasazenea maior et antiqua nominatur que ab antiquis multum experta fuit et dicitur q̄ sazenea infinitis cōfert passionibus et. ibi describit suam permissionem que quasi est eadē apd nos ē in vsu maxie ista Desue.

Galbanū s̄m Dia. est lacrimum cuiusda; herbe similis ferule que in nicomedia nascitur et sirta cuius optimum est quod est mundissimum et simile armoniaco et hoc ē satis notum. Apud auerrom in quinto col. galbanum appellatur hālcarna.

Su. id est valeriana vel pontentilla vel amātilla s̄m Dia. fu. multi appellant nardū agrestē. Circa instans dicit. fu. intelligitur radix sic est. apd nos nascit iuxta fossas mlti vulgares noie vocāt ipaz herbā b̄ndictā.

Meu vt dicto q̄ similiter ponit radix intelligitur in medicina: sed lumen tenebrōsum seu malelucēs scripsit predictam cōfectionem: et exponitur q̄ meu est semē aneti siluestris cuius falsa est optio sicut est notum nobilibus apothecarijs. Dint. ait. meu in italia non nisi a medijs feritur.

Athanasia magna. s̄. opij croci mirre castorei usq; iam albi costi cordumem seis papa ueris nigri: spice id est nardi eupatorij epatis adib et cornu dextrum ex cornibus capre et in alio de cornibus cerui similiter de singulis ana. ptes equales. et tere que terenda sunt et alia liquefiant vino et cōfice cum melle dispumato et da post sex menses.

Athanasia autem magna dicitur respectu m̄. oris: eo q̄ pauciora simplicita ingrediuntur. tamen Desue nō describit nisi magnam. Aui. vero in v. cañ. habet athanasiam magnam et minorem que satis videt concordare cum ista: et dicit q̄ minor hz illa iuamenta que sunt in magna. Nicolaus in suo antidotario hz athanasia de q̄ infra. s̄ ista me sue est illa q̄ nos vtimur. haliabbas autē i. x. practice hz athanasiaz q̄ cū epate lupi fit.

Cordumem. i. carui agreste. qdā de nouo scribēs intitular lumē apothecarioz super istum passum loco cordumem posuit carui cuius falsa est optio. nā aliud est carui agreste. aliud est carui domesticū. qdā dicūt q̄ cordumem est siminella qd nō est. alij cardamomū: qd nō est: qbus mirādum est q̄ illud ca. de cardamomo apud dia. est idē cuz ca. de cordumem apud Sera. sed moderni distinguūt p̄ alia noia videlicet q̄ aliud est cardamomū aliud est cordumem. nā Sera. duo cap. facit. in capitulo vero de cordumem dicit q̄ cordumem est carui agreste. p̄ terea vide apud eundē in suo antidotario in cōfectione triace qui exponit cordumem. id est carui agreste. et sic dicit Guilielmus placētinus in predicta cōfectione. De mocritus s̄o ibidē dicit q̄ est cheisim campestre siue siler creticum. Matteus s̄o siluaticus in capitulo de cordilion inquit. cordilion grece latine vero carui agreste vel siler creticum vel cordumem et dicit ex auctoritate Diascoz. q̄ est herba que nascitur in cicilia. eius fructus est fermentosus hās semen rotundū: et duplex sicut est fabavisci

dum et odoratum. vide ergo q̄ veruz cordu
ment est carui agreste: et fm̄ Democritū est
cheisim campestre: et cheisim campestre est
leuisticum: et sic est fm̄ veritatem.

¶ Adib. i. lupus similiter Aut. habz epatis
adib. quidā scribunt adip. inde epatis adib
id est lupi. haltabas loco eius hz epatis lu-
pi: quod idē est. oportet anteq̄ adm̄nistrē
in medicinis optime lauef vno albo odori
fero et bene munde f ab omnibus stupefacti
omnibus. deinde crucef. et inuoluatur ab sin-
thio: et ad vsū referuetur.

¶ Reperitur quedā herba dicta adhil quā
Mesue in capitulo de egritudinib⁹ oculoꝝ
laudat: et est eufragia: fm̄ Math. situaticū.
Jo. autē Anglicus in cap. de debilitate vi-
sus et cecitate accidētali inquit herba adhil
lis: est herba lupi interficiēs eum: et est sati-
rion. ipse em̄ fm̄ omnem modū adm̄nistrā-
tionis eius ē sublimis in cōfortatōne visus.
fm̄ aliq̄s est herba eufragite: et vtraq̄ ē bo-
na: verū ex meo iudicio herba adhil magis
potest dici esse eufragia q̄ satirion: quia in
illa materia magis valet.

¶ Diasulfur ꝑ. pipēris albi z longi. añ. 3. vj. sul-
furis citrini. thuris. meu. iusq̄ami albi. mir-
re. storacis. cordument ana. 3. viij. ruthe. co-
sti. añ. 3. vj. opij. mandragore. añ. 3. iij. croct.
3. ij. 5. castie. 3. vj. confice cū melle dispuma-
to et vtēre post sex menses.

¶ Hec descriptio diasulfur apd nos nō est
valde in vsu Aut. in. v. cañ. hz vnā aliā de-
scriptiōne que videtur esse eadē. Sulfur. et
trimū est satis notuz reperit̄ aliud sulfur qd
a m̄tis lapis sulfuris d̄: siue sulfur viuuz si-
ue thron apirō. ii. quasi sine igne. inde tiba-
piron. i. sulfur. Papias dicit sulfur dictū: qz
igne accendit̄. ignis em̄ est. nam vis eius in
aquis feruentibus sentitur neqz alia res fa-
cilius accēditur fulgur quoqz sulfuris odo-
rem habet z lux ipsa sulfurea est. nascit̄ autē
in insulis eolis inter siciliam z italicam zc.
post iterum ait. sulfur dicitur quasi solt pyr
id est terre ignis.

¶ Confectio de storace. ꝑ. storacis liquide: opij
assari: seminis iusquiami albi: castorei: cro-
ci: murre: olbani. añ. partes equales mellis
quantum sufficit.

¶ Hec confectio apud nos nō est valde in
vsu. Basis in nono almanfortis in cap. de flu-
xu ventris. describit vnā descriptiōnez que
est eadē nisi in vna re. v3 q̄ Mesue habeat
crocum. Basis non. in reliquis concordant.

¶ Storax liquida fm̄ Jo. Sera. in suo anti-
dotario in confectiōne dicta kes est mel sto-

racis calamite. spēs vero storacis tres sunt
scilz storax calamite siue lubue. z muscata: z
ista est illa q̄ intelligit̄ quando absolute po-
nitur. et est storax liquida dicta sigla: z ista
fm̄ quosdā fit ex fructu qui nascit̄ in arbore.
lubue exprimitur: z est storax liquida. et est
storax rubea dicta apud quosdā cozumbuz
vel thus iudeoz z fm̄ quosdā omnes species
ab vna arbore nascuntur de qua storace Hi-
cola? ait. storax est triplex. Itquida rubea et
calamita. et oēs sunt gūme de q̄da3 arbore.
¶ Confectio tere pigre galieni. ꝑ. cinamomi.
mastictis: assari: spice: carpobalsami: crocti:
xiloaloes: castie. añ. partes equales et q̄da3
addiderunt storū squimanti. partem vnā. et
quidam addiderunt absm̄thium. z ali3 alia.
aloes aut̄ fit duplum ponderis omnium.

¶ Tera. i. sacra. pigra. i. amara. inde tera pi-
gra. i. confectio amara sacra fm̄ intentionē
Mesue ex auctoritate galieni. z sic ē q̄ Sa-
lienus composuit ipsam et describit ipsaz in
tractatu. is. meimr. in cap. de dolore capitis
qui a stomacho fit. Aut. in. v. cañ. hz vnā
altā descriptionem z est similis huic. z ibi
inquit. hec est tera aloes et associatur ei ci-
namomium ppter subtilitatez suā et iuuamē-
tum quod facit visceribus et stomacho et ma-
stic similiter vt conseruet et similiter castia
et crocus ppter digestionē et confortatio-
nem cordis z stomachi z forta sse crocus facit
incurrere in ea dolorē capitis. quare oportz
vt minoretur p̄dus eius aut expellatur et so-
larum: quoniam inest ei adiutorium ad so-
lutionem faciendam et precipitationem hu-
miditate: et quādoqz ponūtur loco ei⁹ cube-
be: et sunt subtiles: et carpobalsamus: et xi-
lobalsamus ppter confortationē stomachi et
resolutionē albe zaharati: et de hoibus sunt
quidam qui ponunt in ea florē squimati qua-
re p̄hibet rosarū q̄ timef ex aloē et rosas vt
expellāt maliciā caliditatis aloes a stoma-
co et a capite Mesue in sua descriptiōne nō
hz xilobalsamuz. Aut. ꝑo habz z Aut. nō hz
xiloaloes. i. lignuz aloes. Mesue vero habz
tu vero vides q̄ Mesue vult q̄ ingrediatur
xiloaloes et non xilobalsamum. Aut. est cō-
trarius. Saltenus compositor non habet xi-
loaloes: sed loco eius habz xilobalsamū: vt
habet Aut. et si Salienus magis laudat xi-
lobalsamū q̄ xiloaloes debetis ponere. Hē-
tilis sup. v. Aut. ait. intelligenduz est quod
tera de aloē intelligit̄ quia principalis me-
dicina que ibi ponitur est aloes zc.

¶ Aloes fm̄ Isidorū est succus herbe ama-
rissime panace Mesue in capitulo de aloes

Inquit q̄ vnum est q̄ fit in succutri regione: aliud in p̄sia: aliud in armenta: aliud in arabia. et melius ex eis est succotrinus: post illud perficum et illud secundum est epaticū deinde armentum. et deterius est arabicū: et istud apud quosdam est cabalinū. et dicitur quod est sex aliorum. moderni vero cōmunitur vtuntur epatico pro meliori: s̄ me sue et alij auctores magis laudant succotrinum quaz epaticū. spēs s̄o aloes s̄m mesue sunt tres vel quatuor. et similiter ponit Auic. sed Dīa. et Serap. nō ponūt nisi duas spēs s̄ s̄m multos spēs aloes sunt tres. vtz succotrinum dictum ab illa p̄uincia sic nominata. epaticū: quia in colore suo assimilatur epati: et iste due species sunt nobiliores alij. et est aliud qd̄ dicitur cabalinū: et istud est sex aliorum et est deterius in medicina. Mesue de forma ipsius herbe nō describit: sed vide apud Dīa. et ibi reperias. et hec herba vocatur zabaera: et de modo faciendi typum docet albucasilim in tractatu secundo de preparatione medicinarum que s̄ūt ex plantis. Sera. laudat illud aloes q̄ est glutinosum non habens in se lapides splēdidū ad rubedinem declinans cito frangibile et fortiter amarum. quasi in fine ponit modū faciēdi tere pigre sicut habet Salie.

¶ Mesue inquit q̄ illa medicina in qua proicitur aloes cōfortator est: et si nō sit lotus illa efficit p̄ solutua et min⁹ cōfortatiua.

¶ Nicolai florentinus in libro quinto in tractatu quarto in capitulo de complexione stomachi non pura in generali cum materia inquit in predicta confectione. et dixit Galenus aloes lotum efficacius est ad confortandum stomachū sed nō lotum efficacius est ad purgandum ipsum. et dicit. si tera pigra data fuerit ē ad purgandū stomachū tēpore congruo est efficacior omnibus alijs. ita tamen q̄ patiens ambulat post potū et moderate. et permuteat aliquid in mensa regiminis eius. et dixit. nō debet pigra destēperari cum melle. confortator corroboratio quam facit in stomacho cum melle fiet minoris effectus. tera quidem hec vocatur tere. Salie. simplex: et a quibusdam vocatur tera de octo rebus. et est illa de qua intelligit cū ab solute ponit: cuius descriptio reperitur duplex. vna cum aloes loto alia cum aloes non loto.

¶ Nicolai autē dicit q̄ ista descriptio tere vocat a quibusdam tera de octo reb⁹. in hac nescio quid dicā. nā Salie. cōposito: istius cōfectiōis in capitulo nominato inquit sic.

peffima autē sit dispositio in praui humoribus imbibitis abiectis in tunicis ventris: quorū optimū auxilium est id quod p̄ aloē farmacum: quod vocant quidā pigram. alij autem teram que p̄ aloem. et ponunt quidaz cētum. 3. aloes. vj. vero de vnoquoq̄ aliorū que ibi miscētur. que sunt numero sex: scilz cinamomum: spica: r̄ilobalsamū: mastix: asfarus: et crocus. vide ergo q̄ Mesue Auic. Nicolai: et alij ponūt in predicta cōfectiōne octo res ad numerū sine aloē. et Sal. nō ponit nisi sex. vere credo q̄ sit error scriptoris. Scias q̄ de p̄dictis speciebus possunt fieri et sunt pillule. q̄ dicuntur de tera simplici vel de tera Sal. et etiam fit confectione tere Sal. que conficitur cum melle in modū electuarij reperitur alia tera: que dicitur tera magna. et ista reperit in antidotario Nicolai sicut infra ostendam. Scdm̄ intentionē Nicolai aloes debet esse lotus in ista descriptiōne: sed in alia nō. et modus ablutionis eius fit multipliciter. nam quidā lauat ip̄m cum aqua endiuie. alij cū aqua pluuiati: s̄ melius est lauare ipsum: vt docet bulcasilim in tractatu scdo vbi sic ait modos ablutionis aloes seu preparationis ad expellendā maliciam et acuitatem eius et conficiēdi ip̄m s̄. de aloē succotrimo mūdo qd̄ cito frāgit et habet colorē epatis. et cuius odor est bonus pondus libe vni⁹ tere b̄i et cribra. deinde accipe cassie lignee: spice: nardi: assari squinati: carpobalsami r̄ilobalsami: cinamomi: ligni: aloes: croci: mastix: lacce. ana. 3: iij. cōtunde et coq̄ vt ipse docet in fine eius capituli ait. et vtere eo. s̄. aloes in medicinis laxatiuis et spēsbus tere. et alijs medicinis in quibus aloes ingreditur. itē Sera. in ca. de aloē. quasi in fine ait. et quando aliquis vult illum sumere miscet ipsum cū mastice aut abluet ipsum cū aqua specierum. sicut spice mastix assari. sicut dicit bulcasiliz dominus Mesue in descriptiōe pillularum de aromatibus etiā de modo abluendi aloem ostendit. sed s̄m illum administratur in predictis pillulis.

Sera hermetis est tera luf. s̄. aloes. 3. j. troc. alanda. a. u. vii. siue. 3. i. 5. r̄i: bir̄ agarici luf vtriusq̄ sicce tercos serapim mira. citrinor: chebulor̄ mdoz. añ. 3. i. 5. zinziberis. cinamomi. mastix. bdely. ellibori nigri euforij. assari. cassie lignee. salis m̄di: castorei. croci. apij. heism. semis mezereō. sti. añ. 3. i. squille assare. 3. ii. fiat oīum contritio bona. gūm autē ponant in vino odorifero. et inuoluatur puluis in succo cucumeris asi-

nini quantitate qua bene inuoluatur z exci-
cerur. z iterum denuo inuoluatur in predi-
cto succo. z pauco oleo nucū. z iterum sicce-
t et cōficiatur totuz cū melle dispumato quā
titate qua fiat totuz sicut pastaz detur post
sex menses.

¶ Vera hermetis fm intentione Mesue est te-
ra luf. hermetis autez dicitur a cōpositoze.

¶ Aut. in quinto cañ. habet duas descriptio-
nes cōfectionis que nominat cōfectio her-
metis: sed nō concordāt cū illa Mesue: illa
vero mesue est illa qua utimur.

¶ Troc. Alandahal. i. trocisci de colloqui-
tida: nam arabes vocāt handal: co loquunt
dam. descriptio ipsius reperit apud Mesue
in distinctione de trociscis. z ibi ait. Troc-
scorum alandahal qui ponuntur in tera her-
metis. z in alijs cōfectionibus loco colloqui-
tide: vt infra erit sermo.

¶ Turbith fm Mesue est radix herbe: cuius
folia sunt sicut folia ferule. minora tamē: et
est ex habentibus lac. z est ex eo siluestre z
domesticū. z ex eo etiā est magnū z paruū
z adhuc ex eo aliud album aliud citrinum:
aliud nigrū sed melius est illud q̄ sit albus
et vacuū arundinosum z gūmosum. z sit cor-
tex eius cinerit⁹ z planus z sit recēs z facte
le frangibile citrinū est malum.

¶ Agaricus fm Diaconi. est radix similis
silfio id est radice antuden siue arboris asse-
fende: s; nō est sic dura. agarici genera sūt
duo: masculus z femina. masculus rotūdus
est z in se collectus et mator. femina vero pe-
ctini similis est: quo capilli discernūtur zc.
et ille qui est albus z leuis. z velociter fran-
gibilis z porosus et rarus valde: z vt appa-
reat dulcis in primo gustu eius. deinde suc-
cedat ei amaritudo ista est femina vt dicit
Mesue zc.

¶ Luf virtuos⁹. s. luf maioris z minoris me-
sue de luf. caplm facit z dicit q̄ est serpenta-
ria. z est plāta que dicitur colū draconis. et
ex ea alta est plana habēs folia: alta crispa
electio melior pars totius plāte est radix: z
melior radix est grossa cōpieta et orta in so-
cis liberis. z melius tēpus collectiōis ipsi⁹
est ver et principii estatis. Diaf. facit vnuz
caplm de aarō. i. diagoitea minori: vel pes
vituli: vel barba aarō. aliud caplm facit de
diagonitea. z ista est serpentaria mator siue
colubrina: siue viperia sine bissaria: z he am-
be sunt note. z in hortis repertunt. Perr⁹ de
crescētus in ca. de serpentaria ait. radix ei⁹
per frustra minuta diuidit z siccatur et pul-
uerizatur. et per panū cribellat z cōseruat.

¶ Treos fm Auicen: est radix lilij celestis:
que satis est nora.

¶ Serapinū fm mesue est gūmi alafce hūn-
deg. z est arbor: similis oleandro montano.
et melius est: cuius intra subrubēti z subala-
bidum est: et quod habet odorem porozum
et quod est facile resolubile in aqua: et q̄
est clarum.

¶ Euforbium fm aut. est gummi calidū. cu-
ius virtus alteratur post tres aut quattuor
amos. circa instans in. c. de euforbio ait est
gendū quoq; est grossum z clarum et purū
et lucidū in substantia in colore citrinum: z
per decem annos feruatur.

¶ Sal indus fm Aut. in. ij. cañ. est sal niger
non nigredine napticitatis que sit in ipso: s;
ppter substantiam ipsius: z martinus quidā
cum aque obuiat illico liquefit: z nō est ita
terrenus. Mesue in colore salis de spectibus sa-
lis. dicit salis indi altus subniger alius sub-
ruffus z obscurus est. Serap. in. ca. de bau-
rach de ipso loquitur. Matheus siluaticus
dixit. sal indus est in colore salis dulcedi-
ne mellis: vt Aut. in quarto cañ. fen. j. de as-
peritate lingue: z est zuccaz q̄ inuenit coa-
gularū sup cānam meli⁹ in india sicut sal. lo-
co eius ponitur zuccaz candidū. aut. autez
in quarto cañ. in ca. allegato: ex auctoritate
mathei siluatici non ita dicit. immo ait aut
saltem qui asportatur de india et sunt in co-
lore salis et dulcedine mellis. per ista ver-
ba nos possumus intelligere: si sal sit zucca-
rum candidum. vt vult Matheus siluatic⁹:
verum multi modernorum sunt qui loco sa-
lis indi ponunt zuccarum candidum: etiaz
sunt qui ponūt sal panis qui est species ei⁹.
et dixerunt sapientes q̄ est melius ponere
sal rubeum seu sal panis q̄ zuccarum can-
didum vel candum. |

¶ Mesereon. s. semen ipsius quod appella-
tur cocognidū. Dia. i. capitulo de camelea
id est mesereō dicitur camelea aut cocognidū
non est semen laureole vt dicit circa instās
in caplo de laureola. Sera. de laureola loq̄-
tur in capitulo de lauro. alexander in cap-
itulo de hydropisi inquit camelea vnde co-
cognidum colligitur: et est lacticinū folia
oliue habēs et sic est: ppter id apud mal-
tos herbatos vocatur herba oliuella pro-
pter similitudinem foliorum ipsius.

¶ Stricados fm mesue laudant stricados
arabicum et melior pars plante eius ē flos
post hunc folia.

¶ Squilla fm aut. est cepe muris: eo q̄ in-
terficat mures. Mesue in capitulo de squil-

la docet modū preparatiōnis ius in assatio-
ne: et est vt accipiant laminē ipsius ⁊ sepa-
ratim inuoluātur in pasta et sepellantur in et-
nere calido donec coquātur sufficiēter post
ea extrahantur ex pasta et administrantur
vbi oportet.

¶ Modus alius assatiōnis ipsius ponatur
in vase luteo vitreato strictiorificij et sigil-
letur ligatiōe forti cū pergamento et dimit-
tatur diebus .xl. et proprie diebus maioris
estus et moueat vas et mutetur vicissim oī
hora. ita q̄ equaliter in singulis ptibus ca-
lescat. deinde extrahatur squilla et admini-
stratur vbi opz. albuchasis aut in libro. ij. de
preparatiōe medicinarū inquit modus pre-
parandi squillā in omnibus modis prepara-
tiōnis etus: ⁊ est cepe muris. ⁊ primo de mo-
do assandi squillam. vide ibi q̄ etus modus
est vt faciunt moderni.

¶ Scamonea fm Mesue est solutiuum ma-
gnū. ⁊ dicit democritus: qd̄ est solutiuū ⁊ an-
thomonasice. ⁊ quod est genus solutiuoz ⁊
generale est sup omnia solutiuā. Plantave-
ro ipsius: vt dicit mesue est spes volubilis. ⁊
dicit q̄ notatur dñs lactuiciorum laudatur
antiochena et armena.

¶ Cucumer asinus est fructus sicut cu-
cumer paruus. ⁊ melior pars plāte eius est
fructus ipsius. ⁊ pprie eius completi succ⁹
et post ipsum radix. et melior fructus eius
est cōpletus curtin⁹. iā expoliatus a viriditate.
⁊ qui est vere amaritudinis. ⁊ meli⁹ tē-
pus operatiōnis succi eius est finis estatis
et collectiōnis radicis eius est finis veris.
et modus operatiōis succi ei⁹. vt docet ibi
Mesue. iste est. ⁊. ex succo eoz quātitatem
quam volueris. et pprie quādo citrinescūt
et sunt maturitatis complete. et fiat extra-
ctio succi cū facilitate. nō cū cōpressionē et
expressiōne laboriosa et ericetur vt ericca-
tur scamonea et aloes.

¶ Confectio hierē archigenis descriptiōe vnt
uersali: nō est in vsu. Alii. in. v. canoñ. inqt.
descriptio vntuersalis hierē Archigenis si
legis ambas descriptiōes sunt idē. Archi-
genes aut est cōpositor istius cōfectiōis: de
quo Papias ait. archigenes est p̄iceps me-
dicorum. Simplicita vero que in ipā ingre-
diunt declarabo si declarata nō sunt.

¶ Prassiu. i. marubiū albū s̄ prassiu est por-
rum. Dia. de ipso duo facit cap. vñū qd̄ inci-
pit marubiū qd̄ greci prassiu vocāt p̄pter
amaritudinē. Aliud ca. facit de prassio: qd̄
idē est hoc est satis notū. Papias ait. Plo-
lopes herba que ē a grecis prassio vocatur

a latinis vero marubium dicitur.

¶ Lamedreos fm aut. est quercus terre q̄
habet folia parua similia folijs quercus.

¶ Salienus placentinus dicit quercus terre
vel quercula minor est comedreos. hec a lō
bardis vulgo calamadrina vocat.

¶ Armoniacum siue amoniacū fm Sera.
ex auctoritate Dias. est gummi plante simi-
lis plante galbani in figura sua nascitur in
terra dicta a rege minoris. ⁊ est in partibus
codi ⁊ dicitur herba ei⁹ grece alios. huius
radix vulneratur et egreduntur lachryme
que colliguntur et seruātur.

¶ Sppoponay fm Dia. succus est herbe q̄
panax dicit. Scdm Mesue est gummi plan-
te cuiusdā similis ferule. Apud auerroin in
quinto coll. appellatur thaur.

¶ Polij. s. polij. mōtam. Circa instās dicit.
polij mōtam diuersa sunt genera. vñ qñ sim-
pliciter ponitur mōtanum dz poni cū flores
producit debent colligi. et per annum ser-
uatur. Apud aut. in secundo canoñis polij
est species sceba. i. sandonici in qua est ca-
luiditas et acuitas pauca Auerrois. in quin-
to coll. dicit. sedes. id est polium. scilz polij
montanum.

¶ Hierā archigenis descriptiōe pauli nō est
in vsu. aut. in quinto canoñ. habet vnam de
scriptiōem. que est eadē cum illa Mesue.

¶ Hierā diacoloquintidos inuentiōe Rasis
non est in vsu. Mesue dicit q̄ est ex inuētiō-
ne rasis: sed ego nunquam vidi apud Rasis
sed in antidotario vniuersali est scripta vna
descriptio.

¶ Coloquintida fm Mesue est quam per-
ses cucurbitatem deserti vocant. etiam fel
terre appellatur: eo q̄ in toto ambitu ortus
eius interficit herbas. ⁊ est sicut venenum
eis. Mesue inquit. coloquintide bone. po-
stea ait in loco coloquintide trocis alādal
et sic est q̄ in oibus locis vbi ingreditur co-
loquintida ponit debent troc. alādal. Et si
queratur si coloquintida debet poni in me-
dicinis grosso modo contrita aut subtiliter
puluerizata. vide Mesue in suo capitulo.
vbi inquit ex auctoritate filij zezar. non o-
portet enim vt multum conteratur. vltima
enim puluerizatio eius excoiat vias et
venas. et dicit filius Serapio. oportet vt
noniperueniatur ad vltimum puluerizatiōis
eius. aliter enim vlcera viscera. Mesue di-
cit ex auctoritate filij Sera. q̄ oportet vt nō
perueniatur ad vltimum puluerizatiōis
eius aliter vlcera viscera. Vide Serap. in
ca. de coloquintida: quasi in fine qui dicit:

oportet quideꝫ colloquintida non teratur multū ne adhaereat intestinis vlcendo ꝛc. Mesue iterum inquit. ꝛ mihi videtur q̄ i vltime puluerizata confrangitur virtus. a permixtione adiutorū eius. ꝛ p̄transit loca vlceraꝫ absc̄qꝫ impressione nocumentoz in ipsis. ꝛ forsitā in ea in qua nō exquisita sit vltius pars sensata grossa ex ea adherēs iꝫijs et in volutionibꝫ apostematis. ꝛ vlceraꝫ ꝛc.

Hiera ex inuentione nostra non est in vsu.

Hiera constantina Constantino composito re dicta non est in vsu. simplicia vero q̄ sunt declaranda declarabo.

Alsiracost als piracost est species māne vt ait Ruice. in. ij. capi. de manna. Naz ipse Ruice. ait māna. est omnis ros cadens sup lapides aut arborē ꝛ fit dulcis ꝛ coagularur sicut mel ꝛ exsiccatur sicut gūma: quē admodū tereniabin ꝛ alisiracost. ꝛ mel alpoz tarum de terra cursura siluestri. nos loco eiꝫ ponimus manna vsuale.

Tamarindi fm mesue sunt dactili acetosi ꝛ sunt ex fructibꝫ palmarū siluestriū in india ipsi quoqꝫ sunt ex medicinis nobilitozibꝫ in quibus non est excessus.

Heiron autē est quedam puincia vbi tamarindi ꝛ dactili abundāt. Mathens siluaticus in littera heiron ait: heiron vꝫ cheiron est regio in qua anthonomasice dactili abū dant Serap. in capi. de dactilis dicit: ex auctoritate aboanifa. chairon est spēs dactilorum. Ego autē puto q̄ est differentia in litteris. Naz heiron est regio ꝛ chairon scriptū per. a. est quedā species dactilozꝫ: vt dicit Serap. Mesue laudat nigros nō vere nigredinis cū luciditate ꝛ qui sunt teneri ꝛ mixti cum villis qui sunt sicut radices ꝛ sint recētes ꝛ pingues absqꝫ desiccatione: ꝛ sint cum dulcedie acetositas pauce: veri puriꝫ non permixti et sunt ex adulteratoribus qui eos falsificant cum carne prunozꝫ: sed deocculat fallaciā nigredo sine luciditate in ipsis quia sunt humozosiores: ꝛ qꝫ in eis est odor ꝛ sapor prunozꝫ. Ruice. in. iij. canoñ. in fen. prima: in capitulo reguminis sitis eozum superflue: dicit almosophat ꝛ sunt tamarindi.

Cassia fistula. s. medulla vel pinguedo ipsius est satis notum. verū reperitur aliquādo cassia fistula q̄ potest capi ꝫ cassia lignea Circa instans de vtraqꝫ capituluz facit zuc carum violatum siue conditum violatuz est condituz quod fit ex tribus partibus zuc cari et vna parte violarum. de quo infra in tractatu de conditis ostendā si deus voluerit.

Endiua nomen latinū est: post grecuz in

tuba. arabes etiam post grecuz hūdebe. fm circa instans endiua est scariola. Petꝫ de crescentijs dicit endiua que alio nomie dicitur scariola vel lactuca agreftis. verū mo dermi distinguūt per alia noīa. naz aliud est endiua: aliud est scariola: aliud cicorea: aliud est taraxacon: q̄ suis vna p̄alta pōr ponit: vt infra apparebit i fir. de cicorea fm Alcolauꝫ florentinū. ꝛ ibi si deus voluerit ostēdāꝫ species endiue vel scariole que sunt ad numerū septē. Endiua vero satis est nota.

Mallum fm Isidorum in capitulo de ꝫp̄p̄ijs noībus arborum inquit. mallum a grecis dicitur q̄ sit fructus eius pomozꝫ omnīū rotūdistimus. vnde ꝛ hec sunt vera malla: q̄ vehementer rotunda sunt. Mesue dicit succi malloꝫ. s. pomozum granatorū: vt dicunt quidam sapientes acetosorum. s. in sapore ꝛ mucosorum. id est saporis compositi ex dulcedine ꝛ acetoso.

Lupulus fm Mesue est species volubilis ꝛ est habēs folia similia folijs citruli cuius flos est sicut sunt ampule adherentes simul. Petrus de crescentijs ait. humilis. i. loleuertigo: ꝛ sic est quod nos vulgo vocamꝫ lolenertigo.

Capillus veneris fm Sera. est besceguafen siue coriandrum putei: siue capillꝫ algel et capillus porcini. Aut. in. ij. canonis de besceguascen ꝛ sinace est capillus porcini ꝛ arabice est capillus algul. Mesue dicit. capillus veneris dicitur apud quosdā capillꝫ fontium: et dicitur capillus hominis nemo ralis: ꝛ ab alijs dicitur coriandruz putei ꝛc. hec herba est satꝫ nota. Auerrois in. v. coll. dicit cistarabber. i. capillus veneris.

Triphera persica. s. succi solatri: succi endiue. s. vsualis apij: et succi lupi depuratoruz ana. ꝫ. i. et ꝫuciantur super eos violarū sic carum aut viridium. ꝫ. ij. folicolorū sene. ꝫ. ij. agarici. ꝫ. i. prunozꝫ demascenozꝫ pingulum numero. ꝫ. o. cuscute. ꝫ. ꝫ. mira. citrinozꝫ: chebulozꝫ indozum fricatorꝫ in oleo violarū aut amigdalaz dulcium. ana. ꝫ. ij. spice aromaticæ. ꝫ. ij. buliāt super prunas cū facilitate vsqꝫ dum remaneant. ꝫ. ij. et ꝫuciantur: super illa ephumi boni mundi. ꝫ. xi. et bulant ebullitione vna et deponatur ab igne. et decolentur et dissoluātur in vna parte istius colature. tamarindozꝫ bonozꝫ recētū. ꝫ. ij. māne. ꝫ. i. ꝫ. pulpe cassie. ꝫ. iij. zucari violati. ꝫ. xij. colētur et mundētur a grantis et scosis. et in illa parte aque ꝫuciantur zucari taberzet. i. albi. ꝫ. iij. aceti vini. ꝫ. i. coquantur cum facilitate. deinde ꝫuciantur super

Illud quod dissolutum est in succis: et aggregatur simul in unum. et coquatur usque ad mellem spissitudinem. ultimo vero pulverizentur super illud raved bont. i. reubarbari electi. 3. ij. mira. citrinorum. 3. i. 5. chebulorum. indorum. an. 3. i. belerici. emblicorum. aua. 3. iij. granorum. fumiterre. troc. diarodon. mac. mafricis. cubebe. spodi. sandali citrini. an. 3. ij. 5. quattuor granatorum. an. 3. ij. 5. anisi. 3. iij. spice. 3. ij. inuoluantur in oleo volatolo: et resone in vase vitreo. et da cum aqua frigida: aut succo endiuie: aut succo solatri.

Triphera dicitur delicata. et persica dicitur: quia apud persas inuenta fuit: vel dicitur persica quia in illis partibus videtur ipsa fructu fit in nostris partibus. Nicolaus florentinus in libro quinto in ca. de debilitate stomachi inquit sic et medicamen persarum et pro idest triphera persica eius descriptione ipse Nicolaus describit: sed non concordat cum ista. Mesue in simplicibus nec in reliquis ipse nicholaus habet mirabolanoz indozum asozum cum butiro vaccino: nasturtij. et c. sed ista domini Mesue est nobilitior illa.

Solatrium. s. succus ipsius herbe. Dia. de ipso quattuor cap. facit sub nomine strigium. et dicitur quod prima est ortulana. et hec apud nos dicitur herba morella vulgo. Alia spes est alchekingi dicitur cacabum siue facho a vulgo. Alia dicitur cabalaris vel a latinis lunaria et ista est faba inuersa. et est altera dicta manicon aut perison et c. Wacer dicit. herbam quam greci strigium dicere latini Maureolam dicunt vis eius frigida valde secundum Sera. solatrium est in uulpis. alij unam caninam vocant.

Apij. s. succus ipsius. Hidorus in cap. de oleribus ait. apium dicitur: quod ex eo apes. i. caput antiquoz triumphatum coronabat. hercules autem hanc herbam primus capiti circumtulit et c. Aueroys in quinto col. dicit alcharfas. id est apium.

Aiola. s. vsualis Serap. cap. de violis dicit quod flos eius a proprietate que est in eo quando bibitur cum aqua confert squinantie et epilepsie: que accidit pueris: et est illa qua vulgares nominant matrem puerorum.

Folicul' sene. Mesue de ipso loquitur in capitulo de sene dicens. sene est folicul' plante: quaz vocant ptes halzemer et eius ortus est secundum semitam orobi. et inuenit ex eo domesticus et siluestris. Electio melior pars plante eius est foliculus. deinde folia. sed in eis est virtus debilis valde et melior folicul' est eius color tendit ad viriditatem et subnigredine et c. Diroz quod Aut. eo videtur in multis

casibus et nunquam de ipso scripsit in secundo canonis. Secundum circa instans folia sola competitur medicine: et ponunt in medicinis abiectis sit pitibus. per decem annos seruantur.

Pruna damascena apud omnes auctores sunt magis laudata quam alia pruna. Circa instans in capitulo de prunis inquit. pruna alia nigra alia rubea: que nigra sunt: et altiquantum dura magna vocant. et precipue damascena. cum matura sunt colliguntur et ponuntur in sole per decem dies. asperguntur aceto. et ita seruantur in aliquo vasculo per annum.

Cuscute. i. podagra lini: eo quod linum necat. Serap. cap. de cuscute. dicit quod in latino est rima: et est herba inuoluens eas: sicut filia: sed in summitatibus habet fructum subtilem et ipsa crescit in arboribus et in vineis. Petrus de crescentijs dicit cuscute. i. podagra ligni vel gringus. et sic est quod cuscute vulgo dicitur gringus.

Epithimum secundum circa instans est herba precipue in locis calidis crescens. herba autem ista conuertitur circa thimum: scilicet quandam herbam: et qui flos eius est epithimum qui super thimum crescens. flos autem in medicinis ponitur et non herba. quando producit flores. colligitur. Dia. autem dicit epithimum flos est thimi similis timbre. i. saturegie. De sue ait: laudat illud quod est subrufum cretense acuti odoris. forma vero ipsius est similis cuscute.

Grana fumiterre sunt semina ipsius fumit terre: secundum Mesue est ex medicinis benedictis: et est ex eo alij cuius flos est subalbidus emertius et alij cuius color est palles violaceus. Electio melior est cuius herba viridis tenera et cuius folia sunt plana et tenera: et cuius flos est violaceus. Trispus vero non est bonus. et melius tempus collectionis herbe eius et operationis succi eius est principium veris et seminis eius est finis ipsius veris.

Quattuor granatorum aliquando reperitur quattuor granorum et sunt quattuor semina communia maiora frigida et sunt proprie melonis cucumeris citruli et cucurbitae.

Citrulus autem est quedam species cucumeris: sed est longior satis nostro. eius semina ingrui: scilicet cortex ipsius: sed semina munda sunt alba.

Confectio electuarum alharif. et est electuarium boni saporis non est in usu. Simplicia vero que sunt declaranda declarabuntur.

Abeth secundum modernos est zucarum candidum. Mattheus siluaticus in littera sababeth dicit quod est candidi. preterea vide apud

Leonardus de preda palea in cap. eradicationis vestigiorum qui inquit anabet zucca rum candidum. et sic hodie intelligimus per nabet zuccarū candidū: quod satis est notū
Confectio electuarij indi maioris. ꝑ. cinamomi: gartofilorum rosarum. ꝑ. rubearū. castie mactis ciperi. añ. 3. iij. sandalorum citrimoz 3. ij. 5. ligni aloes nucis muscate: añ. 3. ij. turbi hū boni albi et gūmofi et arūdinet. 3. 50. zuc cari et penditorū. añ. 3. xx. galange heil. cardamomi assari mastice añ. 3. 1. 5. scamonee bone et cocte in pomo. 3. xij. omnia cum oleo amygdalino fricetur. deinde recipitur succi cetonioꝝ et granatorū succi apij et fenculi añ. li. 5. deinde pone succos cuz melle dispumato ad spissitudinem conuenientemz confice cum speciebus et fiat.

Confectio electuarium indi maioris apud nos est in vsu: et maxime ista descriptio. verū est qd desue habet maiorē et minorē: et dicitur minor est aliquando in intentione maioris. tamen quando medicus ordinat electuariū indum de maiore intelligitur. ille ꝑo qui de nouo scripsit intitulatus lumē apothecario rum seu lumen fuscum: dicit qd quando simpliciter scriptum reperitur electuarium indum: de minori est intelligendum: quod nō creditur: sicut est notū apud medicos et apothecarios peritos.

Confectio pendij. ꝑ. lenis confectio. Sera. capt. de zucca. inquit pendij sunt calidiz humidi in primo gradu maxime albi. et sunt grossiores zuccaro. Liber qui dicitur albuchafis i tractatu secundo docet modum faciendi pendios. Naz inquit pendij fiunt ex melle: et ex puluere zuccari bono albo et mūdo. et postea sequit̄ modus ipsius: qui satis est not⁹ apothecarijs. Etiam circa instans docet modū ipsius completum: sicut fiūt apud nos. Idē docet Johannes anglicus in libro. v. quasi in fine dicens. Nicolaus ponit diapendion de quo infra. Heilad est cardamomum matius: sicut dictum est: verum illud lumen male lucens super istum passum dicit Heil. id est cardamomum matius. et post sequitur dicens. cardamomuz. ꝑ. minus. i. melegeta: qd falsum est. nam ipse in confectione de cinamomo dicit heil. i. cardamomum minus et in ista dicit qd est matius: qd sibi ipsi ꝑradicit

Confectio scamonea bona et cocta in pomo. ꝑ. in citonio. et tunc appellatur diagredius siue scamonea preparata Johannes anglicus i ca. de fluxu ventris ait. post assumptionem pilularum acutarum cum diagridio vel esula vel colouintida. tamen diagridius est ma

gis familiare. et ideo dicitur in versibus. Si vis subsidium per fluxum ventris habere. Sume diagridius nec oportet plus adhibere. et captatur in citonio vel in pomo cocto. et si arguitur colouintida non debet multum conterri. Dia. in cap. de scamonea ait. eligenda est scamonea: que cum lingua facta est ab ipa alba efficitur: multi vero succum timali comiscunt ei: sed intelligitur qd linguā exasperat et exardescit. nascitur autez in india et in siria diagredium: sed graue et spissum. ꝑ. diagredium: qd ipsi adulterant permiscēt timaluz et polines herbi. liber qui dicitur albuchafis docet modum extrahendi lac scamonee. et coquendi et preparandi eius malle tiam auferendi. quidam apothecarioꝝ preparant ipam cum vino citonioꝝ posito in vesica porci circūuoluta et sepeliunt cuz pasta. et ponunt in furno tantum qd sit cocta pasta. postea extrahunt. et sic vtūtur ea. s3 ego dico qd melius est coquere in citonio vt ē notum apud nobiles apothecarios.

Confectio granatum mallū ꝑm Bidozuz in cap. de pꝑijs nomibus arborum inquit mallum granatum dicitur. eo qd inter corticis eorum ditatem granoz contineat multitudinez. arbor autem malli granati est generis femini ni. pomum vero neutri generis. vñ dicit mall⁹ malla creat: sed gestat garbasa malus.

Electuarium indū minus habens intentionē maioris. ꝑ. turbitū. 3. vi. zuccari tantundez mactis pipertis. scz nigri zinziberis. gartofilorum: cinamomi: heil. nucis muscate. añ. 3. vii. scamonee. 3. xij. ꝑ. office cū melle dispūato.

Confectio electuarium dicitur minus: qd pau ciora simplicia ingrediuntur qd in maiori ꝑm intentionem desue minorem habens intentionem maioris. tamen regula est qd nobilitas apothecarijs qd matius est magis in vsu qd minus. Et quando simpliciter medic⁹ ordinat electuariuz indū de maiori debemus intelligere: et sic de electuario hamech. et sic de singulis. simplicia sunt supra declarata.

Confectio de dactylis: et est diafinicon. ꝑ. dactylorū hatron infusorum in aceto trib⁹ die busz noctibus. 3. 50. penditorū s3ari. 3. xxv. amig. mundarū. 3. xv. turbitū. 3. xvij. scamonee. 3. xi. zinziberis: pipertis longi: foliorum ruthe siccoꝝ: cinamomi: mactis: ligni aloes: anisi fenculi: daucti. i. feminis bastinace siluestris: galange añ. 3. 1. et gra. xv. et fiat de oibus contritio bona. et confice cum melle dispumato quantum sufficit.

Confectio diafinicon autē dicitur a dia quod est confectio. et femicon vel fenchion grece. i. dactyl

ius inde confectio de dactylis. i. diaphinicon
ut dicit Mesue. idem in cap. de turbithat.
inquit Johanni⁹ dactylor. infusorū in ace
to die ac nocte partes centum etc. hoc videt
habere similitudo diaphiniconis. Alii. in qui
to canoni. habet tres descripciones: sed non cō
cordant cum illa Mesue. nec sūt fm ipz. ista
vero mesue est illa qua vtimur. hoc antido
tum fm intentionem Mesue est medicina se
curitatis.

Dactylus fm⁹ Isidororum dicitur a similitudine
digitorum. nam sic nuncupati sunt: quorum
etiam eorum nomina variantur. nam alij ap
pellantur palmemule similes mirabolantis.
alij thebaici q̄ sunt nicolai. alij muscales q̄s
greci cariatos vocāt. Circa istās dicit orti
fencia. i. fenicon indi vel dactyli. Pet⁹ de
crescentijs dicit. palma est arbor ferens da
ctilos. similiter ait Ruic. in capitulo de pal
ma etc. satis notū sunt. Plin. in vno loco inquit
palma que fert mirabolanum probatissima
in egypto ossa non habet.

Cheiron vel hiron fm⁹ Matheum silua
ticuz est regio in qua antonomasice dactyli
abundant: et oriuntur in ea meliores et pin
guitores: dulci ores omnibus alijs alia regio
num et sunt medietris figure nō longi: neq̄
multum parui pingues satis: et dulcissimi. et
meliores ex eis sunt citrini et rubei. Mat
theus ibi inquit. istud vocabulū ponit i an
tidotario. Mesue in electuario de dactylis:
et etiam in loch de pino etc.

Rotab fm⁹ Matheum siluaticum. et fm si
monem ianensem et Serap. sunt dactyli: s̄
mitoz q̄ rasis in tertio alimātoris in capt. de
virtutibus fructuū et pomoz inquit rotab.
minus calidi sint q̄ dactyli. ergo rotab non
sunt dactyli: sed maiores habent optinonez
q̄ rotab apud arabes sunt dactyli.

Pendij fm⁹ Alii. natura. calidi sunt et hu
midi in primo et proprie albi et sunt humidio
res alijs. Mesue inquit pendioz s̄ s̄hari. i.
pendij qui sūt ex zuccharo dissoluto i aqua
decoctionis ordeo. videt in aqua commun
s̄hari vel s̄har apud arabes est ordeum. nā
vide Serap. in cap. de ordeo qui dicit s̄har
i. ordeū s̄ s̄ dicit Nicolaus in suis sinonīs.

Amidalarū mundatarū. s. a corticib⁹ su
is. mesue hz amidalarum s̄ nō specificat si
debent esse dulces vel amare fm⁹ Pe. de cre
scentijs debent esse amare: etiam fm⁹ Simo
nem Ianuens. amigdala dulcis esui conue
nit. amara medicine est aptior.

Mesue in hac p̄fectōe inquit. mellis q̄tū
sufficit hoc notū est ab aromatarijs exptis

ille vero qui de nouo scripsit intitulatus in
men apothecarioz inquit mellis colati et dis
spumati lib. i. et z. i. s. quod non est credendū
q̄ si feceris diaphinicon p̄pletū: vt hz Mesue
dico q̄ ingrediunt ad minus. lib. iij. mellis
dispumati et colati. idem etiam errauit in do
sis scamonee.

Electuarium de psilto. s. succi buglosse do
mestice et silue stris. et succi endiuie. et succi a
pij coctoz et dispumatoz. añ. v. et pice sup
ipos cuscute. i. podagre lmi. a simi. foliculoz
sene añ. z. v. capilloz veneris manipuloz. i.
succu fumiterre. z. iij. assari. s. assarabacare.
z. iij. spice. z. iij. et dimitte p̄ diez et noctē post
ea buliat ebullitione vna et p̄ciat super ea
violarum vtridium vel siccarū. z. iij. epithi
mi. z. iij. et buliant adhuc alia ebullitione par
ua: deinde colent et exprimant. et in colatu
ra ponatur psilij. z. iij. et dimittat per diez ac
noctem omni hora: tamē agitando illud cuz
spatula. deinde exprimat viscositas eius to
ta. deinde accipiatur hulus viscositatis. v.
iij. et p̄ciatur sup eam zucchari albi. v. ij. s.
scamonee cocte in pomo. i. diagredij. z. iij. s.
et decoquantur cū facilitate postq̄s coctum
fuerit p̄ciatur sup ipm pul. troc. diarodon
et de spodio et rauesenti. i. reubarbari. añ. z.
i. s. troc. de berberz. z. s. et voluit hamech cō
fectionem hanc electuarium troc. sunt alij
qui addunt aceti. v. i. s. alij addūt succi vio
larum. v. i. et est medicamen nobile.

Istud electuarium apud nos est in vsu et
maxime fm⁹ istam descriptionem Mesue Ni
colaus in suo antidotario inquit. electuariū
psiliticum a psilto dicitur: sed non fit sic nec
est idem cum illo Mesue.

Buglosa. s. domestica et est lingua bouis
Dta. vocat buglosos. et dicit q̄ hz folia simi
lia flōmos. i. tassobarbaso. Macer ait. lingua
bouis greco fmone buglosa vocat. ista est
illa qua vtimur. siluestris nō buglosa voca
tur. ista est illa qua vtimur. siluestris nō bu
glosa est borago. Et nō reperto auctore auctentium
facientē capitulum de vtraq̄. nā
qui scribit de vna non scribit de alia. tamen
he ambe sunt note.

Manipulus intelligitur in receptis tan
tum quantum manu capi potest. Isidorus
inquit. manipulus ducentorum est militum
manipuli autē dicitur sunt milites: siue quia
bellum primo manu incipiebant: siue q̄ an
teq̄ signa essent manipulos sibi: id est falet
culos stipule vel herbe alticuius p̄signis
factebant: a quo signo manipulares milites
cognominati sunt etc.

Psilium dictum: eo q̄ semen eius pulci-
bus assimilatur. Isidorus in capitulo de her-
bis aromaticis: siue communibus ait. psileo
dicta: eo q̄ semen est simile pulicis vnde eā
latini pulicarem vocāt. miror tamen q̄ mat-
theus siluaticus in littera. dicat zacharon:
id est psilius. postea ait zacharie: idem q̄
supra: quod non est consonum: quia zacharie
apud nos est quedam herba: que in pra-
tis reperitur et fm̄ quosdam est species feru-
le. et sic a multis vulgaribus zacharie dicitur:
sed psilium appellatur a nostris rusticis li-
tiorella in bladis reperitur. Auverrois in q̄n-
to coll. vocat bescaroton.

Electuarium elefoc. ꝑ. scamonee antioche-
ne bone turbit. añ. 3. vi. garioflorum cina-
moni. zinziberis emblicorum. f. mira. embli-
corum. nucis muscate: polipodij. ana. 3. ii. 5.
zuccari albi. 3. vi. confice cum melle dispu-
mato et fiat.

Istud electuarium elefoc. id est electua-
rium episcopi est in vsu.

Scamonea de ipsa dictum est. antioche-
na. id est de illa prouincia. nam vide Mesue
in suo capitulo qui inquit. melior est antio-
chena: et armena et post istā: que v̄o oritur in
partib⁹ nostris et corascenti ē mala. ꝑ. fus et c.
Confectio hamec. ꝑ. mirabol. citrinorum. 3.
iii. chebulorum et nigrorum: reubarbari bo-
ni. añ. 3. ii. agarici: coloquintide. polipodij.
añ. 3. vii. absinthij hasce. añ. 3. vi. succi fu-
miterre. ꝑ. j. prunorum numero. lx. passula-
rum enucleatarum. 3. vi. infundantur omnia
in aqua casei quantitate sufficienti. et ponā-
tur in vase vitreato stricti officij. et obure-
tur os eius. et dimittatur per dies quinqs.
deum bultant ebullitione vna. postmodum
coletur. et in tali colatura ponantur cassie fi-
stule munde. 3. iii. tamarindorum. 3. v. tere-
mabini. 3. ii. fricentur manibus et colentur
et projiciatur super illud zuccari boni albi
ꝑ. j. scamonee. 3. j. et coquatur vsq; dū ha-
beat spissitudinem mellis deinde puluerizē-
tur super illud mira. citrinor. chebulor. in-
dorum. añ. 3. 5. belericorum emblicorum: reu-
barbari: seminis fumiterre. añ. 3. iii. anisi spt
ce. añ. 3. ii. et fiat.

Confectio hamec. i. illius hominis qui ip-
sam cōposuit. hec apud nos est in vsu. et ma-
xime fm̄ istā descriptionē.

Mirabolani nigri. sunt indi: vt ait ipse in
suo caplo et sunt sine ossibus.

Coloquintida fm̄ Mesue est quaz per ses
vocant cucurbitam deserti. fm̄ Serap. colo-
quintida est melon agrestis: Mesue deserti-

bit trociscos a landal. et ibi ait q̄ ponuntur i-
tera hermetis: et in alijs confectionibus lo-
co coloquintide. ergo in ista confectione ꝑre-
dicti trocisci d3 pont.

Polipodium fm̄ Mesue est radix plante
et ortus eius est super arbores et super lapi-
des: et eam vocauit grecus felicem arborum
et melius ex eo est illud q̄ nascitur sup ar-
bores ferentem glandes. Circa instans in-
quit polipodium. herba est similis filicique
crescit super querc⁹ et muros et lapides. hoc
apud herbatos dicitur liquoritia siluestris
et ab alijs dicitur polipodium quercinum.
Auverrois in quinto colligit dicit besgeg. i.
polipodium.

Hasce fm̄ Sera. in capitulo de thimo est
thimus aliquando inuenitur alhasce vel
hasce: q̄ idem est. Aui. in. ii. cas. speciale fa-
cit capitulum de hasce. et dicit q̄ est herba
habens florem albu declinantē ad rubedi-
nem: sed apud Dia. et Sera. flos ei⁹ est pur-
pureus. ergo nō cōueniūt cū aui. Preterea
ipse Aui. dicit. Dia. dicit q̄ est arbor cuius
spine sunt parue q̄ nō reperitur apud Dia-
sco. sed sit quōcumq; thimus est satis notus
Sene. scilicet foliulus ipsius nō folia:
vt quidam apothecarij dicunt: nam Mesue
in cap. de sene dicit melior pars plante ei⁹
est foliulus deinde folia: sed tamen in eis
est virtus debilis valde.

Aqua casei: id est aqua lactis: siue seruz
fm̄ mattheum siluaticus. Mesue dicit aqua
lactis est materia infusionum. et ipsa per se
est medicina bona carens nocumēto meli-
or est sumpta ex lacte iuuenum caprarum et
nigrarum. et boni pastus in ꝑprio capitulo
ipse ait. Operatio aque casei si succi rosa-
rum. 3. j. misceantur cum aqua casei et pau-
ca spica est solutiuum conuentens. et simili-
ter infusio. 3. vi. foliorum rosarum in aqua
casei cū pauco melle soluit sine molestia.

Teremabini fm̄ Aui. est ros qui plurimū
cadit in corascenti et i locis qui sunt vltra flu-
uium. Et est manna vel species eius. Sera.
ca. de teremabini ait. expositio eius est de
melioribus. sic dixerunt mihi quidā sapien-
tes q̄ teremabini est manna purum. et est ex
melioribus aliarum specierum. Aui. in quin-
to coll. dicit tregebin. i. māna est ex specie-
bus antiquis manne.

Confectio alia hamec. ꝑ. mira. nigrorum. che-
bulorum indorum epithimi añ. 3. 50. fumiter-
re. absinthij. añ. 3. xx. hasce: id est thim⁹: ca-
lamenti. scilicet domestici: camepitheos: bede-
guard: anisi añ. 3. v. prunorum iuube sbe-

sten ana numero. lxx. passularum enucleatarum. ℞. j. coquantur in aqua sufficienti vsq; ad cōsumptionē tertie partis: z pone in ea rob ℞. ij. mellis. ℞. j. scamonee. z. ij. coquat cū facilitate quousq; mellis spissitudinē habeat.

¶ Scdm istaz descriptionē apud nos nō fit. simplicita vero q̄ sunt declarāda. declarabo.

¶ Mirabolani nigri sunt mirabolani indi: vt ipse Me. dicit capi. de mirabolaniis dicit nigri: z sunt illi qui nominant̄ indi. Miror q̄ mesue in ista confectione habeat mis. nigrorum z indor. ex quo idem sunt. sed ꝑe credo q̄ est error scriptoris q̄ ipsemet z Serapio volunt q̄ mirabolani indiz nigri idem sint.

¶ Camepitheos grece interpretat̄ infima pinus a came z pitheos qd̄ est pinus: eo quod fm̄ oēs doctores vel aromatarios sue spēs odorē h̄nt pini. Colligēda est qm̄ semē eius est maturuz: z est colligēda cum suo semine.

¶ Psido. in cap. de herbis aromaticis siue communibus dicit camepitheos a grecis dicta est: quod terre adheret z odorē pini habeat. hanc latini cucurbitam vocant q̄ ex parte odorem cucurbitae referat.

¶ Bedeguard fm̄ Dias. est achantis leuce: siue spina alba etiā fm̄ Serap. Bedeguard est spina alba. Aui. duo facit capitula: vnuz de bedeguard: aliud de spina alba: qd̄ idem sunt infra in sirupo de eupatorio ostendam formam bedeguard: z differentias q̄ reperiuntur in ipso si deus voluerit.

¶ Iuube fm̄ Dia. sunt zizifa. iste est fructus satis notus sebesten fm̄ Sera. ex auctoritate Abouanfa d̄r mokaitar: fructificat fructus dulces z noiant eos gentes pharas sebestē Mattheus siluaticus dicit sebesten in lingua persica vocatur mamilla canis. vñ sebesten mamilla canis fertur a persica lingua. Rob quando absolute ponit̄ est idem quod carenum. nos vero vocamus mustuz coctum alī quando sapam.

¶ Electuarium rosatum. ℞. succi rosaz rubeorum completarū. ℞. iiii. succari taberzet. id ē succari albi terentabini puri z recentis. diazomas. vi. scamonee atiocene. z. j. s. coquant̄ omnia cum facilitate super ignem qui sit sicut candella vsq; duz mellis habeat spissitudinem. deinde p̄ice super illud troc. de spo d̄to. z. j. galie. scilicet muscate. croci. añ. z. ij. troc. de berberz. z. iiii. reponē in vase vitreo et reserua.

¶ Istud electuarium est famosum z apd̄ nostros medicos in vsu est. Galie. in capitulo de medicinis zenis in suis experimentozū libris hz electuarium rosaruz: sed non est in

vsu: nec concordat cū illo Mesue. istud electuarium potest appellari katarticuz. nā katarticuz grece est purgatorū. z sic de predicto electuario conficiūtur pillule de hermodactilis minores de quibus ista Nicolaus in suo antidotario habz electuarium de succo rosaruz: quod etiam in vsu est: sed quādo medicus ordinat electuariū rosatum intelligitur de illo Me. z quando ordinat electuarium de succo rosarum est intelligenduz de illo Nicolai. Ippocrates in libro suo afforismoz dixit: nō oportz q̄ de medicina alexandina quādo ascendit sahari. z in magna hie me. z intelligitur in Iunio: iulio z augusto. et per hiemē voluit intelligere nouembrem decembrem z ianuariū. In his igitur duobus temporibus anni non oportet q̄ detur medicina laxatiua. z proprie acuta: s; solū duobus temporibus alijs. volo dicere in vere z in autumno: quando igitur bibitur coluquida in hora magni caloris nocet mēbris in tertioribus fortiter: nocet etiā stomacho. expellit sanguinem per ora venarum abra dendo ea. z quando datur in hora magni frigoris fatigat patientem fortiter: quia natura non assentit ei. quia facit tortiones.

¶ Confectio de alphescera: non est in vsu. ipse Mesue in capitulo de alphescera habz vnā aliam que idem est.

¶ Alphescera vel phescera fm̄ Me. est planta quam vocāt vitem albam. cuius radix est ceret coloris exterius. interius vero alba. Aulc. de ipsa duo capitula. facit in secundo canonis vnuz de phescere. z tibi dicit q̄ est al hazarasim. z est vitis alba. postea aliud capitulum facit de hezertazen. vbi dicit q̄ de ipsa loquitur exquisite in capitulo de fesire Item in tertio canonis in fen. xv. in capitulo de rationibus splenis dicit radix alphefere: id est radix vitis albe apud Diasco. vocatur ampellos leuce aut briomia. aut cucurbita agrestis: siue vt latini vitis alba. Diasco. facit aliud capitulum de ampellos melana id est vite nigra: siue fesiresim vt apud Aui. et hec nostro idiomate vulgariter vocatur tanarus ambe iuxta hortos reperiuntur.

¶ Confectio manne ex inuētione Galie. nō est in vsu.

¶ Confectio de mezereon ex inuētione nostra. ℞. foliozū almezereon preparatorū partes ꝑ. carnum citoniorum elixatorum in aceto vini et zu. tabarzet. añ. partes. lxx. aque casei infusiōis agarici partes. xxx. terentabini id est manne partes. xl. olei almezereon partes. xxxij. dissoluantur zuccarum z terentia-

bin in aqua casei predicta. et misceantur cum carne citoniorum. et coquantur cum facilitate usque dum mellis habeat spissitudinem. et inuoluatur puluis foliorum almezecon cum oleo iam dicto. et conficiatur cum eis.

¶ Hec confectio apud nos est in usu: ipse Mesue in cap. de mezecon habet unam aliam descriptionem que idem est.

¶ Almezecon vel mezecon secundum Dioscoridum. est camelea vel cocognidium. Auicenna autem in quarto canonis in fen. vi. inquit de almezecon et camelea. et earum cura hic videtur secundum intentionem Auicenna. quod mezecon et camelea idem non sunt: sed contra est intentio Dioscoridi et Serapionis. secundum autem Mesue mezecon est planta vocata apud perfas rapicens vitam. et a quibusdam faciens viduas: et a pluribus leo terre. Hippocrates de honestis super istum passum errauit dicens quod confectio ioseph. almezecon est de laureola: quod non est: nam moderni possunt certificari quod mezecon non est laureola. quia mezecon est camelea. et est planta habens folia sicut oliua. Laureola vero habet folia similia folijs lauri. et quod hoc sit verum. vide Dioscoridum. capitulum de dasnoides cum quarta specie lauri apud Serapionem et videbis quod idem sunt. quidam sapientes dixerunt quod mezecon habens folia parua est verum mezecon: sed mezecon habens folia magna est laureola apud herbatricos mezecon dicitur herba oliuella et semen eius cocognidium.

¶ Preparatur autem mezecon isto modo accipiatur mezecon est quantitas quam volueris et teratur grosso modo et infundatur in aceto fortissimo per dies unum vel duos post ea exsiccentur et vsui referuetur. Descriptions olei almezecon. i. herbe oliuella describit ipse Mesue: sicut infra apparebit.

Confectio de eupatorio non est in usu. Galenus in suis experimentis habet electuarium de gassit. i. de eupatorio: sed non est in usu: tamen simplicia que sunt declaranda declarabo.

¶ Eupatorium secundum Serapionem est gassit. Auerroes in quinto dicit olibarda. id est eupatorium. Miror quod Auicenna in secundo canonis ait quod eupatorium habet florem sicut nenufar: quod non conuenit cum sententia Mesue: nec conuenit cum illo quo moderni vtuntur. circa istas inquit. quod salua agrestis est eupatorium quod non est. nam vide Simonem Ianuensem. et Mattheum siluaticum qui dicit quod non est comiza: vt quidam dicunt: nec est marubium: vt quidam dicit nec est salua agrestis: vt quidam dicunt. vnum miror qualiter medici nostri

temporis non aduertentes verba Dioscoridi. Galeni. et Damasci. credant potius herbarijs salutem agrestem eupatorium esse: quam nec in sapore: nec in odore cum eo conuenit.

¶ Eupatorium vero dicitur ab eo quod est bonum: et paco: quod est epar. unde eupatorium. id est bonum epari apud nos nascitur iuxta vias.

¶ Camelo duo sunt genera. scilicet masculus et femina. Plidorus dicit: camelo causa nomen dedit: siue quod onerantur vt breuiores: et humiliores fiunt accubant: quod greci camii humile: et breue dicunt siue quod curuus est dorso.

Alchelengum medicamen est magnum et non est in usu. hoc medicamen videtur conforme in multis proprietatibus illi quod Auicenna. nomen natum a chelchelengi. Simplicia que sunt declaranda declarabo.

¶ Volubilis secundum Mesue sunt plures species: quarum una est que diffundit arborum: cuius flos est albus: et ista est volubilis maior: et est alia species cuius rami repunt super terram et super ramos plantarum: cuius folia et flores sunt minores: et dicitur volubilis minor: et est etiam habens folia subalbida lanuginosa: et habet lac et est species tertia: et est habens folia aspera sicut folia citruli: cuius flos est siccut ampule adherentes et vocatur lupulus.

Et est alia ex qua fit scamonea. Sera. capitulum de volubili. ponit cissos. i. edera inter species volubilis. Dioscoridum. vero in capitulo de cissos infundit fermo de hipoquistidos laudano volubili et edera arabes vocant lebleb. Ioan. anglicus in capitulo de ptisi. inquit. volubilis maior et minor que sunt paupis: vel corrigia monachi vocatur apud nos volubilis dr. et nascitur in vineis et super arbores.

Confectio de zinzibere non est in usu Auicenna. in quinto canonis habet electuarium de zinzibere quod non est idem. etiam Gulielmus plantentinus habet unam descriptionem: sed non est in usu. Simplicia vero que sunt declaranda declarabo.

¶ Mel tabarzet. i. albu. Aui. in. ij. canoni. in capitulo de melle. de melle tabarzet loquitur dicens. mel vero tabarzet est mel album cadens de celo ad modum rosis secundum quosdam. alij dicunt quod est mel quod reperitur in illa regione sic nominata. et sic per mel tabarzet intelligitur mel albu. ego autem in partibus nostris vidi mercatores vendere mel albu. sicut tabarzet. et erat artificiatum cum farina fabarum et aliarum rerum similitum. Si vero reperitur mel albu quod sit naturale habet efficaciam in medicinis. si autem non.

Serap. i ca. de melle docet modum cognoscendi mel dicens ex auctoritate Dioscoridi quod mel bonum est illud quod est dulce: et in quo est acuitas aliquantula in gustu: et habet odorem bonum: et color eius est vergens ad rubedinem: neque est nimis liquidum: et quando miseris in eo digitum adheret digitum: et illud est bonum etc. Auferro. in v. colliget dicit alces. id est mel.

Confectio de iacur secundum intentionem Galieni est diacodion purum. Et decem capita papaueris albi in quibus sit mediocritas inter paruitatem et magnitudinem: et humiditatem et exiccationem precipiam super ea aque sextarii unum. i. lib. ij. s. et sit aqua pluuialis. et si sit humida plus quam sicca dimittat die ac nocte. et si sint sicciora dimittantur plus. tunc coque ea usque dum de cocta sint aque due partes sint consumptae tunc vero cola succum eius.

Mesue inquit quod confectio de iacur secundum intentionem Galieni est diacodion purum. et sic est secundum veritatem. ipse vero Galienus in tractatu se primo meimur habet diacodion. et ibi docet conficere per varias intentiones. ut docet Mesue. Nam scias quod descriptio supra scripta nihil minuendo nec addendo est diacodion purum. Inferius vero ostendat per ordinem conficere alia. Ipse Mesue in ca. de pituita. quod si in fine habet confectionem de iacur. sed non est in usu. Nicolaus in suo antidotario habet diacodion. et dicitur a codia quod est papauer nigrum. sed non est in usu. Joannes concoregius in capitulo de catarro dicit. Laudatur conuenienter electuarium quoddam seu loch descriptum a Mesue in suo antidotario quod dicitur confectio seu loch de iacur. et sub isto nomine ibi describitur sed alio nomine dicitur diacodion. et sic ab aromataris vocatur. Mesue inquit. Et restat post illud duplex consideratio quoniam si catarrus subtilis fuerit et timentur fluxus eius ad pectus et pulmonem et canna et timentur vigilie oportet tunc ut misceatur ex rob quantitas cuius sit medietas aque et coquatur super igne in quo non sit flamma neque fumus: sed super prunas tantum. Intellegit autem hic dominus Mesue si in diacodion puro misceatur quod qualibus libra. i. diacodion. s. vi. rob et coquantur simul super prunas: tunc appellatur diacodion cum rob. Et non conuenit in hac intentione mel: quoniam mel est ex habentibus acumen. quare est subtilitatum et est preter hoc quod intendimus: et quoniam est materia subtilis valde et mel est ex subtiliantibus. cum autem plentudo comminetur in torace et pulmone et velis medicamentum facere absternimus. tunc mel con-

uenientius est: quoniam dormire facit et martas que sunt in pectore ad expellendum habilitat et quandoque sit medicamentum ex utroque quando cadunt in occupatione duplicis intentionis: et sit dosis eius. s. i. et plus et minus secundum quod exigit dispositio. et oportet teneat eam patiens in ore suo et transglutatur inde modicum quod dissoluitur ex ea cum salua. Similiter nota si vis facere diacodion cum melle. fac sicut fecisti aliud videlicet si in diacodion puro loco rob addatur mel tunc appellatur diacodion cum melle. Si autem velis ut sit recentis nature et eruptiouis sanguinis a locis qui sunt super diafragma. et ab alijs locis manationis et a partibus viscerum tunc ad unamquamque lib. ipsius proyiciatur accatiae rubee euphristides croci mirre balaustie ana. s. i. et ramich. s. iij. et administratur. Scias etiam quod pro qualibet libra una diacodion puri addantur loco mellis species supra dicte. tunc appellatur diacodion compositum. Joan. Serap. in suo antidotario habet diacodion compositum: et ibi addit accatiaz rubeam tinctorum et alias species sicut facit mesue. Plinius inquit medicamentum quod diacodion et asterice vocatur utilissimum: aut ex papaueris aut cuiuscumque siluestris capisib. cxx. in aque celestis sextariis tribus biduo maceratis in eadem decoctis: deinde siccatis iterum cum melle decoctis ad idem diacodion partes vapore tenui addidere postea dragmas senas croci tpoquit stidos thuris accatiae et passi cretici sextarium hac ostentatione simplex quod est et antiqua illa salubritas papauere et melle constat.

Accatia secundum Serap. est spina babilonica et est arbor gummi arabici. Isidorus autem zillico quippe dicunt lignum licon dulce cuius arboris pomo succus expressus accatia a grecis dicitur moderni quia caret vero fructu accatiae faciunt accatiam ex succo prunellorum siluestrium et accipiunt predictum fructum et exprimunt et sic in sole siccatur et ibi inuenitur idonea virtus liber qui dicitur bulcasum in tractatu secundo docet modum faciendi accatiam dicens. modus extrahendi succum prunorum siluestrium ex quo fit accatia etc.

Rubea. i. rubea tinctorum. Gal. in septimo simplicium inquit crocus vasicus. i. rubea tinctorum. hec radix a rusticis dicitur rozia. Auerrorius in quinto colliget ait. ena. i. rubea tinctorum hec apud quosdam vena tinctorum dicitur.

Euphristides siue haufistides. ut apud Aucennam secundo scano. habetur est succus plante que dicitur barba hircina. ergo est tpo
c iij

quifstidos vt reperitur apud Serap. cap. de ipoquifstidos. fit aut ipoquifstidos ex quodam fungo qui nascitur in radice rose cantine: ille fungus dicitur tozathit. exprimit succus et siccat et ille est ipoquifstidos. dia sco. in ca. de cissos. i. edera de ipoquifstidos loquitur. tamen Simon Januensis in ca. de barba irena: dicit qd textus dia. est falsus: quia ipoquifstidos non est edera nec est spectes eius: vt dicit dia.

Chamic est quedam confectio que fit in trociscis: cuius descriptionem describit Mesue: de qua infra. istud est vltimum simpliciter quod ingreditur. diacodiu compositum nunc vero alla incipiam si deus voluerit. Et sunt qui ponunt in iacur puro loco mellis penidias. Hic est notandum qd si ponantur in diacodio puro loco mellis penidie: tunc est diacodio cum penidijs. Et sunt qui ponunt zucarum: et quandoq; exigit dispositio egritudinis que est multe caliditatis et acuitatis medicamen ex papauere nigro et sunt et capita vsq; 50. et quandoq; ex albo et nigro et loco mellis ponuntur zucarum aut penidie. Etiam est notandum qd si ponatur in diacodio puro loco penidiorum zucarum: tunc est diacodio cum zucaro: in Mediolano reperitur de omni genere et in vsu sunt.

Confectio de succis nucum: et vocat grece diacardion. Et succi exteriorum corticum nucum in diebus canticularibus lib. iij. decoque ipsum bulitione vna: deinde adde et mellis. ℞. ij. et decoque donec impinguet et fiat sicut mel: et post illud nobis occurrent intentiones quattuor. nam pro pueris et mulieribus et humidis natura sufficit medicamen sic factum: et quia morbus est in principio aliquid de stipticitate huius misceri oportet sicut sunt rose et balaustia: et quia in statu egritudo crocus et mirra miscenda sunt in declinatione vero baurach et sal armoniacus et similia: est enim medicamen sublimiter exptum.

Hec confectio de succis nucum secundum intentionem mesue que a grecis vocatur diacardion apud nos est in vsu Mattheus siluaticus dicit diacareos dicit eo quod de succo corticum nucum recentius fit. Diacareos secundum simonem fit de succo corticum nucum recentium Alexander describit in cap. de squamaria: carpocareos autem est cortex nucis regalis sed carpocareos est semen ferule: secundum Nicolaum.

Aur secundum Isidorum in ca. de proprijs nominibus arborum appellata est: quod vmbra vltimilicidium foliorum eius proximis arboribus noceat hanc alio nomine latini tuglan

dem vocant quasi sours glandem. est enim hec arbor consecrata ioui. Petrus de crelece tuis dicit nux a nocedo dicta est: eo quod eius vmbra noceat alijs arboribus. Dia. dicit ca rea basilica: id est nux alexadrina: quam multumti persicam dicunt: vbi sciendum quod nucis multe sunt species: sed quando simpliciter ponitur de vsuali intelligitur.

Dies canticulares sunt quadraginta. nam reperitur apud Dias. ca. de ortigano vbi ait. coques in sole diebus canticularibus per dies quadaraginta. Sera. in eodem loco ex verbo dia. dicit. ponitur in sole quadraginta diebus. s. in canticularibus. Mattheus siluaticus dicit canticula est stella que dominauit diebus. xl. secundum Gal. in libro de cibis. c. j. de fructibus horarijs. sapientes vero dixerunt quod dies canticulares sunt viginti iulij et viginti augusti. nam in illis diebus est maior calor quam in alijs diebus.

Baurach est apud grecos affronitrum et est spuma nitri. Sera. in ca. de baurach inquit sic ex auctoritate Gal. si consideras autem sermonem Galeni in quarto de nitro et affronitroz coparas ipsum cum sermone suo in. xj. de baurach affrice quod est spumofum et baurach similiter et aggregas operationes eorum scies pro certo quod intellexit quod baurach affrice nitrum per baurach affronitrum spuma nitri: dicit quod affronitrum est spuma nitri et est baurach armenum. fumitur ergo per hoc quod baurach secundum Gal. est baurach siue sal armenum.

Sal armoniacus secundum Plin. inuenitur iuxta pleusium. Ptholomeus rex cum castra faceret quo exemplo. postea inter egyptum et arabiam et squalentia loca incepit inuenire tractus arenis. secundum autem circa instans dicit sal armoniacus: quod in armenia reperit. Sera. pi. ex auctoritate isaach ebenamaram. in. c. de sale armoniaci ait. est sal albus et rubeus et extrahitur a lapidibus duris claris: et est falsus mordicans. multum defertur ex rasceni et sunt ex eo multi colores: sed melior est ille qui est sicut cristallus. Mattheus siluaticus in. c. de salamontaca. i. herba quas Hui. in. ii. ca. r. r. hean salamontaca dicitur: quia existimant quod ex eo fit sal armoniacum aurifices videntur ipso sale etiam separatim idem est. liber qui dicitur albuchalis i fine tertij tractatus: docet modum faciendi sale armoniacum. et dicitur quod fit ex lapidibus qui reperiuntur in sterquilinis balneis: qui incendunt cum igne sordicte illius loci. et sunt lapides nigri qui coagulantur ex virtute falsedinis que est in illa sordicie. et etiam vide ibi.

Confectio electuaria z confectiones super antidotariū Mesue z inferius descriptam illa que sunt in practica sua.

Confectio de sticados i. c. d. flegmatica scythomia z vertigine. **R.** iere pigrē: id est specierum tere **Sal.** z. r. agarici ephimi ana. 3. iij. mira. chebulorum indorum emblicorum belericorum sticados añ. 3. iij. salis ind. 3. ii. confice cum fecaniabin: id est ortimelle.

Hec confectio non est in vsu.

Sticados. s. sticados arabicum. vt dicit Mesue est planta folioz subtilium oblongorum habens stiptē subtilē cinericiū: cuius eleuatio sup terrā est in mensura cubiti. et hz flores assimilantes spicis siliginum: sed sunt breuiores sine semine. similiter ait aut cē. q. est sine semine mitor tamē q. Diascordid. z Sera. dicant q. hz semē minutū: q. hoc nō cōsonat dictis Mesue nec Aui. sticados vero quo modernū vtuntur habet semen minutū sed nō est verum sticados de quo intellexit Mesue ac aut.

Confectio Triphere de ephimo in. c. de cura manie z melencolie sanguinee. **R.** chebulorum. s. mirabolanzum chebulorum emblicorum belericorum z indorum ana. partes equales ephimi subtilis partes. ij. iere pigrē partē. 5. confice cum melle emblicorum aut chebuloz z da omni die.

Hec confectio in papia non est valde in vsu: sed in mediolano vtuntur ipsa magis. **E**phimum s. thidoriū in capitulo de herbis aromaticis siue communib. inquit ephimum grecum nomen est quod latine dicitur flos thimi. nam flos grece timū vocatur est aut flos timbre. i. saturegie similis.

Mel emblicorum de modo ipsius appebit infra in tractatu Basis in fine electuarij letificantis si deus voluerit.

Confectio Mirabilis ad epilepsiam in proprio capitulo de epilepsia. **R.** piretri silileof. i. sileris montani sticados añ. 3. r. agarici. 3. v. cordiment. i. carui agrestis siue leuistic. asse aristologie rotunde. Afodili liquorie carpobalsami. i. seminis balsami peonie añ. 3. ii. z accipe expressōis squile z mellis partes equales quibus coctis ad spissitudinem quantum sufficit ad aggregandū ea accipe deinde reconde in vase vitreo.

Hec confectio apud nos nō est valde in vsu. in mediolano vero vtuntur magis. vtz est q. Basis i nono almāsois descripta vnā altam descriptiōne que videtur esse eadem et nō differunt nisi q. Mesue adiūgit in sua

descriptiōe liquoritiaz carpobalsamū z peoniam: in relijs vero idē sunt. z sic multi s. m. descriptiōne Basis faciūt cui. q. infra appebit descriptio.

Epilepsia autem est morbus caducus et vocatur mater infantum.

Asse. s. asse fetide in quodam libro mesue est scriptū hāce id est thim. sed vere debet dicere asse. i. asse fetide. Basis hz asse optime quod idē est. preterea in ista materia magis cōuenit asse fetidā q. thimus.

Affodilus s. dia. est herba omnib. nota folia habēs sicut porū virgā leuē quā multū ablutū. i. aleta dicunt s. m. circa unās affrodilis est quedā herba que vocatur centum capita: cuius radij vsui medicine comperit. hic textus est falsus. nāz affodilus nō est centū capita: vt v. per Sera. c. de astaraticō. z in ca. de astaraticōz i. c. de iringo. affodilus vero dicitur apud herbatcos herba porraria ppter similitudinē folioz peonia: s. m. q. dicit Ruertols. in quinto colliget est rosa asinorū macer in. c. de peonia iquit radij illi. pueris suspēsa caductis: nō modū cū pdest ga. vt asserit auctor quedā se puez narrat vidisse caductū: etas cuius erat annorū circiter octo. peonia puer hic radice ferre solebat appensa collo quadā vice decedit illa: morq. puer cecidit solito quo more: ligata p. tūmus euasit. **S**alten. vero probare rez plene cupiēs radice denuo dēpit de collo pueri cecidit: surgit que resumpta cognita vis herbe fuit hui. sic manifeste. ipe Diasco. cūctis ait cē caductis aptā si bibitur vel si suspendit illa seminis illius ter quinq. rubentia grana zc. **P**apias ait peonia grece: qd significatius latine dicit cadauer ab eo q. cadat per mortē: peonia hasta rubea est z coloris rubet herba.

Confectio de piretro ibidē. v. 3. in ca. de epilepsia. **R.** seca cul lib. i. piretri humidū aut humectatū. 3. vj. mellis dispumati lib. v. pinearum purg. lib. i. 5. cōdies cum zinzberis z piretri ana. 3. i. gartoflorū nucifimusc. cubebe. ana. 3. iij. cinamomi. 3. v. z i alio piretri hueg aut humidorum aut humectatorum ana. 3. iij. z est expertum bonū: alij addunt musci. 3. i.

Hec confectio nō est in vsu.

Piretru z vel piretron vt grece dicitur a pir quod est ignis: eo q. igneam virtutes habet. **P**l. ait piretron vocant qd nūq. floret **A**ui. in. ii. canōn. duo cap. facit vnum quod incipit piretrum: aliud q. dicitur tarcon etiam tarco aliquādo capitur pro quodam pisce: de quo recitat iohan. Anglicus in. c. pa

rales: qui sic ait. ligatura tactus cuiusdā piscis qui vocatur tarcō: et dicitur piscis iste mergitur: et sic dicitur de stupore vocat bertle: hec radix est satis nota: doloribus dētur medetur. piperum apud Aueroin in. v. col liget vocatur halacarta. Papias dicit. piperū herba dentaria ignea. unde et piperū dicitur. Habbas aut in. ij. practice vocat ipsum haccacharach.

Hueg vel huegi vel oegi est acorus. Galienus in septimo simplicium dicit cegi: id est acorus et ex hac planta non utimur nisi ra dice eius.

Confectio conditi ad egritudines neruorum frigidas mirabilis in cap. summa quarta de egritudinibus neruorum. Be. secacul pinearum mundatarum radicum acori an. .v. j. s. et sint secacul et acorus elixata et expressa et misce cum eis preter pineas mellis dispumati. .x. et decoque lento igne usque dum spissitudinem acquirant. deinde deponatur ab igne et pistantur super ipsum pinee et misceant ad in uicem post hoc pulueriza super ea piperis. s. nigri. .j. s. piperis longi gariofilorum zinziberis macis. an. .j. iii. nucis muscate galange cardamomi an. .j. ii. misce et fac.

Hec confectio apud nos non est multum in usu sub illo nomine id est confectio nis condite: sed facimus et utimur sub nomine pfectionis Dia. unde Nicolaus flore tinus in li. iii. in. c. de cura egritudinum nuce et neruorum in generali inquit. confectio fime sue conditi ad egritudines neruorum frigidas et est diacorus et sic est.

Secacul. i. sigillū sancte marie et non est sigillum salomonis. ut quidam herbatice dicunt. liber qui dicitur albuchasis in tractatu secundo ubi docet formam desiccandi radices ait. secacul. i. sigillum salomonis: quod non est bene expositum: quia Mattheus siluaticus in ca. de danoisdes dicit: quod camedasiae vel daphnides alexandrie est sigillum salomonis. et hoc est certum: de quo Sera. in. c. de lauro describit formam. sigillū autē sancte Marie siue secacul est radix similis zinziberti dicta a modernis a vulgo zenogeto et granū eius secundum Serap. vocatur granū culcul.

Acorus est radix satis nota. secundum Aucen. est radix plante que est sicut papyrus. non autē intelligi debet de papiro in qua scribimus que de papyrus lineis fit: sed quando reperit apud Aui. vel in alijs libris in medicis desiccatus papyrus intelligit quedam herba que in aquis nascit et est iuncta vel spes eius **Confectio Anacardina** secundum filium zacharie. i.

rasim in. c. et summa supradictis v3 in summa quarta de egritudinibus neruorum. Be. zinziberis costi piperi nigelle pipis macropteris hueg an. .j. x. mirre foliorum rute asse gentiane aristologie baccarum lauri castorei taspie sinapis an. .j. v. mellis anacardi. .j. v. et. iii. inuoluantur omnia cum oleo nucum et cofice cum melle apum. et da ex eo in modum granū lauri.

Hec confectio in papia non est valde in usu sed in mediolano magis. secundum intentionem Me sue est ex auctoritate filij zacharie siue Basis. et sic est secundum veritatem que rasis coposuit ipsam et describit eam in. ix. alman. in. c. de pale si. idem in li. diuisionum in eodem ca. v3. paralis ait. confectio anacardi que est triaca paralis. et illa idem est in omnibus ista. supra etiam posita fuit vna alia descriptio que potest vocari confectio sapientium: et illa apud nos est magis in usu. et est illa que debet intelligi quando absolute profertur.

Hueg id est acorus sicut dictum est aliquando dicitur oegi. ut dicitur Simon rasis loco hueg habet oegi: quod idem est: et est certum. quia ipse rasis in lib. diuisionum in eadem confectioe loco oegi habet acorus.

Alse. i. asse fetide non autem dicitur alasse ut quidam apothecariorum dicunt. vide silanum super nono almanforis qui in predicta confectioe habet asse fetide. et idem est. et sic asse fetida magis conuenit in ista egritudine quam alasse: id est thymus.

Aristologia simpliciter de rotunda intelligitur sicut dicitur circa instans.

Tapsia secundum Dia. noiat: eo quod primo in tapso insula inuenta fuit. arabes vero non potest dicere tapsia. dicunt tefiria de qua aui. in. ij. canonis capitulo. facit et dicit quod est gumma rute agrestis: idem in quarto canonis in fen. vi. inquit de tefiria et eius cura hec est gumma rute montane. et quandoque sentitur in sapore eius sicut sapor albedarungi id est ozimi fluuialis siue citrati: id est mellisse. gentilis super quintus Aucen. exponit quod tapsia est cassia lignea. Basis in predicta confectioe loco taspie habet seitarangi. tu vero vide quod Mesue habet taspie: id est gummi rute agrestis. ut dicit Auicē. et secundum Simonem Januensem tapsia ex auctoritate hababbatis est ruta siluestris siue becure et Basis habet seitaragi: id est lepiduz siue hiberidof. quod idem est f3 circa istas: tapsia vsui medicine copetur. p. tres annos potest fuari. Plin. inquit tapsia ex genere ferule est folijs feniculi inani caule nec excedente ba-

culi longitudinem semen quasi ferule radice candida que incisa lac emittit et confuso succoneum cortice et c. fm Sera. taspia siue taspia est tantum siue gungion. ergo est lepidum fm Dia. meo tempore in predicta confectione vidi ponere loco taspie rutam siluestrem que virtutem habet in subito vesicando. illa vero descriptio que reperitur apud eundem Basim in libro diuisionum habet taspie: vt h3 Mesue. et fm intentione ipsorum non est differentia inter seitaragi et taspia: sed siue sit differentia siue non ruta siluestris conuenit aut lepidum aut cassia lignea.

¶ Sinapis. f. vsualis que nigrum colore habet circa instas dicit. sinapis semel ponit in medicinis et per duos annos potest suari.

¶ Mel anacardinum fit ex quodam fructu cuiusdam arboris que pediculus elephantis apud quosdam vocatur. de modo faciendi mel anacardinum reperit apud bulcasiz: sed fm ipsum apud nos non potest fieri: quia oporteret habere anacardos recentes: sed quia anacardos recentes habere non possumus in nostris partibus hinc ostendamus facere vt docet Serapion placem in cap. vi. de confectionibus. ibi non ipse sic ait Mel anacardinum quod intrat in electuario de anacardis et alijs confectionibus sic fit. tere anacardos et pone eos in aceto: et dimitte sic diebus octo et coque eos lento igne et renoua acetum ad duas partes que colate cum linteo pone fecem in medicina loco anacardis et cum aceto pone tantundem mellis et coque hec simul vsque ad spirititudines. et hoc erit mel anacardinum. et sic fit.

¶ Mel apum. i. vsuale. Dia. in cap. de mellis sosis. i. melissa dicit melissilon. dicitur quia apes ipsam diligunt quasi apum amor. Mesue dicit quod predicta confectio datur in modum grant lauri. granum vero lauri apud Auicennam est granum ademet: et sic sicut auelana parua et cortex eius ad nigredinem tendit: sicut est notum omnibus.

Confectio diatrundinis in c. de sinuaria gutturis. B. amisi semis apij ameos flor squamati lili celestis cinamomi amoni aristologie longe aluminis tamenti armel mirre cassie: id est cassie lignee liquoritie croci an. auf. ij. troc. croci magnetis semis rosaz an. auf. iij. costi cineris irudinis recetis an. auf. vi. spluce amilt ana. auf. j. galarum auf. j. s. confice cum melle et fiat confectio.

¶ Hec confectio apud nos non est valde in vsu: tamen reperitur apud apothecarios: de scriptio vero ipsius reperitur apud multos alios auctores. Jo. Sera. in suo antidotario

habet vna descriptionem que est similis huic Alu. in. v. can. h3 vna alia que eadem est. Ha liabbas aut in r. practice inquit chatatici medicamini assignatio est gutturis prodest doloribus est idem cum confectione diatrundinis. alexander medicus in ca. de squinantia habet vna alia que eadem est: et sic postquam ego aggregaui predictam confectionem apud auctores nominatos cum vna confectione quam describit Gal. in tracta. sexto meumir que vocatur diabisasa vidi quod idem est.

¶ Lili celeste. i. treos vt reperitur apud Alu. in. ij. canon. in c. de treos. radix ipsius conpetit vsui medicine. Gal. in predicta confectione loco lili celestis habet treos illice quod idem est. Ha liabbas habet treos.

¶ Amomum semen est minutum quod ab oriente deferretur. Psidorus in capitulo de arboribus aromaticis dicit. amomum vocatum quod veluti odorem cinamomi referat.

¶ Aluminis fm Dia. spes sunt multe: s3 medicine tres necessarie. f. rotundum scissum et liquidum: rotundum vero dicitur zucarum ob eius similitudines. scissum. i. tamen dicitur vulgo de pluma. liquidum siue humidum est illud quod dicitur de roca: seu lipparinum. vide ergo quod mesue habet aluminis tamen. Galienus habet aluminis scissi. aut. aluminis tamenti: quod idem est: et est alumen de pluma dicitur a vulgo. Dinius florentinus in libro secundo in cap. de cura scrofularum dicit quod alumen tamen est alumen scissum.

¶ Armel fm Mat. silua. est tertium genus rute et in fine cap. ait quod harmel scriptum per h est cicuta: sed armel scriptum per a. est illud genus rute: quod non est credendum. nam videtur Mesue habere hic armel scriptum cum a. Aut. h3 harmel cum h. ha liabbas idem h3. Gal. h3 bisane et ibi ait. quod quidam armel vocat. Et idem Ha. i. lxx. simplicium inquit molli quidam hanc rutam siluestrem nominat: quidam autem armola. Surtani non bisana sic cappadocum molli: eo quod in radice et molliori. i. nigri: flore non h3 lacteum. Simo ianuesis dicit. bisarta in antidotario oubasij in confectione diatrundinis quam vocat diatrinas inquit bisare quam alij armola vocat alij rutam agrestem et c. si ne dubio opio mea est quod armel scriptum cum h. sit tertium genus rute cum in descriptione pillarum aggregatarum apparebit forma ha et ibi vt debis quod armel scriptum cum h. non erit cicuta. vt dicit Mat. siluaticus.

¶ Troc. croci magnetis descriptio ipsius reperit apud omnes auctores qui scripserunt confectionem diatrundinis. scias quod Nicolaus in suo antidotario h3 trociscos croci magnetis s3 po

nendi nō sunt in ista confectione: sed descriptio q̄ debz administrari est ista. ꝛ. cinamomi croci. añ. 3. ij. rosaruz. f. rubeorum amomi costi. añ. 3. j. mirre. 3. iij. radicū liquoritice folij. indi. i. malabatri pone loco eiꝝ spice aut mactis. añ. 3. ij. 5. aggrega cū vino ꝛ fac trociscos ꝛ ericcentur in vmbza vt ait Auice.

¶ Rosa. f. semen ipsius qđ a multis modernis antera vocatur de qua Joannes anglicus siue rosa anglica. in capi. de fluxu ventris in febre inquit antera. i. semen rosarum preterea vide eundē in cap. de cura flu. sanguinis q̄ dicit rosa ꝛ antera. i. semen eius et sic cōmuniter vtrūq̄ antera p̄ semie rosa. cuius fructus apud Auic. vocat rubus. etiam Serap. in ca. de ru. de ipso loquitur ꝛ hic fructus apud Dia. vocatur cinosbatus.

¶ Irūdo vero est avis sarꝝ nota. Dia in ca. de lapide celidonto dicit lapꝝ celidontꝝ iuenit i vētribꝝ irūdinū: cuiꝝ genera sunt duo. s. nigrū ruffum q̄ tollunt captis pullis irūdinū ex mīdo ꝛ scissis eorū ventribꝝ ꝛc. modū cōburendi irūdines Mesue in si. eiusdē cōfectionis docet q̄ talis est. opꝛ eas trundines primo decollari vt sanguis earū suat sup alas ipsaruz. deinde puluertꝛ ꝛ sup eas sal: deinde mittat in olla vitrea stricti orificij ꝛ cooplat ꝛ sigilletꝛ cū luto sapiētie. i. luto vñ fit forma cāpane vt exponit Nicol. in suis sinonimis ꝛ ponat in furno vsqꝫ dū aduratur ꝛ cōseruat cinis earū: ꝛ vt ere cū necesse fuerit. Sal. habet etiā de mō cōburendi in cap. allegato vbi est p̄dicta cōfectio. similis habz Joan. Serap.

¶ Amilū. i. amidū ꝛ Dia. appellatū est ab eo qꝫ greci milos molam vocant. i. quod sine mola fiat. est aut vtile amilū quod ex tritico sicamo fit ꝛ certior aut egiptiaco ꝛc.

¶ Gallarū. f. galarū asinaruz q̄ sunt nō perforate. Dia. dicit cecidos. i. galla semen est cendrios. i. arboris quercus: cuius vnū genus onfacitis dicitꝛ. ꝛ Serap. ca. de galla dicit. est ex ea que accipit ex arbore sua recēs immatura parua rotūda nodosa nō perforata ꝛ grauis: ꝛ est alta que est leuis perforata: sed melior est non matura: ꝛ nō perforata parua que primo dicta est.

Confectio medicaminis de gentiana in cap. de asmate. ꝛ. capilloꝝ veneris. 3. x. amigdalārū amararū. 3. v. ireos. 3. iij. corticum radi cū caparorū ozobi. feminis aptij fenculi añ. 3. ij. gentiane arisologie rotūde añ. 3. v. cōfice cum melle dispumato ꝛc.

¶ Hoc medicamē de gentiana nō est in vsu Auic. in. v. canoñ. habet artē medicine de gē

tiana: sed non cōcordat cum illa Mesue Nicolaus florentinus in lib. v. in. c. de debilitate epatis habet electuarium de gentiana: ꝛ nulla istarum concordat simul.

¶ Lapparus vel kaparus ꝛm circa instans radices folia flores cōpetūt vsui medicine.

¶ Ozobus. i. herbilia. Dia. in cap. de herbo inquit. herbum siue vt alij ozobum nascitur in lenticula. feritur etiā ꝛ cuius altud est palidum aliud subruffum ꝛ aliud album. Nicolaus in suis sinonimis dicit. herbilia. i. ozobum. infra apparebit electuarium de ozobo et ibi melius si deus voluerit.

¶ Sētiana est radix amara satis nota. Plin. ait. hanc inuenit gentius illicorū rex vbiqꝫ nascentem in illirico tamen prestantissimā: folia fraxini: sed magnitudine lactuce tenere. politis grossitudine cauo ꝛ unam ex interuallis foliato tritum aliquando cubitorū radice lenta subnigra sine odore aquosa montibus subalpintis plurima vsus in radice et succo. Auic. in secundo canoñ. cap. de gentiana ait: qꝫ non nominatur gentiana: nisi quia primus qui eam agnouit. fuit gentinus rex. et ipsa quidē crescit in montibus altis: ꝛ eiꝝ radix ꝛm circa instans seruatur per tres annos in multa efficacia.

Electuarium de ozobo in capitulo de tussi humida. ꝛ. spice. i. nardi croci. añ. 3. j. isopi sicce passii. añ. 3. ij. mirre treos añ. 3. ij. farine ozobi. 3. vij. p̄pis. f. nigri. 3. j. 5. kesmes ꝛ carnum dactilorum sicuum pinguium ꝛ pinearum mundatarum añ. 3. vij. confice cum loch de caulibus.

¶ Istud electuarium non est in vsu. scias qꝫ Mesue in cap. noiato nō dicit electuarū de ozobo. ꝛ ipse in ca. qđ incipit Sermo in aqua cicex ait. ꝛ huiꝝ etiā intētiōis ē loch de caulibus loch de squilla ꝛ electuarium de ozobo que nos scripsimꝝ in cap. de asmate ꝛ tussi. in cap. vero de asmate nullū reperit electuarium in quo ingrediatꝛ ozobū: sed vide in cap. de tussi humida. nā hꝛp ordīnē loch de caulibus ꝛ loch de squilla: ꝛ postea sequitur electuarium de ozobo et descriptio ipsius illa est. preterea vide qꝫ in p̄dicto electuario ingreditur plus farine ozobi q̄ aliarum rerū.

¶ Ozobum apud Dioscori. vocatur herbus Auic. in secundo casu de ipso duo capitula facit. vnum de herbo. aliud de herba iudatca. quod idē est. Isidorus in capitulo de leguminibus dicit: herbum a greco trahit vocabulum. hoc enim illi ozobum dicunt. quod dum sit quibusdam pecoribus infestum: muros tamen pingues efficit. Sinonima

Alcolai exponūt q̄ est herbilla: z spēs eius tres sūt: vnū triangulatū. aliud albū: z aliud rubeū. nō est aut̄ viciat̄ quidā apothecarij dicit̄ apud auer. in q̄nto colliget orobus vocat̄ alcharfena. Dapias ait. Probū grecuz verbū est. est aut̄ gen^o legumis qd̄ herbū d̄r. **C**hesmes aliq̄ alchermes z sunt passule sine ossibus. Sera. in. c. de vitib⁹ z eius spēbus: z que ex eis sunt. inq̄t̄ philosoph⁹ alchermes ita noīat̄ in lingua fereis et sunt passule sine granis ponunt̄ in sole virtides z passule ibi sine grano z sunt dulces. habitantes quidē in oriente diligūt eas cū zuccharo nucib⁹ amigdalis z auellais z c. chermes nō scriptū cū r. est grana tinctoz qua tingūt̄ pāni vt dictū fuit in eadē confectiōe. Descriptiōe loch de caulibus describit̄ ipse Mesue in. ca. vbi est predictū electuariū d̄ quo infra in tractatu de loch erit sermo.

Confectio filonij p̄fici in. c. de fluxu sanguis ab ore. ꝑ. pipis albi in squami. añ. 3. xx. opt̄ terre sigillate añ. 3. r. sedenegi croci añ. 3. v. castorei spice nardi euforbij p̄t̄ri magari taz non p̄forat̄rū carabe zedoarie. doronici ramich. añ. 3. i. camphore. 3. vnius tertiaz confice cum melle rosato colato. q. 6.

Hec confectio istius philonij apud nos ē in vsu. existimauerūt quidā q̄ d̄r philonij persicū q̄ inuentū fuit in persia: de qua Johannes Concoregi⁹ in. c. de vigilia z sahara inquit q̄ due famose descriptiōes ponunt̄ ab auctoribus medicine de philonto. q̄ vbi libet gener aliter s̄m illas preparāt̄ z habentur in vsu. vna ipsarū ponitur a Nicolao in suo antidotario quā ipse vocat̄ philonium romanū. z ponit eum auctoritate aul. quod infra ego describā. z est alia famosa descriptio filonij: que multū habetur in vsu z vbiq̄ preparatur que ponitur a Mesue in suo de appropriatis. ca. de sputo sanguinis a pectore z vocat̄ ipsum philonū persicū: q̄ adinuentū est in persia. z istud philonū persicū est multū efficax. iohā. Sera. in suo antidotario h̄z vnam descriptiōē: s̄z nō est eadē. Aut. in. v. canonis habet philonū romanū z philonium persicū sed nō sunt idē tamē descriptio Mesue ac aut. ambo veniūt̄ in vsū.

Terra sigillata dicit̄ esse rubei coloris. vt ꝑz per Aut. Sera. z per diascoridē. ca. de lemmias. Auer. in. v. colk. ait̄ thituacrum: id est terra sigillata.

Sedenegi: id est lapis ematit̄is: sed lūmē tenebrum exponit̄ in predicta confectiōe q̄ sedenegi est semen canapis: cuius falsa ē opinio: quia omnes codices Mesue habent

in predicta confectiōe sedenegi sine h. z sp̄ se lumen scripsit̄ sedenegi cum h. qd̄ est semen canapis. z sic meo tempore vidi mltos apothecarios in hac confectiōe ponere semē canapis qd̄ in hac nō conuenit: sed sedenegi verum est lapis ematit̄is: z qui mihi non credit q̄ sedenegi sine h. sit lapis ematit̄is z sedenegi cum h. sit semen canapis videat̄ Sera. qui de vtroq̄ ca. facit. in. c. de canape dicit̄ sedenegi cū littera h. est semē canapis in. c. vero de lapide ematit̄is h̄z sedenegi: id est lapis ematit̄is: z quando reperit̄ sedenegi cū h. tunc est semen canapis et t̄m vide auer. in quito colli. q̄ habet scedenegi. i. lapis ematit̄is: sine sanguinaris z d̄r sanguinaris eo q̄ trita et p̄ficata sanguinis colorē representat̄ que fluxu cuiq̄ apta est a quacumq̄ horum nomē accepisse potest: z sic iste lapis in ista egritudine multū p̄uenit.

Electuariū cōciliatoris in differētia. c. xvi. cuius permixtio hec est. ꝑ. succi pomorum dulcium dispūa s̄m artem. succi buglose di spumati añ. 3. v. doronici corticum citri floz boraginis rosarum rubearuz been albi z rubet colati limature eboris ana. 3. iij. spodij macis galite muscate karabe ossis de corde cerui sandalozum rubeoz añ. 3. iij. seminis basiliconis folij murtuloz melisse couandri cinamomi galange zedoarie spice nardi ligni aloes minutim incisi aut̄ cōbusti modis cū croci omnium añ. 3. ij. omnium mirabolanzorum añ. 3. iij. berilloz finaragdoz hiatanzorum sardonis saphyroz granatoruz añ. 3. j. albarum margaritarū. 3. iij. auri z argenti limatoz añ. 3. ij. s. ambre camphore ana. 3. v. musci. 3. vnam fiat̄ electuarium cum zuccharo arte z ingenio laudabile.

Istud electuariū apud nos est in vsu. nomen vero suum est deriuatum a cōpositore qui fuit inuentor qui vocatur cōciliator seu ꝑe. de abbano. hoc apud quosdāz medicos appellatur electuarium letificans conciliatoris quia cor letificat̄ z confortat̄ ipsum. est aliud electuarium letificans qd̄ est ex auctoritate domini Basis sicut̄ infra apparebit̄ si deus voluerit.

Poma s̄m Isidorum in capitulo de arboribus dicta ab opimo. id est a copia vel ab vbertate. inter alia poma parisiāna sunt magis laudata q̄ alia poma. z si habere nō poterts habeas poma dicta redolentia que etiam sunt laudata in ista egritudine.

Rosa rubea s̄m Mesue est melior q̄ alba. et dicitur q̄ virtus faciens ruborē eius plus impressit̄ q̄ amaritudinem faciens

*Cordiale**conalli*

propter quod. in abscessione amaritudinis ipsius que remouetur per solam exiccationem eius non resoluitur spes in abscessione vero rubedinis non plus est rosa quam homo mortuus est homo.

Coralus: scilicet rubeus est nobilior alio et nigro. eligendus est autem coralius rubeus grossus et planus et clarus: et quanto plus accedit ad rubedinem tanto melior est. et qui nulla foramina habet aut pauca.

Limatura eboris id est rasura et est dens elephantis.

Cors vero de corde cerui est medicina mirabilis in ista egritudine ut est notum circa instans in capite. de osse cordis cerui ait. in corde cerui reperitur quoddam os in parte sinistra in qua est quedam concavitas ad quam splen habet receptaculum et emittit superfluitatem que propriam siccitatem cordis imitat in ossu sua substantia. os illud est quasi cartilago: et habet de carne. est autem subruffum de sanguine cordis et discernit a cartilagine que reperitur in pectore caprarum qua apothecarij videntur. quia non habet ita carnem non est ita subruffum: sed album et mollius per. 30. annos seruatur: sed debet primo aliquantulum de siccatu ad solem.

Basilicó. scilicet semen eius quod appellatur ozimum gartofilatú. unde circa instans ozimum alio nomine basilicon appellatur. Mattheus siluati. in ca. de berengemich. i. ozimo gartofilato dicitur quod ozimum in latino vocatur basilicon gartofilatam. et de semine ipsius intelligitur et maxime in electuarijs: sed in emplastris herba.

Virtus enim circa instans sunt mirtilli: cuius precipue in medicina ponunt. mirti autem enim modernorum opinionem sunt due spes. scilicet albi et nigri. albi non sunt cubebe. et nigri sunt mirtilli qui satis sunt noti. Buer. in. v. colli. dicit heres: id est mirtilla.

Melisa apud Sera. est bederágie. i. turri gen. et dicitur mamarcor. i. melisa. enim Sim. tanuñ. turungé est ozimú citronú quod idem est Dia. non vocat ipsa mellisophilos. nos vero nominamus citraria a vulgo: eo quod folia ipsius odorem citri habent.

Cortandruz siue coltandrum. Gal. in. vi. simplicium dicit coriádrú vel coriú vel coriandruú quod alter cuius nominare voluerit. semine vero ipsius administrat in medicinis preparatum et maxime in istis egritudinibus et modum preparandi est quod tu accipias de semine ipsius quantum titatem quam volueris et supaspargatur vinum citoniorum et acetum fortissimum sicut est notum

deinde exlicet et vtatur vbi opus: si non ponatur semen coriádroz in medicinis: ante preparationem est venenosum: de quo vide aut. i. iiii. cañ. qui in numero venenosarum medicinarum enumerat. Sera. in. c. de coriandro ait. in libro venenoz quando bibuntur de succo ipsius recentis diagine quattuor occidunt. eius planctus dum est hecés habet odorem fetidum.

Omnes mirabolani sunt quoniam ad numerum sunt mesue et sunt proprie citrinorum. quorum color sit citrinus in di. i. nigri chebuli debet esse grossi et quanto grossiores tanto meliores: emblitici et belertici. iste sunt. v. spes mirabolanorum qui videntur intelligi per omnes mirabolanos et omnes quoniam sunt notum. poterit aliquis dicere quod per omnes mirabolanos intelliguntur omnes spes mirabolanz que sunt ad numerum sex: et per hoc videtur Sera. in. c. de emblitici de duobus generibus loquitur in. c. non de mirabolans de quattuor loquitur: ipse addit semini quod non reperitur apud dominum Mesue nec sunt noti.

Berillus. scilicet lapis et hic est de genere cristallini: sed est obscurior sed ego vidi et habuit: defertur autem a venetis ad nos. Alsid. in. c. de viridioribus gemmis inquit: berillus in india signatur gentis seu lingue nomen habens. viriditate similis smaragdo: sed cuius palore politur autem ab indis in sexangulas formas ut hebetudo coloris repercussione angulorum excutitur. aliter politus non habet fulgorem genera eius nouem sunt. crisoberillus dicitur eo quod palida eius viriditas in aureum colorem resplendet: et hunc india mittit. alia ipsius genera vide ibi.

Smaragdus est lapis cuius color est viridis: et quanto viridior tanto melior. hic Conciliator habet smaragdi hiacinti sardoni sardioz et granatoz que possumus nominare quoniam fragmenta cordialia de quibus Mesue in electuario de gemis dicit fragmentoz et ibi habet quoniam lapides preciosos ut hinc Conciliator.

Aurum et argenteum est notum. Conciliator vero dicit aurum et argenteum limatoz modum dat nobis liber quod dicit albuca sim in fine primi libri. vbi sic ait: modum limature aurum et argenteum quod vtuntur in medicis cordis. Ergo de bono auro et puro fructu: et heas coram te parapsidé cum iaque munda ac dulci et heas panum de limo asperum mundum cuius vnum caput teneas in manu tua aliud stet mixtum fundo parapsidis in qua tunc frica aurum vel argenteum in panum semper in madesa ciedo panum cum aqua et limatura descendet in fundo vasis subtilis: fac ergo radium quod limetur de auro illo quantum volueris. deinde dimittit per horam et perice aquam cum facilitate et abluet

ter. et sicca et serua: eodē modo fac de argēto et sunt qui limāt cū lima subtili. et sic venitur vix ille est mod⁹ imādū ipsū: s; apud modernos nō est multū in vsu: s; hodierni apothecarij ponūt aurū et argētū in isto electuario isto modo prītū. accipiām ergo folia auri ac argētū finissimū q̄sū volueris et habeas paratū vnū lapidē marmoreū latū albu ab oibus foridib⁹ et ibidem habeas paratū par aque rosate. et sup ipsum lapidē de predicta aq̄ aspergat: deinde ponat supra folia auri aut argēti et cū vno alio lapidē facto ex porofido terant vt faciūt pictores tātum q̄ efficiant sicut lignitū: deinde accipiatur illud et vt ere dum necesse est. et isto modo vidi apothecarios hispanos facere etiā apud neapolitanos sic fit. Aut in. v. canoni. in cōfectione de hiacinto docet liquefieri aurū et argentum per alium modū. vt ibi videtur.

Confectio Diacassie fistule fm Franciscum de pedemontium in. c. de cura male cōplexionis epatis simplicibus cōposita. ꝑ. mellis cassie fistule ꝑ. ij. penidior. ꝑ. iiii. succi violarum. ꝑ. iiii. candi rosati. ꝑ. iiii. tamarindoz ꝑ. iiii. sirupiv. tolari. ꝑ. v. fiat cū decoctōe herbarū frigidarū et quattuor seminū vsualium et p̄miorum quantum sufficit et reubarbari. ꝑ. j. et sunt qui addunt manne. ꝑ. iiii. et fiat electuarium.

Hec p̄fectio diacassie fistule ap̄ nos nō est in vsu fm istā descriptionē: s; illa descriptio qua vtuntur est magistralis sed: vere ista francisci est nobilitor. Et credo q̄ in partibus patauinis faciūt diacassā fm istā descriptionē. ꝑ. de. de tussignana in. c. paralelis tremoris torture et spasmi et repletōis habz vnā altā descriptionē: s; nō est similis huic tū par differt ab ea. Johānes concoregius describit vnā altā de qua infra. Mel cassie fistule est medulla ipsi⁹. Mesue in capi. de cassia fistula dicit q̄ sunt medicine in quib⁹ est fiducia inuamentoz et sunt sine nocumēto carentes acuritate et mordicatione et omni excessu ledēte super cuius exhibitionem presunt in oī erate ita q̄ pueris et pregnātib⁹. electio eius constat vt sit arundo eius grossa plena splendens et multi ponderis et sit pulpa eius splendens et pin guis et hausta ex arundine cōseruata in vasis p̄gritat.

Candū rosatū. i. zucarū candidū duratū in fundo vasis iulep rosati. et sic q̄n reperit cādū violatū s̄r̄ intelligit de illo zucarō cādido i fūdo vasis iulep violati idurato.

Sirup⁹ violat⁹. i. ille qui fit per infusōez

violarum vt docet Mesue de quo infra habebimus sermonem.

Decoctio. i. apozima nam apozima est decoctio diuersarū medicinarū. s. aqua i qua coquitur. Franciscus dicit cū decoctōe herbarū frigidarū que sunt pp̄te endiuie scariole lactuce et portulace et hec quattuor sunt q̄ intelligi debent fm sententiā modernorum Quattuor s; semina vsualia sunt quattuor semina maiora frigida et sunt melonis citruli cumeris et cucurbite que satis nota sunt. **Manna** est ros cadēs de celo super lapides descriptio diacassie fistule que fit magistra liter. nō autē dico cassiam fistulam que fit ꝑ clisterijs quam nō ingreditur māna: s; Franciscus et Petr⁹ de tussignana et Johā. Concoregius laudāt ipsam. et sic sapientes dixerunt q̄ māna in diacassia poni debet.

Confectio de spica romana fm eundē in capitulo de opilatione epatis. ꝑ. spice romane. ꝑ. iiii. absinthij. ꝑ. j. terantur et cribellentur et confice cum melle dispumato et admixtetur.

Hec confectio non est in vsu apud nos. Spica romana fm Sera. in cap. de spica est spica celtica. Aut in secundo canonis dicit neridem dicitur in capitulo de spica et ipsa est spica romana. in capitulo vero de spica dicit q̄ due sunt species quarum vna est spica aromatica: et est spica auuz altera est neridē et est spica romana. **Macer** inquit est nardi species que celtica spica vocat. **Lesitarum** tantum qd nascitur in regione. **Omnia** que nardus valet indica dicitur ista.

posse lz vires videatur habere minores. **Hactenus** adducte et congeste fuerūt descriptiones electuariorum et confectionum et. positorum a domino Johanne Mesue. et Francisco de pedemontium: deinceps si deus voluerit aggregabo descriptiones saltē famosiores positas a **Alco.**

Aurea alexandrina. ꝑ. assari carpobalsami id est seminis balsami. ana. ꝑ. ij. s. gariofilorum optij mirre cipert ana. ꝑ. ij. balsami cina momi folij zedoarie costi corali albi et rubet cassie lignee euforbij draganti turis storacis calamite spice celtice meu cardamomi sisilei napei saxifragie anisi aneti ana. ꝑ. j. li gni aloes reubarbari alipte castorei gage opponaci anacardi mastictis sulfuris vitu peonie tringi rose. id est rosarum rubeorum thymi acori pulegij aristologie longe tiane corticum mandragorei camedreos subacarum lauri ameos dauci macroptis leucopipis pilobalsami carui amomi pe

pro filij feminis leuitici feminis ruthe sino. añ. 3. 5. auri cocti argenti meri albarū margaritarū blacte bizantie ossis de corde cerui. añ. 3. i. gr. xij. limature eboris calami aromatici piretri añ. gra. viij. mellis qđ sufficit. detur in modum auellaneꝝ cum vino albo

Aurea alexadrina fm intentionem nicolai dicta est aurea ab auro qđ recipit. alexadrina ab alexandro peritissimo medico ꝛ philofopho a qđ fuit inuēta. hec apud nos est in vsu. ꝛ sic ad laudem dei ꝛ virginis marie simplicia que sunt declaranda declarabo.

Balsamus autē est liquor emanans a balsamo: sed in partibus nostris raro reperitur. sꝫ moderni auctores scripserunt olea ꝛ alia qđ possunt admistrari in omnibus locis vbi in greditur balsamus: sicut apparebit infra in tractatu de oleis.

Cozalli fm Aui. sunt tres species. scz rubeus albꝛ ꝛ niger. reperitur quedā descriptio istius confectionis vbi ingrediunt nisi solū cozalli. s. rubet: ꝛ in alijs ingrediuntur albi ꝛ rubet ꝛ ambo sunt laudati in hac ꝛ debēt pot

Spica celtica fm Sera. est spica romana. Gal. in viij. simpliciuꝝ dicit: nardus celtica similis altqualiter est fm genus i virtute pđtcte. reperit altqñ in pđicta pfectiōe quod loco spice celtice hꝫ salūcā ꝛ salūcā fm cōpositoꝝ est spica celtica: sed fm Dia. ꝛ Pl. aliud est spica celtica. aliud est salūcā. Item circa instans in capi. de spica celtica. est vt quidā dicunt salūcā qđ mentiunt: tñ hic spica celtica siue spica romana intelligitur.

Meu. i. sifra vel sifsterimodi apud Aui. vocatur mu: ꝛ ibi dicitur non em admistratur de eo nisi radix eius ꝛ multiplicat in terra mediana. Sera. ca. de meu. dicit hꝫ radicem nō subtilem cuius aliquę partes diuiduntur in plures: quarū quedā sunt tortuose ꝛ quedaz recte longe. hꝫ odorem bonum: ꝛ radix eius est que admistratur. postea iterū aut ex auctoritate Gal. radix huiꝫ herbe est id in iuuenamentū: similiter aut circa instans: sed lumen apothecarioꝝ malelucēs in pđicta confectione exponit meu. i. semen aneti si luestris cuius falsa est optimo: sicut ostensum est per auctores supradictos: frerea est consuetuz ab aromatarijs qđ meu sit radix ꝛ non semen vt dicit lumen malelucens.

Sifilei. i. sifileos siue sifleris mōtani: vt reperitur apud Petruz de crescentijs alij plantocimum vocant. Napei vel napium est semen sinapis fm compositoꝝ. circa instans in capi. de sinapi dicit: sinapis semen ponit in medicinis: et quādo inuenitur sinapis vel

napeos semen intelligitur. Item Simon tanuensis inquit: napion etiam vt dicit paulus in cap. de cephalca. ꝛ in suo antidotario aureo exponit napion. i. semen sinapis: et sic moderni loco napei ponunt semen sinapis.

Saxifragia fm compositoꝝ tres hꝫ spēs quarum vna habz folia similia pimpinelle: sed maiora ꝛ hec est nota. immo: hō dicit qđ est oculus xpi: ꝛ si sic est oculus xpi vel oculus consulis fm mattheum siluaticū est filius ante patrē. media dicit qđ est tetrabit. i. herba iudaica: circa instans dicit saxifragia dicitur: qđ saxum frangit vniuersum: radix ipsius solum in medicina competit.

Alupta muscata. i. mixtura muscata: qđ recipit muscum. Simon tanuensis dicit: alupta est quedam cōfectio in antidotario Nicolai et qđ muscum recipit muscata dicitur. lumen malelucens in pđicta confectione deberet dicere alupte muscate: ꝛ dicit galie muscate: qđ non est idē: qđ compositoꝝ ponit ambas. de descriptiones sicut infra apparebit.

Tringus: aut trigion: aut nux agrestis. vt dicit Dia. ab alijs cardopantis dicit: ꝛ spēs centum capitum: vt apparet apud Sera. nā ipse Serap. ait astarticon istud centum capita est celestis coloris. iferius dicitur tringus: sed centum capita alba est species spine: et sic est: ꝛ non est secacul: vt quedā simonia dicunt opinantur aliqui qđ tringus sit secacul: quod falsum est sicut patet. per Sera. qui de vtroꝝ diuersa facit capi. tringus autem fm sententiam modernozum est planta spinosa que in vuis ac pratis nascitur.

Aristologia longa dicitur: quia radicem habet longam: altera rotunda. similiter appellatur: qđ radicem habet rotundam. Nicolaus compositoꝝ vult qđ in ista confectione ingrediat aristologia: sed lumen malelucēs habet aristologiam rotundam quod non est credendum.

Fu. i. valeriane. circa instans dicit fu. de radice intelligitur.

Petroselinum. i. semen petroselini domesticum: qđ satis est notū Simonū fm compositoꝝ ꝛ Sumo. Januē. est petroselinū agreste fm mattheū siluaticū in cap. de apio est petroselinū macedonicū: ꝛ si sic est qđ petroselinum agreste sit petroselinū macedonicum. ego dico qđ est olivatrū. i. petroselinū macedonicū: ꝛ sic ponit moderni. ille hō qui de nouo scripsit intulatus lumen apothecarioꝝ: sꝫ apđ aromatarios est lumen malelucēs. ipse em hꝫ loco sumoni petrosilij: qđ est falsum.

Aurum coctū fm Nicolaum est aurū purum et foliatū. Isidorus cap. de auro dicit qd aurum ab aura dictum. i. a splendorē qd repulso aere plus fulgeat. vñ et Arg. discolor vnde aurū. naturaliter em̄ est vt plus fulgeat et alijs metallis splendidius sit.

Argentum merū. i. purum: et foliatum fm compositorē. Isidorus in lib. de poro inquit merum dicimus: cum vnū purum est significans. naz merū dicimus quicqd sincerū vel purum est: sicut aqua meram nulli vtiq; rei mixtā hinc et merēda dicta est: eo qd antiquitus id temporis puerisq; operarijs tantū panis merus dabatur: aut qd meridient eodem tempore. i. soli ac separati: nō vt in prādio aut in cena ad vnā mensam inde credimus etiam illud tempus: quod post mediū diem est: meridiem appellari: quod purum sit.

Adrianum dictū ab adriano romanoꝝ imperatore: qui illud composuit. nō est in vsu sed simplicia que sunt declaranda declarabo.

Opj thebaici. i. illius regiōis. et fit ex lacte papaueris nigri. reperit̄ in multis alijs cōfectionibus vbi dicit̄ opj thebaici: et hoc est qd nobilit̄ ē alijs: et in illa regione nō fit aliud opium: nisi de papauere nigro. Isid. a regibus egypti dicit̄ thebaicus: s; a thebis cadmi dicit̄ thebanus: et istud est fortius narcoticū. vnde quando simpliciter ponitur narcoticū forte vel aliud opium debent intelligi.

Reuponticū fm Mar. sil. est herba sirsisa et est radix pōtica multū similis reubarbaro: interius h; venulas distinctas vt reubarbarum: sed non tingit vt reubarbarus et dicit̄ reuponticus eo qd in ponto insula reperit̄: vel qd ponticum habet saporem: et reu tantum est dicere quantum radix.

Daucus creticus fm Sim onē et semē baucae. i. pastinace orētis. Mar. sil. in. c. lezar. i. daucus dicit̄ qd qñ reperit̄ daucus simplr̄ itelligit̄ pastinaca siluestris. i. daucus asininus.

Ulfagus. i. salua. Mar. silua. in fine ca. de elfago dicit̄: et dicit̄ magi de salua qd ipsa putrefacta sub fimo generat̄ autis quedā habens caudā serpentinā et albam merule similit̄: de cuius cinere si ponatur i lampade apparet qd domus sit plena serpentibus.

Acaristum sine munere interpretatur. et non est in vsu: sed simplicia que sunt declaranda declarabo.

Albanū fm compositorē ē thūs masculū **Licidon**: vel ceticos: vel kikidos grece ē galla. et sic reperitur apud Dia. c. de ceticos Gal. in. vij. simpli. dicit̄ cictis. i. galla que qd dem onfancia nominatur.

Abrotanum fm Dia. multū eradiat̄ dicit̄ aut glitiaton et sunt duę species. i. masculus et femina. Arabes vocant ipsum katum: s; non keisim: quia keisim est leuisticus: hoc apud Aul. in. ij. canonis vocatur berengelif. sed non recte.

Bracteos. i. fauina: de qua Serap. in ca. de iunipero dicit̄: sed fauina est illa que dicitur bracteos. et sic ē. Plin. inquit fauina herba sabina brath̄ appellata a grecis duoz; generum est: altera amarici similis folio est altera cupressi. quam quidam creticā cupressum dixerunt. Gal. in. vij. simplicium inquit. abbet. i. fauina.

Ros siriacus fm compositorē est flos orni: sed rossiriacus est sumach. naz vide Dia. in cap. de origano inquit. si cum oleo cepulas et rossiriacus. Serap. vero in eodē ex verbo Dia. habet sumach: et sic est: vñ est quod reperitur herba siriace: et fm Mattheū siluaticum et compositorē est malua.

Micon. i. semē papaueris fm Gal. in. vij. simplicium Diasco. de miconio capi. facit et est idem Elemni fm compositorē ē enula apud Diasco. vocatur ellenium.

Athanasia. i. immortalis. Be. cinamomi cassie fistule añ. 3. iij. gr. 8. croci squinanti storactis calamite fu. i. valertane sileris. id est sileris montani. betonice iusq; am apij. añ. 3. i. 5. gr. iij. spice folij castorei mitre lapidis ematit̄ sanguis draconis. coralloꝝ rube. costi munte boltare simpbiti lepntas assari. i. acori mandragore polij bacarū lauri meu. i. radice macropiperts. i. leucopiperis petroselin añ. 3. 5. mellis quātū sufficit.

Athanasia sicut inquit Nicolaus interpretatur immortalis. thanatos em̄ grece mors et a. i. sine: quasi sine morte. hoc est quod sepius liberat hoies ab extremis mortis. supra posita fuit alia descriptio que est de mente Mesue qd vocat athanasiam magna: et sic gñaliter fm illam descriptionem faciunt. etiam ista descriptio fit in aliquibus partib; sicut dicitur fuit mishi. et sunt multi qui errauerūt in lepntas credentes qd etiam esset aurū pigmentum: quod non est. de quo infra Gualtelmus placentinus habet vnā aliam descriptionem in qua aliqua simplicia mutat et aliqua dimittit athanasia etiam est quedā planta amara que a quibusdā athanacetū vocatur. et hec videtur fm intentionē Nicolai esse species arthemisie.

Lapis ematit̄ fm Serap. est scedenege sine. h. et est lapis sanguineus cuius color est similis coloris sanguinis et meior est ille qui

ento frangitur cōparatiōe alicuius lapidis qui non est scedenegi. hoc lapide pictores vtuntur.

Sanguis draconis est succus plāte. apud Serap. describitur auctoritate Dia. qui vocat fuderitis et istud nomē multis plātis attribuit. sicut patet apud Dia. ca. de sideriti. aut. dicit sanguinis draconis et est scenti et est succus rubens notus.

Mumia fm Sera. sepulcroz aloes et mirra et quod admisceat eis. ex humiditate corporis humani et descendit de terris que dicitur a colome. Aut. i. scdo. cañ. dicit mumia ipsa est in virtute pictis et aspalti. inuenit et mumia in sepulchris balsamatoz. in quibus humor mortui cū aloes et mirra resoluit. quibus ipsa corpora p̄tebant. v. v. v. gebantur solebāt. n. antiquit. corpora balsamo mirra et aloes cōdiri vel inūgi. et adhuc fit apud paganos et saracōs circa babilonā vbi est copia balsami.

Solufarmen est terra rubea que de Armenia venit apud auicē. vocatur lutum armenum et hoc est notum.

Simphitum fm Dia. est cōsolida maior aut anagalicum aut. vero ignorauit quid esset sicut si legis ca. de simphito apud Dias. cū ca. de succuto apud auicē. videbis q̄ idē sūt si vero succuti est simphitū mure. q̄ auicē. inquit q̄ est semper uua. et dicit q̄ est spēs feminis mādragore q̄ male traductus est text. et. nā succuti in arabico est simphitū. i. p̄solida. et hoc apud nros rusticos dicitur anealco.

Lempina fm quedā sinonima est aurū pigmentū ruberū. sed falsa est opinio eorū: sed fm veritate est terra sigillata. et sic dicitur si tibi q̄ fuerit quidā facietes predictā cōfectionem qui posuerit aurū pigmentum ruberū quod nō conuenit si bene cōsideres virtutem ei⁹ et ipsius operationē. Dia. ait lēntas frigis terra est: et hec ē quā. A. vocat lutū sigillatū. i. terra sigillata. Simō Januē. dicit lēntas quidam falso exposuerunt aurū pigmentū ruberū sic multi posuerūt in cōfectione athenasie scripte in antidotario vli: sed lēntas est terra sigillata illa est que in dicta cōfectione debet poni. et Sultermus loco lēntas habet aurū pigmentū: quod nō conuenit vt dictum est supra.

Alcanchalon. i. nuctū bonum non est in vsu: habet simplicita q̄ sunt declarāda declarabo.

Amphee. s. flos apud Diasco. est niphaz apud aliquos est veneris idest papauer palustre siue vt latinū alga palustris: et nenufar apud Sera. et Hepita fm cōpositiōe est

calamentū montanū: de quo dictum est supra in diaca lamēto descriptione Mesue.

Antamaron. i. cōtra mortē: non est in vsu de clarabo tamē simplicita: que declarāda sunt **A**ron. i. pes vituli siue dragōtea maior in ista cōfectione e ambe ingrediunt. s. maior et minor. petr. de cresecētis dicit iar. q̄ alio noie dicit barba aarō v. pes vituli: et sic est **D**ragōtea s. Dia. est colubina v. viperina: sed fm De. est lufine serpētaria maior: siue colū draconū ambe radices vsu medicinale cōpetunt ambe in ortis nascuntur.

Astrū fm cōpositiōe est sal indus. fm Serap. in ca. de baurac nitrū est afronitrū siue spuma nitri. Dia. de nitro ca. facit et dicit eligendū est leue: et colorem ruberū habēs aut albus etc. est baurac armenū sicut dicitur est.

Alexandrū. i. olivetrū siue apium macedonicū siue smirno: vt dicit Mattheus fil uaticus in cap. 8 apio estimatur q̄ illud cap. de smirno apud Dia. sit ca. de apio macedonico: siue sit alexandrū quod notū est.

Locogidū. i. semen camelee: vt dicit Dia. in cap. de camelea. Alexander cap. de idropis ait. camelea vnde cogidū coligitur: et est lacticinum folij oliue habens similitudinē: sic est fm veritate quod cogidū folia habet sicut folij oliue etc. in fra in hteralogodon de isto iterū ostendā.

Antidotū emagogon. s. assari. acori. amomi seminis atriplicis maratri. idest se. fenticuli. ana. 3. i. gr. vi. anti. 3. i. j. aristologie lō. arthem. cassie fistule. ana. 3. 2. 2. gr. 14. centauree minoris. 3. 2. gr. 7. dauci cretici. i. seminis. 3. 2. elebori nigri. 3. 1. folioz lauri. 3. 1. 5. gr. iij. liquoricie. 3. 1. lupini. 3. 2. melanch. 3. 2. mirre. 3. 2. 7. gra. 14. macedonici. 3. 1. orobi idest herbi. 3. 1. stryperis. 3. 2. piperis. 3. 2. gra. 14. piperis nigri. 3. 1. 3. 2. gra. 7. pulegij. 3. 2. 7. gra. 14. pconite. 3. 1. gra. 7. ciperi. 3. 1. seminis ruthe. 3. 2. 7. gra. 14. spice idest nardi. 3. 2. 7. gra. 14. betonice. 3. 2. squinant. 3. 1. gra. 14. apij sauuie. ana. 3. 1. rilo: balsami idest ligni. balsami. 3. 1. 7. gr. 14. zimiberis. 3. 2. gra. 14. gariofoli. 3. 2. radicū caparis. cumini. ana. 3. 1. mellis qd̄ sufficit.

Antidotum. idest contradatum emagogum. idest menstruale sangumem ducens Matthe⁹ filua. in littera emac inquit emac interpretatur sanguis. vnde emagogū quia si sanguinez educens ab emac quod est sanguis et gois quod est fluxus: et hoc dicitur emoragias vel emoragias etc. hoc antidotum apud nos non est in vsu: valde tamē reperitur apud apothecarios. Papi-

as dicit antidotum grece dicitur ex contrario datum contraria enim contrariis curatur.

Assarus. i. assara bachara. Dia. facit vnu capitulum de assaro scripto solum cum vna littera. s. z est asara bachara. aliud capitulum facit de assaro scriptum cum duobus. s. z il lud apud quosdam est herba dicta prouingia a vulgo.

Atriplex. s. semen ipsius quod apud Dia. vocatur andraphasis. Aut. de ipso duo contraria. vnu dicitur crisolacanna aliud quod dicitur cataf. fm inuentionem. Diaf. andraphasis olus est de genere duplici. s. ortium et agreste elixa sic comeduntur sine dubio apud modernos computat ipm de genere oleris: scz olus tamen quod est blittis. naz hec plata in ortis reperit: cuius longitudo est duorum brachiorum aut plus. semē eius est ad modum pastinacae: z dū est recens māduca sicut alia olera. **B**riulani papineses atriplices vocat et ab aliquibus dicitur bleta alba z ideo est

Artemisia fm circa instans est mater herbarum: cuius folia magis cōpetunt vsui medicine q̄ radix. quidā experimētatores dixerunt. Siquis iter faciens eam secū portauerit non sentiet. itineris laborē. fugat etiā demonia in domo posita. phibet etiā mala medicamentā: z auertit oculos malorum. hec est satis nota.

Cassia fistula. i. cassia lignea vt dicitur composita scias q̄ in tpe antiquo vocabant cassiā lignēā cassiam fistulā: vt reperio apud Symonem tanuenses. z sic in ista cōfectione p̄ cassia fistula intelligitur cassia lignea.

Cetera urea minor est quā alij fel terre vocant **I**sid. in. c. de herbis aromaticis siue cōmumibus inquit. centaureā greci vocāt quā a chitone centauro ferit: z reperit ipsa i limosis: q̄ locis humidis nascitur. z ideo d̄: fel terre propter amaritudinem eius.

Lupin⁹ apud Aui. est granū pyresse figure: amari saporis: p̄cussum in medio. z est faba egyptiaca. hic s̄o text⁹ Aui. male traductus est. Naz **S**al. in lib. de alt. dicit q̄ faba egyptiaca nō est lupin⁹ vt putauerūt aliqui z ibi fecit aliud cap. de lupinis faba egyptiaca accipit aliquādo p̄ pondere. lupin⁹ s̄o est semen notum omnibus saporis amari: vt **A**rg. in georg. Tristefes lupin. i. amari.

Melanciu. i. git siue malachion. Diaf. de melacio. cap. facit: s̄z apud Sera. est nigella z si legis cap. de melacia apud Dia. cū ca. de nigella apud Sera. videbis q̄ idē sunt. spēs vero nigelle fm modernos sunt due. vna habens semen citrinū cū odore prioris sed for

ma est vt est semē porri: z ista est illa que debet poni in ista confectione.

Macedonicum fm nicolaū est semen alexandri siue aptuz macedonicū siue olivatrū

Stipteris. i. alumen s̄z nō dicitur quale alumen sit. spēs s̄o aluminis fm Dia. sunt multe: s̄z spēs sunt tres que necessarie sunt i medicina: z sunt p̄p̄te alumen iamenū. i. scissum quod alumen de pluma a vulgo d̄. z est rotundum quod zuccarinū vocat. z est liquidū quod d̄: alumen de rocha siue lipparū. nec p̄ id cognouit quale sit il lud quod intelligi d̄: s̄z fm **D**ar. sil. intelligit de alumie scisso iamenūz

Betonica fm Serap. est astarā. z id quod plurimūz accipitur de ea sunt folia. infra in sirupo de betonica melius ostendam.

Blanca dicta est quia albos humores. scz flematicos purgat non est in vsu: sed simplicia que sunt declaranda declarabo.

Terbentina vero est resina terebinti arboris que apud arabes vocatur glutē albotum siue glutem alumbat. Aui. in. ij. casū. vocat semen eius granū viride. z arbor d̄: noia ri albotū. hec a multis dicitur largatum.

Antimonium fm Aui. est substātia plumbi mortui z eius s̄tus est similis virtuti plumbi adusti. antimonium vero est vena terre si milis plumbo. verum est q̄ antimonium tertur z non funditur. plumbū s̄o fundit z non teritur: z habz in fracturis suis claritatē quā frangitur: z illud est melius quod in fracturis non habet aliquid ex terra nec forditis.

Aspaltum fm Diaf. est bitumē iudaeicum aliud est aridum: aliud liquidū. Aui. vocat ipsum bitumen iudaeicū. ster⁹ demonis nāpta z bitumen iudaeicū vni⁹ generis aunt.

Paucedanū fm **D**ar. silua. est cauda porcina: sed cauda porcina fm **S**imonē vocat a quibusdā milii solis. **S**al. in octauo simplicium farmacoz dicit q̄ admissatur ex hac planta est radix.

Feniculus a gul. fm **D**ar. silua. est paucedanum. quidam feniculū agrestē vocant. **P**etrus de cresētis inquit paucedanū est herba q̄ alto noie dicitur fenicul⁹ porcinus. **B**enedicta simplex. s̄. turbit esu. zuc. añ. 3. r. diagredij hermodactili rosaz. añ. 3. v. gario sil. spice: zinziberis: croct: saxifragie: macro piperis. i. piperis lon. amomi selini spermatitis salisgēme galāge mactis: carui: feniculi: sparagi: brusci: lithospermaton: polipodij: cardamomi: mastictis: ameos: lapis: lincis: ana. 3. j. mellis quod sufficit.

Benedicta dicitur q̄ omnibus a quibus sumitur benedicitur. **S**ilbertus de angita

In. c. de cura arctice fm magistros habzynā
 aliam descriptionē que eadem est hec apud
 nos est multum in vsu. sed vere ego vidi de
 hac multas descriptiones que differūt inter
 se. 7 hoc aduent erroze translatoris: sed hec
 est optima de predictis ex speciebus benedi-
 cte simplicitis sunt pillule que dicuntur de
 bñdicta. de qb^o infra in tractatu de pillulis
 ¶ **E**sula fm circa instans cortex radice ei⁹
 medicine competit apud Mesue vocatur al-
 scebram 7 dicitur q^o est species lactincinorū
 et est solutium rusticorū reperitur alia her-
 ba que multum sibi assimilatur: sed non ha-
 bet lac vt habet esula. 7 dicitur versus. Esu-
 la latefcit sine lacte linaria crescit.

¶ **D**iaagre dium fm vsum modernorum est
 scamonea preparata in pomo citonio.

¶ **H**ermodactilus est dictū grece hermetz
 digitus aut. in. ij. casū. dicit digitus herme-
 tis est flos hermodactili radix eius vsu me-
 dicine competit.

¶ **S**elin spmatis fm compositorē est semē
 apij. nam celinum grece est aptum. 7 sic po-
 nere debes.

¶ **S**algēma fm Mesue in. c. de speciebus sa-
 lis. est sal sicut cristalus scindibilis: sal ca-
 padocius idem est.

¶ **B**uscus ex oibus est not⁹. Mat. siluati.
 ex auctoritate pauli. dicit q^o folia ei⁹ sunt si-
 milia folijs miri cū extremitatibus spinosis
 faciētibus plures stipites cū fructu rubeo: si-
 cut fruct⁹ cerasi semē 7 radix ipsius vsu me-
 dicine competit.

¶ **L**itospmaton. i. mltū solis vt dicit Sim-
 ia. in. c. de litospmatō grece est dca lapide-
 um semē eo q^o sit durū vt lapis. Sili. de an-
 glitca loco ei⁹ hz granū solis qd idē est. aut.
 in. ij. casū. dicit. calab nō est saxifragia: vt q^o
 dam dicunt erroze: vō in hoc est q^o repit in ali-
 quibus descriptionibus istū confectionis in
 qua ingreditur saxifragia litospmatō 7 mi-
 lium solis qd nō est credēdū: qz lithospma-
 ton est mltū solis. Bartho. montagnana in
 suis cōcilijs. in consilio de cura per medici-
 nalia inquit aqua sublimationis lithosper-
 matis est mltum solis et sic est.

¶ **L**apis lincis fm Nicola. est lapis q^o fit ex
 vrina lupi ceruere sunt autem alique descri-
 ptiones in quibus ingreditur lapis lincis 7
 alique in quibus non quod forsan potuit cō-
 tingere erroze scribentium.

Confectio alipte muscate. R. laudant purissi-
 mi. ʒ. ii. storacis: calamite optime. ʒ. j. s. sto-
 racis rubeae. ʒ. j. ligni aloes optimi. ʒ. ii. am-
 bre. ʒ. j. camphore. ʒ. ʒ. musci. ʒ. ʒ. aque rose

quod sufficit. cōfici ātur sic in d^o lebus canicu-
 laribus ponat storax calamita 7 storax ru-
 bea 7 laudanū in catino ad solē cooperto cū
 subtilissimo panno. ne puluis possit attinge-
 re. 7 cum molificata fuerint ad solē pone in
 mortario eneo 7 cōcalefacto sif^r cum pistel-
 lo suo ferreo calefacto fortiter semel conte-
 rantur donec ad nigrū deueniat colorem. 7
 postea puluerem adde ligni aloes simul for-
 titer tere 7 camphorā similiter. postea cōte-
 re multū in tribus. ʒ. aque rose. 7 de hac aq^o
 madefac aliquatulum marmor pri⁹ bene ab-
 lutum 7 calefactū ad solē 7 accipe. ʒ. j. cū ta-
 bula planissima de eadē aqua madefacta su-
 per marmore diu agitetur donec ad subtili-
 tate mynici deueniat. hoc modo facias sem-
 per madefaciendo marmor 7 tabulam. 7 de
 hac aqua supradicta. 7 cum repofueris sup-
 asperge de illa aqua. valet enim vt superi⁹
 diximus accipe tabulam planissimā simili-
 ter ablutam 7 desiccata ad solem. Et hu-
 mecta marmor: et tabulam de aqua rosa in
 qua resolutus est muscus 7 interpone supra
 dicta tandū agitando donec ad subtilitatē
 vnici deueniant ne semp adhereāt cū supra
 dicta aqua marmor 7 tabulam madefaciendo
 demū duos funiculos similiter torquet et
 predictam aquā in vase mūdissimo 7 bñ ob-
 turato vsu reserua.

¶ **C**onfectio alipte muscate. i. mixture mu-
 scate d^r qz recipit muscū apud nos est i vsu
 tamen non multum.

¶ **L**audanū dictū est ab ea herba: vnde col-
 ligitur aquā in cypro ladā vocāt. fm Sera.
 ex auctoritate Dia. landanū colligit ex vna
 specie cussi. i. edere 7 fortius ex laudano est
 illud qd est boni odoris coloris vergētis ad
 virorem sub molli tactu. 7 qñ malaxatur ad-
 heret manibus 7 nō est in eo sabulū nō assi-
 milatur resine pini 7 fit in terris arabū. aut.
 laudat illud quod est pingue pōderosum et
 cabrosi boni odoris: quod ad citrinitatem
 declinat.

¶ **S**torax rubea fm compositorē est cōfita ru-
 bea: 7 pfitā rubea apud eundē ē cozūbrū siue
 thus iudeoz. 7 sic est Cozūbrū vel storax ru-
 bea. est timiamaz est sex storacis Itquide nō
 est storax calamite vt dicunt quidam in hac
 possumus certificari q^o idē nō sunt qz nicola-
 us in predicta confectione hz storacez cala-
 mitam 7 storacē rubeā. 7 dicit Nicholaus q^o
 storax liquida rubea 7 calamite sunt gum-
 me cuiusdam arboris.

¶ **D**ies caniculares sunt. xl. sicut ostensum
 fuit supra in pfectione diacarididōis.

Eneum vas vel mortariū est vas vel mortarium factū de aramo vel ere. Watt. silua. in cap. de ere inquit. faciunt ex ere vasa ad comedendū vel bibendū z nocet eis multuz et maxime illis qui assueuerūt. hoc diu. naz parati sunt tales incurere elephantiaz cancrum z dolorē epatis z splenis z maxie comedentes in eis res acres z bibētes in illis vana dulcia: z quando comedit cibus qui stertit in eis die vna z nocter est petus multum z quando ponitur vas eneu sup pisces assatos calidos fit venenū mortiferum zc.

Confectio cuminate alexandrine. ꝑ. cinamo. mt. cardamom galāg. añ. 3. ij. gario. folij. i. malabatri. macis pipis lon. ana. 3. j. ctmint. 3. iij. z aliquātulū spice cōfice cū zucc. z fiat

In partibus medtolant est multuz inusu. **D**iamargariton. ꝑ. gario. cinamo. spice. galāge ligni aloes liquiritie troc. diarodō tro. diam añ. 3. j. 5. nucis muscate. macis alipte muscate z est cōfectio supzaposita zedoarte reubarbari storacis calamite. añ. 3. j. margaritarū pforatarū z itegarū zinziberis ossis de corde cerui. rasure eboris. blacte bisantie añ. 3. 5. musci. ambre. cardamom leuisticti semis basilicōis. i. ozimi gariofo. añ. 3. i. minus. gr. ij. cāphoze. gr. vj. melis rosa. q. s. **D**iamargariton ꝑ. a duobus generib⁹ margaritarū pforatarū z nō pforatarū. Aui. in. iij. cañ. hz vnā aliam descriptionē q̄ eadez non sunt. verū sunt qui faciunt fm descriptionē nicolat. z quidā faciūt fm descriptionē Aui. sicut est intērio medicorū. descriptio Aui. apparebit inferius.

Trociscoꝝ diarodon. i. de rosis descriptō ipius reperitur in antido. mese. hz ponere nō debes in ista cōfectione qz ipse nicolaus desribit vnā alia descriptionem que debz ad ministrari in pdicta confectione vt dicit ipse

Trociscoꝝ diam. i. de violis albis vt dicit nicolaus. infra apparebit descriptio sua. **M**argaritaz. s. lapis thic. Nicola⁹ in ista confectione hz margaritarū pforatarū z itegarū. i. nō pforatarū fm Wat. siluz. sunt artificiose z nō pforate nāqz naturales. qdā vero mercator dixit mihi qz margarite perorate sunt naturales z reperitūtur in ostris sic. tam pforate qz non vsui medicine compeunt z sunt pprie albe z clare. Obscure vero non sunt ponende in medicina Stephanus aut scripsit iulua pro iulo z est margarita.

Blacte bizantie sunt coopertoria ostrorum marinoꝝ similitū limacis z sunt similes vngulis z ppter id vocātur vngula aromatica albe odorifere sūt meliores. Dia. vocat

purpurā marinā. z dicit alij blactā bisantiā appellant eo qz in bisantio primū est inuēta que ideo blacta appellat eo qd quasi blacta la sanguinis. quidā vngula sanguis. quidā vngulam aromaticam vocant.

Diacameron ꝑ. qz hominem reducit de morte ad vitam non est in vsu: sed simplicita que sunt declaranda declarabo.

Saltunca fm compositorē est spica celtica. z sic reperitur apud Wathēū silua. in litte ra saltunce: sed fm Dia. z ꝑ. i. aliud est saltunca. Dia. dicit saltunca genus herbe est q̄ radicular z folia habz: flores similes violespi ca celtica hz florem citrinū: qui nō cōuenit cum colore viole. verum sicut dictuz fuit loco Saltunce celtica ponatur.

Anthophali. i. gariofoli grossi.

Amistructus fm Nicolaū est semē iuniperi seu fructus. Aui. in. ij. cañ. dicit. Abel est fruct⁹ iuniperi similis zarur hic text⁹ Aui. est corruptus. nā fruct⁹ iuniperi ꝑ. halbarhar. z Abel est sautna. sicut pꝑz apud Sera. in capi. pp. iode sautna. naz Serap. matorē auctoritatem habet in simplicibus qz Aui.

Dianthos. ꝑ. flos rosmarini. 3. j. roseviolarum liquiritie. añ. 3. vj. gariofoli. spice. i. spice nardi nucis muscate galange. cinamom zinziberis: zedoarte: macis. ligni aloes. cardamom: anisi. i. seminis fenculthromana: a neti. ana. 3. iij. mellis quantū sufficit.

Hoc antidotū apud nos est inusu. ꝑ. autē dianthos: qz fit ex floribus rosmarini q̄ libanotides nuncupatur. nā anthos apd grecos est flos. inde alofantos. i. salis flos Papias inquit anthos grece flos. Hilbert⁹ de anglia in lib. vj. in ca. de dissenteria epatis calide siue frigidez humide inquit. dianthos bezonis: hz non est idē. ibi idē iteruz inquit. dianthos vsualis: sed non est idē nec in vsu sunt. Anthos ꝑ. est flos rosmarini q̄ alto nomine flos alchitil dicit vnde zuc. alchitil id est de florib⁹ rosmarini. z hec apd Dial. libanotides: quā romani vocāt rore marini z est planta quā multi ponūt in sertis vel coronis. hz virgas multas non grossas flexibiles hūidas sup quas sunt folia multa inden sa subtilia longa: quoz color. exterius est albus et exterius viridis habentia odorē fortem cum grauedine quadam. Circa instans in capitulo de rore marino ait. flores z folia comptunt vsui medicine. flos autem dicit anthos. vnde fit electuarium quod dicitur dianthos. cum autem reperitur. ꝑ. Anthos vel rosmarini debent poni flores. vnde folia z flores collecta aliquantulum exiccata

ad solē per annū seruat̄ur: hec apud nos dicitur corona mortis seu mōtana.

Diasatirion. ꝑ. testiculorū vtridius: satirion baucie: secacul: nucis indice: pistaciarū: pincenarū mundatarū. añ. 3. xij. gariofoli: 3m3l. anisi: lingue auis: seminis eruce. añ. 3. v. clemamomi: caudarū scicorū recētū: semis bulbi añ. 3. ij. 5. musci. gra. viij. cōfice sic. in tātū mellis dispumati qđ sufficit ponātur satirionis: testiculi z baucie vnaquaꝑ p se bñ p r̄ cōtrita: z cū spatulabene misceant̄ et buliāt aliq̄tūlū: deinde apponant̄ pineez pistacee similiter bene trite: z cū aliquātūlū bulierūt ab igne deponat̄: z puluis supradictarū specterū ibi ponēdo admisceatur. ad vltimum vero muscū cuz aq̄ rosata apponatur z vsui referetur.

Diasatirion aut̄ dicitur a satirionis testiculis satirialis grece latine dicitur erectio virge. **Silbertus** de angla in cap. de gomorea habet vnā aliam descriptionē z idē est. supra est posita confectio testiculorum vulpis siue satirionis: z cōfectio alia testiculorū vulpis z hec est diasatirio q̄ nos vtimur magis q̄ isto. verum est q̄ sunt ex hoibus qui faciunt fm̄ illam supra positam: z quidā faciunt: fm̄ istā **Nicolai**. satirion aut̄ sunt testiculi vulpis: qui satis noti sūt. supra de ip̄sis melius ostendī.

Baucta. i. pastinaca maxime domestica. **Sal.** in sexto simpliciū inquit lezar. i. pastinaca que orit̄ in campis minus ista pastinaca comeditur q̄ illa que seminat̄ in ortis s̄ est fortior q̄ ortulana in omnib⁹ rebus: sed ortulana comedit̄ plus: s̄ est debilitior q̄ siluestris. idem in octauo inquit. **stafilinus.** i. pastinaca domestica.

Secacul. sigillum sancte marie. vt dictū fuit in cōfectiōe diasatirio descriptione **Me.**

Pistacia. i. pistici. fm̄ cōpositores. ist̄ ifrutus feruntur de damasco. **Flidorus.** pistacia dicuntur: quia habent odorem nardi pistici.

Lingua auis. id est semen fraxini et non est lingua passerina vt quidā crediderunt. supra in alia descriptione de ipsa melius ostendī.

ErUCA semen est herbe q̄ nota est. **Dias.** de ipsa facit duo capit. vnum de domestica vbi inquit. eruca multum cōmesta ventrem stimulat: aliud d̄ eruca agresti. semine mul̄ti pro sinapi vtuntur **pl.** ait. eruce in condendis obsonijs. id est salsamentis in quibus carnes z pisces intinguntur tanta suauitas est vt greci heuzomon appellauerint. **Idēz**

in vno alio loco. tertium eruce semen optimū egyptium athenenses napi appellauerunt alij taphus alij saurion:

Strincus est animal satis notus apud **Auten.** melius quod est in ipso est illud quod in de parte renus.

Bulbus fm̄ compositorē est cepe. mesue loco eius habet succi cepe humide. i. bulbi recentis. verum potest dici q̄ omnis radix rotunda vocatur cepe apud vero **Plinium** sepe omnis radix rotunda simile vocatur bulbus nec per nomina scio quid sit proprie bulbus.

Diaprunis. ꝑ. prunorum damascen orū vtriduum numero centum ponantur in stannato in tantū aque q̄ bene cooperiantur z buliant: donec dissoluti videant̄: tunc ab igne deponātur: cumq̄ aliquantulū tepēfacta fuerint ab aqua extrahātur: z cribro super cūmen posito tandū in ipso cribro manibus fricētur q̄ nihil preter ossa z cortices ibi remaneat. in illa aqua in qua pruna decocta fuerint ponatur 3. 5. violarum: z iterum bulire permittatur: z fiat sirupus cuz duabus lib. zuchari in quo sirupo lib. i. de pulpa prunorum ponatur: z ad spissitudinē decoquatur incipiente quidē inspissari addatur. 3. i. tamarindorumz. 3. i. medulle casie dissolure z collate cum supradicta decoctione prunorum. memento tamen q̄ in aqua prunoz buliat. 3. 5. violarum vt supra dictum est cum aqua ad spissitudinem decoctionis peruenit cum spatula semper agitando harum specierum puluere superasperge quod. ꝑ. sandali albi z rubei spodiū reubarbari cinamomi ana. 3. iij. rosarū violarū seminis portulace seminis scartole berberis succi liquiritie dragaganti ana. 3. ij. senis. citroli z est quedā species cucumeris: melomisz cucurbite mūdare ana. 3. i. detur in hora diei sine diagredio ad modum castanee cum aqua frigida. z si laxatiuum facere volueris ponatur pro qualibet lib. i. 3. vij. diagredio prius q̄ ab igne deponatur.

Diaprunis autem vel **diamascenon** a prunis damascensis dicitur et ipsum potes componere solutiūz z nō solitiūz z vtrunq̄ est in vsu. **Silbertus** de angla in capitulo de cura artetice scōz m̄fos inquit diaprunis sed non est idē. pruna vero apud **Diasconide** vocantur cicinella dicens q̄ est arbor quaz latini prunam vocant nota est omnibus cuius fructus iocundus est z molliens ventrē sed cacostomachus est: verum illius qui in sirta damasco nascitur est aptior. **Petrus**

de crescentijs. prunus est arbor nota: et eius quidem diuersitates sunt: quia quedam est domestica quedam est siluestris et domestice quedam faciunt pruna alba quedam nigra quedam rubea.

¶ Scariola sive compositorum est endiuia vel lactuca agrestis infra apparebit sive de cicoria et ibi de generibus ipsius faciam mentio nem. Nicolaus inquit dicitur omni hora diet sine diagredio ad modum castanee cuius aqua frigida hoc est de diaprium non solutio nam hoc antidotum potest componi cum diagredio: et sine diagredio ut supra dictum est.

¶ Diaprasium. sive prassium mundi viridis. 3. v. 5. draganti. pincarum mundatarum amigdalarum: pistaciarum. i. fistulorum: carnum dactylorum: ficuum. i. caricarum: passularum an. 3. ii. 5. cinamomi: gariofilorum: nucis muscate: mactis: ligni aloes: galage: zedoarie: zinziberis: spice. i. spice nardi: liquoritice: reupotici. Anacar. storactis. calamite. mastictis. mirre. galbani. terbenitine. treti. i. ireos. si diceret tati esset barba aaron. seu dragontea minor: aristologie rotunde. radice caparis gentiane: melano piperis. i. piperis nigri. a nisi. fencult. aneti. apij. seminis macedonici. farifragie an. 3. ii. hermodactylorum. organii. peucedani. squinantia cardamomi. leucopiperis. i. piperis albi. carui. leuistici. vincefolicis an. 3. i. 5. 2. gra. ii. 5. balsami. pulegij. diptami. costi. piperiaturegie. basilicoidis. peoni. macropiperis. i. piperis longi. amomi. petroselinii agrestis. orobi. i. herbi. an. 3. i. gra. ii. 2. tertiam partem alterius. xiloballami. castie. corali. f. rubei. rasure. eboris carpoballami. dauct. cretici. ana. 3. 5. musci. ambre ossis de corde cerui. an. gra. xiiij. mellis quod sufficit. conficiatur sic. in lib. iiij. mellis disputati pone prassium viride aliquantulum crustum et quartam partem pinee recentis cuius rasina sua et de vino vetustissimo optimo. 3. iiij. et bulliant simul lento igne vsque ad consumptionem caricarum ficuum pingutum bene purgatorum intus et extra et de dactylis eodem modo purgat et passis sine granulis suis. id est passularum que nominantur alchimes sine arillis. i. sine granis. 2. pnee. et amgdale. et pistacie. ista omnia bene mundata pistentur tantum unum quodque per se. et postea simul misceantur in mortario. et addatur ibi terbenitina. et simul pistentur: et cum predicto melle calido in eodem mortario paulatim posito distemperentur. et postea addatur puluis supradictarum specierum et fiat.

¶ Diaprasium autem sive compositorum compositio

ris. sive a prassio viridi. quod ibi ponitur plus quam de alijs. Hilbertus de anglia in capt. de structura thoractis. i. pectoris. habet unam aliam descriptionem que eadem est.

¶ Prassium vero viride sive compositorum est flos eris: seu viride eris. non autem dicitur diaprassium a marubio albo: sed dicitur diaprassium a prassio viridi quod est flos eris. hoc antidotum non est valde in usu.

¶ Vincetoricum. i. antifarmaticum et est quedam planta que multum iuxta elleborum inuenitur quare putatur sibi contraria. appellatur autem vincetoricum eo quod contra toxicum est. cuius radix sui medicine competit Nicolaus florentinus in libro. viij. in cap. de antrace. siue althoin inquit. et ex dictis est compositio solida minor dicta a quibusdam vincetoricum et a nobis morella. et a quibusdam dicitur herba venti vel herba sancti laurentij: neque per id Nicolaus cognouit ipsum.

¶ Diptamum. id est pulegium indum apud Auticem. in secundo canonis vocatur mesca tremescit. Serap. autem de ipso loquitur in capitulo de organo. Antonius musce inquit. herba diptami a grecis dicitur arthemideo creticon. alij bubulcos. alij efemerod. alij eleaecotoz. alij dorcarton. alij eululton. ita li tussella rustica. sive ementipse. alij diptacos romani labrum veneris. nascitur autem in insula crete. in monte ida sive intentione: antonii labrum veneris apud romanos est diptamum: sed apud Plinium labrum veneris est cimbaria seu ymblicus veneris.

¶ Saturegia est herba que apud nos nascitur in hortis: cuius folia sunt similia thymorum: et quando est recens manducatur. Plinius ait. timbra vero que sit cumilia hec apud nos habet vocabulum: et aliud a saturegia dicta in condimentario genere sicutur mense februario. 2c.

¶ Petroselinum agreste sive compositorum est sinonum. circa instans inquit. petroselinum est duplex scilicet domesticum et siluestre: et siluestre dicitur sinonum cuius semine sui medicine competit.

¶ Diabolbanum. sive castorei: opij: tusquamti. ana. 3. iij. castie fistule. 3. ii. 2. ii. folij. i. malabari ponitur mactis loco eius. croci thuris masculi. an. 3. i. 5. reupotici amomi. an. 3. i. 3. ii. mirre. 3. i. spice: piperi euforby: leucopiperis ana. 3. ii. 5. peonie: storactis: calamite: macropiperis ana. 3. i. mellis quod sufficit.

¶ Diabolbanum autem sive ab olbano quod ibi ponitur hoc apud nos non est valde in usu.

diij

Rasis in libro distillationum cap. de medicinis stomachi habet unam altam descriptionem sed non est eadem.

Libanum autem est species masculinum. **Dia**. inquit thus lachrymum est arboris: quod grece libanus dicitur. quod autem de arabia deservit candidum est quod vero de india subrufum. sed rufum quod masculinum dicitur: et est tertium genus minutum valde et rufum de quo marie fit. est ergo optimum thus quod masculinum dicitur: subalbidum et rotundum et pingue naturaliter leve et fragile quod ab igne cito accenditur odorem suave copiose emittens. **Macer** ait. incenso siue thure. hoc satis est notum. **Salte**. in septimo simplicium. ait libanorus. i. thus.

Diarodon abbas. **Be**. sandali albi et rubri. **an**. 3. ij. **S**. draganti gummi. **af**. spodi. **an**. 3. ij. **af**. sari. i. assare baccare. **spice** mastice. **cardamomi**. **croci**. **xilaloos**. **gariofoli**. **galte** muscate. **anisi** feniculi. **cinamomi**. **succi** liquiritie. **reubarbari**. **seminis** basilicis. **berberis** scartole. **portulace**. **malue**. **lactuce**. **papaue**. **ris albi**. **seminis** citromorum. **citroli**. i. **citru**. **melome**. **cucurbitis**. et **cucurbitis** **an**. 3. j. **margaritaz**. **ossis** de corde cervi **an**. 3. j. **zuccari** **ca**. i. id est nabati **rosaz**. **an**. 3. j. **z**. **ij**. **cap**. **phoze** **gra**. **vii**. **musci**. **gra**. **ij**. **S**. **si**rupi facti de aqua rosa quod sufficit.

Diarodon autem dicitur a rosis que recipiuntur ibi plusquam de alijs speciebus. abbas dicitur ab abbate: quoniam abbas de curia eius composuit supra posita sunt una alia descriptio que vocatur diarodon descriptione communi et ambe sunt in usu: sed quoniam doctor simpliciter ordinat diarodon abbas de hoc intelligitur.

Galta muscata est quedam confectio que fit in troscis et eius descriptiones sunt diverse secundum diversos auctores. nam **Desue** in tractatu de troscis de galta loquitur et ibi ponit qualiter debet ipsa fieri: sed illa non debet administrari in receptis **Nicolai**. immo debet poni in suis receptis. **Nicolaus** compositor idem describit et hec est illa que debet poni in suis receptis.

Diapendion. **Be**. pendiaz. 3. xvj. **S**. ptnearuz et amigdalarum mundatarum. **seminis** papaveris albi. **an**. 3. ij. **S**. 2. 3. j. **cinamomi**. **gario**. **zinz**. **succi** liquiritie. **draganti** gummi. **amidi**. **seminis** citru. **melome**. **cucumeris**. et **cucurbitis** purgatarum. **an**. 3. j. **S**. **camp**. **phore** tertiam partem unius. **S**. **si**rupi violati quod sufficit. conficitur sic in una. **W**. aque bulliant **ij**. violarum donec aqua aliquid tulum inficitur: id est tingatur. postea coletur et colature addatur lib. j. **zuccari** et bulliant donec

incipiat inspissari: tunc addantur pince et amigdale: semina unaquaque per se bene contusa cum spatula semper movendo addantur penidie subtiliter pulverizate: et cum liquefacte fuerint illud quod supernataverit grossum cum catia colando in mortario iterum beneteratur: deinde camphora ammiscetur. ad vitum pulvis supradictarum specierum cum supradicto sirupo semper agitando in mortario moveatur donec incorporaret et postea visum reseruet.

Diapendion autem dicitur a penidijs que ibi tractantur plusquam de alijs speciebus hoc antidotum apud nos non est valde in usu. scias ergo quod quando doctor ordinat diapendion de hoc intelligitur: quando vero ordinat penidion intelligitur de illis que sunt ex zuccaro o dissoluto in aqua. aliquando sunt ex zuccaro dissoluto in decoctione ordei. et tunc illi penidij sunt penidij: sibi: et isti debent poni in confectioe diaphanicois de quo supra. **Diacimum**. **Be**. cumini per diem in aceto infusi. et expiccati. 3. vij. **S**. 3. j. **cinamomi**. **gario**. **ana**. 3. j. **S**. **zinz**. **beris** **melanopiperis**. **gallange**. **satiregie** **calameti**. **ana**. 3. i. **3**. **ij**. **ame**. **os** **leustici**. **an**. 3. j. **gra**. **xviii**. **macropiperis** 3. j. **nardi**. i. **spice** **nardi** **nucis** **muscate** **anisi**. **an**. 3. ij. **S**. **mellis** quod sufficit.

Diacimum autem dicitur: eo quod ibi plus ponitur de cumino quam de alijs speciebus. **Si** libertus de anglia in capitulo de strictura thoracis: id est pectoris habet tres descriptiones: quarum prima est eadem huic altera dicitur diacimum. sed non est idem. altera dicitur diacimum preciosum sed idem non est. **Rasis** in nono almanfortis in ca. de his que confortant stomachum: et ciborum perficiunt digestionem: habet unam altam descriptionem: sed non est eadem: in partibus vero nostris sunt ex hominibus qui faciunt hoc antidotum, secundum nicolaum: et sunt ex hominibus qui faciunt secundum descriptiones **Desue** quod intitulatum est diacimum bonum.

Saturegia herba est satis nota. **Siliber** tus loco eius habet tumbra quod idem est nam satiregia apud grecos dicitur tumbra. unde macer. tumbra solet grece dici satiregia latine. et hec apud lombardos scegrefolavocatur. **Diadragantuz** frigidum. **Be**. draganti albi. 3. ij. **gumi**. **arabici** albi. 3. ij. **simili** 3. iii. **liquiritie**. 3. ij. **seminis**. **citru**. **melome**. **cucumeris**. et **cucurbitis** **an**. 3. ij. **pendiaz**. 3. ij. **camp**. **phore**. 3. j. **si**rupi **gal**. quod sufficit et fiat.

Diadragantuz autem dicitur a dragato quod recipit. hoc antidotum apud nos est multum in usu

sub nomine diadragantifrigidi ad vitam de
scriptiois q̄ vocat̄ lotia dragantū calidūz hoc
in Nicolao nō reperit̄ sed Silbertus de an
gla in ca. de structura thoracis. habet dia
dragantū f̄m q̄ idē est. idē habz diadragā
tū calidū de quo infra erit sermo. Nicolaus
z Silbert⁹ h̄nt dragantū albi. 3. ij. lumen ma
le lucens habet diadraganti gūmi ar. añ. 3.
ij. z. 3. ij. quod falsuz est nō debet cōponi f̄m
ipsum idē erravit in dosi camphore.

¶ Dragantū vero est gūmi qd̄ apud Diasc.
vocat̄ tragagantūz mei⁹ dragagantū est. al
bū: z tenue limpīdū z lucidū z leve z mūdū
¶ Di. dragagantū est spine albe radice mul
tū planta ap̄d medos. z caucasum nascitur.
¶ Sa. in. 8. simpl. ait. dragantū. i. dragantum:
hoc satis est notū apud nos fit antidotū in
morfellis ap̄d venetos fit q̄si i modū trocisci.
¶ Sirupus alb⁹. Gal. i. iulep qui foliū fit ex
aqua z zuccaro. Silbert⁹ loco eius hz siru
pi iulep q̄tū sufficit. qd̄ idē est. Jo. Angli
cus in cap. de passionib⁹ stomachi in quodaz
antidoto ait fiat electuariū cum sirupo qui
vocat̄ iulep.

¶ Diacastoreū. s̄. castorei: mirabolanoz citri
nozi añ. 3. ij. min⁹ gra. xv. aloes. s. aloes su
cotri. 3. i. 5. folij antimonij: p̄t̄r̄r̄: liquorie
draganti: calami aromatici: nitri. i. affron
tri: galbani: squin̄: sp̄ice croci: cassie. i. cas
sie lignee: piperis albi nigri z longi: carpo
balsami: x̄i: obalsami: coloquintide: oppo
pocis: reupōit̄: serapim: storacis: calami
zuzi: cinamomi añ. 3. i. gariof. affe fetide
mirre: euforby. ana. 3. i. gr. xvij. stasifagrie.
dauci: maratri. i. femi. apij: silerj. i. silerj mō
tant: daupno cocti simoni. i. petrosilij agre
stis petrosellini. i. seminis petroselij dome
stici: storacis rubec petrolei: sanguinis dra
conis: cardamomi maioris z minoris: thurj
agarcti: mastici: salis: armōtaci: zedoarie
anisi ana. 3. i. gra. ix. satiregie. i. timbre yso
pi: camedrei. i. camedreos: pulegij: ougani
balsamite. i. mente aquatice: ozimi. i. ozimi:
garioflati: biance vsine: diptanti: seminis
ruthie. aristologie longe z rotunde: aaron:
mābathematicon: asari. salute. rose. bdeltj
ana. gra. xvij. epithymi. polipodij. oppobal
sami ana. gra. xij. Alptados. capparisi añ.
gra. xi. anacardi. gētiane saunne. corticum
mandra. añ. gra. xj. absinthij paucedani añ.
gra. vij. ireos gra. iij. z tertiam partem vni⁹
gram mellis quod sufficit.

¶ Diacastoreū autē dicit̄ a castoreo quod
recipit hoc antidotum apud nos non est in
vsu. Silbertus de anglia in cap. de parale

si habet vni⁹ aliam descriptioē que eadem
est. castoreū est quoddā aial quod castor ap
pellatur: z istud aial vivit extra aquam z in
aqua z nutritur ex piscibus z cancris. elige
di sunt autē ex his testiculū gemini penden
tes ex vna radice interi⁹ habētes sicut mel
z ipsi sunt similes cere in colore sanguis co
agulati z qui sunt in pelliculis suis grauis
odoris p̄gues z quādo separant̄ debēt mū
dari ab ipsis pelliculis: z sic poni i medicis
Silhelmus placentinus inquit: castoreum
est testiculus animal marini qd̄ bauera ap
pellatur. adulterantur cum opio.

¶ Dāpnococti f̄m compositorez sunt bacce
lauri scz semē ipsius circa instās inquit lau
ri folia z semina vsui medicine competunt.
¶ Al. in scdo casū. de ipso facit tria capi. vnum
quod incipit de mēst. aliud de granis lauri
aliud de lauro. i. gar. quod satis est notum.

¶ Petroleum f̄m modernozū sententiā est
inter species bituminis iudacti seu asphalti.
¶ Al. in scdo casū. inquit petroleum album note
speciet est z nigrum est calamentū picis ba
bilontce z reliquarum bartholomeus mon
tagnana in suis cōsilijs in cōsilio de medici
nis habētibus cōmune iuuamentū ad nocu
mēta stomachi visus z audit⁹ iquit est autē
oleuz de napta oleum de petris factū. id est
oleum petroleum. nos vero generaliter pro
petrolito intelligimus oleum petroleum qd̄
satis est notum.

¶ Diarom. id est barba aaron. Dia. de aaron
facit cap. z inquit aaron quam siriaticam vo
cant folia habet dragontee similia: sed ma
iora z non varia virgam habēs duozū pal
morum z colorem purpureum atqz semē cro
cei coloris habet radicez aibā similem dra
gontee: que cruda z cocta manducari pōt.
quia non est valde vestica folia eius cōposi
ta in sale mādicātur zc. hec est quā moder
ni serpentariam minorem vocāt seu dragū
team minorem seu pedem viruli.

¶ Dābathematicon f̄m compositorem est
succus cauliculi agrestis quidam mābarhe
maticon vocant quod idem est. circa instās
ait. structus. id est cauliculus agrestis: sed
hic textus est corruptus. nam structū ap̄d
Dia. sunt radices rotunde z oblonge qui
bus lanarij vruntur ad fumiganduz lanas
quod fumigium limpīdat lanam. f̄m. eundē
cauliculus agrestis nascitur in locis mari
timis. z desertis albidior z longior dome
stico z amarior.

¶ Opobalsamū. id est lachrymū balsami cō
ponitur ab opoz quod est succ⁹ z lachryma

Dia. in. c. de balsamo inqt. est em arbor tene-
ra et aspior et oblonga stipite habes simile iun-
co. arbor d: balsamus lignu xlobalsamu: se-
me carpobalsamu: succ^o opobalsamu. balsa-
mus aut si purus fuerit tata vum h3 vt si sol-
incaduenerit sustineri in manu no possit. et hic
succus apud nos no inuenit. s3 infra appare-
bunt olea q loco eius possunt administrari.

Altiados fm copositor e mezere: et se-
me ipsius cocognidio vocat: et no est laureo-
la. vt quida existimauerut hec planta apud
Dia. vocatur camelea aut cocognidio. idez
in. c. de olco catholico inquit tolle herbe ca-
tholice. i. altiados. nam sine dubio altipia-
dos apud grecos est herba catholica seu ca-
melea. vt sapientes dixerut: qn inuenitur
in quoda anridoto. vbi ingreditur altipia-
dos et cocognidiu: d3 itelligi laureola et seme
mezere: hec apud herbarios dicit herba ol-
uella: ppter similitudinē folioz eius.

Diacatolicon. s. folliculoz sene pulpe cassie
fistule. tamarindoz añ. 3. ii. reubarbari. vio-
larum polipodij. añ. 3. i. liquiritie rase pen-
dioz. candi. quattuor feminum coium frigt-
dorū mūdatorū. añ. 3. ii. zuccari lib. ii. fiat
decoctio cū. 3. vi. se. feniculi et. 3. iii. se. po-
lipodij: recētis disteperetur cassia. et tama-
rindi coquantur lento igne ad spissitudinez
tunc recipe pulueres harū rerum. et fiat ele-
ctuarium. cuius dosis est. 3. 5. vsq ad. 3. i.
cū aqua calida.

Istud electuariū apud nros doctores est
multū in vsu maxie fm istā descriptionē: d3
autē catolicon ab inuētoze descriptio vero
quā scribit lumē malelucens. nō d3 fieri: qā
hodierni doctores nō laudāt ipsam. **Istido-**
rus in lib. x. inquit catholicus. i. vniuersalis
grecū em nomē est charus grecū nomen est
sicut et charitas. vnder eucharistia sacrifici-
um id est bona gratia. hoc potest accipi per
diuersa nomina.

Diacostū. s. amisi adif. assari. ana. 3. ij. 3. ii. s3
nāri melanopiperis. mirre. añ. 3. ii. 5. reubar-
bari croci. aristologie longe: et rotūde. añ. 3.
j. 3. ii. costū. 3. j. 5. cinamomi cassie lignee añ.
3. j. 3. i. mellis quod sufficit.

Diacostū aut d3 a costo. qd recipit supra
posita fuit alia descriptio q est de mēte **De-**
sue que quasi eadē est. tñ differt. et sic sūt ex
hoibus q cōponūt ipm fm istā descriptionē
ali scdm illā. costū aut est radix amara que
satis est nota.

Diatris de melle. s. treos. 3. i. pulegij psopl.
liquiritie. añ. 3. vi. dragati. amidalaz ama-
rarū pineaz cinamomi zinziberts. piperis

añ. 3. iii. caricarū carnisū dactiloz. passulaz
enucleataz. añ. 3. iii. 5. stozacis rubee stoz-
acis calamite añ. 3. ii. 3. i. mellis qd sufficit.

Diatris aut d3 a radice illa q ireos appel-
latur. **Silbertus** de angia in. c. de stric-
ta thoracis h3 vnā aliā descriptionē q eadē
est. **Ite** **Aui.** in. v. cañ. in tractatu. vi. de ven-
tre inferiore: et debilitate stomachi inqt: me-
dicamen quod dicitur diareos: sed idez nō
est. Descriptio vero luminis apothecarioz
seu luminis malelucens est falsa. naz que-
dam simplicita subtraxit. d3 diatris de melle
ad differentiam descriptiois que fit de zuc-
caro: et eius modus est quod accipiatur zuc-
carum depuratum ac clarificatum et coctū
ad debitam cocturam: et quando infrigida-
tū fuerit addatur puluis radi cum ireos q
ritas debita: et fiat cōfectio in morzellis et id
vocalur diatris de zuccaro quod magis in
vsu venit q diatris de melle.

Ireos vero scdm modernozū opinionem
est radix lilij celestis.

Cartice scdm copositorē sunt ficus pti-
gues sicce: idem habet **Silbertus**: sed lu-
men malelucēs detrahit caricas carnes da-
ctilozum passulas et alia multa.

Scorax rubea: id est **cozumbrium** apud mo-
dernos est timiama seu fex stozacis liquide
stozacis calamite est satis nota: inuenitur q-
dā descriptio vbi non ingredit nisi stozax ru-
bea: et in aliquibus ingreditur stozax rubea
et calamite. in descriptione **Silberti** non ha-
betur nisi stozax rubea. i. cozumbriū: s3 scdm
quosdā ambe debet poni.

Diacalamentum. s. calamenti: pulegij: me-
lanopiperis: silijet: id est sileris mōrant: pe-
trosellini ana. 3. iii. 3. ii. leuistici. 3. i. 3. i. semi-
nis apij. 3. j. ameos: thumi aneti añ. 3. j. cina-
momi: zinziberts añ. 3. ii. mellis qd sufficit.

Diacalamentum dicitur a calamento qd
recipit. supra posita fuit vnā alia descriptio
que est de mente **Desue** et scd3 illam descri-
ptionē a multis fit. et apud quosdam fit scd3
istam descriptionem et hoc est scdm volunta-
tes medicoz ac apothecarioz.

Diacodion. s. capita papa. nigrozum nō ni-
mis siccorum numero. xii. rosa. 3. ii. 5. croci:
acatie: liquiritie añ. 3. j. boliare 3. 5. cinamo-
mi. simplici: ipoquistidos: balauistie: ana. 3.
vnā mirtulorum. 3. i. coralli albi et rubet: su-
mach sanguinis draconis: lache: rosis sirta-
ci añ. 3. ij. se. portulace. 3. 5. cōficiatū sic. ca-
pita papauerū ponantur in tantū aque plu-
uialis q bene cooperiatur et p tres dies ibi
dimitatur et in ipsa aqua ad vsq tertā partē

bullant: et postea colent: et in colatura lib. j. s. mellis mirtini addat. in tali melle supra dicta admisceatur: confectio mellis mirtini talis est: in duabus libris mellis dispumat: ponat li. j. s. succi mirtini et coquat ad succi consuptio: et postea colat. et hoc erit mel mirtini.

Diacodion dicitur a codia: quod papauer nigrum interpretatur: quod ibi intrat. hoc apud nos non est in usu. illa vero descriptio qua nos vti mur est de mente Mesue qua ipse vocat cofe ctionez de secur: et ipse docet ipsum fieri diuer simode: quadoque fit simplex: quadoque compositum: quadoque fit cum melle: quadoque fit cum rob. quadoque fit cum pentidus: et sic de singulis: et sic vide supra: quod ostendi ipsum componere separatim diuersitates compositionum.

Simphitum. i. consolida maior seu amagallium de quo supra in pfectioe dicta athanasia.

Rosiriacus est compositio est flos orni: in vero Simonem ianueses rosiriacus est sumach: unde miradum est quod Nicolaus in isto antidoto. hinc sumach et roze siriaci. ergo idem non sunt. veritas autem est quod rosiriacus est sumach: sed iste textus est corruptus. debet enim dicere herbe siriace que est malua. Confectio mellis mirtini eius modus est sicut docet Nicolaus in isto antidoto.

Diapapauer. s. succi liquitrie: draganti: gummi ar. penidi. an. 3. r. amigdalariu dulciu mundatarum. 3. v. amidi. seminis citonioruz: portulace an. 3. ij. s. semis citruli cucurbitis cucumeris. et melonis. lactuce. malue ana. 3. i. s. fac puluerem et tempera cum sirupoviolato vel cum sapa. detur ante prandium vel post.

Diapapa. a teze dicitur a papauere albo quod recipit. Silbertus de anglia in ca. de causis tussis habet vna alia descriptionem que eadez est Mesue indistincte de loch inquit. loch de papauere et est diapapauer. sed apud apotecarios modernos aliud est loch de papauere aliud est diapapa. et sic fit loch de papauere de mente me. et diapapauer de mente A.

Sapa. i. mustum coctum vsque ad consumptionem duarum partium. et propterea dicitur triplum catu seu dulcor: aliquando carenu. Plido. in cap. de potu inquit. carenu dicitur eo quod feruendo parte careat. tertia enim parte musti amissa quod remanserit carenu est: cui contraria sapa est que feruendo ad tertiam redacta descenderit.

Diasene. s. sene. 3. ij. cinamomi. gariofolij cardamomi. galie. mactis. ligni aloes. piperis. legi. zinziberis. zedoarie. spice. i. spice nardis. nucis mus. an. 3. ij. boragi. calamitum adde: et cetera que melacoliu purgant. auellanarum assatarum numero. l. sete cobuste. 3. ij. lapidis

armeni. 3. l. lapidis lazuli. 3. ij. succi. 3. v. melis dispumati. quod sufficit.

Diasene dicitur a sene quod ibi ponit plus que de alijs speciebus. Sili de ang. in ca. de virtus splentis hinc eadem descriptionem. hoc antidotum apud nos est in usu: sed ego non certificor: si ista descriptio sit illa qua vtimur aut non. quod vidi fieri secundum istam descriptionem etiam aliquos componentes secundum aliam descriptionem sed que infra erit finis: et credo quod vtraque sit de mente Nicolai.

Sene vero secundum mesue est folliculus plante que vocatur ples ab alzemer et eius ortus est secundum semitam orobi et inuenitur ex eo domestice cum et siluestre. Electio melioris plante eius est folliculus: deinde folia: sed tamen in eis est virtus debilis valde: hic vero possumus certificari quod intentio Mesue est quod sene sit folliculus plante: et melioris plante est folliculus et in folijs eius est debilitas: et propter id dico quod per senem intelligitur folliculus: et non folia eius: ut factum quidam.

Borago est herba satis nota.

Compositio inquit. boragum et calamitum addunt quidam et c. que meliam purgant in hoc sapienter intellexerunt: quod hec duo et cetera. addunt in hoc antidoto: propter malicia que inuenit in lapide armeno et lazuli. quod in eo loti non possunt imo hodierni doctores laudant quod ambo debeant lauari et eorum lotiois modum ostendit supra.

Diasene alia. s. sene. 3. iii. auellanarum assatarum numero. l. serici cobusti. 3. ii. lapidis armeni. 3. i. lapidis lazuli. succari. 3. vi. cinamomi. 3. i. gariofoliorum. galange. pipis spice. ozim. i. semis alfe gemensch siue basilico gariofoliarum: zinziberis. folij cardamomi. croci. zedoarie. floris roris marini. macropiperis an. 3. ii. mellis quod sufficit: conficitur sic cum melle auellane bene puluerizate dispumate mel. ad ignem decoquit. deinde puluis spectetur admisceatur: et fiat electuarium in bona forma.

Diasene. ut dictum fuit dicitur a sene: quod plus de sene ponit que de alijs speciebus. hoc antidotum dupliciter officiat nam sunt ex hominibus: qui faciunt ipsum secundum primam descriptionem: et sunt ex hominibus que faciunt ipsum secundum istam descriptionem secundum diuersitates puinciarum.

Sene autem est folliculus plante: ut dictum fuit et melioris folliculus est: cuius color trahit ad viriditatem. et subnigredinem quandam et in quo est de amaritudine res modica cum stipticitate: et qui est magis completus. et in quo sunt semina ampla compressa subalbidus autem non est bonus. et incompletus similiter. et meliora folia sunt viridia subalbidus. et tenuia non bona. et antiquatum ex eo

est sine spiritu. et stiptes eius sunt inutiles.
Esdra. *Re. alipte. muscate. miri. zuccari*: folio
 rum rure: seminis apii: camedreos: fenugre
 ci. ana. ʒ. i. ʒ. i. et gra. i. limature eboris. piga
 mi: seminis lilifagi: balauſte golene. ana.
 ʒ. i. ʒ. i. gra. vii. ʒ. i. cumamomi: garoſiflor: cappa
 ris: pulegy pilobalsami. spice. zedoarie. la
 cherose. abrotani. melanopyperis. petroseli
 ni. ossium dactiloz ana. ʒ. ii. ʒ. z grana. iiii.
 galange zinziberis. croci hortensis anacar
 di. lytodemonis. mādragoze. acori peonie
 thimi. isopi. rozis siriaci. basiliconis. dauci.
 feniculi. seminis altee. ossium dactiloz vi
 ni veteri optimi. añ. ʒ. ʒ. ʒ. ʒ. ʒ. ʒ. ʒ. i. balsami
 croci orientalis: folij costi: et gallie: cassie fi
 stule: mirab. omnium: nardi: cestice: et loalo
 eo: calami aromatici: draganti: coralli albi
 z ru. ʒ. fite rubee: castorei: oppoponacis bdel
 lii: galbani: aspalte: terbenine: tyriace: ma
 sticis: adriani: splenis pultri: vētri: merguli:
 reupōtici: aristologie lōge: assari: hermoda
 ctiloz: meuri: troy: pipetri: peucedani: gētīāe:
 epithimi: violaz: artemisise: chimolee folioz
 citri: laureole: mente: malabatri: quicqz folij:
 carobalsami: anisi: amoni: cimini: se. ozimi
 platocimini: rubthe. scz hortensis: bacarum
 lauri: sanguis draconis: lapidis magnetis:
 lapidis agapiti: ossis de corde cerui: muscel
 lini: petroly. ana. ʒ. i. z tertiam partem alte
 rius: camphore ambe: margaritaruz pfoza
 tarum: blactebiza itie. sambucti: sforactis. ca
 lambite. serapini. sulfur. viul. armontact. an
 timony. acatie betonice: caballi marini. ipo
 quistidos. macis licij. squināri. herbe curia
 ce floris oleandri: fu. marubij: sulfurate ab
 simthy. alexādrini. euforbij cardamomi. car
 dani. aneti. seminis ameos. git. leuistici. se
 minis citri leucopyperis nigelle vziur. cor
 ticum nere. mabathematico. aque vitis añ.
 ʒ. ʒ. ʒ. ij. litargiri. amidit: opij: theibat: i. ra
 dictis iuncti. calamēti iusquam. añ. gra. vii.
 mellis quod sufficit.!

Esdra autē dicit quia esdra propheta inue
 nit eam. vt dicit in babilonia *Silbert* de an
 glia in. c. de variolis z morbillis: h̄yvnaz ali
 am descriptionem q̄ eadē est hoc antidotuz
 videt esse ad modū tyriace z sine dubio po
 test ipse dici tyriaca. nā *Alii*. in qui to. cañ.
 inquit tyriaca esdre in cuius descriptione
 ingrediunt multa simplicia q̄ ingrediuntur
 hanc descriptionē vtz in hac multa ingre
 diuntur. hoc antidotum apud nos in vsu nō
 est verum quedam simplicia si deus volue
 rit breuiter declarabo.

Alipta muscata vel mixtura: id est con

fecto. que in modum trocisci reducitur cu
 ius descriptio supra posita fuit.

Limature eboris: id est limatura ossis
 dentis elephātis. *Ysidorus* in. c. de bestijs
 inquit. elephantem greci magnitudine cor
 poris vocatū putāt q̄ formam montis prefe
 rat. grece enī mons elepho dicitur. apud indos
 autem a voce barro vocat. vnde vox eius
 barritus dicitur. z dētes eius ebur. inde ebur
 i. dens elephantis. limature eboris: id est
 rasura dētis elephātis.

Pigamum s̄m cōpositoꝝ est rutha agris
 id est agrestis. gal. in. viii. simpl. inqt pigamū.
 i. rutha siluestris. *Macer* in. c. de rutha
 describit diapigamū. i. electuariū de rutha
 et *Dia*. in eodem. c. describit diaspoliticon.
 quod idem est de quo infra.

Lilifagus. i. salua.

Solene s̄m circa instans est organū qd
 episcatis folijs cū florib⁹ abiectis stiptib⁹
 in medicinis ponit. *Petr⁹* de crescētis. orga
 ganū alio nomine dicitur gollena. cui⁹ *Du*
 plex est maneries. scz organū agreste qd la
 tiora habet folia. z fortius operatur z est do
 mesticū quod in hortis reperitur. z minora
 habet folia z operatur suauiter quod in me
 dicinis ponitur. colligitur autem tempore
 productionis floꝝ: in vmbra suspendit z sic
 catur. folia cū floribus debēt in medicinis
 poni abiectis stiptibus. per annū seruatur
 hoc apud lombardos cornabolia vulgo di
 citur.

Petroselinū domesticū quod notum est.
Ysido. in ca. de olerib⁹ inquit. Petroselinū
 vocatū q̄ sit simile apto nascatur in petris
 montibusqz pruruptis quod nos petrapiū di
 cere possumus.

Croc⁹ hortensis. i. hortulan⁹ seu insecti⁹ eo
 q̄ de ipso tingit sircū: z est flos cartami. cu
 ius semē gineo dicit grec⁹. hoc apd *Dia*. vo
 catur cinnū: z de eo dicitur est supra.

Lytodemonis s̄m cōpositoꝝ ē lapis ni
 ger q̄ de india venit. qdā vocāt ipsuz lapidē
 demonis: z hic ē lapis q̄ inuenit̄ put aspal
 tū. z qdā putauerūt esse idē: s̄z nō recte. *Al*
 co. florētū in sermōe. vii. in ca. de curatiōe
 hermie siue ramicis h̄z glutinis lytodemonū
 z inquit q̄ lytodemonū. i. cū quo lapides vzi
 cei conglutinantur.

Rosiriacus s̄m cōpositoꝝ est flos orni de
 quo abunde supra diximus.

Nardus id est spica nardi seu aromatica
 apud *Alii*. dicitur spica auiū.

Celtica. id est neridē seu spica romana z
 ambe debent hic poni.

Confita rubea. fm cōpositorez est storax rubea fm quosdam est laudanū. non est aut storax calamite. vt quidā dixerunt nā infra iterū ponit storax calamite. moderni. vero opinant esse cozumbrum. i. fecē storacis liquide: z est thus iudeozū qm̄ iudei vruntur ad fumigiuz in sinagogis suis. hanc timamam dicere possumus.

Tyrriaca dicit a tyro serpēte qdā dicit qz est tyriaca Gal. alij dicit qz per tyriacā intelligit vinū rubeū coctū cum castoreo.

Splen pultri nō determinat ab auctozibus cui⁹ cōplexiōis sit splen pultri: tamē effect⁹ eius manifestat qz sit de massa sanguinea. alij dicit qz est splen: sed non recte: sed nostri doctores opinant qz sit quedam supfluitas cerebri puli eqm̄ q̄ in tempore sue natiuitatis per motū suū per nares emittit nisi statim ab aliquo recipiat mater pulli eā ab sorbet. soli exponitur z siccat z referuetur. z q̄to magis ericcat tāto est melior. **A.** in tyriaca esdre loco etus habet epris almelichi qd̄ reperio apd̄ Bentilē esse epar pulli equi idem in tertio canonis in fen. xv. in capitulo de curatiōib⁹ splenis inquit. sumat sp̄e asini siluestris: z splen equi. Simō Ianuen sis in ca. quebenomole: inquit quebenomole vt quebelecmelet: in decio practice: alia in cōfectione esdre quā azeze vocat eo loco aqua d̄ Autic. est almelichi. z in pantegni est epar pulli equi: sed in Antidotario illū splē pulli equi h̄r. Stephan⁹. z sic est qz epar almelichi z splē pultri z epar pulli eq̄ idē sunt.

Mergulus fm multos est auis que vulgarit noie vocatur murgonus in aquis habitat: z eius color vergit ad nigredinē z omnib⁹ satis notū est. **B.**asis in libro Affozis mor in libro. iij. in cap. de dietis medicinis z cibarijs: inquit. Altrial idest merlus auis nescio aut an sit idem. tu considera.

Chimolea fm cōpositorez est terra sarda sine Hispana. quidā terram argentariam vocant. **Silbertus** ibidē ait: chimolea. i. terra alba. **Jo. Serap.** in cap. de mulieribus qualiter significetur qz ipse sint pregnātes inqt chimolea est marmor inuentū in luto vtrid̄ **Idez** in suis simplicib⁹ in cap. de chimolea inquit. qz sunt eius due spēs vna est alba olida alta est purpurea vel vinctuosa. q̄ quando tangit adheret digitis. z est melior alijs hec apud **Dia.** vocatur gctimolia: cui⁹ alia est alba atqz densa alia purpurea. z quasi p̄guit apd̄ **Autic.** vocat lūtū chimolee. quidā falso putauerūt esse terraz sigillatam quod non creditur.

Laureola scdm̄ circa instās est cocognidum semen ei⁹. hic textus est falsus. nam laureola apud **Serap.** inter spēs lauri describitur z cocognidū apud **diascoride** vocatur camelea que alio noie dicitur mezereon. vnde per hoc dico qz laureola non est semen cocognidij. immo cocognidum est semen camelee seu **mangeron.**

Platocimnū fm cōpositorem est siler. ergo est siler montanū. nam platocimnuz est dicitur latū cimnū. quod est sili eos p̄trea **Silbert⁹** ibidem ait. **Platocimni.** i. sileris montani.

Lapis magnes fm **Dia.** gignit atqz inuenitur circa littus oceanū. apud **Bagodicas** z in india ab inuētoze sic vocatus. est autez colore ferrugineus magis habēs virtutes z velut spiritū in attrahendo ferrū. hunc lapidē quidā p̄bandi cā amoris virozum. **Diaplas** ait. magnes lapis indicus ab inuētoze eiusdē nois dicitur cui tantavis est vt ferrū ad se trahat. qz si iuxta euz adamas positus fuerit mox remittit.

Lapis agapis fm cōpositorem est lapis agarista. quidā falso putauerūt esse lapidē indatcum. fm **Dia.** est lapis potētias habēs maximas. sed qui colorē habz similit̄ pelliconis valet ad morsum scorpionis.

Muscelmum. i. oleū muscelinū qd̄ ex musco. z alijs specibus fit cui⁹ descriptio infra apparebit. quidā falso oleum balaminū putauerūt. sed nō recte. nam muscelinum dicitur a musco z balaminum: a grana been.

Petroleū. i. oleum petroleū qd̄ a moderis dicit esse napta seu spēs: z ab aliquibus dicit stercus demons. **Desue** in distinctiōne de oleis in cōfectione olei philosophoz inquit. est autē ei⁹ aliud quod fit a natura z perfert aliud minera: aliud mare: z est loc⁹ manatio nis eius in insulis z scopulis maris: z vocat napta: cui⁹ tres modi sūt. ē eniz quoddā subalbidū: z quoddā subrubeum tenue: z aliud grossum subnigrū. subalbidū vero est melius alijs: subrubeum est post illud: aliud vero postea.

Caballi marini fm cōpositorez sunt pisces habentes collū z caput z rostrū ad modū equi: z caudā ad modū lacerte reuolutā super dorsum z isti sunt pisces q̄ in mari inueniunt dicit vulgari noie caballini: eo qz caput h̄nt sile caballi capiti: z pedes sicut simō.

Licium fm eundē est succus de floribus capusoli vel oculus lactus. ergo est succ⁹ matrisilue que apud nos iuxta hortos inuenitur. infra in pillulis lucis minoribus

ostendam melius.

Herba siriaca fm eundem: z Mattheum siluaticū est malua. Hilbert^o ibidē ait. herbe siriace. i. malue si x^o dicerē rozis siriacti nō esset idē. nam rossiriacus est sumach. et herba siriaca est malua: z ambo recipiuntur in hac compositione.

Flos oleandri. i. nerion sue rodedrendō et est planta venenosa: cui⁹ folia sunt similia amigdale: sed matora z pinguiora: z flores rodon. i. rose similes semen est patēs sicut cornuveluti lanā deintus habēs silez ta cinto: scilicet herba est illi oblōga z angusta salsa nascitur locis aquosis z maxime i maritimis hec apud quosdā landrū vocat⁹ Dia. Sulfuracha fm quosdā est herba q̄ odorez habet sulfuris z dicit⁹ est spēs trifolij. Simon Zanuenis ait. dens equinus a quibusdam vocat⁹ sulfuracha planta iuxta fluuios nascēs fm vero Mattheū siluaticū dens calabalinus vel dens equinus est cassilago siue usquiam⁹. nam sine dubio dens equinus dicit⁹ a multis usquiam⁹: z est planta que nascitur multū iuxta fluuios z in sterquilinis locis z ē quā Papienses herbāpinulā vocāt.

Cardamus. i. nasturtiū z est nomen grecum. Hilbertus ibidem ait. cardamū. i. nasturtium. s. ei⁹ semen. miroz q̄ Galenus in vii. simplicitum dicit cardamus. id ē crocus ortulan⁹. z est ex herbis spinosis. qd̄ falsum est. naz cardamus est nasturtium. preterea idem in. vii. dicit. cardamus. i. nasturtium credo tamē qd̄ hoc acciderit errore scriptoris. nam debet dicere cardamus. i. croc⁹ hortulanus. Dia. de cardamo duo facit ca. naz eius species sunt multe. est enim cardamus domesticus dictū nasturtiū. z est cardamus aquaticus dictus senacion seu crisonum. et sic de singulis.

Mit. i. melāriū siue melachio. z apud modernos est nigella nigra que apud Dia. vocatur melantiū. multi falsi apothecarij loco git⁹ vtunt illo semine. qd̄ in blad is inuenit. quod a multi sgitonovulgariter dicit. s. nō recte nam git que in medicina efficaciam hz est semen minutū simile semini porri cū odore iocundo hoc semen inuentū fuit ab hodiernis. z apud nos vltra padum in terra nominata pinaroli inuenit z vocāt rochetā. an tiquo vero tpe vtebant nigella. q̄ colorē citrinū hēbat ac triangulatū cū odore priori. vnde sapientes volūt q̄ per git intelligatur nigella nigra. z per nigellā intelligatur nigella citrina z que hodie ambe note sunt.

Cixifur fm Hilbertū ibidē est minutū: s.

puto falsum nec sinopodia vt quidā dicunt immo vixifur verū est cinabruū. Simō ianensis inqt vixifur siue vrisur qd̄cunq̄ dicas corruptum est nā arabice zengifur dicitur et est cinabruū. Bulcasim in tractatu primo. inquit modus factendi zengifur: z est cinaprium ergo vrisur est cinapriū z nō minū nec est sanguis draconis: vt quidā crediderūt.

Cortex nere fm cōpositore est cortex cerasi agrestis. z eius semē a multis modernis machaleb dicit⁹ Jo. Archulan⁹ in. c. de signis lapidis renū inqt. nere. i. serasoz siluestriū sed plateari⁹ inquit: q̄ est arbor. in apulea inuenit pducēs fructū ad modū bacharum lauri: qua vtūtur saraceni ad faciendū tincturaz: si sic est cerasi agrestia nō sunt nere z p certo idem nō est: q̄ est arbor. in ca de machaleb inquit machaleb est medula fructus cerasi domestici vlt siluestris: z est i veritate medula cerasi siluestris cuiusdā quam mulieres arabū vtūt in oleo quo vngit capillos suos z alio noie vocat⁹ nere: z ē arbor cerasi siluestris apd̄ nos deferit machaleb ex tāua cui⁹ magnitudo nō ē vt dicit plateari⁹. **M**abathematico fm cōpositore est succ⁹ caulū agrestis z sic credo esse vez. fm circa instās est structū: qd̄ nō est: vide de ipso supra q̄ melius ostēsum fuit.

Electuarium ductis. s. anisi. 3. ij. gra. xv. liq̄ritie mastictis. añ. 3. ij. gī. v. camedreos 3m: ziberis: cinamomi galāge. maratri. i. femiculi: caui añ. 3. j. gra. xv. calamētū prefrti: pipis albi: z lōgi ciperi: squinātū: dauci: iret. i. ireos: amomi: folij assari. añ. 3. j. spice croci gūmi arabici: draganti. i. seminis aneti cala: mī aromatici. cubebe cardamomi: carpobalsami: leuistici: alexātri: iuniperi: fileris mōtant: pentastion: seminis spargij: reubarbari: ruzice: reupōtici: nucis miristice. ligni aloes. basiliconis: miltij solis: saxifragie: citri seminis citruli: ameos radicū sparagi: melonnis. cucumeris: z cucurbite: scariole: z petroselinū: been albi z rubei: storacis calamite. añ. gī. xv. pemptoz. 3. 5. z. 3. ij. 5. mell. q. s.

Istud clectuarium nō est in vsu: fm in cōtentionem cōpositoris dicit ductis ab abbate de curia qui illud composuit ad opus rogerij ductis filij roberti guiscardi.

Electuarium pliris arcticō. s. cinamomi: garofolorū: ligni aloes galange: spicemuc⁹ muscate: zinziberis: spodijsquinātū: ciperi: rosarum rubeaz: vtolarum. añ. 3. j. z gra. xv. folij liquiritie: mastictis: storacis: calamite: sanfucubalsamite: basiliconis: cardamomi: macropiperis: mirtillorum: corticū citri. ana. 3. j.

z gra. v. gemmarum been albtz rubet: cora-
li albi z rubet: cete combuste añ. 3. i. gr. ij. 5.
musci gra. vij. 5. camphore gra. v. sirupi rosa
ti quod sufficit.

¶ Istud electuariū est in vsu. dicit autē plirus. i.
cōpleta medicina. arcticō principiū inter-
pretatur. valet tristibus melancolicis. Hil-
bertus de anglia in. c. de differētia intesti-
nali. vel epatica hz vnam aliā descriptionē
que eadem est huc.

¶ Sanfucus sūm Dias. a siculus amaracus
nominatur. itē apud eundē cētaurea minor
ab aliquibus amaracus vocat. qđ falsum ē
nā amaracus si est sanfucus. nō est centau-
rea propterea sūm modernoz opintonem ge-
neraliter tenet qđ amarac⁹ sit alacōd sineve
huen. nā Aut. in. v. canōn. in descriptōe ter-
tia tro. alindaracaron ingredientū in tyria
ca magna. inqt amaracus. i. alacoen alba er-
go amaracus est matricaria. que apud aut.
in scđo canōnis. vocat vehuen. z est herba
que apud lombardos crispula vocatur. sed
sanfucus est vera maiorana.

¶ Balsamita sūm cōpositorem est mēta aqđi-
ca que alto nose similibū vocat. verū simili-
būm apud Aut. in scđo canō. vocat nemen.
sed nō recte. qđ nemē est serpilitū. balsamita
vero est menta que odorem parum balsami
reddit. z est herba que apđ nos iuxta aquas
inuentur.

¶ Sēme sūm nōz doctorū suāam sunt lapī-
des preciosi quas Mesue i electuario de gē-
mis. nā electuariū de gēmis dicit ppter lapi-
des preciosos qui ipsū ingrediunt. z vocan-
tur a multis fragmenta cordialia. z sunt pro-
prie zaphiri hiacinti sardini granate. z sūm
ragdi z istos quinqz lapides meo tēpe vidi
in ipso electuario ponere. quidā dicunt qđ
per gemmas intelligunt extremitates beca
albtz rubet. s3 prima optio est melior. Cō-
stantinus in viatico in ca. de lachrimis o-
lorū inquit gēmarū non perforatarum: ego
existimo qđ sūm ipsum debent esse margarite
sive perle: verū est qđ margarite sunt lauda-
te in isto electuario: sed magis laudantur il-
li lapides preciosi.

¶ Sirupus rosatus fit ex aqua infusiois
rosarum z zucca. vt docet compositor: idem
docet Mesue. oportet autē si hanc cōfectio-
nem facere volueris sūm intentionem com-
positoris: qđ accipiat infusio rosarū de qua
fit sirupus rosatus: z hec infusio clarificet
z coquatur zuccarū sūm artem: z quando co-
ctū fuerit adde spēs supradictaz. rez: z si
electuariū in moscellis qđ satis est notū.

Electuariū de succo rosarū. s3. zuccart: suc-
ci rosarū añ. lib. i. z. 3. iij. sandali albi rubei
z citrini. i. mahazari añ. 3. vi. spodij. 3. iij. dia-
gredij. i. scamonee cocte in citonio. 3. iij. cā-
phore. 3. i. tempera ad moduz electuarij cū
sirupo facto de predicto zuccaro z succo ro-
sarum: z fiat electuariū.

¶ Istud electuariū est in vsu. dicit autē
electuariū de succo rosarū ab eodem succo
quod recipit Hilbertus de anglia in capi-
de cura arthetice: sūm modernos habet vnā
aliā descriptionē que idē est. Petrus de cre-
scentys in ca. de rosaria: habet mel rosatuz
electuariū de succo rosarū. sirupum rosatū
z oleum rosatum. que oīa sunt ex auctori-
te Nicolai: supra est positū electuariū rosa-
tum. quod etiā est in vsu sub nomine electu-
arij rosati Mesue: z istud est in vsu sub noīe
electuarij de succo rosarū qđ satis est notuz.

Electuariū diaspodij. s3. isopi. ireos. thimē
melanopipteris. i. pipis nigri. añ. 3. xx. glico-
ni. timbre. pungam. cumini. añ. 3. xx. carnum
dactiloz caricarū pinguium. passularū enu-
cleatarum maratri. i. fenculi. añ. 3. x. zinzibe-
ris. anisi. carui. leuistici. ana. 3. v. mellis qđ
sufficit.

¶ Istud electuariū non est multum in vsu.
Hilbertus de anglia in ca. de causis tussis
habet vnā aliā descriptionē que eadē ē. Iso-
pus autē est herba satis nota. z hec est isop⁹
sicca. isop⁹ nō humida est pinguedo seu sor-
dices lanarū ouum. Aut. in. ij. casū. de vtra-
qz ca. facit. circa instans inquit. isopus her-
ba est satis cōmuns virtutem habent folia z
flores. non autē radix. in estate cum flores p-
ducit colligit. in vmbroso loco nō fumoso su-
spenditur z desiccatur: in medicinis folia et
flores abiectis stiptib⁹ ponūtur p annū ser-
uatur. singulis annis renouantur.

¶ Gliconiū sūm compositorē est pulegiū. Hi-
bertus etiā in sua descriptōe posuit glico-
nium qđ sūm quosdā est mētastruz. alii dicūt
qđ est calamētū montanū. s3 optio moder-
norum est si intentio cōpositoris est: qđ ipsuz
fit pulegium nos possimus ipsum sequi.

¶ Umbria. i. satiregia. sūm macz. idē inuent-
tur apđ Sera. i. c. de satiregia: hec ē herba
qđ hōz iuemat. circa instās ait. satiregia cū
flores pducit colligat z in vmbra desiccet.

¶ Pigamū ē ruta agrestis sūm Ba. i. viij. de
simplicib⁹. itē inuentū diapigamū. i. electua-
rium de ruta cui⁹ descriptio ista apparebit.
Electuariū ad restauratiōē hūnduarū. s3. li-
quirite. rose zuccari. añ. 3. ij. dragātū. gūmi
añ. 3. i. sandali albi z citrini añ. 3. vi. pap. albi

Dispo. 476.

3. i. 5. succi liquoris. amidii. portu. scariole. añ. 3. 5. spodij. garofiloz. floruz vuaz agre stium añ. 3. iij. cinamomi. 3. i. storacis. cala mite zinziberis ana. 3. ij. croci. 3. i. penidij. 3. ij. se. citruli. i. citruli. melonis. cucumeris. et cucurbite añ. 3. 5. se. citontoz. 3. iij. amigda larum. pineaz. berberis. sebesten. se. malue violari ana. 3. i. sirupi albi. quod sufficit.

¶ **I**stud electuariū non est in usu vna agre stis fm compositorum est lambrusca. **D**ia. in cap. de euathio inquit. euanthiū flos est vitis agrestis. que cū ceperit florere colligen di sunt flores ipsi z desiccādi z in testa repo nendi. melius nascit in sirta z cicilia. **P**lini. euantiū flos est vitis agrestis. q̄ lambrusca dicitur. **I**tesz alibi. oenantiū vitis lambrusce vna colligitur cū flore. z desiccāz in umbra zc. componitur autem ab inos qd̄ est vnum grece: z anthos quod est flos.

¶ **E**lectuarium contra lumbricos. **R**e. herbe de monte pessulano. i. fantomici lib. i. cornu cer ut: vsti. 3. iij. se. canapis. 3. ij. cinamomi. 3. ij. abrotani: absinthij organ. carui: bacarum lauri ana. 3. i. thimi: zinziberis: git. i. mtgelle nigre: q̄ melachion appellatur. lupinorū añ. 3. ij. cardamomi. 3. i. mellis decocti cum gra mine quod sufficit.

¶ **I**stud electuariū nō est in vsu. **R**ainald^o de villa noua in libro scdo in cap. de lumbricis z ascaridibus ponit electuariū ad lūbricos necandos expertum: z illud electuariū videtur in aliquibus rebus esse idēz. verum **N**icolaus in sua descriptione plura simplici ta habet.

48. ¶ **S**antonici fm compositorum: est herba q̄ inuenitur in monte pessulano. **R**ainald^o lo co eius habet cetonice que alio noie herba babilonica appellatur: z videt esse species absinthij: q̄ apud Serap. schea. vocatur qd̄ fm eundē est absinthium marinū: z si est si ne dubio. hoc apud modernos est absinthium marinū: z est illud qd̄ hodie granela vocatur aut herba marina aut somenzina. des fertur de ianua ad nos. z sunt qui vocāt ipsam herbā zenuinā: z ab aliquib^o dicitur semen sanctū. **N**icolaus florentin^o in libro. vj. in capitulo de vermibus vētris z cura iquit dixit iudeus qd̄ semen brian. alias. beatū datum in quātitate. 3. v. emitti facit niduz ver miū qui appellantur cucurbitini penitus: z ego existimo: qd̄ sit semen sanctū qd̄ vocatur semen vermiū. **I**dem infra ibidē in vno electuario ait: seminis vermiū: qd̄ dicitur san ctum a quibusdā dicitur semē santonici: qd̄ idem est fm modernorū sententiam.

¶ **C**eruus aīal est satis notum: os qd̄ inue nitur in corde ipsius z cornu ei^o adustum: z alie pres ipsius multa iuuamēta habēt in medicina sicut est notū practicanibus: mo dus autē adustionis cornu eius est qd̄ acci piatur cornu cerui: z incidatur minutum: z ponatur in olla in fornace: z ibi dimitatur die ac nocte: deinde extrahatur: si est albus signū est qd̄ est cōbustū: sin aut facias iterū tantum: qd̄ sit bene albus: deinde referuetur.

¶ **S**iloantropos. **R**e. folij. i. malabatri. s̄qnāti: ci per: assari: euforbi: thimi: petrosili: mace donici: aneti: lapidis iunctis. añ. 3. ij. 5. cina mōi: calami aromatici: polipodij: sifalidos: melanopipis. i. pipis nigri: leuistici. seminis petroselini: feminis vitice: lithos spmatis: bardane gūmi hedere añ. 3. ij. galange: nar di id est spice nardi. z doarte betonice: su. i. valeriane. meu. sparagi. cardamomi. apij. maratri. i. femiculi. eruce cinapis. ozobi al bi z rubei. añ. 3. 5. gario. zinziberis. costi cas sie lignee pretri. celtice. mitra. chebulozum cortici. olibani leucopertis. i. pipertis albi carpobalsami. carui. cimini. bacarum lauri. sileris. i. sileris montani añ. 3. i. olei nardi. pulenij sambucini. id est de sambuco. musce lei. id est de musco. añ. 3. i. xv. mellis qd̄. s.

¶ **S**iloantropos amic^o hominis vel miseris cors interpretat. hoc antidotū apud nos est in vsu: sed eius descriptiones sunt diuerse fm diuersitatē locozum. nā sunt ex hoibus q̄ faciēdo ipm errāt. sicut ostēdā. **S**ilbert^o de anglia i ca. de signis descriptōis lapidis re nū z vesice hz siloantropo matuz z minus que fere idem sunt. licet quedam simplicita mutauerit quedam omiserit.

¶ **S**iloantropos etiam aliquando inuenit pro quadam herba que est spēs lappagi. vñ **D**ia. in ca. de aparine inquit. apparine quaz greci siloantropo vocant latine purpurea: vel lappago dī herba eius. cuius formā ibi docet que apud nos circa hortos nascitur. z muros. **P**lini. inquit. apparine aliquid onfaco carpon. alij siloantropo vocāt ramosam vi futā quibus sensus in ozbez ramoz. folijs. p interualla semē rotūdum durz z cōcauū sub dulce: nascitur in frumētario agro. aut hortis pratisue asperitate vestitū tenaci.

¶ **S**olum. i. malabatum sunt ex hominib^o qui loco eius ponunt folia gariofilii. s̄z hodi erni doctores magis laudant spicaz. aut ma cem q̄ folia gariofilii. z sic meo tempore in isto antidoto macem vidi ponere.

¶ **A**ssari. i. assarabacare: cuius radix vsui medicine comperit. **S**ande **S**al. in sexto sim

plūcium. cassaron. i. assarabacara. iuuamētū quod est in hac planta sunt radices eius.

Petroselinū macedonicū fm cōpositoꝝ est alexandrū vel oltzantrū: cui⁹ semē est ni grum: quod satis est notū. sunt ex hoibus q̄ componūt in isto antidoto semē petroselini z macedonicum: sed errant. nam sapientes volunt intelligi solū petroselinū macedonicum. quod est alexandrū: z hoc est verū. naz paulo inferius in descriptione huius antidoti recipitur semen petroselini. id est petroselinū vsualis.

Lapis lincis fm compositorē. est lapis q̄ fit ex vīna lupicuarū coagulata in mōtib. Enax in suo lapidario i. c. de lapide lincis. dixit q̄ fit de vīna lupicuarū. mīcta: z in montibus coagulata: q̄ in domo seruata generat oprimos fungos. Dīas. facit capitulum de latto lincis. i. vīna lincis: que z mul ti ligurum vocant.

Fisalidos fm cōpositoꝝ est filipendula. dant mihi admirationē verba Simo. Zanuenfis: qui dicit fisalidos: vesichago: chechēgi: cacabū. idem spēs est solatri. fm em̄ intētionem suā fisalidos est alchechēgi: q̄ mōdernt nō approbant. tpe etiā met supra in. c. de filipēdula inquit filipēdula in antidotario Nicolai: in cōfectione filioantropos. sed manifestū est legētib. Nicolai: in p̄dicto antidoto nō expresse filipendulā: nisi sub nomine fisalidos. aut igit̄ text⁹ est de p̄auatus: aut sub noīe textus fisalidos intellexit filipendula: z si sic sibi ipsi cōtradicit dūz dicit q̄ est alchechēgi. veritas autē est q̄ filipēdula ibi ponitur sub noīe fisalidos Mattheus siluaticus in cap. de filipēdula inquit filipendula fisalidos patriscuria idē. Item circa instans filipendula fisalidos alio nomīe appellatur in maritimis ptibus. z in apulia z in montuosis locis reperitur. radix eius precipue medicine cōpetit. per decez annos in multa efficacia seruat. in fine autūni colligitur. Idem in fine aut. valet electuarū hoc apud fit ex ea. f. filioantropos ad eadē ap̄d nos etiā nascit̄: cuius folia sunt similia petroselinis: sed plena z nō expāsa cū capitello simile aneto habente florē albū: radicem habet factam vt peonia: sed minorem: hec apud nos in p̄atis inuenitur.

Lithospermatis fm cōpositoꝝ est mīllū solis sed Hilbert⁹ ibidē h̄z mīllūz solis z lithospermatis: z dixit q̄ est saxifragia. q̄ credo esse falsum. sicut apparet apud Simo. tanuēf. in multis locis: vsq. in. c. de calib. z in. c. de lithospermatis. z sic meo tpe p̄cordati fuerūt doctores

ponere in isto antidoto p̄ lithospermate mīllū solis. sunt ex hoibus qui ponūt felinum spermatiss p̄ lithospermate sed non recte: q̄ ibi habet seminis apij.

Bardana. i. lappago maior. q̄da z p̄sonati am vocauerunt alij lappam vocant. quidam sapientes dixerūt q̄ bardana siue lapa ingreditur in isto antidoto q̄ filioantropos p̄ herba idem est. vñ Hido. lappa dicta q̄ habeat caulē ingentē per terrā dispositū. hec a grecis filioantropos vocatur: quod vestib⁹ hominū inhereat ob asperitatem sui.

Orobus albus. i. herbilla alba. orob⁹ rubeus. i. herbilla rubea. de qua Dia. in ca. de herbo dixit herbū siue vt alij orobū nascitur in lenticula. ferit etiā. cuius aliud paliduz. aliud subruffum. z aliud albū. ab Aut. i. scdo canoī. eodē noīe vocat̄: sed miroz q̄ tpe in si nonimis q̄ sibi attribuūtur dicat herbū. i. orobus z est amelictarda q̄ est aurū romanū z achirofa. cui⁹ gūmi d̄z carabe. q̄ falsuz est nam herbū est orobū: sed non carabe sunt q̄ ponunt victā p̄ orobo: sed errāt. z mirat⁹ fuit de quodā apothecario q̄ ponebat. loco orobi victam. fm autem Gulielmū placentinuz herbū est robilia seu cicercula.

Galia muscata q̄ intrat in p̄ctosis medicinis: z electuarijs sic fit. Be. mastics. 3. ij. gūmi. f. gūmi af. 3. i. cāphorē. 3. i. hec autē bñ terant z cribent z trocisci informēt cū aqua rosata. z siccēt in ymbra. z postq̄ fuerūt desiccati terant subtilissime. z misceant cū. 3. iij. olei sambucini colati. etiā buliti ad medietatem cū spectebus istis bñ tritis. Be. cinamomi. gartofiloꝝ. nucis muscate añ. 3. 5. ex om̄ibus istis bñ manibus malaxatis fiāt trocif. i medio concaui. z cum sigillo sigillati ad p̄diana. 3. j. 5. z postea vngantur aqua rosata mixta cum musco.

Galia autem muscata fm compositorē sunt trocisci facti cuz musco z alijs specteb⁹ quidam dixerunt q̄ dicitur galia. q̄ primo in gallia prouincia fuit reperta. circa instās dixit. galia muscata quidaz dicunt q̄ fruct⁹ est: sed falsum: sed est quedam confectio ex spectebus aromaticis z musco. Mesue in dīstinctione de trociscis posuit aliā descriptio nem. que non concordat cum ista. z pp̄ hoc volunt medici q̄ quādo inuenit̄ in receptis Nicolai galia muscata. intelligam⁹ de illa q̄ fit fm hoc. idem intelligere debemus in receptis Mesue. apud arabes such est galia. infra apparebit descriptio Mesue in tractatu de trociscis.

Oleū sambucini. i. oleū q̄ fit ex floribus

Tambach seu zambach seu vt vulgo gefemi
num cuius modus infra apparebit. hanc cō-
fectionē oportet conficere cum bona diligē-
tia. z isti troisci debent sigillari cum sigillo
facto: vt docet albuchasim.

Aqua rosata mista cū musco. sic d3 fieri. Be. a
que rosate bone. z electe lib. ij. musci. bont
odoris. non falsificati a us. i. tere. z pone i bo-
cia. de vitroz distilla cū lento igne paulatiz
quousqz tota distillet postea repone eam in
vase vitreo: z stringe os eius: z vttere in istis
troiscis. z vbi oportet.

Iustinū. Be. cinamomi. folij costi. nardi. id est
spice nardi. castie lignee. aristologie rotun-
de z löge. elemij. yfopi. pulegij. artemisie. pē-
tatonis. i. quicqz folij. leucopipis. i. piperis
albi. ozobi. i. herbilite. perroselini. leuistici. i.
cheilid. macedonici. feminis vitice. feminis
grami solis. citri saxifragie: tunipi semis spa-
ragi. fileris mōtani. apij. aneti. pigami. i. ru-
te. femiculi. anisi. bacarum lauri. ana. ʒ. i. ʒ.
mellis quod sufficit.

Iustinū autē a iustino imperatore cōpo-
situm seu inuentū d3. Silibertus de anglia
in cap. de signis discretionis lapidis renuz
et vesice h3 vnā aīā descriptionē q̄ cōuenit
cū ista hoc antidotū est multum in vsu.

Elemij. i. enule cur⁹ radix vsu medicine
cōpetit circa istās ait enule duplex est ma-
neries. s. hortulana z cāpestis: q̄ maioris ē
efficacie radix eius in medicinis d3 poni nō
folia: colligitur radix in principio estatis: z so-
li exsiccat. ne humiditate putrescat. p̄ duos
annos seruatur vel p̄ tres.

Artemisia. i. mater herbarū siue berenge-
sis. Plin. inquit de artemisia mulieris hanc
gloriā affectauerē in quibus artemisia vxor
mansuoli regis adoptata herba hoc nomine
vocatur: que ante paternis vocabatur. sunt
quā ab arthemide que est diana arthemiam
cognominatam putant: quoniam priuatim
medicatur feminaz malis.

Catarticū imperiale. Be. diagredij: mirabol.
citrioz: hermodactiloz: zuccari. añ. ʒ. iij.
ʒ. cinamōi mardij: saxifragie: polipodij. añ.
ʒ. ij. cardamomi: zinziberis: celtice: melano-
pipis. i. nigri: macropipis. i. longi: gariofo-
lorum añ. ʒ. j. ʒ. mellis quod sufficit.

Catharticū autē imperiale. i. laxatū p̄ im-
peratoribus vel p̄ alijs delicatis hoibus in-
terpretat. Silibertus de anglia in capt. de
signis discretionis lapidis renuz z vesice
habet hanc eandem descriptionem.

Ritontripon. Be. nardi. ʒi. pilobal. i. ligni bal-
sami: acori: cinamomi: paucedani: meij: me-

lanopiperis: leucopiperis: z macropipis: sa-
xifragie añ. ʒ. ij. ʒ. carpobalsami: gario. costi
reupon. liquiri. dragā. alex. idri. i. maced. ca-
medrei: apij: feminis: spagi. balsiconis seīs
vitice. feminis citri. añ. ʒ. j. z gr. xv. folij cro-
ci. s̄qnāti castie. lignee: bdeltij: mastictis: treti.
i. ireos: amomi: leuistici. seīs grami solis: pe-
troselini: seīs sinoni: cardamōi: aneti: eufor-
bij lapis lincis: olei nardini z muscelini añ.
ʒ. i. minus gra. 4. mellis quod sufficit.

Ritontripon. i. conterens z frangēs lapi-
des: interstatur Gubert⁹ de ang. in. c. de si-
gnis discretionis lapidis renuz z vesice po-
nit hanc eandem descriptionem.

Nardi. i. spice nardi. Au. in libello de vi-
ribus cordis enumerās simplicita cordialia
p̄mittit se dicitur de cipro z mace. in capt.
de spica nardi. z tamen de ea ibi nō ullū repe-
ritur fecisse capitulum. qd̄ ex defectu trāsa-
toris accidisse suspicandum est.

Paucedanū fm̄ p̄po. est fencul⁹ porcini.
et apud Serap. in p̄prio cap. est herbaturū.
circa istās ait. paucedanū herba est q̄ alio
noīe fenculus porcini⁹ d3. cū autē inuenit in
receptis medicine radix poni d3: qz plus h3
efficacie: radix collecta p̄ duos annos seruatur
sed melius est vt singulis annis renouetur.

De lanopip. i. pipi nigri. leucopip. i. albi
macropip. i. longū. z hec tria inueniuntur al-
quādo in receptis sub noīe triū pipex. quod
idem. sunt ex hoibus qui nō ponit in isto an-
tidoto nisi pipem nigru z album: sed fm̄ plu-
res tria debent ingredi.

Carpobalsami. i. seīs balsami. sunt ex hoī-
bus qui dicunt qd̄ debet dicere opobal. z est
succus emanās ab arboze balsami: de⁹ scit.

Reupōticū ē radix s̄lis reubarbaro. z d3
a reu qd̄ est radix. z ponticū: qz inuenit in in-
sula pōti. vel d3 ponticū a sapore. circa istās
inqt̄ reupōticū p̄ decē annos pōt̄ fuari. ē autē
s̄lis reubarbaro. z eligēdū ē qd̄ graui⁹ est in
suo gñe z amari saporis: cōtinuū. h̄is venu-
las sicut reubarbarz distictas: nō t̄i git sicut
id aliquātulū est amarū: z pōticū h3 saporē

Balsicon. i. ozimū gariofolatū: vt dicitur
fuit. Au. in libello de viribus cordis testa-
tus est: qz ozimum est balsicon.

Mitridatū magnū. Be. stozacis. calamite. ga-
riof. nardi. i. spice nardi. pilobalsami. i. ligni
balsami. ozobi lērisci. lace. dragāti mastictis
galbani. gūmi. tunipi asphalti. castorei. offei
bdeltij. terre sigillate. melliloti. laudani. op-
poponacis. carmōiact. opij. sulfuris viui. liq̄ri-
tie. nitri. ipoq̄stidos. acacie rose. cādreos
ipertico. abrotāi. peonie. isopi. ozigū. elemij

lenule rami cedri. daphnidos. aristologie longe cipi. paucedant. rous marini. radicū trigi. balauſte. cimaz. mirri. pſidie ſemis ro mei. ſq̄le. carpobalaſam. i. ſeis balaſam. anifi gir. uſq̄ami. cimini. ſemēſi. cardamōi. ſiler. mōtani. reſapy. ſemis rute. ſimoni. i. petroſe lmi. agreſtis. ſemis niconis leuſtici. apif dauci. i. ſemis paſtinace agreſtis. ſemūſ rape. macropiperis. i. lōgi piperis ſemis vitice amomi ana. 3. ij. acozi illapheos. caſſaſami. catariace. zuzozarte ana. 3. ij. balaſami cnamomi croci coſti ſquināti zinz. malaba tri mirre terbenne. olibani. i. thuris caſſie lignee agarici ſpice celtice reupōtici treos diptami praſſi. i. marubij albi colocoquintide ſticados arabici artemi. calamētū ſcozideō. idēſt a lei agreſtis cāepitheos piperis albi pipis. nigri ſeis petroſelini ozimi anagodā foli aquatici carthami. i. ſemis croci hoz u lani pētaſilonis añ. 3. i. bacarum lauri. 3. 5. vinū vetuſtiſſimi. 3. i. mellis quantū ſufficit.

Metridatū autē ſm intentionē cōpoſito. eſt mater oīz ātidotoz. **S**ilbert⁹ de angla in ca. de diſſentia iſteſtinali vſ⁹ epatica di xit metridatū. i. mater oim ātidotoz vſ⁹ a me tridato rege dictū. ſine dubio metridatum eſt pfectio magna ſicut turtaca a metridato rege pōti inuētoze dicta. nā cuz metridates rex pōti in boſpharo vbe a pōpeto ac roma nis obceſſus eēt tā de ſeipſo deſper. ſvene nū vpozib⁹ pellicib⁹ ac filiis potandū dedit qd cum z iſte nouiſſimo ſumpſiſſet bñficio medicaminū qbus vitalia ſua p̄muniuerat nequaquā mori poterat p̄nde tādē gallo cut dā militi q̄ iam muro deſoſſato itrauerat vz bem tugulū p̄buit ſicqz finuit vitā. **A**ut. 15. cañ. habz vnā aliā deſcriptionē quā dicit eē deſcriptionē cōem. ſed nō eſt eadem. verum eſt q̄ ſunt ex hoib⁹ q̄ faciūt ipſuz metridatū ſm **A**icolaū z ſunt ex hoib⁹ q̄ faciūt ipm ſz **A**uic. z pp̄ id ābas deſcriptioēs annotabo.

Orob⁹ lētici ſz cōpoſitoz eē lacca: ſz ſm ſapientes ille text⁹ eſt falſus: qz debet dice re orobiz leuſtici: z ſic credo eē verū: qz **S**ilbert⁹. ibidē dixit orobi leuſtici: ex quo patet q̄ p̄ orobū intelligit herbiū: z p̄ lentici in telligit leuſticiū: qd̄ alio noie choſiz appellaſ: z ſic meo tpe cōcordati fuerūt doctozes ſapientes eſſe tenendum.

Gūmi iuniperi ſm **M**attheū ſiluaticum eſt vernix: vt apparet in ca. de vernice: vbi ſic ait ex auctoritate **P**auli. vernix eſt gum mi cuiuſdā arboris q̄ in xpianoꝝ p̄tib⁹ naſci tur: q̄ arbor iuniper⁹ vocaſ. ergo pro gūmi iuniperi itelligit ſandaraca: ſeu vernix. vey

aliq̄ i iſta deſcriptōe loco gūmi iuniperi ponū t gūmi cedri vt **S**ilbert⁹ i autē gūmi cedri po nere voluer⁹ i ſra i iſa d̄ rāis ceri dicā qd̄ ſit.

Oſſet ſz cōpoſitoz eſt gūmi heder. **I**dē exponit **S**ilbert⁹ ibidē: z hoc gūmi eſt ſa tis notū vocat ab aliquib⁹ opocū. nā cūfos ap̄ d̄ dia. ē hederā

Nitrū apud **A**ut. in. 2. cañ eſt baurach ar menū. **S**erap. in ſuo breuatio in ca. de egritudinib⁹ q̄ generant in aurib⁹ dixit: q̄ nitrū eſt baurach rubeū. **I**dē **S**erap. in lib. de ſimplicib⁹. in ca. de baurach ait. affromi trū baurac. i. nitrū z ſpuma nitri ſpēs bau rach. z mure ipi⁹ ſūt ſicut minere ſalis. nā ex eo eſt ad modū aq̄ fluēs: deide petrificat z ex eo eſt qd̄ eſt in minera ſua ſicut lapis: z ex eo eſt rubeū z ex eo eſt albū z puluerulē tū z multo z colorū. z nitrū q̄uis ſit ex ſpēs⁹ baurach. hz tñ opatiōēs alias a baurach. et ibi **S**erap. de eo multū loquit in hoc ātido to. ſunt ex hoib⁹ q̄ ponūt p̄ eo ſal panis ſunt etiā q̄ ponūt ſal nitrū: quovtunt bōbar darij z ſunt qui ponūt ſal rubeū vt eis placet.

Bai cedri ſm cōpoſitoz ſūt rami iuniperi ſz ignoro. verū eſt q̄ vnū p̄ alio pōt ponū ra mi aut ſm **I**ſi. in ca. de arborib⁹ dic q̄ ſunt qd̄ de trūco manāt ſicut a ramuſculis cetera ſz ce dr⁹ nō eſt iuniperus verū eſt ei⁹ ſpēs. **D**ia. de vtraqz cap. facit: z inq̄t cedr⁹ eſt ar bor. vñ ſit p̄ cedria q̄ eſt parua atqz ſpimo ſa z ſūt ei due ſpēs vna eaz q̄ gerit fructuz ſilem cupſſo. ſz eſt minor eo multū: z alia ge rit fructū ſicut granū mirri. z hec eſt arbor q̄ apud **A**ut. in. 2. cañ. vocat ſerbin. z iſpe cō putat eā arborē inter gūa arboris p̄mi. eiuf lignū noiaſ lignū mortuoz qz cōſeruat cor pora mortua a putrefactione: z cuſtodit cor pora mortuoz z d̄ſtruit qd̄ eē iſ de hūidita te. poſtq̄ dixit de arboze ipi⁹. nūc volo nar rare de gūmi ipi⁹ qz iuenit aliq̄ in iſto an tidoto loco gūmi iuniperi ſcribi gūmi cedri. ſi cut ſupra p̄miſi. dico ergo q̄ gūmi cedri eſt quā **A**uic. in. 2. cañ. vocat chitran. z dixit q̄ eſt arbor q̄ nominatur alſerbin z virt⁹ ſumit ei⁹ eſt ſicut virtus ſumi picis z ſit ex eo ole um cui⁹ ſeparatio eſt cū lana: ſicut ſeparat ex pice. idem in cap. de pice de iſa loquitur idem in cap. de ſerbin ait. **S**erbin eſt arbor alchitrā. nos quideſ iam locuti ſum⁹ de al chitran. **S**erap. in cap. de chitran dixit eſt oleū qd̄ egredit ex ſerbi. z ſerbi ſūt due ſpēs de quib⁹ idē narrat qd̄ narrat etiā. **D**ia. de cedro. meli⁹ aut alchitrā ē illū qd̄ eſt ipſiſz clarū z habz fortē odorē cū horribilitate. z q̄ſi intingit digit⁹ in eo non cito ſluit ex di

gltō propter suā spissitudinē: z qñ stilla eius cadit in loco remanet collecta: z non expanditur: hec a multis dicitur pix liquida et ab aliquibus vocat̃ picula: z ab alijs gummi ceteri quod idem est.

Daphnidis fm̃ cōpositorē est laur⁹. s. folia ipsius arboris: et non semē vt quidā crediderunt: q̃ infra itez h̃z bacarū lauri que sunt fructus ei⁹ arboris. **Sal.** in. vi. simpl. i quit. gr. j. laur⁹ folia hui⁹ arboris z fruct⁹ ei⁹ sunt bace lauri. ē alia spēs lauri noiāta noiē laurtz ē plāta pua q̃ noiāf laur⁹ alex ādrina.

Tring⁹ fm̃ Dia. est nux agrest⁹: z ē herba spinosa: cuius folia in iunio cōeduntur z in sale componuntur: z hec apud Serapiones est species cuiusdam herbe vocate centum capita alba: q̃ apd nos d̃r a multis cardo panis: z ei⁹ orusest in prias z in loc⁹ sabulosis nō est aut̃ secacul⁹ qdā crediderūt **Auer.** in. v. col. dixit elgazaria: qd̃ ispanivo cāt pāicald: z ī arabico alch artama: z alij secacul. z in latino tringi d̃nr Bartho. montagna. in suis cōsiltijs in cōsilio de sterilitate dixit q̃ iring⁹ est secacul: qd̃ est falsum: quia Sera. de vtraq; separata facit. c. z hoc satis est notū apd sapiētes q̃ iring⁹ nō ē secacul.

Psidie. i. cortex mali granati fm̃ cōposito rē. si aut̃ repit̃ p̃sigie itelligit̃ storax liquida

Romey fm̃ eundez est semē raffani. **Idē** gilbertus dixit romei. i. raffani: z sic meo tpe vidi semen raffani ponere.

Sit. i. melancium. **Aur.** in sua descriptio ne h̃z melāchio: z est pepitū qd̃ falsuz est. nā infra in eadē cōfectioe h̃z optū: qd̃ nō est cōsonū: de quo infra. git aut̃ fm̃ circa istās herba est q̃ inter frumētū nascit̃: z semē habz ni grū triāgulatū: cum in medicina repitur semē n̄ herba d̃z pōt: aliq̃tulū h̃z amaritudinē p̃ hec h̃z bavidet̃ hic auctor denotare illd̃ qd̃ inuenitur in bladis. z comedit̃ cū frumēto: sed nō recte: qz illud in medicia nullaz aut paucā h̃z efficaciam. sed git quod debemus intelligere est semē nigrū simile semini porri cum odoze iocūdo z est nigella nigra: cuius capitulum inuenies apud diaf. sub noiē melancium. Item p̃lt. git. est grecus melācium: alij melanspion vocant. ille q̃ de no uo scripsit intulit̃ lumen malelucens dicit nascos. i. lappa qd̃ falsum est. naz infra h̃z illapheos: qd̃ est bardana.

Cardam⁹ fm̃ **Sal.** in. 7. simplicitū ē nastur. **Idē** dixit Gilbertus in eodē loco. fm̃ p̃o il lud lumen: qd̃ voco malelucēs est cardamomū quod falsum. aliud em̄ ē cardam⁹ z aliud est cardamomuz: sicut est notū sapientibus

tesapti fm̃ compositorē est semen sinapis vsualis z non semen fenapis albe vt dicit lumen malelucens.

Adicon fm̃ cōpositorē est semē papaueris albi fm̃ lumē malelucens est semē papaueris nigri: qd̃ falsum est nā micō est papauer z quādo inuenitur papauer: simpliciter de papauere albo intelligitur.

Leusticū apd **Aur.** in. ii. casū. vocat̃ chel sim z fm̃ quosdā est quā **Dia.** ligusticū vocat̃ s. in isto antido. dictū fuit q̃ inuenit̃ ū multē descriptioes in quib⁹ nō ingredit̃ leusticum: sed in loco vbi dixit orobi lentifici d̃z dicere orobi z leustici: qd̃ melius est.

Illapheos. i. bardana: siue lapago maior seu presonata qd̃ idem est.

Cassam⁹ fm̃ cōpositorē est panis porcin⁹ **Gilbertus** dicit ciclamitis. i. cassam. et sic est nā cassam⁹ panis porcin⁹: z ciclamē idēz sunt. hoc a **Mesue** vocat̃ Artanita. et ab ali quib⁹ vocatur malū terre. z ab alijs buthor mariē. apud romanos dicit̃ tuber terre. eius radix vsut̃ medicine cōpetit.

Carhariace est rasura cornu cerui fm̃ cōpositorē. **Gili.** dicit catariace vel canarti. i. cornu cer. zucozarie fm̃ p̃fatos auctores est flos agni casti. circa instās ait. agnus cast⁹ frutex est siue arbor: cui⁹ folia cōpetit̃ vsut̃ medicie: z ei⁹ flores nō aut̃ radices: flos autem appellatur agn⁹ cast⁹ a vulgarib⁹ autē quibusdā salices marine vocant̃. herba etiā vocat̃ agn⁹ cast⁹ z vbiq; in receptis simpliciter agnū castū inuenies: intelligas flores. agnus cast⁹ in oi tpe repit̃ in aquosis locis. flores in vere: z in autūno colliguntur. per annū z nō plus in multa efficaciaz seruātur. vtridiz agnus castus maioris efficacie est q̃ exiccatus.

Balsam⁹ est liquor emanās ab arbore balsami fm̃ **Aur.** in. ij. casū. balsamus est arbor que nascit̃ in egypto: in loco vbi dicit̃ ocul⁹ solis: fm̃ autē **Dia.** nascit̃ solummodo in iudea in currib⁹. vel in locis humidis: et sunt ex hoibus q̃ sophisticāt̃ ipm̄ h̃z pōt̃ p̃bari ml̄tis exēptis. primo ex eo q̃ videm⁹ adherere labijs vulnēz ei⁹ ligni: a quo emanauit balsam⁹ etiā in aq̃ dissoluit̃: z p̃pterea dicit̃ auctores: facile de panno eo infecto lauat̃. **Dia.** aut̃ dicit̃ i aq̃ m̄iectū. primo petit̃ fūdū postmodū dissoluit̃: z totā aquā albā facit z p̃pterea vocat̃ ipm̄ lacrimū: z grece d̃r opos balsamū. nā opos est lacrimū velut lac. z siml⁹ r̄ opoffi c̄i vocat̃ lac ficul nec ab ipso: h̃z qz in partib⁹ nostris vez balsamū non inuenit̃ cōposuerūt auctores quedā olea q̃ possunt

administrari in oibus locis vbiq; ingredi-
tur balsamus: de quibus infra in tractatu
de oleis dicitur.

Malabatrū. i. foliū indum: et nō sunt folia
gariofiloz: vt quidā credūt. **Sal.** aut in. vij.
simpliciu inquit. malabatrū foliū. i. foliū in-
dianū: spice simile est fm stutē. **Dia.** aut de
ipso duo capitula facit. vnū qd incipit foliū
vel folia sunt herbe q in india nascunt locis
humidis et paludosis. colligunt autē hec fo-
lia in aqua supnatāta. est aut optimū foliū
quod est leue: et albidū viscidum: et sua uiter
olens in modū spice: gustū nardi referens:
et aliud capitulū facit de malabatro: et ibi di-
cit. malabatrū pauuerūt multi esse nardi in
dici foliū sed fallunt rē. circa instās aut. ma-
labatrū. i. foliū paradisi: vel foliū albi mul-
tum est caruz: sed illo carem. cutus loco po-
nimus folia gariofoli: vel spicā nardi. **Auic.**
in. ij. cañ. in cap. de folio in fine dixit: lo-
co eius ponit pondus de mace: aut etiaz de
spica: et sic hodierni loco folij indi ponūt spī-
cam nardi aut macem.

Anagodā fm cōpositoze est sumach: idēz
exponit **Silbert** ibidē. sumach autē apud
aliquos rosariū vocat. foliū aquaticū apd
auctozes nō reperio ca. sub illo noie. verū fm
quodā foliū aquaticū est foliū agreste: et si-
c est **Dia.** de ipso facit cap. sub noie folij a-
grestis. cutus duo sunt gñā. mascul⁹ et femia
que saposis nascit locis sicut buon. i. herba
epatica vā alia herba nascēs sup lapides: s;
viridiora folia h; sicut oltue et h; gā teneram
et breuē et radicē tenuē et florē albū et minutū
sicut micontij. i. papauer. et ego vidi in parti-
bus nostris foliū aquaticū natās sup aquā
cur⁹ folia sunt maiorā folijs oltue: qd ē notū
Musa enea. s; pīptis albi gr. xvij. thuris ma-
scul: mirre. gētiane iusquiami. añ. 3. vj. optij
3. iij. croci. 5. iij. minus. gr. vij. euforbij. ar-
sto. longe et rotunde mādragore. añ. 3. j. et 3.
mellis quod sufficit.

Musa enea autē s; a peritissimo philoso-
pho. musa muēta pprie datur quartanarijs
ante horaz accessiois in modum auellane
cū vino calido. **Silbert** de anglia in ca. de
cura artetice fm magistros h; hanc descri-
ptionē. hoc antidotū apud nos est in vsu ma-
gime fm istā descriptionē: q; **Nicholaus** h;
vnā aliā descriptionē que vocatur musa ma-
gna que in vsu nō ē reperitur etiā quidā fruct⁹
vocatus musa. et iste est fructus in quo pec-
cauit primus parens.

Dicleata. s; mirabo. indoz cheb. mūdator:
et affator. añ. 3. ij. 5. belericoz: emblicoz as-

fatoruz. añ. 3. ij. nasturtij. 3. ij. 5. cimini. anisi
maratri. i. fenculi ameos. carui. añ. 3. j. 5. in-
fusa in aceto die et nocte dimittant. et affata
puluerizentur. tunc adde. spodij balaustie.
mastictis. sumach. gummi. arabici. ana. 3. j. et
gra. xv. fricentur omnia cum oleo rosato: et
temperentur cū succo mirino.

Dicleata autē s; experta. pprie valēt ad
emoroidas. et ad vētris to:tionē. et alia mul-
ta. **Silbertus** de anglia. in capt. de diaria
habet vnā aliā descriptionē q; similis ē huic.
item **Auic.** in. v. cañ. habet vnā altā: s; non
est similis. nec in vsu venit.

Mirabolani indi. i. nigri qui sine ossib⁹ in-
ueniuntur chebuli ac alte spēs sunt note. et
modū affatōis docet liber q; d; bulchafiz in
libro secūdo de pparatōe medicinarū q; mo-
dus iste est. opz q; imbibas mirabolanos in
dos vel chebulos vel citrinos vel bellertcos
vel emblicos. in aqua citonioz. i. in succo ci-
tonioz aut granatoz acetosozū aut in succo
vve acerbe deinde sicca eos. bñ et madefac
in oleo rosato vel in oleo de lētisco aut oleo
mastictino vel butiro vel oleo oliue: deinde
assa sup patellam ferreā vel textā calefactā
primo: et caue ne aduratur ita vt destruat
virtus eorum.

Rosata nouella. s; rosarum succari liqritie
añ. 3. j. 3. j. 5. cinamomi. 3. ij. 2. 3. ij. et gra.
ij. gariofiloz. nardi. i. spice nardi 3. ij. galā
ge nucis muscate zedoarie storacis calami-
te cardamomi apij ana. 3. j. et gra. ix. añ. viij.
mellis quod sufficit.

Rosata autē fm compositozem dicit a ro-
sis et nouella respectu veteri q; recipebat ta-
bar. i. sulfur viuū tamen miroz q; in ea sul-
fur viuū non ingredit. **Guilielmus** placenti-
nus in suo antidotarjo habet hanc eandem
descriptionem.

Apiū herba est satis nota. fm circa istās.
qñ simpliciter ponit in receptis semen debz
poni. **Lolumella** in suo lib. de cultu hortozū
inquit nūc apio viridi crispet florida tellus
nunc capitis porri longo resoluta capillo.
Rubea trociscata. s; liqritie cinamomi papa-
uer⁹ albi. añ. 3. iij. 2. 3. ij. et gr. v. croci. rose ius-
quiami semis apij. añ. 3. iij. et gr. xv. nardivio-
larum. añ. 3. j. et gr. vij. 5. gariofiloz storacis
opij. thebaici. i. illius puincte. ana. 3. 5. troc.
croci: magnētis. et trocisci y diocri mirre aut
si añ. gr. xv. mellis quod sufficit.

Rubea autē s; ab ipso colore trociscata qz
in ea trocisci ingrediuntur. **Silbert** de an-
glia in ca. de cura artetice fm magistros h;
hanc descriptionem idēz habet **Guilielm**
e ij

placentinus in suo antidotario.

Viola apud Dioscoridum vocatur yon. et est flos herbe que satis est nota. columella in libro de cultu herbarum sequitur ponatur viola et nimium rosa plena pudoris

Tiriaca magna Galeni. ꝑ. troc. squilliti. ʒ. ij. r. ʒ. ij. piperis lögi. ʒ. ij. troc. tiri. tro. dia corali añ. ʒ. i. r. ʒ. i. xilobalsalmi. i. ligni balsami. ʒ. ij. r. ʒ. vij. opij. tr. i. i. reos. agarici rose scor deon. i. alei agrestis seis rape. siluestris cinamomi opobalsami añ. ʒ. i. r. gra. xiiij. reubarbari croci spice costi squantanti ʒinzi. cassie liguee storacis calamite mirre terbenntine thuris masculi calamiti diptanti sticados polij. radicū petasili lon petroselini piperis apij añ. ʒ. i. r. gra. vij. folij. i. malabatri gummi añ. acort calcanti vsti serapint terre sigillate ru bece ipodistios celtice. i. spice romane came dreos gētiane meu carpobalsami. i. fructus balsami. amoni apij. maratri. i. seminis feniculi carui siluestris siliceos idest sileris mōtanti aneri iperico. i. herbe sancti Joānis añ. ʒ. i. mumi. castorei oppoponacis. asphalti. galbant. cetauree. mmoz. aristologie löge r rotūde. dauci siluatici añ. ʒ. i. mellis qd sufficit q terenda sunt tere r gūmas in vino liqfactas cum puluere melle cōmisce sufficite vel cū spēb⁹ terras da in modū auellane.

Tiriaca aut magna Galeni. ꝑ. in intentionem Nicoleti de tiriaca esse dñia medicinarū que cōposita fuit a Galeni. r sic est q gal. cōposuit vnā descriptionē sicut apparet apud ipsuz in tractatu suo tiriacaliū. sed nō videt esse eadēz cū ista sed sit quōdā ab hodiernis practicanib⁹ magis est laudata descriptio andromaci quā Aulic. in. v. cañ. ex auctoritate andromaci scripsit. q̄ hec Gal. Andromacus fuit prim⁹ inuētor tiri. ac altiaruz renū q̄ inuatiue sunt sup oīa venena. nam sicut narrat aut. in. v. cañ. in cōfectione metridati. dicit q̄ metridates erat rex pōti r noiauit eaz suo noie r cōposuit ipam. r infra ait. fuit ergo tiriaca magna in multitudine inuamēti. demde post q̄ accidit andromaco illd qd expert⁹ fuit ipm sup inuamētū carniū serpentū r altoz addidit in eo troiscos de viperis r alteratum est parum per additionem r diminutionē r c.

Stantez querat q̄te dicit tiriaca. dico q̄ tiriaca maxime illa q̄ sit ꝑ. istā descriptionē dñi a tiro serpēte dico autē q̄ tiriaca. pōt ꝑ. iō mō dici q̄si tiriē caro. q̄si in ipso ponit caro tiriē. i. serpentis femine taliter nominati. q̄ ēt vipera r ecbidna ab auctoribus nūcupat. ꝑ. quā ꝑ. precipue carnē tiriaca po

nit valere ꝑ. venena ꝑ. fertim aī aliū venenosoꝝ. scdo mō pōt dici tiriaca a tiro grece latine fortis. est nāq̄ fortis r validissima medicia: ꝑ. fertim ꝑ. venena. Haliab. autē r. practice capitulo de tiriace vtilitatib⁹ probatione eius in a trahēdo ait. trahit enī tiriaca ad se venena. alie autem tiriace in quibus non ingreditur caro tiri dicunt esse medicina q̄ valet cōtra venenū: vt lapis bezaard qui est medicina liberatiua a veneno Aulic. autē in. ij. cañ. c. iij. de opatiōib⁹ medictinaz singulariū inq̄t. Albezaard autē r tiriaca sunt oēs medicie: quaz ꝑ. prietas est vt cōseruet sanitatē virtutē in spū: vt ex eis expellat nocuētū veneni a se: r quasi nomē tiriace artificialib⁹ digni⁹ cōuenit: r nomē albezaard singulari⁹ cadētib⁹ ꝑ. naturā digni⁹ r vt ꝑ. vegetabiliaz mīeralia ex artificialib⁹ digni⁹ nomē tiriace sumār mīeralia nomē albezaard. r vt ē q̄ nō sit in eā magna dñā post q̄ dicitur bezaard ex auctoritate. Aulic. idē volo dicere ex auctoritate Nico. floz. vt ait in lib. iij. in ca. de medicinis bezaaralib⁹ a venenis liberatib⁹ in generali: q̄si in finie ca. inq̄t. r q̄ iste etiā aliq̄ bezaard siue tiriaca tripliciter possunt sumi vt inuit Serap. in simplicib⁹ cap. de lapide bezaard. vno modo largissime ꝑ. oī medicia ꝑ. cipalitē vl secundo faciete ad liberationē a venenis. alio mō large ꝑ. medicis bezaaralib⁹ supradictis r tertio mō stricte. verbigra. tiriaca ꝑ. tiriaca ipa q̄ est vna ꝑ.fectio dicta tiriaca magna. vel liberās: r dñi tiriaca Galeni. est illa in qua ingreditur caro tiri: r nō ꝑ. terea vt multi credūt vocata ē tiriaca. imo ꝑ. sue ꝑ. tiriaca l ex cellētiā nomē generi⁹ sortita est r suo noie meruit appellari. r ē de q̄ intelligit cum abso lute ꝑ. fert. r sicut bezaard stricte sūptuz. dñi d qdā lapide q̄ ꝑ. excellētiā sue bezaaralif virtutis noie generi⁹ cōmūlitter est vocat⁹. de quo lapide hic asserūt. q̄ de ipso scripserit sapiētes dixit Sera. bezaard. est nomē persiciū r ei⁹ expositio est ꝑ. venenū vl expellēs venenū r c. de lapide bezaard mltū loq̄. sed nō notificat in quo loco generat iste lapis. ꝑ. istra i alia dñi tiriace oīdā si de voluerit. Si ē q̄ q̄ quō factebāt antiq̄ medicicti medicari illis q̄ a mōzib⁹ venenat⁹ fuerāt ꝑ. aminati ante q̄ habuissent noticiā tiriace: declarat ꝑ. de ebano seu conciliator in tractatu suo de venenis q̄ sic inq̄t: septem sunt herbe hñtes ꝑ. prietas liberatī a cibus venenosis r potib⁹. r cōserētib⁹ mōzib⁹ r vulnerib⁹ venenat⁹. q̄rū prima est iperico dicta herba sancti Joānis. q̄ alio noie dicit ꝑ. forata: quam achilles oraculo apollinis in exer

citu trolanorum dicit inuenisse. scda est vin-
cetolicum. tertia est enula. quarta raffenus
quinta diptamus. sexta aristologia longa z
rotunda. septima lactucella. quarū vnaque
qz dicit equipollere tyriace. ita: vt vulneri-
bus venenosis succus alicutus predictarū
dat⁹ in potu vulnera veneno infecta purget
z saluet z per istum modū omnes antiqui ta-
lia curabant vulnera anteqz tyriace habue-
runt noticiā. Itēz quelibet predictarū curat
morbus venenosos loco tyriace superposita
¶ Trociscus squilliticus. i. de squilla. idē hz
Aul. squilla aut vocat cepe muris. eo qz mu-
res interficit: eius no descriptio infra appa-
rebit. trociscus tiri. i. de tiro serpēte. Auice.
habet trociscos viperaz. qd idem est de quo
infra. tirus autē est serpens dictus a multis
scuzoni. Serap. in cap. de lapide smaragdi
ait ex auctoritate Basili. z dixit i libro de p-
prietatib⁹. si cadat aspectus tiri sup lapidez
smaragdi dissoluūtur oculi tiri. z liqueunt.
¶ Trociscus diacoral. i. de coralo. Aul. lo-
co eoz habz trociscos Alindaracarō q sunt
trocisci andromaci de quo infra.
¶ Rapa siluestris fm Nicolaū est rapistrū
vel napus siluestris Aul. loco ei⁹ hz semis
napi siluestris rotūdi. qd apud multos idēz
est. z si sic est quod rapa siluestris sit napus
siluestris. ergo est rapistrū quod a romanis
aromozachia vocat: tamen qz nō est aliqua
auctoritas firma. hēc describam formam ra-
pe siluestris ex auctoritate Sera. qui sic in-
quit. de mēte Dias. rapa agrestis est planta
habens multos ramulos. quozuz longitudo
est vnus brachy. nascitur in locis siccis: et
habet summitates leues. z folia. mollia quo-
rum latitudo est vnus polictis aut amplius
parum. z habet semen in vaginis. z est semē
nigrum parū qd cum frangit est albū inte-
rius. z hec a multis rapilla vocatur.
¶ Terbentina est rasina. seu lachryma tere-
binti arboris: que a vulgo largatū folz voca-
ri. Aul. loco ei⁹ hz gūmi albotū qd idē est.
¶ Diptamum fm Petri de crescentiis dicitur
alio nomine frassinella: qz frondes habz
ad modum frassini. Serap. de ipō loquitur
in cap. de origano. Aul. loco eius habet pu-
legium indum: quod idem est.
¶ Alcorus fm Dia. est herba veneria: vel g-
phzodisia: vel pip apū: qd satis est notū. Se-
rap. in. c. de acoro iquit: hueg. i. acorus: z no-
minat spatella. Itēz infra ait. succ⁹ radictis
eius abstergit obscuritatē visus: z radix q-
dem acori ingreditur in confectionibus ty-
riacarum: z aliorum antidotorum.

¶ Deū apud Aul. in. ff. cañ. vocat mu. et id
quod de ipsa planta admistrat in medici-
na est radix. ille qui de nouo scripsit quez in
plurib⁹ locz vocat lumē malelucēs: in eadē
confectione loco meū habet sistrā. i. vale-
rianaz: quod falsum est: qz si Nicolaus vult
qz ponamus meū. quare illud lumen malelu-
cens vult ponere valerianaz: que idē nō est.
¶ Amomū semen est minutū: quod ab oriē-
te defertur. Pasp. inquit amomū dicitur: qz
cinamomi odorez habeat. frutex botruosum
semen redolens sibi cōnexū flore albo hoim
somnos suauificat. Sera. in. c. de amomo in-
quit. ameme. i. pes colūbi: z est amomū idēz
infra ait. auctoritate humayn filij ysaac in
tyriaca. amomū est ex rebus qz inebriant. est
em̄ in pprietate ei⁹ qz iebriet z facit dormire
¶ Carui siluestris. s. semen ipsius Aul. lo-
co eius habz cordument: quod idē est: z per
carui agreste nō intelligit ciminella: vt qui-
dam crediderūt: imo intelligit siler creticū:
siue cheisim campestre: quod alio nomie le-
usticum hortulanū vocat: sed lumen male-
lucens intellexit p carui siluestre carui sua-
luter: quia non cognouit differētiam que est
inter carui siluestre: z iter carui domesticū.
Si autē queratur qualiter ipa tyriaca debe-
at confici infra ostendā alia descriptione. z
ibi dabo modū ipsam regulariter cōponēdi
¶ Mel. s. mel apum. Sal. autē habet mellis
attici. i. mellis arhentensis. nam vide quod
Diasc. in. c. de melle ait: qz eius genera sunt
duo. vnū qd cupiliones apes colligūt: qz sūt
oblonga aliud quod sub terra inuenitur: et
atticum dicitur. idem infra ait: mel autē att-
cū: qd elimaticū appellat. z illd qd appellat
ypleon bonū est: z dulce: z odoratū: z ruffū.
Item Pli. mellis attici summa laus toto or-
be existimat: s. thimū magis laudat quare
in aliquib⁹ antiquis antidotis mel atticum
mel timum exponit sine dubio mel atticum
vt dictum fuit mihi dicitur ab attica. i. arhen-
si regione vbi optimum mel colligitur nam
regio attica est regio tu qua abundant ipse
apes. notandū est qz mel ponendum in con-
structione tyriace non debet decoqui: sed
tantū ad ignē ponit quōqz eleuauerit spūmā:
z tunc illico sine mora colari. aliter etem cō-
struit tyriaca non posset cuz quantitate sola
mellis in ipsius descriptione posita. andro-
macus loca eius hz melius alhaste de qz infra
¶ Vinū. s. vinū odorifex vsuale. Sal. autēz
hz vinū falernū. i. illius regionis. vū Papi.
neapolis oppidū ppe falernum vbi optima
vua nascitur. Diasc. inquit vinū italicū qd
e iij

falernū dicitur: vtilius est maxime vet^o idē infra vniū albanum fortius falerno: z gustu subdulce zc. z sic per vniū falernum intelligitur vinum qd fit in illa regione: z vocatur vne falerne: qā de eis est copia in regione falerni.

Trifera magna. ꝑ. opij. ʒ. ij. z gra. xv. cinamo mi: gariofiloz galāge: spice. f. spice nardi: ze doarte: ʒinziberis: costi storacis: calamite: calami aromattici: ciperi: yreos: paucedani acori mādragore: celtice. i. spice: celtice: rose: pipervis anisi: apij petrosilij. feniculi: ma cedonici: apij montani: dauci. i. seminis pastinace: gr estis tusquiami ozimus. i. semen ozum: gariofilati añ. ʒ. j. mellis. q. sufficit.

Trifera autem magna dicit: qz fructum magnū ꝑfert mulierib⁹: z ꝑꝑrie matricis earum dādo qñ dolorē matricis partumē cum vino decoctionis altilie. i. matris herbaruz que alto nomie artemisia vocaf. **Stibertus** de angla in primo lib. hz vnā descriptionē que idē nō est verū idē in ca. de retētōe: mēstruozū hz vnā aliā que est similis huic. hoc autē antidotū pōt ꝑfici ꝑ duos modos. vtz. qz ipsum pōt cōponi cū opto z sine opto: z illa in qua ponitur optū appellat trifera magna cū opto. z qñ nō ponit optū appellatur trifera sine opto: z qñ fit sine opto nō subtrahatur: nisi solū optū z illa in qua ponit optū nō administratur si nō transuerint sex menses vt est notum.

Paucedanū fm ꝑera. est herbatuz z apd herbaricos d: fenicul⁹ porcinus: cui⁹ radix ac semē vsui medicine cōpetūt. vtz qñ simpliciter inuenit paucedanū radix dz intelligit z qñ inuenit in vna recepta cheisim z cordumē intelligitur per cheisim leuisticū. z per cordumē intelligit semē cheisim montani qd est semē paucedani: z hoc apud sapientes est ex secretis simplicū. **mandragora** apud Aui. in. ii. cañ. vocatur **fabrol** cuius radix vt dicit hz formā hominis: qd non creditur. collumella in libro de cultu hortoz inquit mādragore plat flores moestāqz sicutā

Trifilon. ꝑ. pipis albi. ʒ. ʒ. pipis nigri. ʒ. ii. cimini assi. ʒ. ʒ. ʒinziberis: nitri. i. affronti pretri añ. ʒ. ii. pipis longi. ʒ. ʒ. petroselinī ameos dauci: anisi elemi. i. radices enule: spice ciperi apij. sifilei. i. sileris montani costi. añ. ʒ. ʒ. gariofilati. ʒ. j. z gr. vii. ʒ. dactilozū nume. xii. floz rute viridis. ʒ. j. ʒ. mellis. q. s

Trifilon autē fm cōpositore d: a viridibus follis rute que in ea ponuntur.

Ruta autē est herba satis nota. collumella in libro de cultu hortozum ait. rutaqz pal

ladie bacce: vltura saporē.

Triasandali. ꝑ. sandali. albi rubel z citrini: rosaz: succari añ. solidos duos. reubarbari spodij succi liquoritie seminis portulace añ. solidū. ʒ. ʒ. amidi gummi arā. dz agāt: semis melonis: citruli: z est spēs cucūeris: cucūeris. f. vsualis z cucurbite: semis scartole añ. solidos. i. cāphore. ʒ. j. ʒ. alij quadruplicant pōdus rosaz: sirupi rosati qd sufficit.

Triasandali autē dñr a trib⁹ generib⁹ sandalozum que ibi intrāt z sunt ꝑꝑrie albi dicit: leuci rubel rosaceti citrini dicit mahazari z oēs sunt noti hoc antidotū est multū in vsu: solidus fm cōpositore in tractatu de pōderib⁹ est eragiū z eragium apud eum est dragma vna cum dimidia z sic modernū do solido. ʒ. j. ʒ. ponere solent.

Theodorico Anacardium. ꝑ. aloes epatici ʒ. j. ʒ. yreos cassie. i. cassie lignee. añ. ʒ. vii. mīnus. gr. xvi. ʒinzib. anacardi: carpobalsami. añ. ʒ. iij. ʒ. folij: spice corticū mirabolanoz. f. oim: meu epibimi. añ. ʒ. iii. z. ʒ. i. gariofilū reupōtici mastics: squināti. añ. ʒ. iij. z gr. iii. ʒ. mellis qd sufficit cōficif sic acetpe corticū radices feniculi: bñ ablutū cōrritū lib. j. et pone in duab⁹ libris acetri: z stet ibi ꝑ septē dies z postea tere ipsas radices. z in eodez acetocoque vsqz ad tertiā pte. z cū oī diligētia: cola ꝑ pānū z pone in duab⁹ libris mellis dispumati z bulliat vsqz ad acetū cōsumptionē. cū tali melle cōfice. supradicte radices colligantur in mato vel iusto. quia ante hoc tempus humide sunt z post hoc sicce.

Theodorico autē anacardinū d: ab anacardis qui ibi recipiunt **Aui. in. v. cañ.** habz theodorico magnū z multa alta s; non sunt idem. anacard⁹ autē fm cōpositore est fruct⁹ cuiusdā arboris que: pedicū⁹ elephātis vocant: idem dicit **Simon Januensis.** s; hz circa iustans hoc est falsum.

Feniculus est herba satis nota: eius semen apud grecos maratrum vocatur. **Alcolaus** autem inquit acetpe corticum radices feniculi ablutū. id est loti et sic generaliter apothecarij debent scire q omnes radices. cortices folia z rami nō debēt poni in medicinis nec debent desiccari si ablute non sint a terra: z sordibus eoz: z desiccantur in loco vbi nō sit humiditas.

Homitus. valēs tertianarijs z quartanarijs s; maxime competit quotidianarijs. ꝑ. tasphe. ʒ. iii. assari. i. assarebaccare. ʒ. j. cinamo mi mente vinceto rici. i. antifarmaci: croci hortulani: id est cartami. seminis atrypicis añ. ʒ. j. mellis qd sufficit.

Tapsia est herba de qua Batnaldus de villa noua in li. ij. in cap. de scabie z puritu ait. Et scias q' tapsia q' in hoc vnguento irat est facta in modū lazulate siue mēre romāe: z vocat piperta: z loco piperts ponit in salsa: z in foro iulij z in campo serici tātū iuxta murū reperit: z h' acuitatē sicut pip: z est facta ad modū lapacij acuti siue lasulate. alia h' de tapsia vide ibi. de tapsia etiā vide supra in cōfectione anacardina.

Atriplex apud Diosc. vocat andrafasis. Auic. n. ij. cano. duo cap. facit d' eo. vñ sub noie cataf. aliud de crisolocāna: z ibi ait q' est atriplex q' plurimū inuenit in seni. Lolu mella in lib. de cultu horto. n. inquit. Et grauis atriplici p'surgit lōga fasellus. z h'ec est herba q' apud hortulanos papienses bleta albavocat: cui' semē vsui medicine cōpetit. Terapigra magna. s. cinamomi. spt. ce idest spice nardi. croci. squinanti. idest palee. camelozū assari. rilocasse. i. castle liguee. rilo balsa. i. ligni balsa. carpo. i. fructus balsami: vtolarū absinthij. epithymi agarici: loco ei' ponit agaricū trociscatū: rosarū s. rubearuz turbitū. coloquintide. sed loco eius ponunt trocisci alandahal. mastics: ana. s. ij. aloes ad pondus omnium specierū mellis colati dispumati quod sufficit.

Tera aut. i. sacra pigra. i. amara: inde terapigra. i. sacra amara. vocat aut therapigra magna ad differentiā alterius que dicitur simpliciter. magna dicitur quia in ea plura fortiora simplicia ingrediuntur: z vtraq' possunt confici. nā primo ex speciebus tere magne fit confectio cū melle que appellatur terapigra p' clusterijs. Itē de predictis speciebus cū melle rosato cōficiuntur pillule que dicunt de tera magna seu de tera matozū. qd' satis ē notum. de speciebus autē tere simplicis fit therapigra cū melle que vocat tera Sal. z h'ec comeditur. Itē de predictis speciebus fiunt cum melle rosato pillule que dicuntur ob tera simplici: aut d' tera Sa. vt dictū fuit. Zeralogodū me fitū. s. coloquintide iterio ris: polypodij añ. 3. ij. enfozby: polij: cocognidij añ. 3. i. s. z gra. vi. absinthij: murre. añ. 3. i. z gra. xij. cetauree: agarici: armoniaci: thymiamatis: folij spice: squille: diagredi: ana 3. i. aloes: thymicomarini: cassie: camedret: bdelij: prassij añ. 3. i. gra. xij. cinamomi: opoponacis: castorei: aristologie lōge: triūperū. croci: serapint: petroseliniana. 3. 5. elle bozi albi z nigri añ gra. vi. mellis qd' sufficit Zera autē. i. sacra: logos. i. sermo: me fitū. i. impeditū. Hil. de anglia in ca. de digerēda

materia z euacuāda h' hanc descriptionem Joan. cōcoregius in ca. de epilepsia inquit. electuariū solutiū qd' dicit zeralogodion: cutus descriptio ponit a nicolao. z sic apud omnes hec est illa que debet fieri.

Pollū. i. pollū mōtanū. circa instans polij diuersa sunt genera q' nota sunt ex parte: sed h'cipue pollū mōtanū: cōpetit vsui medicine. vnde cū simpliciter inuenit pollū montanum d' intelligi z ponit cum floribus. per annum seruaf.

Cocognidū. i. semen meze ron. circa instans in capi. de laureola: dicit laureola frutex est culus semē vel fructus vsui medicine cōpetit appellat cocognidū. hic text' ē falsus. nā cocognidū. laureolenō ē semē laureole sicut apparet apud Diosc. i. pprio ca. inqt enī camelea: aut cocognidō ergo ē mezereon nācālea ē mezereō. seu herba dicta apud herbaricos oliuella ppter similitudinē folioz

Thymiamatis s'm cōpositore est thus in deorū. Hilbertus ibi dicit thymiamatis. i. cozūbi. ergo est sex storacis liquide q' alio noie a multis modernis storax rubea appellatur. Zidorus in ca. de odorib' vnguetis inquit. odor vocat' ab aere thymiana lingua greca vocat' q' sit odorabile. nam thym' dicit flos: qui odorē refert de quo Virgi. redolent q' thimo flagrantia mella. itē Papias thymiana grece dicitur q' sit odorabile. nā thym' dicit flos: qm odorē refert thymiana incensum. i. confectio odoris aromatum.

Thymicōarimū. i. cima tūmi: sed sūt ex hominib' q' dicit q' thymicōarimū nō d' in isto electuario ingredi s' nō recte: q' Hil. idēz habet p'terea Mattheus siluaticus in l'ra r. inqt thimicomarimū. i. cima tūmi: vñ in antidotario in cōfectione zeralogodion.

De electuarijs ac confectionib' super antidotariū. Jo. Serap.

Confectio de electuarijs d' lacūa libe rans ex veniens permictosis. s. luti de lacuna arciatidos z est granū impertana. aur. duos. coaguli. gazel aur. septē. coaguli leporis aur. iij. gentiane. baccarū lauri: aristologie rotūde z seis ruthe siluestris. myrre. añ. aur. vñ. terant z cribellent z cōficiantur cū melle dispumato z detur in potu: cutus sit quantitas vt faba.

Istud electuariū nō est in vsu s'm vero intentionē Jo. Sera. est optimū cōtra venenū. dicit aut electuariū de lacuna a luto de lacuna. qd' est terra sigillata. vnde electuariū de lacūa. i. electuariū de terra sigillata. Sal. in suis experimētis i ca. de medicinis

zenonis habet electuariū luti: qđ est lutum sigillatū: s; non est idē. Circa instans dicit. terra sigillata terra argētea saracētica idē est. Ego credo qđ ter^o sit falsus: qđ terra argētea est cimolea: z nō est terra sigillata nā terra sigillata est rubei coloris cimolea vero est alba: z qđ purpurea: vey est qđ scđm quosdā terra sigillata alba est cimolea.

Artiatidos fm cōpositorē est granū iumi peri. granū autē iumpert apud Aut. in scđo cañ. vocat abel: s; male: nam abel nō est fructus iumpert: immo est bracteos seu fauina

Gazel est aial qđ in nris prib^o nō inueniē Gazel est aial qđ in nris prib^o nō inueniē foliulus aialis sicut gazel: z h; duos dētes albos flexos ad interioza: sicut duo cornua. Sera. in lib. de simplicib^o in. c. de musco inquit ex verbo almascadi in lib. auri z mine-raz z margaritaz terre in quib^o sunt gazele: musci: z sunt regiōes tumbaci. z sem sunt terre pñes: vey muscus regiōis tūbaci est melior musco sem qđ gazele de tūbaci comedūt spicā nardi. z alias spēs odor. gazele vero de sem comedūt alias herbas zc. o quanta diuersitas inueniē in isto aiali. nā Auic. vult qđ sit sicut aial qđ facit muscū: iō discor dāt. sed vere sicut dictū fuit mihi gazel non est animal qđ facit muscum vey h; similitudinem. s; idē nō est.

Electuariū altalifasar cōferēs ad frigiditatem stomachi. z vērositates accidētes ī epate. z in stomacho. s; talifasar. 3. v. zinziberis 3. xx. macropiperis. i. pipis longi. 3. xij. heil. id est cardamomi maioris. cinamomi. gartofilozum oium añ. 3. vii. zuccari qđtū est pond^o omnium medicinar. terantur: cribellentur. et cōfice cum melle z detur.

Istud electuariū nō est in vsu: s; ego solum scripsi vt innotescat. nūqđ talifasar sit macis vt quedaz sinonima dicūt. Aut. in. v. cañ. h; vnā aliā descriptionē que eadez est.

Altalifasar z talifasar apud aut. in. ii. ca. sunt cortices indi: in quib^o est stipticitas et acuitas: z odor: boni paz zc. Mat. sil. i litte ra t. dicit talifasar. i. nux muscata vel arbor. Postea inqt talifasar idē est: qđ falsus sicut ostendā. Sera. in. c. de mace de talifasar loquitur z credo qđ fm suā optimonē talifasar sit macis vel ei primū in virtute. s; idem nō sunt. z ob hoc possum^o dignoscere qđ talifasar nō sit macis: vt dicit Mat. sil. z alti. Nazio. Sera. in suo antidotario ponit electuariū de talifasar: z electuariū de mace. qđ nō faceret si idē essent. Frācisus de pedemonitiū. in. c. de fluxu vētris oium modoz z curz

ei^o ait. talifasar est cortex cltri: qđ nō credit. Electuariū de mace qđ cōfert ad frigiditatem stomachi: z vērositates ex malicia digestio nis. s; macis gartofiloz. cinami. heil. cina momi zinziberis: assari. i. assare baccare. omniū añ. 3. i. cardamomi. 3. v. piperis albi. 3. ii. zuccari. 3. ix. terātur. z fiat electuariū.

Istud electuariū nō est in vsu: s; in tpo reperit differētia: maxie in mace. nā macis apđ Aut. i. ii. cañ. ex auctoritate filij Mesangue est cortex nucis muscate. fm vero circa istās macis nō est cortex nucis muscate. Auerro. in. v. col. inqt. bebesse. i. macis d; qđ sit cortex cuiusdā fruct^o qđ portat de india Sultemus placēt inqt. macis est cortex nucis muscate declinās ad rubedimē z citrinitatē Dia. vocat eā machir. z dicit qđ est coriū ligni veniētis de barbarico coloris ruffi cū rubore solido zc. Simō Januē. nō negat nec affirmat. an macis sit cortex nucis muscate. aut nō. Multi mercatores tenēt qđ macis sit cortex vel flos nucis muscate. s; sit quocumq; macis nota est.

Heil. i. cardamomū maius. z fm Bartho. motagnanā est melegera z sic hodie tenet.

Cinami. i. cinamomi grossi. nō est ergo cinnū vt dicunt quidā nec est cinamomum finū. qđ ipse Sera. in predicto electuario inserit^o h; cinamomi. s. fini. Alco. in suis sinontimis dicit cinamomū. i. cinamomū subtile et optimū s; apđ Se. ē ppariū vt apparer apđ ipm in. c. de cina. vbi dicit. inueniē alta spēs cina. qđ vasot z cinamū z ē grosse plāte nō hās fortē odorē z est debilis virtutis: z hoc est darfenf. i. cinamo. grossus dictū scauzō.

Electuariū de heil ad frigiditatem stomachi bonum est. s; heil cardamomi. ne remisch cinamomi. macropipis. i. lōgi piperis añ. 3. v. zinz. 3. x. cinami. i. cinamomi grossi. 3. iiii. zuccari lib. i. m ellis qđtū necesse est.

Istud electuariū in vsu nō est. z est electuariū d cardamomo maiore qđ hodie granum paradisi vocamus.

Neremisch fm Mat. siluat. est rosa jasim infra in cōfectione electuarij letificans: rasis ostendā quid sit neremisch.

Confectio de vsnee. s; cinami: id est cinamomi grossi. vsnee. calami aromatici. spice romane: id est celtice mastitis. castie lignee. omnium añ. 3. i. florum squuanti. costi croci mirre oium añ. 3. iii. heil nucis muscate. mastitis riloaloes: id est ligni aloez musci omnū ana. 3. 5. terantur medicine sicce z infundantur mirra et crocus cum aliquo potuum conuenientium: cōficiātur cū melle z admittit

strentur.

Hec cōfectio nō est in usu apud nos tñ p declaratōe vsnee. Aduerte q vsnee est muscus quercus. z dicit cantauus. Sera. ex auctoritate Dias. dicit vsnee est res que reperitur nascēs super arborē serbin. id est cedri z nucis z glandiū: z melius ex eo est qd reperitur super serbin mōtana: z post illud qd reperitur sup arborē nucis. z melius horū est qd magis odouferum z albionis coloris. nigrum vero est malū. Sera. alud ca. facti de vsnee q est herba kalt nascens in mari similitis vermiculari: z est illa de qua fit sal alcali. Leonardus de pda palea in cap. de cura vindimte inquit. vsnee est quedā supfluitas oriēs in fructis arborū: sed alij dicūt q sunt flores auellamaruz. z dicit vulgari sermone gazell.

Confectio tiriace cōtra scorpionū morsus. & calamēti fluuialis. i. aquaticū qd alto nomie mētastrū appellat: calamēti mōtam. i. nepte añ. 3. iij. gētane. 3. pipe. oppoponactis. anā. 3. v. pice cū melle qstū necesse est. z def. 3. i. cuz pōtico id est forti.

Hec cōfectio nō est in usu: sed fm intēto nem Jo. Serap. valet cōtra morsum scorpionū mirabiliter. dī autē ista cōfectio tiriaca: nō q ipsam ingrediat tirus: s; solū modo dī tiriaca a tiron qd est cōtra venenum.

Scorpiones sicut mqt Aulcē. in. ii. q. cañ. in fen. vi. in tractatu qnto in ca. de punctura paruoz venenozoz morsu eozum loquēs de speciebus scorpionū siluestris.

Dixerūt quidā q scorto femina maior est masculino. masculus enī extenuatus est z minutus: z femina pinguis magna: z acule⁹ femine est subtilis z masculi acule⁹ ē grossus z inferius ait. existinauerūt qdam q scorpiones sunt nouē color. f. albi citri ruber z cineritij ferrandi z virides z de eis sunt aurei habētes nigras caudas z extremitates caudarū z de eis sunt vinosi coloris in quozū p cussione sentit punctura acus z dolor nociuus: z de eis sunt fumosi z accidunt de morsu eozum rufus z pmtorio ratiōnis zc.

De pprietate q reptur in radice colouitide cōtra morsum scorpionis ait Serap. in cap. de colouitida ex auctoritate rasis dī cens. dicit mihi qdā q radice colouitide est melior medicta q eē possit pñcture scorpionis z arabes hnt ipam p cōi z manifesta medicta ad hoc. z dicit mihi arabs q scorto pupugerat filitū suū in qtuoz locis corpis z de dit sibi i potu. 3. f. de radice colouitide z se data sunt statz oia q pariebat. etiā Aul. i. c. de cura scorpionū supradictoz similitur ait

De electuarijs ac cōfectiomb⁹ fm rasiū in quinto Almanforis.

Electuariū ad scabiē z puritū valens in tractatu. v. Almanforis in. c. de puritū z scabiē z magis pustulis. & mirab. citri: notum partē vnā sene. fumi terre añ. partez mediā. succi absinthij qstū ad eoz sufficit cōspersionē. aliquoties aūt addit huc medictine absinthij qstū quarta pa mirabolano rum z conficiantur oia cuz mellez sumaf ex ea quotidie qstū est auellane magnitudo

Istud electuariū nō est in usu s; gñat lo co hut⁹ electuarij vtuntur vnguēto qdā p scabiē cuius cōpositio nota est aromataris.

Auelana aliqñ sumit p fructu aliqñ pro pondere: vt apd Aul. in distinctōe de ponderib⁹. z est pōd⁹ aurei vnt⁹ ergo est. 3. i. z 5. vnt⁹ dragme. vt dicit Sinō ianue. Auelana vero p fructu fm Jsi. dī ab auelano cāpante oppido vbi abūdāt hec a grecis pontice appellātur eo q circa ponticū mare abūdāt Ba. dicit q de pdicto electuario dat qstū est auelane magnitudomagnitudo auelāe apd aue. est sicut granū lauri vt dī. in suo ca.

Electuariū de nucleis fructuū in tractatu. v. Almanforis in. c. de his q augēt sperma z que valēt ad erectionē yge. & amigdalar. auelanaz nuc⁹ indice. pineaz enucleataz. granoz chilchil: granoz zeliē: granū viridis. oī um ana partes equales: zinziberts piperts lōgi. seminis peonie. ana tertiā pris penich ex zuccaro tñ q temperari possunt. sumatur ex eo in mane quotidie ad ouī magnitudinem: z in sero tantundem.

Istud electuariū nō est in usu. ipse enī rasis appellauit istud electuariū de nucleis fructuū: s; fm intētionē meā videt esse idēz cū illo qd reperitur apd Aul. in. iij. cañ. qd noiāt cōfectio de medullis. z sine dubio idē sunt. s; differunt solū in reyna. z hoc est qd rasis hz auelanarum. aui. loco etus hz fistulorum. z vt certior reddatis infra ponā descriptionē do. Aul. z videbis in quo cap. ipse describat eam. Simplicia vero q sunt declaranda declarabo.

Nur indica fm Sera. est neregil. z sic credo esse bene expositum nā Aul. in. c. de nucle idica in. ii. cañ. dicit q nur indica ē neregil. Propterea Aul. in eadē cōfectiōe habz neregil qd idē est sicut infra ostēdā.

Grana aclicichil: vī cpelchil sunt semina granati siluestris: vt reperio apud Johan. Sera. in. c. de fluxu menstruozoz qui inquit sumantur grana siluestria: z sunt grana alchilchil. Etiam vide apu J eundē in cap. de egritudinib⁹ ginginaz q similitur dicit. Jcē

Aut. i. ij. cañ. in. c. de grano alchichil sic ait. granū alchichil est sicut ptp album mat^o car tamo: nō pure rotundū: z frangit a medulla vinctuosa bont saporis zc. postea statim ibi dicit. quidā autē dixerūt qd est semē granati siluestris. z dixerunt isti eius radix est almu-gat. z sic est qd granum alchichil est semen granati siluestris.

Granū alzeilē fm Aut. est piper nigrū. z sic dicit Watt. siluat. sed ambo errant: salua ipsoz reuerentia. nā Sera. de grano azelem capitulū facit dicēs. qd est granū pingue in magnitudine pipis citrini: z habet bonū sapoz: defertur ex terris barbarie: z noiatur piper nigroz: z post statim ait. verū fm veritatem piper nigroz est aliud z sic est fm opi monem Simonis ianuēsis. Bartholomeus montagnana in suis cōsilijs in p̄ilio de sterilitate ait. granum alzeilem sunt radicle parue cōtoite: nodose. subcitine. in sapore notabiliter dulces. substantie viscofe. quas incolē veronēses futrasū vocant loco eius ponuntur testiculū vulpis.

Granum viride apud Aut. est fructus arboris terbenine z arbor ipsius apd Arabes dicitur borin Serap. c. de terebinto dicit qd sunt duarum specierū. s. domestica. z siluestris. domestica vero est botm fm veritatē z fructus eius est granum viride z siluestris est lentispus. z ambe habent gūm. fm Hidorū gūm lentisci est mastix.

Peonie. s. semen z satis est notū. Aut. loco peonie habet neremisch: qd idē est. Anthonius musce inquit. nomen herbe peonie a grecis dicitur penthorobon. alij hictode num. alij aglaofotis. Itali peontam vocant

Penith ex zuccaro sunt penidie. Aut. loco penith habet penidiorū nam idem est.

Electuariū de semib^o in. v. Almanforis in cap. de his que augēt sperma. z que valent ad erectionē virge. s. seminis baucie idest pastinace. seīs naporū. cepax ac raphaner sparagi atqz seminis alphasasa: z eruce seīs pinearū. medulle interioris. granorū chilchil idest granati siluestris. granorū ceilē. tuder. lingue auis. idest seminis fraxini seca cul idest sigilli sancte marie. been albi et rubet. satirionis idest testiculorū vulpis costi dulcis. zinziberis macropiperis. i. piperis lon. nasturtij omniuzana. terantur: z cū melle conficiantur.

Istud electuariū apud nos nō est in vsu: Desue in suo antidotario h̄ynā aliā descriptionē: s. nō ē silis huc fm p̄o Nicolaū florētini. **E**lectuariū de seib^o ē diasymarō: sic

onū fuit simplicia q̄ sūt declarāda declarabo.

Alfasafa fm Sera. est chahodad. sed fm Aut. cor z ibi dicit qd est alstiscat. z nominat alfafafat. Aliud cap. facti de ipso in lra r. qd dicit ratuba. hec in hispania nascit z ē spēs trifolij. vt apparet apd Simonē ianu. in ca. d rat̄a. Dia. vocat ip̄am medicā. Hidorus vero medicā inter legumina scripsit.

Tuderī sic est nominatū apud Aut. in secūdo cañ. sed apd Dia. est ozimmon. de quo supra in trifera. Galien.

Confectio triace d terra sigillata in octauo Almanforis in cap. de venentis z venenosoz morib^o. z eorū curatiōe z cautela. s. terre sigillate. bacarū lauri vtiusqz partes equales terant. z cū butiro vaccino inungant: z cū melle p̄ficiant z recōdant. est. n. nobile.

Descriptio istī triace apud nos nō ē valde in vsu: tamē reperit apud apotecharios maxime mediolanēses. Guliel. placentinus in suo antidotario describit vnā descriptionē: que eadē est. illa descriptio est ex auctoritate rasis. Aut. in fen. vj. quarti cañ. in ca. de canone curatiōis ei^o qui in potu sumpsit venenū. h̄z vnā aliā descriptionē: s. nō est si mlis huc: s̄ differunt parum inter se. nam Aut. in sua descriptiōe habz treos. Basis vero nō. Aut. etiā dicit cōficiantur cū oleo rasis vero dicit cū melle. In reliquis vero non differunt: tamen illa rasis est nobilior q̄ illa Auicē.

Terra sigillata est terra rubea que oibus nota est. apud Aut. vocatur lutū sigillatum Sera. ex auctoritate Dia. inq̄. terra sigillata est sigillū marinū z est sigilluz lacce. z est vna ex terris almatrimz multi ex eis assimulantur illi z sigillantur. z color eius est similis colorī magre. i. sinopodie.

Confectio triace ad morsum rutelle vtilis z fuit approbata in octauo almanforis in cap. de moribus rutelle z sibthz aranei. s. mgelle. 3. x. dauci. cumini añ. 3. 5. semis habel. gal laz cyressi añ. 3. iij. spice. i. i. baccarum lauri aristologie lōge carpobalsami. i. se. balsamici. gētiane se. andacochē. se. apij. añ. 3. iij. cōfice cū melle z detur ex eis ad nuets magnitudinē cum vino veteri:

Hec cōfectio apd nos nō est in vsu: s. q̄d ra. dicit qd vtilis z approbata scripti illā. H. florē. in li. iij. in ca. de p̄ctura aranei z rutelle describit vnā descriptionē q̄ est ex auctoritate rasis: z est eadem huc.

Rutella autem fm rasiū est animal paruo araneo assimilatū qd phlyit. muscas venari solitum. Aut. in quarto cañ. in fen. vj.

in cap. de specie aranearū z alsceibent z rutellariū dicit rutella est animal simile aranee que nominat alsebec z est venatrix mufcaruz z species eius sunt plures. z fm qd dicit Sal. sunt duodecim spēs zc. ibi Aui. de oib⁹ specieb⁹ loquit^r dicitur formas ipaz.

¶ Abel fm Serap. est sauma z sic exponit Simon ianūsis sed apud Aui. est fruct⁹ tunipert. quod credo sit errore trāslatoris. Nico. vero flos entin⁹ in predicta cōfectio = ne loco abel habet seminis tunipert qd non est bene expositū. naz certum est q^d Serap. z simon ianūsis habent maiorē auctoritatem in simplicib⁹ q^d Aui. ac Nicholaus sci as aut⁹ q^d expositio falsa nicholai ē ex auctoritate Aui.

¶ Walla cupressi. i. nux cupressi. aui. in scdo dicit cupressus noiat^r in syria arbor altem z romane cupressus hec arbor sat^r est nota.

¶ Wandacocha fm aui. alta est siluest^r z alta est domestica z alta egiptiaca z sit ex semine ei⁹ panis. est autē trifolium. vel species eius sicut apparet apud Serap. in capitu. de andacocha. nam ipse Serap sine dubio vult q^d handacocha sit trifoliū z sic est. Etiam nicholaus in pdicta perfectioe loco andacochē habet seminis trifolij: qd idem est.

¶ Cōfectio electuarij iustificatis in nono almāsoris in cap. de melencolia. ꝛ. mellisse. i. ozimū citrati corticū citri. garofilorum. gallie muscate mastice croci orientalis cinamomi nucis muscate cardamomi: neremisch: been albi z rubei: zedoarie: doronici: se. ozimū maioris: seminis ozimū garofilati. oium aū. partes equales musci q̄stum est decima pars vnus. deinde sumantur chebuli. xx. z emblici. xx. terantur. in tribus lib. aque decoquant^r donec ad vnaz redeant^r colentur: in colatura vero mittat^r mellis lib. i. deinde bulliat^r donec aqua p̄sumpta sit. post ex hoc melle cōficiantur predictē spēs: qd tamē in pōdere sit triplicū ad spēs: de q^d cuz necesse fuerit ad magnitudinē auelāe sumēdū est.

¶ Istud electuarium est illud quo nos vtimur. Mesue in suo antidotario habet vnam descriptionē que nominat^r electuarium sarborteng. sed nō est similis huic: s^z vna alta descriptio que reperit^r apud eundez in cap. de mania z melia sanguinea videt^r quasi eē eadem cū ista. Bartholomeus motagnana in suo antidotario habet vnā altam descriptionē: z est ex auctoritate Basii: s^z nobilit^r or oim est ista. Scias etiā q^d rasis in lib. diuisionū in loco vbi ait. melancolia timor habet vnam descriptionē: sed non est eadē. nec

fit fm illam descriptionem.

¶ Crocus orientalis. i. crocus cōmunit^r seu vsualis: alter vero crocus dicit^r hortulantis et infectuus: eo q^d ex ipso sericum tingitur z est flos cartami cui⁹ semē appellatur gincor: z Dia. vocat ipsum cnicū.

¶ Neremisch: apud Autcē. in. z. canoñ. est flos. z cortex z capita similan^r maci: sed est minus rubeus ad citrinitatē declinās: z est aromaticus zc. neq^s per id cognouit quid sit Simon ianūsis inquit neremisch: sed i arabico neremisch. est vt Aui. describit: s^z nec Simō videt^r cognouisse quid esset. Mattheus siluaticus dicit: q^d neremisch est semē rose asini vel flos ipsius. Aui. in suis simplicibus in fine antidotarij ait. neremisch. id est musaha: z est flos peonie v^l peonia: z sic credo esse bene expositū. nam sicut dictum est. Mattheus siluaticus dicit: q^d neremisch est flos rose asini. Auerrroys vero in. v. col. dicit: peonia. i. rosa asinorū. p̄terea vide apud Jo. arculanū in capitulo. de melia q^d describit predictū electuarium ex auctoritate Basii. z ibi inquit neremisch. i. semen peonie.

Bartho. montagnana habz loco neremisch peoniā. que idem est. Gentilis vero sup. v. cano. Aui. ignorauit quid esset neremisch. Dicit enim ibi q^d Lōciliator dicit falsum in cap. de colica dū dicit q^d neremisch est semē peonie. z sic ego reperi apud Lōciliatorem differentia ducētissima nona que est penult^r ma oim suarum differentiarū. dicit eniz ibi neremisch. i. peonia. z sic ex meo iudicio cōciliator z alij bene dixerūt. sed Gentilis nō bene dicit. sicut ostendi supra per supradictos auctores. que verū neremisch est flos peonie vel semen ipsius. p̄terea vide etiā q^d rasis in electuario de nucleis fructuum habet seminis peonie. z Aui. in eadem cōfectione habet neremisch. quod idem est.

¶ Ozimum matius de ipso nescio quid dicā quia de ipso inter doctores reperio varias op̄tiones fm Gentilem dicitur ozimum matius. quia maiora folia habet alijs specieb⁹ ozimi qd nō creditur. Mesue i sua practica in cap. de mania z melia sanguinea in quodam antidoro inquit scessabraz id est ozimū maioris. Serap. vero de ipso speciale capitulum facit sub nomine ozimi carmen. z ibi dicit scessabraz. i. ozimū carmenum etiam Aui. in. vii. can. de ipso capitulū facit sub nomine hoalmarā: z dicit q^d scessabraz. Neq^s per id cognouit qd sit Matthe⁹ vero siluaticus in capitulo de senatioe dicit q^d scessabraz. i. nasturtiū aquaticū siue crisonū: z sic

credo esse bene expositū et qui mihi non cre-
dit videat primo quod Mesue vult quod cessabraz
sit ozimū mat^o. Et apud Sera. est ozimū car-
menū: et apud Aui. est hoalmarā: et apud Mat-
theū sil. est senation: si vero legis capitulo
de ozimo carmenio. i. matore. Sera. ca. de ho-
almarā. Apud Aui. et cū c. de senatiōe apud
Matth. silua. videbis quod in rei veritate vere
idem sunt. Quidā putabāt quod esset scebram
id est esula. sed non est cōsonū. quia Aui. in. 3.
canon. in. c. de medicis cordia lib^o hz a lscel
hebram et semē eius et tñ ibi esula nō cōueni-
ret. Postq̄ ostēdi de ozimo matore hz aucto-
res supra dictos et feci videre quod volūt quod sit se-
nation sed fm cōpositoze aliud est vt reperi-
tur apud ipsum. Basis in lib. ij. aphorismozū
de experimētis et cōfideijs in quodam em-
plastro inq̄r. seminis basiliconis gariofilati
seminis basiliconis maioris quod vocat hu-
yungl. i. cubebe fm mat. sil. tu hō considera.
Ozimū gariofilatū apud Sera. est beren-
gemisch eo quod odore hz simile gariofilis. Ba-
sis in electuario tres spēs ozimi ponit. s. me-
lisam. i. ozimū citratū ozimum matus et ga-
riofilatū due alie species ozimi reperiūtur:
et sunt proprie amechin et bedarog: id est ozi-
mum nos gariofilatum.
Emblitici hō sunt mirabolani emblitici. Ba-
sis inquit. fumant chebuli et emblitici et teran-
tur et in trib^o libris aque decoquant donec
ad vnā redeāt et colentur in colatura vero
mittatur mellis lib. vna deinde bulliant do-
nec aqua cōsumpta sit. et hoc mel apud mo-
dernos appellat mel embliticoz et sic apud om-
nes est certū quod Basis vult quod iste sit modus
faciendi mel embliticoz de quovide Jo. mat-
theum gradū in ca. de vermibus quod in ventre
nascuntur qui sic ait. quod intelligere debeamus
per mel embliticoz quod reperit in fine capitu-
li electuarij quod vocat letificans. ibi enim
ipse Basis docet p̄ficere mel embliticoz hoc
modo. s. mirabolanoz embliticoz recētium
numero. xx. terātur et in tribus librisaq̄ co-
quātur donec ad vnā librā redeāt: deinde for-
titer exprimātur et in illa colatura addatur
mellis dispumati lib. i. et simul coquātur do-
nec aqua cōsumpta fuerit: tūc deponatur
ab igne et illud erit mel embliticoz quod ingre-
ditur in electuario gemis et in triphera de
epithimo: et in alijs cōfectiōibus. si autē mel
chebuloz facere volueris facias sicut mel
embliticoz apponēdo chebnios loco embliticoz.
Electuariū quod oī epileſie spectet remediū af-
fert in nono almanſoris in ca. proprio de epi-
lenſia. s. p̄iretri silileos sicados oīum añ.

3. r. agarici. 3. 5. cordument. l. carui agrestis
recentis acuti asse optime. l. asse fetide ar-
stologie rorūde oīum añ. 3. j. 5. deinde extra
has succos ex squilla et mirr^o cū pari quāti-
tate mellis coquat et p̄ficiant ex eo spēs s̄
at electuariū: ex quo patēs quotidie sumat
et caueat sibi a grossis cibis.

Istud electuariū apud nos nō est valde in
vſu: s̄ Mediolanēses eo magis vtūtur: ma-
xime fm istā descriptionē. supra in tractatu
Mesue scripsi vnā altā s̄ nō est similis huic
sicut ostēdi. Ha. vero in lib. diuisionū in eodē
ca. scribit vnā altā: s̄ nō est eadē: s̄ illa vide-
tur magis cōcordare cū illa mesue q̄ ista.

Epilepsia vel epilēſia. i. morb^o caducus:
eo quod cadat patiens cū ea capitur. pedicō a
pueris quib^o facilis et sepi^o accidit. nā pe-
dia grece puer. Basis ibi ait: cū aliquis ca-
dit in terrā et torquet et cōmouet et intellectu
amittit dicimus ipsum epilepticū esse: quod si
spuma erit p̄ os: aut se cōmigit aut sperma
egredit: aut egestio: passio tunc est p̄uulor
et vehementior.

Experimētū mirabile ad epilēſiā: quod al-
legat Sera. in ca. de lapide smaragdo dicē
et qui defert in anulo smaragdū p̄feruat il-
lū ab epilēſia quā induit eū in suo digito an-
teq̄ supuentat ei epilēſia. et p̄pter hāc cām
docētur reges quod suspendāt smaragdōs ad
colla suoz filioz statim quando nascuntur
ne supuentat eis epilēſia.

Sisileos. i. sileris montani. Miror quod ipse
basis in lib. diuisionū in p̄dicta cōfectione
dicit quod sisileos est anuidē romanū: etiā aut.
in. ii. cañ. ait sisileos est alantudē romanū:
s̄ h̄viri nō bene senserūt aut quod eozus lit-
tera est corrupta: nō est sisileos est anuidē
isti dixerūt. quia alantudē apud Sera. in pro-
p̄rio cap. dicitur quod est folium arboris asse fe-
tide. p̄terea vide apud eūdē in ca. de aga-
rico qui inquit ex auctoritate Dia. agaricū
esse similem radici anudem: id est arboris as-
se. i. asse fetide. Itē Stepha. scripsit h̄ardeliū
pro antuden quod est siphium itra appare-
bit electuarium de anuidē. et ibi melius ostē-
dam si deus voluerit.

Asse optime id est asse fetide in descrip-
tione Mesue reperitur aliquādo scriptum as-
se quod est thymus sed debet dicere asse vel
assa: id est asse fetida.

Electuarium diamuscum preciosum in nono
almanſoris in capitulo de tremore cordis.
s. mastiacis cinamomi seminis ozimi mato-
ris. de quo dictum est seminis ozimi gariofi-
lati. i. basilicōis seminis melisse. i. ozimi cura

ti v^l citrarie. seminis sūmbzib⁹ semis sancti macropiperis omnib⁹ ana ptes equales ex quibus omnibus puluerizatis. 3. r. sumatur margaritarū minutaz. coralli rubei carabe sete crude been albi z rubei folij omniū añ. 3. r. musci tubaci. corconij puri. 3. 5. Confecti- antur cum melle de mirabolanis chebulis. hoc em electuarium ad frigiditatē stomachi z digestiue egritudinem optimū existit.

¶ Istud electuarium diamusci p̄ctosi apud nos nō est in usu: sed illa descriptio qua nos vtimur est ex auctoritate Mesue z h̄m illam potest fieri dulce z amarū sicut apparet supra in isto vero Basis ingredientur quedaz simplicita que declarabo.

¶ Sinsibrium. i. menta aquatica. siue balsa mita: vt dictum est supra in confectione de xilooloe.

¶ Sansuc⁹. id est maiorana siue per se que satis est nota.

¶ Musci tubaci. i. illius regionis. nā repit̄ apud Serap. in pp̄to cap. de musco. Musc⁹ regionis tubaci est melior musco sem̄ duab⁹ causis vna ē q: gazelle tubaci comedūt sp̄t- caz nardi z alias species odoriferas. Hazel le s̄o de sent comedūt alias herbas ab istis quas diximus odoriferas.

Confectio de scoriza ferri in nono Almasoris in cap. de emoroidib⁹ z fistulis z regadus que i ano fiūt. 3. r. mirabolani nigri. i. indi vt repitur apud Sera. z me. belerici emblicoz oim añ. 3. 5. spice squinanti ciperi zinziberis pipis ameos olibani. i. thuris boni oim añ. 3. ij. scoriz infuse in aceto p̄ hebdom adā vnā z postea torrefacte. 3. i. 5. conficiant oia cum melle dispumato qd fuerit coctū cum apozī mate emblicorum. sicut in capitulo de melā colia nominauimus: de quo quotidie ad nu- cis uagitudinem sumatur.

¶ Hec cōfectio apd nos nō est in usu: z ma- xime fm istam descriptionē. Ipevero rasis in nono Almasoris in cap. de his que cōfor- tant stomachū: z cibozū p̄ficiunt digestionez habet vnā altā descriptionē: sed nō est eadē nec fit. Itē apd eundē in libro diuisionū ca- pitulo d̄ medicinis stomachi habent tres de- scriptiones: quarū vna valet ad debilitatē stomachi: z hec cōficitur cū melle. alia cū la- cte acetoso: alia cū vino s̄z nō sunt in usu.

¶ Mesue in cap. de vlcibus aurū: habet cōfectionē de scoriza ferri: sed illa adopera- tur cuz licinto quod non fit.

¶ Scoriza ferri de ipsa dictū est: z similiter de p̄paratōe z de torrefactione. Basis vero inquit q: ista cōfectio debet confici cuz mel

le dispumato: qd fuit coctum cum apozī ma- te emblicorum: sicut in capitulo de melan- colia nominamus ibi vero nō reperitur apo- zima emblicorum verum est q: ipse in capi- tulo nominato de melancolia habz decocti- onem de epithimo z n̄ facere volueris p̄e- dictā cōfectionem: oportet facias predictā decoctionē. sicut infra ostendā vt ipse Ba- sis describit.

Electuarium de bacis lauri. in nono Almaso- ris capitulo de colica. 3. r. folioz ruthe sicco rū. 3. r. ameos cimini nigelle chefin. i. leuisti- ct: ouigan: carui: alexandri: amigdalariū amaraz melanopiper: i. piper nigri: ma- croperis: menta stri: dauci: acori: bacarum lauri: castorei omnium ana. 3. ij. serapim. 3. iij. oppoponacis. 3. iij. spice cuz melle dispu- mato eiusdem ponderis.

¶ Istud electuariū apud nos est multuz in usu. idē Basis in libro diuisionum ca. de me- dicinis colice: habet vnā altā descriptionē s̄z nō est eadē nec fit fm illā. Et iā Sull. pla- cētus in suo tractatu de p̄fectōibus habz vnā altā descriptionē q̄ est eadē: z est ex au- ctoritāte Basis qui fuit primus inuentor.

¶ Alexandrinū. i. semē eius qd a mo. fernis macedonicū vo cat siue petroselinū mace- donicū z est quoddā semē nigrum: qd apud oēs satis est notū. Illevero q̄ scripsit libroz intulātū lumē apothecarioz: s̄z est male lu- cens in predicta p̄fectōe nō posuit semē ale- xandrinū: cū in ea rōabiliter debeat poni. Nico. flozē. in tractatu. vii. quinti libri in. c. de preseruatiōe algñatiōe lapidis inqt̄ ma- cero. i. alexadri. in alijs habē macedonicuz id est alexandrum.

¶ Oppoponax est gūmi: satis notū: arabes vocāt iansur vel iāfir de quo dixerūt mihi qd- dam sapientes q: illd̄ vocabuluz qd reperit̄ apud Alu. in. iii. cañ. in fen. xxi. in ca. de eu- ra p̄focatiōis matricis vbi ait. a. fosir ve- ro cū ex eo in potu sumit̄: est in eo sanitas: est corruptū nā d̄z dicere iāfir. i. oppoponax z sic vide q: ipse in secūdo. in capitulo de op- poponaco q: mirabiliter laudat illum in illa materia. quidā existimauit q: esset zedoaria sed ignoro quia ipse Alu. in capitulo de zed- oaria de ipsa nō loquitur in illa materia si- cut facit de oppoponace.

Confectio de enula in libro diuisionum in. c. de medicinis epatis. Recipe aristologie sci- licet rotūde. zinziberis: enule sicce: istir gar- cruce. semis apij. fenuit̄ amū. ameos ana. partes equales terantur z aggregat̄ur cum melle et fiat.

Hec confectio apud nos non est in vsu: ta-
men simplicita q̄ sunt declaranda declarabo

Enula apud Dia. vocatur ellenium. Ma-
cer dicit enula quā vulg^o enulaz vocat. que
dicitur a medicis est forma cognita cūctis.
Plin. in cap. de olerib^o dicit. inula quā rusti
ci alan vocant. De. de crescentijs dicit enu-
la non seritur. qz semen non habet. sed plan-
tatur. Corona eius tota vlt^o maior pars eius
in terra pingui. z alte fossa. radix ei^o fm cir-
ca instans competit vsui medicine. Pap. ait
alan herba radictis aromaticæ z enula. Plu-
nius inquit inula quoqz a teunis comādu-
cata dentes cōfirmat si vt eruta est terrā nō
attingit condita rursim emundat.

Astirgar fm Mattheum siluaticū est sal-
sa que fit ex anuidē. hoc apud Aui. in secun-
do vocatur astirgar. z dicitur qz est propin-
qua anuidē. id est plāte cuius gūmi est assa-
fetida: sed non affirmo qz istirgar sit anuidē
sed loco eius ponitur gūmi ipsius quod est
assa fetida.

Confectio ad crepatos in libro diuisionū ca.
de medicinis vrine. non est in vsu: simplicita
vero que sunt declaranda declarabo.

Cupressus apud Auice. nominatur in siria
arbor: alten: z romane cupressus Basis dicit
cupressi nucis: s; ego puto qz vult dicere nu-
cis cupressi: que sunt note.

Sancti. i. matorane sicut dicitū est supra

Mugath. i. radix granati siluestris. Aui.
in secundo de ipso spectale capitulum facit
sed ignorat quid esset: z redarguit dicentes
qz esset radix granati siluestris. ipse etia z in
ca. de grano alchilchil. i. granati siluestris
dicit. z dixerunt isti. ei^o radix est almugath.
vide etiam de mugat apud Simo. ianuesez

Suitem pisciū. i. colla pisciū que fit ex in-
restinis pisciū. hec apō grecos ictococolla
dicit. Nicolaus florentinus in lib. viij. in ca-
pitulo de curatiōe hernie siue ramictis ait.
glutinis scriptis. al. pistatorum. i. colle de
piscibus &c.

Similia sunt electuaria z confectiōes ra-
sis. nunc hō incipio ab Aui. seu abhoalt sup
suo antidota. in. v. canons.

Tritica prima Aui. z est descriptio An-
dromaci. s; trociscorum squille: añ. 3
xviii. trocisco z vipere. 3. xxiii. trociscorum
alindacarō piperis nigri opij. añ. 3. xxiiii.
cinamomi. 3. xii. rosarum. 3. xii. seminis napi
siluestris: scordeon radictis liij: celestis: a-
gari: succi liquiritie: ole balsami añ. 3. xii.
mirre electe croci zinziberis reubarbari pē-
tafilonis calamenti montau prassij seminis

macedonici sticados costi amari piperis al-
bi macropiperis pulegi indii olitani. i. thū-
ris squinanti gummi albotum cassie lignee
nigre spt. i. nardi spoliū montanū oīum añ. 3.
vj. stozactis liquiritie: seminis apij: siliceos:
id est sileris montanū ameos came dreos: a-
nepiteos: succi ipoquistidos: spice celtice
schee montane. folii gentiane. semis fentica-
li: teri sigillate rubee. colcotar: adust: amo-
ni: acori. nasturtij albi: carpobalsami: iper-
con: su. gūmi arabici. cordument. anisi. aca-
tie dauci. bdely. añ. 3. iiii. bezard. aspalti. op-
poponacj. cētauree mino. aristologie rotū.
oim añ. 3. ii. castorei. serapim añ. 3. iiii. mell.
dispumati lib. x. vint antiqui odorofert lib.
iij. liquefiāt que de eis liquefiūt z infundāt
que infunduntur z terant sicca z cribellent
z cōficiātur cū mellez ponant in vase vitreo
aut plūbeo aut argenteo z non impleat vas
immo sit in eo supfluitas vt respiret medici-
na: z omnes medicine pter mel z vinū sunt.
lxiiij. medicine.

Tritica serpēte dicitur tyriaca: z maxime
fm istā descriptionē. quia reperuntur mul-
te alie tyriace que nō dicunt a tyro. vt est
tyriaca diatesaron. i. de quattuor rebus. si-
cut dicitū fuit. z est tyriaca rustico: uz quod
est aleum agreste z est tyrica de fusio. i. al-
chaochio. z est tyriaca de tra sigillata z mltre
alietyriace reperunt quaz descriptiōes nō
ingredit tyrus. vnde p hoc moderni distin-
guūt qz tyriaca dicit medicina que valet cō-
tra venenū: vt bezahar: qd apud arabes si-
gnificat oēm medicinā liberantē a veneno.
vide Aui. in. 2. canon. pti. ca. de areolis ve-
nenorū qui iquit. tyriaca bezahar interficit
venenosā z expellit venenū. Sera. dicit lapis
bezahar. i. lapis liberās auenenis. nā tyri-
ca. albezahar est nomen persiciū: z est expel-
lens nocumentū: z hoc nomē cadit sup duo
vnū est qz cadit super oēm medicinā cōueni-
entē alicui veneno. eo qz resistit virtuti ei^o
z expellit nocumentū ab eo per proprietatē
que est in ea. z scōz est qd cadit super lapidē
notū quod cōuenit oibus venenis. ipse Se-
rap. ibi nō loquit in quo iste lapis inueniat
verū ipse docet discernere ab alijs lapidib^o
ei similitib^o in sine vero ait abdalaanarach
vidi lapidē bezahar sili^o almirama murum
custoditōis legis dei z est verū qz ipse emir
lapidē istum z dedit pro scio lapidis beza-
har placatū cordube in principio belij. Et
iste lapis: vt dicit enax in suo lapidario: est
quidam lapis multū carus regibus qui ge-
neratur in oculis ceruorū: in orietē qui cum

erpentes comedunt deponentes sentiu3 vt fortiores fiant intrant flumē vbi morant im mersū vsq; ad caput tā dū quousq; sentiant virtutē veneni separata. interea lachrymaz emittūt q̄ coagulata i oculis iterdū vsq; ad magnitudinē nuc; desiccāt donec cadat cū de flumine exierit. z sic inuenitur: z hec dicitur venenozū tyriaca.

Hec descriptio istius tyriace reperit in multis alijs locis. nā Rasis in. viij. Alman foris in cap. de morib; viperarū habz vnaz descriptionez Gulielmus placētinus in suo antidotario hz vnā aliam. Jo. Serap. in suo antidotario hz vnā aliā. Iſaliabbas in. r. practice habet eadē. Nicolaus etiā in suo antidotario habet vnā aliā: s; illa est ex aucto: ritate Salicū sicut dicit: z dicit q̄ est dña medicinarū: z Salienus ipsaz cōposuit. s; in veritate sicut inquit Aui. Iſaliabbas z alij auctores dicunt q̄ descriptio radicalis est andromaci z est melior alijs descriptionibus. sed verum est q̄ fuerint plures medicoz si cur Sal. democritus: z alij qui doluerūt in ea addere vel minuire de pondere: s; necessitas non erat: q; Andromacus pdictam descriptionem composuit cū tanta diligentia q̄ non erat necessitas q̄ aliqs adderet nec minueret aliquid. in tpe s; antiquo accidit Andro. illud qd̄ expertū fuit sup iuuamētū carniuz serpentū z alioz: addidit i eo trociscos de videtis. i. de tyro: in reliquis s; non diminuit meridatū a tyriaca nisi i re vna: qd̄ est venenū serpentū: z sic ista descriptio dñt Aui. est descriptio radicalis andromaci: ipse Aui. habet tres descriptōes: sed prima est nobilitoz alijs: z sic hodie nri medici volunt q̄ ista descriptio sit illa quā vt debem; sed in nostris pibus repuntur rari apothecarij faciētes ipam sed emūt a mercatorib; Januēsis q̄ non hz tantā virtutē q̄ tam dixerunt auctores eaz habere z hoc est vt credo q; non faciūt ipsam s; intentionē andromaci. z scias p certo q̄ allocutus fui illos q̄ faciunt ipsam. et scio q̄ decipiuntur in multis simplicib; z nō cognoscunt certitudinē rerū sed quomodo debeat experti z pbari bonitas tyriace statim declarabo.

Experientia tyriace: si erit bona aut mala: vt docet andromac; Aui. Jo. Sera. Gulielmus placentin; z Iſaliabbas est talis: dicūt accipiat gallus siluestris vel domestic;: sed siluestris est melior: z existimāt quod sit fassian; q; ipse est siccius cōplexionis q̄ domesticus: z mittat sup ipm aial venenosum vel ponat de aliquo veneno in vulnere par

facto sup alam sinistra ppe coraz z post hoc detur in potu cū vino de tyriaca. z ponat de ea etiā in vulnere post venenū spāliter cum aial incipit debilitari: tūc si aial vixerit erit tyriaca bona z bone etatis. si mouit erit praua. Alta pbatio. si detur tyriaca illi qui sumpsit opū vel iusquamū nigrū: vel corticem mandragore. z si tyriaca destruxerit virtutē alicui; istoz venenoz erit bona. Alta pbatio est: vt si homo sumet chatarticū z consideret tunc si soluerit eū sumat in potu tyriacam: z tūc si retinet eū est recens z bona: z si non est mala. Aide ergo si cognoscere volueris tyriacā bonā a mala. postq; ostēdi de pbatone ipsius: nūc volo ostēdere quāto tpe debet pmanere ipa tyriaca anteq; dispēctē

Sciendū est igit q̄ s; andromaci z Aui. ce. d; stare p sex mēses anteq; bandiatur ad mīnus. vñ qñ est infans. s; ante sex mēses stupefacit: de qua Gentilis ait: dicunt quidam sapientes q̄ tyriaca noua stupefacit p opū quod natura separat ab alijs: z mandat illd̄ per partem dolentem.

Si querat quot res ingrediatur in ista tyriaca dicat q̄ cōputatis simplicibus z cōpositis ipsam ingrediētibus sunt ad numerū. lxiiij. duob; liquorib;. s; melle z vino exceptis

Si etiā querat in quo vase tyriaca meli; cōseruet. in hoc est regula: q; cōiter conseruant ipsam in vasis plūbets: sed male q; plūbum attrahit ad se venenositatē: nec d; esse de ferro: qñ pars vasis q̄ vacua remaneret posset fieri eruginosa. z illa erugo ppter p̄mixtionem tyriace opportunam z ipsius tyriace ebullitionē cōicare posset ipsi tyriace aliquid de venenosa natura sua. nec d; esse de auricalco: qñ ipm p̄cipaliter fit ex ere: nec d; esse de cupro: qñ ipm fit ex pte eris: nec d; esse de peitro: qñ ipm cōponit ex pte plumbi: imo conseruet aureo vel aurato argenteo vel argentato stāneo: vel stānato vitreo: vel vitreato: vñ marmoreo seu de alabastro bene polito zē

Si etiā querat quot annis durat tyriaca dicatur q̄ Aui. ibi de ipa loquit dicens: z tyriace quidem adsunt infantia z pubertas z adolefcētia z senect; z mors. z fit infans post sex mēses. deinde incipit in pubertate z a gumērato vsq; ad tps in quo stat p decē annos in regionib; calidis. z viginti annos in regionib; frigidis: deinde stat aut decēz annis: aut viginti: deinde declinat. aut post viginti annos: deinde post. xl. ānos: deinde ex politatur p̄tute tyriace: aut post. xl. ānos. aut post. lx. z fit vna cōfectionū declinata a gu-

lum de melha. videbis q rampunculus nō cōuenit. nā ipse Aui. ait. q̄ est sicut rānus. rānus vero apud Serap. est bauſegi. z bau ſegi apud Aui. est rubus qui rampūci nō est. sed sit quōcumq; rampunculus est spēs napi. s̄ quo Nicolaus florētinus in lib. iij. in tractatu quarto in cap. de p̄uisione cau telis z custodia a venenis z eorū nocumen tis in generali ait. semen napi parui z existit mant quida q̄ sit rampunculus q̄ comedit cōiter. Bartholomeus montagnana in suis cōsilijs in cōsilio rerū p̄seruatiū ab op̄tatiōibus z a tensione magna in stomaco in quit sic. meli⁹ tamē salaticuz esset locuste. i. ramponseoli suo tēpore. reperit autē quod dam animal nominatum locusta z illud est grillus viridis. vt dicit Nicolaus.

¶ Scordeon fm Aui. z circa iustās. z Gu liermū lombardū est aleū agreste. z scōz cir ca instās solus flos cōpetit vsui medicine. Pe. de crescētius dicit scordeon. i. aleū agre ste. solus flos eius cōpetit medicine: z est ti riaca rusticozū fm Bal. macer inquit. Scor deon argue sunt alea dicta latine. Liliū ce leste apud Aui. est treos cuius radix vsui uedicine competit.

¶ Oleuz balsami est quod ex ligno balsami manat. andromacus habz olei balsami. sed Rasis z Suliel. habēt balsami puri. Haliab bas vero habet olei balsami optimi. idēz ha bet Joan. Serap. sed pro certo auctores q̄ de ea loquunt nō intelligūt oleū balsamum factū artificialiter ex multis ver⁹ est qz bal samus ap̄d nos raro reperitur: auctores mo derni scripserūt olea z alia que possunt ad mstrari in omni loco vbi ingrediatur bal samus prout infra apparebit.

¶ Pentafilon. i. quinq; foliū. Psido. in cap. de herbis aromac̄ siue cōibus dicit p̄tafilō numero foliozū dicta. vnde z eā latini quinq; foliū vocant. reperit vna alia planta q̄ mul tū sibi assumi lat̄ sed habet septez folia z hec vocatur eptafilō ambe in pratis reperit. Jo. Sera. inqt. albetafilon z est quinq; foliū

¶ Prassium. i. marubiū: vt dictū fuit. hali abbas ibidē dicit prassiū. i. por⁹ mōtanus. Macedoncum. i. apium montanū siue ale xandrum. Rasis loco eius habet oluatrī. Jo. Serap. habet apij montani quod idem est sc̄dm Mattheum siluaticū.

¶ Pulegiū indum. i. pulegium ceruinū. nā Rasis z Suliermus habent pulegium cer uinum. z Jo Serap. habet alchar amum: et dicitur q̄ est pulegiū ceruinū. In fertia ve ro descriptiōe Aui. ait. tuctamit̄z est pu

legium: z ipsum diptamū sine dubio est spe cies pulegi: vt patet apud Serap. in ca. de origano: vbi de diptamo loquit. sine dubi ex meo iudicio credo q̄d verū pulegiū ceruis nū sit diptamus. nā Psido. in cap. de herbis aromaticis siue cōibus ait. diptamus herba nomen accepit. p̄pter quam apud virgilium cerua vulnerata saltus. z itē Haliabbas lo co pulegi indū habet diptamū q̄d idem est. Papias dicit. pulegiū martis diptamū est: sed iumē male lucens putat q̄ pulegiū indū sit pulegiū vsuale: sed non cognoui quid es set. meo vero tempore pro pulegio indo di ptamum vidi ponere.

¶ Summi alborin. i. terbentina: nam si con sideretur bene gūmi albotin est terbentina dictum largatus. Rasis loco eius habet ter bentinā. Aui. in sc̄da descriptiōe glutis alumbac: quod idē est. Haliabbas habet gū me botani: q̄d idem est. fructus ipsius voca tur grana virida z arbor botin.

¶ Storax liquida. i. signa. Jo. Sera. in p̄ dicta descriptiōe dicit. storacis liquide: z est mel alubne: z in cōfectiōe chesete inqt storacis humide: z est mel storac̄ calamte.

¶ Ipoquistidos est succus cuiusdā rei que assimilatur fungo que nascitur in radice ro se canine: seu barbe hircine. Aui. in capitu lo de barba hircin a dicit: q̄ radix est fortio ris stipticitatis: et ponitur in tyriacha: z sic est. Franciscus de pedemontium in capitu lo de fluxu ventris omnium modozū curis eius ait. barba hircina z flos eius. z succus qui est ipoquistidos.

¶ Schea montane. nō inuenit sic apud alt os. verum est q̄ Haliabbas habet sicut mon tani. q̄d est tamē si int̄tio andromaci est qz ponamus scheam debem⁹ eam ponere. pro schea intelligitur sandoniciū. vt reperit ap̄d Serap. in proprio capitulo de schea. z dicit qz est absintium martinuz. z sic est. z est illud quod hodie herbam sauinā dicimus aut so menzinaz aut semē sc̄tū deserti de ianua ad nos. z mirabiliter valet ad vermes interfici endos.

¶ Colcotar vero apud Aucennā in sc̄do ca nonis. capitulo de attramēto. est vitriolū et trinum. Joan. Serap. habet calcad̄is. Su lielmus lombardus dicit qz vitriolum adu ssum de quo fit encausticum vocatur colco tar. Haliabbas vero habet vitri assati quo dāmodo non ad perfectionem. Ego credo qz ista sententia sit falsa. quia non est conso num dicere vitri assati. immo debet dice re vitrioli assati. et sic hodie loco colcotar

ponitur vitriolum viride adustū. Andromachus dicit quod adustū ipsū nō sit vitium. sed aduraf fm medietate ad hoc vt possit cōteri. opz ergo accipe vitriolūz ponere ipsuz in patella ad ignem donec igneatur z continue vitriolūz voluatur: z tādū hoc factas q̄ eius color mutetur. z tūc deponaf z vsut referuet. etiam Jo. Sera. dicit q̄ calcadus debet esse vsū fm medietatem sue adustōis.

Nasturtium albū. de ipso nescio quid dicam: qz sapiētes dixerūt q̄ nasturtiū albus est nasturtiū babilonicū qd nō cōsonat. q̄a Basis z Guilielm⁹ ambo hñtm predicta tyriaca. f. nasturtiū albū z nasturtium babilonicū ergo nō sunt idē. Aui. i scda descriptio ne tyriace dicit. alme z alleis: z est nasturtiū album. Jo. Sera. in eodē loco hz seminis asuffere neqz per id cognoui qd sit. Mattheus silua. in littera aleis mqr. aleis. f. nasturtium babilonicū. z est nasturtiū orientale. Sera. vero in cap. de nasturtio. formam nasturtij orientalis describit ex auctoritate diafco. sed apud Diasco. non reperitur sub noīe nasturtij orientalis: sed meo iudicio credo q̄ illud capitulum de bñon herba. apd Diasca. sit idē cū nasturtio orientali apd Sera. et sic sine dubio si legis cap. de bñon apd Diasca. cū cap. de nasturtio orientali apd Sera. vide tur q̄ idem sunt. Sunt etiam qui loco ei⁹ ponunt nasturtiū aq̄ticū quidā nasturtiū vsuale. Haliabbas aut loco nasturtij albi. habet cardamomum qd est nasturtiū vsuale.

Gūmi. f. gūmi arabici: z hoc reperitur super arborē ex qua fit acatia sicut reperiunt alie gumme. vt dicit Sera. Haliabbas in multis locis dicit gūma zabara. i. arabica.

Cordumēti. i. carui agreste: vt dicit Jo. Sera. in predicta confectione similiter ait. Guilielmus fm Mat. silua. est cordilīo seu siler creticū: z fm democritū est cheisim cāpestre. ergo est leuisticū. vide supra in cōfectione arhan asie magne vbi melius ostensuz fuit.

Bezaard. i. galbanū: qz alij auctores loco eius habēt galbanū. Preterea Serap. in ca. de galbano dicit q̄ bezaard. est galbanū similiter dicit in descriptioe tyriace etā vt de q̄ Aui. in. iii. descriptioe in fine ait. ad litterā bezaard: z est galbanū z sic est. Alia vero simplicia satis declarata sunt. Liber q̄ dicitur bulchasis in tractatu. ii. docet formā extrahendi succū galbani z inquit. recipi bauciam siluestre fetētē cū suis summitatibus z incise vide ibi.

Mel. f. mel apum. qd est notū. Aui. Basis

Guilielmus hñt mel. f. vsuale. andromachus autez hz mellis alhasce z dicit q̄ est mel qd fugit apes ex herba que dicitur alhasce. ergo debet esse mel qd apes colligūt ab alhasce quod est thymus. Jo. Sera. ibi dicit. mel siluestris mundi quod colligunt apes ex alhasce. Haliabbas autē dicit mellis quod apes ex plātis colligunt. Gal. in sua descriptione habet mel articum de quo supra. Notandū q̄ regula multoz modernoz est q̄ in ipsa tyriace cōstructione ponunt multo plus mellis q̄ debeat poni s̄ si vis q̄ tyriaca sit laudabilis ponatur p̄ qualibet li. mellis. 3. vii. spectez ad minus. z hoc fuit approbatū meo tempore in alijs cōfectionibus nō ingreditur tantum specierum.

Animum antiquū odouferz z optimū hoc est satis notū. Aui. Andromachus: Basis: Guilielmus: z Joh. Serap. ponunt in suis descriptionibus vinū odouferz: z non exponunt si deberet esse coctū: aut nō: sed fm opinionem meam debet esse coctum z istud vinū debet fieri ex vuis electis albis factuz z coctum vsqz ad consumptionē vnius tertie partis ei⁹ vel plus quousqz hēat prelati mellis collati consistentiam z dz esse triū annorum vel circa: qd equidē vult expresse albascais quarta particula azararij ca. primo in quēs debere sumi carenum vetus de trib⁹ annis. z Haliabbas decimo practice ca. de tyriaca dicit. fume canum: id est vinū dulce coctum. qd appellat mustū vetus de tribus annis. Galie. loco eius habet vinuz salernū de quo supra.

Confectio metridati. ex descriptioe cōi omnū. ꝑ. mirre: croci: agarici: zinziberts: cinaomoni: dragagati. omnū añ. 3. r. spice oliban. Alleis z ē nasturtiū babilonicū: squamati: xilobalsami: sticados: sililecos: costi camepitheos galbani nebecet: macropiperis: et succi barbe hircine castorei: melachton: z ē opum folij indī. i. malabatri. i. storacis: opoponacis. añ. 3. viii. opij. 3. v. cassie leucopis: melanoptis: hermodactiloz polij scordeon dauci: mellilori: gentiane oleibalsami: carpobalsami. f. semis balsami: troc. chochi: on: bdelyi omnū añ. 3. vii. ruthe. 3. ij. amoniaci. spice romane. i. celitice mastictis gūmi arabici: petrosellini: cordumēti. i. carui agrestis seminis fenticuli. osium añ. 3. v. anisi acori. meu. serapmi. assari añ. 3. iii. rosaz rubearū pulegij. oium. añ. 3. v. acatie z ymblici. si ci: se. percti: oium añ. 3. xlv. vni odouferi an tiqui in quo infundant ea q̄ o infundi mellis dispumati: qd sufficit miscet z referuet

et administrat post sex menses. et sic dosis sicut auellana cum eo quod est conueniens de portombus.

Hec confectio metridati: sicut inquit Aui. est confectio qua fecit meridates rex ponti: et noiauit suo noie et coposuit ipsam: et est ex medicinis expertis sup venena pprie et sup egritudines alias: vt esset aggregatiuū iuuamenti venenoz diuersoz et egritudinis diuersarū. fuit ergo ipm tyriaca in illo tpe: de inde postq̄ accidit Andromaco illud qd̄ expertus fuit ipsum sup iuuamentuz carnium serpentū et alioz addidit in eo trociscos de vipis et alteratū est parū p̄ additionē et diminutionē. fuit ergo tyriaca magna in multitudine iuuamētū. verū tamen tyriaca magna ē magis iuuatiua ipso in re vna et est venenū serpentū in reliquis s̄o nō diminuif metridatum a tyriaca: et ppter id ego dico q̄ tyriaca magna dicit a tyro serpēte: vt dictum est Basis in primo tractatu octauū Alimāsons de venenis et venenosoz moribus: et eoz curatione et cautella h̄z vna descriptionē q̄ eadem est. **S**ultel. placēt in suo tractatu de confectionibus h̄z vna aliā q̄ eadē est. **H**altabbas in .x. practice h̄z eandē. etiaz vide supra vbi posui vna aliā descriptionē q̄ est ex auctoritate Nicolai. Et dicit q̄ ē mater omnium antidotoz: s̄ nō est eadē. ḡualiter autē conficitur s̄m descriptionē Aui. istam et maxime apud Mediolanēses. **S**implicia q̄ declaranda sunt declarabo si deus voluerit.

Alisci s̄m intentionē Aui. est nasturtiū babilonicū et s̄m Mar. fil. est nasturtiū orientale. ipemet in ca. de cardamomo .i. nasturtio inquit: s̄ nasturtiū cōmune notū est melius illud qd̄ deserf a babilonia. **H**ic intelligendū est q̄ nasturtiū babilonicū est cōmune: sed babilonicū est nobilius nostro. **D**ias. in cap. de cardamo. .i. nasturtio ait. cardamū vtilior esse dicit babilonicū omibus. nos vero ponimus de nostro quo vtimur: et sunt qui ponunt de aquatico.

Hebescet vel tebescet. .i. glutē alimbat. et est terbenina. nā Basis. **S**ultelmus. et **Jo**. **S**era. in eodē loco habēt terbeninā: et idem est. **H**altabbas autē loco eius habz ratnegi. ergo est colophonā: vt videt apud Aui. in .ij. ca. s̄ in isto antidoto terbenina intelligit. **B**arba hircina est piāta s̄m Aui. ex qua fit ipoquistidos. et sic credo: q̄ **H**altabbas ibi dicit. **h**asaph. .i. succi ipoquistidos idem est consonū ppter alios auctores. et nos vocamus ipsam rosam cammā in cur^o radice distante a stipite piāte eius nascit quedaz res

ad similitudines fungit cutus forma est ac si plures balustias infingeres vna in aliā: et dicit taraticū qui fungus rōsus et expressus succū emittit. deinde ad spissitudinē coctus et siccatus ipoquistidos efficitur.

Melachion s̄m Aui. est optuz: s̄ est text^o corruptus. nā ipse in p̄dicto metridato inferius h̄z opū. ergo melachion nō est optum. **N**icolaus in sua descriptione loco melachion habet git. ergo est nigella q̄ vocat melatiū. nam vide **Pl.** qui ait. git ex grecis. alij melantiū. alij melanspmon vocant: et nō est illū git: qd̄ reperit in nostris ptibus in bladis: s̄ git est melachion: et est nigella nigra. cui^o semen est odoriferū cū odore tocūdo et eius semen habet similitudinē seminis porri: h̄c vltra padum rustici vocant rochetam.

Opium apud ipm est succ^o papaueris nigri: qd̄ egyptij seminant. vide ergo si est consonū q̄ melachion sit opū: nam supra est posituz melachion. .i. nigella. sed ipse dicit q̄ est opium qd̄ credendum nō est. inferius vero iterum habet.

Oleum balsami. qd̄ ex ligno balsami emanat descriptio ipsius reperitur apud **Mesue**. sed nō potest fieri apud nos: tamē infra apparebit oleuz quod in omnibus locis potest administrari sicut balsamus.

Trociscus cochion est tyriaca q̄ vocatur de fustio. nam postq̄ aggregaui istos trociscos apud Aui. cū tyriaca de fustio apud **Rasim** et **Sultelmū** vidit q̄ idem sunt. **H**altabbas h̄z trociscos mefrinoserion: qd̄ idem est. pulegiū. .i. pulegiū induz: vt habet apud alios auctores sicut est Basis et **Sultelmus** et est pulegiū martis siue cerminum. .i. diptamum: sicut dictuz est in tyriaca. p̄terea **Jo**. **S**era. loco eius h̄z mescatramescit: qd̄ ē verū diptamū: vt patet apud **Gal.** in .vi. simpliciū.

Fu. .i. valeriana cui^o radix vsui medicine competit. Basis s̄o in sua descriptione non habet fu: sed loco eius ponit faufel. .i. auellanam indicam.

Amblica stinci. .i. sumē siue v̄ter stinci: vt dicit **Sentilis** Basis loco eius ponit inguina stinci. .i. guaril. **Jo**. **S**era. h̄z pinguedis stinci. **h**altabbas autē h̄z caudarum stinci.

Ipericon apud ipm in .ij. ca. est vna de monis **Auer.** .i. v. col. ait. heufericō. .i. ipicon neliticon: et qdā appellat h̄c herbā cordata. et eo q̄ assimilat cordi: et semē apud **Pl.** vocatur caros: et est herba sc̄i **Iohannis** dicta **fuga demū** siue p̄forata que satis est nota.

Confectio filonij romanū: tarsensis. **℞.** leucopipis: seis iusquamī albi. ana .z. xx. optij. .z. r.

croci. 3. v. eufoibij: spice: p̄iretri añ. 3. f. casto
rei zedoarie doronici margaritarūz nō per
foratarum sel. añ. 3. 5. mellis dispumati quā
tum sufficit.

¶ Hec cōfectio in P̄apia non est valde in
vfu s̄z in mediolano magis. Aut. narrat p̄hi
lontum dicēs. inquit Sal. in li. decē tracta
tuum in quo narrauit narrationez p̄hlonis
inquit em̄ Sal. in persona p̄hlonij. ego sum
de expositione p̄hlonis medici tarsensis: z
meum quidem iuuamentum ad eum cui dī
missa ē mozs est iuuamētū maximū: z rectifi
co dolores antecedentes in egritudinibus
pluribus. z. Johā. Sera. in suo antidotario
habet vnā aliā descriptionē sed nō est eadē
tamē ibi Joh. Sera. ait p̄hloniū tarense: z dī
citur p̄hloniū romanū. Joh. cōcoregi⁹ in ca
pt. de vigilia z sahara: inquit de virtute isti
us p̄hlonij romani: z dicit q̄ fuit inuentum
a p̄hloē medico romano: p̄pter quod appel
latum est p̄hloniū romanum: valet autē ad
somnia inducendum.

¶ Sel ap̄ Aut. in secūdo est medicīa iuda
similis zinziberi quid autem sit cōmuniter
ignozatur. sed Sera. de ipso etiā loquitur: z
in vno ca. cōfunditur de bel sel z p̄hel: z dīc
q̄ sunt medicīne inde: z dīc q̄ sel est cito
nium idū. Mattheus siluaticus de citonio
tudo cap. facit z ibi dicit. bel vel sel est cito
nium idū. z sic quidā sapientes dixerūt q̄
bel vel sel in virtute sunt cōueniētes: z ex
stimāt quidā esse idē. Sera. vero in capitu.
de darsisabā: id est arboze granati siluestris
ait. q̄ fructus ipsi⁹ arbozis est bel. ergo bel
vel sel est arbor granati siluestris z dicit gē
tilis q̄ bel est herba de qua fit lictum: z sic ē
q̄ moderni faciunt lictū de arboze mali gra
nati: id est amberberbis: quedā falsa simonia
exponunt q̄ sel est sambucus: quod non est
credendum.

Confectio p̄hlonij persici. R. piperis albi se
mitis insquamī albi. añ. 3. xx. opti. terre si
gillate. añ. 3. p. croci. 3. v. eufoibij. spice. p̄ire
tri ana. 3. ii. castorei. 3. j. zedoarie doronici
margaritarūz nō perforatarum. musci. ana. 3.
5. cāphoze sextam z semis. 3. i. mellis dispu
mati collati quātum sufficit.

¶ Hec cōfectio apud nos nō est in vsu: sed
in mediolano magis: supra posita fuit vnā
alia descriptio que valet ad fluxū sanguis
nariū z ad multa alia. z istud valet ad fluxū
menstruoz z emoroidaz z ad alia: verum
generaliter fm̄ descriptionē superius posi
tam est in vsu Jo. Sera. in suo antidotario
h3 vnā aliā descriptionē. sed non est eadem

simplicia ingredientia declarata sunt.
Confectio de iacinto Aut. R. fracturā iacinti
z p̄prie rubee granate z ei similitū añ. i. q̄
ponat in instrumēto terendi z incipiatur ei⁹
cōtritio cū facilitate subtiliter vt alterētur
deinde ponat in tabula z preparet super ea
ad terēdū z sumat lapidis alluminis. 3. j. ha
lalic. alachie. 3. j. z auri liquefacti in cruci
bulo suo linito cū litargirto donec aur⁹ fiat
sicut vitrū z terat pondus tertie. 3. j. z argē
ti vitreati cum odore stanni pōdus septe. 3.
j. z fiat cū vnoquoqz eoz de contritiōe z pul
uerizatione illud qd̄ fit in iacinto: deinde
sumat summa eozum z p̄iciatur in tabulam
vitriatam z inuoluat in vino odorifero z te
ratur donec ericctetur: z teratur donec fiat
puluis subtilissimus: deinde sumatur z re
ponatur sit ergo summa pars. i. deinde su
matur agarici: epithimi: piperis. f. nigri: zinz
beris garcti: silozum: sanfuci: id est maiorane
oium. añ. p. ars. 5. z sumatur lapidis armeni
lapidis azuli: salis naptici: zedoarie doroni
ci: been albi z rubei. lingue bouis oium ana
tertia partis. i. deinde sumat spice celtice: z
est neridem: amomi: acori: foli. i. malabari
cinamomi: origani: hasce t̄sopi: cimini oium
añ. quarta partis. i. deinde sumatur pullegi:
petrosellini: lapidis iudaici: semis apij: mir
re olibani: croci: piperis: albi oium añ. sexta
partis. i. z sumatur ossiū: elephantis tertia
ptis. i. tere ergo oēs has medicīnas: z p̄ice
super has calcē lapidūz tere z cōfice cū mel
le emblicoz: qd̄ sit pōdus dupli et fiat.

¶ Hec cōfectio apud nos nō est in vsu tamē
in Mediolano vtunt⁹ z sic simplicia que de
clarāda sunt declarabo.
¶ Jacint⁹ lapis est cui⁹ h3 Serap. spēs sunt
tres. quarū vnā est coloris rubei. scda ē co
loris citrini. tertia est coloris chabali: z co
loris antimoni: z melior eozum est rubeus:
sicut dictū est. virtus autē iacinti est multū
vulgata z honorata inter homines rep̄ it̄ cri
am quedā herba que vocatur iacint⁹ q̄ florē
purpureū h3. z radicē simile bulbo. vñ Jsid.
in cap. de herbis aromaticis siue cōibus in
quit. Jacint⁹ herba est habēs florē purpure
um. traxit autē nomē a puero quodā nobilit̄ q̄
in saltibus inter purpureos flores repertus
est interfect⁹: deditqz nomē herbe puerilis
funeris casus. est autē radice z flore viole si
milis pueros a pubertate retinēs. etiā Dia.
de ip̄a loq̄ vide ouidiū in lib. metamorpho.
¶ Lapidis alumis est alumē scissum vt in
quit gētilis: qd̄ est illud qd̄ vulgo de plumavo
catur Alexāder in ca. de collirijs ad cicatri

ces in collitrio dicto diateli aut lithosirō: id est lapis aluminis: et credo quod sifion apud grecos est alumen.

Halachil vel salachil est lapis sicut reperitur apud Sera. dictus lapis cozeol⁹. species eius sunt multe defert enim ex terris tamen: et ex maritimis romanorum: et melior ex eo est ille qui magis vergit ad rubedinem: etiam Simon Ianuensis dicit halachil: id est lapis cozeolis.

Aur liquefactū cui liquefaciēdi modus alchimistis not⁹ est. dicit Aui. donec aurum fiat sicut vitruū v3. taliter quod possit teri vitruū

Argenti vitreat: sicut Gentilē. i. exiccari indurati taliter quod possit teri vitruū. et sic cum odore stanni sicut quod allimiste docent.

Lapis armenus sicut Aui. in. ii. cañ. est in ipso aliquantulum azul coloris non tamen est in colore azul et nec in eius soliditate. sed in eo arenositas quedam quoadmodum vtuntur eo tintores et pictores loco azul et est lenis tact⁹ non possum dicere diuersitates quas vidit de hoc lapide: ita quod non certifico de esse ipsius. pictores sine dubio pingunt cum eo loco azul

Sal napticus sicut Mesue in ca. de speciebus salis est niger huiusmodi odore napte. Aui. in capitulo de sale inquit. sal naptic⁹ est niger cui⁹ nigredo est ex parte napticitatis que est in ipso qui cum tadu suffumigat donec ab eo napticitas remoueatur remanet sicut sal gemma.

Lingua bouis. i. buglossa. Papias dicit. arnoglossa lingua bouina herba est: iste textus est corruptus nam arnoglossa apud Dia. est plantago siue lingua arietis vt apud aut. et apud omnes habetur.

Hasce. i. thymus sicut v3 apud Serap. in cap. de thymo.

Lapis iudatus sicut sicut Auido. est lapis albus ad modum gladii in quietate scripturis quibusdam insert⁹ quas greci grammas vocant: aut iudatus quod inuenit in fris iudeorum et in india

Siliū elephantis. i. rasure ebor⁹ vt iqt Bētilis quā vocat ebur et est dens elephantis et hec medicina est apta in medicinis magnis odoriferis.

Mel emblicorum de modo ipsi⁹ vide supra in tractatu Ba. in fine electuarij iustificatis. **E**lectuariū de granis viridibus. sicut granorum vt ridiū mellis anacardi sifami excocti cañ. sextaria. vj. zuccari tabarzet. i. albi sextaria xxiij. mira. chebu. bellericorum. embli. ablat⁹ nucleis zinz. macropi. burungi folij indi capse. añ. z. iiii. pape. sansuci. i. matorane añ. z. ij. confice has medicinas cum melle dispumato: et butiro vaccino: et vtere post sex menses.

Istud electuarium non est in usu sed similitudines que sunt declaranda declarabo.

Granū viride apud Aui. in. ii. cañ. est fructus arboris terebinthi. vbi terbentina colligitur vt v3 in suo capitulo et arbor ipsi⁹ vocatur botin. Sera. capi. de terebinto dicit botin id est arbor granū viridis. et sic est.

Mel anacardinū qualiter fiat vide supra in tractatu Me. in pfectōe anacardina. sextariū vero est pōdus sicut gentilē. z. vj. Aui. in fine quinti cañ. in descriptōe de pōderibus dicit sextariū ē. z. vi. z. dau. ii. aut aut. quattuor. similiter ait Jo. Sera. moderni hō dixerunt quod sextariū medicine est pōdus duarum librarū cum dimidia. et sic quod reperit in receptis sextariū vini vel aque vel olei vel acetati intelligitur duarum librarum cum dimidia. sed quando reperitur sextariū cinamomi gario filorum. et sic de singulis intelligitur. z. vj. tu vero considera.

Berugi. i. burugi. et dicit gentilif quod est granū in magnitudine pipis: et sunt quod vocat mirtū albū. et sicut in fectōe mat. silua. est cubebe et sic. ē opinto multorum sapientū de ipso vide in cōfectione anacardina.

Lapsie. i. seitaragi et ē plāta quā Dia. leptum vocat. et est taphia sicut gentilē. ipse Aui. in isto canone in pfectōe electuarij. Alfacus h3 capse inde. Jo. Sera. in suo antidotario in eodē loco h3 seitaragi. quod idē est et ē agriscardamum agreste siue nasturtiū aquaticū vt dicitur est in trifera sara cenica.

Electuarij lamudē. sicut seminis apij. pteris añ. z. xij. Amudē nigri. z. xiiij. petrosellini celidome. calamēt. hāsc. i. thymi sifileos anaz. viii. cheis. i. leuistici. z. xiiij. aggrega has medicinas tritas et cocot rigonzatas: et cōfice cum melle dispumato. et repone in vase vt recum necesse fuerit.

Istud electuariū in usu non est: sed scripsi solū vt certificeris quod amudē non ē sifileos vt ipse Aui. dicit Amudē apud Aui. in. ii. ē plāta cui⁹ gummi est asa. tū in. c. de sifileos dicit quod sifileos est alāiudē romanū. similiter in. iii. ren xiiij. in. c. de cura ascitis dicit si sifileos et est amudē romanū. etiā Basis in lib. diuisionū in pfectōe ad epilēsiā dicit: sifileos quod est amudē romanū. sicut h3 tū viri salua tū eorum pace non bene senserunt presentis electuarij descriptio nobis manifestat: in quo amudē et sifileos ingrediuntur quod fieri in his quod idē important non cōtingit preterea vide quod Basis in lib. diuisionū in ca. medicinarum stomachi in cōfectione de scoria ferri cui⁹ vi no inqt. antudē: id est radix herbe de qua fit asia fetida. Item Serapi. de amudē et asia

simul capitulū facit inquit anuden. i. foliū arboris asse. postea iterū in cap. de agarico dicit est simile radici anuden. i. arboris asse. Diasc. dicit est similis silio. i. lacrimo lafar et est assa fetida fm veritatē. vide Franciscum de pedemontū in. c. de dolore humeri et spatule et medicinis et in speciali qui inquit radix aligath. i. herbarū de qua fit assa et est anuden. Guillelmus placentinus in suo tractatu de simplicibus dicit anudem est de qua fit assa.

Sisileos: id est sileris motant. vide ergo si possibile est quod anuden sit sisileos. ut dicunt Aui. et rasis in aliquibus.

Electuariū de camphora. R. camphore. crocylloaloes. i. ligni aloes. cardamomi et giroboe. cubebe. cheisim cinami. i. darseni. gariofi. vñee: spice macis. sandali albi macropipertis cinamomi. capsie seitaragi neremisch id est rose asini. secacul. i. sigilli sancte marie galage nucis muscate: zinziberis: iciperi fulsumine oium partes equales succari quod est pondus medicinarum omnium.

Istud electuarium non est in usu. Aui. et h. tres descriptiones. et differunt vna ab altera sed in usu non sunt.

Camphora fm Serap. et Aui. est gummi arboris. nescio medicinam in qua plura sint miracula. nam cum in tertio gradu frigida iudicetur nihil odoratus est ignique amicitabilis. cito enim inflamatur et preclara flammam per se emittit. que nisi psilio obuiatur euanescit natura sublimata saporis acuti cuius a maritudine. et hoc est notum.

Sirboe. i. elbue: ut inquit geritils. Aui. in ij. de elbue capitu. facit et dicit quod est vizbue et est subtilior quam chacula. i. cardamomū vsuale vel cardamomi spes. nos loco eius ponimus grana paradisi. i. melegetā.

Fulsumine apud ipsum in secundo est radix piperis. Serap. de radice piperis cap. facit. et dicit fulsumine: id est radix piperis. et sic est.

Electuariū de stico. R. se. sparagi se. cepe. se. alrotab. se. porri: se. baucte: se. eruce: se. viti: ce: granorum viridū. i. granorum arboris alboti huius gummi est terbetina. lingue auis. i. seminis frasin: sisami excocti: seis raffani tuderi vtriusque amigdalay. f. amararum. piperis: granorum nasturtij añ. 3. ii. zinziberis: se cacul. galage macropiperis añ. 3. v. cinamomi: nucis muscate: been vtriusque. f. albi et rubet ana. 3. ii. stinci. 3. v. squille assare. 3. ii. peditorum quarum pondus harum omnium medicinalium. tere et tribella: et confice cum mel

le dispumato.

Istud electuarium apud nos non est in usu. Alrotab siue rotab. id est fm Simo. Ja. sunt dactili qui tamar vocantur similiter aut Mattheus siluaticus: sed rasis in tertio Almansoris in capitulo de virtutibus fructuum et pomorum inquit. rotab minus calidi sunt quam dactili. ergo rotab non est dactilus. Serap. in ca. de dactilibus dicit rotab. i. dactili. sic generaliter habetur opinio.

Stincus est animal de quo Aui. duo ca. facit vnum de guaril. Aliud de stinco: quod id est: et melius quod est in ipso est illud quod est in parte renū. Dia. ait. stincus est quod dicitur aia quod in india inuenitur quadruplex et siluacerte: sed multoties et logius et ventrosus hoc est satis notum. etiam de ipso dictum fuit supra in diastationis.

Trisera maior. R. mirabolanoz nigroz beletricorum: emblicoz macropipis. i. logi pipis nigri añ. 3. ii. zinziberis: buze id est: sireblegi: capsie inde. i. agricardami agrestis et in descriptione alia macis. oim añ. 3. j. tuderi albi et rubet: lingue auis: semis granati siluestris et est asse hedenegeti: et granorum alkali et est per sic: darisifam et sisami. excocti: zuccari tabarzet omnium añ. 3. ii. been albi et rubet añ. 3. tere et sicca per se et sisami per se. et inuolue cum butiro et confice cum melle dispumato et fiat.

Trisera grece est delicata. hoc apud nos non est in usu. nec credo apud alios: sed ille descriptiones quibus nos vtuntur sunt ex auctoritate Mesue ac Nicolai: ut appet in suis locis: sed solum istam descriptionem scripsi propter quedam simplicia.

Buze id est fm Bal. in libro secretorum in medicina ad sciaticam exponit: quod buze id est satirio vel spes eius. nam ca. suū reptes in Sera. et ibi inquit. buze id est spes satirionis et sunt radices dure albe similes been et si sic est verum ego existimo quod planta sit illa qua modernis palma citri vocatur. nam sine dubio palma christi est spes satirionis.

Sireblegi fm Mesue sunt emblici infusi in lacte. nam ipse domi. Mesue in c. pro de emblicis dicit. modus faciendi serēblac infundit de emblicos in lacte dulci et muret super eos lac mane et sero et hoc primum et excicent in venter in umbra et recodant. Se. in c. de emblicis quasi in fine ait quod medici nominant emblicos sit emblicos. et hoc ideo quod quando infundunt in lacte in terra in qua nascuntur nominant siremblici et ipsi ponunt in lacte.

Semen granati siluestris s̄m intentionē Aulic. est aschedenegi: sed textus est corruptus. naz s̄chedentgi est semē canapis et granata siluestris sunt granata alchilchil: potestea ipse Aulicēna sequit̄ et dicit granorū alchilchil et est persice darisāham: vide quod possibile non est q̄ semen granati siluestris sit olchedenegi: quia semina granati siluestris et granorū alchilchil idē sunt: pretera vide in septimo Joānis Serap. in eadē cōfectione q̄ inquit bundach et est semen granorū siluestrū: et sunt grana alchilchil: et sic reperitur in multis alijs locis apud eundem.

Grana alchilchil sicut dictū est sunt grana siluestris: ut patet apud Joānē Serap. in cap. de egritudinib⁹ gingliarū. et in cap. de fluxu menstruorū. et in cap. de sputo sanguinis. qui inquit. sumāt grana siluestris: et sunt grana alchilchil. Aulic. in scōbo d̄ grano alchilchil ca. facit et redarguit dicēs q̄ sit semen granati siluestris: vide ergo q̄ textus hic Aulic. est corrupt⁹. nā ipse vult q̄ semina granatorū siluestrū sunt aschedenegi. i. semē canapis: qd̄ nō ē credendū sicut ostēdit. s̄.

Explicuit cōfectiones: et electuarii sugarridorariū Aulic. tā vsualia q̄ nō: nunc vero mea intētio est ostendere: qd̄ alia q̄ reperunt̄ in tertio casū. ac in quarto.

Electuariū de passulis iufen. xiiij. tertij ca. pt. de cura debilitat⁹ epatis. s̄. passularum enucleatarū aur. xxv. croci aur. i. calami aromatici. aur. ij. bdely iudatci aur. ij. s. cinaomoni aur. cassie medietatem aur. spice aromati. aur. iij. squinanti aur. ij. myrre. aur. iij. gummi alboti aur. iij. darisāham aur. ij. melis aur. xvi. vinum q̄strum sufficit et fiat.

Istud electuariū apud nostros medicos est multū in vsu et s̄m intentionem Aulic. est ex medicinis laudabilib⁹ p̄latis alijs. in fine descriptionis istius electuarii ait et extumat Sal. q̄ hoc medicamen cōpositū est ex medicinis cōuenientib⁹ cuz suis proprietatibus epati. et sic credo q̄ valet ad ea que dicit Aulic. ex auctoritate Sal. quia p̄dictū electuariū reperit̄ apud Sal. in octauo de meimr de quo infra. sed ipse Sal. vocat ip̄az confectionem chifodea. et si legis illam descriptionē de chifodea apud Sal. cum electuario de passulis vel de vino apud Aulic. videbis q̄ idē est sicut in suo tractatu ostēdit darisāhā s̄m Serap. est arbor granati siluestris que apud Dia. vocatur aspalum ut de Sal. q̄ loco darisāham habet limaturā aspalegi. q̄ idem est infra meius declarabo. vinū notū est. hic. vero oportet q̄ apo-

thecartus in coquendo sit p̄fectus quia p̄dictū electuariū op̄z facere coquere ip̄z cū lento igne sine fumo aliter nihil faceret propter vinum et passulas q̄ ibi ingrediunt̄ et vocat electuariū de passulis. vel de vino.

Electuariū de cinerib⁹ in fen. xvij. in cap. de medicis cōuenientib⁹ lapidi. s̄. cineris vitri: cineris: scorpionū: et cineris radicū caulium nabati: et cineris leporis. et lapidis spōgie. sanguinis hirci exiccati cōtriti: et cineris corticum ouorū de quo pullus egresus est lapidis iudatci: gummi nucis acori asin. pates equales: petroselin: dauci: pulegij: gummi arabici: seminis alterij: piperts ana partē. i. s. conficiant̄ eum melle et fiat: cuius dosis sit vsqz ad aur. ij. et supra cū aqua tribulorū decoctorū cum cineribus nigris.

Istud electuariū apud nos est in vsu: et mirabiliter valet ad ea que dicit aboalt: et oportet facere ipsum cū magna diligentia: et multi sunt qui faciūt: sed nihil faciūt. p̄dicta descriptio reperit̄ etiā apud Franciscū de pedemontū. in cap. de opilatione renū et vesice ex lapide medicinis eius. s̄ est ex auctoritate Aulic. sine aboalt. ut dicit Franciscus. Michael fauonarola in cap. de lapide. renū habet eandē. scias q̄ de p̄dictis cineribus sunt troisci de cineribus sicut infra ostendam.

Vitri fit cū magna diligentia sicut ostendā: sed primo volo narrare de vitro dices q̄ vitrū s̄m Aulic. inter lapides est sicut stultus int̄ homines. Serap. ca. de vitro dicit q̄ est ex eo lapidosum: et ex eo arenosum: vtrāqz aut̄ sunt multi coloris. naz ex eis est albū fortiter: simile cristallo. et ex eo est rubeum et est citrinū: et virile: et azuliniū et vitrū est lapis magn⁹ et vlti⁹ alijs lapidib⁹ et est inter lapides: sicut hō stultus int̄ hoies: cristall⁹ etiā species vitri: sed melius vitrū est albū. similiter ait Aulic. in isto cap. de modo vero cōuertēdi vitrū in cinerē reperit̄ apud Bulcasini. sed nō potest fieri s̄m illū modū etiā lumē male lucēs ponit modū cōuertēdi qui possibilis nō est: et sic multi credunt ipsūz cōburere s̄m illum modū: sed nihil faciūt. comburatur autē vitrū ut docet Bartholomeus mōtagnana in suis consilijs. in consilio de instrumentis lapidis et arenarū et trūborū cōminutiuis inquit. modus vero adustionis vtri est talis. s̄. vitri albi et clari: ignit̄ vsqz quo rubescat in fornace accēsa. inde submergatur in picē: et totiens fit hoc quoties erit facilis ipsum et in cinere cōuertit. alius modus nobilitat̄ ut docet Auenzoar in capitū

lo de lapide vesice vbi sic ait. vitruū aut adu
flā: qđ sup^o dicitur multi medicorū sic id credūt
adducere? ponūt. n. ipz ad ignē dōec rubicū
dū efficit: extigūt i aquā frigidā: z hec plu-
res sic faciūt: z cū credunt aliq̄ facere m̄h il
faciūt. cōburit aut isto modo. accipe vitruū
z vnge ipaz cū alchitrā id est oleo qđ egredi-
tur ex serbin. i. cedro: z est pix liquida: q̄ nro
idio. mate pecula vocat subtili z pone i ignē
donec rubeū fiat. postea cū tenaculis recti-
pias eū: z extingue i aqua z abluē eūz ibi: z
iterū mūge ex alchitrā z repone in ignem z
extingue in aqua z abluē eū postea in qua: z
sic septies facies z erit combustum.

Cinere scorpiōis. species aut scorpio-
nis multe sunt: vt dictū est. sed ille que no-
bis vsui veniūt sunt ille que note sunt oib⁹.
de modo cōuertēdi ipsos in cinerē sunt diffi-
ciles. ipse Aui. in proprio ca. docet de modo
ipsius. etiā in quinto cañ. in tractatu sexto
de v̄tre inferiore debilitas stomachi habz
etiā liber qui dicit albucasi: etiā docet mo-
dus iste est. accipiant scorpiōes viui in quā-
titate quā volueris: z pone ipsos in olla no-
ua mūda: z linaf olla ex massa tritic siue cū
pasta: siue cū luto sapiētie. deinde ponaf ol-
la i furno panis calido: z dimittaf ibi die ac
nocte. deinde extrahaf: z cinerem ipsozum
habebis.

Cinere radicū cauli nabathi. i. de illa re-
gione. vnde caules nabati sunt caules ori-
entales qua iacēt inter iudeā z arabīā z sic.
Aui. vult qđ per caulē nabati intelligimus
de illis qđ nascunt in illis regionib⁹. vñ ioā.
Serap. in suo brenario in cap. de distillati-
one v̄tre z lapide inquit in quodā medica-
mine vt istud z ibi habet caules nabati vel
armeni. intelligēdū est de illis regioib⁹: s; z
lumē male lucēs putat qđ sint caules nō trāf
plantati: qđ nō est credendū. Scias p̄ cer-
to qđ in tēpore antiquo p̄dicti caules nō re-
pertebant in nostris partib⁹. s; moderni de-
tulerūt ipsos ad nos. z sic hodie in partibus
nostris reperitūtur. fortiores sunt in illa ma-
teria qđ nostri. z forma ipsius est qđ habent
stipiti lōgū duozū brachioz. aliquādo aut
minozē fm̄ diuersa loca in quibus nascunt
in stipite ipsius nascitur quedā res ad simi-
litudinem rape hortulane. nri semināt z re-
colligūt. modus cōuertēdi ipsas radices
in cinere est. qđ accipias radices ipsius z mū-
da ipsas a terra z sordib⁹ earum. deinde in-
cidantur minutim. z ponantur in olla: cope-
riatur olla coperto: z p̄forato. ita vt fumus

possit exire. z ponaf olla in furno panis cali-
do. z dimittatur per diem. sero vero remoue-
atur. z reperias qđ dicte radices fiāt ad simi-
litudinē carbonū. post hoc predictos carbo-
nes tere bene. z in alta olla parua repone et
coperi ipsam torā. z iterū pone in furno z di-
mitte tantūz qđ predicti carbones in cinerē
album efficiantur. z de illa cinere pone in
predicto electuario.

Cinere leporis. s. leporis qui māducaf
seruitor in tractatu. iij. inqt. forma cōburen-
di leporē pro illo qui habet lapides. s. er-
go leporē z decolla z pone in olla noua cum
suo corio z alijs. z cōbure donec fiat cinis.
deinde tere cinerē z tere vbi oportet. Joā.
anglic⁹ in ca. de lapide renū inquit. item la-
pis vnus integer ponaf in olla in furno ca-
lido quousq; affet hntātū qđ possit pulueri
zari: z tūc de isto def. 3. i. zc.

Lapis spōgie adherens. nō omis qđ in ca-
uernis spōgie inuenit: sed pprie qui natu-
raliter adherebat in saxo duz viueret: z est
asper z durus valde. Sera. ca. de spōgia in-
quit. Et lapis inuetus in spongia habet vir-
tutē que desiccatur: z cōtingit ex virtute eius
qđ frāgit lapidē generatū in vesica: sicut di-
xerūt. Aui. de ipsa capit. facit. z dicit qđ est
lapis inuentus in corpore spongie.

Sanguinis hirci exiccati z etiā prepara-
ti: vt ostendā. hirc⁹ vero fm̄ Isidorū in ca.
de pecorib⁹ z lumētis inquit. hirc⁹ lasciuiz
animal est petulcū z feruēs semp ad coitū.
cuius oculi in libidine in transversum aspi-
ciunt. vnde z nomē traxit. nā hirci sunt ocu-
lorū anguli fm̄ suetonū: vr virgilius in bu-
colicis: transversa mentib⁹ hircis. cuius na-
tura adeo calidissima ēvt adamantē lapidē
que nec ignis nec ferri domare valet mate-
ria solus hui⁹ cruoz dissoluat. matozes hir-
ci cinis dicuntur a fluuio cinise in libia vbi
grandes nascūtur. Quātū est magnifica
ra virtus sanguinis hirci in predicta egrit-
tudine: est tam magnificata z in tanta nobi-
litate qđ apud Aui. nominat manus dei pro-
pter suā nobilitatē: z est medicamē thesau-
rizatū de regimine ipsius potu causa prepa-
randū ipsum sanguinē: z exticcādi. Ipse vero
Aui. in predicto ca. docet modū exticcandi
ipsum: sed de modo cibandi non loquitur.
Batnaldus de villa noua in libro secūdo in
capitulo de vitto lapidis in remibus z vesica
clare loquitur dicens. Sanguis hirci nutri-
ti per. xv. dies vel. xxx. ex frondib⁹ hedere
vel saxifragie in diebus canticularib⁹ inter-
fecti exticcatur z puluerizatus. postea iterum

ethiopia. et confidetur bene q̄ cinamum
et cinamomū idē sunt. Ra. etiā in. iiii. Almā.
in fine capi. xvij. inqt. cinamum cinamomo
vicinū existit: h̄ eo sit debili⁹. ignorātia ve-
ro apothecariozū est q̄ in isto electuario in
gredit̄ cinamū et cinamomū: ex quo vident̄
diuersificari. verū p̄ primū intelligim⁹ cina-
momū grossum: et p̄ sc̄d̄m cinamomū finum.

Zuccarū sulmenū. i. ill⁹ regionis: vt di-
cit gētilis. nos loco ei⁹ ponim⁹ zucarū ta-
berzet. i. albū. Jo. Serap. loco ei⁹ h̄z mūdū.
Cōfectio de medullis in. xx. tertij. in capi. de
medicinis singularib⁹ ad coitū. ꝑ. amigda-
larū excoctatarū: fisticoz: nerigil excocti-
catorū cōritozū: et amigdalaz p̄nti: et gra-
nozū a' chyl: et sunt granata siluestria: et
granozū azel em et granoz viridū. i. seminū
arboris borim: cui⁹ gūmi est terbēma par-
tes equales: neremisch: piperts lōgi: zinzi-
beris: oīum ana partes. x. et plus parū. terā-
tur oīaz cōficiant̄ cū pent. dīs de quo sumā-
tur omni die q̄tū est ouū vñū.

Ista cōfectio nō est in vsu: sed ideo eā de-
scripsi vt ostēderē q̄ cōfectio de medullis
apud Aui. est eadē cū electuario de nucle-
is fructuū apud Rasim vt dictū est: nec dif-
ferūt nisi q̄ Aui. loco auellanarum posuit
fisticos.

Heregil. i. nux indica: vt dicit Aui. in ca-
de nuce indica: et sic esse credo. q̄ rasis loco.
eius habet nucez indicam.

Brana azelem. fm̄ ipsum in sc̄do dicit̄ p̄
per nigrū: sed nō intelligim⁹ de vero pipere
nigro: sed de alia re simili de qua superius
ostensum fuit clare quid sit.

Neremisch. i. rosa asinoy siue peonia. Ra-
sis loco ei⁹ h̄z semē peonie qd̄ idē est vide su-
pra. q̄ diffuse declaratum est.

Medicamen de marchisita in. iiii. casū. in fen-
ij. in ca. de cura eruptionis exituraz. ꝑ. la-
pis marchisite. 3. xij. armoniaci. tantū dē fa-
rine fabarū. 3. vi. misceant̄ cū rasina hūida et
lunaf sup̄ cutem et ponaf sup̄ saniem donec
cadat p̄ se et oportet vt administretur statz.

Istud electuariū repit̄ aut̄ apud Franc.
de pedemontij i ca. de appropriat̄ aposte-
matū fm̄ diuersitatē mēbroz in q̄bus fiūt. h̄z
est ex auct. Aui. q̄ idē sunt. Lapis marcha-
sita apud Dia. vocaf pirrites ex que eramē
fit eligēd⁹ est colorē eramis h̄is. et ibi. Dia.
tradit modū cōburēdi ip̄m. Aui. ait. vocaf
marchisita. et d̄ q̄ sunt plurius sp̄rum. alta
em̄ est aurea. et alia argentea. et alia erea fer-
rea. et sunt qui nomināt eam lapidē luminis
p̄pter iuuamentū qd̄ vlul affert. p̄retes ꝑo-

dicitur a pir quod est ignis: q̄ p̄cussus ferro
ignem emittit. Mesue de ipsa loquit̄ in cap.
de lapide stellato.

De tribus generibus cōfectionū fm̄ An-
tonium guainerium Papiensem.

Cōfectio mixture cordialis in. c. vi.
de signis taz p̄noctis q̄ demōstra-
tiuis febris pestilentialis et eius cura. ꝑ. cō-
ferue rosarū buglosati boragisz violatū. a. ij.
3. 5. conferue. floz nenufar. 3. ij. man⁹ xpi cū
perlis lib. 5. fragmentoz oīm ꝑctozozū. 3. ij.
margaritarū subtiliter tritaz. 3. 5. folioz au-
ri nūero. xvj. fiat mixtura deaurata de qua
sepe comedit et de ea bibat cuz aqua zuca-
ri si libuerit.

Hec cōfectio apud nos nō est in vsu fm̄
illam descriptionem. illa vero qua generaliter
vtimur est magistralis et non est eadez h̄z
p̄ nobilibus ista est nobilior illa sicut infra
apparet.

Conserua rosata: id est ex rosis et voca-
tur zucarum rosatum. et fit ex tribus parti-
bus zucarū et vna rosarum.

Buglosatum siue diabuglosatum. id est
conserua que fit ex flouibus lingue bouine:
et modus eius est sicut rosarum.

Boraginatū siue diaboroginatū. i. con-
serua que fit ex floribus Boraginis. Et mo-
dus ipsius fit sicut rosarum.

Violatum siue zuczaz violatuz: id est cō-
serua violarum quod ex floribus fit: et mod⁹
eius est sicut rosarum.

Conserua florum nenufaris. id est ex flo-
ribus nenufaris. et vocatur zucarum nenu-
farium: et modus ei⁹ est sicut rosaz.

Fragmentozum omnium ꝑctozozū fm̄
generalem regulam sciendum est q̄ per fra-
gmenta ꝑctiosa intelliguntur quinqz ge-
nera lapidū ꝑctozozum. et sunt ꝑꝑrie illa q̄
mesue in electuario de gemmis nominat̄: et
sunt zaphiri. iacinti. sardinis granate ferru-
ze. i. smaragdi. et de omnibus istis ostē-
sum fuit supra.

Cōfectio manusꝑi cum perlis in capitulo
quarto de cura quartane a melancolia san-
guinea ꝑouementis. ꝑ. margaritarū splen-
didarum tritarū subtilissime. 3. 5. zucarū in
aqua rosata dissolutū lib. 5. et fiat decoctio i
plata et vsui referuetur.

Hec descriptio istius cōfectionis que
vocatur manusꝑi cum perlis est descriptio
pro nobilibus: q̄ cōsuetudo apothecarioz
est facere manusꝑi sine perlis: sed loco
eius ponunt puluerem cordialem. aliquan-
do fragmenta fm̄ necessitatē: et possunt fieri

cum aqua rosata: tūc vocant^r manuscripi rosate. sūt etiā cū aqua violatū: tūc vocantur manuscripi violate. sūt etiā cū aqua bulglose: tūc vocant^r manuscripi bulglose. alqñ sūt cū aqua capillorū veneris sū diuersas infirmitates: et eius forma est ad modū rotule. et id est satis notum.

Cōfectio diacoralis in cap. viij. de signis et curacausonidis. s. coralloz rubeorū. 3. iij. zuccart. lib. 5. dissolue zuccarū in aqua rosa in aqua in infusione steterit. 3. i. sandalorū machazari. i. cilrini: et gr. iij. camphore et isorū fori facta ex p̄ssione in illa aqua zucca p̄ dissoluatur et fiat cōfectio in morsellis.

Hec cōfectio apud nos nō est in vsu. **Alcola** in suo antidotario describit troc. diacoralis qui ingredunt^r in tiriaca **Sal.** s. nō sunt idēz: de quo infra.

Coralus rube⁹ nobilior est albo. et alb⁹ nigro. rube⁹ autē cōfert oib⁹ egritudinib⁹ stomachi si suspēdat^r super ipm direct⁹ vñ **Sal** inqt. ego expert⁹ fui ipsum et suspēdi ipsuz in collo ei⁹ q̄ habebat dolorē stomachi: ita vt esset coralus sup os stomachi et remot⁹ fuit dolor. cū ergo accepi ipsuz redit sicut expert⁹ fui lignū crucis in hīte epilepsia: et q̄ suspēdit in collo suo in dieb⁹ sanitatis sue coraliū rubeū secur⁹ erit a dolore stomachi et ppter hoc mulieres appēdit eū in collis puerorū. **Busadū** autē scripsit stephanus pro bassedi: quod est coralus.

De electuarijs et cōfectioib⁹ sū Jo. anglicū: q̄ alio noie rosa anglica nominatur.

Electuariū de caulib⁹ in ca. de cura lepre. s. succi caulū lib. i. buliat et expri mat: croci. 3. iij. panis zuccari: et mellis ana. lib. 5. fiat electuariū cū leui decoctione.

Istud electuariū apud nos nō est valde in vsu: tamē reperit^r apud aliq̄s apothecarios.

Caulis sūm Aut. altus est domestic⁹. et altus siluestris: et altus marin⁹: et altus caulis aque. Caulis vero apud Dia. vocat^r brassica. vñ macer. caulis romia grecorū brassica lingua: Agrestis apud quosdā putat^r cōditi. s. nō est: canabis etiā est species caulis dicit^r capucius: vel caulis capitat⁹: vel imperialis **Petr⁹** de crescitjs dicit gābusū sūnt de natura caulū: et hñt formas caulū donec clausi fuerint. s. postq̄ clausi sunt folia iporū sūt q̄si alba et grossa sicut tunice cepaz et cri spa et c. **Sera.** in cap. de caule de canabit loquit^r. **Simon ianuelis** dicit q̄ Aut. de canabit singulare facit capitu. qd nō reperit^r verū est q̄ aut. in cap. de caule: de canabit loquit^r. **Jo. arculanus.** in capi. de epilepsia dicit.

canabit q̄ est caulis imperialis. s. capuctum carnebū scripsit **Stepha.** p corno qd ē caul **Confectio diagarici optimi:** in cap. de veruca in oculis et cura a nobis. s. agarici boni albi leuis et puluerizabilis. 3. 5. turbiti zinziberis ana. 3. ij. nucis muscate: auellana 2. 3. iij. misce et cū zuccaro lib. 5. fiat cōfectio.

Hec cōfectio apud nos nō est in vsu. sed vir⁹ agarici ē magnificata apud nros auctores.

Agaricus sūm Desue est ex mednis magni iuuamēt: cuius ortus est sec⁹ arbores magnas qbuis iā accidit corrosio et putrefactio: et ei⁹ gñatio est sicut gñatio fungorū et propter id vocat^r a multis fungus abietis. **Sal.** in libro ad partemianū inquit. agaric⁹ ab arboribus excrefcit prout tubera. id est fungus dicitur teratur apud lombardos.

Electuariū diacubebe. in ca. de idropisū i cura generali. s. sanda. oim. s. a lbi ru. et ci. añ. 3. ij. spo. rasu. eboris. añ. 3. i. 5. ozim. s. gariofilari cubebarū añ. 3. 5. vel. 3. iij. si sit caliditas multa quattuor seminū frigidorū munitatorū ana. 3. ij. seminis endiute portulace ana. 3. i. ligni aloes: nucis: muscate ana. 3. 5. zuccari lib. i. et dissoluant^r cū decoctiōe endiute: vel cū aqua endiute et vtunt^r mane: rest expertum.

Istud electuariū in p̄apia nō est in vsu: sed in mediolano vtunt^r ipso: sed nō faciunt ipsum sūm descriptionē **Boānis** anglici: s. illa descriptio quattuor reperit^r apud thesaurū pauperū sicut infra apparebit: tamē inter ipsas est parua differentia.

Cubebe sive cubebe: et non cubeze qz cubeze apud Aut. est malua vel species eius **Serap.** in ca. de cubebe ait. ego postq̄ aggregaui Dia. et **Alienū** super omnē herbā inuent^r q̄ **Saltenus** nō memorauit mirtum agrestē. et **Diasc.** nō memorauit cubebas: et vidit q̄ descriptio Dia. sup mirtū agrestē et de scriptio **Sal.** super cubebas idē sunt.

Cubebe Dia. mirta agria et est mirtus siluestris sive mirtus albav⁹ dicunt mo derti⁹ et sūm **Mattheum** siluaticū est abrongi **Stephanus** vocat ipsuz carpision.

Confectio alta diacubebe sūm thesaurū pauperū in cap. de hydropisū de frigida causa. s. sandalorum ana. 3. i. spodi. rasure eboris ana. 3. i. cubebe. 3. iij. seminum cōmuniū frigidorum añ. 3. i. 5. seminis endiute: et portulace ana. 3. i. zuccari lib. i. fiat cum decoctione endiute: et fiat electuariū.

Ista descriptio thesauri est illa qua vtunt^r **Mediolanenses.** tamē vt dictū est inter ipsas est parua differentia. **Silbert⁹** de an-

glla in capitulo. de cura specterum hz vnaz
aliā descriptionē que valet ad ea ad q̄ dia
laca: sed nō est eadem.

Dianasturtium fm Joh. angl. in capitulo de
sterilitate. ꝑ. consotide maioris ⁊ minoris.
añ. M. j. corali albi ⁊ rubet: sandalozus albo
rum ⁊ rub. añ. 3. i. rosarum. 3. iii. spody garto
filozum margaritarū integrarum añ. 3. j. cha
rabe. 3. ii. seminis nasturtij agrestis. 3. 5. ra
dicum sanguinarie pimpinelle: paritarie añ
3. 5. zuccari alexādrum lib. ij. fiat electuariū:
quia tamen illud foret magnum de consodi
da ponatur. 3. 5. ⁊ de alijs proportionaliter
diminuat. ita q̄ ad. 3. i. pulueris ponatur
lib. vnam zuccari vel melis ⁊ voco illō dia
nasturtium qd̄ valet in omni fluxu sanguis
menstruozum ⁊ emoroidarum ⁊ ventris et
est mihi valde spectale.

Istud antidotum apud nos nō est in vsu
fm̄ autem compositorum valet mirabiliter
in illa materia.

Nasturtiū autē herba est satis nota maxi
me domesticum. Hic Johannes anglic⁹ seu
compositor: habet nasturtium agreste: quod
nasturtium domesticū nō est: immo fm̄ quof
dam est nasturtium aquaticū: qd̄ alio nomi
ne senation vocatur: ⁊ hoc apud multos est
certum. vide autem de eo apud mattheū sil
uaticum in ca. de cardamo. id est nasturtio
vsual: qui sic ait.

Cardamus agrestis quem multū senatiō
vel crissum vocant: vel nasturtiū aquaticū
ꝛc. hoc apud Alu. in. ii. casū. vocatur pupi
la oculi. ⁊ apud Dia. eius semē vocatur lepi
dum ⁊ herba apud eundē senation: etiā apd̄
Sera. scitaragi: ⁊ apud arabes dicit scesce
bram. ⁊ ab aliquibus d̄: sarabraz: de qua nū
q̄ inueni vllum habere certitudinē quid sit
scescebram. quidam credunt: sed non recte
q̄ esset esula qd̄ nō ē: quia Alu. i. tertio casū.
in cap. de medicinis cordialibus: hz in quo
dam antidoto scescebram: ⁊ semē eius ergo
esula tibi non cōuenit idem in. iii. casū. in fē.
ij. m. c. de cura erbice scescebram laudat et
fm̄ quosdam medicorū est granatū siluestre
quod non credo: nec gentilis super illuz pas
sum cognouit certitudinem. Scias q̄ in
hoc sunt diuerse opinioues. sed hic si deus
voluerit declarabo de ipso opinione docto
rum multorum. Et primo dico q̄ postquam
ego vidi in practica domini Mesue capitu
lo de cura maner melancolte sanguinee in
quodā antidoto quod incipit. filius zacha

rie modus confectionis conferentis melan
colie ꝛc. ⁊ ibi habet ad litteram. scescebram.
id est ozimi maioris. Ozimum autem mai⁹
apud Serapionem vocatur ozimum carme
num. et ab Auicē. in secundo canonis vo
catur ohalmarum. vt apud Mattheum sil
uaticum est senation. ⁊ qui mihi non crede
videat Mesue in capitulo. allegato ait. q̄
scescebram est ozimum maius ⁊ ozimum ma
ius apud Serapionem est ozimum carme
num: ⁊ apud Mattheum siluaticū est sena
tion siue nasturtium aquaticum: ⁊ sic lege il
lud capitulum de ozimo carmeno apud Se
rapionem. ⁊ ca. de ohalmarum. apud Auicē.
cum capitulo de hozochalchai apud Mat
theum siluaticum ⁊ videbis q̄ idē sunt.

Notandū est q̄ hec herba plura noīa ha
bet. nam senation est lepidū: scitaragi indū
hibederidos: agriscardamū agreste: capsula
scripta cū c. nasturtium aquaticum ozimum
maius: ozimum carmenū: pupilla oculi: sce
scebram: eius radix medetur doloribus dē
tium. Etiam de ipso dictum fuit in electua
rio quod dicitur letificans almanforis ꝛc. ⁊
hoc apud me fuit secretum.

Sanguinaria autem apud moder. est bur
sa pastoris que mirabiliter valet contra flu
xū sanguinis. verū est q̄ inuenitur alta san
guinaria que vocatur cozigiola: seu virga
pastoris. sed hic Johan. anglicus ꝑ sangu
nariā itelligit burfaz pastoris: ⁊ si verū vi
de apud eundē in libro primo in capt. de ac
cidentibus febribus qui sic ait modo de empe
ricis videamus. vade ad locum vbi crescit
sanguinaria: id est bursa pastoris: ⁊ gembus
flexis dicas ter pater noster ⁊ aue maria: et
istum versiculū. Te quesumus domie famu
lis tuis subueni quos precioso sanguine res
demisti: ⁊ sic dicendo collige vnā herbam
vel duas. Sz si multas colligas oportz oras
tiones iterare: ⁊ tunc suspende herbā circa
collum patientis a quo fluit sanguis vel cir
ca membrum a quo fluit: ⁊ ibi dimitte: ⁊ strig
get certissime: si vis ne homines cognoscāt
herbā tuā frica eam inter man⁹ tuas: ⁊ post
suspende eam in aliquo panno. vel in sine
done. vel in aliquo tali. Item Nicola⁹ dicit
bursa pastoris id est sanguinaria vel cap
sella aut scindi vulua: sine dubio est cōsonū
q̄ bursa pastoris sit capsella: quia eius se
men fert in capsellis: et propter id apud lom
bardos dicit herba gugarolla. ipsa est i vni
ac ciuitatibus inuenitur ⁊ comedit cum est

recens: sicut alia olera.

¶ De quattuor generibus confectio[n]um
fm Petrum de Rufignana super nono almā-
foris.

Confectio diarob cum reubarbaro in
tractatu scdo. in cap. fi. de solutiuis. Re-
turbith albi gumosi caninosi. ʒ. i. zinziberis
ʒ. ʒ. reubarbari. ʒ. i. spice. ʒ. ʒ. cinamomi: ga-
riofi. ana. ʒ. ii. galage piperis lon. macis. añ.
ʒ. i. diagredij. ʒ. ii. ʒ. zuccari albi. ʒ. xvi. cum
vino citonior: fiat pfecto. dosis a. ʒ. ii. ad. vi.

¶ Hec confectio diarob cum reubarbaro est
in vsu: et fit aliqñ. cū reubarbaro: aliqñ sine.
tñ cū reubarbaro est nobilior. de hac reperi-
untur v arte descripiōes. ego meo tempore
vidi fieri diarob cū reubar. i. confectio[n]e de-
lectabilem fm Bartho. monta. quā ipse vo-
cat pfectio[n]e diarob cum reubarbaro:
de quo infra.

¶ Confectio diarob cū turbith ibidē. Re. turbith
albi gumosi et canulosi. ʒ. i. zinz. ʒ. ʒ. cinamo-
mi. gario. añ. ʒ. ii. galage: piperis lon. macis
ana. ʒ. i. diagredij. ʒ. ii. zuccari lib. i. fiat con-
fectio cum vino citoniorum et aqua coi do-
sis vt precedēs.

¶ Ego vidi multoties aliquos nō facientes
differentiā inter diarob cum turbith: et inter
diarob cū reubarbaro: s; err. at. nā aliud ē dia-
rob cū turbith: aliud ē diarob cū reubarbaro.

¶ Hec confectio solutiua reperiēt etia; apud
Joannē cōcosigū in ca. d. paraleliz tectiga-
tione. tamē differt notabiliter ab ista. s; vna
descriptō q̄ inueniēt apud leonardū de fda pa-
lea in. c. de cura scrophularū ē huic similis.

¶ Confectio diarob cū agarico ibidē. Re. agari-
ci. ʒ. i. salis gēme. ʒ. ii. spice nardi. ʒ. iii. ʒ. ce-
namomi: gariofi. macis galage. añ. ʒ. ii. dia-
gredij. ʒ. ii. polipodij. ʒ. i. ʒ. zuc. albi. lib. i. ʒ.
cū vino citonior: et aqua cōmuni fiat confe-
ctio. dosis vt precedentis.

¶ Hec pfectio nō est in vsu. Leonar. de pre-
da palea in ca. de cura scrophular: h; etia; ʒ
hanc descriptionem. Jo. cōcoregius in ca.
de paraleli et tectigatiōe h; vnam aliam de-
scriptionē. s; nō est eadem.

¶ Confectio diarob cū sene in ca. de paralisi tre-
more tortura et spasmo de repletionē. Re. se-
ne munde. ʒ. i. cinamomi: gariofi. macis ma-
stics. añ. ʒ. ʒ. diagredij. ʒ. ʒ. et cū zuccaro fi-
at confectio cum vino granatorū. dosis et
ab. ʒ. ʒ. ad. ʒ. vii.

¶ Hec confectio non est in vsu.

¶ Sene vero q̄ de arabia deservit magis

laudatur q̄ illud de mecha. Miroz q̄ Aul.
in. ii. cas. vbi de simplicibus tractat q̄ de se-
ne nō fecerit capitulum. cū ipse in multis lo-
cis eo vtratur. Mesne laudat folliculos sene:
et dicit q̄ est melior ps ipsius plante.

¶ De confectio[n]ibus ac electuariis. super
antidotarium Bartho. montagnana.

Confectio de fisticis. Re. fisticoz mū-
datorum et tritorum. ʒ. iiii. zucc. albi
lib. ʒ. incorporent simul in mortario cum aq̄
rosata quantū sufficit. et coquantur sup ignē
et fiat confectio cū speciebus triasandalozū
aliqñ. et aliqñ cū cinamomo ponēdo de quo
liber istoz. ʒ. i. ʒ. p tota ista recepta. potest
etiā fieri solutiua vt scis. valet. i. in cōfortā-
do epar frigidū qñ sit cū cinamomo. et epar
calidū quādo sit cum spibus triasandalozū
et ipsius opilatōes semper aperit.

¶ Hec confectio apud nos nō est in vsu: s; ʒ
credo q̄ in partibus venetiarum vtratur illa.

¶ Fistici fm dia. sunt pistachie que in siria
nascuntur similia strobilibus. i. pinetis. Hasis
autē in lib. afforū inozum in ca. de fructibus
ait. et cōedere cinamomū cū oleo alsalforat:
illud remouet. alsforat. i. fisticus est arbor: ci-
presso similis.

¶ Pistachie scdm Nicolaum sunt fructus
qui veniunt de damasco qui satis sunt noti.
¶ Pinus pistachia eisdem vsus et effectus
habent quos pine. i. nuclei preterq̄ ad ser-
pentum ic̄ siue edantur siue bibantur.

¶ Triasandali dicuntur tribus generibus
sandalorum que ibi intrant. descriptio ipso-
rum est posita supra et est ex auctoritate Ri-
colai florentini.

¶ Confectio diamusci miscalis. Re. sp̄rum dia-
musci dulcis. ʒ. i. diambre. ʒ. ii. lingue auis:
id est seminis fratini: rasure eboris nepite:
añ. ʒ. ʒ. zuccari albi. ʒ. v fiat confectio solida
cū aqua matricarie in rotulis.

¶ Hec pfectio diamusci miscalis apud nos
nō ē in vsu. illa verodescriptio q̄ nos vtritur
est diui Mesue qui docet facere diamuscū
dulce et amarum: sicut ostensum fuit. species
vero diamusci dulcis: que ibi ingrediuntur
sunt species diamusci Mesue. et similis spe-
cies diambre.

¶ Nepita est herba dicta neuida: siue gata-
ria: et fm macrum est calamentū.

¶ Matricaria est apud Aul. in. ii. cas. voca-
ta vehuen. et est species arthemisie: et est illa
que a lōbardis crispulay vocat Sapietes di-
kerūt q̄ ista descriptio diamusci dicitur ma-

tricalis ppter aquā matricarie q̄ ingreditur
 Bartholomeus inquit: qđ pdicta confectio
 debet fieri in rotulis sicut fiunt manus xpi.
Confectio p vermbus cōmunit aploz. ꝑ. se
 minis alexandri. 3. ij. cornu cerui vfti: cor-
 ticum granatoz añ. 3. i. diptami: gartofloz
 reubarbari. ana. 3. 5. centonici. 3. i. 5. cinamo-
 mi. 3. iij. croci. 3. 5. zuccari. lib. 1. 5. fiat confe-
 ctio solida cū aqua absinthij vel gramintis.
Hęc cōfectio apud nos nō est in vsu: s; va-
 let mirabiliter p vermbus. simplicita q̄ sunt
 declarāda declarabo. ipse Bartholomeus h; z
 vnā aliā descriptionē: s; ista est nobilior illa
Alexandri apud modernos est semē ma-
 cedonicum: non est semē sc̄m̄i vt quidā di-
 cunt: qđ in ista cōfectiōe possum? videre: q; z
 hic Bartholomeus ambo in ista cōfectiōe pōit
 32. **C**entonicū siue sandonicū idem est: z est
 spēs absinthij. sicut pz apud Serap. in cap.
 de absinthio. Preterea ipse Sera. in cap. de
 sceha inquit sceha. i. sandonicū vt in cap. de
 absinthio. z d; ex auctoritate Dias. sandoni-
 cum est planta z est absinthiū marimum: sic
 mea opinio est q; sceha siue sandonicum sit
 absinthiū marimum quod alto noie herba ma-
 rina appellat z sic reperitur apud Dichaez
 fauonarolā in cap. de vermbus qui inquit.
 Quidā dant semen sanctū siue semencinam
 qđ idē est. Jo. mattheus grad. in ca. de ver-
 mbus qui in ventre nascūtur dicit seminis
 sancti vel herbe ianuinē vel soch qđ idē est
 sed vult dicere sceha. Intra h; quoddā em-
 plastrū: z dicit semis alexandri qđ cōiter
 appellant herbā ianuinā: sed falsum est. naz
 semen alexandri nō est herba ianuinā. p
 hoc vidē q; in ista confectiōe ingrediūtur
 semē alexandri. i. macedonicū: z centoni-
 cū. i. semē sanctū. qđ nō sit in his q̄ idē sunt
 tu vero vide q; semē sanctū est verū sando-
 nicū siue sceha siue sementina siue granella
 z hec est approbata q; mirabilē valet ad in-
 terficiēdū vermes: deser. de ianua ad nos.
Cōfectio diaturbit cū reubarbaro. ꝑ. sanda-
 lozū alboz z rubeozū: violaz zinziberts. añ.
 3. i. 5. anisi: cinamomi: croci: mastics añ. 3. 5.
 turbit: hermodactilozū. añ. 3. i. reubarbari
 electi. 3. x. diagredi. 3. iij. zuccari albi. lib.
 ij. fiat confectio solida.
Hęc est cōfectio diaturbit cū reubarba-
 ro: z sunt ex hoib; qui vocāt ipsaz diar ob cū
 reubarbaro: alij cōfectionē delectabilē: vt di-
 ctū est supra: z sunt ex hoibus q̄ faciūt ipaz
 cū reubarbaro: z qñs siue reubarbaro h; di-
 uersitates descriptionū q̄ reperunt.
Electuariū de ouis. ꝑ. albumis ouoz lib. ij.

mellis cocti dispumati lib. i. misceant simul
 z diu agitētur cū spatula agitādo vsque quo
 inspissent: deinde addant he spēs. ꝑ. zedo-
 rie. 3. 5. cinamomi. gartof. spice liq̄rtic. 3. ij.
 piperis: galāge: rofarū sandalozū rubeozū:
 ana. 3. i. misce z fiat electuariū.

Istud electuariū nō est in vsu apud nos.
Qua fm Aui. meliora sunt oua gallinarū
 recētū. z meli⁹ qđ ē in eis est vitellus. z me-
 llus. eozū artificiū est vt nō cū alio p̄gelent
 post aut oua gallinarū sunt oua auū q̄ cur-
 su eius procedūt sicut antederā: z adozā:
 alcubugi. i. pdicti: z atenugi. oua ꝑo anarū
 z similiū sunt mali humoris. Sera. dicit ex
 auctoritate Bas. illa q̄ eltgun⁹ sunt oua gal-
 linarū. nō ergo oz q; narrem⁹ naturā altozū.
 fiat cōfectio solida cū aqua matricarie in ro-
 tulis ouozū. q; natura eoz est eadē natura
 istorū zc. Bas. aut in tertio almāsoz. in. c.
 de alijs ouis ait. oua plus ossibus cōueniē-
 tia galine sunt z perdicts zc.

Electuariū de lepore combusto. ꝑ. lapidit
 tudaicit z spongie añ. 3. i. pulueris leporis cō-
 busti fm artē. 3. ii. spēs electuarij litonitron
 descriptiōe Nicolai. 3. ii. zuccari. sc̄de deco-
 ctione. 3. iiii. cum aqua saxifragie fiat cōfec-
 ctio in rotulis. i. in forma manus xpi.

Istud electuariū nō est in vsu.

De lepore Aui. in. ij. cañ. duo capla faci-
 vnū de lepore silucstri: aliud de lepore ma-
 rino: quē qđā existimāt esse cumicū lū quē vi-
 rit Aui. esse animal ostracum. lutosum. De-
 clinās ad rubedinē aliquātilum inter par-
 tes cutis sunt quedam similia folijs alusne
 i. herbe chalti. illum vero quē hic intelli-
 mus est ille qui omnibus est not⁹. de modo
 comburendi vide supra in electuario de ci-
 neribus.

Litonitron: id est cōterens z frangens
 lapidem. interpretatur descriptio ipsius po-
 sita fuit supra ex intētone Nico.

Electuariū de sebestē. ꝑ. sebestē recentis. 3.
 v. infundantur in li. i. aque violarū z bulli
 antoemide colētur z predictē colature ad-
 datur aqua yris: id est yreos z angurie ana
 3. vj. tamarindozum primozum siccozū cōtu-
 sozum. añ. 3. v. violarū seminum cōmunitū
 frigidozū añ. 3. i. succi mercurialis. 3. iiii. co-
 quantur simul vsq; ad consumptionē medie
 tatis: z fortiter exprimantur z colentur z co-
 lature addatur penidizum. 3. viij. diapru-
 nis non solutum li. vna z media: pul. diagre-
 di. 3. iij. misceat fiat electuariū.

Istud electuariū apud nos nō est in vsu
 sed in mediolanortunf ipso. Scias q; egovi

di predictū ele ctuariū scriptū: sep nō apud auctore auctētici: r̄ ibi ingredīf quedā herba que nominat̄ chachile: quā bartholome⁹ in sua descriptione nō habet: tamen si esset aliquis qui vellet eā ponere declarabo qd sit chachile. est quedā herba que reperitur in partib⁹ rome in loco qui dicitur cornētū: folia habet similia vmblico veneris: r̄ hec a modernis soldanella vocat̄. r̄ est alta species achachile habēs folia similia vermiculari: r̄ nascitur in sterquilinis locis: ista vero non est ita nota vt altera.

CSebestē. i. mamilla canis. Sera. capt. de sebesten uarrat̄ arborē ipsoꝝ r̄ de fructu ipsius dicens q̄ mochatica est rech in arabia. r̄ est arbutū altū super terrā habēs cor ticem cuius color vergit ad albedinē: r̄ fructus ipsius est sicut granū oliue. iste fruct⁹ colligit̄ r̄ ericatur donec corruget̄. r̄ est il lud quo vtuntur in medicina.

Aqua violaz̄ intelligitur esse illa que fit ex florib⁹ violaz̄ p̄ sublimationē in alēbico

Anguria est melon magnus viridis qui apud Auic. in secūdo casū. vocat̄ batega. in tempore antiquo in partib⁹ nostris nō reperiebant̄: sed hodie deferunt̄ ex venetijs.

Mercurialis ē herba satis nota. hec apud Dia. vocat̄ linozotis. Galien⁹ etiā in septimo simpliciū dicit̄ linozotis. i. mercurialis. Plin. linozotis siue patern⁹ a mercurio inuentus est. ideo apud grecos ermpozona dicit̄. nā multi ex nostris vocāt mercuriale.

Diaprunus vel diamafceon a prunis dā mafceon dicit̄. descriptio ipsius est posita superius auctoritate Nicolai. r̄ ibi videbis q̄ fit sine diagredioz cū diagre. illud vero qd fit sine diagredio appellat̄ non solutum: quando fit cum diagredio appellatur solutum.

Electuariū de polipodio ad melācoliam. **R.** anisi: liquiritie: dauci: semis leuistici: amesos: floru eupatorij. ana. ʒ. i. ʒ. acori. ʒ. inziberis: cinamomi: croci: ana. ʒ. ij. feminis aneti: petroseli. apij. ana. ʒ. i. hermodacti lorum: ʒ. i. ʒ. turbith. ʒ. vi. diagredij. ʒ. iij. polipodij quercini. ʒ. ix. thimi: epithimi. ana. ʒ. v. lapidis lazuli: hematitis preparatorū. ana. ʒ. vi. penidiorū. ʒ. iij. zuccari. lib. iij. coquantur zuccarum r̄ penidij cum aqua sublimationis ireos vsq̄ ad decoctionem zuccari: r̄ fiat confectio solida. poteris etiam facere in forma liquida ad modū electuarij: deinde zuccaro liquefacto addantur pulueris.

Istud electuariū non est in vsu.

Polipodium autē dicitur est a similitu-

dine flagellorum pollipt̄ piscis in eminentiss que sunt in ipsis flagellis seu pedibus: sed pedes dici possunt. nam radicibus polipodij sunt similes eminentie. vnde polipodij quasi polipes. **D**iaf. dicit q̄ polipodij nascitur in parietibus humectis: r̄ in ripis: r̄ circa radices arborum vetustarum r̄ in quercubus: r̄ propter id dicitur polipodij quercinū. hoc quidam herbarici liquiritiā siluestrem vocant.

Hematites. s. lapsq̄ dicit̄ ematites: siue sanguinaris hoc lapis pictores vtuntur.

De confectionibus ac electuarijs fm̄ Nicolaum florentinum.

Confectio diacartami in sermōe sedo in cap. de cura emittit̄. valet in euacuatione colere r̄ flegmatis. **R.** specterum diagraganti frigidit. ʒ. i. carnum citontorū ʒ. ij. ʒ. inziberis albi. ʒ. i. medulle cartami. ʒ. ʒ. turbith electi. ʒ. ij. diagredij. ʒ. v. manne granate: mellis rosati ad solē purificati añ. ʒ. iij. zuccari albi. ʒ. xv. fiat confectio in bolis: quorum vnusquisq̄ sit. ʒ. iij.

Hec confectio apud nos non est in vsu: Petr. argillata in ca. de podagra siue gutta habet vnā aliā descriptionem que eadez est Lumen maleucēs describens hanc confectionem dixit eam esse magistralem cum non sit: vt eius descriptionem sibi vendicaret: r̄ quidem indigne.

Cartamus est crocus hortulanus: cuius flore tingit̄ sericum eius semen inter laxatiua pontur hoc gincus vocat̄ grecus. **D**ia. vero cinctum. **A**uer. in quinto col. dicit elcratis alcartamū. id est semen papaga. ego credo q̄ vult dicere: quia illud animal quod vocat̄ papaga comedit ipsum libenter. **D**e sue de ipso loquitur dicens. melius est illud quod est album r̄ planum r̄ grossum r̄ plentū cuius medulla est vnctiosa pinguis r̄c.

Electuariū sublime conseruans sanitatem oculoꝝ: r̄ confortans spiritum visibilem in claritate sua in libro te. to. in capt. de custodia sanitatis oculoꝝ: r̄ de iuuantibus r̄ nocentibus oculis. **R.** herbe adhil. ʒ. ij. seminis fenculi. ʒ. ʒ. mactis: cubebe: cinamomi: p̄pers longi: gariofilorum ana. ʒ. i. p̄stentur r̄ cribellentur: r̄ accipe mellis dispumati lib. i. succi: fenculi cocti r̄ dispumati. ʒ. i. succi celidonte similiter cocti. ʒ. ʒ. coquantur succi cum melle quousq̄ mel habeat ipsitudinē: r̄ conficiantur cum eo species r̄ reseruetur in vase vitreato.

Istud electuariū nō est in vsu: sed **A**lcolaus ipsum laudat mirabilitet.

Herba adhil fm Nicolauum in libro 7 ca pi. predictis est herba de qua quidam dicit q̄ est herba quam comedut aquile z confricant oculos suos: z d̄ q̄ est eufragia. postea iterum ait. verū alij dicunt q̄ est quedā species herbe albe: cuius folia quādo rumpūt in loco rupture faciunt fila quasi ad modū bombactis: z est amari saporis. ab Auic. vocata bōbacum. a quibusdā cassilago. a quibusdā dicitur herbaverula z postea dicit. verula est autē zc. neq̄ per id Nicolauus cognouit quid esset herba adhil. ipse dicit q̄ ab Auic. vocata est bombacū: de quo non reperitur vlluz fecisse capitulū in sc̄do casū. vbi de simplicib⁹ tractat: z dicit q̄ a quibusdā cassilago dicit: qd̄ nō credo: quia cassilago est usquamus: sed sit quomodocunq̄ prima expositio est melior: hoc est q̄ herba adhil est eufragia. quia in hoc multum valet. Præterea Mathews silua. in ca. de eufragia inquit sic. eufragia latine arabice herba adhil. Mesue in capt. de egritudinibus oculorum laudat ipsam. sed cōtradicit Jo. cōcorregius in ca. de debilitate visus: qui inquit. herba adhil. i. tua muscata: s̄ fm alijs eufragia: q̄ nō credit. sed mea opinio est q̄ adhil sit eufragia.

Celidonia fm Psido. ideo dicitur vel q̄ aduentu hirūdinum videtur erumpere: vel q̄ pulis hirūdinum si oculi auferantur ma tres eorum illis ex hac herba mederi dicuntur. liber qui dicit bulcafiz in tractatu sc̄do in capi. de modo colligendi lac celidonte: z extrahendi succum eius inquit. principius ortus celidome est quando hirundines incipiunt apparere: z quādo desinunt apparere deficcatur z nō apparet: z propter hoc appellatur herba hirundinuz zc.

Diabutrum expertum in lib. iij. in capi. de ruffi. s̄. mellis dispumati: z butiri añ. 3. iij. cimini: anisi ana. 3. 5. itquirrie. 3. i. confice i forma loch.

Istud electuarium nō est in vsu. z sicut reperi apud Dubasius in capi. de ruffi. est ex auctoritate ipsius.

De butiro Auicē. in sc̄do cano. duo capi. facit: vnum de butiro simpliciter: aliud de butiro non recenti. Serap. de butiro lacte z caseo i vno capitulo loquitur. z sic inquit libē. i. lac. lubō. i. caseus: zebd. i. butirum. ferum. i. mantega. Papias dicit butirum pinguedo que ex lacte colligitur. est tamē pinguis z solidius oleum ex butiro fit.

Diapigamum in libro quinto in capitulo de inflatione z tensione stomachi. s̄. nitri pipe-

ris. cimini infusi i aceto z postea torrefacti ana. 3. iij. foliorum ruthe siccorum ad pondus omnium. Conface cum melle z fiat.

Hec cōfectio apud nos est multū in vsu: sed non sub hnc nomine diapigamuz. immo sub nomine diaspoliticon: qd̄ idem est. Ipse Nicolauus in eodem libro inquit. diapigamum. idest electuarium de rutha. postea in capitulo de debilitate digestiōis ponit electuarium de rutha qd̄ idem est cum diapigamo. z sic dico q̄ electuarium de rutha fm Nicolauum diapigamum z diaspolitico idē sunt. de quo infra in diaspolitico. Dias. in capitulo de rutha ponit descriptionē diapigami que cadē est. Macer in cap. de rutha describit diapigamū in versiculis icipiēdo. Ex hac atidoti nō paucis vtile causis. Cōficatur medici dicunt diapigamū illud. Pēgamon in greca nra quia rutha vocatur. Illius antidoti cōfectio talis habet. Pōdere tunge parti nitri piper atq̄ cimini. De trib⁹ his tantū de rutha ponito quantū. Sed prius ex acri vno macerare cimini Lōnuent et ferro post assari calefacto oia deinde simul bene trita ex melle ligabis zc.

Aurum. idest affronitri in ista cōfectioe laudatur salnitri quo vruntur bombardarij quia est fortius q̄ sal panis.

Electuarium de ficibus in eodē libro in ca. de cura colice ex fece z est vtile senibus. s̄. croci hortensis. zinziberis albi mundi. añ. 3. ij. terantur z cribellent. ficuū albarum pingui numero. xxx. terantur i vno mortario ligneo in modū q̄ non appareant grana z si non possunt teri bene ferueant modicū z ponatur cū eis de ba urach. i. affronitro z fece argēti. añ. 3. 5. z pistentur oia simul z incorporentur cū melle dispumato in quo misceatur de aqua in qua decoctē fuerint z fiat.

Istud electuarium non est in vsu. sed fm intentionem Nicolai est vtile senibus.

Crocus hortensis est crocus africanus siue hortulanus cuius semē gincus seu cartamus dicitur.

Ficus. idest cartica fm Psido. inquit ficus a fecunditate vocatur est enim arboribus ceteris fecundior: nam terq̄ quaterq̄ per singulos annos generat fructum. atq̄ altero maturecente. alter abortit. hinc z cartica copta nominata zc. est alia ficus dicta pharaonis siue ficus fatua siue sicoromus est nomen cōpositū a ficos grece z quod est ficus z moro latine zc. Unde sicophāta. idest comestor ficuū vr apud terentium.

Sex argenti fm Nicolai est scoria argen-

tl. ego puto q̄ sit merdasengi quod alto noīe litargirium appellatur.

Electuariū de cicadis in eodē lib. in c. de cura lapidis. ꝑ. cicadaruz abiectis capitibus alis: ꝛ pedib⁹: granorū solis: seīs saxifragie. añ. ʒ. j. pipēris galange: cinamomi añ. ʒ. ij. li gni aloes. ʒ. ʒ. mellis quod sufficit.

Istud electuariū nō est in vsu. **I**sidorus in cap. de minutis volatilibus inquit. **L**icade ex cuculoy nascitur spūto. he in italia a pud reginos multe sunt. nec vsq̄ a lbi. **S**ic⁹ medicie ait. cicade sunt vermes ad similitudinem locuste: ꝛ habitāt in locis calidis quidam nō sapientes dixerūt q̄ cicada est aīal parūū vergens ad nigredinē q̄ in capite ipsius hz duo cornua minuta: ꝛ in spe estatis minoris caliditatis apparet: ꝛ volat sup̄ cacumina domoz vel altarū reruz: ꝛ ibi stat et garrit q̄sq̄ sol amittat suā caliditatem: ꝛ predictū aīal a multis vulgari noīe sic ē vocatū.

Grana solis. i. mltū solis siue lithospon Serap. in c. de milto solis inquit ex auctoritate. **S**al. in trāslatone batarte liscos: q̄ ē semen qd̄ assimilaf lapidi: ꝛ est chulb. i. mltū um solis: ꝛ semen herbe q̄ d̄ stroncos: q̄ si bitur frangit lapidē ꝛ ꝑuocat vīnā. Serap. iterū ait ex auctoritate abē mesuai calbasari: q̄ achulb deserf ab idia: ꝛ assimilaf semini lini nisi q̄ est mar⁹: mīroz tñ q̄ Ser. dicat q̄ mltū solis hz semē simile semini lini: ꝛ tñ illud quo nos vtimur nō assimilaf semini lini. hec herba in nris hortis nascit ꝛ abūdat plu vīnū: q̄suis dicat Sera. q̄ deserf ab india.

Medicamen de sifileos in lib. vi. in c. de sterilitate. ꝑ. sifileos. limature eboris: radicz: ꝛ granorū pcome: darisafā añ. ʒ. j. ʒ. cinamōi: cypert. calami. aromatici: squamāi artemisie añ. ʒ. j. nardi. s. spice gariof. folij. mastics oliban añ. ʒ. ʒ. ambre purissime. ʒ. ij. mellis q̄sum sufficit.

Istud medicamē de sifileos. i. sileris mōtant non est in vsu.

Darisafā est cortex radicū huzie. siue cortex radicū mali granati agrestis apud **D**iasco. vocatur aspalum. de quo dictum fuit in electuario de vīno.

Artemisia. i. mater herbarum.

Mastix est gummi lentisci vel species ei⁹ **D**iasco. in cap. de thure ait. thure lachrimuz est arboris que grece libanus dicitur.

Electuariū de iua in libro septimo in cap. de preseruatione a doloribus iuncturarum ꝑ. iue recentis subtilissime incise. ꝛ conficiatur cum melle ꝛ fiat fm̄ artem.

Istud electuariū apud nos est in vsu. ip

se est **N**icolaus non ponit dosim tue: sed ꝑ portio mellis ad tuaz apothecarijs est nota

Qua fm̄ **S**imonē ianuensem est tua. vt dicit supra in camepitos. ipse vero in capitulo de camepitos ait. q̄si in fine. vide q̄ nulla istarum specierū sit illa qua moderni vtuntur ꝑo camepitos **A**rbitratus fuit q̄ ꝑima istarum sit planta illa. quam tuam moderni vocant ꝑoꝑter similitudinem huius descriptionis cum ea. ꝛ ꝑoꝑter experientiam que inuenitur in ipsa in sciatica qua ipsa laudatur. ꝑoꝑtea vero intellexi q̄ apd̄ grecos sic illos maxime ipsam tuam camepitos vocāt ꝛ sic ex meo iudicio credo q̄ vera tua sit camepitos. ꝛ qui non credit cōsideret formā camepitos q̄ apud **D**iascoidem vocatur camepitis. ꝛ ponit species tres. quarū vna est spana super terram. ꝛ giberofa habens folia. añ. ʒ. i. semper viue minor siue ꝑmulari similia: sed tenera ꝛ pinguiora ꝛ aspera ꝛ spissa circa vīrgas odorem redolentia pini ramulos mittit oblongos ꝛ curuos in similitudine ancuse: id est lactuce asini ꝛ frondiculum tenuem: vel semen cum tenui coma flores minutos ꝛ mellinos ꝑfert: ꝛ semen nigrum. odorem picturuz. id est rafine ꝑm. vide ergo illā tuam qua vtimur ꝛ aggrega ipsam cum illo capitulo de camepitos ꝛ videbis q̄ in odore in oibus tua est camepitos: ꝛ oēs spēs habēt odore pini: sed nobilior est que magis odore pini refert. illud vero camepitos quo vtuntur moderni: nō habet formam camepitos: vt describūt nōstri auctores sicut est notum eruditis apothecarijs. **M**esue in capitulo de egritudine bus laudat ipsam sub noīe zizimā ꝛ est tua.

Electuariū de anagalto siluestri in lib. vii. in ca. de cura eminetie vmbilic. ꝛ est multū vtile. ꝑ. radicum eius bene decoctarum in vīno austero: ꝛ ꝑoꝑtea optime cōtritarum. ꝛ mellis dispumati añ. lib. ij. ꝛ coquantur lento igne vsq̄ ad perfectionem: ꝛ tunc supponatur puluis qui sic fit sanguinis dracontis ʒ. ʒ. mastics. ꝛ pilozum lapidis incisor. añ. ʒ. ij. gummi arabici. ʒ. ij. lapidis ematicis. ʒ. j. nuctis cypressi. ʒ. ii. gariofolozum: mastics cinamomi: nuctis mncate añ. ʒ. iiii. pipēris ʒ. ziberis: croci añ. ʒ. j. ꝛ bene incorporentur ꝛ fiat electuariū.

Istud electuariū nō est in vsu: s̄ fm̄ intentionem **N**ico. est vtile.

Anagali fm̄ **D**ia. sunt due spēs: vna est q̄ florem iacintinū ꝑfert. s̄ apud Sera. hz florem celestē. altera est cuius flos dactili colorē habet: s̄ apud Serap. hz flozē rubeuz

et est plantula habēs folia subtilia parua: et ramos quadrangulatos. z ambe habent semen rotundū simile semini coriandri apud nos in priatis ac vijs reperitur. Quidam ex posuerunt q̄ esset cicorea: q̄d non est. a liq̄ sit matorana: quod nō est: alij auricula muris dicunt q̄d nō est. Aui. in. ii. cañ. capitulū vnuz facit de auricula muris. aliud de anagalo: in capitulo de anagalo inquit est duobus modis. vn̄ ooz est cuius flos est citrinus z alius cuius flos est celestis hic tertius Aui. videtur corrupt̄ dū nō dicit q̄ prima species anagali h̄z florez rubeum: vt dicit serap. Salienus in sexto simpliciuꝝ inqt. anagalus. i. morfus galine. z dicitur q̄ vna habet florem celestis coloris z alta rubei. z sic est fm̄ veritatē z est quam nostro idiomate morgeltnam: aut morsum galline vocamus aliquādo ipiam Mart. siluaticus dicit morfus galline vocatur a quibusdam anagalus qui ipia vocatur quidam morgeltinā vocant zc. Nicolaus dicit electuarium de anagali co siluestri. i. de illo qui flozē rubeū gerit zc. Confectio boli armeni in libro quarto in capitulo de preuisione cautelis: z custodia a venenis z eorum nocumentis in generali. R. boli armeni: terre sigillate añ. 3. j. granoruz tumperti. 3. 5. Conficiantur cum melle. dosis est. 3. ii. cum vino.

Hec confessio apud nos nō est in vsu: bolus armenus est quedam vena terre que reperitur precipue in armentia z eligendum ē furubem: apud Aui. vocat lutz armenū. Electuarium de moris scdm̄ michaelem sauonarolā in capitulo de dissenteria intestinali. R. carniū mori immaturū. 3. iiii. zucari lib. vnā coque cū facilitate deinde p̄ sic stiptica calida aut frigidavt exigit dispositio: z fiat electuariū quod apud nos in vsu non est.

Confectio chifodea fm̄ Salienum in tractatu octauo in meumtr in capitulo de cura passionum epatis. R. carniū passularum. 3. xxv. croci. 3. i. calami aromati. 3. ii. bdelij tudati. 3. ii. 5. cinamomi. 3. j. cassie. f. lignee 3. 5. spicilicet nardi. 3. iiii. squināti. 3. ii. 5. murre. 3. iiii. z in alto. 3. iiii. terbenitine. 3. iiii. limature aspaltri. 3. ii. mellis. 3. xvi. vini q̄d sufficit zc. H̄stud electuarium apud nos est in vsu: sed non vtimur sub nomine chifodea: immo vtimur sub nomine electuarij de vino. ipse Salienus describit tibi duas descriptiones: quarum prima est nobilior: z dicit q̄ chifodea nominatur: et enim in odore z in gustu similis est vocato ab egyptijs chifi qui pu-

mo composuerunt hoc z vntur eo. Idē in partibus nostris facim̄: z sic postq̄ ego ag gregaut istud electuariuz de chifodea ap̄ Salienum cum vno electuario q̄d habetur ab Aui. in tertio quem nos facimus sub nomine electuarij de passulis seu de vino. vidi q̄ idem sunt z sic vt melius z aptius rem dinoscas lege illam descriptionem quas superius posui sub nomine electuarij de passulis cum ista z videbis q̄ eadem est. Franciscus de pedemōtium: in capitulo de debilitate epatis h̄z eandē. Michael sauonarola in ca. de debilitate epatis h̄z eandē.

Limatura aspaltri seu aspalei. id ē rasura aspaleos. z hec est arbor sicut narrat Dia. q̄ nascitur in asia: z rhodo: cuius species duplex est. Est enim vna spinosa fructicē z trisum grauem habēs z depositum cuz cortice purpureo vel rubro: z depresso odoris summi z amari. altera est alba: lignosa z imbecillis zc. quid autem sit fere ab oibus ignoratur. fm̄ aliquozum modernozum medicorum opinionem tenetur q̄ sit aspalcum. i. bitumen tudatcū: s̄ nō recte. nā si Salie. habz aspaltri fuit errore scriptoris: qz d̄z dicere limature aspalei. z est quedā arbor que ap̄ Se. z Aui. vocat darsifahā sic est fm̄ veritatē. nā ibidē aui. loco et̄ h̄z darsifahā. q̄d idē est. Michael sauonarola loco aspalei h̄z radicē spine. indezibi ait: loco et̄ p̄or ponti xilocaracta. vt vult Simon ianuenis. verū aui. loco eius ponti fruct̄ altembuch. i. xilocaracta. z hoc aduenit quia ipse ignorauit. qd esset. verum loco eius xilocaracta potest poni: tamen idem nō est. sed Sera. vere agnouit ipsum dicens q̄ est arbor granati siluestris: z sic est fm̄ veritatē. nā si legis capitulum de aspalcos apud Dia. cū ca. de arbore granati siluestris: seu darsifahā videbis q̄ idem est. Preterea Johānes arculanus in capitulo de debilitate epatis inquit: darsifahā: id est arbor granati siluestris. fm̄ vno modernozum sententia z granati siluestris due sunt species: quarum vnum est darsifaham: seu arbor dicta amiberberis: cuius fructus dicitur abel: z de hoc a multis licum efficitur. vnde rasis in sinonimis suis dicit licuz loch. de aqua in aqua cortices berberis coquantur: z sic approbatū fuit q̄ arbor berberis in debilitate epatis: ac in fluxu epatico multum valet. Aliud est xilocaracta: siue si liqua: siue charubie que sunt idē: z sic a modernis vnū pro alto ponitur: sed debent ponere corticem buzie: id est corticem radice mali granati seu berberis. z est arbor dicta

apud herbatcos crispinus. hec duo apud sapientes sunt ex secretis aliorum.

Cimū satis notuz est. Sera. de ipso loquitur in capitulo de vite et eius speciebus: et quod ex eis sunt. Galieno. aut vinum dictum est: eo quod eius porus venas sanguine cito repleat: hoc alij quod nos curis soluat item appellat. alij lineū a lentendo. veteres vinū venenū vocabant: sed postquam inuentū est virtus letiferi succi. hoc vinū vocatum est illud venenū. unde et Hieronymus in libro quod de dignitate conseruanda scripti adolescentias dixit ita vinum bibere debere fugere vt venenū: ne per etatis calore feruenti bibat perire. Unde est quod apud veteres romanos femine non vtebantur vino: nisi factorum causa certis diebus. hodie vero inuentūtur homines multi: qui si non biberēt vinum deficerent omnino. Johannes anglicus in cap. de passionibus stomachi recitat hos versus. Dat vinum purum tria nobis comoda prima. Confortat stomachum: cerebrū: cor dat tibi letū. Aures multiplicat: et viscera plena relaxat. Efficit audacem: sudorem puocat aprat. Ingenti talis lufus cogaudet amico. Sit mensura comes ne violetur opus. Nam sine mensura deperit omne quod est.

Dicitur autem electuariū de vino quod ingreditur et debet coqui cum magna diligentia. Confectio diaspoliticon secundum eundem in tractatu quarto de regimine sanitatis. Et cimini pipis longi: folioz rute: niri. an. 3. iij. terantur grosso modo et cum melle bini dispumato quatum sufficiat fiat confectio.

Hec confectio est in usu. ipse vero Galienus in sexto de regimine sanitatis ipsam describit et solet confici dupliciter. Quidam enim componunt ipsa ex 3. iij. rute viridis: et alioz equali pondere. sed secundum modernos ex oibus componentibus sumit equali pondus: et conficitur et sunt ex hoibus qui vocant istam confectioem siue istud antidotū electuariū de ruta. verū ipse Galienus in cap. de medicinis zenonis in suis experimentis habet electuariū de ruta: quod idem non est. forsitan illo tempore non erant idem: sed apud multos modernos idem sunt. nam Petrus argillata in cap. de virtute splenis inquit. confectio diarutha: et ibi habet eius descriptionem sicut habet hic Galienus. in fine eius descriptionis dicit. et Galienus appellat hoc diaspoliticon. Nicolaus florentinus in libro quinto. in cap. de inflatione et tensioe stomachi ait: diaspolitico. i. electuariū de ciminio. nam apud medicos vocatur hoc electuariū de ciminio cum speciebus grossis.

Aulc. in v. canonis habet diaciminū Galienus in quod idem est. Dia. in c. de ruta h3 idem Macer in eodem cap. h3 idem sub nomine diaspigami. unde per hoc possumus dicere diaspoliticon confectio de diarutha: diaspigamō et electuariū cum speciebus grossis esse idem vide supra in diaspigamon.

Ciminū. s. ciminū vsuale. hic Galienus non dicit si ciminum debet poni infusum in aceto: et torrefactū: aut non. verū nostri doctores magis laudant ipsum debere poni infusum in aceto et torrefactū quā non infusum. nam Petrus argillata. Nicolaus. Dias. Macer. et alij. habent omnes ciminum infusum. et idem volunt facere hodierni: et modus est quod accipiat ciminum: et mundetur a sordibus eius: et supponatur acetum quantitatē sufficiens et ibi dimittatur per diem et noctem: deinde extrahatur et desicceat: et eius torrefactio est quod ponat sup patellam ferream latam: et calefiat ipsa sine ciminio. deinde auferat ab igne et statim cito superponat ciminū et ipsum misceatur et voluat semper cum aliquo: hoc fiat bis vel ter quousque eius torrefactio sit completa et vtere vbi oportet. idem potest fieri de alijs seminibus. Species pipis note sunt. ac eorum nomina et greca: et latina: per piper vero absolute piper nigrum intelligimus: aut quoniam bilitus: aut quod fortis est alijs. aliquando tamen secundum diuersas intentiones in aliquibus electuarijs ac confectioibus magis conuenit piper album aut longū quā nigrū. sicut in confectioe prume descripta in qua licet aliqui dicant debere poni nigrū. plurimi tamen ac fere omnes laudant apponendum esse piper longū. ab aliquibus vero magis laudatur pip album.

Ruta est herba satis nora. Dia. autē laudat illam que nascitur circa cucumeres. Alii vero laudat illam que nascitur circa arbores ficus. hic Galienus non dicit si ruta debeat esse sicca. aut viridis verum moderni doctores laudant mediam inter viriditatem et siccitatem. Dia. in eodem antidoto dicit rute viridis. Petrus argillata dicit et vult quod ruta non sit sicca nec viridis: et sic debent facere apothecarij.

Nitrum. id est affrontitrus. Aul. loco eius habet baurach. id est sal rubeū. idem inquit baurach est fortius sale et est de genere virtutis eius. idem in ca. de nitro ait. nitrus est baurach armenum. in loco eius sunt ex hoibus qui ponunt sal panis: et sunt ex hominibus qui ponunt sal niri quo vtunt bobardant et hoc est fortioris nitris in hac materia.

Diacapparis secundum Silbertum de anglia in cap. gij

pitulo de vitijis splenis. ꝑ. cappariz. ꝑ. iij. squille. i. cepe muris assari: centauree: piperis. s. nigri: rhini: apij: seminis git. a grimonie radictis. añ. ꝑ. i. melis qđ sufficit.

¶ Istud electuariuz non est in vsu. apđ nos cappariz seu kappariz cum k. est planta vel frutex spinosa spansa super terraz spinis vñ ctis plena sicut rubus. folia similia citonto fructum similem oliue qui si aperiat emittit florem albus: si vero ceciderit de planta sua apparet longuor balanus: et tunc si aperiat inuenitur in eo grana minuta: et hoc in alexandria maior reperitur. et in magna copia radictibus vocat ipsum bubugi.

¶ Sit. i. semen nigelle nigre que vocat melachion de qua supra dictum fuit.

¶ Diacerafeos ibidez. ꝑ. succi cerasoz lib. iij. mellis lib. iij. diagredij. ꝑ. xxvij. cinamomi mastictis. ana. ꝑ. i. conficiantur sic. succi cum melle lento igne ad spissitudinem decoquet et in eo pulueres teredos temperabis cũ. ꝑ. iij. mäne et retinet vsqz ad sero.

¶ Diacerafeos autez dicitur a succo cerasorum que recipit plusqz de alijs rebus. cerasa fm Serap. sunt grana parua similia pinis. et sunt in oriente et est granu regum. et est illud quod apud nos est itelligendū est iuxta auctoritatem Sera. granu regum duo significare etem fm ipsum significare videtur cerasa fm vero illustres medicorum sicut Auic. in. ij. canonis. cap. de mehemberthene. et Mesne capitulo de albemefuch est cherua siue cataputa maior. Zsidorus in capitulo de ꝑ prijs nominibus arborum inquit. cerasus a ceraso vrbe ponti vocata. nam lucullus cum cerasum ciuitatez ponti delessit hoc genus pomi inde aduenit et a ciuitate cerasuz appellauit arbor em cerasus pomu cerasuz dicitur.

¶ Diadragantum calidum fm eundem in cap. de strictura toracis. i. pectoris. ꝑ. draganti tri duo in aqua infusi tempati. ꝑ. iij. et isopi. ꝑ. i. et ꝑ. iij. cinamomi. ꝑ. i. zinziberis. ꝑ. i. liquiritie et succi eius ana. ꝑ. i. et gf. xv. confice cũ calamento draganto cum sufficienti melle et lento igne ad spissitudinem decoctis post ab igne deposito et puluere specteruz adde et vsu re serua da in modum castane.

¶ Diadragantum autem dicitur a draganto quod recipit. dicitur calidum ad differentiam alterius descriptionis que dicitur diadragantuz frigidu que superius posita fuit et dixerunt quidam qđ ambe descriptiones sunt de mente Nicolai. possunt etiā esse ambe de mente Siliberti: naz Silibertus in ca-

pitulo allegato ambas descriptiones composuit. ille vero quem voco lumē male lucēs ambas posuit descriptōes de mente vt asserit Nicolaus. et tamen ambe a vera descriptione declinant nec fm eius descriptiones debent construi dicte confectiones.

¶ Diapente fm eundem in cap. de causis tussis ꝑ. storacis oprie: mirre: draganti galbani. croci: opij. ana. ꝑ. xvj. balsami. aut olet nardini mellis quod sufficit.

¶ Istud electuariū in vsu nō est. Nicolaus flozē. in lib. v. in cap. de tussis. hz electuariuz diapente qđ quasi idē est verū Nicolaus ponit iusquamū albū. Silibertus loco eius habet opiu. Nicolaus hz ciminū torrefactu Silibertus habet crociū. in reliquis idem sunt.

¶ Diacassia fistula fm Jo. cōcoregiū in cap. de paraleli et ictigatione. ꝑ. pūnoz damasce norum violarum. añ. lib. ꝑ. bulliāt in libris. v. aque vsqz ad consumptionē tertie partiaz colature addatur mäne cassie pinguis et mū de ana. lib. ꝑ. tamarindorum. ꝑ. v. lente igne et claro vsqz ad spissitudinem. deinde addatur candi puluerizati. id est zuccari candi. ꝑ. iij. penidij. ꝑ. iij. zuccari rubi lib. ꝑ. i. sirupi violati. ꝑ. i. fiat electua. et est ꝑ delicatis et eius dosis est. ꝑ. i. vel. ꝑ. i. ꝑ. i.

¶ Diacassia autez dicitur a dia qđ est confectio. cassia dicitur: qđ in ipsa cassia ingreditur supra posita fuit vna alia descriptio que est ex auctoritate frāctici de pedemontiu qđ apud nos nō est in vsu. verum nostri doctores magis laudant istam descriptionem: qđ est confectio leuis: et fit pro delicatis.

¶ Electuariuz lentium. Recti. passularum. ꝑ. iij. capilozum vene. viola. ordei. ana. M. c. i. i. u. barum sebesten ana. numero. xx. liquiritie. ꝑ. i. pūnoz tamarindorum ana. ꝑ. vj. foli culozum. sene polipodij. ana. ꝑ. iij. misce et fiat decoctio ad consumptionem tertie partiaz deinde addatur mercurialis. M. f. ꝑ. bulliāt bullitione vna et coletur et dissoluatur pulpe cassie: tamarindorum: pūnoz zuccari feni: zuccari violati. ana. ꝑ. vj. coquendo lento igne semper mouendo cum spatula in fine adde pro qualibet libra electuarii. ꝑ. i. ꝑ. iij. folliculozū sene. et fiat electuariū fm ariē.

¶ Istud electuarium apud auctores nō inuenitur nec apud nostros doctores est in vsu: sed vtuntur ipso in partibus venetiariuz et vtuntur ipso in illis partibus sicut nos vtuntur dia pūni non solutiuo.

¶ Mercurialis est herba que in nostris partibus in ciuitatibus inuenitur iuxta muros. et dicitur vulgo mercoela hec apud Dia. vocatur h-

nozotis. et sic eam vocat Gal. in vij. simpliciū. Plin. ait limozotis siue ptenius a mercurio inuentus est. id apud grecos ermpozona dicitur nā multi vocant mercuriale.

Electuarium de farfara. ꝑ. radicum farfare lib. i. lauent bene in aqua: et decoquantur optime. deinde pistentur cum ꝑ. iij. passularum et ꝑ. iij. pinearum in mortario lapideo post hoc ꝑ. zucca. albi lib. ii. et dissoluatur in predicta decoctione farfare. et coquantur ad formam electuarij. deinde addant pulueres ifrascripti. ꝑ. dragantia lib. ꝑ. ii. cinamomi: mactis croci. asi. ꝑ. i. succi liqui ꝑ. i. ꝑ. nucis musc. ꝑ. j. misce et fiat electuarium.

Istud electuariū apud medicos papienteses nō est multum in vsu: sed apud medicos Mediolanenses magis est.

Farfara nō a modernis dicitur vngula caballina. quidā mali herbarici crediderūt qd hec in vineis inueniatur: sed falso. nam apud nos et ꝑ. species sunt due. quarum vna habet florem album: et hec dicitur nenufar: et est illud quod magis vsui medicine competit altera habet florem rubeum: et est apta in medicina sed non tantū. et vtraq; in aquis inueniuntur apud sapientes note sunt. apud Aut. in secundo cañ. vocat nenufar. et dicit qd Sa. vocat tpm caulem aque: et noiat granū eius granū spōsi: hec apud Dia. vocat nymphae siue vt alij cacab⁹ veneris. i. papauer palustre: siue vt latini alga palustris. Antonius musce: idē nomen herbe nymphae a grecis dicitur pro thea alij cacabos: alij litometra: alij androcinos: alij idrogotos: alij heracleos: alij arnenon. itali nymphaeam vocāt.

Electuarium cōtra pestem fm dñm benedictum de Nursia phisicum illustrem. ꝑ. boli arme. diptami albi: mire: pimpinelle: zedoarie ana. ꝑ. i. tyriace. s. tyriace andromaci distēperate cum aqua vite optimi vini. et distillate in balneo marie. ꝑ. ꝑ. croci. ꝑ. i. camphore margaritarū nō pforatarū smaragdī añ. ꝑ. iij. tormentille sigilli marini. ana. ꝑ. iij. seminis citri. ꝑ. i. ꝑ. oia puluerizentur et ieorporentur cum sirupo de acetositate citri: et ex eis fiat electuariuz de quo datur. ꝑ. ꝑ. cū aqua melise ieiuno stomacho certe tollit febrez pestilentē et exinguit omne venenum in corde et toto corpore.

Istud electuarium in tempore pestilentiali valet mirabiliter ad ea que diximus et est optimum in illo casu

Diptamum album credo qd sit vsuale. nā illud diptamum quo vtimur hodie est album fm Dia. diptamū multi dicūt pulegiū agre

ste. et de scribit tres vel quattuor species quarū prima species dicit qd nec florem nec semē habet sed illud diptamū quo vtimur hodie habet florem pupureū ac semen nigrū quod apud omnes est notū. Serap. de ipso loquitur in cap. de organo. Simon ianuentis in cap. de alidharumi inquit: qd Serap. in capitulo de calamēto de diptamo loquitur qd non est verum diptamum apud Auic. in secundo cūdo vocatur mescatramescit. Aqua vite ē aqua distillata facta ex vino optimo et quāto vniū est bonum tanto melior erit aqua: et eius modus est notus. Ramaldus de villa noua in libro primo in capitulo de passione bus aurium: et primo de surditate tinnitu et sonitu inquit: dixit mihi quidā pdicator in vrbe qd imposuit de aqua que dicit aqua vite quā ponit. Aristoteles in libro. vij. de aqua et vere: sed si hoc sit verum non vidi.

Hic huius distinctionis calcē attingimus annuēte altissimo. Pientissimāq; eius generice qd cuiuslibet generis cōfectiōes ac electuaria. v. solutiuā et non solutiuā dulcia amara opiata et nō opiata rationabiliter cōplecti quāuis diuus Desue in tres distinctiones secuerit. Intriū vero nūc dabim⁹ subsequēti sectioni que est de cōditis: si opifex ille rerū conditorūq; vniuersi cūctorūq; in titium mentē nostrā suo lumine illustrauerit vt tandē oia in ill⁹ dec⁹ atq; laudem sicut par est sint euasura: accedamus tam igitur ad propositum negotiū.

De decē generib⁹ cōditorū fm Desuetā vsualiorū qd non.

Secaculū conditū. ꝑ. radices eius albas grossas et teneras et radatur cortex eius cimeretius et elixentur et mundent a ventis interioribus et incidantur in frusta sicut est mensura politis: et ponatur in eius vacuitatibus arundinosis frustum zinziberis humectati sicut dicemus in capitulo de zinzibere cōdito et gartofilus vlmus humectatus: et accipiatur ad omne pondus eorum mellis pondera. iij. et alij ponunt mellis pondera duo: et zuccari pondus. et postq; fuerit coctum cum facilitate prouiciatur super illud specterum elefanginarum partes cōuenientes et fiat.

Secaculū sicut dictū fuit est sigillū sancte marie. Matth. aut silua. nō cognouit eū: qd ipse in sra. s. inquit sigillū sctē marie. i. secacul. Itē ait. secacul. i. yringus: idē sentit in ca. de astareticon: sed si legis capituluꝝ de astaraticon apud ipsum et capituluꝝ de astaraticon apud Sera. videbis qd yring⁹ nō est.

secacul nec species eius. si quis recte conside-
ret capsum de grano culcul apud Mattheuz
siluaticum deprehendere poterit ea que dicit
de grano culcul conuenire cum cap. de secacul
apud Sera. et quod idem sunt. licet ipse non videat
tur cognouisse: est enim granum culcul fructus
ipsius secacul: et propter verba matthe. silua.
sunt quidam apothecarij qui falso opinantur yrin-
gum esse secacul quod non est: quia Sera. repo-
nit yringum inter medicinas frigidas: secacul
vero inter calidas: item videtur apud Manfre-
dum de monte imperiali: quod de formis vtrius
que scriptis et ibi comprehenditur yringum esse
speciem spume sed secacul est radix que moder-
ni. zenogello vulgo dicunt etc. Aui. in. ii. ca. ii.
in cap. de conditis hinc etiam de modo condien-
di. et dicit quod secacul est vena sicut zinziber et
affertur ex india. hodie in nostris partibus repe-
rit in multa quantitate: et est multum in usu apud nos
¶ Conditum autem. i. preparatum et sunt multi-
plicata. nam quedam sunt ex radicibus. quedam
ex floribus quedam ex fructibus. nam ex radici-
bus sunt sicut zinziber. secacul. yringum et si-
milia. de floribus sunt sicut viole rose et fru-
ctibus sicut pira citonia emblici chebulis si-
milia. Mar. sil. i. ca. de rapa inquit ex auctoritate
Bas. rapa multiformiter autem et hanc ho-
mines preparant versus ad hoc quod componunt
eam cum garro. i. alimuri quod vulgariter nuncu-
patur salmuria et aceto ut habeant per vsum pro-
tum annum credo quod hoc sit illud quod conditer co-
meditur in quadragesima. Plido. ait condi-
tum vocatum quod non sit simplex sed comixtione
pigmentorum compositum. Plin. in capitulo de vitiis
ficticijs: sunt inquit alia vna et nunc ex pipe-
re et melle et alijs speciebus de quibus supra di-
xi que inquit alij condita alij piperata vocant
Desue inquit quod super secacul. purgantur specta-
es elefantine. i. de aromatibus: et sunt ille
spes que ingrediuntur in mita citonorum:
id est conditum de citonij sicut infra apperbit
zinziber conditum. Be. zinziberis recens si habe-
ri potest vel saltem humectari parte parte vna
mellis partes tres et zuccari partem vnam
coquantur sicut secacul: quidam accipiunt
sicut secacul et zinziberis: humectati ana.
partem. s. et fit delicatius: et quidam super
condunt cum speciebus elefantinis: et quidam
faciunt aliter. Modus autem humectatōis eius
est ut infundat in aqua. deinde sepeliat in
arena et sit zinziber alba et mundum recens
humectat zinziber ut docet ipse de chebulis.
¶ Zinziber siue zengibel sicut dicitur. arbor est na-
scens in arabia plurimum cuius coma frequen-
ter vtuntur in cole sicut nos rursus in biben-

do et masticando. sunt vero et radices miste
te sicut in ciperi subalbido colore hirtes sic
peris gustu eligende sunt non perforate sed gra-
ues. has multi comedunt vel condunt. i. ne pu-
rescant et mittunt in vas cui addunt mel coctum
et sic reponunt. Basile. inquit radix huius plan-
te deferret ad nos ab india. et est id iniquo est
iuuamentum. Paptas ait. zinziber quod et artemi-
sia genera. hinc tria menoglossa tangentes et
leptophilos miro: ob talia verba. infra hoc
dicit zinziber genus pigmenti est quod in india
nascitur: lingua eorum ita dicitur.

¶ Conditum. i. preparatum: ut dicitur est Aui. in
v. cano. etiam docet modum condendi zinziber
et dicit quod zinziber est vena de ventre terre: si-
cut vena tinctorum. Plin. in fine sunt antidota-
rij etiam docet modum condendi zinziber et inquit
Be. yringorum quod hinc folia modum cretani
marini. quod faceret secacul vocant. Basile. pec-
inferunt mihi admirationem quod yringum non est
secacul nec folia hinc sicut cretani marini
sicut per Sera. ca. de yringo. et per cretani
marini apud dia. que ipse vocat cristimon
tamez hinc declarare volo quod cretani marini
est quedam herba que in tempore antiquo nasce-
batur in maritimis locis. sed hodie delata est
ad nos et nascitur in nostris partibus: et est illa que
nostro idiomate barigia vulgariter vocatur
mirabiliter valet doloribus renibus ac lapidibus
existimat quidam quod hec apud Aui. in. ii. ca. ii.
vocatur alblage. Desue dicit quod zinziber con-
ditur cum melle et zuccaro. Aui. vero dicit
apud nos affertur conditum cum melle aut cum
aqua rizi. Sera. in proprio ca. de zinzibere in-
quit sunt quedam condientes zinziber cum melle
quidam cum rob. i. sapa modernum vero genera-
liter condunt solum cum zuccaro: et est nobilior
modus. deferret de damasco ad nos: et quanto
albus tanto melius.

¶ Baucie condite valet sicut secacul: et eius mo-
dus est sicut secacul. i. sigilli sancte marie.
¶ Baucie. i. pastinace: conditum apud arabes
notat algingibel. Aui. in. v. ca. ii. docet mo-
dum condendi: et dicit sumatur de duris cla-
ri coloris munde pastinaca aut sicut Plin. in. c.
de olertibus dicit sic vocata: quod radix eius prece-
ptus pastus sit hois. unde macer sic ait. quod pa-
stum tribuat est pastinaca vocata se sit enim
odoratu iocunda: cibo delectabilis. reperit-
tur alia species que dicitur siluestris: quod vo-
catur Baucus apud Aui. in secundo cano.
quod non eredo. nam Basitenus in libro se-
cundo de alimentis facit vnum capitulum
de pastinaca et dauco et chartota quod non fa-

ceret si essent idem. sed sit quōdēq; hic vo-
lo declarare q̄ chartota est spēs pastinace:
cuius radix est citrina bona ad māducadū
z est illa quā lombardi vulgariter gniffovo
cant. Pl. ait alteruz genus est staphylos
quam pastinacam craticam vocant.

Acorus cōditus valet egritudinib⁹ cerebrū
z neruorū. z eius modus est sicut fecacul cō-
diti. Adduntur tamē ad oēm partem eius se-
cacul boni partes due.

Acorus. i. piper apū vel affrodisia vt di-
cit **Dia.** conditū. i. preparatū hoc apud nos
est multū in vsu. reperitur etiā vna cōfectio
cōditi ad egritudines neruorū frigiditas in-
rabilis quā ipse describit in summa quarta
de egritudinibus neruorū z est cōfectio dia-
cori: que etiam in vsu est: vt dictū fuit.

Zuccarum rosatū. **β.** folioz rosarū albarū aut
rubearū quātitate quā volueris: z expādan-
tur sup tabulas in vmbra vsq; dū superflūū
humiditatis ipsarū resoluat: sint rose habē-
tes imedietate inter cōplementū z acerbita-
tem z terantur in vase lapideo. deinde p̄icta
tur super eā zuccarū taberzet. i. albū triplū
ponderis earū. z reponātur in vase vitrea-
to z obturetur os eius cū pergamento z ap-
ponatur solt mensibus tribus omni die sepe
agitando illud. deinde remoueat a sole z
seruet: z quidā faciūt illud cū rosis nō habē-
tibus aliquid de cōplemento z inuenitur ma-
gis stipticū: z sunt qui nō terunt rosas: s; in-
cidit cū forficib⁹ z fricāt manib⁹ fricatione
vltima rosas z zuccaz. deinde exponūt soli.

Zuccarū rosatum siue conditū rosatum si-
ue conserua: rosarum idem est. **A**icolaus in
suo antidotario ait. rodozaphara idest zuc-
carum rosatū: sed nō fit sicut dicit. **Mesue.**
Petrus de crescentijs in cap. de rosaria. id
est rosa habet vnā aliam descriptione: sed
non est eadem. modernivero generaliter fa-
ciunt: vt docet hic **Mesue.**

Zuccarum violatum ei⁹ modus est sicut zuc-
cari rosacet. indigēt tamen viole expansiōe
longiori z expositione prolixiori solt.

Zuccarū violatū. i. conditū violatum siue
conserua violarum: quod satis est notum.

Zuccarum buglossatum eius modus est sicut
zuccari rosacet.

Zuccaz buglossatum siue diabuglossatū
dicitur a floribus lingue bonis que alio no-
mine buglossa vocatur. **Auc.** in sc̄do casū. de
lingua bouis capitulū facit: sed vere credo
q̄ illa qua videntur moderni non sit illa de q̄
loquitur **Auc.** ipse autem **Auc.** ponit q̄ sit
gen⁹ almaru. idest marmacor. vt dicit in ca-

pitulo de maru. **Mesue** non ponit modū co-
ficti. Ad zuccarū bozaginatū quod fit ex flo-
rib⁹ bozaginis que est species buglosse: ta-
men si diabozaginatū facere volueris fa-
cies illo modo sic buglossatū. **Christophor⁹**
de honestis pytauit: sed non recte q̄ zucca-
rum alchilū sit zuccarum de floribus boza-
ginis: qd nō est. apparebit infra p̄ditū d̄ bu-
glossa quod est cōserua vel diabuglossatū.
zuccarum alchilū stomacū cerebrū: z cor con-
fortat ventositates fugat: et eius operatio
est sicut zuccari rosati.

Zuccarum alchilū. i. zuccarū qd fit ex flo-
ribus rozismarini q̄ alto nomine corona mō-
tis vocatur. **Christophor⁹** de honestis di-
cit zuccarum alchilū. i. zuccarū factum ex
floribus bozaginis: sed nō est vera exposi-
tio. vt patet apud **Mattheū** siluaticū in li-
tera lxxi. vbi sic ait chinchil. idest rozma-
rinus illud vocabulū ponitur in antidotario
damaſceni. i. **Mesue** septimo que icēpit zuc-
carū alchilū. z post sex qui incipit zuc-
carū buglossatū. z sic est qd alchilū vel alchil-
chil. flos est rozismarini s; grana alchilchil
sunt grana siluestria.

Conditum de citro. **β.** corticū citri. 3. vi. bu-
glossē. 3. i. 5. marmacor. i. melisse. 3. 5. gario-
filorū aur. i. ligni aloes aur. 5. terantur z p̄-
iciatur super eavim boni lib. iij. z dimitta-
tur dieb⁹ tribus: deinde p̄iciatur super ea
zuccari taberzet. i. albi li. ij. z aromatizetur
cum gallie bone aur. 5. croci. 3. i. quarta. ma-
sticis. 3. i. musci. 3. i. sexta.

Conditū m. i. preparatū. **Mesue** in distin-
ctione de cōditis ponit citra cōdita z in di-
stinctione de sirupis habet duas descriptio-
nes conditi de citro: sed ille due descriptio-
nes nō sunt in vsu ego vero scripsi sc̄dam de
descriptione vt declarare quid sit marmacor:
marmacor fm intētionē **Mesue** est melissa
z sic credo esse bene expositum: quia **Sera-**
in cap. de melissa inquit bencrangie. i. turū
gen. z dicitur marmacor. i. melissa. **Auc.** in
sc̄do canōn. in capitulo de maru de marmac-
cor loquitur: z ibi dist̄ inguit in plures spect-
es: z ponit linguam bouis. i. buglossaz inter
species eorum. **Stephanus** iudeus affirma-
bat q̄ est marubium qd ignoro. verum sapiē-
tes dixerunt q̄ marmacor est melissa. z mar-
macur est marubium. **Sultelmus** placenti-
nus dicit marmacora. idest marubius siue
prassium: qd idem est.

Modus conditi de buglossa boni. **β.** buglos-
se mente sicce folioz rosarum: corticū ci-
tri aut folioz eius ana. 3. iij. alfelēgemisch

Id est seminis ozimi garlofilati. 3. i. trium generum citomorum: trium generum pomorum. 3. an. 3. i. 5. sete crude nctise. nucis muscate: zedoariae: galange: beenytriusq. s. albi et rubet. sandali citriui. croci an. 3. i. 5. ligni aloes. 3. ii. vi. miz aque an. 3. vi. mellis lib. viii. oromatizet cum musci. 3. i. tertia. et gaita. 3. ii.

Conditum. i. preparatum de buglossa. i. lingue bouis. conditum aut de bug'ossa non est zucarum buglossatum: quod fit ex zucarum et floribus buglosse: ut quidam crediderunt.

Trium generum citomorum vel trium specierum citonorum: greci vero ponunt iphas in numero romalorum et genera ipsorum sunt multa quorum quedam sunt dulcia quedam acris quedam muza et sic de singulis. sed hic solum intelligimus tria genera que sunt dulcia acetosa et muza: id est quod sapor ipsius sit compositus ex dulcedine et acetositate.

Trium generum pomorum similiter intelligitur de tribus generibus pomorum et sunt proprie dulcia acetosa et muza.

Sete crude et non cocte: ut dictum fuit. Papias inquit bombices dicuntur apud seras frondium vermes qui sericum creant ex cutis tinctura bombicinis fit.

Hic sectio de conditis complementum suscipit secundum do. Desue nunc vero aggrediamur sectionem de speciebus loch secundum eundem. Nobis igitur adsit dator auxilijs deus terrarum celisq. fator rerumq. omnium opifex et conditor.

Dech de Pino. B. granorum pini. 3. xxx. Amigdalatum dulcimum auellanatum assafarum: dragaganti: gummi arabici: liquiritie et succi eics: amili capillorum veneris: radicem lily celestis. i. treos an. 3. iiii. carniuz dactylorum chaiton. i. illi' regionis. 3. xxxv. amigdalorum amarar. 3. iiii. mellis passulorum zucarum tabarzet id est albi butiri recentis an. 3. iiii. mellis tabarzet quantum sufficit sumatur ex eo quasi lambendo.

Loch autem est medicina liquida in modum sirupi. sed est inspissata valde. aliquantulum viscosa apta ut lambatur deglutendo ipsam paulatim contra dispositionem pectoris ac pulmonis valet. Lanfrancus chirurgicus in cap. de gibbositate impartiri huiusmodi medicamentum et inquit. fiat loch id est medicina spissa sicur mel liquidum seu crudum mitigans tussis apud nos istud loch est multum in usu. Autem. in quinto canonum. in tractatu tertio de aurtis dolore habet unam aliam descriptionem sed non est eadem. Jo. Sera. in suo antidotario habet unam aliam descriptionem que vocatur loch de

granis pini: et ibi inquit astroculibe et sunt grana pini.

Pinus arbor. Secundum Isid. in ca. de proprijs noibus arborum ubi inquit. pini' arbor picea ab acumine foliorum vocata. pini' enim antiqui acutum noiabatur pini' autem aliam pini' aliam greci pice' vocant: quam nos piceam dicimus eo quod defuderit pice' nam in specie sibi differunt: in germania autem insulis huiusmodi arboris lachryma electuarii generatur. hic textus Isid. non acceptat nam electuarium non est lachryma pini sed potius agrostos et est gummi dictum charabe ut patet apud Simo. Janu. Autem. in. ii. ca. facit unum c. de grano pini. et alio de gelou: et ibi dicit quod est granum pini maioris: certe illud nomen de gelou apud arabes est de auellana maiore quam nos mellellam dicimus. hoc granum satis est notum.

Auellane note sunt. Joh. Sera. in suo antidotario in confectioe aschechingi inquit. abuse et sunt auellane assate. Petr' de crescentiis ait. auellane ex eis quedam sunt silue. que in nemoribus et sepibus nascuntur quedam domestice siluestres sunt parue saporose grossam testam habentes. Domestice vero quedam sunt rotunde grosse: et quedam longe ex quibus longe saporosiores sunt et citius maturantur: et assant auellane. ut dictum fuit de cimino.

Liquiritia est radix dulcis saporis nota Alibuchafis in tractatu secundo docet modum faciendi succum ipsius et dicit quod fit de mense iulij. quia tunc planta eius est plena succo. cassius felix ca. de gliconita inquit gliconita grece ex eo dicitur quod ducit radicem huiusmodi. grem enim grece dicitur. Sal. ait. mai' inuametu' quod est in liquiritia est in succo radicis eius quod dicitur prae sopphe' sticat succum ipsius ex puluere ipsius et melle.

Amilum. i. amidum. Sera. in ca. de frumeto docet duos modos faciendi amidum siue amidum Sal. in lib. ad partemianum dicit amidum omnibus notum. est enim quasi medulla frumenti.

De melle passulorum seu passularum ingredienti compositionem huiusmodi loch. contrarietas existit aliquando inter apothecarios non parua. aliqui enim male accipientes verba Desue apponunt mel et passulas pro loch conficiendo: quod minime facere conuenit quia hec non est intentio domini Desue nam nec ipse nec alij post mel vix vniquam medicinas aliquas in suis compositionibus subiungunt: sed per mel passularum intelligere debemus cum passulis confectum: sicut etiam conficitur cum emblicis et anacardinis. et alijs rebus et modus ipsius est quod accipiuntur passularum mundatarum a sordibus eorum. 3. iiii. aque communis lib. i. coquantur

mul vsq; ad consumptionē aque: deinde fiat fortis exssio cui addat mellis dupliū pōdes ris hoc est p. qualibet lib. i. carniūz passularum addatur lib. ij. mellis bene dispumati z iterum simul coquātur vsq; ad necessitatem deinde deponatur ab igne: z vsu referua in vase vitreato: id erit mel passularum si etia; mel mirtinum facere volueris de modo ipsi us docet Nicolaus in fine diacodiō vt ostē sum fuit.

Loch de papauere est diapapauer. & papaueris albi. 3. xxv. amigdalariūz dulciū excoctatarūz granorūz pinti gūmi arabici: dragaganti succi liquiritie añ. 3. x. amti. 3. iij. seminis portulace: feminis lactuce: seminis citoniorum. añ. 3. iij. croci. 3. j. penidiōz albozū. 3. iij. si rupti de papauere q̄tum sufficit etiā sit pprie sirupus ex capitibus papaueris albi z nigri z semine lactuce z violis.

Loch de papauere fm intentionē Mesue est diapapauer: sed fm intentionē apothecariorum aliud est loch de papa. aliud est diapapauer. tamen vnū p. alio potest dari. Ipe in sua practica describit multas descriptiōnes diapapaueris vt i. capitulo de tussi z in capitulo de fluxu sanguinis ab aure sed nō sunt in vsu alta hō descriptio ē quaz nos habem? in vsu z ex auctoritate Nicolai de quo supra Alui. in. v. canoñ. habet vnā descriptiōnem loch de papauere sed nō sunt idē ista vero est nobilior illa.

Loch de squilla. & squille; mellis dispumati partes conuenientes decoquātur in substantia loch. z accipiatur sic lambendo.

Istud loch apud nos est multū in vsu idē Mesue describit altam descriptiōnem in capitulo de tussi humida: sed eadē est Alui. in. v. canoñ. habet vnā aliam descriptiōnem que eadem est.

Squilla apud Alui. in secō canoñ. est cepe muris eo q̄ interficit mures. circa instans squilla alio nomine cepa marina dicit illa q̄ sola reperitur nisi sit plātata mortifera est. Succ? autē squille isto modo fit. oportet vt mūdet squilla cū cultello ligneo ex corticibus supioribz: z postea inoluatur illa recte in pasta facta ex farina frumenti vel cherse ne. id est siliquis fm albuchasim: z ponantur in furno panis temperato non numis calido nec nimis frigidō: z ibi dimittatur vsq; q̄ pasta erit cocta: deinde extrahatur: z accipiatur lamine squille ita calide: z habeas paratū mortariū lapideū calidū cū pistello ligneo z bene contendantur. postea cum petra lini subtilis exprimat̄ur fortiter z suc

cus extrahatur.

Loch de alfescera valet sicut loch de squilla et eius modus est sicut in illo: z est medicamen expertum.

Istud loch d. alfescera nō est in vsu. ideo non est necesse vt ipsum describam. fescera vero fm Mesue est vitis alba: que alio nomine britona vocatur. hec apud Dios. vocat ampellos leuce: z apud herbaricos cucurbita siluestris dicit̄.

Loch sanūz z expertum. & cinamomi: isopht: si cce: liquiritie: ana. 3. 5. iutube: sebestē. añ. numero. xxx. passularum enucleatarū: ficum siccarum: z dactilorum pinguium. ana. 3. ij. fenugreci. 3. v. capillorum veneris. M. i. anisi: feniculi: ireos: calamenti: seminis lini. ana. 3. iij. hec omnia coquant̄ in lib. iij. aque vsq; dū remaneāt lib. ij. z projiciantur sup ea penidiōz lib. ij. z coquāt z impiguāt vsq; ad spissitudinē mellis: deinde p̄ciant̄ super eū pincarum mūdatarū. 3. v. amigdalorum mūdatarū: liquiritie: dragaganti: gūmi arabici: amili: ana. 3. iij. ireos. 3. ij. misceantur oia z agitent̄ vsq; dū medicamen maceretur z albū fiat z referua.

Istud loch: apud nos est multū in vsu et est sanūz z expertum ad tussim z ad raucedinem vocis.

Loch ad caliditatem z asperitatem pectoris z ad tussim calidam sed nō est in vsu.

Chesimes sunt passule sine ossibz. z meliores ex eis sunt ille que veniunt de oriente q̄ satis sunt. note.

Loch aliud ex intētōe nra hoc nō est in vsu: simplicita tamen que sunt declaranda declarabo.

Per tria grana fm quosdam intelliguntur tria semina ex seminibz quattuor: maioribus frigidis. s. semina melonis citruli z cucumeris: z quando reperit̄ quattuor granorum vt est in trifera persica quattuor semina. cōmunia maiora frigida intelliguntur: scz melonis citruli cucumeris z cucurbite.

Loch bonum conferens ethicis z cōsumptis z ptiscis. & papaueris albi: spodij: seminis lini torrefacti: croci: amigdalariū dulciū añ. 3. iij. amili dragaganti: gūmi. s. gūmi ara. seic citoniorū: seminis citruli: qd̄ est spēs cucumeris añ. 3. vi. granorūz nasturti coctorum amigdalariū amararū fabarū ana. 3. i. 5. penidiōz. 3. ij. dissoluant̄ penidie in aq̄ fontū z coquantur z cōficiant̄ cū eis z cetera.

Istud loch in vrbe Ticinēsi nō est valde i vsu: sed i vrbe Mediolano magi. ipe Mes. in ca. de ptisi quasi in fine h̄z vnā descriptio

nem ex auctoritate sapor: quod dicitur loch conferens ptificis et cōsumptis: sed nō sunt ea dē: nec sūt fm illā descriptionē.

Cramis nasturtij. strariū euenit ei quod aduenit ligno aloes. nam istud p decoctōez debilitat: imo extinguitur: illa sō sunt virtuosiora. nasturtiū vero apud Dia. vocatur cardamus. **S**al. in sexto simpliciū sequit cardamus. i. crocus ozulan⁹ et est ex herbis spt nosis. hic textus **S**al. nō videtur bene sonare: sed credo q̄ fuit error scriptoris. nam ipse met in septimo inquit. cardam⁹. i. nasturtiuz et sic est fm veritate: sed sicut dicit cardamū debet dicere cartamū. i. erocum hortulanuz **W**esue inquit grano et nasturtij coctoz non intelligitur q̄ debeāt coqui in aqua: s̄z intelligit q̄ sint bene cocta. i. matura ad solem.

Loch Ad asma bonū. **R**e. squille assate. 3. iij. radice lili celestis. 3. ij. yfopi: p̄sij. i. marubij. añ. 3. i. mirre: croci. añ. 3. 5. confice cū melle et fiat.

Cistud loch ap̄ nos est multū in vsu. idēz in ca. de asmate h̄z vnam altāz descriptionē ex auctoritate Jo. Ser. q̄ eadē est. de modo assandi squillā vide supra vbi ostensum fuit

Loch de admigdalis. **R**e. amigdalaz dulciū et amararum semis lini torrefacti: granozū pini: anisi dragaganti gūm arabici succi liquoritiae et radice eius añ. 3. i. 5. zuccari pentoz. añ. 3. iij. cōficiātur cū melle: et succi femiculi: et succi apij. prius bullitorum quantitate insufficienti.

Cistud loch apud nos est in vsu. Amigdalā fm **I**sidoro. apud grecos idem sonat q̄ latine nux longa hanc alij nuclicā vocant quasi minorem nucem. amigdalā etiā p morbo ali quando accipitur et sunt due eminēte iuxta radicē lingue in faucibus similes capitibus māmillarū: et dicuntur bianci.

Secundū eundē in sua practica.

Loch de aleis in cap. de tussi humida. **R**e. aleozū mūdatorū. lib. 5. et elixa ea in aqua decoctōis cicerū: et yfopi sicce vsq̄ dū sint bene decocta: deinde colent et terantur alea sicur medulla: et protice super ea mellis et butiri. añ. 3. vi. et decoquant lento igne vsq̄ ad terminū loch: et vtere bonum est.

Cistud loch apud nos nō est in vsu. Aleū fm **I**sidoro in ca. de olerib⁹ dicit. aleū dicitur q̄ oleat vpticū appellatū q̄ alei odorē habeat. **P**apias inquit. aleū dicitū q̄ oleat: cuius odorē venenata ferre nō sustinet: leo quoq̄ et pardus fugiūt: corporib⁹ tamē humanis salubre est. nam sui calore deducit et interius medicat dolorib⁹ occultis vero in ci

bo crebit⁹ sumptū caliginē inducit. **A**ul. in quinto canoni h̄z vna aliā descriptionē que eadem est.

Loch de caulib⁹ in eodē ca. **R**e. succi cauluz lib. v. leto igne coque auferē do spumā eius vsq̄ dū redeat ad li. ij. deinde coquatur cū rob. i. musto cocto siue sapa: et mellis li. i. vsq̄ dū ingrosset: et bonum est.

Cistud loch apud nos ē multū in vsu. Jo. Sera. in suo breuitario in capi. de ptisi absc̄q̄ febre h̄z vna altā descriptionē: et fere eadē ē

Caulis a greco caulos q̄ est hasta hastile et virga virilis. s. veretrū: vñ caulis est trusus cuiuslibet plāre. **I**sid. inquit. caulis est generaliter herbarū et olerū medius fructus qui vulgo trusus dicit q̄ a terra sursum conscendat. est autē generale nomē. ois enī fructus caulis dicit. caulū autē genera quinq̄z cumanū. s. pōpelanū arctnū sabellicū bruceum **A**pod Dia. caulis vocat brasica.

Loch de pulmone vulpis in cap. de ptisi. **R**e. pulmonis vulpis sicci: succi liquoritiae: capillorum venentis: seminis femiculi añ. 3. iij. confice cum zuccaro decocto cum aqua q̄ntum sufficit: et quandoq̄z conficitur cū rob mirre no. et est confortatiuum amplius.

Cistud loch apud nos est multum in vsu: fm intentionem **W**esue et est medicamen galeni. **A**ul. decima tertij in capitulo de cura vlcera pectoris et cura ptisis habet vnam aliam descriptionem que est eadem: sed lumen male lucens inquit. loch de pulmone vulpis magistrale. videlicet quod non reperitur ab auctoribus: sed falsa est opinio. suam vide q̄ sua descriptio est eadē cum ista preterea **N**icolaus florentinus libro tertio in capitulo de catarro et coriza ponit ad luteram loch de pulmone vulpis et ibi nec additur vel minuitur aliquid: immo est eadem descriptio. **P**ulmonem vulpis anteq̄ admixtetur in medicinis oportet primo preparari: et modus eius est q̄ accipias pulmonē vulpis et mundetur optime et incidatur p venas: postea abluatur cum vino albo odorifero parum calido. hoc fiat tantuz q̄ pulmo vulpis efficiatur sine putredine: postea ponatur in olla et exiccetur in furno leniter calido: et post ipsius exiccationem reseruetur sed prius inuoluatur cum absinthio et vtere vbi oportet. **D**ia. ait. pulmo vulpis cū vino nigro afimaticis subuenit.

Culpes est animal satis notū. **I**sid. dicit vulpes dicta āsi volupes est. n. volubilis pedib⁹: et nūq̄z rectis itinerib⁹: s̄z tortuosus an fractib⁹ currit: fraudulētū aial infiduzq̄ de

clpiens. nam dum nō habuerit escas fingit mortē: necq; descendētes q̄si ad cadauervo lucres rapit ⁊ deuorat. hoc apud arabes vocatur thaleb. Serap in cap de amigdalis inquit: ⁊ q̄n vulpes comedit amigdala amarā cū aliquo cibo morit. Mesue ac Aui. volūt q̄ predictū loch cōficiat cū zuccaro. sed hodie generaliter p̄ficiat cū melle: etiā Aico. vult q̄ p̄ficiatur cū zuccaro. Mesue inquit etiam si conficitur cum rob mirrino est confortatiuum optimum.

Loch de semine lini ad illū q̄ iussit in antido rario. Jo. Serap ꝑ seminis lini: torrefacti 3. iij. cōfice cum melle: ⁊ fiat loch.

¶ Istud loch est multū in vsu: s̄ ego vidē ipsū fieri ex farina seminis lini nō torrefacti: ⁊ melle test mirabile ad tussim puerorū ⁊ A. inq̄to cañ. in trac. quit. de alohocat ad spūalia: h̄z loch ad tussis siccā: test idē cū de scriptiōne. Serap. Lini. s. semē medicie ap tū ad multa. Irido. in capitulo de lina inq̄t lini ex terra spece mittēti oritur desl̄x̄q; nomē eius ex greco est. nam lini greci lina rin dicūt siue q̄ sit molle ⁊ leue. Petrus de crescētis in capitulo de canabis dicit: q̄ est de natura lini: torrefit autez semē lini. sicut alia semina.

Loch albor: in fm Aui. in quito. cañ. ꝑ seminis lini torrefacti passularū mundatarū añ. lib. i. amigdalarū pini: ⁊ amgdalarū dulciū amigdalarū amararū mundatarū. ana. 3. vi. auellanarū torrefactarū: glutinis albotin: radicūz lilij celestis. i. ireos ana. 3. i. murre: croci: thuris masculi ana. 3. 5. tere ⁊ cribellē tur ⁊ muoluant cum lacte asinino: ⁊ p̄ficiat cum eo ⁊ fiant trocisci ⁊ exiccant in vmbra deinde terantur ⁊ cōficiant cum melle.

¶ Istud loch: apud nos non est in vsu.

¶ Albotin vero est terbentina q̄ alio nomine largatū d̄f. ⁊ granū ipsi fm Aui. in sedo cano. vocat granū viride: fm circa instans terbentina. melior est albida vel citrina ⁊ clara sine putridine: per centū annos seruatur Serap. in capitulo de terebinto dicit: q̄ sūt due species. s. domestica ⁊ siluestris. domestica est botin fm veritate: ⁊ fructus ei⁹ est granū viride. ⁊ siluestris est lentiscus ⁊ ambe habēt gūmi. Gal. in suis secretis in capitulo de dolore ⁊ capitis ⁊ splenis ⁊ multorū aliorum inquit. cere elchalimbac. idest terbentina vel albotin.

¶ Amigdale pini sunt grana ipsi vel seia q̄ alio nomine nuclei pinearum dicuntur: grece vero dicunt strobilla.

Loch de farfara magistrale. ꝑ radicūz far-

fare. 3. vi. lauent bene a sordibus earum: de inde bultant bene donec sint bene coctē: de inde bene pistentur. prius cū dicta aqua dissoluantur zuccari lib. i. 5. coquantur vsq; ad formam electuarij: deinde addatur pinearū mundatarū. 3. i. 5. passularū. 3. ij. pistent in mortario lapideo ⁊ misce cum sirupo supra scripto: deinde adde troci gariosiloz. añ. 3. 5. succi liquiritie. 3. i. gra. xv. cinamomi macis añ. 3. i. misce ⁊ fiat loch in forma bona.

¶ Hoc medicamen in p̄apia nō est in vsu. Immo magis est in vsu in partib⁹ mediolanensibus: s̄ descriptio ipsius ab auctoribus nō reperit: farfara vero ꝑ modernos est vngula cabalina: siue vt alij dardanā vocant. spēs ipsius due sunt vna est tā prime dicta altera vocata nenufar vtraq; in aquis nascitur: vna cū flore albo: altera cū flore rubeo: vt dictū fuit supra in electuario de farfara.

¶ Perfecum⁹ fautoze d̄no sectionē de loch prosequamur nō circa sectionem siruporū ⁊ iulep prestet igit alimus nobis gram: ⁊ sub vmbra alarū suarū protegat nos. De Zuleb sirupis ac rob fm. d. Mesuez altos doctores per ordinem. si deus voluerit describam: q̄ sunt in vsu: ⁊ que non.

Modus operatiōis iuleb cōferētis adustio in febrū. ꝑ. aque infusionis rosarū. li. v. zucca. lib. iij. coquantur cū facilitate: ⁊ admixtretur cum aqua frigida.

¶ Zuleb. v̄l Zulep arabice ē sirup⁹ simplex ex sola aqua ⁊ zuccario vel adhibita aliqua parte aque rosacee: vt inquit. Jo. Serap. in septimo Sēt̄ ilis sup quinto cañ. Aui. dicit iulep arabice tubel grece est sirupus ex sola aqua rosata vel cōmuni ⁊ zuccaro. istud iulep ap̄d nos est multū in vsu s̄ nō vtimur sub noie iuleb: verū est q̄ facimus ⁊ facere debem⁹ ⁊ vtimur sub noie sirupi rosati ex infusione rosarum: ⁊ predictam infusionem ipse docet inferius: quādo vero medicus ordinat Zuleb non intelligitur de ista descriptiōne: sed illd iuleb quo vtimur apparebit infra sub nomine Zuleb. aliud rosarum. Atcolaus ponit sirupum rosatum cutus infusio eadem est cum illa Mesue tamen in dosi non concordant.

¶ Infusio rosarum est illa quam docet idē sub nomine operatio infusionis rosarū ⁊ aut violarum.

Operatio infusionis rosarum aut violarum. ꝑ. foliorum rosarum aut violarū recentū lib. vi. ponātur in vase vitreato terreo striccti orificij: ⁊ fundātur super ea aque calide lib. xv. ⁊ stringatur orificium vasis ⁊ dimit-

tatur per horas octo: tunc denuo coentur: et in vase iterum tantumdem foliorum rosarum recentium aut violarum immittantur et denuo eadez aqua calefacta super ea mittatur et stringatur orificio similiter per octo horas deinde coletur: et si cōseruare volueris ponatur in vase vitreato stricti orificij: et distilletur oleū in orificio eius et stringat caput eius et exponatur soli diebus. xl. et dicitur illud mucharus rosarū aut viola. hæc operatio infusionis rosarū aut violarum est illa de qua fit sirupus rosatus ex infusione rosarum: etiā illo modo fit infusio violarum pro faciēdo sirupum violatum ex infusione violarum: vt dictū fuit supra. et quādo predicta infusio est cōpleta pōt cōseruari in vase vitreo et nō in vase terreo qz putrefit: et in hac infusione zuccaro dissoluto et cocto fm artē possunt fieri cōfectiōes et alta vt est diarodon descriptiōe cōmuni et ita de alijs. Modus iulebviolati cōferēs ad febrē et inflātionem et asperitatem pectoris et tussim et pleuresim: et et opatio est sicut iuleb rosati.

Iuleb vt dictū fuit est sirupus simplex ex sola aqua et zuccaro: et ppter id dñs Mesue dicit iulebviolatum quod fit ex infusione violarum: et nos facimus et nominamus sirupū violatum ex infusione violarum et eius modus est sicut modus sirupi rosati hoc est qz pro lib. v. infusionis violarum addantur li. iiii. zuccari: et fiat sirupus violatus ex infusione: et est ille de quo intelligitur quādo medicus ordinat iulebviolatū simp̄r. infra ap̄parebit vna alia descriptio que vocatur sirupus violatus cōpositus q̄ etiā in vsu est etiam apparebit aliud iuleb rosatum v̄ violatum et fit vterqz ex aquis distillatis et non per infusionem.

Iuleb altud rosatum. ꝑ. aque rosarum li. iiii. zuccari. lb. ii. et fiat iuleb.

Istud iuleb qd̄ fit ex aqua rosata distillata ab emblico est ille quo vtimur p̄ iuleb rosato et est ille de quo intelligitur quādo absolute ponitur due descriptiōes iuleb posite fuerūt que fiunt ex infusione florum siue rosarum siue violarū et nominant̄ suo nomine Aui. in quinto canoñ. etiam docet facere iuleb cum aqua rosata.

Iuleb violatū. ꝑ. aque violarum li. iiii. zuccari lb. ij. coquantur: et fiat vt supra.

Simili modo iste iuleb d̄z fieri ex aq̄ violarum distillata sicut fit iuleb rosatū qd̄ etiam in vsu est: in fundo vasis iuleb violatū rosati aliquando inuenitur zuccarum indu-

ratur in fundo vasis: qd̄ vocāt moderni cādum violatum vel rosatum.

Iuleb alchermes fm eundem in sua practica capi. sermo in aqua cicerū ꝑ. ꝑ. alchermes et decoquantur in aqua decoctione sufficienti et recipe huius aque: partem .i. penidiorum partem .v. decoquantur vsqz dum sufficit: fm eundem modum fiat iuleb quod in vsu nō est.

Alchermes vel chermes scriptū vt hic cū littera s. sunt passule sine arulis: sed chermes scriptum cum r. est grana cū qua tīgūtur panis: et apud Dia. vocatur coccus.

Sirupus de pomis. ꝑ. succi pomorū dulcium et acetosorū añ. lib. v. coquatur succus vsqz ad cōsumptionē medietatis ipsius et dimitatur per dies. ij. vsqz d̄z clarificat: deinde coletur et cū lib. iiii. zuccari fiat sirupus: et sunt qui submergunt in succo fetā tinctā ex chermes: id est grans cum quibus tingūtur p̄ ante succi depurationem vsqz d̄z rubeat et recipiat virtutē tincturæ: et est excellentior.

Iste sirupus apud nos est multum in vsu et maxime scdm istam descriptiōē qua dicitur sirupus de succo pomorū vel sirupus de pomis simplex ad differentiam alterius descriptiōis que vocatur de pomis cōpositus de quo infra.

Succus scdm isidorum in capitulo de potu dicitur est qz succo exprimat̄ vt prisane Plinius in capitulo de generibus succorū et de odore ait. interim que sunt communia ex pomis omnibus succis saporum genera tres decem reperuntur dulcis suavis pinquis amarus austerus acer acutus acerb⁹ salus ꝑ.

Mesue inquit qz sunt aliqui qui submergunt fetam tinctam ex chermes in isto sirupo: et est excellentior: sed raro apud apothecarios fit per illum modum.

Sirupus de piris modus eius est sicut sirupi de pomis. sed non est in vsu.

Auicē. in quinto canoñis habet vnam aliam descriptiōem que eadem est. idem in quarto canoñis in sen prima in capitulo de cura morbilli. laudat ipsum sub nomine sirupi de altelea: nam altelea vt exponitur in suis sinonimis sunt pira: et sirupus de altelea: id est de piris vt exponit etiam Job. arcularius super illo passu.

Pirus vocata videtur qz in ignis speciem formata: naz hoc genus pomi ab amplo incipit et in angustum finit sicut ignis. pir⁹ autem arbor: fructus eius pira sunt.

Sirupus de citonijis valet sicut sirupus de pteris. et est idem modus vtriusque: hoc est per quilibet lib. i. succi citoniorum purificata adde lib. i. s. zuccari: et fiat secundum artem: et vocetur sirupus de succo citoniorum.

¶ Citoniu vero est fructus satis notus. De. habet hic sirupum de citonijis: qui apud quosdam est mitua citoniorum simplex. tamen idem iterum ponit descriptionem mitue citoniorum: quam potest fieri cum speciebus et sine speciebus. Aui. in quinto distinctione de sirupis habet sirupum de citonijis: et dicit quod est mitua. quidam sapientes dixerunt quod si necessitas fuerit in operando loco sirupi de succo citoniorum potest dari mitua citoniorum sine speciebus: tamen differunt inter se.

Sirupus de succo acetose. s. succi acetose purificati. lib. iii. zucca. lib. i. s. ii. et fiat sirupus secundum artem.

¶ Iste sirupus est multum in usu. Acetosa vero est herba satis nota: cuius hortus est in pratis folia ipsius dum sunt viridia manducantur. apud Dia. et Sera. vocatur lapacium: sicut patet si legatur vtriusque. de lapacio cum acetosis apud Aui. Sultei. placentinus inquit. ribes. i. acetosa vel acetosella. hic textus Sultei. est falsus. nam ribes non est acetosa sicut patet per Sera. ac Aui. qui de vtraque faciunt. verum ad necessitatem vni pro alio potest poni: tamen idem non sunt.

Sirupus de succo cucurbitae. s. cucurbitam magnam: et inuoluatur pasta et decoquatur in furno: recipe expressiois. eius lib. v. zuccari albi lib. iii. miscet et fiat sirupus.

¶ Iste sirupus non est valde in usu. Cucurbita vero communiter satis est nota. reperitur alia cucurbita dicta siluestris apud herbarios. et hec apud Dioscoridum. vocatur ampellos leuce. id est brionia.

Sirupus de granatis acetosis valet contra febres colericas. s. succi granatorum acetosorum purificatorum lib. v. zucca. albi. lib. iij. fiat sirupus secundum artem.

¶ Iste sirupus secundum plurimum est ille qui nobis est in usu: tamen quod idem describit vnam aliam de granatis dulcibus ambas describit.

¶ Granatum malum. i. pomum granatum. Sera. cap. de granatis ex auctoritate Galeni. inquit quod sunt ex eis acetosa et dulcia: et virtus cuiusque eorum est secundum suum saporum: et sapor totius granati et granorum ipsius est plus stypticus quam sapor succi eius et pluris desiccationis reperitur aliud granatum: cuius sapor est muscus. s. cuius sapor est mixtus ex

dulcedine et acetositate.

Sirupus de granatis dulcibus. s. succi granatorum dulcium purificatorum lib. v. zuccari lib. iii. et fiat ut supra: sed sunt qui emergunt in succo setam tinctam ex chermes. id est granata cum qua tinguntur panni: et est excellentior inter has duas descriptiones sirupi de granatis. sed scilicet plures prima est nobilior.

¶ Petrus de crescentiis inquit mala punica sunt mala granata que nota sunt ex quibus quedam sunt dulcia: quedam acris siue acetosa quedam mediocri saporis inter dulce et acrum composita.

Sirupus de corticibus citri. s. corticum pomorum citri recentium lib. i. decoque cum libris. v. aque fontium usque ad consumptionem duarum partium: et cum lib. i. zuccari fiat sirupus et condatur: id est aromatizetur cum galingulis. musci et sunt qui in ulebo proiciuntur ex corticibus citronum partes conuenientes et proprie quando vicinatur complexionem cocture eius est delectabilis: et quando submergitur in aqua decoctionis citri seta tincta ex chermes id est grana tinctorum tunc est excellentior.

¶ Iste sirupus apud nos est in usu: citrum vero apud arabes vocatur hateogi. Serapio in capitulo de citro ait ex auctoritate Galeni. fructus huius arboris nominatur in greco pomum aque. Item in. viij. inquit. mille medica: id est citrus huius fructus non dicitur pomum medicum sed citrum ab omnibus nominatur.

Sirupus de acetositate citri. s. succi acetositate citri lib. iij. decoque in vase vitreato super prunas cum facilitate usque dum consumatur tertia pars ipsius: deinde coletur et dimittatur donec clarificetur et accipe ex eo quod est clarum lib. viij. et funde super ipsum ex ulebo claro et depurato lib. v. et coquantur donec inspissetur: si autem estas fuerit dimittatur in sole donec eius acetositas consumatur.

¶ Iste sirupus de acetositate citri est multum in usu: et debet fieri cum magna diligentia. apud nos generaliter faciunt ipsum in hieme in tempore apud festum natiuitatis domini nostri iesu christi: quod illo tempore citri defuerunt ex terra ad nos tunc faciunt sirupum.

Sirupus de agresta modus operatio eius est sicut sirupi de acetositate citri: et quidam condunt cum gartofolis.

¶ Iste sirupus est in usu. Aucenna in quinto canonis habet vnam aliam descriptionem et est fere eadem. Etiam Franciscus de pedemontium in ca. de cura male complexionis stetit cum materia simplicis et oppositis huiusmodi altam

descriptionem que eadem est cum illa, d. Zucen.

Mesue dicit q̄ modus operationis eius est sicut sirupi de acetositate citri. z sic est q̄ accipiatur li. xii. succivue acerbe z decoquatur lento igne vel ponantur ad solē vsq̄ ad cōsumptionē tertie partis deinde coletur z dimittatur donec clarescat tūc accipe ex eo se z succo quando erit clarus lib. vii. zuccari clarificati sicut iuleb. li. v. z coquatur simul vsq̄ ad perfectā cocturam z referuentur.

Que plura sunt genera s̄ hic intelligunt ille que in colore sunt citrine z ruffe. z dicūt sapientes q̄ predcēvne debēt esse ex illis ex quibus fit agresta. Albucasi z in tractatu seu cuudo docet modū extrahend i succum vne acerbe. Pet. de crescentijs inquit. agrestuz fit duplex liquidū z siccū. agrestū liquidū fit hoc modo: cū vne sunt acerbe vsq̄ ad debitū vel quasi peruenierint ad augustū colliguntur z pistantur z in mastellū vel tinam vel aliud vas ponunt ad solē z in eis aliquid de sale ponatur: postq̄ duos dies vel tres ad solem steterint accipitur succus z repositus vsu referuatur: z quidā sal nō ponūt: s̄ cum eo melius referuatur zc. ibi etiā docet facere agrestum siccum.

Sirupus de granis mirti. s̄. succi granorum mirti purificati lib. vii. zucca. albi lib. v. fiat sirupus fm artem.

Iste sirupus apud nos est vsu: mirtus est arb or semen vero ipsius dicitur mirtillus species eius due sunt. s. alba z nigra: idem posses dicere domestica z agrestis: domestica vero est mirr⁹ que semen nigrum habet. agrestis est chubebe. que alio noie mirtus alba appellatur: z ambe sunt note.

Sirup⁹ de albalac. s̄. albelac z enucleē z cōteratur coquāt vsq̄ ad cōsumptionē duarū partū: z fiat sirupus cuz zuccaro fm artem.

Iste sirupus apud nos nō est in vsu. Zohān. Serapio in suo antidotario h̄z vnā aliam descriptionem albelac vel belac sc̄dm opinionem plurimū doctorū sunt dactili immaturi. alij dicūt q̄ sunt anacardi: q̄d ignoro. Matth. siluaticus inquit. albelac est species dactilorum: z sunt dactili immaturi. id est acetosi. Nicolaus florentin⁹ in libro quarto in ca. de squinantia dicit albellac. i. alde la. i. dactili immaturi: z hec cōis est optimo.

Sirupus de papauere. s̄. papaueris albi et nigri z pprie capitum eorum añ. 3. lx. z decoquantur in lib. iiii. aque pluuiatis vsq̄ dum redeat ad lib. i. s̄. z cū zuccari albi: z pentidiorum añ. 3. iij. z fiat sirupus.

Iste sirupus sc̄dm intentionem doctorū nō est ille quo vtimur: sed ille quo vtimur ē sirupus de papauere compositus: cuius descriptionem idem describit: de quo infra Nicolaus habet vnā descriptionem: s̄ nō est in vsu. Aui. habet duas in quinto canōn. s̄ nō cōcordat cum ista nec in vsu sunt. Ad hoc q̄ illud lumen vel vertus tenebra apothecariorum posuerit descriptionē sirupi de papauere ex auctoritate Mesue: sed non concordat descriptio sua cū illa domini mesue. Basis in libro diuisionum in capitulo medicina rum tussis asmatis z saniet habet vnā aliam descriptionem: s̄ nō est eadem.

Papauer quādo simpliciter reperitur de semine papaueris albi intelligitur. Macer inquit. Dicit vtm gelidam sic eamq̄ papaueris esse: Tres illi tribuūt species. flos vni us albus. Alterius rose⁹ rubeus palensq̄ minoris flos est. hanc vulgo dicūt agreste papauer. Nobilito cunctis est semen que gerit album. z florem. hoc est notum.

Sirupus dinarij: z eius interpretatio est sirupus de bisantijs. s̄. succi endiuie succi apij. añ. lib. ii. succi lupuli: succi boraginis: aut buglose. añ. lib. i. bullant ebullitione vna z depurentur z depurentur. s̄. eorum depuratorum li. iiii. zuccari tabarzet. i. albi li. ij. s̄. z coquatur cum facilitate donec fiat sirupus: z quandoq̄ ad omnē partē succi depurati ponitur aceti boni albi z clari pars. 5. z quandoq̄ bullant in succis foliorū rosarum. 3. ij. liquiritie. 3. 5. spice. i. nardi. 3. ii. amli fenticuli: seminis apij: añ. 3. iiii. z est mirabilis.

Iste sirupus est in vsu. sub nomine sirupi de bisantijs: nō autē dicit sirupus de bisantijs: q̄ in ipso blactebisante ingrediunt sed pōt dici de bisantijs a loco quodā noīa to bizantiū in confinio macedonie: vt dicit Genti. sup quluto cañ A. Dias. aut in cap. de purpurea marina. i. blactabizantia a it: q̄ bizantium est quidā locus in quo p̄tmū inuenta fuit blactabizantia. z ideo bizantia a quodam loco pōt appellari. Papias etiam dicit. bizantuz est v̄bs thracie a pausania rege sparthanorū cōdita: post a constantino p̄cipe in malus aucta constantinopolis nūcupata: est toti⁹ caput orientis. Jo. tortell⁹ inqt. byzantiū p̄tima cū y greco sequentē cōsonate. penultima cū. r. epili z i. latino scribitur: v̄bs est thracie maritima a pausania sparthanorum rege p̄tius cōdita. vt testatur iustinus libro suo epithomatis nono. nunc vero constantinopolis a constantino impe-

ratore qui eam ad aurē et exornauit vocatur idem etiam notat: supplementum cronica: libro quarto. etiam alio vocabulo potest dici quod bizantium est genus denarij vel ducati. Unde Guartius veronensis ait. bizantium vel bizante olim dicta est constantinopolis inde bizantius bizantia bizantium: vel bizanteus bizantea bizanteum. i. constantinopolitanius: hinc etiam adhuc moneta istius cuius tatis dicitur hic bizanteus: vel hic bizantius et sic Mesue vult quod per bizantium intelligamus denariuz. et hoc quod iste sirupus apud medicos est carissimus: et etiam apud infirmos propter utilitatem que reperitur in ipso sicut bizantijs: vel denarijs: sunt charissimi apud homines: et iste sirupus potest fieri cum aceto: et sine: sed sine aceto est magis in vsu.

¶ Si autem sirupum de bizantijs cum aceto facere volueris addatur pro qualibet lib. sirupus de bizantijs sine aceto lib. 5. aceti boni et iterum coquatur quod tunc appellatur sirupus de bizantijs cum aceto: sed quando doctor ordinat sirupum de bizantijs simpliciter de illo qui fit sine aceto intelligit: et illos succos qui in ipso ingrediuntur: oportet conferuare per totum annum ad necessitatem et officiorum de eupatorio ac aliorum.

Sirupus acetosus. Re. succa. boni albi. lib. v. et funde super illud in vase lapideo aqua fontis dulcis et clare. lib. iij. et decoquat semper abstinendo spumam eius et sit ignis in quo coquitur prunarum aut tenuis flammæ sine fumo et decoque hoc modo donec clarificetur et diminuta sit aqua sicut medietas eius: deinde funde super ipsum aceti vini albi clari lib. ij. in leui et forti lib. iij. et in mediocri lib. iij. et da ei post illud perfectionem et cocturam.

¶ Iste sirupus est multus in vsu. Mesue dicit. sermo in sirupo acetoso dicens quod 123 magnificata est inter verificatores virtus sirupus acetosi: et excellentia eius. scilicet in communitate et posse ipsius in materias calidas et frigidas et subriles et grossas et viscosas siue adherentes etc. iste est sirupus acetosus simplex. Saltenus in libro secretorum habet unam descriptionem sirupus acetosi que conferuatur sanitas corporis: sed non sunt idem Aui. in quinto habet multas descriptiones: sed non sunt in vsu.

¶ Acetum. id est oxos: oxo vero grece est acutum. Serap. capitulo de aceto ex auctoritate Diasco. dicit quod infrigidat et stypticat et est bonum stomacho: et prouocat appetitum Petrus de crescentijs docet qualiter fit acetum et de virtute eius. Liber qui dicitur al

bulchasis in tractatu secundo in capitulo de preparatione medicinarum que fit ex plantis inquit. modus distillandi aquam ex squilla que occidit mures et que ponitur in medicis ex qua fit sirupus acetosus hic intelligitur quod ex aqua distillata ex squilla debet fieri sirupus acetosus: sed ista non est intentio domini Mesue. ipse dicit aceti vini albi clari: et non dicit aquam factam ex squilla: ut vult Albulchasis. Gal. in suis secretis dicit saturum. i. acetum acetosum: et hoc est in capitulo de strictura anhelitus. et doloris stomachi.

Sirupus acetosus cum radicibus. Re. aque fontium clare lib. x. et proice super ipsam radicis feniculi: apij: endiuie añ. 3. iij. anisi seminis feniculi: apij añ. 3. viij. seminis endiuie. 3. 5. coquatur cum facilitate vsque dum veniat ad lib. v. tunc proice super ipsam zuccari boni lib. iij. et clarificetur sicut prius. deinde funde super ipsam aceti boni quantitatem sufficientem iuxta modum superioris doctrinæ da ubi oportet.

¶ Iste sirupus est in vsu: sed non utimur sub nomine sirupus acetosi cum radicibus generatim facimus: et facere debent apothecarij sub nomine sirupus acetosi compositi vel sub nomine sirupus de duabus radicibus. tamen Mesue habet tres radices: quod non est consonum: sed error hic est quod radices communes sunt ad numerum quinque videlicet feniculi: apij: petrosilij: brusci: et speragi: de quarum ex istis quinque nisi due ingrediuntur in isto sirupo: et propter id nominatur sirupus de duabus radicibus: endiuia vero non ponitur in numero istarum quinque.

Sirupus de cannis. Re. succi granorum dulcium lib. iij. aque malorum de senti: et aqua caninarum zuccari aut penidiorum ana. lib. j. 5. et fiat sirupus.

¶ Iste sirupus non est in vsu. Mesue habet sirupum de cannis: scilicet de canna de qua fit zuccarum. quidam mel canne vocant hec in Sicilie partibus reperitur Sicilia insula est prope sardiniam. ab oriente cingitur mari adriatico. a meridie africa: et ab occidente forma cannarum zuccari est sicut forme cannarum mellice foris et intus: sed si canna mellis dulcem gustum reddit. canna vero mellice habet contrarium.

¶ Dalum semine siue moro: usque de senti sunt moroni grossi: de quo fit diamoron.

Sirupus de portulaca. Re. succi endiuie cocti depurati lib. iij. seminis portulace. 3. xij. terantur semina et fundantur super ea succus et dimittatur in vase lapideo per diem et nos

et em z coquantur cum facilitate usq; ad mediu: z addas zuccari lib. ij. fiat sirupus: z quandoq; additur aceti lib. j. aut succi maloz granarozum acetozorum lib. j. fiat sirupus.

¶ Iste sirupus non est valde in usu: z potest fieri p duos modos. videlicet si accipiatur succus endiuie coctus z depuratus: z addas zuccarum: tunc est sirupus de succo endiuie si autem addas alia tunc est sirupus de portulaca.

¶ Portulaca fm circa instans habet maiorem efficaciam viridis q; sicca. Serap. capitulo de portulaca noiatur herba stulta parpitella. Hec apud Diasco. vocat andragne. Macer ait. andragms grece que portulaca latine dicitur hec vulgipes pulli more vocatur.

Sirupus de violis. Recipe violarum. 3. li. seminum citonozorum seminum malue ana. 3. viij. iuuibe sebestē. ana. numero. xx. z coque cum lib. vi. aque curcubite usq; ad tertiu partem. z cum lib. j. s. zuccari fiat sirupus.

¶ Iste sirupus est in usu: sub nomine sirupi de violis compositi: sed quando doctor simpliciter ponit. Recipe sirupi de violis: inteligitur de illo qui fit ex infusione violarum: cuius descriptionem vide supra. idem Mesue in sua practica i capitulo sermo in aqua cicerum. habet duas descriptiones: sed ista est nobilior illis.

¶ Viola fm Mesue est medicina temperata conueniens z fit per eam male qualitatis p mutatio z nature solutio melior est quecumq; est ex prunis: quam non inuenit calor resoluens virtutem: aut pluuia dissipans. Aristodorus inquit. viola propter vim odoris nominem accepit cuius genera sunt tria. z sunt hec purpurea leuce. id est a lba cheiri. i. viola citrina dicta saracenta: z omnes sunt note: fm circa instans omni anno viola dz renouare.

¶ Malua. scilicet semen quod satis est notum Plinius ait. Malue satiuę et siluestris duo sunt genera. amplitudine folioz discernuntur maiorem greci malopen vocant in satiuę alteram a molliendo ventrem malachen vocant e siluestribus cuius grande folium z radices albe altea vocatur ab excellentia effectus. Serap. capitulo de malua dicit chubeze. id est malua. Auicenna. in secundo de cubeze capi. facit z inquit. q; est species malue: z dicunt q; cubeze est siluestris: et maluchia est domestica z cubeze quidem est species quedam que dicitur maluchia arborea z ipsa est altea z est olius iudateuz: z non est longus quin sit species eius z est melior que

fit in ipsa etc.

Sirupus de iuuibis. Be. iuuibarum lib. x. violarum: seminis malue. an. 3. v. capillozum neris. 3. j. seminum citonozorum papaueris. scilicet semē papaueris albi: melonis. lactuce. dragaganti. ana. 3. iij. liquiritie: orde mundi. an. 3. viij. decoque in lib. iij. aque fontiu z cum lib. ij. zuccari fiat sirupus.

¶ Iste sirupus est in usu: z maxime fm ista descriptionem. Idem in sua practica in capitulo de asmate habet vnam altam descriptionem ex auctoritate hamec z est fere eadem: tamen ista est nobilior illa.

¶ Iuuibe apud Auicē. in sexto cano. meliores sunt maiores earum. Dia. nominat iuuifa. sed de forma ipsius non loquitur. Auicē. zoar in capitulo de fractura ossis causa doloris dicit. iuuibe qui arabice dicitur auipni habz fructus sicut cornu qd apud omnes satis est notum.

¶ Capillus veneris fm Mesue dicitur apud quosdam capillus fontium: z dicitur capillus hominis memoratis. capill' veneris vero est debilis in aqua z ritus eius cito tollit Sirupus de papauere. Recipe papaueris albi et nigri. ana. 3. l. capillozum veneris. 3. xv. liquiritie. 3. v. iuuibe numero. xxx. seminis lactuce. 3. xl. seminis malue: seminis citonozorum ana. 3. vi. coquantur in lib. iij. aque usq; ad duas: z cum zuccaro z penidtozū ana. 3. viij. fiat sirupus.

¶ Iste sirupus est ille qui nobis scdm plurimum usu venit supraposita fuit alta descriptio ex auctoritate eiusdem: sed nō est ita in usu. idem in cap. de tussi habz tres descriptiones sed non sunt in usu: nec eadem.

¶ Papauer sicut inuenitur in septimo simplicitum apud Gal. sunt multe species. nā inquit. micon. id est papauer scilicet albu micon caratides. i. papauer cornutum nominatum quidem sic a fructu breuem connectionem habente sicut fenugrecum: vt assimiletur cornu bouino vocatur. z est aliud quod dicitur micon irathia. i. papauer herchuleum. vocatur autem z spumosum: quoniam totus album est z spumosum paruum. fm circa instans semen papaueris albi z nigri seruuatur per decem annos.

Sermo in aqua mellis. Be. mellis boni z mudi z pprie cui' color. est sicut color palee: z qd est iter tenue z spissu: z qd ē boni odoris: z qd est modice acuitatis: z qd non est antiquu: z sit eius lib. j. z pone ipm in vase lapideo aut vitreato: z funde sup ipsum aque fontis dulcis: z clare lib. viij. Et coque ipm cum facili

tate: et auferatur spuma eius: et non dimittatur super ipsum multiplicari: immo quāto apparet auferatur. deinde coletur colato: et denso de panno et vt ere fm q ipse docet Et sunt ex hominib⁹ qui aromatizant illas cū speciebus alefangineis: sicut zinzibere croco cinamomo: mace et similibus: et sūt qui aromatizant cum galla muscata: ligno aloē et similibus.

¶ Desue inquit. q̄ posuerūt antiqui diuer sitatem in aqua mellis: qui locuti sunt de ip sa: et scripserūt ei inuamēta plurima que sūt in ea: quia sitim sedat et multa alia: vt videtur ibi: hec apud nos est in vsu. quidā existimāt q̄ sit mellisratum: qd̄ ignoro: q̄ idēz allud capitulū facit de mellisrato: de quo infra et iam idromel apud grecos est aqua mellita. Rasis in nono Almasors. in capitulo de collica habet modum faciēdi idromel. et est quasi idēz Auic. in quinto cano. habet duas descripiōes sirupi de fauis mellis: vidē est cum idromelle fm descripiōes Jo. Serap. et sic si legis vtriusq̄ descripiōes videbis q̄ sirupus de fauis mellis apud Auic. cum idromelle apud Jo. Serap. sunt idem.

¶ Mel fm Diasc. est ros celestis quem apes colligunt. Isidorus in ca. de escis dicit mel grece appellatur est quod ab apibus nomē habere probatur. nam apes grece mel eē dicitur et. Mel fm intentionē Desue. melior est qd̄ colorē palee h̄z: et qd̄ est tenue et spissum et qd̄ est boni odoris. scdm autē Serap. bonum est cuius color tendit ad rubedinez neq̄ est nimis liquidum: et quādo immiseris in eū digituz adheret digito et venit cum eo et melius quidem mel est mel veris. deinde mel estatis. mel vero h̄aamale est malum Auicenna laudat illud quod est vere dulcedinis: boni odoris declinantis ad acreti nem et ad rubedinem: et quod est vt palea in colore: quod non est subtile: viscosum: quod non absconditur: et melius est vernale: deinde est iū. h̄emiale autem est malum. idem ait Serap.

Secantabin purum. s̄. mellis boni lib. ii. acet boni lib. i. aque fontium clare et est dulcē lib. iiii. et quādoq̄ erigit dispositio vt addatur ad quantitatem acetri: sicut te scire fecimus in capitulo de sirupo acetoso: et operatio est vt accipiatur mel et aquaz abijciatur spuma eius: deinde fundatur sup̄ illud acetum et decoquantur et non dimittatur eleuari et excrescere super ipsum spuma eius: immo auferatur omni hora et clarescat: et cum coctum fuerit reconde.

¶ Iste secantabin vel squingebim est in vsu sed nos vtimur sub nomine oximellis simpli cis. Simon ianuenis dixit squingibim arabice est sirupus acetosus siue mellinus: qd̄ est oximel et sic sapientes hodierni faciunt oximel simplex fm istam descripiōem de secantabin puro: et sic debet fieri. vide Nicolaum in suo antidotario. nam habet scriptū oximel simplex: quod idem est.

Secantabin de radicibus. s̄. corticum radice apii: feniculi ana. ʒ. ij. seminis amisi: feniculi: apii. ana. ʒ. i. mūdantur cortices: cōterantur: et projiciantur super eas in vase lapideo acetri boni antiqui et albi lib. x. aque lib. xij. et dimittatur per dies ac noctē: deinde coquantur donec eius tertia cōsumatur: postea coletur et projiciatur super ipsum mellis qd̄ sit medietas ei⁹: coquantur cū facilitate: sicut superius diximus.

¶ Secantabin sicut dictum fuit est oximel et propter secantabin de radicib⁹ est oximel et est quo moderni pro oximelle composito vtuntur. oximel vero fm Isidorū appellatum: q̄ acetri et mellis permixta: conficiat materia vnde et dulcedine retinet et. acorē. idēz in ca. de pluresi habet vnam aliā descripiōnem ex auctoritate. Gal. et ibi habet mellis et zuccari sulemeni. i. illius regionis: sed non sunt idem nec vtuntur illa.

Sirupus de menta ex intētiōne nostra: et est excellentior priore. s̄. succi citoniorum muzorum: et est sapor cōpositus ex dulci et acetoso succi citoniorum dul. succi granatoruz acetosoz: et dulcium et muzoz. ana. lib. i. s. p̄ijciatur super eos mente sicce lib. i. s. foliorum rosarū. ʒ. ij. et dimittant per diem et noctem: deinde coquantur cū facilitate vsq̄ ad mediū. et cū mellis v̄ zuccari lib. ij. fiat sirupus et aromatizet cū galla. s̄. galla muscata

¶ Iste sirupus est ille qui est in vsu. idē h̄z vna aliā descripiōne: sed ista est excellentior priore. Auic. in quinto cano. habet vnam descripiōnem sed non vtimur illa.

¶ Menta apud Diasc. vocatur ediosmum: mēte autem genera sunt quinq̄. s̄. menta domestica q̄ proprie hortulana dicitur v̄ cōmumis: v̄ odorifera. et est alta siluatica que mētastrum siue calamētum fluuiale dicitur: et ē alia dicta balsamita siue mēta aquatica et hec iuxta aquas reperitur. et est alia cuius folia sunt nigriora a. i. s. et hec dicitur menta romana vel saracenicā. et est alta dicta mēta non odorifera. et hec est calamētum. et omnia ista quinq̄ genera debēt poni in v̄guēto marciaton de quo infra.

Sirupus de absinthio. ꝛ. absinthij romani lib. 5. folioꝝ rosar. 3. ii. spice. 3. iii. vini albi boni antiqui ꝛ odoriferi: succi citonior. añ. lib. ii. 5. ꝛ dimittatur per diem ꝛ nocte in vase lapideo: deinde coquantur cum facilitate vsq; ad medietatem: ꝛ cũ mellis lib. ij. fiat sirupus expertus ꝛ nobilitus.

Iste sirupus est ille quo vtimur idem de scribit vnam altã descriptioneꝝ: sed ista est nobilitas. Absinthium vni eundẽ Mesue est multiplex: sed illud quod intendimus nunc est absinthium romanũ. Isidorus ait absinthium grecũ nomen cuius probabilius est quod in ponti regione nascitur. vnde absinthiũ ponticum nominat. Diafco. absinthiũ est omnibus notum cuius probabilis est potius ꝛ capadociũ nascens in monte. vnde nomẽ accipit. Halliabbas i practica vocat ipm bulęgt

Sirupus de fumo terre maior. ꝛ. mira. citrinor. chebulorũ. añ. 3. xx. boraginis vel buglose. violarũ absinthij cuscute. i. podagre lini añ. 3. j. liquiritie rosarum añ. 3. 5. epithymi polipodij añ. 3. vii. primoꝝ numero. c. passularum enucleatarũ lib. 5. tamarindorũ cassie fistule añ. 3. ii. hec oia bulliãt in aque lib. x. vsq; dum deueniant ad lib. iiii. ꝛ cũ succi fumiterre cocti ꝛ depurati ꝛ zuccari ana. lib. iiii. fiat sirupus.

Iste sirupus de fumo terre maior est ille qui est in vsu ꝛ habet maiorẽ efficaciam quã minor. Sumusterre fm eisdẽ ponti inter medicinas benedictas. sed de forma herbe ipse non loquitur: ꝛ hoc est quia credo quod sit nota omnibus. Circa istas dicit. fumusterre dicitur quasi fumus a terra in multa quantitate emittitur. dicitur autem fumus terre quia generat a quadam grossa fumositate a terra resoluta ꝛ quãto viridior est tanto melior: ꝛ in sicco nulla est efficaciam. Aui. in. ii. canoñ. inquit fumusterre melior est ille quod est virtutis recẽs acutus amarus ꝛ. Mesue dicit. boraginis vel buglose quasi dicat: pone vnum pro alio ex istis duobus: quia in virtute ꝛ spe fere conueniunt. ambe confortant cor: sicut est notum.

Sirupus de liquiritia. ꝛ. liquiritie. 3. ii. capitoliorũ veneris. 3. j. isopi sicce. 3. 5. piice super illud aque li. iiii. ꝛ dimittant die ꝛ nocte. deinde coquantur vsq; ad mediam partẽ. deinde proiice super illud mellis ꝛ zuccari. ꝛ pentidiorum añ. 3. viii. aque rosate. 3. vi. fiat sirupus et administretur.

Iste sirupus apud nos est multum in vsu.

Liquiritia vero apud Dias. vocatur glitritia. glitritia vero reperit in multis libris

de greco translatis: quod est dictũ dulcis radix nam glitcon dulcis riza radix. Ibi. inquit glitrica grece ex eo dicta quod dulce radicẽ habet: at eadẽ ad ipsos quod sitientibus sitim sedat. hec est satis nota. Sal. in septimo simpliciũ ait. ghus: id est liquiritia id quod est vtile hac planta est succus radicis eius. Me. habet in isto sirupo aque rosate quod sapientes volunt intelligi aquaꝝ rosata distillata per electicum. quidã vero dixerunt quod intelligitur de aqua que fit ex infusione rosarum: sed non est credendũ.

Sirupus de isopo. ꝛ. isopi sicce. radicũ apij petrosellini: fenculi: liquiritie ana. 3. c. ordi mundi. 3. 5. seminis malueroraganti: seminis citonior. ana. 3. iiii. capillorum veneris. 3. vi. tuubaz sebestẽ añ. numero. xxx. passularũ enucleatarũ. 3. xii. ficuum sicca rũ ꝛ dactylorum pinguiũ añ. numero. x. albarũ penidiorum lib. ii. ꝛ fiat.

Iste sirupus est in vsu ꝛ maxime fm istaꝝ descriptione. Idem Mesue in capitulis de tussi habet quattuor vel quinque descriptiones sirupi de isopo: quaz nulla cum ista concordat nec etiã inter se.

Isopus sicca ad differentiam isopi humidi dicitur que est sordes aggregata super lanam. Isidorus isopus herba purgãtis pulmonibus apta. vnde ꝛ in veteri testamento per isopi fasciculos aspergebant agni sanguine quos mundare volebant. de ipso vide supra in diafco.

Sirupus de prassio. ꝛ. prassij. 3. ii. isopi capillorum veneris añ. 3. vi. liquiritie. calamenti. anisi. radicũ apij. fenculi añ. 3. v. seminis malue fenugreci. ireos añ. 3. iiii. seminis: lini seminis citonior añ. 3. ii. passularũ enucleatarum. 3. ij. ficcus. siccas pingues numero xv. penidiorum lib. ii. mellis boni dispumati lib. ij. ꝛ fiat.

Iste sirupus est in vsu: ꝛ maxime fm istaꝝ descriptionem. Idẽ in cap. de asmate habet duas descriptiones ex auctoritate hamecisi cum ista nõ concordat: nec in vsu sunt.

Prassium. i. marubiũ album. Plin. ait. greci perisyon vocat alij linostrifon: nonnulli philopede: aut philogares. Circa istas ait. marubium herba est que alio nomine prassium dicitur. folia eius medicine competunt: herba collecta: ꝛ in vmbroso loco suspensa per annum feruari potest. est aliud prassium quod vocatur prassium viride: ꝛ hoc fm intentionem nicolai est flos eris. prassion apud grecos est porrum. prassium sũo est marubiũ albũ: ꝛ est herba satis nota.

Sirupus de calamanto p̄fert spleneticis. ꝑ. calamanti domestici 2 ll. añ. 3. ij. keisim. i. le uistici: dauci: squimanti. añ. 3. v. passularum enucleatar. lib. 5. 7. mellis lib. ij. 7. fiat sirupus.

Iste sirupus est ille qui cōter est in vsu. idem habet vnā a liam descriptionem: ꝑ. hec est nobilior illa. Gal. in lib. secretor. habet vnā a liā: sed nō est eadem: nec est in vsu.

Calamentum domesticum fm̄ modernos est vsuale. Circa instans calamantuz inquit herba est que alto nomine nepita dicitur.

Calamentū montanum melius est: q̄ est magis siccum. cum flores p̄ducit d̄z colligi. Dia. ait. calamitum quaz pulegium agreste multi dicit: 7 ip̄a montuosa est 7 c̄. calamentum nō agreste fm̄ int̄tionē Nicolai est nepita siue herba dicta a vulgo gataria siue neuida. nā sine dubio nepita est calamanti species. vnde Wacer. Herbam quā neptam vulgari sepe vocamus. Hāc medici greco calamanti nomine dicunt.

Sirupus de eupatorio. ꝑ. radicū apij: feni culi: endiue ad. 3. ij. liquiritie. squimanti: cuscute: absintij: rosarū añ. 3. xvj. capillozū venetis: bedegar: suchaa: florū bugloie aut radicū eius: anisi: feniculi: eupatorij ana. 3. v. raued: id ē reubarbarij: masticis. añ. 3. iij. spice affari: id est affarebacare. folij. ana. 3. ij. coque in aque lib. viij. vsq; ad tertū: 7 cuz lib. iij. zucari fiat sirupus addendo succū papij endiue q̄ritatē sufficientē vsui referua.

Iste sirupus apud nos est multū in vsu. 7 magnificata est virtus eius vt docet experientia: sed nō solum in oppilatiōibus epatis vt in alijs pprietatibus: sed sunt qui facūt: 7 quando credunt aliqua facere nihil faciūt 7 hoc est p̄opter simplicitā q̄ in ipso ingrediuntur: vt ostendam.

Bedeguar siue bedeguard idem sunt: 7 ē quam Diasco. Acanthis leuce vocat: ꝑ. ap̄ Serap. est spina alba de qua ipse Sera. scribit in littera. b. bedeguar. 7 in littera. s. scribit spina alba: q̄ idem est. similiter facit Aut ce. in secundo canoē. sed opinio ignorantū apothecarior. multorū: 7 ē quod bedeguard sit quedam res similis spongie que nascitur sub quadam planta que apud Diasco. vocatur cinofbatus. i. rubus canis 7 in ea aliquādo reperit̄ur vermes: 7 sic meo tempore vidi multos eam ponere in isto sirupo loco bedeguar: sed decipiuntur. nā vide Nicolaum florentinū in libro septimo in capitulo de cācro qui dicit. dicunt quidam experimētatores quod fiat puluis ex eriton qui oritur super rubum canis qui a quibusdā sed non res

cte ponitur p̄ bedeguard. Moderni generalliter in puluere qui sit p̄tra botium gulle habet bedeguard: sed littera nō est bona: quia predictus puluis reperitur apud Rainaldū de villanoua in capitulo de botio gule 7 ibi dicit. ꝑ. spine rosarum 7 credo q̄ sit illa sp̄gia q̄ falso bedeguard dicit. Ille qui de nouo scripsit lumen apothecariorū dicit q̄ bedeguard est radix cardonis b̄dicti masculi: quod non est credendum: sed vt veritatē pertior sit via: hic volo scribere formam veri bedeguard. 7 quod debz administrari ī isto sirupo fm̄ Serap. ex auctoritate Dia. qui dicit bedeguar. i. spina alba. Diasco. nominat acanthis leuce: 7 in greco est spina alba: et est planta que nascitur in montibus zaglā: 7 habet folia similia cameleunte albe: nisi quia sunt strictiora 7 albiora 7 super ea est similitudo boze albe: 7 sunt spinosa 7 habet stipticem longum duobus brachijs in grossitudine digiti pollicis vel plus color eius est vergēs ad albedinem: 7 super summitates eius sunt capitella spinosa similia eritio marino: nisi quia sunt minorā: 7 oblonga: 7 flos eius est coloris purpurei: 7 semen eius est simile grano cartami: sed apud Diasco. est simile grano gineo quod idē est: nisi quia est rotundius eo: 7 id quod administratur ex ipsius planta est radix vide ergo si bedeguard est illa sp̄gia: vt volunt ignorantes.

Suchaha est etiam species cardoni 7 est p̄p̄inqua bedeguar. 7 est quā Diasco. vocat acanthis arabicā. i. spinam arabicā 7 est similitudo supradicte. i. similitudo bedeguar. nascit̄ spinosa 7 alba. Mat. siluari. vult q̄ sucha sit cameleunta alba quod non credo. Hāz Diasco. 7 Sera. de vtrāq; faciūt distincta capitula. 7 fm̄ Hippofo. de hone. suchaha bedeguar quod non est: 7 fm̄ lumen est radix cardonis b̄dicti femine: quod non reperto apud auctores: sed sit quomodo cūq; suchaha apud Diasco. est achantis arabica. 7 fm̄ Serap. est spina arabica. 7 fm̄ Rasim est megalem 7 idem Sera. ex auctoritate galien ait hec herba est similis plante bedeguard nisi q̄: 7 eius eius desiccatur stipticā plus eo: 7 fructus 7 radix eius est fortior. fm̄ Paulum suchaha est herba dulcis que extenditur super terram: 7 facit capita grossa prope radicē 7 exeunt ex illis capitibus flores sanguinet: et sic est fm̄ veritatem q̄ suchaha est herba spinosa alba expandens se super terram. cuius flos est ī colore sanguinis: 7 hec est pp̄te suchaha que administratur in ipso sirupo radix eius vsui medicine competit.

¶ Postq̄ dicit de bedeguar ac suchaha que sunt species cardonis. etiā mea intentio est declarare quasdā alias species q̄ ponunt in numero cardonum. nam primo est cameleūta alba et nigra: sed de alba Sera. dicit q̄ sūt homines qui nominant eam acatia: et de nigra dicit q̄ nominant eam homines cameleūtam p̄pter varietatem florum eius: q̄ ex eis reperitur virides multum: et aliquid ad albedinem declinātes: et aliquid ad celestē colorē et quidā ad rubedimē sanguinis s̄m diuersitatem locorū: in quibus nascuntur. et est aliq̄ cardus qui alio nomine scolimas vocatur et iste apud quosdā est cardus dictus arcosof. sed ignoro verū. Serap. in suo cap. ait in fine capituli de cardo. comeditur planta ista recens sicut comeditur sparagi. ego vero nec nego nec affirmo q̄ scolimas sit arcosof. i. arctiocy: sed nomē suūz verū est chinera: aut alio noie dicit arcosof. de quo vide Basim in tertio almansois qui virtutē eius describit: sed formā non tamen iste cardus est spinosus cuius capita comedūt deferuntur de tanua. Aut. in. ij. casū. dicit cheuchezred est gūma alcorsof. Joānes Serapio in suo antidotario in fine inquit cācarzed. i. gummi alcorsof. Buer. in. v. col. inquit harchaf. i. cardus alchivult dicere archigioco: et est alius cardus quo vtuntur hoies ad gargellandū pannos et bireta et similia: et iste apud Diasc. vocatur dispacus: et a multis ignorantibus virga pastoris. et est alius cardus dictus astraricon: sine centūcapita celestis coloris: et iste apud nos nascit iuxta vias: et est alius q̄ dicitur cētūcapita alba: et hec est iringus. et est alius qui a modernis cardus b̄idic⁹ appellatur et iste est quē hodie herbā turcham vocant siue sedū: vt apud Dia. siue eregerō vt apud Plin. flos buglose. aut radicem eius flos vero vt vult Pass. dictus est q̄ cito fluat. quasi fluoz. Isido. vero inquit. flores nominatur q̄ cito defluant de arboribus: quasi fluozes q̄ cito fluantur.

¶ Folium. i. malabatrū in hac descriptione loco eius ponitur macis. vt dicit Aut. in. ij. cap. de folio. si vero in ipso ingredere spica potest poni: sed quia spica ingreditur macis.

Sirupus de thymo. s̄. extremitatuz t̄mi. 3. ij. calamenti: mente sicce ana. 3. v. feminuz aut si fenculi: apij: dauci: ana. 3. iij. passularum enucleatarum. 3. iij. et cum lib. ij. mellis fiat sirupus et aromaticē cū. 3. ij. gallie muscate

¶ Iste sirup⁹ est in vsu. Thymus s̄m Isidorum appellatum est q̄ flos eius odorem refert: de quo Virgilius. Adolhetq̄ thymo

fragrantia mella. Plin. Thymus flore satō nascitur: nec durat nisi in afflatu maris p̄pter thymū cū. quod in attica regione abūdat mel atticū summe laudis in toto mundo est. De sue in cap. de isopo quem vocat hasce inquit dicunt quidā q̄ est isopus hortensis. et dicitur alij q̄ est vna ex speciebus origani: et in fine forme p̄dicte plante ait et planta eius vt dicitur est mater epithimi: ergo est thymus. nam sine dubio hasce est thymus: et flos ipsius est epithimus. quidā thymū pollicar tā maiorem vocant alij hasce: Mesue h̄z hic extremitatū thymi: et est melior pars plante eius.

Sirupus de epithimo. s̄. epithimi boni hortensis. 3. xx. mirre: citrinor. indoz. ana. 3. xx. cuscute fūmiterre añ. 3. x. thymi. buglose: calamenti: emblic: belleric: liquiritie: polipodij: agarici: sticados. añ. 3. vi. rosaz seminis fenculi: anisi. añ. 3. ij. 5. p̄unoz numero. xx. passularū enucleataruz. 3. iij. tamarin. 3. ij. 5. zuc. li. iij. rob. i. vini cocti li. ij. et fiat sirup⁹.

¶ Iste sirupus est in vsu. Epithimus s̄o s̄m Mesue est ex herbis supra crescentibus alijs herbis et est simile cuscute s̄m Diasc. Epithimum est flos thymi similis thymbre. i. saturegie. Isidorus inquit. epithimū grece q̄ latine d̄i flos thymi. nam flos grece thymū vocatur. est autē flos thymbre similis. circa m̄stās epithimū flos et nō herba medicine cōpetit: et q̄ p̄ducit flores colligi debēt. Mesue laudat subruffū cretēse acuti odoris Autc. laudat cretēse et hierosolimitanuz: et est decliue ad rubedinem.

Sirup⁹ de sticados. s̄. flos sticados. 3. xxx. hasce. i. thimi: calamenti: origani añ. 3. x. anisi p̄treti añ. x. vij. pipertis lōgi. 3. iij. zinziberis. 3. ij. passularū enucleatarum. 3. iij. mellis lib. v. pdias cū cinamom: calami aromatici spice. i. nardi croci. zinziberis. pipertis nigri et longi. añ. 3. j. liga ī p̄ano raro: et suspēde ī sirupo doctis eius est. 3. j. cū aqua decoctionis spice et florum alchilli. i. chulchil. et est flos rois marini.

¶ Iste sirupus est in vsu maxime s̄m descriptionem. idem Mesue in cap. de egritudinebus neruorum habet vnā aliā descriptionē ex auctoritate iudei et dicit q̄ est medicina mirabilis p̄ferens oibus egritudinebus neruorum: sed non est eadem nec in vsu: tamen ibi habet zinziaz quod est iua siue camepitheos vt dictum fuit in electuario de iua.

¶ Sticados s̄m Mesue medici laudant arabicum et melior pars plāte est flos post folia Dia. dicit sticados ab insula galatie q̄ sticados dicitur nomen accepit. ut rei veritate il

lud sticados quo moderni vtuntur nō est ve-
rum sticados. de quo intelligūt Mes. z Au.
vt dictum fuit in confectione de sticados.

Sermo in mellificato cōditō z sunt qui vocāt
mellificatum sirupuz factū ex vino z melle z
conditū vocant quidā q̄ sit ex melle z vino
z sunt ex hoib⁹ q̄ vocāt vtrunq; vtroq; noie
z modi eorū sunt diuersi. ꝑ. vini boni ātiqui
li. b. x. mellis boni z dispumati lib. ij. p̄p̄ice
super ea cinamomi boni z subtilis. ʒ. v. spice
aromatice. i. nardi. ʒ. i. gariofiloz. ʒ. i. zinzibe-
ris. ligni aloes. macis. añ. ʒ. iij. heil. i. carda-
momi maioris. ʒ. ij. croci. ʒ. i. ʒ. tere cōtrito-
ne grossa z coletur cuz colatorio grosso de
pāno z aromatizetur cū musci diagme vni-
us tertia.

¶ Mellificatū fm Dia. est mulzar ipe docet
facere. sed nō hoc modo. mellificatū vero ꝑ
Simone est vinum ex melle z aqua factuz z
vocatur mulza. f. ex tertia parte mellis z du-
abns aque. differt autez ab idromelle. eo q̄
idromel plus aque habeat: quā si ipsa sit aq̄
mellita. mellificatū vero est vinū ex melle a-
crasis q̄ est vinum: z ipsa est mulza. Psido-
rus imbuit. mellificatū vinum melle mixtuz
medius quasi melleus: quia ex melle fit si-
cut calamitas pro cadamitas: non est aqua
mellis vt quidā crediderunt. nam supra eti-
am posita fuit descriptio aque mellis.

¶ Modus cōditō de citonijis z est miua. ꝑ. suc-
ci citoniorū acetosorum lib. xx. vini antiqui
boni li. x. coquāt cū facilitate vsq; dū cōsum-
pta sit eius terra semp auferēdo spumā ei⁹
deinde coletur z dimittatur residere z cla-
rescat. postea ꝑice super illud mellis boni
z dispumati lib. vi. z iterum buliat z auferat
spuma ei⁹: z coquātur vsq; dum habeat per-
fectam cocturā z referuetur.

¶ Cōditū ex citonijis fm intentionē mesue
est miua: sed fm Auic. z Guillelmū placen-
tinū est sirupus de citonijis. tū mesue ponit
etiā descriptionē sirupi de citonijis q̄ aliud
est. ꝑ. f. miua potest fieri cū speciebus z si-
ne speciebus z ambe sunt in vsu. sed ista miua
citoniorū sine sp̄ibus. Basis autem in nono
Almāforis in ca. de his que cōfortāt stoma-
cū: z ciborū perficiūt digestionē: hz descri-
ptionē miue z sirupi acetosi dicitonijis. Idē
in libro diuisionū: in ca. de medicinis soluti-
onis vetris ait cōfectio miue p̄strictiue: q̄ ē
sirupus de citonijis.

¶ Citonijū est pomū notū. ꝑ. Petri de crescē-
tius dicit coctanū siue citonijū est arbor no-
ta. z ex his quedā sunt que faciūt pira cito-
nia: z he arbores maiores sūt: z minora ha-

bent folia. z quedā sunt arbores minores z
latiores habētes frōdes. quarū fructus pro-
p̄te vocantur coctana. Papias ait mala et
doma esse dicta ab oppido in insula creta.

¶ Miua citoniorū cū speciebus. ꝑ. vini citonio-
rū acetosorū li. xx. vini boni antiqui lib. x. eo
quāt cū facilitate vsq; dū cōsumpta sit ei⁹ ter-
ra semp auferēdo spumā eius deinde colef
z dimittat residere: z clarescat. z ꝑice super
illud mellis boni z dispumati lib. vi. z iterū
buliat z auferat spuma eius z ꝑictant sup
illud sp̄es alefagine ligate in pāno suspen-
so sup illud medicamē: z sunt ꝑp̄te cinamo-
mi: z heil añ. ʒ. iij. gariofiloz. ʒ. ij. zinzibertis
masticis añ. ʒ. i. ʒ. croci. ʒ. ij. ligni aloes ma-
cis ana. ʒ. i. ʒ. omnia p̄ter crocū terant cōtri-
tione grossa: z suspendant in pomno sicut vt
p̄imus omni hora fricādo illud super medi-
camē donec fiat ei sp̄iritudo: deinde aro-
matizetur cum. ʒ. vnius tertia musci hocē st
ʒ. i. z gallie. f. muscate. ʒ. ij. z referuetur.

¶ Hec vero est miua citoniorū cum specie-
bus siue miua aromatizata. i. q̄ supra mi-
uam citoniorū simplicē addūtur quedā aro-
mata. i. quedam redolētia: z sunt ꝑp̄te illa
que in panno ligant: z de predictis aroma-
tibus aromatizant etiā quedā alia condita
vt est secacul conditū z alia huiusmodi.

¶ Heil sicut dictum fuit ex auctoritate Se-
rap. est cardamomum matius: de quo miror
q̄ Auic. in predicta cōfectione habz car-
damomū mat⁹ z minus z heil. Christopho-
rus de honestis in predicta confectione di-
xit: q̄ heil est species cardamomi quam nō
habemus hic: sed loco ei⁹ assumitur carda-
momū matius: quasi dicat q̄ heil nō est car-
damomū matius: hoc affert in dubitationē

¶ Sultimus placitimus eodem loco ha-
bet cardamomum matius z minus z melege-
ram. etiam textus Guillelmi scdm opinionē
Bartholom̄i montagnane est falsus. nam si-
cut dictum fuit supra in electuario de aro-
matibus cardamomum matius est melege-
ta: z sic hodie generaliter habetur opinio.
q̄ heil sit cardamomū matius: siue melege-
ta: que alio nomine grana paradisi vocātur
etiam. Mattheus siluaticus in capitulo de
cardamomo errauit dicens ex auctoritate
Serapio. q̄ heil est cardamomum minus.
nam Serap. nō dicit. q̄ heil sit cardamomū
minus immo dicit q̄ est matius. z sic est.

Sermo In aceto s̄latico. ꝑ. ex laminis q̄lez
ꝑp̄te q̄ sunt medie in corp⁹ z cortice ip̄i
q̄stitate quā volueris. z plue eas sepati in fi-
lo cū stillo ligneo. z dimitte siccati in umbra
h iij

blebus. xl. post illud continue eas in frustra cum incisorio ligneo. r pone ad omne libraz etus aceti bont albi li. viii. z pone in vase vitreo stricto orificijz stringe caput eius. z mitte in sole p alios dies quadraginta post illud colla z administra vbi opz.

Mesue inquit q' concordati sunt antiq' super tuamenta aceti squillitici ad egritudines multas. descriptione ipsius describit etiam Serap. in ca. de squilla: z sirupum de squilla z multa alia liber qui dicit albulcha sim docet modū preparandi. z desiccandi. et de forma castrandi squillā z cōficiendi acetū squilliticū. z distillādi aquā ipsi' de mō albificādi acetū squilliticū sic de singulis. squilla dicitur cepe muris: eo q' interficit mures.

Oxymel squilliticum. descriptione democriti Be. origani: isopi sicce. alhasce. i. thimi chei: sim: cordumeni: sticados añ. 3. v. coquantur in tribus libris aquersq' dū deuentāt ad li. 3. z protice super ipsum mellis lib. ii. mellis passulati li. 5. succi alfecere. 3. v. aceti squillitici lib. 1. 5. auferatur spuma ei' omni hora: et coquatur ad perfectam decoctionem.

Oxymel grece est sirupus acetosus tam cum zuccaro factus q' cū melle. idem habet duas alias descriptiones: sed nō sunt in vsu vt est ista: z sunt qui faciunt ipsum: sed decipiuntur vt ostendam.

Chesim. i. leuisticum hortulanū. z est aliud chesim dictū cāpestre: z istud est cordumeni: quod apud ignorantes nō est notum. supra ostendi q' cordumenū est carui agreste siue leuisticū: tamen opinio multoz est falsa: quia hic Mesue in isto oxymelle habz chesim z cordumenū. ergo non sunt idē: s' error est horum: qui nō cognoscūt spēs leuistici. sed s' in modernoz sententia z sunt due species. s. hortulanū z campestre hortulanū vero est illud quo communiter vtuntur campestre vero est cordumenum: z est leuisticū campestre siue montanum z est semen quod reperitur sub plāta que dicitur paucedanū et sic est optimo herbaricorū: tamē scias quādo reperitur in cōfectione aliqua vbi solum ingrediatur cordumenū: intelligitur de hortulano: sed hic ambe species debent poni.

Mel passulatu z est medicamē: quod fit ex melle et passulis expressis vt ostendi supra in confectione loch de pino.

Alfecera vel fescera est vitis alba q' alio nomine bromia vocatur siue ampellos leuce. vt apud Dias. Gal. in sexto simpliciu inquit. carnabiat: id est vitis alba z dicitur alfecera. hanc plantam quidā nominant brom-

niam: z quidaz abradentes cutem summitates eius comedunt in principio sui ortus sicut mos est.

Oxymel tultani scōm Gal. in tractatu secundado ad glauconem in ea. de cura podagre facte ab humore colerico. Be. folioz rute. organian. añ. 3. iiii. radice mādragoze: aneti añ. 3. ii. treos. 3. j. agarici. 3. ii. tede pinguis lib. i. cocognidij. 3. iii. lacteridarū alpiados añ. 3. 5. polipodij. 3. ii. folij costi. spicē nardi añ. 3. j. reupōrtici. 3. j. squille interioris: cimaruz ebult. añ. 3. iii. assari. i. assare bacare. 3. j. canopi. 3. iii. epithimi: elebori: acori: ana. 3. ii. yfopi amomi iperici: cimini. ana. 3. j. anisi. 3. ij. acetacris lib. 1. mellis lib. ij. confice autē hoc modo. lacterides: z costū cocognidij. et spicam nardi teres diligenter. ceteras autē herbas infundes in aceto p dies tres. z post ea coques donec media pars aceti decoquatur. z tunc plectis herbis mittes. z cū iteruz decoctū fuerit ad spissitudinē mellis supra scriptas species tritas miscebis. z vtēre vbi oportet.

Istud oxymel apud nos nō est in vsu. Nicolaus in suo antidotario hz vnam altaz descriptionem que quasi eadem est. Alexander in. c. de catarticis ad podagrā et flegmate habet vna z altam que. eadē est: simplicia autē que declarāda sunt declarabo.

Teda pinguis est nomē qd apud rusticos appellatur theia. z est lignum pingue pini. vel abietis. z vtunt ipso ad faciendū lumen pro candelis. Serapi. in cap. de pino inqt. q' vna est species pini. ex cuius sudore extrahit piz. z cū ligno suo fit lumē sicut cū z cera.

Cocognidij sicut dictum fuit est semen mezereon.

Lacterides. Johannes Serapio in septimo capitulo de laxatiuis simplicibus inquit lacterides est mendana: que dicitur fructus amarus. hec est quam Auicenna in quinto canonis vocat mēhērene. ergo est cataputia minor: nam vide Serapio. in proprio capitulo de cataputia minore: qui inquit. Mendana: id est cataputia minor: z est planta quaz multi computant inter species lacteticorū: et hec planta apud nostros rusticos dicitur cagarolla: z in hortis abundat.

Alpiados s' Nicolaus est cocognidij vel laureola: quod non videtur esse verum. nam si consideretur benē in predicto oxymelle ingreditur cocognidum: id est semē mezereon: et etiam alpiados: quod nō fieret si idem essent. sed communiter tenetur q' alpiados sit laureola.

Canopsis s; Nicolau est medtan^o cortex sambuci. similiter ait Gal. quidam credide rūt q; esset canapis: qd nō est. nā alexander inqt. Canopsis est cortex median^o sambuci. Acetum passularū s; Antonū cernisonon in cap. de egritudinib⁹ capitis. s; acetū vnt non multū vmosi lib. ij. passularū. 3. ij. buliant vsq; ad cōsumptionē tertie patis acetū de inde coletur: r; fortiter exprimentur passule. deinde iterū passule terantur in mortario: r; fiat earū expressio: acetūz tali vsui re serua: sed apd nos tale acetū nō est in vsu.

Sirupus cōferēs ad ea q; dicitur ē nobile r; pertū: r; confert quartane. In practica Me sue in cap. de soda frigida ab humore melā colico. s; capi llozū veneris: radcū buglose domestice siluestris: r; floz earū: polipo dij. epithimi as. 3. i. folliculorū sene: camept theos: sticados as. 3. vij. camedeos: squinā ti: elebori nigri as. 3. iij. fumiterre. 3. vij. eupatorij. 3. iij. succi pomorū dulciū. 3. vij. oia pter epithimū: r; succū pomorū buliant in li. iij. aq; vsq; ad lib. ij. deinde buliat in eo ebulitōe vna epithimū r; coletur: r; cū succo pomorū r; lib. i. zuccari fiat sirupus.

Iste sirupus est preciosus ac dignissim⁹ cōtra quartanā r; suo noie ab apothecarijs nō est sic appellatū: sed ad meliorē declarationē feci sub isto noie: q; in mediolano mēti medici ordinant sirupū ad quartanā: sed apud apothecarios fit sub noie sirupū de pomis compositū: r; idem est. Franciscus de pedemontū habet vnam aliam descriptionēz sirupū ad quartā q; nō est eadē: nec est in vsu sicut infra ostendam.

Buglosa est lingua bouis: r; proprie domestica. siluestris vero buglosa est boragocutus herba cibo apta r; medicina: flos: r; folia: r; semen: ac radix in isto sirupo dnt pont.

Ponū s; ab optimo. idest a copia. idest vbertate est dictum inter alia poma parisiāna sunt magis laudata q; alia: post hec est pomum dictum redolens.

Sirupus de psillio s; eundē in cap. de psilli. s; spodij: semen portulace: seminis citoniorū papaueris albi ana. 3. ij. psilli. mundi. 3. v. succi arnoglose cocti r; despumati. 3. xx. canrorum siuualium lotozū s; doctrinam. 3. xx. decoquātur in lib. aque vsq; ad lib. i. r; cū lib. i. zuccari fiat sirupus.

Iste sirup⁹ apud nos non est valde in vsu Rainaldus de villanova in libro quarto. in capitulo de ethica habet vnam aliā descriptionem: sed nō eadem. psillum vero est semen simile pulicibus: r; laudabile est ad cō-

seruandū camphoraz: in bladis ac vijs abū dat: r; vulgari sermōe linofela dī.

Arnoglosa s; papiaz in littera. a. inquit q; est que a latinis dicitur plantago. idest lingua agni in littera. p. ait. plantago a romanis dicta q; planta eius cito terre adhereat. herbe quam greci arnoglosam vocant Macer. Herbam que nostra lingua planta go vocatur. Hanc arnoglosam grecus vocat est quia lingue Agnive similis folijs plantaginis: huius sunt gemine species: s; maior prima vocatur. Altera vero minor: quaz vulgo lantolatam dicunt r; sic est. plantago vero maior s; optimonē modernorū est quam nostri rustici bletam siluestrem vocāt minor est quam falsi herbatice linguā cantinam vocāt sed decipiuntur. in paris ambe ac vijs reperuntur. **C**ancer siuualis est notus. Aut. in scdo canoū dicit. Cancer siuualis notus est. aliud capitulum facit de cancro marino: r; ibi inquit. cum dicitur cancer marinus nolimus intelligere per hoc omnem cancerum maris: immo spectem canceri que proprie hz oia membra dura vt lapis.

Sirupus savor s; eundē. in capitulo de mania r; melacolia sanguinea. s; succi buglose domestice. i. vsualis r; siluestris. i. bozaginis ana. lib. ij. succi pomorū dulciū redolentium. lib. iij. folliculorum sene. 3. iij. croci. 3. ij. zuccari tabarzer. idest albi lib. iij. fit aut sic. sene piciant in succis p die r; noctez post cōritionē eius: deinde buliat ebulitōe vna aut duab⁹ deinde cū zuccaro fiat sirup⁹ crocus aut confricetur in panno r; eius decoctione r; fiat.

Isto sirupo in partibus mediolant vtuntur apothecarij: quidā crediderunt q; esset sirupus de pomis cōpositus: sed aliud est. Jo. cōcorregius in ca. de mania r; melancolia inquit. Sarbor rex medorū qui ab hodiernis practicantibus penitus habet in vsu quo vt plurimū r; tot r; in quo multam inuenit vtilitatem.

Sirupus de berberis s; franciscū de pedemontū in capi. de cura vomitus sanguinis. s; spodij. 3. iij. berberis. 3. iij. vne acerbe. 3. ij. cicoree: M. s; zuccari lib. ij. fiat sirupus s; artem.

Iste sirupus non est in vsu. **B**erberis est fruct⁹ rubicundus satis notus. Apud Aut. in scdo can. vocat amiberberis. sed apud Dia. vocat ortachantos. et est arbor minuta spinosum habens fructus rubicundū r; ex eo fructu a modernis conficitur litium: r; arbor ipsius vocatur **Paris**

De sirupis.

han. **Ab alis crispinus arbor.** Negant quidam q̄ hec arbor sit darsifahan: sed errant: vt dictum fuit. domi. Petrus de crescētis inquit. berberi sunt fructus cuiusdam arboris parue valde spinose sicut arbor mali pumici. l. arbor mali granati domesticiz sunt rotundi rubet: quasi subnigri sicut fructus spine albe aliquantulum oblongi &c.

Sirup⁹ de endiua: fm eūde Fract. in ca. de cura male complexionis epatis simplicis & compositi. &c. endiue vtriusq̄. añ. ʒ. ii. seminum communium recentiu. ʒ. ii. aceti a l. ʒ. ii. zuccari taberzet. i. albi lib. j. & sirupizetur cum aqua ordei & aromatizet̄ cum sandali vtriusq̄: & spodi. añ. ʒ. i. & vsui reserua.

Iste est sirupus de endiua compositus ad differeñtiam simplicis qui fit ex succo & zuccaro sicut ostendaz. infra in tractatu de magistralibus. gentilis scripsit vnam alias descriptionem & scdm illam generaliter faciunt sirupum de endiua compositum scd̄z gentilem: cuius infra apparebit descriptio: sunt q̄dā qui faciunt ipsum fm Franciscū q̄ etiam est laudabile.

Endiua fm Gal. in octauo simpliciu est seris. Diasco. vocat ipsa seridis: & ista illa q̄ communiter vtuntur. Ilic franciscus habz endiue vtriusq̄: quod intelligitur vsualis & cicoree que flores azurnos habet. Auic. in capi. de endiua in secundo cas. ait q̄ magis iuuatiua ex eis epati est illa que est magis amara. ego existimo q̄d ipsa sit cicorea: q̄ est magis amara: & mirabiliter ofert epati.

Sirupus de epatica fm eundē in eodē capit. vbi est sirupus de endiua. &c. epatice. ʒ. j. lenticularum aque. ʒ. j. florum cucurbite. violarum rosarum. añ. ʒ. j. cimarum squināti. ʒ. j. zuccari taberzet. i. albi lib. j. irroretur cum succo granatorum. ʒ. iiii. & aromatizet̄ cum sandali & spodi. añ. ʒ. j. & fiat.

Iste sirupus nō est in vsu.

Epatica vero est herba nascēs super lapides semper madidos iuxta flumina & fontes super extēsa lapidibus. Sera. ca. de epatica ex auctoritate Gal. inquit. nascitur in lapidib⁹ humectatis: & cadit super ea ros. & est similis lenticule aque. hec est illa quam dia. vocat licenem. circa instans ait. epatica herba est: & quanto maior folia habet tanto melior est: & dicitur epatica. q̄ principaliter est iuuatiua epati. arabes vocant ipsam azezal sahel. rustici nostri fragidariam dicūt.

Lenticula aque fm Dia. super aquam inuenitur natans: rotunda est sicut lenticula color: emiridē habēs Sera. dicit q̄ est ex ea

marina: & est ex ea aque dulcis: sed illa que est dulcis vtunt vt plurimum.

Sirupus de nenufare fm eundē Franciscus: & in eo. ea. vbi est sirupus de epatica. &c. florum nenufaris. ʒ. ii. vngule cabalme aquatice: psilij integri. acetose. ana. ʒ. j. seminum cōmunitum. ʒ. ii. seminum frigidorum. ʒ. ʒ. radicū fenticuli. ʒ. j. bulant in aqua ordei: & addatur lib. j. zuccari aceti albi & succi granatorum. añ. ʒ. ii. & aromatizetur cum sandali et spodi. añ. ʒ. j. & addatur paruz spice ne frigiditate opilationem inducat.

Iste sirupus nō est valde in vsu Gal. placētinus in suo tractatu de confectiōib⁹ habet vnam aliā descriptionē. s̄z nō ē eadē ipse gultel. facit suē descriptionē ex decoctione florum nenufaris incorporata cum zuccaro & albumine ouorum: & fit sirupus fm artem isto modo vt docet Gultel. itē ait circa instans in capitulo de nenufare.

Nenufar: id est nympha apud Dia. & nascitur in aquis stantibus sicut dictum fuit. species eius sunt due: sc̄z vna vne in medio floris croceum habet colorem: & est propter nenufar siue vngula cabalina. Alia vero habet florem albū: & ista est nenufar vsuale et ambe in aquis nascuntur. vide de ipso in electuario de farfara.

Angula cabalina aquatica est nenufar scdm modernos que florem croceum habet et eius folia ad similitudinem nenufaris albi: & ista est illa que apud herbaricos farfara vocatur: non nascitur autem in vineis. vt quidam falso crediderūt: immo hec duo genera in aquis currentibus & non currentibus reperuntur. hic Franciscus habet semina communia: sed non specificat si debent esse semina communia maiorā vel minorā: sed species volunt q̄ sint semina communia minorā frigida: & sunt hec sc̄z portulacace: sc̄a riote. lactucez endiue.

Semina frigida simpliciter intelligūtur semina communia: maiorā: frigida que sūt ad numerum quattuor: scilicet melonis cucumeris: citruli. & cucurbite. & sic in isto sirupo semina minorā ac maiorā frigida debēt poni.

Sirupus ex intentione nostra expertus ad quartanam scdm eundem in capitulo de medicinis febrium melancolicarum. &c. ita len dule leuē. pimpinelle: lupuli: quinqz folij. id est pentafilon: trifolij lingue ar tetis: capillorum veneris: endiue cū radicib⁹ boraginis: fumifere: radicū buglose vt rufsqz florum: capz: cicoree: epaticę: bedeguar. i. spine albe.

quercule maioris et minoris. caparoz recētū:
et corticū radicū eoz: corticū seīs tamarisci:
scopolēdie cum radice añ. m. i. violarū: floz
boraginis ana. ʒ. ij. pūnoz sebesten añ. nūe
ro. xxxv. seno. cuscute. thūtepe thūmi: anisi:
fenticuli añ. ʒ. ʒ. liquoritie. passularum: stica:
dos añ. ʒ. ʒ. orde mundi pugillū vñū. sem-
num cōmuniū: corticū citri añ. ʒ. ij. squinā-
ri. ʒ. ij. quinqz radicū cōmuniū residentū in
aceto. ʒ. ij. predicta bultant in aque lib. vi. vʒ
qz ad medium: deinde collentur: et collature
addatur succi buglose: succi pomoz. dulciū
añ. lib. i. ʒ. et dissoluantur in eis zuccarti lib.
ij. et mellis rosati lib. ʒ. acetū pdictarum rad-
cum. ʒ. iij. et aromatizetur cū sandali. ʒ. i. ga-
rioflorum. ligni aloes añ. ʒ. ʒ. et fiat sirupus
fm artēz et vsui reserua.

¶ **Iste sirupus fm intētionem Francisci** est
sirupus expertus ad quartanā: qui apō nos
in vsu non est maxime fm istā descriptionēz
sed supra fuit posita vna descriptio huius si-
rupi: q̄ cōfert quartanē. et ille est quo vtimur
sub noīe sirupi de pomis ppositi: ʒ qz in isto
Francisci ingredītur q̄dam simplicita q̄ de
clarata non sunt: ideo declarabo.

¶ **Calendula vel calendula fm Nicolauz et**
Wanfredū de monte impertali est herba di-
cta herba blanca. de qua **Mathe^o** siluatic^o
speciale facit capitulū ex auctoritate plinij
et vocat ipam charamos. quidā crediderūt
q̄ esset primula veris siue herba paralesis:
sed falso. nam fm opinionē modernozū vera
chalendula est herba dicta apud nos herba
blanca: in hortis reperit: cui^o folia comedū-
tur: sicut aliorū olez. **Joānes anglicus** i ca-
pitulo de palestia dicit chalēdula. i. solsequiū
vel primula veris. **Idem** in capitulo de ste-
rilitate ait. et chalēdula crescit in hortis por-
tans flozē rubeū vel croceum. de quo floze
faciunt puelle coronas et in mulieribus in q̄-
bus aliquando insistantur mamille ppter re-
tentionem mēstruozum tunc dentur flozes
chalendule cum spica et vino: qz tumorē ce-
dat. et mēstrua prouocat.

¶ **Laureola fm Mat.** siluaticū est primula
veris: sed nō scribit de forma ipsius: sed la-
uendula fm modernos est plāta sicut liba-
notides. cui^o folia similia sunt rozi martino.
sed albiora cū floze purpureo paruo: apud
nos in hortis reperitur cūz odore locundo.
hanc flozem mulieres ponūt in pānis ppter
odorem suum.

¶ **Pumpinella** est herba facta sicut saxifra-
gia sed minorā folia habet. hec apud nos
est nota.

¶ **Trifollum scdm Sera.** est andacocha et
species eius sunt plures. nā est trifolium tri-
gonum: vel polifolium qd̄ latini trifolium odo-
raturum dicunt: et est trifolium acutum et tri-
folium leporium. et est alia species a modernis
dicta plāta leonis siue herba flaura et sic de
singulis **Isidorus** inquit. trifolium est qd̄ gre-
ci trifilium vocant q̄ sit folijs trinis per sin-
gulas annotationes.

¶ **Ligua arietis:** scdm **Aur.** est duoz gene-
rum. s. parua et magna. hec est quā dia. arno
glosam vocat siue alio nomine siue bletem
siluestrem minor dicitur a falsis herbatibus
lingua canis. ʒ. aliud est.

¶ **Quercula maior fm Simo.** Januensem
est **camepitheos** et interpretatur apud gre-
cos infima pinus et camī. q̄ est breuēz pithe-
os qd̄ est pin^o: eo q̄ oēs spēs ipi^o odorē pi-
ni habeāt. hec a modernis est vera yua quā
Mesue in capitulo de egritudinib^o neruoz
laudat sub noīe zimiam: et idē est.

¶ **Quercula minor** est **camebreos** et non **ca-**
mepitheos: vt dicit **Mathe^o** sil. **Sultel. pla.**
inquit. querc^o terre vel quercula minor est
camebreos. et est dicta infima quercus a ca-
mi. i. infima: et dicit dicit greci. r. querc^o: inde
camebreos. i. infima vel parua querc^o. qz fo-
lia sunt similia folijs quercuū. in antidota-
rio vniuersali positū est trifolium. i. **camebre-**
os. **Pli.** **camebreos** est herba quam latini
querculā dicūt. **Aur.** in scdo casū. in ca. de ca-
medreos dicit q̄ noīat querc^o terre. et hec ē
quā hodie calamādrinā vulgariter vocant.

¶ **Quinqz radicū apothecarij gñaliter dñt**
scire q̄ p̄ quinqz radices cōes itelligunt rad-
ces fenculi: a p̄ij: petrōselini: b̄usciz spara-
gi: et sic iste quinqz ponit dñt in isto sirupo. ra-
dit aut fm **Isido.** appellat q̄ quasi radiz q̄
busdā fixa terris in pfunda dimergat. nāz
phiscit dicūt parē esse altitudinē radicumz
arboz: alij radicc a similitudine radioruz
dictā putāt: vel qz si eradat nō repullulat.

¶ **Diamorō Nico.** p̄. moroz celi lib. ʒ. morozū
bari li. i. mellis li. ʒ. sape. ʒ. iij. **Lōfice sic.** suc-
cū moroz cū mellez sapa i vase eneo stānato
ad primas leues ad pfectā decoctionē bult
re desine. Cum autem scire volueris si co-
ctum sit: pone guttam super marmoz: et in-
clinato marmoze si se vt mel retinuerit: co-
ctum est: et tunc cola: et in stānato vase vsui
reserua.

¶ **Diamorō fm intētionē Nico.** ʒ. a moris
cellibatū a moris rubi. **Mesue** in suo anti-
dotario in distinctione de loch habet con-
fectionem de moris: et dicit q̄ est diamoz

ron & sic est. naz sua descriptio cū ista Nicot. cōcordat: sed generaliter conficit fm istam descriptionē. ipe Mesue in practica. in cap. de sinantia gutturis habz vnā altam deseriptionem ex auctoritate Alexandri: s; nō est in vsu. in eodem capitulo habz vnā aliā quā dicit diamozon: quā Gal. composuit: sed nō est in vsu. Gal. vero in tractatu sexto de meimr describit duas descriptiones: quaz vnā ipse composuit. aliam composuit andromachus: sed non sunt vsuales.

Mora celsi sunt fructus arboris sic dicte & ex folijs huius arboris pascuntur vermes qui generant feticum. Zsidorus in ca. de nominibus arborum inquit. sicomorus sicut et morus greca noia sunt. dicta autem sicomorus: eo qd sit folijs similis moro: hanc latini celsaz appellant ab altitudine: qz nō est breuis: vt morus. sicomorus vero fm sententiā modernorū est nomē compositū: a ficos grece quod est ficus: & moro latine: & vocatur ficus farua: siue ficus pharadis. Mesue loco eius habet mororum deseri: quod idem est.

Morus barus. i. mora. Mesue habet mororum dulcū & idem sunt. & est rubus ferēs mora. est aliud rubus canis qui apud Diac. cinofbat⁹ vocatur. et est spina q̄ nostro idiomate rosagna vocat. Zsido. ait. morus a grecis vocata quā latini rubū appellant. Gal. in sexto simplici inquit. inlaich est rub⁹ vel de bato qui dicitur rubus.

Sapa fm compositorem est vniū coctū siue mustum coctū vsq; ad cōsumptionē duarum partium. Mesue loco eius habet rob. i. carenum siue triplicatū: & dicitur carenum: eo qd feruendo parte careat tertia. Mat. silua. inquit. sapa est mustum coctum ad consumptionem trium partium.

Vas eneum. i. vas de aramine. Nicola⁹ vult qd predictus sirupus fiat in vase eneo stannato: & hoc est: qz generaliter apothecarij faciūt sirupos in cazis de ere que nō sunt stannate: & ibi coquūt: sed faciunt male. quia ille cibus vel potus qui coquitur et stat in illis vasibus si comeditur facit aliquando incurrere elephantia: & cācrū: & dolorem epatis: & splenis: & maliciā cōplexionis. Zsido⁹ in ca. d. vasis olearijs inqt. lēticula modicū vas eneū vī argētū quadrāgulū late re aptū: qd & lechitū. est enī vas olei quo reges & sacerdotes vngēbant: a lēnēdo dictū. Mel rosarū Nicot. ꝑ. mellis albi dispumati li. ꝑ. succi rosarum recētū li. i. ponant in caldario ad ignē: & cū bullire inceperit vridiū

rosarū cū forficib⁹ vel cū cultello inelsum lib. iij. addant: & tandiu bulliāt quousq; ad succi deueniāt consumptionē: & dñ bullitē semper agitur cum spatula: & cū coctū fuerit in subtili vase rotundatur.

Mel vero rosatū fm intētionem Nicolai apud grecos appellat rodomet: quidā geleniabin vocant. Mesue in antidotario. in distinctione de cōditis hz vnā aliā deseriptionē: sed ista Nicolai est illa qua generaliter vtuntur: tū inter ipsas est parua differentia circa instans in capitulo de rosis haberiā: aliam descriptionem: & eadem est. Zsido⁹ inquit in cap. de potu rodomet dicitur: eo qd in succo rose mel admisceatur caleniabin: chaliabin reperio in practica Balthabbatis pro geleniabin & sunt rose cōditē hodie vero pro geleniabin mel rosatum intel. igitur si mel violatum facere volueris eodem modo fit: sed non est tātum in vsu vt est rosarū. Oxizacara Nicolai. ꝑ. zuccari lib. i. succi malorum granatorū. ꝑ. viii. aceti. ꝑ. iiii. ponatur super ignem in vase stannato: & tā diu bulliat cum spatula semper agitando donec ad cōtatem zuc. veniat: & in pisside possit deponari ad modū electuarij.

Oxizachara fm intētionem Nicolai dicitur ab oxī quod est acetum & zuccaro. ipse Nicolaus habet vnā aliā deseriptionē: dicitur oxī. sed hec dicitur ab acetoso succo maloz granatoz: s; in vsu nō venit.

Malum granatū est pomū granatum: qd satis est notum. Sapias inqt. mala granata id est punica dicta: quod inter⁹ graua habeant olentia que comeduntur: & significat ecclesiam de multis gentibus cōgregatam: vel gratias habentes.

Acetum qd oxos dicitur. Zsido. in caplo de potu. Nicolaus vult qd oxizachara coctur tantum qd possit ferri in pisside ad modū electuarij: sed nos generaliter facimus ipsam ad formam sirupi: et non ad formam electuarij. Zsido⁹ in ca. de vasis olearijs inquit. pissides vascula vnguentaria ex buxo facta. nam quod nos buxum greci pīxum vocant.

Sirupus de mirabolans citrinis fm Basim in tractatu de egritudinibus iuncturatum. in capitulo de medicinis mundificantibus sanguinem & coleram. ꝑ. mirabolanozum citrinorum. ꝑ. centum. et ab iue cum aqua calida. reubarbari. ꝑ. centum. mitte in aquam frigidam: ita qd aqua supereminet duobus digitis. postea in estate pone ad so-

solem per quattuor dies: deinde aqua abij-
ce iterum: et remaneat mirabolani: et iterum mit-
te in aliam aquam et dimitte: tam diu donec
amittant saporem suum et albescat: deinde ag-
grega primam et secundam aquam. et cum .3. centum
manne albe coque ad ignem et remoue spumam
donec fiat sic iuleb: et si vis acue esse cum scamo-
nea. super qualibet lib. pone. .3. vna scamonee
et super qualibet lib. pone. .3. i. aque rose et vte-
re quando volueris.

Iste sirupus non est in usu credo quod sit ex
cartoribus alijs Mirabolani citrini magis
sunt laudati illi qui in colore suo sunt citri-
ni multe citrinitatis declinantes ad viridita-
tem et in potere sunt graues et grossi: cortex
ipsoz sit spissus densus completus ossa par-
ua. Suliel. placet inquit: mirabolani sunt
quos species: s3 citri sunt meliores oib3 alijs.
Sirupus de turbit: secundum eundem in eodem
tractatu in capitulo de medicinis que pur-
gant flegma: et crudos humores. s3. turbit
lib. vna. mitte in tribus libris aque frigide
et moxetur vna die ad solem: deinde cola: et de-
inde si saporem amiserit proijce: et aqua serua
si autem appone aliam aquam: et iterum appone
ad solem donec amittat saporem. postea ag-
grega illas duas aquas et mitte vna lib. zuc-
cari: et coque donec fiat sicut iulep. educit
multotiens humorem flegmaticum: et si volueris
citius facere coque ad ignem: quoniam est de
bilior a principio: sed postea non est ita clarus

Iste sirupus non est in usu.

Turbit secundum Desue est radix herbe cuius
folia sunt sicut folia ferule minoris tamen etc.
Dia. de ipso ca. facit: sed non inueni sub nomine
turbit: sed ipse vocat tripolioidem. quia propter
miror quod Mattheus siluaticus de tripolioidem ca-
pitulum facit: sed non cognouit quid esset: s3
postquam ego aggregaui ca. de tripolioidem apud
Dias. cum ca. de turbit apud Serap. vidi quod
idem sunt scias quod flos ipsius mutat colorez
suum ter in die. nam mane est albus: et in me-
ridie declinat ad colorem purpureum: in ve-
spertis vero fit rubeus.

Sirupus de vua secundum Auic. in quinto ca. s3.
succus vuae potice stiptice li. vi. decoquatur
vsq3 ad tertiam: et fundatur super ipsuz mel-
lis lib. i. sumac radice liquorite. galliarum
balaustiarum super totis rosarum oim an.
sextarium vnum et est. s3. s3. secundum gentile croci. s3 ij
mirre a. unmis tamen ana. s3. i. decoquatur
et coletur et potetur.

Iste sirupus apud nos non est in usu. Fra-
ciscus de pede montium in cap. de solutione
conmutatis stomachi et viceribus: et ruptu-

ra: et eius cura habet vnam aliam descriptionem
sed est ex auctoritate Auic. et eadem est.

Aqua pontica stiptica. s3. in sapore. non autem
intelligitur pontica ab illa regione: sed dicitur
et intelligitur ponticum: quia ponticum. i. forte
habet saporem. Petrus de crescentiis docet
modum conseruationis vuarum: et de virtutibus
et de apparatus vindemiarum: et de tempore vin-
demiarum: et sic de alijs

Sirupus de fructibus secundum eundem in eodem ca-
none. s3. succos cidoniorum: et malorum pironum
et granatorum: mizorum: et sumach: et zarur: et
decoquantur leui igne donec ingrossentur
si autem vis dulcorare ipsum protice super ipsum
zuccari quantum vis et bulli ipsum: et cola: et vtere

Iste sirupus non est in usu. idem habet vnam
aliam descriptionem inferius: sed non est eadem
Gal. in lib. secretorum habet vnam aliam que
eadem non est: nec alique sunt vsuales.

Fructus. Isidorus in ca. de arboribus ait:
quod fructus nomen accepit ab eminente guttu-
ris parte qua vescimur: inder fruges. fructus
autem proprie dicuntur agrorum et arborum: qui
bus vtimur. in animalibus vero abusive: et tras
latiue vocari fructum dicimus.

Zarur secundum Auic. in secundo ca. est nominatus tri-
angulus latior. et zarur est species quam no-
minant greci telefimon: et sentabinus. et quam
doz nominant eam maluz siluestre zaror vel
zarur secundum intentionem modernorum est fructus
similis piro in figura sua. sed est minor. qui
dam putauerunt quod esset sorba sed non est. ve-
rum est quod loco zarur ponit sorba. Sera. ait.
ca. de sorba ait. zaror. i. factens appetitum:
et est sorba. et ibi describit formam ipsius. si za-
rur sit sorba aut non non nego nec affirmo:
sed vnum pro alio potest poni. zaror secundum Mat-
theum siluaticum est mespillum siue auzarola vel
tricoctus. Gal. in septimo simplicium inquit
mespillum quod tricoctum nominatur: eo quod tria
habeat ossula omnia inter se Ioanes arcu-
lanus in cap. de opilatione epatis inquit. za-
ror. i. sorba. Nicolaus florentinus in libro. iij.
cap. de squamaria dicit. quod zarur est mespilla.

Sirupus de fructibus altus secundum eundem: sed non
est in usu: sed quia ibi ingrediuntur quedam sim-
plicia que non ingrediuntur in alia descrip-
tione: ego solum illa declarabo.

Alnabach. i. nabach secundum eundem in secundo ca-
none. est fructus arboris dicte sadar. et hec est
quam Dia. agrifolium vocat: cuius semen est
simile pipere dulcis saporis. idem aliud ca.
facit de lotheos: et dicit quod ca. garu rosuzo
cant. Ioanes concoregius. in cap. de capil-
lis dealbandis et denigrandis inquit. s3. fo

horum roci de quo preparant coria: hec non sunt agrifolium nec lothos: vt quidam volunt Sera. de nabach speciale capitulum facit et inquit nabach est cortex similis cortici mori: et odoris boni: hoc non est capt. de vero nabach. sed est capitulum de nascatimon: sicut pater si legis illud capitulum de nabach apud eundem cum capi. de nascatimon apud Dias. videbis quod idem sunt. sed textus Serap. ibi est falsus. nam ipse Sera. in cap. de sadar inquit. Sadar est arbor: et fructus eius est nabach. ergo est agrifolium: et non est cortex: et hec arbor nascitur in partibus Iamuisibus: semen est rubricudum manus pipere comestibile: et vocatur ipsum herbatum laurum siluestre.

Amberberis sive eundem in secundo casu. est azatarasch: et est ex eo rotundum. rubeum: capite: et nigrum. longum: arenosum: aut montanum: et est forte hec arbor est quam Dias. ozlachantos vocat: et est arbor dicta apud herbatos crispinus sive berbert: et satis sunt noti.

Sirupus sancti Ambrosij sive magistrum Antonium guamerium in ca. primo de febra tertiana pura interpolata et eius cura. s. parum miltia a cortice superiori depillari: quod pilum appellatur: et decoqui facies in aqua donec crepetur: quia cito decoquitur deinde de tali buliente brodio accipiuntur. v. bi gratia. 3. iiii. et imponant. 3. ii. vini: et ita calidum bibatur: et mirabiliter sudorem prouocatur: et sedat sitim.

Iste sirupus sive intentione domini magistrum Antonij mediolanenses tempore magni estus vtuntur eo: et ceteri appellant ipsum pilum vini. et sic adhuc generaliter vtuntur ipso: sicut est notum apud ipsos.

Milium. s. milium quo vtimur generaliter. Serap. capt. de milto inquit ex auctoritate Dias. quod sunt due species vna earum est asperum habens granum et est illud quod potest terri: et a quo auferitur cortex: sicut fit a rizi et alia species est fortissimi et asperrimi granum: et non potest ab eo auferri cortex. Galie. in. vii. simplicium inquit dogni. i. miltum. hoc granum est de speciebus granorum: et est sive panico. quod notum est.

Sirupus de pimpinella sive Iohannem Anglicum que alto nomine rosa Anglica noscitur in capitulo de cura ptisis. s. pimpinelle: consolidide maioris consolidide minoris consolidide medice: ysope recentis: polutrici ceterac. adiantos scartole radice: vngule cabaline aqua tice. i. farfar. an. M. j. capillorum veneris. M. ii. violarum. 3. ii. foliorum nenuparis quatuor: seminum frigidorum mundatorum liquore

ritie munde. ana. 3. j. candi. i. j. zuccari candi: penidiorum medulle seminis bombacis: seminis citoniorum. boli ar. seminis lactuce portulace papaueris albi mirtillorum succi liquoritie. an. 3. 5. diagamanti: gummi arabici. amidi foliorum rosarum rubeorum spodi sagumis drachonis. an. 3. iiii. seminis althee. seminis malue: vne passe mundate ab arboribus. i. a gramis pinearum. caricarum. i. ficuum an. 3. ii. ordei mundi lib. j. zuccari lib. ii. fiat sirupus cum aqua pluuiali: et bene clarificetur et datur mane et sero.

Iste sirupus non est inuisus. Pimpinella est herba cuius folia sunt similia saxifragie: s. minoris hanc generaliter lombardi in herbis habent Mattheus situaticus inquit. pimpinella ea est herba multum similes saxifragie. unde versus. pimpinella pilos saxifragia non habet illos.

Consolidida maior est herba que a vulgo anealcho dicitur Dia. de ipsa capt. facit sub nomine simphitum: et ibi describit duas species: quarum prima nascitur iuxta riuos: cuius flos est albus radicem habet subintratum et est illa que tuamentum habet in medicina Aulic. in secundo cano. de ipsa capitulum facit sub nomine fucutum. sed in arabico est simphitum. et sic apparet manifeste quod illud capitulum de fucutum apud Aulic. cum capitulo de simphito apud Dias. sunt idem sed ipse Aulic. non habuit perfectam notitiam quod esset: quia dicit est semper vna: et dicitur quod est species seminis mandragore. et dicitur aliquid nec Guilielmus placentinus agnouit eam sicut patet in cap. de anagalo. et in ca. de fucuto. hanc quidam anagalicum consolididam vocant.

Consolidida minor est herba habens folia similia artetice: s. non sunt ita nigra sicut artetice: s. flos ipsi est purpureus factus in modum floris sticados. hec herba in pratis ac vltis nascitur. hanc rustici papientes sorda vulgariter vocant.

Consolidida de ista pauci auctores sermonem faciunt: s. vide de forma ipsi apud maresdum de mote impial. si non poteris hinc ponere loco eius radice consolidide maioris in potere.

Polutricum vel polutricum grece dictum multarum comarum. nam grece thrix comam seu capillum vocat. Polutrica distat a galitricis quod uncus habeat albos et folia plura maiora que fructice quoque maiora sunt. Dia. inquit adianto sive galitricum. vel polutricum. s. alid est. et sic ex isto sirupo possumus certificari quod anton non est capitulum veneris. nec polutricum. vt quidam volunt.

Ceterach fm modernoz sentētā est herba q̄ in muris humidis: z in lapidibus nascitur: z fm intētione meā est species scolopendrie. verū modernū distinguūt aliter: videlicet q̄ ceterach. est herba dicta apud herbarios adozata: z scolopēdria lingua certutina: infra apparebit scriptio sirupi de scolopendria: z ibi melius ostendā si deus voluerit.

Adiantū. **D**ias. inquit. adiantū siue galitricon vel politricon. folia h̄z coriādro similita scissa in summitate: habz ramos subtiles duos longitudinē vnius palmi nigros: z nō habet stiptē nec florē nec semen: hoc est capit. de capillo veneris sicut patet si legis ca. de capillo veneris apud **A**ui. z **S**era. videbis q̄ idē sunt. sed modernū distinguūt p̄ diuersas herbas. videlz q̄ aliud est adianton aliud est capillus veneris: aliud est politricon: aliud est galitricon: h̄z tres prime species habeāt quasi eādem virtutem.

Bombar vel bombyx fm quosdam est vermis qui facit sericuz. **P**apias inquit. bōbyx grece vermis est. penultima pducit. **S**era. inquit. coton. id est bōbar. **A**ui. in. ij. cano. vocat ipsum kotū z ait q̄ semē eius est calefactiuū lenitiuū. hoc est notū.

Altea fm **S**al. in septimo est malua siluestris. **W**acer inquit. **A**lteā malue spēm nullus negat eē. **A**lteāq̄ vocāt illā q̄ crescat i altum. **H**anc ipsam dicunt euiscū q̄ quasi visco. **I**llius radix cōtrita madere videtur. **A** multisq̄ solet agrestis malua vocari.

Sirupus de lilio scdm eundē in eodē ca. hoc est in ca. de cura ptisis. **S**e. radicu enule campane: treos añ. 3. i. isopt calamenti: adiatos añ. **M**. j. succorum caulium: galitrici añ. 3. ii. carniū dactiloz: succi liquiritie añ. 3. i. nucis laginis: semis lili: z fenugreci añ. 3. 5. mellis dispumati. **l**. i. z si nō abhorreat amara: tunc addatur de prassio. i. marubio z graminiana. 3. iii. z fiat.

Iste sirup⁹ apud nos nō est in vsu: fm intentionē **F**o. anglici siue cōpositoris est sirupus de lilio qui florē purpureū gerit: sed generaliter habet opinio q̄ qñ reperit sirupus de lilio simpliciter de lilio albo intelligi debeat. tñ hic toānes h̄z sirupū de lilio z ibi nō h̄z nisi treos quod est radix lili celestis: z propter hoc dico quiste est sirupus lili purpurei. si aliquis voluerit facere sirupum de lilio albo infra apparebit ei⁹ descriptio.

Enule cāpane. nō autē est enula que eleuum dicitur. sed potius est quedā species

panacis de qua **D**ia. ca. facit sub nomine panax chironia dicitur: quia nascit in mōre pelion: folia habet amaraco similita: z florē aurorum: z radicē tenuē. hęc apud nos non est cognita.

Treos apud **A**uicē. in secūdo cano. est radix lili celestis. vide ergo q̄ iste sirup⁹ est verus sirupus de lilio celesti seu purpureo generaliter modernū admirantur qd̄ **W**esue in capitulo de treos dixerit treos due sunt species. **U**na que florē habet purpureum: et alta que habet album. **E**lectio. habens florē a libū melior est in omni re. hoc est treos qui florē gerit album est melior q̄ qui gerit purpureum quod non reperitur esse verum. circa instans inquit. liliū est domesticum et siluestre. sed siluestre album gerit florē purpureum efficacius est z sic hodie pro lilio celesti siue treos accipit radix lili qd̄ florē purpureum facit z nō album: vt dicit **W**esue.

Galitricon siue cētrū galli. est plāta quas multi modernū vulgari nomine bozomo vocant. eius species sunt due. vna q̄ in hortis nascitur que comeditur sicut alta olera. alia nascitur in pratis: z hęc est siluestris: z est illa quam rustici nostri vulgariter scarlezam dicunt: z ista fm plures est nobilitior in medicina q̄ hortulana. circa instans dicit galitricum. i. centrum galli.

Sirupus digestiuus fm eundē in cap. de cura paraleis. **S**e. seminis feniculi: petrosili. dauct. i. semis pastinace siluestris: anisi: saluic: origani lauendule: primule veris. betonice: siluestris montani: sticados: sanamunda: abrotani: iuniperi. añ. **M**. j. zinziberis piperis costi: nigelle: piperis nigri z longi: ozim: ruthe sicce basiliconis maiorane: aristologie rotunde: bacarū lauri: sinapis: gentiane añ. 3. ij. pistent z coquātur z colentur: z fiat sirupus cum melle quantū sufficit vel cuz lib. ij. mellis si vis vel cū lib. i. si patiens sit robustus z rudis. tñ si patiens sit delicat⁹ ponatur min⁹ de abrotano. **E**t si vis adde acetum squilliticuz. **E**t voco istum sirupū de sanamunda.

Iste sirupus nō est in vsu: fm intentionē cōpositoris est sirupus digestiu⁹. **I**dē inferius in ipsa descriptione at. voco istum sirupum de sanamūda. i. gartofilata de quo infra **L**auendula fm **D**at. sil. est primula veris sed nō credo: q̄ in hoc possumus certificari q̄ lauendula non sit primula veris: q̄ in isto sirupo habet lauendulam z primulam veris q̄ si essent idem non repeterentur.

De sirupis

Primula veris fm Alcolaum est herba sancti petri: siue herba paraleisis qd̄ idēz est moderni vero ponunt q̄ de hac reperitur maior: z minor: z maior finveritatem est herba sancti petri que omnib⁹ est nota minor vero est illa que in pratis ac vijs reperitur. cuius folia comedunt sicut aliorum olerum. Et ista a vulgo dicitur herba magarita ab alijs el primo fiore.

Sanamunda. i. gariofi. nō est pes lepori: nus: vt quidam ignorantes herbarici volūt sed gariofilata siue sanamunda siue auāria est herba similis agrimonte: cui⁹ radix odor rem habet gariofil. hec apud nos nascitur iuxta hortos z in campis hanc adolecētes suo tempore euellunt z portant ipsam in manibus propter odorē. folia ipsius sunt illa q̄ habent efficaciam in medicina. de qua ait circa instans. gariofilata vel gariofilatū dicitur pp̄te quedam confectio ex gariofilis cōfecta. vnde folia z nō radices in medicina ponunt. z quanto est recens tanto melior est. Pl. autē vocat ipsam gethim. hic sirupus fm̄ intentionē cōpositoris est sirup⁹ de sanamunda. i. gariofilata.

Ozimum. s. ozimum gariofilatū: qd̄ alio nomie alfelengemisch vocatur hic Joh. an glicus in isto sirupo habet ozimum: z inferus habet basiliconē: quod idē est tñ spēs ozimi sunt plures: sic hic pro ozimo possumus intelligere semen ozimi gariofilati. z p̄ basilicone possumus intelligere herbā ipsaz ozimi vel quandā speciem ozimi: vt est ozimum citratū: id est melissa.

Sirupus de raffano fm̄ eundem in ca. de cura paraleisis. R. radicū raffani: lapacti acuti lili. peonie: añ. partē. i. temperent cum vino et aceto per diem z noctē: tunc recipe salute eupatori: came dreos: came pitheos: calamēti: pēthaphilonis: isopi. añ. m. l. anisi: maratri. i. fenculi carui peonie. añ. 3. j. acori squinantii añ. 3. ij. nucis muscate: cinamomi. ana. 3. 5. foliorum boraginis. 3. j. corticis fraginti z arboris tremule añ. 3. 5. mellis lib. j. decoquantur ista in aqua extinctionis ferri: z in tempore calido z in etate iuuentutis possit addi scolopendria cuz herbis predictis.

Iste sirupus nō est in vsu. Dia. ca. de raffano inquit. raffanū greci: nos nō radicem vocamus: eo q̄ tota deorsum mittit cum reliqua olera magis sursum p̄siliant z c̄. infra ponit q̄ est aliud gen⁹ raffani qd̄ multi aromachion dicūt z sic inuenit apud Serap. in c. de semine raffanobi sic ait. s. raffanus agrestis quez romani vocāt aromachion.

Raff. in octauo inquit. raffanus. i. raffanida. Psido. ait raffanum greci: nos radicez vocamus: eo q̄ totus deorsum mittitur.

Fraxinus est arbor satis nota. ps. de cre scē. inquit. Fraxinus est arbor satis magna que in pinguib⁹ z humidis nemorib⁹ delectatur. eius lignū satis igni cōpetit z ē optimum p̄ circulis vegetum z tinariū. ei⁹ semen est factum ad modū lingue passerū: z p̄pter id apud nos vocatur lingua auis.

Arbor: tremula fm̄ opinto. pluriū moder: nouz est arbor granati siluestris: s. fm̄ opt. Bartholomei mōtagana aliud est. nam ipse Bartholomeus in suis psilijs in psilio de regimine arboris vane p̄ medicinā inquit. ibi administratio est trociscorū de charabe et pp̄te q̄ scribunt nono Almasoris alleg. ca. quoz descriptio hec ē. R. charabe. gummi arboris tremule: z est p̄ps: sed in veritate ille textus est falsus. nā Warrthe⁹ sit. in ira inqt arbor tremula. id ē arbor granati siluestris. Jo. arcu. in ca. de mictu sanguinis z saniet ait. gummi tremule arboris. i. granati siluestris. Bals in suis simonimis i fine s̄l̄r ait:

Sirup⁹ de mezereon fm̄ eundē in ca. de fluxu ventris. R. radicū fenculi: perroselini: bru sci: radicū peonie: lapacti: acuti aristologie rotunde añ. 3. i. isopi: pulegij mōtami: pēthaphilonis: came dreos: came pitheos: thymi: rosarū: ana. M. i. mēte modicū succorū boraginis: scabiose: fumiterre: ana. 3. ij. seminis peonie: anisi: maratri: carui: ana. 3. i. ameos. 3. 5. cuscute. 3. vi. visci quercini: epithimi: sene foliorū sticados arabici añ. 3. i. polipodij. 3. i. z si sit in estate ponat inter herbas scolopendrie: corticū genestre: fraginti añ. 3. i. mezereō boni. 3. i. mellis rosati. li. i. 5. fiat digestiū qd̄ vocez sirup⁹ mezertin⁹.

Iste sirupus apud nos nō est in vsu. Mezereon autē herba est q̄ apd̄ dia. vocat camelea: z ei⁹ semē est cocognidū. At de supra v̄ ipso in electuario de mezereon.

Sirup⁹ de rubea tinctoz fm̄ eundē in ca. d̄ sterilitate. R. arthemisie rubeę maioris: saune ana. lib. 5. tñ sauna amara est: ideo p̄t̄ ponit in minorū quāritate: foliorū mēte: foliorū absinthij: summitatū organiz calamēti añ. 3. ij. spice nardi. 3. i. squinati. 3. ij. calami aromatici. 3. ij. anisi: maratri: carui. ana. 3. i. sileris montani: ameos: ana. 3. ij. peonie 3. 5. mellis rosati: li. ij. fiat sirup⁹ quo v̄tat mane z sero.

Iste sirupus nō est in vsu. Rubea autēz maxime tinctozuz est herba cui⁹ radix vsui medicine cōpetit. Dia. autē de ipsa duo ca.

fact. vnum sub nomine eritrodanū: aliud sub nomine rubea: et hec herba apud rusticos dicitur rosa: et ab aliquibus dicitur vena tinctorū sed vena citrina aliud est.

Sirupus macedonicus: fm eundē et ibidē. et radicūz petrosellini domestici: et macedonici: apij: feniculi: aristologie lōge: reos: liliij. enule: campane rubee matoris añ. ℞. ʒ. arthemisie: pulegij: calamenti: isopi: epaticē: origani: diptami: solsequij. añ. ℞. ʒ. cinamomi: anisi: carui: peonie. dauci. maratri. f. seminis ameos añ. ʒ. ʒ. spice celti. ʒ. ʒ. spice nardi ʒ. ʒ. castie lignee: costi: añ. ʒ. ʒ. liquiritie. ʒ. ʒ. mellis quod sufficit et fiat.

¶ Iste sirupus apud nos nō est in usu: macedonicū autē est origanū. et est ex spibus apij et est quā dia. hypofelinū vocat: alij apium agreste vocant siue vt latini obstrū meli⁹ est hortino et albidius. radix est illi grossa et alba et mollis: folia hīs obrotūda et viridita in capite plenū est flore: in quo semen est viride et oblongū et viscidū aromaticū habens odorem. radix ei⁹ odorata et alba et eustoma catur nascit in locis vmbrosis humidis et in hortis. herba hec cibis apta est cruda et cocta comedit sicut apium. hec apud modernos alexandrū vocatur. Nico. etiā dicit alexandrū vel origanū est macedonicū seu petroselinū macedonicū idem est. Mattheus siluaticus de ipso loquitur in cap. de apio.

¶ Solsequiū fm Simonē Januē. a multis vocatur intuba. ergo est endiuia. nam incuba est nomē grecū s̄a latine endiuia nūcupatur. circa instās in cap. de sponfa solis ait sponfa solis eliotropia ituba cicorea. Dionysia solsequiū idem sunt. Mattheus siluatic⁹ in cap. de cicorea dicit. cicorea latine v̄l spōsa folis vel solsequia. fm Nicolaum solsequium est mirasol. i. spōsa solis siue cicorea. hic textus nicola i nō videtur sonare bene: quia mirasol nō est cicorea. immo est pētadactil⁹ hic vero plāta ab aliquibus pētadactilis vocatur et ab alijs eliotropia. Jo. vero anglic⁹ seu cōpositor in cap. de paralesi ait. kalēdula. i. solsequium vel p̄muta vertis. ergo ē herba dicta a vulgo herba blāca et hec videt habere plura nomina. nā cicorea pōt dici solsequium eliotropia idēz. kalēdula idēz: sed q̄ intērio compositoris. est q̄ solsequiū sit kalēdula ergo debemus eam ponere.

Sirupus de pulegio fm eūdē ibidē. et arthemisie. i. alti. ℞. ʒ. sanamū de calamēti: capifolij: origani: pulegij: camomille: mellisse costi: balaustray: sinibuy. i. mēte aquatice: radicū feniculi: petrosellini leuistici. i. cordu

ment lapacij: radicū liliij: capilloz veneris: recētis adianthos: enule cāpane añ. m. i. maratri seminis petrosellini calam aromatici vtriusq̄ sticados anthos thimi: epibimi. nucis muscate: mactis seīs basilicōis: camedreos: endiute: pastinace ana. ʒ. ʒ. mellis lib. ʒ. ʒ. succari lib. ʒ. ʒ. vini albi quar. i. ʒ. fiat sirupus fm artem.

¶ Iste sirupus nō est in usu fm hō intentio nem cōpositoris iste sirupus est de mēte alibucalim qui ipm describit in sua practica.

¶ Pulegiū aut herba est satis nota. circa instans in cap. de pulegio ait. pulegiū in tpe floz colligit p̄ annū seruat. Dia. in ca. de diptamo dicit: diptamū multi dicūt pulegium agreste esse. sine dubio pulegiū est spēs diptami sicut appet apd Sera. i. c. de origano Idē i. c. de calamēto de pulegio loq̄t. Pl. inquit. pulegiū feia efficacior: ē aut floze pureo. mas cādidiū h̄z rē. siluestri ea q̄ de do mestico dicta est efficacior vis est q̄ silē est origano minorib⁹ folijs q̄ satiuū et a quibusdā diptamos vocat. gustatur a pecore capifq̄ balatū cōcitatur. vñ quidā greci lras mutātes tbeconō vel bliconō vocauerunt: fm autē modernos pulegiū regale est vsuale s̄z pulegiū indum seu ceruumum est diptamum.

¶ Sanamūda. i. garosifera seu assara bacara agrestis siue auātia: vt inquit cōpositor i cap. de vulnerib⁹ recētib⁹ in carne et neruis. et hec apud herbatcos dicitur pes lepotinus: sed non recte. vide in sirupo de sanamūda quod de ipsa aliquid ostendam.

¶ Capifoliū fm Nicolaū est matrissilua. matrissilua aut apud Dia. peridamēno vocatur: et ex folijs ipsius apud quosdā fit licium et est herba q̄ iuxta hortos inuenit et est illa quā rustici vocant cezolo infra in vnguento de matrissilua meli⁹ ostendā si de voluerit.

¶ Adianthos seu adianthos fm Dia. adianthū siue galitricon siue poliricō est herba q̄ h̄z folia silia coriādro scissa in summitate h̄z ramos subtilēs duos i longitudie vni⁹ palmi mgros et nō h̄z stipitē: neq̄ floz: neq̄ semen hoc v̄l esse capitulū de capillo veneris. Nā adianthos seu poliricō spēs sūt capilli veneris et sunt ex hoibus q̄ ponūt vñ. p̄ alto. Hic cōpositor i isto sirupo h̄z adianthos qd̄ pōt dici eē floz rois marini: v̄l pōt dici adianthos cōfectio de floribus rois marini: sed q̄ cōpositor in isto sirupo iterum inferus habet anthos: ideo idem non sunt.

¶ Anthos nō apud grecos est flos. Ananthos. i. flos rois marini et adianthos: est species capilli veneris: de qua vide circa instās

In ca. de roze mario q̄ sic ait: cū āt repif. reci
pe āthos v̄l rozis ma. dñt pont flores: ⁊ sic ē.
Sirupus colūbinus fm eundē in cap. de er
litate. ⁊ radīcū fenciculi petrosilij: ⁊ sop̄ re
centis radīcū lili: radīcū apij: capillorū ⁊ ve
neris recentū ceterach. i. asplenon: pollutici
adanthos: radīcū scabiose buglose. añ. m. i.
herbe fcti x̄p̄ofori: amarufce: pedis colūbini
pimp: nelle: ⁊ solide minoris: v̄triusq̄ lactis
corticū mori celsi sumiterre ipericō. i. herbe
sancti Joānis añ. m. s. liquiritie munde. 3. j.
maratri. i. fenciculi floz boraginis floz ⁊ ca:
momille: seīs brusci: seīs sparagi floz viola:
rum. ana. 3. j. succari lib. ij. fiat sirupus quo
vtatur mane et sero.

¶ Iste sirupus nō est in vsu. fm aut̄ intentio
nem cōpositoris curat omne apostemat om
nem inflationē tempore frigidō: et a veneno
liberat. dicitur aut̄ sirupus colūbinus a pe
de columbino qui ingreditur.

¶ Pes aut̄ colūbinus fm Sera. est amonū
sed hic alius intelligit̄. apud modernos pes
colūbinus est herba de quo infra in tro. dia
corali de forma ipsius apparebit.

¶ Herba fcti x̄p̄ofori: fm Nicholai est fili⁹
ante patrem vel oculus cōsulis: fm v̄o Mat
theum filua filius ante patrē est herba q̄ ex
auctoritate p̄li. dicit̄ garofilō: ⁊ ē herba fa
ctēs florē sicut butalmos cui⁹ stipites faciūt
ramulos pl̄mos: ⁊ ram⁹ post natus excedit
longitudie añ natū: ⁊ ob hoc filius añ patrē
vocat̄. Sicut oculus x̄p̄i: hec herba ap̄ nos i
pratis inuenit̄: ⁊ flos eius nō est ita: vt inq̄t
Mat. fil. qz eius flos nō est sicut butalmos.
nā butalmos hz florē citrinū similem flori ca:
momille ⁊ oculi⁹ ⁊ sicut hz florē nigrū. q̄ non
puenit̄: ⁊ error ē hic. nā butalmos fm anti
quā trāslationē hebat flores nigrōs: sicut hz
ocul⁹ x̄p̄i. ⁊ sc̄dm trāslationē n̄az butalmos
siue ocul⁹ bouis hz flores citrinos. ⁊ oculus
Christi seu herba sancti Christophori habet
flores nigrōs vt est notum.

¶ Amarufcus seu amarac⁹. sc̄dm Dia. ⁊ p̄li.
⁊ Plido. est sansucus q̄ alto noie maiorana
vocat̄. sc̄dm autē Modernorū opinionē ama
rac⁹ est alachōē seu vehuē vt ap̄ A. in. ii.
cañ. ⁊ ē illa q̄ a Dia. p̄themō d̄r. ⁊ ap̄ Sera.
matricaria ⁊ sic credo q̄ int̄tio cōpositoris
sit q̄ amarufcus sit matricaria. qz in illa ma
teria multū valet.

Sirup⁹ de scolopēdria fm mḡm p̄e. de tussi
gnana in. c. de ytericia. ⁊ scolopēdrie. lin
gue ceruine. endiue epatice. absinthij. cico
ree añ. M. s. c. c. sc̄re. 3. i. semmū cōtum. s. ma
torū floz boraginis buglosse añ. M. j. capil
lorū ⁊ yneris. radīcū fenciculi. petrosilij bru

fci añ. M. s. ⁊ cū zuccharo fiat sirup⁹ sc̄dm ar
tē q̄ aromatzet cū isto puluere. ⁊. folij. lo
co eius ponit̄ macis. spice. f. nardi. lacce cas
sie lignee añ. 3. ii. ligent̄ in p̄ano lmeo ⁊ buli
ant in sirupo et vsui referua.

¶ Scolopēdria sc̄bz Se. ex auctoritate dia.
noiaf hoc noie pp̄ similitudinē cuiusdā ver
mis dicit̄ scolopēdria. ⁊ er⁹ expositio ē. xiii.
pedū hz folia multa egrediet̄ia ex vna radi
ce et nascit̄ in petris in muris edificiorū: et
nō hz stipitē nec florē: nec semē. et folia eius
sunt sicut folia polipodij ⁊ ps. er⁹ inferior ē
q̄si rubea: ⁊ ps sup̄ior viridis ⁊c. hec ē quam
Diasc. asplenon vocat̄. ⁊ sic si legis bñ illd̄ ca
pi. de asplenō ap̄ Dia. cū. c. de scolopēdria
apud Sera. videbit̄. ⁊ sic in isto sirupo p̄ scolo
pēdria intelligit̄ ceterach siue herba dorata.
alta vero scolopēdria que inuenta fuit a
modernis vocatur lingua ceruina ⁊ ambe in
isto sirupo ingreditur.

¶ Lingua ceruina: ⁊ modernorū opinione
est vera scolopēdria q̄ folia magna lōga ⁊ la
ta hz abvno latere rugosa: ⁊ hec fm herbati
cos est vera scolopēdria. alie v̄o spēs nō ha
bent cognitionē perscolopendriaz sed si tu
vocas ceterach scolopendriaz negant. ⁊ fal
sa est opinio vt ostensum fuit.

Sirup⁹ de sebestē sc̄bz Bartho. mōta. i suo an
tidotario. ⁊. sebestē. 3. ij. rubeo tincto ⁊. 3. s
aniscumini: liquiritie: seīs lactuce: melid̄is: cu
cumeris: maluarū añ. 3. ij. alchecchingi: fenu
greci. sticados: prassij añ. 3. ij. seīs apij: ame
os seīs petrosilini: radīcum tribuli marini
dauci: fenciculi: meu. 3. ij. sāguis ericij p̄parati
scordeo añ. 3. v. lapis sp̄ogie: iudaiici: corti cū
auellanaz añ. 3. vi. coq̄nt̄ i li. ij. aq̄v̄sq̄ ad cō
sūptionē medietat̄: deinde colet̄ ⁊ collature
addat̄ aceti s̄llitici. 3. ij. s. zucchari sc̄bz d̄co
ctiōis li. ij. s. coquat̄ lēto igne: fiat sirupus.

¶ Iste sirup⁹ ap̄ nos i vsu nō est. Sebestē
sicut dictū fuit in electuario de sebestē ē q̄
daz fruct⁹ sicut granū oliue. hic fruct⁹ collit̄
git ⁊ exicat̄ donec fiat passus: ⁊ sic vtimur.

¶ Tribuli sc̄dm Diasc. genera sunt duo sic
cus ⁊ humidus: sed humid⁹ est ille q̄ nos vt
mur ⁊ gerit semen ad modū castaneez: pro
pter id a multis castaneolus dicit̄: ⁊ dū sū
recētes comedunt̄. ⁊ dixit Mattheus filua
ti cus q̄ ex femine eius sit panis. nā ipse est
dulcis ⁊ nutrit ⁊ sic vtimur loco panis triti
ci. ⁊ apud Auit. in sebo cañ: vocat̄ hasck.

¶ Ericius alius est martin⁹ alius est terre

nus. **I**sidorus ait. erit^o aial spinis cooper-
tum: qd̄ exinde dicitur nominatū: eo q̄ subri-
git se quādo spinis suis claudit quib⁹ vndi
q̄s preterctū est: p̄tra insidias zc. **A**ui. in sc̄bo
cano. dicit eritius siluestris est notus z mō
tannus est aldudu! habēs spinas sagittales
p̄t̄nquus nature siluestris vel terrent. ille
vero q̄ est marin⁹ est species habētū ostra-
ca. **S**uliel. placen. dicit erit⁹ est triū specie
rū: vnus qui est notus. alius q̄ habet spinas
sagittales: z appellat⁹ porcus spinosus: z ali-
us est marinus: z est spēs pisciū habentium
ostracū. ille qui est notus est ille quē intelli-
gere debemus: z de modo preparādi dicit⁹
quidā sapientes q̄ modus preparandi est si-
cut modus sanguinis hirci.

Iudaicus. s. lapis q̄ dicit⁹ iudaicus: cui⁹
figura est similis glandi albus bone figure
multū habens lineas angulatas in longitu-
dinē pt̄ndentes z nominat⁹ summitates la-
cerate z est lapis qui dissoluit⁹ in aqua: z nō
habet sapore: z dicit⁹ iudaicus: quia in partib⁹
iudeorum reperitur.

Sirup⁹ de cicorea fm̄ **S**ulielmū placentinū
in suo antidotario. p̄. foliorū cicoree. m. i.
foliorū boraginis: lactucarū: violarū: scari-
ole: lingue bouine. i. buglose acetose bacte-
solere: z est herba cui⁹ flos est celestis z ei⁹
semen est: vt semen scariolē: z agrestis: sed
nō est album neq; nigrū: z nascit⁹ in bladis
vt plurimū: credo q̄ sit scariola agrestis. añ.
m. 5. reubarbari. 3. ii. pistent⁹ herbe z coqua-
tur in li. 4. aque donec tertia pars p̄sumpta
fuerit z coletur z addant⁹ in illa aqua lib. 4.
zuccari. z cū dissolutū fuerit zuccarum ad
ignē cū aqua iterū coletur z ponat⁹ ad ignē
cū reubarbaro puluerizato z ligato in vna
pecta: z sepe exprimat⁹ cū māu pectā reubar-
bari: tandū p̄mittatur decoqui q̄ bene siru-
pizatū fuerit totū z tunc ab igne deponatur
z reseruetur.

Iste sirup⁹ est ille quo vtimur z maxime
fm̄ istā descriptionē: z sic adhuc in mediola-
no vtuntur ip̄o. z sic factū in alijs ciuitati-
bus: sed collegiū nostrorū doctorum p̄t̄p̄
suis magis laudat vnā descriptionē quā de-
scribit **N**ico. floren: z dicit⁹ q̄ illa **N**icolat⁹
nobilitat⁹ ista **S**ulielmū hoc est q̄ ip̄e **N**ico-
laus h̄z plura simplicia i sua descriptionē q̄
Sulielmus. z sic de reubarbaro matorē quā
tiratē h̄z **N**icolaus q̄ **S**ulielm⁹. **S**i autem
facere volueris sirupū de cicorea p̄z **N**icola-
um infra apparebit eius descriptio.

Licorea fm̄ quosdā est in ruba. alij solseq̄
um. alij sp̄s iam solis vocāt. **L**olumella in li.
de cultu hororū ait. **L**icorea iam tener⁹ frō

dēs lactucula fibris. p̄li. a it intubum errati-
cū apud nos qd̄ā ābulāt. **I**n egypto cicoriū
vocāt zc. **L**icorea vero fm̄ cōpositorē est ro-
strū porcinū: z est herba cui⁹ flos est celestis
z sic est fm̄ veritatē: q̄ vera cicorea fm̄ finiaz
modernorū h̄z flores azurinos: z est spēs en-
diue: de quib⁹ **S**uliel. in isto sirupo nō ha-
bet nisi tres spēs. s. cicoreā. endiuia: z scario-
lam: sed **N**icolaus in sua descriptione h̄z
se: de qua infra.

Scariola etiā est spēs endiuie vt cicoree
Mattheus sil. in ca. de lactuca inquit. q̄ sūt
eius tres spēs: vna est que vocat⁹ agrestis:
quā greci sarraltā vocāt. nā sine dubio sarral-
tia fm̄ **S**il. est lactuca agrestis: vt ait. i. capi.
de olerib⁹ vbi inq̄t. lactuca agrestis est quā
sarraltā noīam⁹: eo q̄ dozūm ei⁹ in modum
serrā est. **S**imon ianue⁹ sic dicit. scariola fm̄
modernos est velut lactuca agrestis: nisi q̄
in dorso costarū h̄z spinas paruas p̄ endi-
uia ponit⁹ p̄z **S**er. z circa istās scariola est en-
diuia. z h̄z **P**etrū de crescentijs. endiuia est
scariolavei lactuca agrestis. infra in alia de-
scriptione de speciebus endiuie si deus vo-
luerit ostendam.

Bactisofere apud nros auctores nō re-
perio aliquē de ip̄o loq̄: s̄z scdm̄ int̄tionē cō-
positoris est qd̄ā herba. cui⁹ flos est celestis
z ei⁹ semē est vt semē scariolē agrestis: sed
nō est albū neq; nigrū: z nascit⁹ in bladis vt
plurimū: z credo q̄ sit scariola agrestis. qd̄ at
sit cōiter ignorat⁹: s̄z h̄z plures ē illa herba q̄
in bladis reperit⁹: quā nos vulgo moneghe-
tā vocam⁹ z sic meo tpe vidi eas poni in isto
sirupo: s̄z fm̄ plres sapientes errāt illi apothē-
carij q̄ ponūt ip̄am. etiā male faciūt medici
q̄ dimitūt ip̄am poni: z hoc aduenit: q̄ non
h̄nt cognitionē q̄ spēs endiuie vie scariolē
sint: s̄z scdm̄ modernorū opinionē spēs scario-
le sunt. vi. vel. vii. de qb⁹ tres vel quattuor sūt
q̄ faciūt florē celestē: z vna de ip̄is h̄z flores
ac semē: vt dicit cōpositor: z in bladis repe-
riat⁹ sicut monegheta **A**erū existimauerūt
alij q̄ monegheta sit bactisofere: eo q̄ ap̄
tuscos ita vocet⁹: sed error est: nec eo: z sermo
apud sapientes acceptat⁹. nā optimo cōposito-
ris est apte q̄ sit scariola agrestis q̄ illis est
monegheta: vt inuere videt⁹ i p̄nti loco. **S**i
ergo cōpositor credit q̄ bactisofere sit scari-
ola agrestis nos debem⁹ intelligere scario-
lā agrestē q̄ formā h̄z vt ip̄e docet: z nō mo-
neghetā: q̄ nō h̄z odorē nec sapore z p̄ bacte-
solere siue scariola agrestis intelligit⁹ cicorea
agre. siue scariola agrestis q̄ florē celestem
gerit. p̄terea oēs spēs endiuie vt scariolē vt
cicoree sunt laudate in isto sirupo.

Sirupus de opio. fm eundē i eodē tractatu
 ꝑ. opij. pondꝰ gr. ozdei. iij. usqꝰam: pōdus
 gr. viij. ozdei: corticū mādragore gr. j. s. seif
 apij. 3. iij. seif papaueris: seif lactucay añ.
 3. j. s. foltoꝝ lactucay endiutēꝝ cicoree añ.
 M. j. foltoꝝ papaueris: z mercurial. añ. m. j.
 pistentꝰ grosso mō z bulltār i lib. iij. aqꝰ donec
 ꝑsumat medietas z colet z addat zuccay z i
 spisset z clarificet z reseruet. **I**ste sirupꝰ i
 vsunō ē. **S**piū fm Al. i. u. cañ. ē succꝰ papauē
 ris nigritꝰ egyptij iꝑz seminat. **M**acer i cap.
 de tribꝰ gūibꝰ papaueris inqt. exuujs tene
 ris opiū faciūt capitellis: incisa leuif sūma
 cute lac qꝰ qd inde desluit excipiunt cocleis
 siccū siccūqꝰ referuāt: antidoris mltis aprū
 varijsqꝰ medell sūt qꝰ pūdūt cū lacte suo ca
 pitella: qꝰ qbꝰ expꝰsus siccāt i sole liqꝰozē zc.
Sirupꝰ de plātagie fm Hamal. de villa no
 ua i lib. ij. i cap. de dissenteria epatica z inte
 stinoꝝ. ꝑ. succi plātagis depurati. 3. iij. aqꝰ
 pluuiatꝰ rosay qꝰ meliꝰ ē. h. j. spody: nucis
 cipꝰsi. balaustie. sumac sāguis dracōis. gū
 mi arabici: mastitis thuris. gallay ipoqꝰst
 dos: lapidis ematitiss rasure eboris añ. 3. ij.
 terant oia i ꝑdicto succo z aqꝰ rosata vsqꝰ ad
 medietatē coqꝰnt z addito zucca. fiat sirupꝰ.
Iste sirupꝰ apud nos nō ē in vsu. **P**lātago
 vero apud Aui. in scdo canonis vocat lin
 gua arteris: z sūt ei dues ꝑēs. f. maior z mior
 mator ē quā rustici nostri bletā siluestrez dī
 cūt: z minor ē quinqꝰ neruia qꝰ alto noie lan
 ceola vocat: z hec ē illa qꝰ apud falsos herba
 ticos ꝑ lingua cantis habet: sꝰ errāt. **D**iasco
 ri. ait. vocat arnoglossa siue eptapleuros. i.
 septē costay. **S**erap. ait. lifen alliamel: idest
 lingua arteris z dī arnoglossa: z eiꝰ expo
 sitio est lingua agni: iō qꝰ greci noiant arnon
 agnū z glossā linguā: z dī etiā epta pleurō
 t. hñs septē costas. nā in folio eiꝰ sunt septē
 costē z epta i greco ē septē z pleura. i. costa.
Sirupꝰ de iua fm Al. flozē. in libro scito
 in caplo de paralcsi. ꝑ. iue. M. ij. salute: ma
 torane: rouimarini: polij: idest polij mōtant
 ougan: calamēti: mentastri: pulegij: isopi:
 thymi: ruthe domestice: z siluestris: betdice
 serpilij añ. M. j. radicū acori: aristologie lō
 ge z rotunde. paucedani valeriane brionie:
 gentiane diptami ana. 3. s. radicū feniculi:
 petrosilij: apij: sparagi: brusci: ana. 3. j. stica
 dos anisi: feniculi. leuistici: leuistici: ame of
 carui sileris montani añ. 3. iij. piretri. 3. j. s.
 passularum. 3. ii. aque z mellis quātū sufficit
 et aromatizētur cū cinamomo: nuce musca
 ta: z cubebis: z fiat. **I**ste emz sirupus in hac
 materia est optimus.

Iste sirupꝰ nō ē in vsu. **I**ua sꝰ vt dictum
 fuit est vez camepitheos: nō est came dre
 os: vt qdā crediderūt gñaliter tenet qꝰ iua
 nō sit camepitheos: sꝰ errāt. **N**ā ego vidi a
 pud multos apothecarios in sacculis came
 pitheos: sꝰ nec in sapore nec in odore nec in
 forma nō est camepitheos: de quo loquuntꝰ
 nostri auctores: sꝰ loco camepitheos habet
 came dreos. vnde per hoc dico si aspexeris
 illam tuam, qua modern vtuntꝰ pro iua mu
 scata: videbis qꝰ in forma z in reliqꝰs est ve
 rum camepitheos.

Johā. angli. in. c. de dolore tūcturāū ait
 qꝰ prodest guttosis: vnde versus. si captas
 tuam guttam tollet tibi iuā.

Serpillū fm Pl. a serpe dō putāt dictum
 qꝰ in siluestri euent in petris maxie fatuuꝝ
 nō serpit. sꝰ ad palmi altitudinē crescit. dia.
 serpillū siue vt alij herpillum latini cicer er
 raticum vocāt zc. folia z flozem fm circa ma
 stans medicine competūt.

Calertiana id est fu.

Brioma: id est cucurbita agrestis. **P**ap
 as ait. ampelios leucos seu brioma quā la
 tini albam vitem vocant vide de ipsa in con
 fectione de alse cera.

Sirupus de lilio fm eundē in lib. v. in cap. de
 bolis. ꝑ. flores lili albi: z decoquantꝰ in aqꝰ
 nō quidē soli qꝰ nocēt sto. cū ꝑꝑietate eoz:
 sed cū alijs aroma. corrigētibꝰ maliciā eoz
 et fiat sirupus cum zucca. z decoctio: eozum
 scdm artem.

Isti siru. sicut inqt ibi Al. non reperitꝰ
 descriptio apud aliquos auctores: fm intē
 tionē ipsiꝰ pōt fieri sicut ipse docet.

Lilium. f. liliū albū qꝰ flozē albū gertt. **R**o
 sa anglica hꝰ vnā descriptionē sirupꝰ de li
 lio: sꝰ ibi nō hꝰ nisi treos. i. liliū celeste. et ꝑ
 pter id ille est sirupus de ireos vt dictū fuit
Macer ait. lista iure seqꝰ que nec specie nec
 odore. cedere creduntꝰ roseo colata decozi.
 nec minus in multis hominū sunt apta me
 dellis eius radicꝰ bulbꝰ qꝰ lilia ꝑfert zc. hoc
 liliū satis est notum.

Sirupꝰ optimꝰ ad omnē emozofagiā vnde cū
 qꝰ fiat scdm eundē in lib. v. in. c. de preserua
 trionea sputo sanguinis z cura eiꝰ. ꝑ. ipoqꝰ
 stidos chumolee: boli armeni: acatie: corali
 albi z rubei: mumie: ꝑsidiē. galle. mente ba
 laustie: gummi arabici: dragāte simpitri: co
 rigiole seminis arnoglosse. i. femis plantagi
 nis sumach: radicū pentaphilonis. i. quinqꝰ
 folij: sanguinis drachontis: añ. 3. j. decoquā
 tur in aqꝰ pluuiatꝰ vsqꝰ ad tertiā et colentur
 et addantꝰ lib. iij. zuccati: z fiat sirupus.

*Aut. codex
Nicolaj 23
F. 34. 2. 2. 4.*

Ciste sirupus apud nos non est in usu sed in intentione Nicolai est optimus in illa materia.

Chimolea secundum Dioscoridum est gicimolta cuius alta est alba atque desca alia purpurea apud autem vocatur luttu chimolea. vide de ea. §. i. pfectio est dre.

Cpsidia est cortex mali granati sed psidia est storax liquida.

Cimphitium de ipso dictum fuit quod est consolida maior siue anagalicum. vide de ipso in sirupo de pimpinella.

Corrigiola. i. poligona siue centum nodia siue virga pastoris. Dia. vocatur ipsam poligonos masculum. et ibi etiam describitur alia quae dicitur poligonos feia. Pet. de cres. inquit virga pastoris est cardus siluestris: ille tamen non videtur huius sonare: nam virga pastoris non est cardus: ut ipse et alij dicunt: nam si legis capitulum de poligono nos apud Dioscoridum. cum cap. de virga pastoris apud Sera. et Aui. videbis quod idem est. Et idem Jo. Sera. i. c. de lapide vocatur ipsam dimiridionem: et haec herba in vltis multum reperitur. Mar. sil. in cap. de dyspno. i. cardo fulonum dicitur quod est virga pastoris: sed non recte. Quidam vocant corrigiolam sanguinariam. sed huius aliquos sanguinaria est illa herba quam hodie bursum pastoris vocamus siue a vulgo herba gugirolla.

Sirupus aromaticus secundum eundem in eodem lib. i. c. de debilitate digestio. §. cubebae: gariofilorum: anisi. cina. nucis musc. cardamomi: macis: calami aromatici. an. 3. i. 5. spice mastice: assari squamati folij. an. 3. vi. amomi: ameos: costi: cipi: carpopalsami. i. fructus balsami: et loaloes. i. ligni aloes an. 3. iij. suppistata in fundantur in vino albo veteri ponderis lib. x. tribus diebus decoquantur ad tertiam partem et cum frige scilicet mambus fricentur et tolentur cum lib. iij. mellis decoquantur in vase bene obturato reponantur et cum musco aromatizentur.

Ciste sirupus non est in usu. sed autem aromaticus propter species odoriferas quae in eo ingrediuntur. Phil. i. c. de arboribus aromaticis inquit. aromata sunt quae fragrantis odoris quae in diuina aromata mittunt siue alicuius regionis. nomen autem aromata traxisse videntur siue quod artis imposita diuina inuocantur apta videntur: seu quod ipsa aeri inserunt ac miscerentur. nam quod est odoriferum aere tractum.

Sirupus de cicorea secundum eundem in eodem lib. i. c. de opilatione epatis. §. endiuae domestice et siluestris: cicoreae et taraxaci an. m. ij. cucurbitae epaticae: scariolae: lactuce: sumiterre: lupinorum an. m. i. orderi non excoctari alchechiguan. §. iij. liquoritiae: capilloz veneris: cetheach: polurrici: adiant: i. uscuae an. 3. vi. radii cum feniculi: et apii: et spagana. §. ij. ferueant in aqua sufficienti et colentur: cum succaro aibo so-

lido fiat sirupus proculus vnaquaeque libra pondatur ad coquendum. §. iij. reubarbari electi et §. iij. spice ligati in pectis rara quae sepe exprimat donec sirupus sit perfecte decoctus. dosis. §. iij. cum aqua mulionis seminum comium frigidorum.

Ciste sirupus secundum collegium nostrorum doctorum ticiuentium est ille quo uti debemus: aliqui tamen magis laudant descriptionem Gulielmi. placet tamen: et ea utitur sicuti Mediolanenses qui de descriptione Gulielmi. sponant. Jo. Mar. gradum in ca. de cura malorum dispositionum epatis huius vna alia descriptione quae quasi idem est cum illa Nicolai: licet aliqua simplicia mutauerit: aliqua omiserit: nunc vero intendo declarare omnes species endiuae cicoreae vel scariolae.

Endiua nomen latinum est post grecum tituba arabes est post grecum huius debere dicunt. In hac herba volo ostendere omnes species cicoreae vel endiuae vel scariolae: sed primo volo ostendere illas species de quibus ipse Nicolai in primo lib. loquitur. nam i. c. de debilitate epatis ait sic. dixit Aui. teraxacon quam Scitilis dicit esse cicerbitam siue rostrum porcinum: et Scitilie. dicit ipsam esse cicoream et est illa species quae a multis vocatur plata leonis: hic textus Nicolai vel corruptus. nam ipse Nicolai debet dicere quod deus leonis quae est species cicoreae et non planta leonis quae est herba victa flaura vel herba maura quae odore asfalti habet: et haec est species trifolij quod est prostrum. idem in cap. de opilatione epatis dicit. taraxacum est species sponse solis et inferi in eodem. c. inquit. Rostrum porcinum est ciberbita et hinc opione Nicolai sequitur opi. Jo. ang. i. c. de ferulie callide epatis quae est quod altaxacum est rostrum porcinum vel cicoream idem scilicet i. c. de fistula vlcere cancro et sane oculorum.

Postquam ostendi herba Nicolai et Jo. ang. de taraxacon et rostro porcino est volo ostendere opio. aliorum: et dico quod species endiuae vel cicoreae sunt septem ad numerum: de quibus ipse Nicolai. sex species in isto sirupo ponit. Gulielm. autem in sua descriptione non ponit nisi tres scilicet cicoream scariolam et baptisolerem et per ordinem ostendam.

Endiua domestica. i. vsualis est herba satis nota. siluestris herba potest dici quod sit crispimus herba. cicoreae herba secundum finem modernorum habet flores azurimos verteres seipos ad solem quare sponfam solis et solsequium vocauerunt de qua circa instans ait. sponsa solis est cicoreae vel itubayl solsequium haec etiam satis est nota. Sera. in. c. de endiua inquit. vnde debent species. nam est ex ea domestica et scariola et est ex ea siluestris quae est taraxacum. et est tertia species quae dicitur cadedel. et est amiridionem. et scilicet circa instans et perit de crescent. endiua est scariola. §. i. in. viij. simplicium dicit. feris. i. endiuae. inferius dicit

Cōdrine ē spēs cicoree vel lactuce. Aut. in. ij. cañ. in. ca. de endiuta ait. q̄ est ex ea siluestris et hortulana et est duarū spēs: et magis tuuatiua ex eis epati est illa q̄ ē magis amara. ego credo q̄ sit cicorea. idē aliud ca. facit de tararachon: et dicit q̄ est species endiute. Etia ista nota est.

Scartola hō fm Simo. Ianuē. est velut lactuca agrestis: nisi q̄ in dorso costarū hz spinae quas: s; Dat. sil. et Jsid. volunt q̄ lactuca agrestis sit scartola: vt dictū fuit: etiā hic dicta herba Jsidori q̄ in. c. de olerib⁹ dicit lactuca agrestis est quā sarralia noiam⁹: eo q̄ dorsum eius in modū ferre est. Simo in hac errat. nā in. c. de scartola dicit q̄ ipsa est velut lactuca agrestis: et i. c. de sarralia inquit. ex auctoritate Jsidori q̄ sarralia ē lactuca agrestis et i. fine dicit q̄ est scartola: et sic voluit multi moderni.

Cicerbita hō sicut dicit Nico. est rostruz porcinū fm Suel. ē cicorea. et est herba cuius flos est celestis. etiā reperiuntur due alte spēs q̄ florē celestē hnt: et oēs in bladīs reperiuntur: et sic si bene cōsideret videbis q̄ spēs endiute vel cicoree sunt septē: sunt iste v; endiuta domestica. i. vsualis. cicorea q̄ ab oib⁹ nota est: rostrū porcinū et dens leonū⁹ differunt parū inter se: fm modernoz. opt. in partibus reperiuntur cū flore croceo: nisi foliū i. folijs differūt. post maturationē floz. pducūt quādam lanuginē albam que cū tangit euolat: et alta est dicta crispinū a vulgo: et hec apd q̄sdam est lactuca asini. qd nō credo: sicut p̄t; si legis cap. de anchusa apd Dia. videbis q̄ cū cap. de crispino nō uenit: et est alta spēs que dicitur cicoriastrū et est scartola q̄ in bladīs reperiuntur et oēs iste spēs vocantur endiuta vel cicorea v; scartola: et he note sūt apd sapientes.

Alchechingi vel chechingi est strignus agrestis: fm Dia. et est herba pferens granū rubicundū simile ceraso in vesica inclusuz citrina in colore q̄ a multis vesicaria dicit: s; apud lombardos siacho noia et in vijs reperiuntur. Aduertendū est in descriptione p̄tis si rupt q̄ in oibus codicibus Nicolat quos v; di deficit dosis ordet et alchechingi ingredientū dictam descriptionē qd credo accidisse errore scriptoris pot⁹ q̄ alta causa: sed vt habere modus dosandi p̄dicta duo simplicia volui cōferre hanc descriptionē cuz illa quā ponit Jo. Mat. gradū qui etiā p̄dictum sirupū describit. et inueni eas in ordine ponderare et in oibus alijs cōcordare et ipsuz dosare p̄dicta duo simplicia hoc modo: sumit eim ordet nō excorticati. 3. ij. Alchechingi capill. yeneris et c. fm ordie Nicolat añ. 3. vj. ideo

et nos debem⁹ et pcludubio eo mō dosare illa duo. videlicet ordet nō excorticati. 3. ij. alchechingi. 3. vj. q̄snt p̄ter nostrā voluntatē apposuerint impressores equale pond⁹ et oznam si sumeremus. 3. ij. hechingi excederet debitū p̄odus. nec bene p̄portionaret alijs

Cetherac. sicut dictū fuit in sirupo de scolopendria est herba q̄ a modernis herba dorata dicit. politricon est herba q̄ in puteis et in locis humidis reperiuntur vt dictū est supra in sirupo de pimpinella.

Sirupus de ficibus fm euz in eodē lib. in. c. de cura colice ex fece. s; ficū albaruz. 3. i. aque. 3. r. coquant ad lentū ignē vsq; quo uenerit ad statū uilep de q̄ accipiat oī die. 3. iij.

Iste sirupus apud nos nō est inuis. ficus id est carica. Serap. in. c. de ficu ex auctoritate. Gal. inquit q̄ sunt ex eis domestice et siluestres et mōtane: et ex domesticis quedā sunt recentes: et quedā sicce: virt⁹ recentium est debilis: et admisce eis de humiditate: sicce sunt meliores maxie carnose siluestris vero ficus fm quosdā vocat caprificus. et dicit Plin. q̄ huius fructus nūq̄ murescunt.

Sirupus de arthemisia: fm eundē i. lib. vj. in cap. de retentione mēstruoz p̄ter naturā. s; arthemisie. M. ij. pulegi: calamēt: mētastr: ougam: mellisse: plicarie: sauuine: sanfuci. i. maiorae: camedreos p̄forate: camepitheos matricarie cū floze: cētauree minoris: ruthe betonisse: melisse añ. M. j. radicū fenculi: a p̄j: petrosili: sparagi: brus: i. saxifragie: enule: diptami: ciperi: rubee: tim. toz: ireos: peonie añ. 3. j. seis uuntperi: leuistici: petrosili: a p̄j: anli: nigelle: carpobalsam: costi: assari: i. assarebacare: p̄ietri: cassie: lignee: cordumment: calami aromatici: fu. i. valeriane ana. 3. s. cōquassent et infundant i aqua pluuiali sufficiēt p̄ diem et noctē. postea decoquant ad medietatis aq̄ p̄sumptionē. tūc deponat ab igne et dimittat donec aqua tepuerit. tūc mambus i ipsa aqua positus fricētur. postea colent: et in colatura addat mellis vel zuccari q̄stum sufficit. et fiat sirup⁹: et si humor fuerit viscosus acetoset cū aceto acuto v; squillitico: et fiat sirupus aromatizat⁹ cū cinamomo et nardo. i. spica nardi. cui⁹ dosis sit. 3. ij.

Iste sirup⁹ apd mod. in vsu nō ē: et marie fm istā descrip. s; illa descrip. q̄ vtumur est magis stralis quā moderni practicātes maxie p̄apienses multū laudāt: et multū valet ad ea q̄ dicit Nicolans Jo. Mattheus gradū in ca. de puocatione mēstruoz habet vnā aliam descriptionē que ab hac non differt.

Arthemisia: fm circa instans est mater herbarū cui⁹ folia magis cōpetunt vsui me

dicte q̄ radit. **Dia.** in capl. de arthemisia dicit arthemisia tria sunt genera. vñ est q̄ vocat arthemisia monodos. i. mater herbarum q̄ est fructuofar similis absinthio. folia pinguiora z maiora habens z hastas lōgas nascit in maritimis locis lapidosis sabulosis. altera arthemisia tagetes noiatur q̄ tenera est: semē habēs minutū: z vnā hastam folijs plenā z nos lingua latina vocam⁹ tanasia: vel fm quosdā athanasiaz: est z tertia arthemisia que leptafilos dicit. nascit circa fossas z agros flosculū ei⁹ si p̄ruer⁹ sanfuz: ei odorē hz. **Gal.** in sexto simpliciu ait. berē gelif. i. arthemisia: sed text⁹ **Aul.** ij. cañ: nō videt multū p̄on⁹. qz ponit q̄ est abiotanū q̄ cōmuniter nō credit nisi sumpsisse abiotanū pro arthemisia.

Melisa: fm modernoz sniam est ozimū citratū: cui⁹ folia odorē citri hñt etiā citraria dī miroz q̄ **Nicolaus** in isto sirupo hēat. **h.** mellise z inferi⁹ iterū replicat eandē. credo q̄ sit error scriptoris vt ostēdam in alta lra.

Persicaria. i. herba sc̄e Marie. z est herba q̄ hz folia similia plicis signata. ap̄ nos iuxta hortos repit. existimāt q̄ daz q̄ hec sit zinziber caninū vt videt sentire. **Aul.** in. ij. cañ. et putauerūt q̄ dā q̄ ipsa sit piper aque.

Pefozata. i. herba sc̄i Joan. siue fuga demonū siue ipericon: z dī p̄ozata: qz folia ei⁹ hñt foramina pua: i. locs domestic⁹ reperit. **Auer.** i. v. col. ait heufericō. i. ipericō ne lricō: z quidā appellāt hāc herbā cordiale eo q̄ assumlat cordē.

Matricaria et est arthemisiaz ē illa quaz **Dia.** vocat lepta filios: sed **Aul.** in. ij. canoñ. vocat ipam vehuen aliqñ alacoē. z aec quā lōbardi crispulā dicūt: dī ipa meli⁹ oñdā ifra lca. de trocisc⁹ alindaracarō: si de⁹ voluerit.

Mellisa vt dictū fuit: est ozimū citratuz miroz q̄ **Nicola** in isto sirupo hz sup⁹ mellissam: z inferi⁹ iterū hz mellissam: s; exi stimo q̄ sit errore scriptoris. nā **Jo.** **Dat.** grad loco ei⁹ hz abugillissaz. i. lactucā asini. sic cut pz ap̄ **Aul.** i. ij. cañ. i. pprio ca. d. abugillise. z idē de ipa q̄tuor ca. facit vnū sub no mie abugillisse. aliō sub noie hearfelli: aliō sub noie lactuce asini. aliud sub noie semiar z hec apud **Dia.** vocat ancusa. sapiētes vero existimāt q̄ **Nicola** volebat dicere abugillisse: vt dicit **Jo.** **Dat.** z dicunt q̄ loco eius p̄t̄ ponit la cruca vsulit.

Leuisticū apud **Aul.** vocat cheisim: z est semē satis notū: s; ei⁹ genera sūt duo. i. hortulanū z capēstre: hortulanū vero est ppriū illud qd notū est. campestre fm modernozū

opinione ē cordumenū siue carui agreste: z ambe in isto sirupo ingreditur.

Cordumenū fm **Sera.** est carui agreste **Jo.** archulan⁹ in ca de epileſia i electuario qd valet ad oēm epileſiam inquit qz cordumenū ē cardamomū: s; mihi nō plac. liber qui dī albuchasis i tractatu. ij. in ca. de forma stipticadi oleū ad faciendū oleū de lino ait. carui agreste: z ē cordumenū similis ait **Su.** placē. in distinctiōe de ruzaca vt dictū fuit: z hoc p cordumeno intelligit semē leuistici campestris: z hoc semē qd reperitur sub plāra paucedant: hoc ē ex secret⁹ simpliciu **Sirupus** de endiua cui⁹ inuētor fuit gētilis de fulgimeo. **h.** succi endiue: succi esice: añ. li. ij. clarificēt p̄dicti succi ad ignē vt expedit. rosaz vsolarū: lenicule: aq̄ florum nenufaris: pollitrici. añ. ʒ. ʒ. capillorū venetis: ordet mūdi: seminū cōiū maior. frigidorū. añ. ʒ. i. fiat sirupus cū zuccaro: q̄tū sufficit: s; artē z aromattzet cū sandalis albis z rubeis z berberis seminū citonoz: ligni aloes cinamōi: corticū citri. añ. ʒ. i. z vsui resuef.

Iste sirupus fm plurimū est ille q̄rtumur p̄ sirupo de endiua cōposito: tñ sunt q̄ faciunt ipm: fm descriptionez quā super⁹ posuit ex auctoritate frācisci d̄ pedemōriū z sic ambo hñt efficacā. **Epatica** ē he. ba satis nota **Diasco.** vocat ipsam licenā: vt dictuz fuit in sirupo de epatica.

Sirup⁹ ad matricē magistral. **h.** matric⁹: car pobalsami: calami arōatic⁹: ribalsami: sile ris mōtan⁹: castie lignee. añ. ʒ. iij. amli: feniculi: seis carui: pulegi: organ⁹: calamenti: rosis marini: **Epil.** ij. añ. m. i. ligni aloes: oronci: cinamōi añ. ʒ. ij. seis agni cost⁹: culcu. añ. ʒ. iij. radicū mādrago iusq̄ami añ. ʒ. ʒ. melis dispumati: q̄tū sufficit. fiat sirup⁹ fm artem. denf mulierib⁹ habentib⁹ malū stoma cū f̄m z ad passionē matric⁹ mirabilē valz.

Iste sirup⁹ fm istā descriptionē est i vsu in p̄tib⁹ mediolauētib⁹ z d; fieri decoctio cū aq̄ ferrea ad pond⁹ li. i. vini albi odorifert: z omni coquat vsqz ad p̄sumptionē medietat⁹ **Dat.** sil. de ipsa loquit in lra ferugo. matricaria ē arthemisia z illa quā **Dia.** vocat parthemō: s; aul. vocat ipam vehuē. aliqñ alacoē qm idem est. z hec est herba quam lombardi crispulā vocant.

Agn⁹ cast⁹. i. semē notū ē. **Dia.** in q̄t agn⁹ siue aligol latine alexādrina appellata. **Sera.** de ipso duo ca. facit. vnū de arbore qd dicit agn⁹ cast⁹ aliud de piperelle q̄ est semen ei⁹. infra apparebit descriptio troc. de agno casto: z ub meli⁹ ostendā si dño placuerit.

De sirupis

Sirup⁹ de arthemisia. ꝑ. floz arthemisie. m. ij. calameti: folijaturegie: origani: rhimi: tamari: sticados añ. m. j. floz camomille: florū mellilori. sansuci. i. matorane: antheros añ. 3. j. blacte bisatte: calami aroma. añ. 3. iii. cellice. i. spice cellice. 3. j. camedreos: matricarie minoris: betonice abrotani añ. M. 5. acori. prassij folioz rubee matoy: sileris montani añ. 3. j. assari squinantii. anisi: maratri. i. feniculi: ameos añ. 3. vi. fiat decoctio ex istis: et cū melle q̄trum sufficit fiat sirupus.

Iste sirupus est ille q̄ ḡnraliter in vsu est. tñ hodie inueni vnā aliā descriptionē quam describit Nicolaus floren. q̄ etiā est laudata ap̄d nostros doctores de qua vide supra tamē vide vtrāq̄ z elige quā volueris.

Arthemisia. i. altilia siue berēgesif. ꝑa. añ. arthemisia ab inuētoze dicta: vt Plinio placet herba a gētilib⁹ diane ꝑsecrata: nam grece artemis diana dicitur. Macer inq̄t in ꝑtinctio libelli sui herbarū quas dā dicitur carmine vires. herbarū matri dedit arthemisia nomē: cui grec⁹ sermo iustū puto ponere ꝑtino: hnt⁹ opem fert ꝑioz inuenisse diana arthemis grece que dicit. indeq̄ nomē herba tenent zc. fm̄ circa instās est m̄ herbarum.

Folij. i. malabattruz: loco ei⁹ ponat spica aut macisaturegia. i. timbra. ꝑli. inq̄t timbra vero q̄ sit cum illa hec apud nos h̄z vocabulū et aliudaturegia dicta in condimētario genere. serit̄ mense februario.

Antheros grece est flos vn̄i alofantos. i. falsus flos: s̄z hic ꝑ antheros intelligit̄ flos rousmarini: idē Nico. diantheros d̄r q̄ fit de floribus rousmarini: etiā flos ei⁹ d̄r alchihil.

Matricaria minor s̄z plurimū ē sc̄da spēs arthemisie. Dia. de forma ipsius describit. z hec est illa quam hodie tanacetum siue dactyla vocant.

Abrotanū herba ē satis nota. Jo. Sera. in ca. de retētiōe mēstruoz z cura ei⁹ inq̄t sanguisora ē abrotanum. in antidotario in decoctōe ad idropicos dicit: belēgesif ē sāguisora hic text⁹ Sera. nō v̄r ver⁹: nā ipse vult q̄ sāguisora z abrotanū z berēgesif sunt idē sed non est: quia berēgesif: ap̄d Gal. ac Si monem est arthemisia: z nō est abrotanū. vt dicit Joh. Sera. z Aut.

Sirup⁹ cordialis. ꝑ. melisse ligue boutme. i. buglosse: boragis: endiute: lactuce añ. m. ii. seminū cōium frigidoz matoy sandaloz rubeoꝝ acetose añ. 3. j. fiat decoctio: cū aq̄. rosata: aque melisse aque buglosse: aque endiute. aque boraginis: vini granatoꝝ: vini berberoz: agresti: succi rāpioꝝ añ. 3. vi. succi al

bi lib. vi. misce z fiat sirupus fm̄ artē. **Iste sirup⁹ in papia nō est valde in vsu: sed in Mediolano magis. z sine dubio ē cordialis. quia cōfortat corz custodit pericula que accidunt in corde.**

Sirupus de acoro: fm̄ intētiōe dñi magistri Hieronymi de casali physici clarissimi. ꝑ. radicū acori. 3. iii. isopi: calameti origani sicce: melisse buglosse. añ. M. 5. sticados: arabici: polipodij: piperi bont añ. 3. vii. pipertis longi z nigri añ. 3. iii. cynamomi sint: zinziberis sint: sene bone añ. 3. 5. mira. chebulozum: indoz. emblicozum añ. 3. i. 5. sansuci. i. matorane rute betonice: pulegi: saluē añ. 3. vi. harsce: epithimi añ. 3. j. zuccari lib. iiii. fiat sirupus fm̄ artē.

Iste sirup⁹ a modernis practicatib⁹ nō ē valde in vsu: s̄z tpe dñi magri Hiero. magis erat in vsu. z ipse laudat eū ad egritudines neruoz. z ad multa alia. Acoro⁹ fm̄ dia. ē herba venerea vel affrodisia vel pip apū. ꝑli. sup hoc ait. q̄d semp in aquosis nascit̄. Ser. dicit hūeg. i. acoro⁹ z noiā spatella q̄dā vocat̄ ipsum gelā. z ab alijs gladiol⁹ palustris dicitur rubeoꝝ z tritor. 3. iii. ligatoꝝ: um in pecia rara. z ex eis fiat sirupus.

Basce. i. thim⁹. Jo. Sera. in. c. de retētiōe mēstruozum dicit: alfohura: id est alhasce quod idem est.

Sirup⁹ de scabiosa. ꝑ. succi scabiose depurati lib. j. aq̄ decoctiōis ordi capilloꝝ veneris añ q̄tū sufficit: zuccari lib. ii. dissoluti in ꝑdicto succo: z decoctiōe: cui addant coralloꝝ rum rubeoꝝ z tritor. 3. iii. ligatoꝝ: um in pecia rara. z ex eis fiat sirupus.

Iste sirupus in ꝑtibus nostris nō est valde in vsu.

Scabiosa nō est herba satis nota: s̄z miror q̄ nostri auctores de ipsa nō loquunt̄. tñ fm̄ intētiōe Warth. sil. dicit q̄ scabiosa latine grece stibes vel stibeos. z ibi loquit̄ de scabiosa ex auctoritate Dia. sub littera scabiosa: q̄d nō reperitur. v̄r est q̄ Dia. ca. vnū facit de stibeos: s̄z ignoro q̄ illud sit de scabiosa sed fm̄ intētiōe Warth. idē est. Loco regius in cap. de russi in fine capitū. inquit sic sed quia scabiosa confert in hac passione et parum de ea dicitur ab auctorib⁹. idē hos versus nota. Urbanus ꝑ se nescit ꝑtū scabiose. Nā purgat pectus q̄d cōpunit erga senectus. Purgat pulmonem lateris q̄ si mul regione. Rūpit apostemta lenit virtute probata. Emplastra foris necat antra: cemtribus horis. Intus potatur: z sic vn̄ euacuatur.

Sirupus de betonica. ꝑ. betonice. m. i. rute
celandonte: fragarie: eufragie: leuistici: pu-
legij: camedreos: rois marint: origani: foli
orū lauri: saluie ꝑ sopi: liquiritie rubec. i. ru-
bee tinctozū. garlofilate. i. sanamūde. añ. m
ꝑ. seminis amli: aneti: ameos: petrosilij la-
ctuce: ana. ꝑ. i. ꝑ. rosarū florū boraginis. añ.
ꝑ. i. fiat ex ipsis decoctioz cum zuccaro albo
fiat sirupus.

¶ Iste sirupus apud nos nō est in vsu. Sed
in Mediolano vtuntur ipso.

¶ Betonica vero est herba satis nota. Dia.
vocat ipsam betonicam Serap. in ca. de be-
tonica dicit plurimuz qđ ex ea administrat
sunt folia. Galien⁹ in septimo simpliciū di-
cit cestrū latine dictū betonica. Wacer. ait.
Betonicaꝑ soliti sunt cestron dicere greci.
vetones in hy spātia eā que betonica dicit
in gallia. in Italia auteꝑ sarratula. a grecis
cestron dicit. Auerrots quito col. ait. alchī
som q̄ in latino dicit betonica z i persica lin-
gua berahuez.

¶ Fragaria herba est ferens fragra. z gra-
num ipsum scđm Wat. siluaticū est granum
acerofum ei⁹ planta similis pētafitoni est: q̄
propter ꝑli. in cap. de qñqz folio dicit. qñqz
foliū fragra gignere: non q̄ illud sit qñqz fo-
liū quo nos vtuntur in medicinis: sed ad eius
similitudinē. s. a numero foliozū qñqz foliuz
appellauit. apud nos vero fragra sunt fruct⁹:
qui qñ maturescūt rubicūdi efficiuntur: z sa-
tis moti sunt.

¶ Eufragia est herba q̄ in pratis ac alibi in
uenit. z fm Martheū siluaticū est herba ad
hil. z laudat ipam: quia medetur egritudini
bus oculozum.

Sirupus de lupulis. ꝑ. succi lupuloꝝ lib.
ij. succi fumi terre lib. i. purificent succi z cū
lib. iij. zuccari fiat sirupus.

¶ Iste sirupus apud nos nō est in vsu. Lu-
pulus vero fm Desue est species volubil⁹ z
est habēs folia similia citrulo cui⁹ flos est si-
cut ampule adherētes. ipsa vero planta duz
est recens in principio ortus sui comedit
cima ipsius. Petrus de crescentijs dicit hu-
milus. i. leuertiho flos ei⁹. ꝑpter siccationē
maximā suā seruatur per lōgissimū tempus
in stute sua ita q̄ vulgar⁹ opinio est q̄ nūq̄
putrefcat. z est acuti odoris z fortis hec apud
nos in hortis reperitur.

Sirupus de buglossa. ꝑ. succi buglosse: suc-
ci boraginis ana. lib. ij. succi pomozū dulci-
um lib. i. ꝑ. folituloꝝ sene. z. iij. croci. z. ij. fo-
liculi sene z crocus ponant in infusione per
diē z noctē in parū aque z cū illa infusione

fiat decoctio: z cū succi z lib. iij. zuccari fiat
sirupus fm artem.

¶ Iste sirupus in vsu nō est apud nos. bu-
glossa vero herba est satis nota. Galie. i. vi.
simpl⁹. dicit lisen althaur. i. lingua bouis. Ibi
do. ait buglossa a grec⁹ dicta eo q̄ folia asp-
rima ad modū lingue bouis hēat. Aut. i. ij.
casī. de ea loquitur in tribus locis. v. z in ca.
de chēz auguen. z in cap. de lingua bouis: z
in capi de maru. z fm quosdā habet optio
q̄ ipse Aut. nō cognouit verā buglossam.
Sirupus de succo endiuie. ꝑ. succi endiue
depurati: lib. viij. zuccari tabarzet li. v. ꝑ. si-
at sirup⁹ fm artem.

¶ Iste sirupus apud oēs generaliter est in
vsu: z miror q̄ descriptio sua ab auctoribus
auctenticis nō reperiat: vnde qñ doctor or-
dinat sirupū de endiua simpl⁹ de isto sp̄ in-
telligitur. z est sirupus de endiua simplex
vel sirup⁹ de succo endiue supra posite fue-
runt due descriptioes: sed sunt descriptio-
nes sirup⁹ de endiua cōpositi.

Sirupus rosarū ex infusione rosarū siccaꝑ
ꝑ. infusions rosarū siccarū zuccari. añ. lib.
ij. coquatur z coles z fiat sirupus scđm artem.

¶ Modus autē faciēdi infusione rosarū sic-
carū est sicut fit ex rosīs viridib⁹: cuius de-
scriptioe ipsius supra posui: z scias q̄ etiaꝑ
ista descriptio. aliquid vrimur tamē raro si eēt
aliquis q̄ veller facere sirupū rosarū soluti-
uum videat descriptioes suā apud Aut. in
tertio casī. in fen. xxij. in ca. de solutuis sed
non est in vsu.

Rob de ribes. ꝑ. succi ribes lib. x. decoquat
cū facilitate vsqz dū cōsumat tertia ipsius
deinde coles z dimittetur residere vsqz duz
clarefcat: deinde coquat cū multa facilita-
te in vase vitreo vsqz dū hēat spissitudinem
aut exponat soli vsqz dū piguescat z seruet

¶ Rob vero apud arabes est succus cuiusdā
fruct⁹ coc⁹ ad spissitudinē vt seruari possit
Aut. in. v. casī. in. vi. tractatu ponit differē-
tiaz q̄ est inter sirupū z robuz: z ait q̄ sirup⁹
sunt decoctiones z succi inspissati cū dulce-
dine z robuz sunt succi inspissati per se ipos
Gal in lib. secretozū in capi. de frenesi z tuf
si sicca z febre cōclusa ait. coagulatum z est
rob: tamē scias quādo simpliciter reperitur
rob intelligitur mustum coctum.

¶ Ribes scđm Serap. est planta habēs ca-
paeolos recentes rubeos ad virtutē ten-
dētes. in fine ca. ait. z puta uerūt aliqui me-
dicozū q̄ sit illa quā nos nominamus aceto-
sam. i. lapaciū: z putauerūt alij q̄ ipa sit gra-
nū acetosum qđ deserē ex corascent z Bul-

De sirupis

placen. aut ribes. i. acetosa vel acetosella qd non credit. na aliud est ribes aliud est acetosa veru est q ambe vident habere eandem virtutē: s3 non sunt eadē. **Rub.** in. ij. cast. in capt. de ribes ait. inest ei virtus acetositatis citri agreste. et fit in Damasco sirup^o de ribes qui deferret ad nos et vtimur ipso.

Rob de agresta modus eius est sicut rob de ribes sed in vsu non est.

Rob de cornibus valēs sicut rob de agresta **Re.** succi cornū: et pprie qbus est mediatio inter maturitatem et acerbitatem et operatio eius est sicut rob de ribes.

Coronu est fructus similis oliue: s3 oblongus apud nos in hortis nascit. hoc apud dia. vocat carnea arbor. i. cornea semen habet simile oliue s3 paulo oblongi^o et viride: qd cum maturu fuerit obruffi coloris est. existimant quidā q iste sit fruct^o q apud **Rub.** in. ii. cano. vocat maurā. **Quid** me^o ha. primo ait. **Cor** na que et in duris herentia moza ruberis: et **Virgilius.** Actum infelicem bacas lapido saqz corna dant rami.

Rob de sumach non est in vsu: sumach s3 a ut. aliud est corascent: et aliud est sent min^o coraseno rubeū: lēris similitudinē hīs: et ē conueniēs ei cui conueniūt acatia: et rosa etc. **Se.** ra. cap. de sumach dicit ex auctoritate dia. sumach sunt qdā qui noiant ipm aduratio et est sumach cibus in arabico est plāta que dicitur ros barfodisticos. et est i arabico sumach conioz: et est arbor nascēs in locis saxosis: cuius lōgitudine est duoz brachioz: folia hīs oblonga: quoz color vergit ad rubeū: s3 sanguinis grana h3 in magnitudine lērisci altquantulū lata. iuuamētū eius est in cortice granorū. **Sal.** melius qd est in tota arbore est cortex grant ei^o et succus ei^o fm circa in stās ei^o granū per quattuor annos seruat.

Rob de moris scenti: id est moris celsi non est in vsu.

Sectioni de sirupis et robur fm intētionē diu Mesue et alioz doctoroz hoc loco finem imponim^o. **Pr**am^o modo sermonē nrm in sectionē de decoctionib^o. **Illuminet** igit sensus et corda nra ille q est lux veritas et vita.

De decoctionibus fm diuum Mesue ac alios doctores.

Decoctio capilloz ve. Mesue in suo antidotario. **Re.** capi. ve. 3. i. s. sumiterre. 3. j. lupuli violarū siccarū: añ. 3. viii. prunoz numero xl. iubebe numero xx. coquant in lib. iii. aq cū facilitate vsqz dū redeat ad lib. j. et puce in ea cassie fistule: mundate a cortice sua. 3. iii. ramarindo. 3. ii. siracost. 3. j. reubarba-

ri boni. 3. iii. frices manib^o et colez et ppinetu r ius in mane: et qiqz ponit loci aque leri capunt: id est aq lactis vel casei lib. iiii.

Decoctio pro est apozima diuersaz medt cinarum. i. aq in qua medicie coquunt. id est in ca. de tussi humida h3 vnā aliā descriptiōnē. s3 non est eadem in fine decoctiois dicit et si voluer^o accipe ex hac decoctōe lt. ii. et cū mei hueg. i. vino cocto et zuccari. 3. x. fiat sirupus et p ista verba que dicit Mesue existimant quidam q ex illa decoctōe pot fieri sirupus de capillo veneris.

Capill^o veneris apud aut. in. ii. can. vocat bescegnascē. et dicit q est coriadrū purei. et persice est bescegnascen. et sirace est capillus porcini: et arabice est capill^o algul. **Si.** dicit capillū eneris vocatū siue q eleasos post alopicia capillos recreat: vel q capillo rum fluozes coerceat: vel q fit virgulis nigris leuib^o cū splendore quasi capilli: eius spēs fm modernoz opinionē sunt tres. i. capill^o veneris q satis est notus: poltricus qd herba est q in puteis reperit: et adiantho qd similitudinē h3 capilloz veneris: et hec iuxta fossos reperit: et sic iste tres spēs in virtute differūt parū ab unice.

Siracost est spēs mane sicut apparet apud **Aut.** in. ij. can. in. c. de māna. et dicit quidā sapiētes q siracost est deterior alijs speciebus manne.

Decoctio de epithimo fm **Rasim** in. ix. almā. in ca. de melācolia. **Re.** mira. indo. 3. x. poipodij. 3. v. sene. 3. ix. turbith. 3. iii. sticados. 3. x. psillulaz. enucleataz. 3. x. epithimi cretensis. 3. x. oia excepto epithimo in trib^o libris aque coquēda sunt donec ad vnā lib. et mediā redeat. et cū hoc factū fuerit addat epithimū: et illico ab igne remoueat et dimittatur donec infrigidari ceperint cumqz infrigidata fuerint mambus fricata. colentur et vsu referuentur.

Hec decoctio de epithimo fm alijs: ē illa de q intellexit **Ra.** in hoc. ix. i. c. de emorroidib^o et fistulis. et ragadys in fine pfectōis de scozia ferri cū dicit: pfectiā cum apozimate emblicoz: sic in. c. de mītia noiam^o. s3 si bñ cōsiderem^o ista non est apozima emblicoz: de q **Rasim** intellegit: q ibi non ingrediunt emblici vey poti^o apozima de q intelligere debem^o est illa q ponit **Ra.** in fine dicti ca. de melācolia. in deseri. electuarij lērificāz in q ingrediunt mītra. chebulz: et emblici hoc mō. **Re.** mira. che. embli. añ. numero. xx. terant: et in tribus libris aque coquātur donec ad vnā m redeant: et colentur. et pfecto de isto apoz-

mate intelligere debemus: vt voluit sapientes: et eam ponere in dicta confectione de scoria ferri et non decoctionem de epithimo que non conuenit: et in casu: hinc declaratione dicte confectionis: dictum sit de bere intelligi decoctionem de epithimo superius scriptam.

¶ Decoctio communis sive magistri Petri de tussignana. in capi. de paralesi: tremore: tortura et spasmo de repletionem. Re. ordei. 3. iiii. prunorum numero. xii. liquorice: tamarindorum: anisi feniculi: ana. 3. s. aque. lib. iii. bulliant simul vsq; ad consumptionem tertie partis lento igne et coferuet.

¶ Hec decoctio apud nos est multum in vsu: sed sunt ex hominibus que faciunt ipsam per aliam sive voluntate doctorum: et si sive ista descriptione facere volueris addant in fine decoctionis iaz dicte buglose et boraginis ana: paruz: et vsui reserua: et quanto rectior tanto melior: in ampullis de vitro melius coferuat. **¶** Ido. dicitur quod ampulla est dicta quasi ampla bulla. similis est enim in rotunditate bullis que ex spu mis aquarum fiunt: atque ita inflant vento.

¶ Decoctio pectoralis sive Bart. montagnanum in suo antidotario. Re. caricarum pinguium. i. si cui siccarum. 3. vi. dactylorum pinguium: prassij. 3. i. seminis apij: feniculi: passularum: capillo ruz veneris: i. sopi. liquorice ana. 3. v. coquantur omnia in lib. xiiii. aque vsq; ad consumptionem medietatis: et coletur et fiat decoctio.

¶ Hec decoctio fit ex vasis interdictis: sunt quidam que faciunt ipsam magistraliter: et sunt que dam qui faciunt ipsam sive aliam descriptionem sicut est interdictio medicorum.

¶ De trociscis sive sententia domini Mesue et aliorum doctorum.

¶ Confectio galie muscate. Re. r. alooes crudi boni et electi. 3. v. ambre. 3. iij. musci bōi. 3. i. glutis draganti. 3. i. gummi draganti: et aqua rose. q. s. ad miscendum ea fiat trociscus miles folij mirte et sigillatur et reponantur in vase vitri: et admixtrentur: et apud alios dissoluatur ambra in vase vitreo cum oleo de ben pauco: et conficiantur cetera cum eo.

¶ Hec confectio apud apothecarios est multum in vsu. et maxie sive ista descri. et dixerunt sapientes quod ista descriptio dicitur in pfectionibus ac electuariis que sunt ex auctoritate ipsius Mesue. **¶** Nico. in suo antidoto. hinc aliam descri. pfectionis galie muscate que etiam est in vsu sapientes dixerunt quod etiam sive ista descri. dicitur fieri et admixtrentur in pfectionibus ac alijs que sunt ex auctoritate nicolai. ex hominibus que vocat trociscos dicitur galia muscata. **¶** De. et dicitur quod galia dicitur a dā pincta sic nosata. **¶** Sui. plac. inqt. gal-

lia dicitur a dā dicitur herba que galla odorifera appellatur: Sera. de gallia ca. facit: et dicit quod est such. **¶** Ralis in nono almāsonis describit trociscos muscatis: sive non sunt idem: de quibus infra.

¶ Trociscus autem dicitur a trocos quod est rota: quia trociscus est factus ad modum rote **¶** Simo. Zan. in qt. trociscus dicitur a trocos greco quod est rota vel aliquid sive rotundum. **¶** De. dicit quod fiat trociscus sive folijs mirthy. hodierni apothecarij. non faciunt ipsos illo modo: sive faciunt ad modum rote currentis: vt est notum **¶** De. dicit quod predicti trocisci debent sigillari. liber autem que dicitur bulcasim in tractatu. ij. docet modum faciendi sigillum quo sigillant trocisci. et fit sigillum ex ligno ebant aut buri: aut eboris aut alterius rei.

¶ Oleum dicitur ben. i. de granis bene quod vocatur bala minum et non muscelinum vt quidam putauerunt et faciendi modum ponit **¶** De. de quo infra.

¶ Confectio galie febeline non est in vsu: tamen ingreditur in confectione aromatici nardini: sed loco eius sunt qui ponunt galliam muscatam.

¶ Confectio galie alefangine: et est interpretatio de aromatibus. et est illa de qua antiqui conderant: et de qua plurimum loquuntur. **¶** Re. bonorum emblicorum abiectis ossibus. 3. iij. cōterant cōteratione grossa: et ponantur in vase vitreo. fundatur eos aqua rosate bone et electe infusionis rosarum siccarum et corticum citrorum lib. 5. et stringatur os vasis et dimittatur per dies tres: deinde fundantur in eis aqua predicta infusionis. 3. iij. et in crastinum fiat sicut vsus quo emblicorum virum in aqua impressa sit tunc sive. **¶** Re. ligni alooes boni. 3. viij. ramie. 3. i. s. rosarum. 3. x. gario. 3. x. spice idem. 3. sandali curru aromatici. 3. iij. gummi arab. 3. vi. terant omnia sicut alcohol. i. subtiliter: sicut sunt arbori solares et fundantur super ea parum succi infusionis predicta emblicorum et terantur cum eo vsq; dum totum in eo paulatim fundatur. vitio vero aromatizet cum. 3. i. camphore et ambre 3. ij. musci bōi. 3. ij. fiant inde trocisci et sigillentur. sicut dicitur: et ponatur in vase vitreo et admixtrentur.

¶ Hec pfectio istius galie sive interdictio me. eius interpretatio est de aromatibus que apud nos est in vsu. **¶** Liber que dicitur bulchaf docet modum faciendi trocisci de gallia et inqt: si vis facere trociscos alios dicitur such i. gallia: sive non sunt idem. **¶** Infra autem. quod est transiuerit super eos annus erit gallia bona: et quanto amplius tempus habuerit tanto erit gallia melior: et galie que tuor sunt species. s. gallia ex musco et gallia ex veteribus et ex corio et ex aqua opatio galie ex musco est illa que dicitur: et iterabo opatio eius breuiter quod ramich fuerit sicca et est que accipias ex muscorum teras ipsas se: et teras ramich per se: et teras cum cribro mediocri et pulce super ipsas mu. in q. a. i. vase que arabico: salachia cum

oleo de cheiriant zabath: et factrociscos et
eristimār qdā sapiētes q̄ isti trocisci sunt il-
lud quod nos zebeth vocam⁹. Simō ianueſ
inquit in iſa gallia muſcata dicebat iudeus
vocari zebet arabice nos ſenerā vocam⁹ zc.

Confectio trociscoꝝ diarodon. ꝑ. folioꝝ ro-
ſarum rubeaz aur. vi. spice aromatice. i. nar-
di au. ij. liq̄ritie au. iij. ligni aloes aur. ij. ſpo-
diij. au. j. croci aur. ſ. maſticis. ʒ. ij. ꝑſice cum
vino albo z ſiant inde trocisci.

Trocisci diarodon fm̄ Wat. ſil. ſunt troc-
isci de roſis: tñ fm̄ intentionez Deſue aliud
ſunt tro. diarodon z aliud ſunt tro. de roſis:
vt apparebit qd̄ ipe Deſue aliā deſcriptioez
facit z de hac debēt fieri due deſcriptiones
quarū vna eſt iſta dñi Deſue: q̄ ſolum d̄z ad
miniſtrari in ſuis cōfectionib⁹: vt eſt in dia-
rondon. z in electuario de gemmis z in alijs.
Alia ꝑo deſcriptio eſt ex auctoritate Alico.
z illa d̄z adminiſtrari in ſuis cōfectionibus vt
docet ipe Aulic. in. v. caſi. h̄z trociscos de ro-
ſis noiātos diarodon: ſed non ſunt in vſu.

Confectio tro. de roſis. ꝑ. folioꝝ roſarū. ʒ. x.
liq̄ritie. ʒ. v. spice aromatice. i. nardi. ʒ. ij. ꝑ
conſice cum vino albo. z ſi laxatiuum facere
volueris adde ſcamonea. ʒ. iij. z reſeruentur

Iſti tro ſunt illi quibus nos vtimur. adez
inferius h̄z vnā aliā deſcriptionē. h̄z hec eſt
nobilitoz illa. Aul. i. v. caſi. h̄z multas deſcri-
ptiones: quarū prima deſcriptio eſt de roſis
vniuerſalis. ſcda ē de roſis aſclepiadis. ter-
tia eſt de roſis cū ſcamonea: z iſte eedē ſunt
cum illis dñi Deſue addendo ſcamonea: vt
dicit ipe: alij faciunt cū ſpodio: alij cū ſpica
z ſic de ſingulis: ſed non ſunt in vſu. Raſ. in
nono almā. in. c. de his q̄ cōfortant ſtomacū
z cibozū ꝑficiūt digeſtionē. h̄z vnā altam de-
ſcriptionē. z in. x. Almā. in. c. de quotidiana
que vocat ſlegmatica habet vnā aliā deſcri-
ptionē quā noiāt de roſis cōpletis: ſed non
eſt in vſu.

Confectio trocisci. de roſis z de eupatorio. ꝑ.
folioꝝ roſaz. ʒ. viii. spice. ʒ. iiii. rauedſeni. i.
reubar. ʒ. iiii. ſpodij. ʒ. i. ſ. liq̄ritie. ʒ. iiii. ꝑ.
z ſucci eupatorii. ʒ. x. ſiant trocisci cum tere-
mabin. id eſt manna.

Iſde deſcriptio iſtoꝝ trociscoꝝ de roſis et
de eupatorio apud nos eſt multū in vſu: ro-
ſa ſlos eſt ſatis notū. Pl. ait. Roſa naſcitur
ſpina veri⁹ q̄ fructice: in cibo quoqz ꝑuent-
ens: illic etiā iocundi odoris q̄ius anguſti
fm̄ circa niſtans: roſa ſicca z viridis compe-
tit vſui medicine: z eſt magne efficacie. ſpe-
cies autē roſe ſunt multe. nā eſt roſa aſini q̄
neremiſch d̄z ſiue peonia: z eſt roſa regia. i.

ſtaphiſagria: z eſt roſa vinee. i. ſlos ſpine: et
albe: z eſt roſa zamen. i. maluauiſci: z eſt ro-
ſa perſica. i. rubea: qm̄ a perſia habuit ortū.
z eſt roſa canina. i. plāta in cui⁹ radice naſci-
tur fungus ex quo ſit ipoquiſtididos: z eſt
roſa marina que apud quofdā corona mon-
tis ſiue roſis marini dicit: z ſic de ſingulis.

Trocisci de roſis. ꝑ. roſaz. ʒ. iiii. ligni aloes
ʒ. ii. maſticis. ʒ. i. ꝑ. ſ. nardi: cinamomi
caſſie lignee: floꝝ ſquināti añ. ʒ. i. fac troc. i.

Iſta vero deſcriptio apud nos non eſt in
vſu: ſed illā quavimur ſupraſcripti: Deſue
iquit q̄ ꝑdicti trocisci dñi fieri: cuz vino z aq̄
decoctionis radicū: ſed nō ſpecificat q̄ ſunt
ille radices q̄ dñi ponit: h̄z ſapiētes credūt q̄
q̄ ſimpliciter reperit radicū intelligitur de
quinqz q̄ ſunt ꝑꝑue iſte. ſ. feniculi: apii: bu-
ſci: petroſelini z ſparagi: z ſic iſte quinqz ra-
dices debēt bullire in aqua: z de illa aqua q̄
erit decoctio debēt fieri ꝑdicti trocisci.

Sucahal erſi. z eſt gallia magna ſiue rega-
lis. ꝑ. ſucci albelach lib. i. bulliat ebullitōe
vna: deinde coletur z ꝑroſciat ſuper ipſum
gallarū recentū cōſtitratū cōſtititōe vltima. ʒ.
iij. z bulliat donec ſiant ſicut mel currēs: de
inde. ꝑ. folioꝝ roſarū. ʒ. ʒ. cardamomi lin-
gue auis. i. ſemis fragant: gartofiloꝝ: nucis
muſcate: maſti. ligni aloes añ. ʒ. vii. ꝑ. darſe-
ni. ʒ. iiii. ſandaſi: mahazari. i. citrim. ʒ. v. cro-
ci. ʒ. v. gūmi arabi. ʒ. j. terā z cribelent: z mi-
ſce cū ꝑdictis: z expāde ſup mamore inſicto
oleo amgdalaz donec ſicceſ. deinde pulue-
riſet ſicut alcohol: z aromatizeſ cum muſci
aur. ʒ. deinde cuz aqua roſata. ſiant trocisci
ſubtilis z ſecentur in vmbra.

Iſta deſcriptio iſtius gallie nō eſt in vſu
fm̄ intentionē Deſue eſt gallia magna ſiue
regalis: id eſt imperialis.

Albelach fm̄ miſtos ſunt dactili immatu-
ri. Supra poſui ſirupū de albelach z ibi oſtē-
dit q̄ Aul. in. ij. caſi. in ca. de gallia inq̄t. gal-
la vera eſt ſima facta ex eblicis nūc autem
qm̄ illud eſt difficile ſumit ꝑd̄ ipſoz d̄ gal-
lis z albellam: qd̄ eſt albelach: vt dicit gen-
tilis: z ſunt ꝑꝑue dactili immaturi.

Darſeni eſt cinamomū groſſum: h̄z lumen
apothecarioꝝ vlt̄ veri⁹ tenebra exponit q̄ eſt
cinamomum electum qd̄ non eſt: ſicut oſten-
ſum fuit ſupra in cōfectione de cinamomo.

Confectio ramich que eſt medicina com-
poſita: z recipitur in alijs medicinis. ꝑ. ſuc-
ci herbe acetofe. ʒ. xvj. bulliat ebullitōe vna
cū. ʒ. j. roſarum z. ʒ. ii. granoz mirtilozū: et
coletur: z miſce cū eo galliarum recentium

z humidarū tritarum vltima cōstritōe. 3. iij. z coquatur adhuc deinde puluerizet super ea foliozū rosarū. 3. i. sandali mahazari. i. citrini. 3. i. z quarta. i. 3. ij. gūmi arabici. 3. i. 5. carnuzum mach. i. rois sirtaci: spodij ana. 3. viij. succi agreste. 3. viij. succi granorū: mitti tritorū cōstritione vltima. 3. iij. ligni aloes. gariofilozū: macis: mucis muscate. añ. 3. iij. in uoluanf oia simul: z expāde in scutella lapidea vsq; dum siccent. deinde tere sicut al cohel. i. subtiliter sicut arthomi solis: z cū cā phoze aur. i. z aqua rosata fac troc. subtiles z eritca in umbra: z apd altos loco succi acetose ponit succi citoniorū acetosorū imaturorū tantū idē: z quidā sunt qui aromatizant cum musci. 3. vnius quarta.

¶ Hec pfectio ramich seu trocisci d' ramich z apud nos est multū in vsu: z vrimur multū in alijs cōfectionib' s'z descriptōes ipsi' sūt diuere fm diuersitatē medicorū. nā eti' descriptio reperit etiā apd Sera. i. suis simpli cibis: qui sic ait. ramich est gallia seu materia ex qua fit gallia: z dicit q' accipit ex multis spēb': et aliquādo accipit ex dactil' imaturis: z aliquādo accipit ex gallis: z aliquādo accipit ex corticib' granatorum z ex herbis aspis z oēs species et' granorū frigide z s'riptice z ipsum est radix such. i. gallie zc. inferi' docet modū faciēdi: sed nō est simil' isti Desue. liber q' d' albuchasis in tractatu scdo habet vnā aliā descriptiōē q' fit ex puluis bonis rubeis z alijs: sed non fit. nobilior vero omnium est hec. d. Desue.

¶ Desue i q' succi herbe acetose. i. lapacti acuti quidā crediderūt q' esset ribes: s'z non est: si autē habere nō poteris succū acetose pone succū citiorū imaturorū ad pōd' eoz.

Trocisci de cāphora. Be. folioz rosarū. 3. iij. spodij. 3. ij. sandalo. citri. 3. ij. 5. croci. 3. i. liq' ritte. 3. ij. seis citruli: melōis: cucumeris z curbite: dragāt: gūmi. f. gūmi ara. spice. añ. 3. i. ligni aloes: cardamomi: amili. i. amidi. cāphoze. ana. 3. i. partes duas. f. 3. ij. zucca rit abarzet. i. albi: z terentabin. i. māne añ. 3. iij. spice cū mucillagine psilij: z aq' rosata.

¶ Hī trocisci apud nos sunt in vsu. z maxie fm istā descriptiōē Aui. in qnto cañ. habz qnq; descriptōes: s'z nō vrimur illis etiā Basis in decimo almāforis in ca: de febre ethica hz vnā aliā descriptiōē: s'z nō est in vsu.

¶ Cāphora fm Aui. z Sera. est gūmi arboris. s'z Sera. de ipsa meli' loquit' dicēs: q' cāphora est gūmi arboris nascēs in partib' illis: z est gūmi mac'lati coloris rubei z lignū ei' est albū tenerū q' si velit fieri in grū: cā-

phora reperit in corde ligni arboris in petijs ligni q' sunt ibi int' extense. Auerrōis in qnto colliget dicit. ambra est vna ex speciebus camphoze q' outur in fontibus maris.

¶ Modus faciēdi mucillaginē psilij qd est semē factū ad modū pulicis opz q' accipiat psilū z mūdef a foridib' suis in pōdere lib. i. z postea ponat supra ipm aque calide lib. iij. aut minus: fm q' tu volueris magis vel min' pingue mucillaginē: z dimitte per noctē: in mane vero calefacias parū pdictum psilū cū aqua post hoc pone ipm in pecta: v' sacculo facto ex tela lini fortis nouaz grossa z stringe os suū cum ligamēto fortiter ne aliquid de psilio lubricet extra: deinde fortiter exprimat. tñ q' ibi nihil de mucillagine remaneat: z vtere vbi oportet.

Trocisci d' Reubarbaro. Be. raued boni. i. reubarbari. 3. x. succi eupatorij. 3. iij. rosarū. 3. iij. spice amili: rubei tinctoz: seis apti: absinthij. assari. añ. 3. i. amigdalaz amara. 3. iij. z fiant troc. aur. i.

¶ Hī trocisci apud nos sunt multū in vsu. z maxime fm istā descriptiōē. Aui. in qnto cañ. habet vnā aliā descriptiōē q' quasi idē est. Basis in nono Almāforis. in cap. de dolore epatis habet troc. de raued. i. de reubarbaro: sed nō sunt in vsu. Desue uō ponit cū quo liqre debeāt fieri isti trocisci: sed fm quosdā debent cōponi cū succo de eupatorio: z sic conficiuntur.

Trocisci de spodio. Be. spodij 3. iij. rosarū rubeaz. 3. viij. seis portulace: succi liqri. añ. 3. ij. spice cū mucillagine psilij z fac trociscos 3. i. z da cū succo mali granati: z alij addiderunt quattuor seminum gūmi ara. dragant croc. ana. 3. i. 5.

¶ Hī trocisci sunt in vsu: z maxime fm istā descriptiōē ipse Desue dicit q' dñt fieri pdicti trocisci ex illis q' triuor reb'. inferi' vero ait q' alij addiderunt quattuor seminū. i. quattuor semina cōia frigida matorā: gūmi ara. dragantū z crocū: z sic dñt fieri. q' sunt multe efficacie. Aui. in. v. ca. hz vnā descriptiōē: z dicunt troc. de spodio cū terentabin: z sunt quasi idē: Basis in. ix. almāforis in ca. de fluxu vētris hz vnā aliā. z in. x. almāforis in ca. d' febril' ex qb' accidit frig' z calor similiter hz vnā aliā: z in eodē tractatu in capi. de febre ethica habet vnā aliā: sed non sunt in vsu.

¶ Spodiū fm Aui. in scdo cañ. est radix cānarū adustarū. Auerrōis autē in qnto colliget. dicit tñ basir. i. spodiū carbo est nodorum arundinū adustaz. nos vero loco spodij vrim

mur esse elephantis combusto: de quo circa instans ait spodium os est elephantis combustum: elephas habet ossa solida ut sunt dentes et illa non comburentur: sed ad diuersa officia artificia seruantur. sophisticat sepe ex radice cuiusdam cane pube: quibus ex ossibus canis pube: quibus ex marmore pube hoc nimis poderosum est. vñ eligendum est subalbidum et valde leue et grossum: quod in puluere facile adulteratur et vix cognoscitur.

Trocisci d' spodio cum semine acetose. **R.** ros. ru. beaz. 3. xii. spodij. 3. x. semis acetose. 3. vi. se. portula. seis coriandrorum infusionem i acetum et torrefactorum et pulpe: sumach. an. 3. ii. 5. amli. af. si. 3. i. 5. office cum succo agreste. **I.** Isti trocisci etiam in usu sunt. au. i. v. ca. hystroc. d' spodio cum sale acetose: idem non sunt. **C.** Coriandrum est semine satis notum. Infusorum i acetum. i. pparatorum modum torrefacendi coriandrum opus calefacere patellam ad ignem. deinde supra semine coriandri ponatur: et cum aliquo istrumento misceatur: et hoc factas tantum quod sit bene torrefactum: et vtere vbi opus.

G. Gummi arab. fm. sera. ex auctore dia. e gummi quod reperitur super arboris acati sic alte species gummi et meli ex eo est illud quod est ex hac arboris quod est simile hemicul i figura sua: color eius est sic ut vitellus: et non habet lignum. Modum assandi ipse docet lib. q. di. bu. chaf. in tracta. ii. et eius modus iste est. accipiat gummi ara. et frangat in frustra ad magnitudinem orobi: deinde accipiat patellam calefactam auferat ab igne ponatur super ea gummi ara. et misceatur bene sine intermissione donec albescat: et si non albescit prius vice fiat iterum ut prius donec fiat albidum. eodem modo de dragantorum ac gummi amigdarum dicendum est.

Trocisci de berberis. **R.** berbe. aur succi eorum spodij: succi liquirite et seis portula. an. 3. iii. ros. 3. vi. spi. croci amli. i. amidi. draganti an. 3. i. seis citruli. 3. iii. cafeze. 3. 5. office cum terentia bin. i. mana. **I.** Isti trocisci apud nos sunt in usu maxime fm ista descriptio. quod idem inferius describit vna alia descriptio. hystroc. ista est nobilitior. Aut. i. v. ca. hystroc. vii. descriptioes que in usu non sunt. et hystroc. in. ir. almā. i. ea. de dolore epatis hystroc. vna alia descriptio. quod non est in usu. **Berberis** apud Aut. i. in. u. ca. nominat amberberis et apud dia. vocant oria chatos. i. spina acuta: et arbor que in partibus nostris vixit nascitur. eius fructus exprimitur et fit ex eo vinum: quod apud herbatricos dicitur vinum d' crispino. et apud modernos ex succo ipsius fit iucium: et fm multos hec est arbor mali gnati siluestris que a Sera. darsis habet vocat. Sapientes habent hoc p' secreto. **Citruli** est cucumer cuius forma longior et maior est nro et sunt que loco eius ponunt seia cucumeris vsualis: ille vero que d' non uo scripsit dicit seis citruli an. 3. iii. 5. ille textus huius est ebreus et falsus nona regula est iter medicos ac apothecarios que ana signat duas vel plures

res esse acceptas sed hic non intellegitur nisi semine citruli: quod propter illa dictio ana non conuenit **Trocisci** de absinthio. **R.** ros. absinthij: amli. an. 3. u. raue. i. reubarbari: succi eupatorij: affari apij. amigda. amararum: spice: mastice: et folij an. 3. i. fac troc. cum succo endiuie.

I. Isti trocisci in usu sunt: et maxime fm ista descriptio. Aut. in. v. ca. hystroc. duas descriptioes: hystroc. nulla earum est eadem huius. **Absinthium** hystroc. dia. est notum: cuius probabile est porticum et capadocium nascens in montibus. vñ nomen accepit a terra infra habent due alte species. **P.** Isti dicitur plurimum esse gnia fandonicum appellatur a ciuitate gallie porticum de portu: vbi pecora illo piguescunt: et ob id sine felle repunt: neque alio porticum multum italico amari: hystroc. medulla portici dulcis. hystroc. absinthium: quod hic itedim est absinthium porticum vel romanum vel commune: quod satis est notum. **S.** Solij. i. malabatrum. raro succum: hystroc. locos ponimus macem aliquam sicca.

Trocisci de eupatorio. **R.** terentia. i. manne succi eupatorij. an. 3. i. rosarum. 3. 5. spice. i. nardi. 3. iii. raue. i. reubarbari. affari. i. affare bacare amli. an. 3. ii. 5. spodij. 3. iii. 5. fac troc. cum succo herbarum. **I.** Isti trocisci sunt in usu. Eupatorium vero fm Gul. placet. et circa instans est salua agrestis: hystroc. hoc vñ attenuat a snia dia. nam dicitur esse eupatorium vocatur greci radicem agrimonie. eo quod diuretica sit valde: et fm eundem marubium. quod eupatorium vocauerunt: hystroc. modernum distinxerunt per alias herbas. **S.** Sal. in. vi. simp. inquit castus. i. eupatorium: hystroc. meli est dicere gasticum quod idem est de. inquit quod predictum trociscum fieri cum succo herbarum sed non specificat cum quo succo herbarum fieri debeat. hystroc. fm modernorum opinio. fieri dicitur cum succo quod fuerit ex quattuor herbis. et sunt proprie ille que ingrediuntur descriptio. si rupi de bisantijs. et sunt iste endiuie: et apij. 3. i. lupuli et buglossivel bora. 3. 5. et sil' misceatur: et fac troc. de eupatoria et alios. et quoniam non habemus predictos succos loco eius ponatur siru. d' bisantijs.

Trocisci d' aniso. **R.** ani. eupatorij. an. 3. ii. se. aneti: spice mastice. folij. i. malabatri absinthij. affari apij. amigda. amararum. an. 3. 5. a loes s. succor. 3. ii. office cum succo absinthij et apij. **I.** Isti trocisci sunt in usu: et maxime fm ista descriptio. Aut. i. v. ca. hystroc. vna alia descriptio. que est eadem est.

Trocisci alij de aniso et sunt de decem medicis **R.** anisi. 3. iii. mastice. spice apij: absinthij roman. affari. folij. an. 3. i. amigda. amara. 3. i. 5. aloes bont. 3. ii. succi eupatoria. 3. iii. cofice cum decoctione absinthij. **I.** Isti trocisci vtmur sub nomine trociscorum de decem medicis. et noian' de decem simplicia ad numerum A. in. v. ca. an. in fine hystroc. de decem medicis. et idem sunt opus autem scire quod quoniam doctor simpliciter ordinat trociscos de aniso de prima descriptioe intelligi opus. **Trocisci** d' lacca. **R.** lacce munde succi. liqri. ab-

finthij berbe. suc. eupa. raue. d. i. reubarbari
 aristo. lo. costi assari amig. amaraz rubee ti
 croz amisi apij. sijn at. añ. 3. j. fac tro. de. 3. j.
 Isti tro. sūt i vsu maxie fm istā descrip. aut. i
 v. cañ. h3 vnā altā: s3 eadē nō ē. Bas. i. ix. Al
 mā. i. c. de dolore epatis h3 vnā altā: s3 nō vt
 mur illa. **L**acca nō ē gūm rubicūdū quo
 tincture f. h. arbor. et ē i arabia silis arbori
 mirre. dixerūt qdā sapiētes q lacca nō d3 po
 ni i medicis si abiuta nō fuerit: et moduz
 abluēdi ostēdi. s. m. cōfectiōe dialacce: et de
 predicta decociōe. pāt etiā fieri isti trocisci.
Trocisci de terra sigillata ex iuctōne nra. s.
 sanguis diacōis: añ. 3. j. ram: ch. foli
 orum rosaz et seminū eaz: amilt: assij: spodij:
 acatie: ipoqstidos: lapidis: ematris: balaustie:
 boli ar. terre sigillate: sehedenegi: cora
 li. s. ruber: charabe añ. 3. j. margaritaz: dia
 gāt papauer: nigri. añ. 3. j. s. portulace: asse
 cornu ceruisa: dusti: thuris: gallaz: croci. añ. 3
 ij. s. hāt troc. cū aq̄ arnoglose. **I**sti tro. sūt i
 vsu. Terra sigillata fm dia. et aut. ē terra ru
 bea: s3 hodie qdā vtūt vna alia q̄ ē albi colo
 ris. s3 nō ē tate virtus. Ser. i. c. de terra sigil
 lata ait. q̄ ē sigillū marmū. qdā sigillū laice
 vocāt. **S**emē rose fm p̄mū ē illd semē: qd
 repit i fructu t̄osofbatu. 3o. ag. i. c. de fluxu
 v̄tris i febre iquit. anthema. i. semē rosarū.
Sehedenegi fm au. ē semē arboris cana
 pis. et fa. i. c. d canape dicit sehedenegi ē ca
 napif. si at repit scriptū scedenegi sine. h. nō
 est idē: s3 ē lapis ematris: s3o. de ho. sup hoc
 passu dic. q̄ fedenege ē fumusterre: s3 hoc m̄
 hī nō m̄tū p̄z: q̄ si diceret scethereregi bene
 esset fumusterre: s3 ppositoz dic sehedenegi
 qd est v̄z semē cana pis: et sic debet poni.
Trocisci hā lādahal q̄ ponit i tera hermet: et i
 alijs p̄fectōib loco coloq̄ntide. s. pulpe co
 loq̄ntide albe et leuis: et mūde a gnis. 3. r. icē
 dā cū icisio iciside puenēt it̄ fricēt cū. 3. j
 olei rosati. deinde. s. dragāt: gūm: bdelij.
 añ. 3. vj. ifundāt cū aq̄ rosata p dies t̄tuoz
 p̄ficiāt coloq̄ntida icisa cū glutio eoz: et hāt
 inde tro. et excicēt i vmbria: deinde iterū terā
 tur cōtritōe bona: et iteruz cōfice cū glutino
 eoz: et hāt tro. et admistrent. **I**sti tro. sūt i
 vsu sub noie trociscos. Alādahal: et sub noie
 tro. de coloq̄ntida: et fm it̄tōez ipsi d̄nt p̄i
 de tera hermet: et alijs p̄fectōib loco coloq̄n
 tide: et sic genealiter faciunt apothecarij.
Sūm. i. gūm ara. qdā credidēt s3 nō re
 cte q̄ eēt gūm bdelij. s. lachumū ei: qd nō ē
Trocisci de sandal. s. trūi sandaloz añ. 3. viij.
 spodij seminū cucumeris: cucurbite: curuli:
 portulace añ. 3. iij. rosaz. s. rubearz. 3. vij. cā
 phoz. 3. j. berberoz aut succi ei. 3. vj. boliar
 3. iij. p̄fice cū aq̄ portulace. **I**stos tro. nos
 nō hēmus nec sunt valde i vsu. mes. h3 duas
 descri. s3 ista ē illa q̄ magyrumur. **S**ādā?

fm Ser. defert ex sim: et albū rubcū et citri
 nū. et idē ser. ex auēte isahac ebē amrā iqt sādā
 dāū ē lignū qd defert ex sim: et spēs ei sunt
 tres. s. albū rubcū et citrinū: et oēs sandalū cō
 perunt vsui medicinz: sic hie per trium san
 daloz de illis tribus intelligitur.

Trocisci d̄ cipis. s. zizber: hēil. i. cardamōi
 matous nucis muscate: cubebe: macis: gari
 filoz: galle. s. muscate añ. au. i. corticū citri.
 mastice: floz. squināt: cipi spice: cinamomi
 embli. extremitatū mirthi. añ. au. ij. et in alio
 musci charates ij. p̄fice cū melle passularuz
 et hant. **I**sti tro. sunt in vsu. **C**iper? fm mo
 dernoz s̄iaz: ē t̄ic? trāgular? i praz ac tu
 rta fossos repit. Sa. i. vij. simpli. iqt cipi vt
 les maxie sunt radices. Circa istās i. c. de ci
 pero ait. ē at radix iūci trāgular? q̄ i trāfma
 ritimis p̄rib? nasit. et radix p̄perit vsui mes
 dicine p̄ annū fuat. **S**ādā. at i. iij. practice
 scripsit suadū p̄ cipo. **S**ita at magna ē iter ci
 perū cupissuz et cipi: q̄ ciper? ē tunc? trāgū
 lar? cupissus ē arbor ex q̄ h̄nt capfule sic odo
 riferit gerit fructū dictū nux cupissi. **C**iper?
 etiā ē arbor q̄ ap̄ arabes alchāna vocat. vñ
 oleū de alchāna grece nō vocat oleū cipi:
 num. **C**harates v̄l cherates siue chirat est
 pond? sumptū a seic pilocaracte siue silica.
Sis. dic. silica vigesima ps solidi ē ab arbo
 re suū vocabulū tenēs. **C**haractes oboli ps
 media ē h̄is siliquā vnā semis. hie latinitas
 sembolū vocat. cherates at grece latie silica
 cornu iter p̄rat. nos vero vocamus chirat
 pondus quattuor granorum ordet.

Trocisci de capparib. s. corticū cappar. se
 mis agni casti. añ. 3. vj. nigelle calamēt: suc
 ci eupatorij: acori: amig. amaraz: nasturtij
 armōiaci: folioz ruthe: aristo. rotūde añ. 3.
 ij. cipi scolopedrie. añ. 3. j. armomacū dissol
 nat i aceto: et aliarū rerū puluis p̄ficiat cum
 eo: sunt qui duplicant armōiacū et ē melius.

Isti tro. ap̄ nos sūt i vsu. maxie s3 istā de
 scrip. aut. i. v. cañ. h3 vnā altā d̄scrip. s3 eadē
 nō ē. s3 vna descrip. q̄ repit ap̄ rasim i. ix. al
 māfo. i. c. de dolore splenis vñ q̄si esse eadez

Cappar? fm circa istās cortices radices
 folia et flozes p̄perāt vsui medicie: d3 colligt
 cortex i her: et i vmbria suspēdit desiccari: vel
 etiā ad solē. p̄ sex ānos in m̄ta efficacia ser
 uat. **L**ollumella i li. de cultu hortozum ait.
Capparis et tristes inule feruleq̄ minaces.

Trocisci d̄ charabe. s. charabe au. vj. cornu
 cerui: adusti: gūm. s. ara. corali: adusti: dia
 gāt: acatie: ipoqstidos: balaustie: mastice:
 lacce papaueris nigri. assij. añ. 3. vj. thuris
 croci. optij. añ. 3. j. fac trociscos cū mucilla
 gine p̄sili. **I**sti tro. sunt in vsu. maxie fm
 istā descrip. Bas. in. ix. Al mā. i. c. de mictu
 sanguis et puri h3 vnā altā descriptionez: sed
 non est in vsu apud nostros doctores.

Charabe vel cacabre est gummi arboris fm Aui. z Sera. dicte haur romi: z fm Dia. est species populi arboris iuxta rhodanum fluvium nascētis: fm Simonē ianueſem electrū est charabe: z est gummi arboris dicte agiros: apud Dia. z est species populi arboris. Plido. in ca. de pmo dicit in fine. huius arboris lachryma electruz gignit. Bartho. nōtagnana in cōſilio de regimine arboris vīne per medicinalia dicit. administratio est troc. d charabe z pprie illoz q̄ ſcribūtur nono almāforis allegato cap. quoz deſcriptio hec est. ꝑ. charabe: gummi arboris tremule: est populushic text⁹ bartholamei nō videt ſecur⁹. nā arbor tremula nō est populus: ſed arbor mali granati ſilueſtris: vt dicit Matthe⁹ ſilua. charabe autē dr̄ quaſi rapiens paleas.

Coralus est arbor naſcēs in mari: z eius ſpecies fm Auicē. ſunt tres. ſ. alb⁹ rube⁹ z niger: z modus cōbuſtionis ipſoz est: vt docet bulcaſis in tractatu p̄io: z est iſte: feratur corali groſſo modo z ponant in olla terrea: z ponant in furno per noctē: ſi bene cōburant bñ est: ſi nō autē iterum ponant doſ nec cōburant z referuent.

Trocisci de alchechngi. ꝑ. granoruz alchechngi. 3. ij. ſemis citruli z albatheche. cucurbite añ. 3. ij. 5. boli armenti: gūmi arabici: thuris: ſanguinis drachonis: papaueris albi: amgdalarū amararū: ſucci liquiritie: draganti: amilli: granoruz pint: añ. 3. vi. ſemins ap̄i: charabe: boli: uſquiami. op̄i: añ. 3. ij. z ꝑ. troc. da. 3. i. cū uleb: aut cū aq̄ mellis.

Iſti troci. ſunt in vſu: maxime fm iſtā deſcriptionē: z p̄t fieri cū op̄io z ſine op̄io fm volūtatē medicorū. Aui. in. v. cañ. hz duas deſcriptōes: ſed nō ſunt in vſu. etiaꝫ Baſis in lib. diuſionū in cura medicinaruz vīne habet vnam altam deſcriptionem que eadē non est: nec est in vſu.

Alchechngi nō est ſpecies ſolatri: ſicut apparet apud Dia. in ca. de ſtrigno. z ipſa ē ſcda ſpecies ſtrigni. i. ſolatri. ei⁹ granū inueniē in quadā re ſimili veſice rubicūdū: z est id qd a noſtris ruſticis ſiachor vulgariter dicitur. Alhabbas autē in quarto ca. d̄ electōe granator. ſcripſit caquenegi p̄io alchechngi. Simō ianueſ. dicit q̄ troc. diaſiſalidos ſūt troci. de alchechngi: qd nō nego. nec affirmo: ſicut oſtenſum fuit in ſiloantropoz.

Batheta ſiue batheca: vt apud Aui. in ij. cañ. quid ſit cōter ignorať. Suli. lōbardus inq̄. batheca est quedā ſpēs meloni. z ſic est ego exiſtimo q̄ ſit anguria: z ſine du-

bio ſic est: ſicut reperit apud Guaineriū in ca. de tertiana cōtinua: z ei⁹ cura q̄ inq̄. batheca est melō magn⁹ qui a venetis vocat languria. Auenzoar in. c. de ſahaphat dicit ꝑ. cucumex ſaracenoz. i. anguriarū. Simō Ianuenſis dicit. batheca arabica est melō magnus viridis q̄ anguria a quibudā dicitur: z ſic est ſcōm modernorū opinione eius ſemenſui medicine competit.

Bolus vel bolt quidā falſo putauerūt q̄ iſte bolus non d̄z hic ingredi. z dicit q̄ ē bolus ar. qd nō credit. nā ſupra in predict⁹ tro. hz. ꝑ. bolt armenti. z inferius iterū habet bolt: quod indicat. q̄ idem nō ſunt. Sapientes nō exponūt q̄ bolt ſit terra rubea qua vtuntur carpentarij ad ſignādū ligna. Auerro. in. v. col. dicit balmogra. i. bolus cū quot in gūtur muri ſeu parietes. Item aggregator pataum⁹ dicit. bolū. i. ſinopodia vel macralutum carpentarioz. vel lutū pictoruz: z ſic est: z hec terra est quā Aui. vocat macra. z apud Dia. multa ſinopodia. z apud Serap. dicit ſinopodia. z ſic ſi legis illa capitula v̄i debis q̄ eadeꝫ ſunt. verū moderni loco eius ponunt terram ſigillatam rubeaz quia exiſt mant ipſam eſſe ſpeciem.

Optum ſuccus est papaueris nigri: vt dicitum fuit predicti troc. poſſunt fieri cū op̄io z ſine op̄io: ſi ſine op̄io faceret olueris nō d̄t minuat ex illa deſcriptione niſi op̄ium: et tunc dicitur troc. de alchechngi ſine op̄io et debent fieri cum aqua mellis.

Trocisci alchadicon in practica Def. in cap. de polipo qui ſit in naribus. ꝑ. calcis nō extincte: arſenici: citrini añ. 3. ij. colcotar floriferis: alumnis. ſ. alumis iament. añ. 3. ij. gallarum chachie: balaufte añ. 5. tere ea i mortario eneo. i. eramnis cū aceto forti contritione vltima vſqz ad qnqz dies: deinde ſiant ex eis tro. z conſeruentur in vaſe vitreo in loco frigido.

Iſti troc. apud nos non ſunt in vſu Joannes Serap. in cap. de alcola dicit. calidicon ſunt troc. facti cum arſenico. z fm almanſorē dicunt achali: quod recipit. tamē Defue in ſua deſcriptione nō habet chali. veruz est q̄ vnam deſcriptionē que reperitur apud Dinum florentinū ingrediuntur chali: de quo iſta declarabo quid ſit ſi deus voluerit.

Calcis fm Autcemā in ſecūdo canonis per calcem ſignificatur ceteritas corporuz lapidoſorum z oſtracorum natura. illa quidem quā non tetigit aqua: z illa quam aqua tetigit cum remanet extincta duobus dieb⁹ aut tribus: tunc non adurit: imo calefacit: ta

men abluta quidem est sicca &c.

Arsenicū fm Dia. nascit in metallis vbiz sandaraco verū optimū est latiores lamias hñs: z aureū colozem: z venas sepabiles a se vt separari videātur mundū sine foridite. tale in helesponto nascit: cuius gñā sunt duo vnū est equale supradicto z aliud fuscū. apd Aui. sunt tria gñā. s. albū: citrinū: z rubeum albū hō fm modernoz opt. est arsenicū cristallinū. rubeū est rezagala. citrinū est aurū pigmentū vsuale: z oīa tria nota sunt.

Colcotar apud Aui. in. ij. ca. in. c. de atramēto est vitriolū citrinū: z ibi pōit qd spēs vitrioli sunt quattuor. s. colcotar. i. citrinuz: calcadis. i. albū. calcantū. i. viride. alfurit. i. rubeū. Joā. arculan. i. c. de sebel dicit. colcotar vstum. i. vitriolū romanū: z hoc est notū.

Flos eris fm intencionē Simonis nō est viride eris. s. moderni gñālī loco flozis eris possūt viride eris Ser. i. c. de zinnar inqt zint ar. i. erugo eris siue viride es: qd idē est i. c. vero de ere. z q̄ ex eo fiunt docet modum faciēdi flozem eris. de quo infra in emplastro apostolicon erit sermo.

Chachie credo qd vult dicere acatie. naz Dimus z alij loco eius hñt acatie: z fm modernozum sententiā succus prunelloz silue strum: vt est notum.

Trocisci ozobi in. c. de vicribz z vulneribus ginguaz. s. farine ozobi q̄tum volueris z misce cū ea trī mellis: vt cōfici possit ex eis sicut pasta dura: z fac tro. z pone sup latere: et mitte in furnum vsqz dum maturantur bonam faciunt nasci carnem.

Isti tro. apd nos nō sunt in vsu. Basis in viij. almā. i. c. de moribz viperarū hz vnam descriptionē tro. de herbo. i. ozobo: s. eadem nō est. de qua infra. ozobus. i. herbū siue herba iudaica. de ipso vide supra in electuario de ozobo Bas. in li. de expimētis in. c. de medicinis q̄ ornāt faciē dicit qd ozobus dicitur cartphena. Sulcasis docet modum faciēdi amidum ex ozobo.

Trocisci de gariofilis in. c. de fetore oris. s. garofoloz corticuz citri: ciperi: spice: nucis musca. suchelemese: ruloaloes. i. ligni aloes cinamomi: macis: heil: cubebe: añ. 3. j. musci chirat. j. fac ex eis trociscos: cū aqua maloz z teneat in ore suo sup cibum.

Isti tro. non sunt in vsu. Aui. in. liij. ca. de cura fetoris oris hz descriptionē pillularuz de gariofilis de quibus infra gariofilus vel chariofilus est satis notus.

Suchelemese. i. gallie muscate sicut repi tur apud Sera. in p̄p̄uo. c. de gallia liber q

dicitur bulchasis in tractatu sc̄bo iquit. modus faciēdi troc. de gallia: sed si vis facere tro. altos de such. i. gallia. z sic arabes dicūt qd such est confectio ex qua fit gallia vel ipsa gallia grecus vocat focum.

Chirat est pond⁹ granoz quattuor ordet vt dictum fuit supra.

Trocisci de violis in cap. de asmate. s. foliorum violarū mediocriū in ericca tōe z humectatōe. 3. vij. turbith boni arūdet. j. iij. succi liquoritie terentabin. i. manne añ. 3. ij. scamonee. 3. ij. z fiant tro.

Isti tro. sunt in vsu maxie fm istaz descriptionē: sunt hō ex hoibus qui faciūt troc. de violis fm vnā descriptionē q̄ idem in. c. de turbith ponit ex auctoritate hamech: s. isti sunt nobilitozes. Basis in libro diuisionū ca. de medicinis colice hz duas descriptiones: sed non sunt eedem: nec in vsu sunt.

Trocisci nri de agarico fm p̄e. de ebano i. c. de vomitu. s. agarici boni vigorati. 3. v. zint 3. j. salisgēme. 3. j. 5. mastice. 3. j. calamit aromati. 3. j. 5. turbith. 3. ij. anisi. 3. j. acet. 3. ij. fiant ex eis tro. da cū aqua calida.

Isti tro. apud nos nō sunt in vsu maxie fm istam descriptionē. illa hō descriptio que est magis vsualis est vna descriptio quā describit Desue in lib. de cōsolatione medicinarum: in p̄p̄uo ca. de agarico qui sic inquit z Sa. dixit. fiant tro. ex eo. s. agarico cū vino infusionis zinziberts in quo puluis ipsi sepe submergat: z fiet opatio eius cōpleta: et ex rebz sibi additū vigorātibz ipz est spica z aqua casei z p̄p̄ie sumpta ex capris. Sal. non ponit i ipsis salgēma: s. gñālīter moderat addūt cū infusione zinziberts paruz salis gēme: z fiūt ide tro. z ad min⁹ dñt fieri trib⁹ vicibus: z si p̄dicti tro. fiūt cū agarico prauo tunc illi tro. in colore efficiūtur nigri z quando fiūt cū agarico albo leui z frāgibili z dulci in prio gustu: tūc in colore sunt albi: z etiā sunt meliores. dicūt quidā differētā esse in ter tro. de agaricoz agaricū trociscatū s. medicoz modernoz opinio est vera qd iter agaricū trociscatū z tro. de agarico nulla sit differētia: maxie si fiant fm descriptionē quā dixit de mente Sal. scias etiā si loco infusionis zinziberts addas ozimel: z facias ide trociscos sicut priores: tunc vocat agarich trociscatū cum ozimelle: cui⁹ etiā ē magnificata operatio. Democritus autē dicit qd agaric⁹ est medicina familie: qz ad singulas partes corporis cōmoditatem affert.

Trocisci de spica fm Frā. de pedemontiu in cap. de medicinis apostemarū stomachi. s.

floruz squinati: tapfite: ligni aloes: cina: reu
barbari añ. 3. ij. croci: mirre: apij: anisi: pipe
ris: costi. añ. 3. ij. semis calami aromatici: spice
nardi añ. 3. ij. bdeltij. subalbiti. 3. ij. masticis
storacis: liquide añ. 3. j. armoniaci. 3. 5. fiant
troc. in pondere. 3. j.

¶ Isti troc. non sunt in vsu. Basf i. tr. Almā.
in. c. de dolore z apostemate stomachi hz vnā
altam descriptionē z fere eadem est.

¶ Spica. s. spica nardi siue spica aromatica.
siue spica auuū vt dic̄ Aut. Wacer iqt. Esse
gradu primo calidā siccāq̄ p̄ti. Testā sp̄i
cam q̄ d̄: indica nard⁹. Jsid. nard⁹ ē herba
spicosa. vñ a grecis nardos tacos appellata
quarū alia indica: alia siriaca vocat̄: nō q̄ in
siria nascat̄: s; q̄ mōs in quo inuenit̄ alto la
tere indiā spectat̄ alto siriā. Gal. in. viij. sim
pli. inqt̄ nardostochis. i. nard⁹ spicatus siue
spica nard⁹ celtica similis aliquātuluz ē fm
genus in virtute p̄dictis. nardus oia q̄ in thl
laricis z p̄ricis nominatur generatur quis
dem in sicilia zc.

¶ Tapsia d̄: q̄ primo in tapfo isula inuēta
fuit: arabes corrupte dicūt tessilie: vt apud
Aut. i. ij. cañ. z exponit qd̄ est gūmi ruthe a
grestis: z fm compositorē est setaragi: vt di
cit in capitulo de cura opilationis splenis.

¶ Setaragi yō: vt dictū est: in trifera sara
cenica ē hiberidos. i. nasturtiū agreste siue
fenation. Basf loco eius ibidē hz xillocassie
i. cassie lignee. tu yō cōsidera q̄ opi. frā. ē q̄
tapsia sit setaragi. z opio Bentlise est q̄ sit
cassia lignea. credo ip̄a nō inueniat̄ ceritudo
qd̄ sit s; hodie sunt q̄ loeo eius ponūt cas
siam lignēā. quidā fenation. quidā ruthaz a
grestem: vt dictū fuit supra in cōfectiōe ana
cardina cōferens ad egritudines neruozuz

¶ Semis calami puto q̄ vult dicere calami
aromatici: nā loco eius hz calami aromatici
Trocisci de siliqs fm eundē in cap. de tenas
monte z medicinis eius. B. gallaz siliquaz
nabari: fructus tamarisci: thuris balaustie.
añ. 3. j. gūmi. s. gūmi arabici: opij añ. 3. 5. fiāt
trocisc. cum aqua pluuiali ponderis. 3. ij. 5. z
vsui referuentur.

¶ Isti trocisci nō sunt in vsu. Siliqua naba
tia. i. septentrionali pte siue regione: z est fru
ctus longus ad similitudinē fabe magne: s; magis
sunt longiores: grossiores. intus hnt̄
semen ad modū cassie fistule: z hic fruct⁹ de
fertur de ianua ad nos: z vocam⁹ ip̄m carobas:
quidā vocāt bazianas marinas: z eius
arbor est spēs darsisabā. Jsid. iqt. siliq̄ quā
latini corrupte siliquā vocāt. iō a grecis ta
le nomē accepit: eo q̄ ligni eius fruct⁹ dulc̄

est. Serap. vocat ipsam xilocaractā. Dia. s:
liquā. Gal. in. viij. simp. inquit ceratonia. i. ar
bor xilocaracte. Siliqua etiā est pondus et
ponderat vigesima quarta pars solidi.

¶ Trocisci de alumine fm eundē in. ca. supra d̄
cto. B. gallaz: aluminis acatie: balaustiarū
corticis granatorū succi ipoq̄stidos añ. p̄tes
equales. terātur z clisterizētur cū decoctiōe
mediani corticis glandiū balaustiaz z rosa
rum: z fiāt inde tro.

¶ Isti tro. non sunt in vsu. Basis in lib. diut
sionū in ca. de medicinis. solutōis v̄ctris hz
vnā aliā descriptionē que eadem est.

¶ Aluminis fm Dia. spēs sunt multe: s; me
dicine tres sunt necessarie. s. rotundū scissū
z liqdū: rotūdū d̄: p̄t̄ similitudinē zuccari
scissuz. i. iamenū dictū a vulgo de pluma. liq̄
dum. i. de rocha vel lipparinū: qñ yō simp̄r
repit̄ alumē de scisso itelligit̄: vt dicit̄ Dat.
sil. in. c. de alumie: z p̄ alumē scissuz itelligit̄
alumē dictū de pluma: qd̄ apud q̄sdā d̄: flo
re de p̄da: z qñ extinguitur ip̄m in oleo scific
lumen sicut bombax: z non consumitur.

¶ Trocisci de dactilis fm eundē in. ca. de cura
ethice febr̄. B. dactiloz imaturoz. 3. ij. spo
dij armeni. i. illi⁹ regiois au. iij. rosaz. 3. vj.
portulace citruli z ē spēs cucumeris cucus
bite charabe añ. 3. iij. fiant ex eis trocisc̄.

¶ Isti tro. apud nos nō sunt in vsu. Dactylus
fm Aut. z p̄e. de crefcē. sunt fructus palma
ruz. Circa instās ait orificencia. i. femcon in
di vel dactili: dactylus apud medicos vene
tos significat vnū bollum cassie.

¶ Trocisci diarodon fm Nicolai. B. croci. 3. ij.
gr. vij. camphore. gr. xij. rosarum viriduz. 3.
iij. spodi. 3. ij. sandali rubel. 3. j. 5. gr. vij. san
dali albi. 3. j. gr. xij. conficiātur sic in marmo
rea pila recentis rose sine intermissione terā
tur: deinde ceterarū subtilissim⁹ puluis spe
cieruz superponat̄: z cū sufficiēti rodostoma
te cōficiantur ad vltimū adhibeatur cāpho
ra deinde tro. infor̄mētur z ad vmbriam exic
centur et vsui referuentur.

¶ Trociscus fm intentionez Nicolai est ro
tunda confectio: vt dictuz fuit. Isti trocisci
reperuntur: etiā in antidotario Mesue sed
non sunt idem: z propter id ambe descriptio
nes debent fieri. nam ista descriptio Nicho
lai non debz administrari nisi solum in suis
receptis: vt est in diamargariton: z in diaro
don descriptio Mesue nō debet administrari
nisi in receptis suis: sed sunt quidam qui
faciunt vnam pro alta: z non faciunt differē
tiam ponetur tro. diarodon descriptiōe Ni
colai in receptis Mesue. z descriptiōe Me

sue in receptis nicolai: sed recte non faciunt
Rodosoma fm copositorz est aqua rosa.
 quida dixerunt qd est mel rosatu: sed non cre-
 do qd idē in descriptione pillularū de cino-
 giosa iquit. tēperētur cū rodostomate. idest
 cuz aqua rosata. z sic est.

Trocisci diani fm eundē Nicolai. s. florum
 violaz alba z viriduz. z. v. amili. i. amidi. z.
 iij. seis papaueri albi. z. ij. z. i. balsami. z. i.
 reubarbari. z. i. seis plātagif. z. i. rodosto ma
 t. i. aq rose qd sufficē sic ad modū pcedēt. ū.

Isti trocisci fm intētionē Nicolai dicitur
 a violis albis qd ibi ingrediunt. z sic dicit
 fieri de violis albis. z debēt poni in diamar-
 garitō. z sūctē viole apud dia. vocant leu-
 cis. nā leucos album interpretatur.

Trocisci idiocri fm eundē. s. amomi. z. i. cina-
 mōi. croci. folij mirr castie. i. castie lignee añ
 z. s. spice. s. nardi. z. i. opobalsami. i. succi bal-
 sami. costi. s. qnāti. calami aromatici. z lobal-
 sami. i. ligni balsami. assari. fu. i. valeriane
 añ. gra. xv. maratri. i. feniculi. mastictis. añ.
 gra. x. tamarisci. gr. vi. vini ascalōis qd suffi-
 cit. hec oia tere cū vino albo: trociscos infor-
 ma: z cū fumo storacis sicca.

Isti trocisci sunt in vsu: sed uō multū: in-
 grediunt in rubea trociscata z in forra. Et
 libert^o de angla in ca. de cura arthetice fm
 magistrōs hz vna altā descriptionē qd eadez
 est z dicunt idiocri a copositorz qd idiocritul
 dicebatur. Sulliel. placēt^o habet vna ali-
 am descriptionē que eadem est.

Alū ascalōis fm copositorz est vinū op-
 timū tendēs parū ad rubeidnē. Hilbertus
 eodē loco hz halcaloni. Sull. aut ait confi-
 ciant cū vino in quo dissoluta est storax sic-
 ca. idest calamita.

Trocisci croci magnetis fm eundē. s. croci.
 z. iij. rosarū ameos. mirre añ. z. i. s. riloa loef
 idest ligni aloes. z. ij. informent cū aq rosa.

Isti trocisci sunt in vsu: qd ingrediunt in
 rubrica trociscata z dicunt a croco qd ibi in-
 greditur. Sllido. iquit. crocū magna expres-
 sus aromatib^o crocini vnguētū atqz infor: ma-
 to sedimine in pānufculos fit: z ideo sic ap-
 pellatur. Auic. in scde. casī. inquit. crocoma
 est sex olei de croco reperitur etiam vna de
 scriptio troc. croci magna: sed nō est eadem
 z ambe debēt fieri: s. vna ingredit in rubea
 trociscata: alta ingreditur in p̄fectione dia-
 trundinis vt ostensuz fuit.

Trocisci diacozali fm eundē. s. cozal rubel
 cina. nomi. mirre. amomi. papaueri añ. z. iij.
 squināt: croci añ. z. ij. calami aro. rilobalsa-
 mi. i. ligni balsami castie. folij mastictis. fu. i.

valeriane. polij. i. polij mōtani. assari. i. assa-
 rebacare. pedis colubini ana. z. i. de illis ois
 bus factō puluere cū vino tēpera. z troc. pē-
 sates solidos singlos iformat i vmbra sicca

Isti trocisci sunt vnales apud illos qd fa-
 cere volūt tiriaca qd fit d mēte Gal. Andro-
 macus loco troc. diacozali hz tro. almdara-
 caron. ipse Gal. in tractatu septimo memrit
 in ca. de expuitōe sanguinis habet vna altā
 descriptionē: sed nō est eadem: nec in tria-
 ca illa descriptio debet poni.

Amomū semē est minutum nigrū: qd ab
 oriēte defertur. Serap. in cap. de amomo di-
 cit ameute. i. pes colūbi. z est amomū miroz
 verbis Sera. nā in istis verbis troc. ingre-
 ditur amomū z pes colūbinus. ergo nō sunt
 idē. Herū est qd pedis colūbini sunt spēs qz
 tuor: d quaz vna illaz pōt dici qd sit amomū

Pes vero colūbin^o fm Sera. est amomuz
 fm vero opinōne est herba habēs folia ro-
 tunda: parua: diuisa in magnis z paruis in-
 cisuris. stipites ipsius sunt subtilis: coloris
 subrubet habētes nodos raros: in quib^o sūt
 duplicta folia: z semina tria vel q̄tuor vlt qm
 qz coniuncta in medio eoz sicut acus. hęc
 apd nos nascit in vsis ac pratis. Aueroys
 in q̄nto coll. dicit. elnegat. i. pes colūbin^o ē
 q̄tuor spērū z parū diuersificā vna ab alia.

Solid^o est pōdus fm copositorz dragme
 vni^o cū dimidia. ēt exagiū est idē. vnde exa-
 giū a folido differt in noie solo.

Trocisci de tiro fm eundē inuenias t̄ros lō-
 gitudine vnus palmi: oculos rubeos habē-
 tes: z linguā mobilē: z cornua in modū gra-
 ni frumētū: caput z caudā trib^o digitis men-
 surat: abscinde mediū qd remanet excozia
 z intestinis p̄iect^o optime dulci aqua laua
 z sic coque donec spine a carnib^o separenē:
 z spinis p̄iectis caro in marmoreo mortario
 teratur z cōmiscetur tantūdem de farina
 orobi vel panis assi: z cum iure ipsoz tempe-
 ra: z fac trociscos p̄santes solidos singulos
 z dilgēter succent i vmbra: z vsat referuēt.

Hos trociscos apud nos habem^o in vsu.

Tirus autez est animal: cuius forma est
 vt dicit Nicolaus: eius species sunt tres. s.
 thirus vipera z idria Andromicus inuen-
 to: istius animalis scripsit etiam de forma
 ipsius z ait qd tiriaca non dicitur nisi a tiro
 serpente. Auicē. in quinto canoñ. ponit tro-
 cis. de viperis: et ibi describit formam v̄pe-
 rez z idem est: de quo infra Sllidorus in cap.
 de serpētibus dicit vipera dicta qd vt pari-
 at: nā cū vēter ei^o ad partum intumert: ca-
 tuli nō expectātes maturā nature solutionē

corosis eius laterib⁹ vi erūpūt cū matris in
teritu. lucanus. Uperet coeūt abrupto cor-
pore nati. Ferē autē q⁹ mascul⁹ ore inserto
vipere semē expuat. Ex vipera autē fiūt pa-
stili q⁹ tiriaci vocant a grecis. Nico. dicit ad
miscēat cū tiro pants assus. Andro. Auccē.
habent tortellas: id est tortellas de seni de
cuius modo infra apparebit.

Trocisci de herbo fm Basim in. viii. almāso.
in ca. de moisib⁹ viperaz. ꝑ. seminis anda-
choche. aristologie rotūde: pigami. farine
herbi: oīm anī partes equales. ex istis trit⁹:
z cū aceto cōmixtis fiant trocisci de quibus
pond⁹ vnus aurei cū. 3. vni vteris in po-
tu tribuatur.

Isti troc. nō sunt in vsu. Supra posita fu-
it vna descriptio trociscorū de orobo. i. herbi
sz eadē nō est herbū apud Aut. est herba iu-
daica: sed apud Dia. herbū est orobum.

Andachochē vel andachocha. vt apud
Aut. z Sera. est trifoliū: cuius alia est silue-
stris: z alia domestica: z alia est egyptiaca:
et fit ex semine eius pants.

Aristologia rotūda dī q⁹ radicē rotūda z
habeat. Isti. in inqt. aristologia dī q⁹ mulieri-
bus fetis optima sit. nā supfessa post partuz
matricē beneficio vaporis expurgat. z sunt
due spēs. vna est rotūda dicta ppter q⁹ rotū-
dā radicē hēat. altera lōga q⁹ longā radicez
hēat. dia. hz tertā spēm q⁹ dī dermaticis.

Pigamū fm Sal. in. viii. simpli. est ruta
siluestris. Macer in cap. de ruta quasi in fi-
ne ait. Pigamū in greca nra q⁹ ruta vocat:
sine dubio pigamū ē ruta: nā greci pigamū
rutā dicūt. Itē circa instās in. c. de ruta ait.
rute duplex est maneries. s. domestica z sil-
uestris q⁹ pigamū dī z cū inuenit. ꝑ. pigami
folia. siluestris ponunt cū semie pigami se-
mina collecta per quinq⁹ ānos seruant.

Trociscimuscati fm eundē in ca. de tremore
cordis. ꝑ. mastitis. spice. s. nardū: xilaloos
i. ligni aloes: c. inamōi gariofiloz gallie mu-
scate nucis muscate cubebe cardamomi ma-
toris: z ibeloye: corticis citri. oīmū aū. pō-
dus vnus aurei: musci sextā. 3. j. ex istis om-
nib⁹ cū vino redolēte cōspersis fiāt trocisci.

Hos trociscos nō hēmus in vsu. supra ha-
bita est cōfectio gallie muscate Mesue: z cō-
fectio gallie muscate Nic. z fm illas descri-
ptiones facimus.

Ibeloye vel ibeluche est cacula vel car-
damomū minus z est illa qua nos ꝑ carda-
momū magis raluere vtimur.

Trocisci de olibano fm eundē in nono Almā.
in ca. de passiōe colerica. ꝑ. boli corascenti.

id est cretēsis insule. thuris amboz. añ. 3. r.
cubebe. cardamomi añ. 3. ii. s. cāphoze: gal-
lie: gariofilozum oīmū añ. sextam. 3. i. fiāt
trocisci pondere aurei vnus.

Hos trociscos nō habem⁹ in vsu. Bas ve-
ro inquit. trociscorū de olibano: sz nō hz oli-
banū. verum loco ei⁹ habet thuris: qd idē est
tū quidā admirant dicētes si trocisci de oli-
bano z trocisci de thure sunt idē. quare idē
ponit etiā troci. de thure. vñ ad hoc dico q⁹
si doctor ordinat trociscos de olibano non
dñt intelligit troci. de thure. simili modo est
dñā inf pillulas de raued z pillulas de reu-
barbaro. sed moderni non habent cognitio-
nem veram.

Trocisci de agno casto fm eundē Basim in. ix.
almā. in. c. de dolore splenis. ꝑ. semis agni
casti: semis tamarisci. i. carmezith añ. 3. r. se-
minis endiuie: seis portulace añ. 3. v. ex his
fiāt trocisci: de quibus quotidie def vnus
cum sirupo acetoso de zuccaro: cuius pon-
dus sit. 3. iii.

Isti trocisci sunt in vsu multum apd nos
Franci. de pedemōtū. in ca. de cura opilati
onis splenis habet vnam aliā descriptionē
que est eadem.

Agnus cast⁹ fm Se. ex auctoritate Dia-
sunt ei due spēs: z dī chistos: eo q⁹ religiosi
sternūt hāc plātā sub lectis ad refrenādā
libidinē: z nominat login ppter duriciē vir-
garū ei⁹. z est plātā in magnitudine arborū
nascitur ppe aqs: z in loc⁹ eq⁹stris. Sal. ait
id quod administrat ex hac arbore in medi-
cina sunt folia: z semē est factū ad modū pi-
peris: z ppter id vocat piperella. Auer. i. v.
colf. inqt. penta fuer dī a plis arbor abrahaz
et in latino dī agnuscast⁹.

Trocisci de balaustis fm Basim in. ix. almā.
in ca. de fluxu vētris. ꝑ. gallay siliquaz: na-
bat: seminis tamarisci. olibani. i. thuris: ba-
laustie oīm añ. pres eq⁹les: opij gūmi añ. iam-
boz añ pte mediā. informēt tro. pōdere. 3. ii.
Hos trociscos nō hēmus in vsu. aut. in. v.
cañ. hz vñ aliā descriptionē sz nō ē eadem.
Idem describit Alexander in ca. de troc. ad
disenteriam z disenteriam.

Balaustia nō apd aut. in. ii. cañ. est flos
mali granati siluestris ꝑfici aut egyptij. aliō
de ipis ca. facit in lra hāscēh. Dia. in. c. d ma-
lo granato diē agrestū aut maloꝝ flores gre-
ci balaustio vocauerūt. sz Sal. in. vii. simpli.
diē ptra in ca. de uulinar q⁹ sic inqt. uulinar ē
flos mali granati siluestris: sicut balaustia ē
flos mali granati domestici. nā uulinar apd
arabes ē balaustia. Auabbas aut gūari scri

bit sine dubio balaustia q̄ apothecarij vtun-
tur. est flos mali gnati domestici seu vsualis
¶ Silqua nabatia. i. illius regionis: et est fa-
ba marina vel baziane maritime: vñ carobie
vel charub: vel xilocaracta q̄ idem sunt. Su-
pra de ipsis dictum fuit diffuse.

Trocisci de thure fm eundē Kasim in. ix. Al-
mā. in. c. de singultu. se. thuris. 3. 5. enule. 3.
iij. mentastri folioz ruthe sicce: amili. i. am-
di ana. 3. ij. semis nemē. 3. iij. 5. informentur
ex his trocisci pondere vnius auri.

¶ Hos tro. nō habemus in vsu. Dia. in. c. de
thure inqt̄ thūs ē lachrima arboris: q̄ gre-
ce libanus dī. q̄ ar̄ d̄ arabia defert cadidū
est. q̄ vero de india subruffuz: s̄ vtrūq̄ ma-
sculū dī. est et tertiu genus minutū valde et
ruffum: de quo mānis maxime fit. q̄ optimū
thūs q̄ masculū dī: subalbidū est et rotūduz
Blid. thūs masculū appellatur eo q̄ sit natu-
ra rotundū in modū testiculoz. gnāliter hf
optimo q̄ olibanū et thūs idē sunt: et sic ē vey.

¶ Nemē fm Ser. i. c. de serpillū dī q̄ nemē
est serpillū. seu Aui. vñ trāslator ipius erra-
uit in hoc in. ij. cañ. vbi cap. facit de nemē: et
exponit q̄ est sinusibū: q̄ falsum est. Nā Jo.
arculanus i. c. de cura cephalē tā calide q̄
frigide q̄ nemē est serpillū et nō sinusibū.

Trocisci de mirra fm eundē in. ix. Almā. in. c.
de puocatōne mēstruoz. se. mirre. 3. iij. supi-
noz optie tritoz. 3. v. folioz ruthe: mētrastri:
pulegy citrini. rubee: de qua tigitur asse se-
rapini: oppoponacti añ. 3. iij. iformētur tro.
ponderātes. 3. iij. ex q̄bus datur vnius in die
cū aqua: in qua semen iuniperi coctū fuerit.

¶ Hos tro. habem⁹ multū in vsu. Sul. pla-
centin⁹ in suo tractatu de p̄fectionib⁹ hz vñā
aliā descrip. q̄ eadē est. Bartholome⁹ mōta-
gnana in suo antidotario hz vñā descrip. tro.
optimoz ad puocandū mēstua: c est eadem
¶ Hico. flo. in sermone. vj. in. ca. de retentione
mēstruoz p̄ter naturā inqt̄. dixit Almāfor
tro. de mirra et ibi describit infra etiā alman-
for in libro diuisionū in cap. medicinaz mē-
struozum et emoroidaz habet vñam aliā de-
scriptionem. sed prima est nobilitoz.

¶ Mirra latinū est. grecus simirna dicit fm
Aui. mirra est gūma currens sup arborē in
tamentū q̄ dimittit donec congeletur. deinde
colligit sicut galbanū: et etus quidez alia est
pura et alia adultera. Melior est illa q̄ ad al-
bedinem declinat: et rubedine: nō cōmixta li-
gno: et cuius arbor est boni odoris.

¶ Lupin⁹ fm Sera. ex lupinis sunt quidam
qui dicuntur regales: et quidā sunt domestici
et domestici comeduntur post eorum elixatio

nem: et infunduntur in aqua pluribus dieb⁹.

¶ Rubea. s. rubea tinctorum. ita hñt alij do-
ctores. radix eius herbe est id q̄ iuuatiuz
in medicina. Pl. ait erithrodanus quaz aliq̄
erethodanū vocāt nos rubeā qua tingūtur
lane pellesq̄ p̄ficiūtur in medicina vñā ciet

¶ Bile. i. asse fetide. nā Bartholomeus lo-
co eius hz asse fetide q̄ idem est. in hac de-
scriptione codices Nicolai florē. dep̄uati
esse cernūtur. nam vbi debēt dicere asse. s. fe-
tide scribit hāce: q̄ est thymus: s̄ hic mant
feste cōprehēdi potest esse scriptoris male i-
telligentis. debemus aut̄ ponere assam feti-
dam: et nō thymū. Basis nō ponit cū q̄ liquo-
re debeant fieri. Bartholomeus dicit q̄ dñt
fieri cū decoctione saune fm artē. et sic ap̄
nos generaliter fit ex illa decoctōe. etiā sūt
qui faciūt ip̄os cū aqua decoctionis rube-
tinctoruz vel iuniperi: s̄ prima est nobilitoz.

Trocisci de Alcarmescit fm eundē in libro di-
uisionū in cap. medicinaz splentis. se. semis
alfagradi: seis tamarisci: seis endiute ana.
3. iij. scolopēdrie quartā vñ. s. dragme s̄āt
tro. aur. ij. sumatur cum sirapo acetoso.

¶ Hos tro. nō habemus in vsu. Basis noiat
tro. alcarmescit sed ibi alcarmescit nō ingre-
ditur: sed loco eius hz semē tamarisci: quod
idem est Aui. in. ij. cañ. inquit. charmezik ē
fructus tamarisci: etiā Sera. in ca. de tama-
risco idem dicit. Nā trocisci de carmescit id
est de tamarisco.

¶ Alfagradi vel alfagdi est semen agni ca-
sti sicut reperit apud Gal. in. vj. de simplicet
medicina in pp̄rio cap. de agno casto. et cre-
do esse bene expositū. nam agnus castus in
ista materia multum valet.

Trocisci Alindaracaron fm Aui. i. v. cañ. se
corticū radice darisāham. 3. vj. sup̄toris
sq̄manti. 3. xij. calami aromatici costi: xilo-
balsami. i. ligni balsami: assari: mirre: amomi
poli. i. poli montani omnium añ. 3. xxiiij. ma-
sticis emeruchit: et est alacoen alba. fu. i. va-
leriane añ. 3. vj. aristologie rotūde. 3. xx. reu-
barbari rilocastie. i. cassie lignee: et ciamōi
añ. 3. r. spice ide folij. a. malabari. añ. 3. xvj.
croci. 3. xij. teratur torū et cribellet p̄ se: et con-
ficiant cū vino odorifero antiquo declinatē
ad dulcedinē: et s̄āt trocisci et ericent in vñ
bra et p̄seruētur: sicut fit in trociscis de v̄pis

¶ Hos tro. habemus in vsu maxime qñ face-
re volumus ririacā q̄ est de mēte androma-
ci. Aui. ibi hz duas alias descriptiones: sed
hec est prima et est nobilitoz alij: nam Joā.
Sera. Basis Sul. pla. isti omnes habēt pri-
mam descriptionē s̄ lumē apothecariorum

vel verius tenebra scripsit tertiā descriptio-
nem istius trocisci qui in vsu non est.

Chalien⁹ aut loco tro. alindaracaron. i. an-
dromacti hz tro. diacorali. s. in tyriaca Aui.
posuit auctores q scribunt istā tyriacā in quo
cap. describunt. Darisifahā est cortex radice
arboris mali gnati siluestri: s. nec Aui. nec
gētilis cognouerūt certitudiniter qd esset
darisifahā. ipse aut Aui. in. ii. cañ. ponit loco
darisifahā fruct⁹ aliēbuc. i. xilocaracte: s. p
illa sba nō cognouit qd esset. z gētilis credi-
dit q darisifahā intelligeret darient. i. cina-
momū: qd nō est: nā Su. pla. in pdictis troci-
scis inqt: z itellige p darisifahā hntē arbores
spinas magnas q appellat spinū albū. i. pter-
ea Sera. in. c. de darisifahā dicit ibi. q est ar-
bor granati siluestri: z hz spinas in si. ca. die
ingredit in trociscis tyriace: z noiant euz in
barbaria alba. lumē malelucēs inqt p dar-
sifahā est arbor cornuta vel nespilli: qd ē fal-
sum. hec arbor apud modernos dicitur crispinus
siue amberberis. i. spina acuta.

Emerukit fm intentōne Aui. est alacoen
alba. Andromac⁹ hz amaracū. Basis hz co-
tillam albā. Jo. Sera. hz coen. rubeā. Suii.
pla. hz flores corille albe: z dicit q appellat
anatellū fetidū. Sal. hz amaricū. Aui. in. ii.
descriptioe hz alacoen. in tertia hz amara-
con: z dicit q est alacoen alba: hic possum⁹
videre si andromacus cōpositor z Aui. vo-
lunt q ipa sit alacoen: siue vchuen: vt apud
ipsum Aui. i. ij. cañ. quid aut sit cōiter igno-
ratur. malelucēs hz amaricū: z dicit q est
maiorana: sed est falsum. Senti lis in tracta-
tu de febribus. dicit amaracū esse maiora-
nā. Que dicit vchuen: sed nō est maiorana q
dicitur sansucus. Matheus silu. dicit alaco-
en. i. pes coriunus: quod est falsum: nāz pes
coriunus est solutius: z alacoen nō. nec est
camomilla vt quidā putauerūt: sed veritas
est q alacoen siue vchuen: siue partemon: vt
apud Dias. siue matricaria idem sunt: z q mi-
hi non creditur videat bene cap. de matricaria
apud Serapio. z videbit q idem sunt preter
ea vide q Nicolaus florentinus in lib. vij.
in cap. de apostematibus emunctoioz siue
de bubombus. dicit alacoen. i. matricaria: z
sic est: z hec est illa que a lombardis crispu-
la vocatur: z sic ista in pdictis tro. v3 ponit.

Trocisci squille ibidem oportet vt eligantur
de squillis humidis illa q ē grauis: z nō est
magna: nō limas ipsam cū luto: qm illud fa-
cit eaz rācidā: z erumpit ipsaz. imo limas eā
fermento: z assa eaz in ollia: donec coquatur
aut in furno iam calefacto z extracto cinere

eius: aut in patella de terra: sup quas coque-
tur panis eius. cū ergo extrahet: inde tū cū
marur interi⁹ eius leue: z terat optime: z mi-
sceatur cū eo farina ozobi recens fm sruetz
squille: z exitus ei⁹ Andromacus sō misce-
bat cum parte vna squille duas partes fart-
ne ozobi: z alij equalem mensurā. cū ergo p-
mixta est squilla cū farina ozobi. tunc fac ex
ea troc. subtilis: z ynge man⁹ tuas: z facias
ex ea tro. cum oleo rosato: z ericca eos: z cō-
serua eos sicut dicam inferius in descriptio-
ne tro. de viperis.

Isti trocisci sunt in vsu apud illos qui fa-
ciunt tyriacam.

Squilla aut fm Aui. est cepe muris: eo q
interficat mures Basis nominat pdictos tro-
tro. squilliticos: z vult q sumat squilla tēpe
messum: z oportet q squilla non sit minima:
neq parvissima. Basis ac Sutelem⁹ volūt q
squille sit p3 vna. z farine media. etiā Aui.
dicit q medici sui temporis accipiunt squil-
le partes. ij. z farine herbi partem vnam sed
Andromac⁹ dicit cōtrarū: hoc est q squille
addere debem⁹ duplū farine ozobi: z sic fiat
Trocisci de viperis eiusdē. accipiāt vipe cuz
est finis veris: z incipit estas: z si fuerit ver-
hiemale: dimittant vsqz quo cōsequat estas
z vipere quidem sunt serpētes capita haben-
tes plana q sunt lata pprie apud ppinquitā
tem colli minuti subtilis valde quoz caude
sunt curte strepitum facientes: z sonitum in
inestuz: z istis quidē trociscis nō cōueniunt
oēs vipere. imo flauē. z de flauis femine: et
earuz lignū est q masculi in omni latere hnt
vñ dentē: z femine plures vno: z op3vt alte-
nent cornute z varie: z aspides decliues ad
albedinē: z nō capiāt ex piscinis littoribus
fluuioz z aquaruz: z neqz petrosē: qm in eis
sunt quercine faciētes srtz. imo capiāt in lo-
co longinquo ab humorositate: z nō capiāt
ille q sunt debilis morus imo eligant ille q
sunt velocis motus hntes caput eleuatu: z
op3vt nō morētur capiūtur si possibile est: z
abiciāt a parte capitis eius qruoz digiti et
similiter a parte caude ipsi⁹: z am ei⁹. q si cu-
currerit z ex sanguis plim⁹: z fuerit mor⁹ ei⁹
in illa dispositōe plimus: z mors ipsi⁹ tarda
tunc erit electa: z si fuerit parui mor⁹: z pau-
ci sanguis velocis mortis: tūc erit mala: z de
signis eius iterū est: vt sit mor⁹ ei⁹ veloz z a-
spect⁹ ei⁹ aspect⁹ audacie z pūptōnis: z sit
egressio fecē ei⁹ ex postremo caude ei⁹: cūqz
mortua ē: extrahāt viscera ei⁹. z pprie fel ip-
sius: z abiat cū aq z sale ablutōe exquiritū-
ne facta. deinde de coquantū in aqua z sale:

et si cū ea sit anetum nō erit malū in eo decoctione decoquēte cum q̄leuis si ar collectio carnis eius ab osse ip̄i mūdificet ergo caro ipsius ab osse: et p̄icta in mortario: et ratur bene: et p̄cipiatur illi q̄ facit illud vt odo ret oleū balsami et similiter uningat ip̄m super digitos. cū ergo cōtrita est misceat cum tortellis s̄m descriptiones diuersas: et non eligatur supra descriptionē andromaci: deinde fiant ex ea troci. minuti subtiles: et exaccētur in vmbra: et reponantur in reposito: et oportet vt nō cadat sup eos radi: solis oīno: neq; ante epicationē: neq; post ipsa; sol nāq; destruit: et expoliat eos a virtute appropinata carnibus viperarū interficiente venena que sunt ex morsione et ebibita.

¶ Isti trocisci sunt de vipera. i. de tiro: et sic p̄pter istā descriptionē istius troci. tyriaca dicitur ab eis. quidā crediderūt q̄ trocisci de viperis nō essent troc. de tiro. s; errāt nā andromacus vult q̄ vipera sit hui: et vult q̄ troc. de viperis sit troc. de tiro. eiusdē optimus est libanitas: qui dicit q̄ tyriaca. de bet eē in etate adolescēs sexu femina nō masculus. vide etiā supra vbi posita descriptio troc. de tiro: q̄ sunt idem. Andromac; et Basilis meli; ostendit de forma vipere: q̄ Aut cen. Basilis in tractatu tyriace: inquit sumatur vipere femie q̄ in hoc discernunt: q̄ plures duob; hnt dentes. masculi vero sex; duos tñ hnt dētes: ex quib; eligant ille tantū q̄ ruffo vicinānt color: et sūt cito mobiles caput frequēter agitātes: et que sunt bone habitudinis: et pingues: oculos hntes rubeos et capita lata. quarū anus iuxta caudam inuenitur. in tpe veris colligant in eius. s. medio: ille tamē que in littoib; maris morantur aut in lacubus. vel in locis q̄ aque false vicina existunt: nequaq; accipiuntur similiter aut andromacus. Nicolaus florentin; in lib. iij. in capitulo de sp̄ibus serpentum: inquit ex eis est serpens paruus dicit; tyrius vel tyriaca: cui; est quedā sp̄es: que etiā tactu occidit. vnde Sal. de tyriaca. ad cesarē ait. dicitū regina egyptiq; interfecit seip̄a; per impositionē manus super tiriaz: que ipsa hora appositionis mortua est et hoc volūtate fecit. quia rex q̄ inuaserat regnū mittebat eaz capere: et dixit Sal. ego vidi hanc tiriam in alexandria: et interficere feci eam sine mora et postea iterum ait de viperis etiā malis reperunt alique apud nos: et ex istis sunt que dā curte et grosse dicte nostro idiomate scorzom vel scurtij. Scias qd̄ predicti tyrii sp̄es sunt tres: quarū vna vulgari noie dicit vipe

ra: alia dicitur tyrius: alia hydra: i nostris partib; bone raro reperiunt. imo hodie reperit serpens dicit; scurtij q̄ pro tyri habet sed credo q̄ hodie sint ex hoibus q̄ faciunt tyriacā tyri: verū tpe quo pdicti tyri nō reperiēbant collegiū medicorū venetorū. ordinavit vnā descriptionē trociscorū qui possunt poni in tyriaca loco tro. de tyri. sed melius est si possibile eēt ponere de tyri: s; ad minus malū est ponere illos trociscos: quorū modus iste est. s; tortella; de seni. i. panis ass. 3. iij. 5. farine ozobi. 3. xxiij. 5. toinētille diptami. añ. 3. iij. sūt trocisci ex eis cū vino in q̄ infusus sit gummi ara. siccent; referuent. Aut. dicit. misceat cū tortellis s̄m descriptiones diuersas. Nicolaus loco ei; habet panē assum. Sul. placē. h; ibi tortellao et dicit per tortellas intelligas panē de frumēto coctū: vt possit cōteri: et in q̄ nō sit multum fermēt. imo viciet; panū azimo: ita q̄ nō habeat aliqd̄ acetositas in se. imo sit pfecte epicationis terat ille panis vt alcohol idest subtiliter et referuet. moderni nō faciunt ip̄m s̄m illū modū. veruz est q̄ oz q̄ ipse sit panis azimus: sed sit cū decoctioe mastice ac passularū sicut ostendā infra i emplodificōis si deus voluerit.

Trocisci cochiton administrati in metridato ibidem. s; passularū rubearū enucleataruz 3. iij. glutinis alborin. i. terbenime. 3. xxiij. squinati: mirre añ. 3. xij. cinamōi. bdely subalbidu: blacte bizantie: spice romane. i. celtice: cassie mellilori: ciperi: baccay. lauri. añ. 3. iij. calami aromatici. 3. ix. croci. 3. i. bituminis iudaici. 3. ij. 5.

¶ Hec descriptio ē sapor filij sebel i q̄ est additū bitumē iudaicū: et in descriptioe alia est ad dicit; darisāhā pōdus. 3. ij. 5. et in descriptioe alia sunt addite assati. 3. ij. 5.

¶ Isti troc. de cochitō sunt in vsu apd̄ illos q̄ facere volūt metridatū s̄m descriptionē cōmunē. Ita et gul. loco ei; hnt tyriacā diffusio et idē est Aut. vō inqt q̄ hec descriptio ē sapor filij sebel in q̄ additū bitumē iudaicū et i descriptioe alia darisāhā: et i descriptioe alia assay. ista vō duo simplicita. Ita et Sul. nō hnt. aut. nō ponit modū ip̄os p̄ficiēdū: s; Ita et Sul dicit p̄ficiant sic ea q̄ mollificari p̄nt i vino veteri posita resoluat; dōec liquida fiāt. alia aut oia trita et cribellata cū eis iugant. et cū melle dispūato p̄fecta et iuxta repouant. Sul. dicit medicie ei; p̄fectiois p̄ter mel et vinū sūt. xxiij. hoc. n. elm. s. metridatū sic p̄fectū ponit i oī re loco auf. alex. drumer adriani: q̄ abe in antid. Ric. ponunt.

Custumē iudaicū. i. asphaltū: nā alij hñt lo-
co ei⁹ asphaltū: q̄ idē ē Dia. aut̄ inq̄t asphaltū
i. bitumē iudaicū. ali⁹ aridū: ali⁹ liq̄dum.

Trocisci de mezereō ibidē. s̄. anisi seīs apit
calamēt̄ hozulanti: mēte: petroselin. amēof
añ. 3. vi. opij castorei: pipis albi: z macropi-
peris: sinlibzj. mirre ablinth: añ. 3. iiii. corti-
cū castie. 3. ii. p̄ficiātur cū melle z fiāt troci.

Asi trocisci nō sunt in vsu. ip̄e A. h̄z vnā
aliā descri. s̄z hec ē nobilitor: s̄z dubitaf̄ cur
isti trocisci dicātur de mezereō cum illorum
descriptionem mezereon non ingrediatur.
Ad hoc potest dicivt q̄dā q̄ est nomē equi-
uocū. forsan. n. significat nomē cōpotentis.
Basis aut̄ in. ix. almā. in ca. de hydropisi h̄z
vnā aliā descri. z ip̄e h̄z mezereō.

Trocisci de rubea ibidē. s̄. rubeē. 3. xij. corti-
cū radicū capparj. aristologie lōge: radicū
liq̄ritie. añ. 3. i. conficiantur cū sirupo aceto-
so. z informēt tro. ponderis. 3. j.

Hos tro. nō hēmus in vsu.

Rubea. s̄. rubea tinctoz q̄dā vocātvenaz
tinctoz. z d̄i rubea: q̄ radix ei⁹ est rubea vñ
et in colorādo lanas adhibet̄ Sal. in. vi. sim-
pli. dicit salma. i. rubea. hec medicina est ru-
bea qua vsūtur tinctozes in septimo diē co-
cus vasicus. i. rubea tinctoz. hec medicina
apud lōbardos d̄i rorani vel rora.

Trocisci de cuscute ibidē. s̄. seīs citruli: se.
portulace: se. alfehesabzā. añ. gupli. ei⁹ silu-
tudine est vt alumē scariola. z hec terra a. 3.
iij. suchaa. i. achātis. arabice bedoard. i. spi-
ne albe: fumi multj a vulgo in lōbardia tal-
cho vocat̄: z sic trocisci d̄ terre. añ. 3. iiii. dia-
gant amili gūm añ. 3. j. 5. spodij turbith: se-
mis cuscute añ. 3. iiii. teremabm. 3. xxx. zuc-
cari albusar. 3. xxx. cro. 3. iij. cōficiātur cum
aō z melle z fiāt troci. z administrantur.

Hos trociscos nō hēmus in vsu.

Cuscute nō est herba q̄ inuoluit̄ circa ali-
as herbas: sicut circa lunū: z p̄pter id a mul-
tis podagra lini d̄. Ser. in ca. de cuscute: di-
cit q̄ in latino vocat̄ tuma. ap̄d nos d̄i a vul-
go grengo ei⁹ forma est sicut epithymi.

Alfehesabzā vel scehesabzā. idē Autc.
in. ii. cañ. h̄z ca. in lra o. q̄d d̄io almarā: s̄z non
declarat q̄d sit. Sēt̄ilis sup̄ isto verbo dicit̄
q̄ est herba similis paritarie: neq̄ p̄ id credo
q̄ Sēt̄ilis cognouerit q̄d sit. s̄z vez scefabzā
est ozimum carmenū: sicut reperit̄ ap̄d Ser.
in proprio capitulo de ozuno carmeno: de q̄
supra est dictum in electuario quod dicitur
letificans.

Zuccarū albusar ap̄d eūdē in. ii. cañ. h̄f q̄d
est manna cadēs sup̄ albusar. z ē sicut frustra

salis: z in ip̄o q̄dē est cū absterfioe z resolu-
tioe pōrcitas z amaritudo. z de ip̄o ali⁹ est
tamenū albū: z ali⁹ est agizunū ad nigredi-
nē declinās. ali⁹ ca. facit de hausurū: z dicit
q̄ est arbor arabica armena: z est vnū d̄i la-
cricimjs z quidā dixerūt q̄ desurum est que
dā spēs interficiēs sedētē in vmbra ei⁹ z hec
arbor videt̄ habere similitudinē cuiusdam
plante que ap̄d Dia. vocat̄ tax⁹ sub cui⁹ vñ
bra si q̄s dormita uerit aut sederit statim su-
puenit periculū vite sicut dicit A. Sc. in. c.
de zuccaro describit formā zuccari albusar
Trocisci stelle ibidē. s̄. mirre castorei: spice:
scz nardi castie. i. castie lignee terre sigilla-
te corticū mādragore añ. 3. iiii. opij croci co-
sti. stelle: terre añ. 3. v. papaueris albi. 3. vi.
dauci amili silileos. i. sileris mōtam seminis
usquiami albi: storacis liq̄de. semis apij añ
3. viii. in funde gūmas in vmo odorifero: et
tere medicias: z confice cum eo: z fac troci.
pōderates. 3. 5. z excicētur in vmbra.

Hos tro. hēmus in vsu. s̄z nō multū. Joh.
Sera. in suo antido. h̄z vnā altā descrip. que
eadē est Estā Bartho. mōtag. in suo antid.
habet vnā altam descriptionē q̄ eadē est. s̄z
sua descriptio in vno loco est falsa: credo ta-
mē q̄ hoc fuit errore scriptoris. z infra osten-
dam errore vbi sit. Basis in li. diuisio. i. c. d̄
medicina stomachi. ponit hāc eandē descri-
ptionē. d̄is De. in cap. de tussi humida ait.
Sal. trocisci cognomiati a stem⁹: z sunt tro.
stelle cōferūt tussi iuuamētū sublime. Mat-
theus siluaticus in littera t. ait: trocisci ste-
le: z antiqui medici noiauerūt eos aluirola
cance hmōi nō p̄mittūt vitā recedere.

Stella terre ap̄d ip̄m in. ii. cañ. vocat̄ lu-
tū samū: z ibi inq̄t ex auctate Sal. nos vti-
mur eo ex hoc q̄d noiaf̄ stella samia. ego aut̄
dico q̄ hoibus vñ q̄ illō sit tall. vez de talli-
am dixerūt veridict q̄ ip̄m inuenit̄ in terra
grecoz in insula cipri in. iii. cañ. in. c. de cu-
ra sputi sanguis. itez ait lutū samū: z existi-
mauerūt q̄dā q̄ noiaf̄ grece stella terre: et
noib⁹ noiaf̄ plurib⁹ et vñ q̄ sit nomē a talli:
z hec est quā Dia. vocat̄ gissamū: z eligēda
est alba valde z leuis ligue adherēs leuis z
asp̄gēs se sup̄ cartā: z fragilis q̄lis ē quā ml-
ti colerid̄ dicit̄ duo sunt gña ei⁹ vnū q̄d p̄di-
ctū est et altez q̄d d̄i aster placodes q̄d ē la-
minosum. ambo vere stutis sunt aster vero
placodes ē dicta stella lata vñ plana. Jo. se-
rap. ibidē h̄z stellā terre. s̄z Bart. dicit troc.
stelle: s̄z nō d̄z sic dicere: imo d̄z dicere stel-
le terre: z hanc terrā multi moderni dicit̄ eē
sp̄m de stella terre sunt trocisci de talcho.

idē Auertosis in quinto colliget dicit terra stelle: id est talch.

Trocisci de croco fm eundē in lib. iij. in fen. j. in capitu. de cura sode calide absq; materia aut adustioe solis z reliqs ex materia calida aut sanguinea. ꝑ. croci: auf. viij. mirre auf. ij. exp̄ssiois agreste calcadis. ana. auf. i. s. aluminis iament. i. scissi siue de pluma. auf. viij. colcotar. auf. v. medicine iste bene puluerizate cum vino pōtico temperantur ex eis troc. infontentur.

¶ Hos troc. nō habem⁹ in vsu.

¶ Alia descriptio reperit etiā in antidotario Bartholomei de mōtagnana que eadez nō est. idē dñs Mesue in sua practica in ca. de emigranea calida iquit. Alexan. pfectio troc. q̄b⁹ fit in unētū ad emigraneā idē sūt nisi i vna re. ꝑ. hoc ē q̄ Aui. nō hz gūmi af. Mes. ꝑ. hz i reliqs reb⁹ idē sūt. Sz i surgit dubuatio ex eo q̄ dñs Mes. dicit in practica sua i cura sode frigidē hec ꝑba foimalta eodē modo troc. de croco dicit in ārido. z tñ in ātidotario nusq; repto illoz descriptioez tu igit ꝑsidera. Mat. sil. i. ca. de calcit. dicit Jo. mes. i. troc. de croco. ponit colcotar z calcadis. Sētū in tractatu de febrib⁹ ait troc. de croco. i. siē de croco nō iuenit ꝑpua descriptio: sz nescio cur hec verba protulerit.

¶ Troc. i. zafarā ꝑ. i. q̄t crocū dētū ab opti do cilitre q̄ vocat coniciū. q̄ ꝑt alibi nascatur: sed nō tñ vel tale quale in cilitra. vnde z a portori parte nomē accepit.

¶ Agrestū at fit ex vuis imaturis: z pōt ap pellari onfāciū. Dia. in q̄t onfāciū est succul vuay albay imaturay q̄ vne añ dies canicularē colligēde sūt. onfācium aut pōt capi mult. mōis: nā pōt dicit q̄ onfāciū est oleū q̄ fit ex oliuis imaturis ēt pōt dicit q̄ onfāciū est succ⁹ exp̄ssus v̄ liquor amar⁹ z acerbus. vii. Gal. in li. dinamidiay dicit: onfāciū sic fit a cimis vne agrestis exp̄ssis. carnes ipay z nucleos i sole siccatos rñdez fac puluerē: erit onfāciū. ēt fit ex fructu vitis imature exprimit euz er⁹ fruct⁹ anteq; matura sit: z succ⁹ inde fact⁹ inspissat z recōdit.

¶ Calcadis ap̄d ipm in sc̄do cañ. in cap. de atramēto est vitriolū albū: q̄dā crediderunt calcadis z colcotar idē esse: sz nō recte: nāz in istis troc. possum⁹ certificar: q̄ idē nō sūt verū vnū pro alio pōt poni. Jo. Sera in ca. d̄ eruptōe sanguis ex matrice inq; q̄ calcadis est calcantū cuius color est viridis: z q̄ antiquat calcadis fit colcotar Jo. arculan⁹ in ca. de vngula ait. q̄tuoꝝ sunt spēs vitriolū. i. f. colcotar q̄ est citrinū: calcantū viride

calcadis q̄ est albū. alfurit rubeū. similiter ait in cap. de atramēto.

¶ Colcotar. i. vitriolū citrinū apud ipm in ca. p. de atramēto. Et idē dicit Nicolaus. Jo. arcutanus in cap. de sebel. dicit q̄ colcotar est vitriolum romanū.

¶ Anū pōticū. i. forte vel acuti nō autē d̄ pōticū a pōro insula: sed hic dicit pōticū in sapore: z idē dñs Mesue loqn ei⁹ habz vnū forte vel acetum: quod tantū valet.

Trocisci de elleboro in. iij. tertij. i. ca. de cura optatiōis accidētis in aure. ꝑ. ellebori albi auf. ij. nitri. i. salis nitri auf. xvi. croci auf. ij. cōstringant z terantur cū aceto: z fiant inde troc.

¶ Hos trociscos non habemus in vsu.

¶ Elleborus fm Mes. est barba alifugi: z et⁹ due sunt spēs: nā altus est alb⁹ altus niger: z niger incolumior est albo. Gal. in libro ad partenianū dicit. velatrū. i. ellebor⁹. Auert. in q̄to col. dicit. cōditū. i. elleborus: q̄ non videt verū sicut ꝑ ꝑ Dia. z Aui. q̄ devtroq; faciūt cap. elleborus vero apud teutonicos vocat velax. si deē in potu de radice ipsius gallinis interfecit ipas. de q̄ vide Sera. in ca. de ellō nigro. in fine ait. mesarugme. elleborus albus est fontionis operationis q̄ niger: z timor est ne ille qui sumit elleborū incurrat spasmus. z ipse occidit colūbos quādo infundit fabe aut frumentū in aqua in qua infundit elleborus z datur columbis aut pullis ad comedendum.

Trocisci de bdello fm eundē in lib. iij. in fen. xiiij. in ca. d̄ cura apostematū duroꝝ. ꝑ. rofarū tritarū. z. x. spice aromaticē. i. inde. z. ij. mirre. z. i. costi. z. i. s. mastice. z. i. amigdalarū amararū. z. i. s. bdellij. z. ij. terant medici ne z dissoluat bdellū cū vino: z cōficiāt euz eo medicine: z fiant inde trocisci.

¶ Hos trociscos nō habem⁹ in vsu. Rasis in lib. diuisionū in cap. de egritudinib⁹ epatis habet vnā altā descriptionē que eadem est. bdellū vero ē gūmi q̄ ē satis notū est. Gal. in sexto simplicius inquit mochl id est bdellū. due sunt ei⁹ species. vnū est serphena: z ē magna z mollior altera: z eius virt⁹ ē mollificatiua: altera vero spēs est arabica.

Trocisci de cartta cōbusta in eodē libro fen. xvi. in cap. de cura excoꝛiationis intestinoꝝ z vlcēꝝ. ꝑ. arsenici adusti. z. x. corticis cris: aluminis iament: gallay calcis q̄ nō est extimcta oīuz. añ. z. xij. fiat ex eis trocisci cū succo amoglose. i. plātagnis: quoz vnusquisq; pōderet. z. iij. z parum et eis admixtref.

¶ Hos trociscos nō habem⁹ in vsu: dicunt

tur aut trocisci de charta: h̄ illorū descriptō
nē charta nō ingrediat̄. idē h̄o in ii. cañ. de
charta ca. facit. idē in ca. de papiro ait: q̄ ex
ipsa q̄dē fuit charte. z ipsa q̄dē est in potētia
charta z q̄d ex ea adustū est: est vehēmēti-
oris exiccatiōis. Dia. inq̄t papiro vñ charta
alexāderna fit vtile est. Sera. in. c. de burch
di dicit: burchdi ē notū: z ex eo fiūt carte: et
vritur eo medici qñ volūt dilatare officia
fistular. idē Sera. ait. z lurtas q̄dē combu-
stū est fortioris opatiōis q̄ burchdi cōbu-
stū. Etā dicit Gal. hec herba nō admistra-
tur in medicina sola. idē Sera. infra ait bur-
di vis. i. iuncus. hec h̄o planta est q̄dā spēs
z que ē q̄dā herba viscosa nascēs in palustri-
bus. vñ Aui. prima q̄rti tractatu. ii. ca. x. de
curatiōibus febrū acutaz: sic inq̄t: z si do-
mus est pximi tps ex quo lura fuerit luto
et proprie illo in quo ponitur loco palee cot-
tum papiri tunc est melius.

Es ap̄d ipsum aui. in. ij. cañ. altd est rube-
um ad citrimitatez declinās: z ē alchabrusi.
q̄d est meli⁹ z aliud est rubeū clarz: z altd ru-
beū ad ingredimē declinās: z est genus eris
q̄d dicitur tala con. Dia. Es vstrū q̄d alij calcuce
camenō vocāt. Se. inq̄t in. c. de ere. dicit phl-
losoph⁹ q̄dā faciūt ex erevasa ad cōcedendū
z bibēdū i eis z nocēt eis vald z hoc notū ē.

Troci. de cineribus descriptio hominū ab
auctoribus nō repit: s̄ n̄t medici clarissimi
faciūt ipos cōponere cū spēs electuarij d̄
cinerib⁹: quoz descriptio ē posita ex auctate
Aui. z sic ordmant. h̄. spēs cōpletaruz ele-
ctuarij. de cinerib⁹. 3. j. cū vino albo odorife-
ro. q. s. fiāt trocisci z sicent z vsu referua.

Trocisci alcadicō fm̄ Dinū florentinū in suo
tractatu de cōpōnibus. h̄. calcis viue. 3. j. ar-
senici rubet z citrim. chali acarie añ. 3. 5. om-
nia hec trita cōficiantur cum aqua que voca-
tur prima z in vsu referua.

Es trociscos nō hēmus in vsu. ipse dicit⁹
inferi⁹ describit vnā aliā descri. s̄ eadē non
est. cadicō vt dictū fuit ex auc. Jo. Serap.
sunt tro. facti ex arsenico: z fm̄ Almā. dicit⁹
tur achali q̄d recipit. Aico. flozē. in lib. septi-
mo. in. c. de medicina diminutiua carnis: si-
ue corrosiua ei⁹ habet vnā aliā descriptiōm
que est ex auctoritate Gal. q̄ eadē est.

Arsenicū rubeū. i. arsinagal Aic. loco ei⁹
habz auripigmētū rubeū. credo q̄ idē est: et
p arsenicū citrimū intelligitur auripigmētū
citrimū seu vsuale z p arsenicū rubeū intelli-

gitur arsenicū ictū arsinagal.

Alkali vel alkali. v. h̄z Aico. est q̄dā plāta
que in littoib⁹ maris nascit̄. simi⁹ is yermicu-
lar. i. i. sempitue minor: pinguis z salza: z de
cinere ipsius fit vitrū. Sera. in ca. de vsine
inq̄t. vsinē est herba cha. i. Aui. in. ij. cañ. de
vsinē. ca. facit z dicit q̄ est plurium spērūz
subtilior earū est alba: z noiāst stercus passe-
rū. nō est vsnee: vt q̄dā crediderūt: nā vinee
est res collecta super arbores glandium .et
altas arbores.

Acacia fm̄ Aui. est succ⁹ alcharifiti exte-
cat⁹. deinde in tro. mutat⁹: z melior ex ea
est q̄ est melioris odoris viridis decimans
ad ingredimē pōderosior: z durior: Me. loco
eius habet chachie: q̄d idē est.

Aqua prima fm̄ intētiōe cōpositoris sic
fit. h̄. calcē viuā z chali. i. herbā vsinē añ: p-
tes eq̄les: z terā añ: z septuplū pcedēs ipozū
ex aq̄ ei⁹ admisceat⁹: z septuplū pcedēs ibi
moretur quotidie agitādo: z postea coletur
z ex ea cōficiant⁹: z fiant troci. z reseruetur
Aico. loco ei⁹ h̄z capitellū cōmune q̄d fit ex
cinere fabarū: z spiritib⁹ eius: z calcis viue
z coletur ad modū lituij.

Trocisci de celidonia p ruptorio leui z bono
fm̄ Bartho. motag. in suo antidot. h̄. succi
radicū celidonie: vt me pueri. añ. 3. iii. cal-
cis viue. 3. iii. arsenici citrim. 3. j. ruptorij
de capitulo bullāt simul succ⁹ z vrina. deim
de superaddat calx. z coquat ad ignē ligno-
rum: vsqz ad sumpsiōne succi z vrine: z reli-
qua addantur cū calce: z fiāt trocisci.

Es trociscos nō hēmus in vsu: idē infe-
ri⁹ describit vnā aliā descriptiōne: quā vo-
cat trociscos de celidonia cauterizatiuos:
sed idem nō sunt nec in vsu.

Celidonie h̄o fm̄ Sera. in cap. de curcu-
ma due sunt spēs. s̄. maior z minor: z dicit q̄
nommant⁹ hoc noiē: eo q̄ incipit apparere
añ aduētū hyrūdini: z desiccāt qñ recedūt
putāt aliq̄ etiā q̄ sic noiēt p̄pterea q̄ quādo
excecātur pulli hyrūdini: defert eis mater
hāc herbā: dat eā illis in cibū. z reddit vi-
sus hyrūdini. de q̄ etiā Jo. anglic⁹ in ca. de
sterilitate inq̄t. z est h̄c notādū q̄ celidonia
d̄ quasi celi donū: qz ipsa aufert maculā o-
culoz: z iō hyrūdo q̄r eā qñ pulli ei⁹ non vi-
dēt z matricē mūdificat cōceptiōne p̄parat.
h̄cteritiā curat z scabiē. succ⁹ ei⁹ supposit⁹
curat z aufert. vñ vsus. Ictericos p se sanat
celidonia. succ⁹ inieci⁹ oculis maculas dis-
rumpit eo y. Aufert: z cāros q̄liscūqz capia-
tur. maior h̄o celidonia est nota. minor ē il-
la que apud arabes memit⁹ aut memite d̄
Leonard⁹ de p̄da palea in. c. de somnica

no subtili raro: z dimittam⁹ ipm sub celo donec recipiat radios solis z lune: z dimittam⁹ ipm donec ericet bñ: z caue ne veniat ei hu mectatio ex roze. deinde terat multū: z fuef z derit ex eo cocleariū vnū cū decoctōe dul cis aq. Idē Jo. Sera. ait: z fm illd q dicit si lagrius in plūmo sermōnū suoz necesse ē vt sic hircus iuuenis in etate sua ex eis qb⁹ ad uenerūt qñ q̄tuor ant: z pyciam⁹ in hoc me dicamine foliū indū: z amomūz spicā z q̄ sūt illis silia donec aromatizetur odor eius.

Oleū muscellinū a musco dictū ē: descriptio vō ipsi⁹ fm q̄sdā sapientes repit in anti dotario. Sa. q apd nos nō est. tñ descriptio in tra appebit. quidā moder. crediderunt: q oleū balaminūz. i. de gramis de been essz ole um muscellinum: sed non recte.

Trocisci affodilloz fm eundē in lib. vii. in. c. de medicina diminituua carnis siue corrosi ua et⁹. ff. succi radicū affodilloz. 3. 5. calcis viue. 3. ii. auripigmētū. 3. i. conficiatur z eric centur ad solem in mense augusti.

Hos tro. in vsu nō habem⁹. dñs magi Petrus argil. i. c. de medicis corrosiuis hz vnā aliā descri. z idē est. Affodill⁹ circa instans affodill⁹ est centū capita: cuius radix cōpez ter vsui medicine. idē dicit Pet. de crescē. s3 vtter q̄ saluum dicit dicētes q̄ affodillus sit centū capita: nā si vis videre certitudinē. vi de in antidotario Galeni: i qdā aridoto: qd incipit aridotū qd facit epilētis. z tibi hz centū capitaz affodillos: qd nō eēt si eēt idem veritas at est. affodillus ē herba dicta apud nos porrago pp similitudinē folioz: z hz pap. affodillus herba: quā latini albuciaz vocāt et centum capita est vna spēs yringi sicut pz apud Serap. in suo cap. de yringo.

Trocisci de calce in eodē lib. z in eodē capit. ff. cal cē viūā puluerisatā: z cōmiscē cū mel le: z cōmixta in olla noua: pone in clibano: z dimitte donec cōburef: z vsui referuetur.

Hos trociscos nō habem⁹ in vsu. Petr⁹ argillata in ca. de medicis corrosiuis habet vnā aliam descriptionem q̄ eadē est.

Calx fm Sulphurū placēt nū per calcem significam⁹ cmeritate cozpoz lapidosozū: z ostracoz extinctā z nō extinctā. Auer. in quinto colf. ait. mura id est calx viua. et est calx lapis decoctus.

Superno numine ducti cōpleum⁹ sermo nem in sectionē trociscoz plixā aliquārtisp vep cōpediosam supra modū: erit vero nūc sermo noster circa distinctionē sief fm mes tem diui Jo. Mesue z Basio.

Sief fm sententiā Mesue rasis.

Sief curinuz. Mesue in sua practica in ca. de obtralmia. ff. clime lote: deinde aduste z extincte in lacte mulieris. 3. viii. ce ruse lote. 3. xvi. croci. 3. iiii. opi. 3. i. draga ganti. 3. ii. aque pluuiatis quod sufficit vte re cum albumine out.

Sief vero apd nos est cōfectio ocularis formata ad modū nuclei dactili q̄ fricat sup cotē cū aliquo liquoze cōueniēt. hāc medi cinā quidā colliriū vocant.

Clunia seu cadimia vt apd Dia. s3 q̄ bo na est cupra z botriades: z q̄ spissa fuerit. Sera. ca. de clunia inquit q̄ ei⁹ species sunt due: est lapis pertuus in cipio incurtibus aquarū z est petrosa: z melior alijs speciebz clime: z alia generatur in fornacibus: z ag gregatur in cecto fornacis quando purga tur es: z generaf ex ere quādo ponit in for nace: z liquefit: nā resoluif fum⁹ ab eo. z ad heret pietib⁹ fornacis in recto et⁹ zc. fm mo dernozū opinionē clunia est fulgore⁹ fum⁹ qui adheret supiorib⁹ partibus fornacis in purificationē auri z argēti: vel alio p. vñ dicitur. clunia auri vel argēti: de qua vide in. ii. ca. Bui. qui. c. de vtraq̄ facit. ille lapis quē dixit Sera. credo q̄ sit lapis dictus a vulgo calamina: seu calamnarias: de q̄ tingit es.

Mod⁹ aut lauādi cluniā: z adurēdi habe tur in libro primo qui dicitur albucasis i li bro in capitulo de modo preparandi la tumiā. i. tuctā. nā clunia est spēs tucie: z pre pa⁹ sicut tucia etiā. Sera. in ca. de tucia hz modū lauādi tuciā: z dicit abluif sic clunia: lauatur etiā tucia similiter z in ista materia lauatur ipsa cum aqua rosata.

Cerusa. i. biacha q̄ satur est nota de modo abluēdi docet seruitor in suo primo li. z ei⁹ modus iste est tere cerusam in aq̄ sepe. z pice supra aquā sepe. z fiat hoc sepetandū q̄ nō appareat sup aquam aliquid putredinis deinde collige: sicca z referua: z bōa cerusa est q̄ multum est cādida z partes eius sunt de se clare: z quādo rāgis eā digito inuent es ptes eius lenes sine asperitate.

Sief rosarum tbidem. ff. foliozū rosarum: scilicet rubearum. 3. xv. croci. 3. viii. opi. 3. ii. spice inde. 3. ii. gummi arabici. 3. viii. aq̄ plu uiatis quantū sufficit.

Sief album. Basio in nono almanozis. in ca pitulo de obtralmia. ff. cerufe ablute. 3. x. sar cocolle grosse. 3. iii. draganti. 3. i. opi. 3. 5. si ant ex eis forme lenti similes.

Istud sief apud nos nō est multū in vsu: et eius modus est duplex. videlicet quod

ipsum possumus facere cum opio et sine opio. si cum opio facere voluerim? addatur de opio in pondere. ut dicit compositor: si autem sine opio facere voluerim? non ponitur aliquid opij. Mesue in ca. de obtalmia habet multas descriptiões: quarum una est descriptio filij zacharie que eadem est nisi in una re: hoc est quod Mesue hanc amittit. Rasis vero non. in reliquis sunt idem.

Sarcocolla secundum Aui. est gummi arboris spirituose: et in ipsa est amaritudo: et melior ex ea est illa que ad citrinitatem declinat: et est similis olibano. I. thuri. medici nostri dixerunt quod hanc medicinam in colicis non oportet ponere si nutrita. non fuerit in lacte asine. Et eius modus iste est. accipe de sarcocolla bona alba grossa: et pone eam in vase vitreo amplioris orificij: et mulge super eam lac asinum in quantitate paucam ne infundat in ea: et liquat: sed remaneat sic: et pone subito in sole: ut cito desiccetur: et quando erit sicca: oportet ut iterum mulgas secundum quantitatem prioris: et semper caueas ne cooperias eam lacte: ne acefcat lac antequam desiccetur destruat faciam quater et cum hoc feceris sicca bene et conferua: et si nutrire volueris in lacte mulieris eadem forma et modo facias.

Sief de thure secundum eundem in nono Almanforis in ca. de vlcibus oculorum. Be. armoniaci: sarco colle. ana. 3. 5. thuris. 3. r. croci. 3. ij. cōficiantur cum mucillagine fenugreci: et fiant ex eis sief.

Istud sief non est valde in usu. Mesue in cap. de vulneribus et vlcibus oculorum hanc unam aliam descriptionem que eadem est.

Thus vero est olibanum de quo supra in troc. de olibano.

Sief de plumbo secundum eundem in eodem cap. Be. plumbi adusti antimonij: tucte ablute calcucecumenon gummi ara. draganti. an. 3. viij. optij. 3. 5. terantur: et cum panno sericino. i. de serico qui sit subtilissimus cribellat et conspergantur ex aqua pluuiatili: et fiat ex eis sief.

Istud sief in usu non est. Mesue in cap. de vlcibus et vlcibus oculorum habet unam aliam ex auctoritate filij zacharie. i. rasis que eadem est.

Plumbum species est antimonij. Plini vocat plumbum quandam egritudine oculi que curatur cum quadam herba que grece dicitur molēdi na quod est dictum plumbago. Aui. in scdo dicit alauoch et alahabat vtriusque est plumbum nigrum in quo est substantia aquosa multa quam coge laute frigida. Modum autem adustionis eius docet bulchasis in lib. i. que est iste. Be. laminas plumbas: et pone in olla fictili: et pice super eas

parum sulfuris radedo ipsum sulfur super eas deinde accipe alias laminas plumbi: et pone super prunas: et iterum radas super eas de sulfure et iterum alias laminas suppone et sulfur rade et fac ita quousque olla sit plena. deinde accende super eas ignem: et quando videris plumbum in flammam oportet quod commisceas cum virga ferrea donec plumbum conuertatur in cinerem. ita quod nihil remaneat de substantia plumbi quoniam sit totum in cinerem conuersum: et quando erit ita aufer ab igne et dimitte infrigidari: et oportet quod ille qui hoc facit cooperiat faciem suam: nam odor multum nocet: et sic vtere.

Antimonium vena est terre similis plumbo: sed antimonium teritur et non funditur. plumbum vero funditur et non teritur. Dias. vocat ipsum stibum et inquit stibus formosus est et lucidus: et quod radiosus apparet cum fractus fuerit: et gustu falsus et fragilis nihil habens terrosum aut fordidum hunc multi obtalmionem nominant: hec est medicina ocularis: que est satis nota.

Turie vero nomen cadit super tres res: primo super id de quo Aui. in scdo can. ppriū cap. facit sub nomine turie. Et Dias. sub nomine ponfolix. cui sunt due species: una quarum dicitur ponfolix a Dias. alia spodiū: que ab Aui. dicitur succudus: et ambe sunt fuligo ex fumo eleuato in fornace in qua sit auriscalcū: et eleuatur ille fumus a lapide calammaris: quo extingitur: et sit auriscalcū. moderni generaliter loco spodiij vtriusque osse elephantis combusto Sal. in octauo simplicium dicit chadimia. id est turia modo ipsam abluendi vide albuchasis in li. i.

Calucecumenon. i. es vstū. et est nomen compositum a charcos: quod est es cecamenon in cēsum. Dias. in cap. de ere. dicit es vstū quod alij calcucecumenon vocant. Circa instans es vstū. i. calcecumenon. Aueroys in quinto col. ait calcucumenon. id est es vstū. idem ait Leonar. de pda palea in ca. de vlcibus putredinis. et sic est secundum veritatem. modum adustionis eius docet Diasco. in proprio cap. de ere. et idem facit Serap.

Sief rubeū. secundum eundem in nono almanforis in ca. de scabie et sebel. Be. ematicis colcotar combusti. i. vitrioli curim ana. 3. iij. eris vsti. 3. ij. mure croci an. 3. i. pipertis lon. 3. 5. conspergantur ex vino veteri: et fiant ex eis sief.

Istud sief in usu non est: et dicitur rubeū a colore ipsius propter lapidem ematicū. i. sanguinariū que ibi ingreditur. mesue in cap. de scabie oculorum hanc unam aliam descriptionem: et loco ematicis habet sedenege. quod idem est.

Sief viride in nono almanforis in ca. de vngula. Be. zuntar. 3. iij. cholcotar. vsti. 3. vi. arsen

ei rubel baurach: spume mar^s añ. 3. j. salis armonia. 3. 5. armoniaci. s. gum. 3. ii. armoniaci cum in succorure dissoluat et spēs ex eo pspergant. et fiat ex eis sief. est enim mirabile.

¶ Istud sief apud nos non est in usu. me. i. c. de scabie oculorum hys una descri. et eadē est.

¶ Zimar. i. erugo eris. Liber qd̄ dicit bulchafis in lib. primo docet modū faciēdi ipsū: et abluendi et colligēdi ex eo qd̄ est bonū. Alii in se cūdo can. de zimar ca. facit: et dicit spēs faciēdi zimar sunt cū exaspione eris in fece acet: et roziōe limature ei⁹ cū aceto: et sepultura ipsius in loco humoroso: et inclinat vas erum super vas in quo est acetū. et dimittat quousq; in ipso fiat zimar. Ruver. in. v. col. dicit. zimar. i. viride es. et sic est fm̄ veritatē. De loco eius hys floz̄ eris et idē non est: vt dicit Si mō Jañ. vey. hodie vñū pro alio ponitur.

¶ Spume mar^s fm̄ A. et Se. sunt quos spēs Idē dicit Dia. q. ipanvocat alcioniū. fm̄ Pl. q. silvocat. q̄ttuor spēs tm̄ describit Sañ. in tractatu primo de memiri: in ca. de scriptis in alopicia zc. aut adarchā. et in medio eorum est vocata spuma mar^s: Dm⁹ floz̄. in lib. ij. in cap. de cura scrofularū dicit punic^s. i. spume maris: s; non mihi plz. nā vera spuma maris est spissa solida grauis hūis odorē pisciū putridorum similis spongie: et inuenitur in littonibus maris.

Sief de calcāto ibidē. Be. eris vlti calcāt. añ. 3. 5. zimar. 3. ii. salis armoniaci: baurach: arsenici sublimati añ. 3. j. terantur. et p ebdomada vna dimittātur: deinde fiant ex eis sief et fricetur vngula cum eis.

¶ Istud sief in usu non est. Sunf. lobard⁹ vt dictū fuit describit troc. de calamēto. i. d calcāto. et idē sunt cū sief de calcāto: sed non recte. Nā aliud est sief: aliud ē trociscus vt ostēsum fuit.

¶ Calcātū apud Aui. in. c. de attramēto est vitriolū viride. Idē facit aliū caplm̄: de calcāto. Jo. arcularius in ca. de vngula dicit. calcātū. i. vitriolū viride idē dicit Sañ. in viii. simpli. et idē Sañ. dicit: calcātus. i. eris flos et est nomē cōpositū a calchas grece qd̄ est anthes no flos. vñ calcātus. i. eris flos. s; calcātū est vitriolū viride de quo fit encastrū.

Sief de fellib⁹ in. ix. almā. in ca. de aq̄ descendet in oculū. Be. fellis gruis: fellis labor: fellis ucini. fellis accipitr^s: fellis aq̄le: fellis p̄dictis oim̄ siccorū vñū aut plura sumant quousq; p̄ oibus. 3. x. istoz siccorū euforbij colodij tūde: serapim oim̄ añ. 3. j. trita aggregētur ex succo femicult teneri: et mittant in oculos.

¶ Istud sief non est valde in usu: et hoc venit q; simplicia q̄ in eo ingrediuntur difficilia sunt

inueniri ipe debito. aliter magis in usu est Me. i. c. de debilitate visus ait. mqt̄ Sañ. fellia oia abstergūt oculū: et clarificāt visus: et eligant ex aialibus ibi dñs mesue allegat quedam simplicia que etiam in isto sief ingrediunt de quibus infra.

¶ Strus est avis volatilis. cuius forma omnibus nota est.

¶ Sabot est piscis. nā me. dicit et ex piscibus est fel sabot qd̄ sit gñaliter ignoratur. Bartho. motagnana in suis psilis. in consilio de medicis cōis iuuamētis ad nocumēta stomachi visus et audit⁹ in quodā colico bono hys fellis saboth: et mqt̄ qd̄ est piscis noia tus luci⁹. idē in cōsilio ad malā cōplexionez frigidāz humidā stomachi zc. dicit fellis piscis sabot: et est lucius vñ vairol⁹. ista verba non cōueniūt esse idē. nā aliud est luci⁹ aliud est vairol⁹. verū aut est q; ipe ē vairolus: et est piscis noiatu labrax. et hys plura noia s; p̄uicias: nā sabot apud romanos vocat sp̄nula a venet^s vairol⁹: et ab alijs louacius.

¶ Accipiter avis ē quā nos in manu portamus in ciuitatib⁹ ac alijs locis. Si. ait. accipiter dicit accipetris ab capiēdo. est enim avis rapies altis: auis auda. ideo vocat accipiter hoc ē raptor q; rapit. si quis accipit ip̄s. fertur aut accipitres circa pullos suos ipios esse. nā dū viderit eos posse tētare violat⁹ nullas eis p̄bet escas: s; verberat pennis. et a nido p̄cipitat: atq; a tenero cōpe lūit ad p̄dā ne forte adulti pigrescāt. vñ hec avis fact^s nota ē.

¶ Aquila ē avis ex volatilib⁹ quā dñs itali ci p̄ signo victorie portat. Des. idē laudat. hec no avis reperitur in partibus indie: et iuxta littora oceanī. etiā inuenit apud nos tm̄ raro. Sera. facit ca. de lapide aquile: et mqt̄ q; est lapis ind⁹ q̄ qñ agitur audit intra ip̄m lapillus ali⁹: et miera eius est in motibus indie inter chinōas et saradī. et greci noiant eū antarrōt: et expositio ei⁹ ē alleuians partus.

¶ Perdix avis ē q̄ gñe eius contumax nūcupat est enim avis q̄ satis nota ē. hec apud A. in. ij. cañ. vocat cubugi. Gentilis super tertio cañ. de cura similitatis stomachi ait. cubugi. i. perdix. Simo ianuē. ait. cubugi ar. per dix et gelg. Jre Mar. fil. in lfa. c. ait. cubugi et cecitate accidētali mqt̄. Be. fellis galli aut p̄dictis: aut fashiam q̄ vocat alcubugi a De. et q; cubugi sit capo seu gall⁹: et ex hoc colligit vñ. nā Aui. in. ii. cañ. i. c. harmel allegat verba Dia. dicit q; ipsa trita cū melle et vino: et felle alcubugi et gallinarum. sed patere potest legenti q; Dia. in loco allegato non habet fel alcubugi: sed caponis. Serapio

vero et eodem loco ex libro. **Dia.** h3 fellis galli. **Itē Dia.** in. c. de felle laudat fel cubugi. **Serap.** eodem loco auc. **Dia.** laudat fel galli ex q bus possum? cōprehēdere intentionē **Alic.** fuisse qd cubugi sit capo. z **Sera.** q sit galli? s3 itellepit vt opinor de gallo siluestri: q fassianus appellat: quē aliq dicit esse cubugi: h3 velit simon q nō sit capo z me sue qd nō sit gallus nec pdir: nam **De. in. c.** allegato fert pfit cubugi z galli z pdicis ex q apparet q fm eum idem non sunt. tamen intētio arabū est q cubugi est a gel aut perdir.

Sief memite fm eundē in sinonis q sunt in fine sui libri sit hoc mō. exprimit succ? memithe: z in sole desiccatur: z ex eis informātur pillule in modū nuclei dactiloz: vel informantur magdaleones parui.

Itē sief nō est in vsu. tñ etusopositio in alijs coluris multū opatur. **Memite** vō fm **Ser.** ex auc. **Dia.** est succ? herbe eiusdē nois q est similis in folijs suis herbe spēt papaueris dicit ceratides. i. comuti: nisi qz est in ea humiditas adherēs manui: z est ppiqua terre: z h3 graue odore h3 multū succuz: z color succi eius est silis color croci. **hec apd Dia.** sub isto noie nō reperitur. verū est q **Dia.** de ipa facit cap. sub noie glaucū. qd idē est qd aut sit cōiter ignorat: s3 fm exstimationē modernoz est spēs celidonie: z sine dubio hoc sonat nam **Serap.** in ca. de curcuma. id est celidonia inquit minor chilodomon: z est memithe.

Nicolaus florē. in li. v. in. c. de hidropisi i spāli dicit memithe. i. volubilis minor: s3 non bene sonat hic textus. nā idē in. vii. li. i. c. de apostematib? emunctorioz siue de bubonibus ait memithe. i. celidonia qd recte dicit **Jo. arcu.** in. c. de cura cephalē: tā cali de qz frigide dicit sief. memithe. i. succ? memithe per decoctionē inspissatus vel ad solē: z est herba similis papaueri dicta glaucū: z est species celidonie. Ille autē succ? sic inspissatus dicit sief. v3 sief memithe: z est medicina ocularis. **Itē Joānes** anglicus in ca. de surditate z debilitate auditus ait. succ? memithe. i. celidonie agrestis.

Guilielm? placētū? ait. memithe est simile glādūmb? coloris citrini. z est fruct? cuiusdam herbe q nascit in littoribus aquarum. **Idē** dicit **Alic.** in. ii. canoñ. bulchasis in lib. scdo docet modū exprimēdi succū ex memithe: z ignorat v eipsa inuenire veritatē quid esset. moderni vero habent ipsam per cognitionē verā. nā vt dictū fuit de mēte **Serap.** ipse vult q sit celidonia minor: et sic hodie generaliter habet opinio: q̄nis aliqui con-

traditāt dicentes q memithe nō est celidonia. nā celidonia est calide cōplexionis: memithe vero frigide quib? respōdet q et si celidonia sit calide cōplexionis: ppter hoc tñ nō tollit qn memithe sit species celidonie: videlz celidonia minor. nā qui dicūt q celidonia est calide complexionis forte intelligunt de celidonia maiori: vel de eius succo vel radice: sed hoc nullā includit repugnantiam q celidonia minor nō sit frigide virtutis. uō enī repugnāt in eadē specie esse indidua seu simplicia diuerse cōplexionis: et hec apud lombard. reperit in hortis ac locis aq̄lis: z est quā angelicā siue archāgelā vulgovocam?. et sic si legis bñ illa ca. videbitis q angelica est memithe in folijs: in colore: i radice: et i reiquis: preterea in folijs multum simularur celidonie magne.

Ab habita sectioe de sief cōsequēter elucubrābim? sectionē de pillu. fm mētē diui me. z alioz doctor. clarissimoz. Si mō tenues vires n̄as paululū refocillauerit ip̄e deus bonoz oim largitor: sine cuius nuptu que fiunt omnia casta atqz irrita extāt. **Is** igitur adiutor ac p̄tor n̄ adlit. **De pillulis.**

Pillule alefangine ex muētioe **De. q** rū interpretatio ait pillule de aromatibus. s3. cinamomi cubebe. i. mirri albe. ligni aloes calami aromatici: macis: nuc? muscate cardamomi: garosiloz: assari masticis s3 nati. spice. carpobalsami ana. 3. j. absinthij: succi rosaz añ. 3. v. terātur p̄tritiōe grossā: z fundatur sup ea aq̄ li. ii. z coquātur vsqz ad cōsumptionē duaz partū. deinde fricentur manibus z colētur: z exprimaturo aquositas eius: recipe aloes succotrimini boni lib. j. z lauetur in scutella lapidea vitreata cū aq̄ pluviali lauatōib? plurib?. deinde extricetur et fundatur sup ip̄m ex p̄siois p̄dicte circiter lib. ii. z terantur in sole. deinde admisceātur cū aloē: mirre masticis añ. 3. v. croci. 3. iii. tere cōtritiōe bona: deinde p̄dicte ex p̄siois residuū sup ea fundatur: z cōuertātur vsqz dum siccētur: z fiat ex eis pillule in modū cicicis et da ex eis a. 3. ii. vsqz ad aū. ij.

Iste pillule apd medicos n̄os sunt nobiles: z ip̄is vtūtur multū sub noie pillularuz alefanginaz: z de aromatib? qd idē ē. pillula aut a rotūditate d̄: nā ei? forma ē vt p̄la q luditur etiā p̄ dicit q d̄r pillule a p̄stādo nā ip̄e fiūt cū pistello in mortario cū multo labore. in aliqbus libris inueniunt pillula pro catapodia. **Papias** catapodia dicta: eo q modica potest vel inglutat: z ē p̄la in lib. de greco trāslat: reperitur sepe catapodia p̄ catapodia. **Sūt** ex hoib? q for. ille q̄ritabūt: q̄re

Inoleuit vsus qđ pillule dentur in nūero ipa-
ri laxatiue. Ad hoc rīdet Consultator dīa.
rīt. circa med iū dīe dicēs qđ ille pillule de-
bent agere. actōis aut rō sumit a forma. tan-
qđ ab eo qđ ipius est pīncipiū sustentatiuū
et non a materia. Impar vero habz rationē
formēz multa alia dicit que videas.

Alloes succorin⁹ fm tpm mesue est nobi-
līoz a līs spēbus aloes: z dī succorinū qđ fit
in succutri puincia: z hec plāta apud arabes
vocat zambaera. Istū. i. c. de herbis aro. ait
aloe herba amarissima succi panace. Papi.
aloe spēs aromatica amarissimi succi herba
resistēs hūmbus: z putredini. si abluere vis
aloez qui ibi ingredī fac fm formā: quā tra-
dit Mesue ibi. fm quosdā pdict⁹ aloes locu-
tus debet poni in terra. Sal. ac in alijs locis:
sed supra ostēdi p altā viā in terra. Sal. vt do-
cet bulcasis in tractatu scdo qui infer⁹ in. c.
allega. inqt: z vtēre in medicinis laxatiuis:
z in specieb⁹ tere: z in alijs medicinis in qui-
bus aloes ingreditur.

Pillule stomatice caput z stomachum mūdifi-
cāt. Be. tere pigre. f. tere simplicis Sal. 3. viij
trū mira. añ. 3. iij. a garici. 3. ij. turbitū boni.
3. r. epithimi cretēsis. i. illius insule añ. 3. ij.
5. salis idī. i. salis nigri 3. ij. absinthij: scamo-
nee añ. 3. iij. pendiaz. 3. iij. z fac pillulas cū
succo scartolarum dosis eius est. 3. ij.

Iste pillule fm quosdā sunt qbus vtimur
Mesue aut in distinctōe de pillulis hz mul-
tas descriptōes sub noie pillularū stomatica-
rum z oēs differūt inter se. verū omēs stoma-
cum mūdificant: z ppter id sunt qui faciunt
vnā descriptōē p alia: moderni hō docto-
res laudāt primā descriptōē z penultimā
i. ex his que in hac distinctōe ponūtur z sic
infra apparebit alia descriptio. Mesue ha-
bet triū miraboloz qui sunt isti. scilz citrini
chebuli z indī. nā belerici z emblici nō cōpu-
tantur inter species mirabolanz quare
idē. z Sera. de illis trib⁹ in vno capi. loquū-
tur: z alius separata faciūt capitula.

Scartola. de ipsa dictuz fuit in cirupo de
cicozea.

Pillule aggregatiue ex inuētōe nostra. Be.
mirabolanz citrinoz: rauedsem ana. 3. iij
succū eupatorij: succū absinthij. ana. 3. ii. sca-
monee anthio. cocte in pomo. 3. v. chebuloz-
rum indozum: agarici: colocynthide: polipo-
di: ana. 3. ii. turbitū boni: aloes añ. 3. vi. ma-
sticis: rosarū: salis gēme: epithimi: anisi: 3 in
ziberis: ana. 3. i. electuarij rosati quāt ū suffi-
cit ad aggregatiōem. fi. ant pillule grosse:
da. 3. i. vel aureū vnum.

Iste pillule sunt ex inuētōe Mesue z sic
fm istā descriptōē sunt apud quosdam in
vsu: sed medici moderni laudāt magis aliā
de descriptōē qđ dicit descriptio pillularū ag-
gregatiuarū maiorū: z sic describam ipsas.
Aut. in. v. cañ. hz vnā descriptōē: z dicun-
tur pillule aggregatiue filij hylgeben. sed
dem nō sunt: nec sunt in vsu.

Scamonea anthiochena id est illius puin-
cie. idē in ca. de scamonea magis laudat an-
thiochenā z armenā: z laudat illā que est in
colore clara sicut gūmi subalbida: z si tāga-
tur cū aqua vel salua fiat sicut lac z sit tene-
ra ad frāgēdū z puluerizandū: z in pondere
sit leuis: z sit in odore bona: non grauis. re-
mota vero ab hīs proprietatib⁹ nō est bona
Conseruatur quoqz per annos. xx. vez. quā-
to antiquior tanto nobilitoz.

Pillule aggregatiue maiores. Be. bdeltj: ml
ra. nigroz. i. indoz: belericoz. ebli. añ. 3. iij.
turbitū boni: electi. 3. iij. seīs apij fenculi: a-
nisi carui: ameos ouiganti: rosaz fetaragi i-
di. harmel. hermodactili. salis indī. i. nigri:
masticis hermō: añ. 3. i. 3 inzbertis. cina. car-
da. croct. spice acori: castie. añ. 3. 5. serapint:
3. iij. colocynthide. 3. iij. pendiaz. al. 3. iij.
aloes succorini. 3. xv. spice cū succ. cauluz
z inunge man⁹ tuas cū oleo sanbucino.

Iste pillule apō nros phisicos sunt vsua-
les. dicit aut maiores ad dītam minor: eo
qđ plura simplicia ingrediantur Supra posita
fuit alia descriptio pillularum ex inuētōe
sua: que etiam sunt laudare.

Seiteragi indū. vide de ipso in cōfectōe
trifere saracence. Hec ē quā dia. lepidū vo-
cat. z fm Paulū ē hiberididos fm Pl. hibe-
deridā quāqz ficto noie inuētōie⁹ assigna-
to carmine. nascit maxie circavetera monu-
mēta partietinasqz z occulta itez flores sp fo-
lto nasturtij: caule cubitali: semie tñ puo vt
vix aspici possit: radici odor nasturtij: vsus
estate efficator z recētī tñ hęc est quam lō
bardi crisonem vocant.

Harmel. i. tertū genus rute fm Matthe.
silua. harmel scriptū cū h. est semē cicute: et
armel scriptū sine h. est genus rute. eādē hz
opinione lumē tenebrū: qđ harmel sit cicuta
sz falsuz ē: sz harmel cū h. est tertū gen⁹ ru-
te. nā Dia. in ca. de ruta qđ in fine ait. Alte-
rum gen⁹ rute qđ nascit in macedontaz gala-
tia: quam molin ciues appellāt. Idē in fine
ait rutā multi annolā vocant sit ij vasafa: na-
scit in locis cultis. aut. in. ii. cañ. inqt. rural
siluestris vehemētioris ē ingredinis quāal
chermel cū h. ut lege capitulum de harmel

scriptum cū littera h. apud eundē est idē cuz cap. de armola apud Dia. idem in. iij. cano. in. c. de curatione morsus viperarū cū eo qđ sicut Lanon ait. ruzha siluestris: z nō est al- harmel fm qđ existimauerūt quida3. imo est spēs ruthe ipsi. z sic est sine dubio. s3 Auerois in. v. col. ait alharmel. i. cicuta. qđ falsū est. naz fm plures sapientes credit qđ harmel cum h. z sine h. idem sit. z possibile non est qđ harmel cū h. sit cicuta: naz Sera. de harmel cum h. ca. facit. cutus formā hic volo describere: vt magis appareat veritas: z hec ē harmel fm Ser a. noiatur molli. z nominat eam multi ruzhaz siluestre: z est planta qđ egredit ex vna radice cū multis ramiculis: z habz folia longiora folijs ruthe alterius z meliora habētia graue odorem: z h3 florem album et capitella maiorā satis qđ capitella ruthe do mestice diuisa tribus diuisionibus in quib9 est semen amarū. cuius color est ad rubedinem decliuus. h3 tres angulos. z est id quod de planta venit in vsu medicine: z ipm maturatz colligitur in autūno: z sic est si aggregaueris ruzham siluestrem qua vtuntur moderni eadem est cum illa.

Sambac siue zābac. i. tefemū: z fit oleuz de ei9 florib9: sicut infra oñdā si de9 voluerit pillule de eupatorio maiores. s3. mira. citri- noz succi eupatorii: succi absinthij. añ. 3. iij. rauesfem. 3. iij. 5. masticis. 3. i. croci. 3. 5. aloes boni. 3. v. confice cuz succo endiuie. dosis eius. 3. ij. cum aqua casei.

Has pillulas apud nos nō habem9 in vsu maxime fm istā descriptionē. idem describit vnā altā descriptionē pillularū minorum: sed in vsu non sunt Auic. in. v. casū. h3 vnā altā descriptionem: sed eadem non est.

Eupatorium. i. gasit. Plinius eupatorium regiam habet auctoritatē caulis lignosi nigritantis: rufi cubitalis: altqđ z amplioribus folijs per interualla quinqz vt canapis per margines icis nigris: z ipsi plumosis radice superuacua.

Pillule de reubarbaro. s3. rauesfem. 3. iij. succi liqritte. succi absinthij. masticis añ. 3. i. mirab. citrinor. 3. iij. 5. semis fencult: apij añ. 3. 5. troc. diarodon. 3. iij. 5. hiere pigre. i. specierum hiere Galieni. 3. x. cōfice cū aqua fencult z da. 3. ij. cū aqua casei calida in sero.

Has pillulas habem9 in vsu. Mesue inqt qđ sunt pillule de reubarbaro: s3 loco reubarbari habet rauesfem: qđ idē est. ergo possu- mus dicere qđ pillule de reubarbaro z pillule de rauesfem idem sunt: z sic meo tpe vidi apothecarios dare pillulas de reubarbaro pro

pillulis de rauesfem: sed errat multū. nam si vides bene mesue in hac distinctione de pillulis h3 descriptionē pillularū de reubarbaro que cōferunt ad febres antiquas: z pillulas de rauesfem qđ cōferunt ad opilatōnes sple- nis: que nec in stute nec in alijs cōcordant. z sic apothecarij: z etiā medicus debēt scire differētiā qđ sunt in ipsis: z sic in mltis alijs **Reubarbarū**. fm s3. est reuoponticū: sed nō recte. vide de eo in pfectōe de rauesfem **Pillule de alchechingi**: ex inuētiōe nra. s3. absinthij z succi ei9: z succi eupatorii: aloes: mirab. citrinorū: masticis: croci: rauesfem: lacce ablute: anisi: assari: cassie fistule: seminis sumiterre añ. 3. ij. hiere pigre. 3. iij. 5. fice cum aqua solatri: z sic est ruffis cum febre po- ne venarum liquiritie: sunt etiā sane z expte. **Has pillulas** habem9 in vsu: s3 nō multū **Occurrit** hic dubitatio silis ei qđ occurrit in diacurcuma in quā licet dicat curcuma: nō tamen ingredit curcuma: sic in his pillulis: licet nō ingredit alchechingi: dñr tñ pillule de alchechingi: sed fm quosdā pñt dici a cō- positore: vel qđ vitio scriptorū descriptio non est integra: vel potius qđ pñt cū aqua solatri quod est species alchechingi.

Pillule inde quas scribit s3. alt. s3. mirabo. nigrorum elleborū: nigri. polipodij añ. 3. v. epti- thimi sticados añ. 3. vi. agarici: lapidif. lazuli loti. i. abluti: colloquitide: salis indi añ. 3. iij. succi eupatorii: spice ana. 3. iij. gartof. 3. i. hiere pigre. s3. hiere galieni. 3. iij. fiāt pillule cum succo apij: dosis eius est a. 3. ij. vsqz ad aure. ij.

Has pillulas habem9 in vsu. dixerūt quidam qđ dicūtur inde: qđ in partib9 inde sunt magis in vsu qđ in partib9 alijs. alij dixerūt qđ dicūtur inde. ppter sal indum qđ recipiūt: z per sal indum intelligit sal nigrum: sed cū caremus eo: sapientes volunt qđ loco ei9 ponamus sal rubeum. quidam ponunt succa: candidum: sed non est ei proximum vt est sal rubeum.

Pillule de sarcocolla. z sunt pillule albe. s3. sarcocolle. 3. iij. turbiti. 3. iij. coloquintide. 3. i. 5. zinziberis. 3. i. 5. salis gemme. 3. i. 5. dis- solue sarcocollam in aqua rosata. z cōfice a- lia cum ea z fiant pillule: sunt enim saner ex parte. Dosis. 3. i.

Has pillulas habem9 in vsu. ipse Mesue in cap. de sarcocolla habet vnā altā descriptiōnem ex aucto. s3. alifem z idem sunt sarcocolla est gūmi arboris qđ est sicut fructez est spinosa cuius rami sunt nodosi: z colligitur ex ea gūmi. z est eius aliud album sicut

hinc et aliud subcitrinū. Electio. fortius est subcitrinū albor quod est amarior meliusque modus nutriendi ipsam est que infundat in lacte asine per quattuor vel quinque dies et semper infundendo lac super eam: et hoc facias in scutella lapidea. supra de hoc in quodam scripto melius ostendi.

¶ Sal gēma. i. sal capadoctum. De. in. c. de speciebus salis dicitur quod sal gēma est sicut crystallus scidibilis. Idem dicitur Aui. in. ij. cano. in cap. de sale. quidam dixerunt quod sal gēma dicitur quia est clarus ut gēma et est vena terre: et huius effectus salis armoniaci de quo circa instans ait. sal gēma dicitur: quia gēme assimilatur: vel quia clarum est ut gēma. et de eo sunt suppositoria ut est notum omnibus.

¶ Pillule fetide maiores. Serapini: armoniaci: oppoponacis: bdellij: colloquintide: harmel aloes: eptihimi an. 3. v. hermodactilorum: alscibran ana. 3. ii. scamonee. 3. iii. cinamomi: spice: croci: castorei ana. 3. i. turbiti. 3. iii. ziberis. 3. i. 5. euforbij. dragmevnius partes duas dissoluatur gummi in aqua porri et fiant pillule. da. 3. ij.

¶ Has pillulas habemus in usu. Fetide autem dicitur: quia fetidos et corruptos humores educunt vel dicuntur fetide: quia ingrediuntur quedam fetida. idem in cap. de egritudinibus nervorum habet quattuor descriptiones quarum una est maior: et hec est ex auct. Sal. alia est minor: et credo quod non sit ex auctoritate eiusdem postea alie due descriptiones sunt ex auctoritate filij zacharie siue Basis. et sic sine dubio Basis in nono alimā. in capitulo de paralesi posuit pillulas fetidas quas ipse composuit: sed non sunt in usu. Idem in libro dimensionum habet unam aliam descriptionem. Aui. in quinto canonis habet quattuor descriptiones que in usu non sunt.

¶ Alscibrā. i. scebrā. Aui. in secundo cano. dicit scebrā quidem ortur in hortis habens cannam subtilem. equalem et habet pilos et folia sunt sicut tarco sicut existimo. et habet lac sine dubio scebrā habet lac: et est species lactuciorum: sed non computatur inter septem species titimaloium que a Diasco. et Serap. describuntur. Mesue ait. alscibrā est species lactuciorum et est solutivum rusticorum: et eius aliud est magnū habens radices rotundas et grossas: et aliud est parvū habens radices subtiles: et est tenuis corticis: magnū est malum. parvū vero est illud quod eligitur et melior pars plate est cortex radice eius. et lac eius est acutius et fortius. Hec est quaz nos esulam vocamus. nam arabes vocant ipsaz

xebrā. nos vero esulā. hec apud nos in pratis ac alijs locis inuenit est similis linarie: sed ipsa non habet lac. unde dicitur esula lacte scit: sine lacte linaria crescit: et est medicina rusticorum: ut supra dixi. Differentia autem est inter scebrā et scebrā. nam scebrā est esula et scebrā est ozimum carmenū de quo vel de supra in dianasturtio.

¶ Pillule de serapio. Serapini: armoniaci: bdellij: oppoponacis: aloes: castorei: harmel an. 3. ij. colloquintide. 3. ii. fiant pillule cum aqua porri.

¶ Hec pillule raro habentur in usu. illa vero descriptio que est magis in usu: est una alia quam idem infertus describit. Aui. in quinto canonis. habet unam altam descriptionem: sed non est in usu. Serapinū apud Diasco. vocatur sagapinū. et est lachrymū ferule nascens in india eligendum est lipidum fortis ruffum intus album odorem silfij. i. a. se fert de et galbani habens gustum viscidum. Mesue autem ait. serapinum est gummi alafce huiusmodi. et est arbor: similis oleandro. nereon montano et melius est cuius intra est subrubens et subalbidum: et quod habet odorem porri et quod est facile resolubile in aqua. et est clarum. Mesue docet de modo preparandi ipsaz duobus modis.

¶ Pillule de euforbio. Serapini: colloquintide: agarici: bdellij: serapini ana. 3. ij. aloes. s. succotrim. 3. v. fiant pillule cum aqua porri portio est a. 3. v. vsq. ad. i.

¶ Has pillulas habemus in usu. maxime huiusmodi descriptionem. Aui. in v. cano. habet unam que eadem est in simplicibus: sed differt in uno videlicet. quia Mesue vult quod sufficiantur cum aqua porri. Auice. vero cum aqua caulium.

¶ Euforbij sicut Mesue est gummi excedens omnia genera gummi in calefaciendo et subtiliando et melius ex eo est leve frangibile hinc colorem palearem et clarū: et quod est vehementius acedens et odoris valde acuti: et quod est recens: super quod iaz pterijt annus: recess vero anni sui est sicut venenum et ignis.

¶ Pillule de raueseni. Serapini: raueseni. 3. vii. armoniaci: serapini: bdellij. an. 3. x. lacce. 3. vii. oppoponacis. 3. iii. mezereō gummi. s. gummi ara. an. 3. iii. turbiti. 3. x. spice nardi: poli. i. poli motanti: aloes an. 3. v. mastice. 3. ij. mirab. c. tri. 3. x. dissolue in vino gummas: et fac pillulas. dosis eius est. 3. ij. cum aqua casei.

¶ Hec pillule ab apothecariis tenentur et sunt in usu sub nomine pillularum de raueseni. non autem ista descriptio. d. d. d. p. pillul. de reubar. quia raueseni sit reubarbarū. tū pillule de

reubarbaro nō sunt eedē v̄dōctū fuit. s̄. Ra-
sis in. ix. almā. h̄z v̄nā descriptionē in. ca. de
hydropisi: sed nō est in vsu.

Pillule d̄ mezereō. s̄. fol. meze. ifusoz ī ace-
to z ericcato. 3. v. mirabola. citrinoz. 3. iij.
chebuloz. 3. iij. confice cū teremabin. i. mā-
na z tamarindis dissolutis in aqua enduite

Has pillulas habem⁹ in vsu. dicunt autē
de mezereon q̄ ibi magis ingreditur meze-
reon q̄ aliud simplex. **C**hristophor⁹ de ho-
nestis inquit: pillule de mezereō. i. d̄ laureo
la sed falsum est nam mezereon vt dictum
fuit in cōfectiōe almezereō nō est laurolea

Pillule lucis maiores. s̄. rosarū violarū ab-
sinthij colouintide: pio qua pone troc. alā
dabal: rurbith: cubebe calami aro. nuscj: mu-
scate: spice epithimi: carpobalsami: r̄lobal-
sami: sileris: seminis ruthē: squināri: assari:
masticis: gariofiloz: cinamomi: anisi: feni-
culi: apij: cassie: croci: mactis añ. 3. iij. mirab.
citrinoz: chebuloz: indoz: emblicoz
bellericoz: rauedfenti ana. 3. iij. agarici se-
ne ana. 3. v. eufragie. 3. vij. aloes succotren-
sis: ad pondus oim cōfici ce cum succo femicu-
li. dosis eius est a. 3. iij. vsq; ad iij.

Iste pillule apud nos sunt in vsu. d̄r au-
tem lucis: quia valēt ad oculos medendos.
vel dicunt lucis: quia obscuritatē oculoz
put sol noctē remouent: z de ipsis repertunt
ibi maiores z minores. s̄z maiores sunt ille
quas nos r̄i medici laudāt. verū sunt ex ho-
minibus qui faciūt v̄nā aliā descriptionem
pio alta: eo q̄ in minorib⁹ pauciores res in-
greduntur: z propter id ambas describam.

Eufragia est herba que apud nos in pra-
ctis reperit: z est minuta herba. mirabilē me-
detur egritudinib⁹ oculoz: z p̄pter id **De**.
in sua practica ī capitulo allegato: vocat ip-
sam herbā a d̄hil. femiculus similiter valet ī
illa materia. vnde versus. Femiculus verbe-
na rosa celidonia rutha. **E**x istis fit aqua q̄
lumina reddit acuta. z nō est complet⁹ ver-
sus nisi addatur capillus veneris eufragia
z betonica.

Pillule lucis minoris intētione maioris. s̄.
r̄lobalfami. i. ligni balsami: carpobalsami: añ
3. i. celidome. 3. v. rosaz: violaruz: absinthij:
eufragie añ. 3. iij. sene epithimi: mirabo. ci-
trinoz: chebuloz: indoz: belericoz
emblicoz: agarici: colouintide: squinanti
licij: lapidis lazuli ana. 3. i. 5. aloes boni ad
pōd⁹ oiz fice cū succo femiculi aut celidōte
Celidonia s̄m plimuz genera sunt duo.
Mator fructuoso caule folio pastinace er-
sāpice amplio: ipsa altitudine duoz cubito

ruz color albus: flos luteus: minor folia he-
dere rotundiora minus cārida succus v̄ri-
usq; croceus mordax semē purpureū. flozē
aduentu trūdini discessu marcescūt.

Liciū Diasc. est eligendum intus colore
ruffo. z deoris nigro quod diuisuz brumuz
habet stipitiū est. z coloris ruffi z croci ap-
paret cum gustu amaro sicut est indicū q̄
z melius arbor. vnde fit est lithios appella-
ta siue exacanton folia burz similia atq; sp̄i-
nosa generās. nascitur in dumosis locis: cu-
tus folia z grana z radix in v̄nū cōtundunt
z ex aqua dulci coquūt vsq; ad crassitudi-
nē. apud Sera. vero sunt folia spinosa z ha-
bet ramos longitudine duozū brachiorum.

Plim. añt ait. fit ex arborē spinosa fructu si-
mile piperi s̄cipue amaritudinis folijs par-
uis. Auic. in sc̄do cañ. de ipso duo facit cap.
v̄nū q̄ incipit feluzeharagi. alius q̄ inci-
pit licū. **Jo. Serap.** in antidotario in capi-
de epitimatibus ait. licū. i. felmeragi. liber
qui dicit **W**alcahis in tractatu sc̄do ait. sunt
qui faciūt licū ex radice arboris que dicit
curtan. z s̄pectes ei⁹ licij noiatur cohaculez
z est quodā q̄d affert ex aliemen. z sunt qui
faciūt licū s̄m hūc modū vt ibi docet: neq;
per id cognoui quid sit. **S**entilis sup quatrū
Auic. in fine inquit. bel est herba de qua fit
licū in vno alio loco sup quodaz passū quar-
ti ait. licū fit ex arborē spinosa que vocatur
azarasch siue oxilacatos q̄d est notū. **S**ul-
placentinus ait. licū est succus granorum
cabrosie vel cornastrelli. **N**icolaus dicit li-
ciū est succus de florib⁹ capitoli vel oculo
lucidi. **J**dē in l̄ra o ait oculus lucidus id est
capitoli vel matris silua. vide ergo si bene
consideret cap. **D**iasc. d̄ licio x eius arbor
est ex acāthos z s̄m **S**entilē est azarasch si-
ue oxilacatos. i. spina acuta. ergo licū fit
ex arborē spinosa q̄ apud nos berberz vocat.
nā sine dubio est s̄sonū: q̄ vt dictū fuit. **S**ē-
tilis ī vno loco allegato dicit q̄ bel ē herba
s̄z d̄z dicere arborē de q̄ fit licū. bel s̄o apud
Serap. est arbor granati siluestris q̄d idem
est z sic meo tempore vidi facere licūm ex
fructu arboris granati siluestris que pro-
prie est berberis q̄d apud **D**iascoridem ox-
acantos dicitur. z hoc licūm est optimuz
verum sunt ex hominibus qui faciūt licūm
vt dicit **N**icolaus de quadaz herba que ma-
tersiluarum vocatur. z hec apud nos turta
hortos nascitur: cuius folia sunt ex vno la-
tere subalbida z ab altero viridia se adhe-
rens z inuoluēs sepius super alias plantas
z hec a n̄ris rufficj d̄i sc̄zo: s̄z d̄ debili⁹ pore

De pillulis.

etiam sunt ex hominibus qui faciunt licium ex fructu nigro cuiusdam arbuti quod quidam lustragum vocant. cuius folia sunt similia foliis buxi ramuli recti quibus cauce antularum sunt succo granorum expresso et cocto in quo etiam inuenitur idonea efficacia et habet licium primum etc.

Pillule stomache nostre stomachum caput mundificant et accipiuntur omni tempore. et turbiti. 3. r. mastice. 3. iii. rosarum. 3. iii. aloes optimi ad pondus omnium confice cum succo absinthii.

Iste pillule cum alia descriptione supra posita sunt ille quibus vtuntur.

Pillule alandahal. et. troc. alandahal. 3. r. salis gemme. 3. j. laudani. 3. ii. oiei rosati quantum sufficit: et sunt experte.

Has pillulas habemus in usu. sub nomine pillularum alandahal siue hermetis: et non debemus uti sub nomine pillularum aladahal: ut quidam credunt. nam vide quod Mesue in sua distinctioe de pillulis habet pillulas alandahal hermetis. et pillulas aladahal siue hermetis. ergo differunt inter ipsas: et per troc. alandahal intelliguntur troc. de colocynthida: quorum descriptio superius est posita.

Pillule de agarico. et. agarici: mastice ana. 3. iii. radice lili celestis: prassij. i. marubij an. 3. j. turbiti. 3. v. tere pigre. 3. iii. colochintide: sarcocolle an. 3. ii. mirre. 3. i. confice cum robur. i. rob et est mustum coctum.

Iste pillule sunt multum in usu. Idem Mesue in capitulo de asmae habet vnam aliam descriptionem que eadem est. Aut. in tertio canon. in fen. x. in ca. de cura asmae habet vnam aliam descriptionem que eadem est.

Agarici autem virtus est magnificata ut docet experientia: non solum in euacuando stagna quod a predominio euacuat. verum etiam alios humores pharmaco educibiles.

Quilium celeste apud Aut. est yreos. Mesue in alia distinctioe huius yreos: quod idem est.

Pillule de turbiti: et dicitur pillule auree. et turbiti boni. 3. xvj. aloes. 3. j. mastice rosarum an. 3. vii. mirabo. curinoz. 3. r. croci. 3. iii. Confice cum succo absinthii.

Has pillulas habemus in usu: sub nomine pillularum turbitiarum: etiam sunt in usu sub nomine pillularum aurearum Mesue: tamen quando medicus ordinat pillulas aureas intelligitur secundum descriptionem que est de mente Nicolai. Johannes Serapio in suo antidotario ait pillule albeem: et dicitur pillule albeem: et dicuntur pillule auri: sed non sunt in usu.

Pillule de lapide azuli. et. lapidis lazuli abluati. 3. xj. epithimi: polipodij an. 3. viii. scamonee. elebori nigri: salis ind. i. salis nigri. an. 3. ii. 5. agari. 3. viii. gariofilorum anisi an. 3. iiii. hieere pigre. f. hieere Sal. 3. xv. confice cum succo endiuie.

Has pillulas habemus in usu. lapis lazuli secundum Sera. oportet quod eligatur color cuius est celestis multum: et est leuis sine asperitate et sine mixtione a liuis lapidis: et qui non frangitur facile: et cutus frustra sunt magna Mesue de ipso loquitur in capitulo de lapide stellato modus autem abluendi eum dicitur est supra: et sicut abluatur lapis lazuli: sic etiam abluatur lapis armenus.

Pillule de lapide armeno. et. lapidis armeni loti et parati: tere pigre. an. 3. v. epithimi polipodij. an. 3. viii. scamonee cocte in citrono. i. diagredij. 3. iii. gariofilorum. 3. ij. salis ind. 3. j. 5. Confice cum succo solatri. i. herbe more vel morelle.

Has pillulas habemus in usu: sed raro Idem Mesue in capitulo de soda frigida ab humore melancholico huius vnam aliam descriptionem que est ex auctoritate alexandri: sed non idem est.

Lapis armenus secundum Mesue: melior habet colorem medium inter viridem et obscurum terream et indum et habet macularum distinctiones virides et negras. Aut. ait. in ipso est aliquid quantum azuli coloris: et non tamen est in colore azuli. et non est in eius soliditate. et modus abluendi ipsum est sicut abluatur lapis lazuli: cuius modus supra fuit positus.

Pillule ad omnes morbos catarrhi et corrige et tuissis catarrhalis. et. mirre pure. 3. vj. olibani id est thuris. 3. v. opij: iusquam an. 3. iiii. croci. 3. j. 5. radice lingue canis. 3. iiii. 5. fiant pillule et administrantur.

Iste pillule apud nobiles medicos sunt multum in usu: sub nomine pillularum ad omnes morbos catarrhales: etiam sunt in usu sub nomine pillularum de cinoglossa Sed hoc est ex secretis medicine et a multis cognite non sunt. Nicolaus huius vnam aliam descriptionem: huius prope vocantur pillule de cinoglossa: sed non sunt in usu. tamen infra apparebit earum descriptio. Etiam infra apparebit vna alia descriptio pillularum que dicitur pillule de alchatber. i. de cinoglossa: sed non tenentur confecte.

Lingua canis. i. cinoglossa. et componitur a cinos quod est canis et glossa quod est lingua inde cinoglossa. i. lingua canis Joh. angli. in ca. de scissuris labiorum inquit. cinoglossa. i. lingua

canis. Mesue nō ponit cū quo liquore debe
ant fieri: sed vidit ipsas confici ex succo radi
cis ipsius cinoglose.

Pillule de serapino ex pte. ꝑ. serapini: armo
niaci: opponaci: bdelij añ. 3. ij. 5. seīs apij:
ameos: armel: anili añ. 3. j. acori: seitaragi in
di. i. lepidi: calamēti: folij cētauree: polij: co
sti: salis gēme ana. 3. 5. aloes. 3. vj. coloquin
tide. 3. v. fiant pillule z administrantur.

Iste pillule sūt ille quas nostri doctores
laudant supra posita fuit vna alia descriptio
ex auc. etusdē: sed non sunt ita laudate.

Armel ꝑo scriptū sine littera h. fm Dat.
sil. est tertij genus rute: ꝑ hamel cuz h. est
cituta: sed falso. nam harmel taz cū h. ꝑ sine
h. idē importat vt dictū fuit supra. de forma
ipsius in confectione pillularum aggrega
ti. maiorum apparebit.

Solum. i. malabatriū. loco etus a moder
nis multis macis ponit aut spica nardi.

Centaurea. s. cētaurea mior. sunt em̄ due
spēs fm De. maior. s. z minor inter quas di
stinguūt ꝑꝑutates note electio. minor mell
or est in oi re: cuius flores z crura colorē ha
bent citrinū palearēz melior pars plāte sunt
flores z semina ipsius z melius tꝑus collecti
onis ipsius est principium estatis.

Pillule de bdello maiores. ꝑ. bdelij. 3. xij. a
meos. 3. iij. chebuloz indo. beliri. embli. ve
narum adustaz charabe ana. 3. ij. 5. infunda
tur bdellum in succo porri. z fac pillulas in
modum cicoris.

Iste pillule sunt ille qbus cōster vtimur.
dicūtur aut maiores ad differentiam minorū:
eo q plura simplicita ingrediat. ideoz habz
vnam altā descriptioē. z sunt ex inuentione
sua. z hec sunt apud quosdā in vsu. Jo. Ser.
in suo antido. hz tres descriptōes: s; nō sunt
in vsu. Rasis in. ix. almā. in. c. de emoroidib;
z fistulis z ragadijs q in ano sūt habz vna z
descriptioem: sed idem non est.

Bdellum fm plinū in britania nascit: cu
tus arbor est nigra magnitudine oleæ folijs
arboris zc. Diasc. aut in armenia illud nasci
dicit z landat illd qd lucidū est. z subalbidū
lene equaliter cereuz z q facile molitur zc.
Aui. distinguit in iudaicū z mechū: z dicit
q ambo sunt ex palmis silue stribus. laudat
aut illā spēm que est clara z amari saporis: z
est mūda a lignis: z est facilis resolutōis bo
ni odoris: cuius fumus hz odorē pletis. z cuz
antiquat bdellum iudaicū egredit a lentifi
catione ad exiccationē. Dinus florē. in libro
scō in ca. de cura scrofulaz ait. alimugath.
i. bdellū qd falsū est. nā alimugat siue mu

gath est radix granati siluestris de q Aulc.
in. ij. cañ. speciale facit cap. z redarguit: sed
male eos q dicunt q est radix gnari siluestris

Uenarū adustarū. notandū q vena ꝑ va
rias intentōes accipit: de qua Hētilis in. iij.
cañ. sup cap. de canonib; gñalib; curatiōis
egritudinū oculoz inquit. q vena atq; ac
cipit ꝑ vena tinctoz. i. rubea tinctoz: atq; ꝑ
vena celidonte: atq; ꝑ mineralibus terre
aliquādo sumit vena ꝑ vermbus terrestri
bus: atq; ꝑ venas intelligunt radices fe
niculi z petroselinū zc. sed in isto loco ꝑ venā
aliud intelligit est em̄ littera corupta. nam
debet dicere auellanarū adustarū sicut te
statur Dat. sil. in littera vena. vbi sic ait. ve
na est radix plantarū vel vena corporis. ve
rum est q in antidotario damasceni. i. Des.
in receptione pillularū de bdello ponit ve
narum adustarū: qd contingit ex errore scri
ptoris: q; dz dicere auellanarū adustarūz q
omnibus note sunt. lumen apothecariorum
dicit q debet dicere veneriarū adustarū. i.
radicū acori: sed hoc falsus est: vt ꝑz ex sūta
Matthet siluatici q alteri est auctoritat; qz
istud fuscū lumen. vel adhuc veri tenebra.
Pillule de bdello ex inuentione nostra. ꝑ. mī
rab. nigroz embli. belericoz ana. 3. v. bdelij
3. x. scorte ferri: seīs porri añ. 3. iij. corali adu
sti: karabe concule aduste ana. 3. j. 5. marga
ritarum. 3. 5. confice cum aqua porri.

Has pillulas habem; in vsu: s; non tm̄ vt
maiores: coralus fm Dia. arbor est q in fun
do maris nascitur. qñ aut simpliciter reper
tur coralus de rubeo intelligit mod; autem
adustionis ipsi; talis est. opz q terant gros
so modo: z ponātur in olla terrea. z ponātur
in furno ꝑ noctem. si bene cōburit bene est:
si non iterū ponātur donec cōburant. z mell
or coralus est qui est vere rubedinis: z q nul
la aut pauca foramina habet.

Pillule de coloquintida. ꝑ. coloquintide. 3. vj.
mirabo. nigroz citrinoz: serapini: bdelij: far
cocolle ana. 3. vij. nigelle: ctimim: carmē: ori
gani: persici: nasturtij: albi: salis gēme: vici
romant ana. 3. j. infunde gūmas in aqua por
ri: z fac cum ceteris pillulas.

Has pillulas habem; in vsu: sed non mul
tum. Coloquintida fm intentionē Mesue ē
fel terre: fm vero intentionē Iridoz fel ter
re ꝑꝑte est centaurea. Idē sentit Simon ta
nuensis. Circa instās aut ait: coloquintida
pomuz est cuiusdam fructus in trās marinis
partibus nascētis circa regionem hierusalē
z cucurbita alexandrina dz: z nota q tam po
mum q fructus dicitur coloquintida.

Nasturtium album. i. nasturtium babilonicum. **A**lic. in. v. casu. in meridato inquit. aliseis. i. nasturtium babilonicum. et fm. Dat. e. nasturtium orientale: de eo dictum supra in confectione meridati.

Ascum romanum. i. glutem romanum: et glutem romanum apud Serap. est mastix. **A**ut. mastix alius est romanus alb⁹ et alius est nathathi ad nigredinem declinans: et melior est ille qui est albus mundus et magnus.

Pillule de oppoponaco. s. oppoponacti: hermodactili: serapim: bdelij: armonacti: colozquintide ana. 3. v. croci castorei: mirre: zinziberis: pi peris: macropipis: castie: mirab. citrinor: indoz: belericoz emblicoz. ana. 3. f. scamonee. 3. ij. turbiti. 3. iij. aloes. 3. xij. infundatur gummi in aqua cauluz: et fiant ex eis pillule.

Has pillulas habem⁹ in usu maxime fm istam descriptionem: ipse in ca. de paraleli h3 vnam altam descriptionem: sed non est eadem et **A**lic. in. v. cano. habet aliam: et est eadem.

Oppoponacu fm Mesue est gummi plante cuiusdam similis ferule: cuius stipites eleuatur sup terra circiter cubitum vt duos: et melius ex eo est quod est citrinu extra et subalbidum intus: et qd est amarum. **A**lic. ait oppoponax est arbor q non eleuat a terra et similitur ipsius folia folijs ficus. idem in capi. de kemescir ait. quod est in dispositionib⁹ alicu sir. i. oppoponactis: et aliquando vocat alsosir.

Pillule de hermodactilis maiores. s. hermodactiloz: aloes: mirab. citrinor: turbiti: colozquintide: cuius loco possunt poni tro. aladahal: bdelij: serapim an. 3. vj. castorei: farcocolle: euforbi: oppoponacti: harmel. i. tertij generis ruthe: apij an. 3. iij. croci. 3. f. 5. cofice cum succo cauluz: et fac pillulas.

Iste pillule sunt ille qbus vtimur. dicunt autem maiores ad differentiam minor: eo q plura simplicia ingredi pillulas maiores q minores et ambe sunt in usu. et ex inuentione sua sunt in usu. **B**asis in. ix. almā. habet vnā aliam descriptionem: sed apud nos non est in usu tamen infra descriptio sua apparebit.

Hermodactilus fm Mesue est radix herbe motane: et eius alius est long⁹ sicut digitus: et alius rotundus est: ille de quo ipse intelligit est alius albus: alius rube⁹: et alius niger. melior ex eis est ille q habet pprietates tres bonas. scilicet qui est albus et vere albedinis itra et extra et qui est grossus et qui est duriciet mediocris. **A**lic. in scdo canonis duo facit capitula vnuz de flore qui dicitur digitus hermetis, aliud de hermodactilo,

hec apud nos in locis aquis nascitur: sed non est valde vtile: ille vero qui in montib⁹ reperit est nobilior: hec radix vtilis est quidem egritudinibus iuncturarum. **S**al. autē in capitulo de medicinis zenonis in suis experimentis in electuario de centaurea pro hermodactilo scripsit zurugen: qd idem est. **P**illule de hermodactilis minores. s. hermodactilozum. 3. v. scamonee. 3. ij. 5. mirabolanzorum citrinorum. 3. iij. rosarum. 3. ij. aloes. 3. x. confice cum chatartico rosato.

Iste pillule fm istam descriptionem non sunt in usu. potest autem dici q dicuntur minores: eo q pauciora simplicia ingrediatur ad differentiam maiorum: vel dicitur minor: quia habent minores efficaciam.

Chartarticum vero apud grecos est purgatiuum. et ideo Mesue docet conficere predictas pillulas cum chatartico rosato id est purgatiuo facto cum succo rosarum: quod vocatur electuarium rosatum ex auctoritate ipsius: sed electuarium de succo rosarum est ex auctoritate Nicholai: s. hic de illo quod fit de mente Mesue debet intelligi et poni: et non aliud.

Pillule de hermodactillis ex inuentione sua. **R**ecipe hermodactilozum: aloes ana. 3. v. mirabolanzorum citrinorum: turbiti ana. 3. iij. zinziberis. 3. ij. fac pillulas cum electuario rosato da. 3. ij.

Ille pillule que sunt ex inuentione Mesue apud nostros medicos sunt multum in usu. sunt em experte ad ea que dicit Mesue et sic etiam maiores sunt experte: sed minores non tantum.

Pillule sebelie. s. spice inde. 3. v. spice romane. 3. ij. raues: agarici: epithimi. ana. 3. iij. costi: mastice: came dreos: amomi ana. 3. iij. croci. 3. ij. mirre: cinamomi: gariofolozum: squilanti ana. 3. f. aloes. 3. x. fiant pillule cum vino antiquo. et da. 3. ij. cum vino permixto.

Has pillulas habemus aliquando in usu fm quosdam dicuntur sebelie a compositor.

Spica romana apud Auicennam est spica ceitica. idem ait Serap. in ca. de spica. vide de ipsa in confectione de spica romana.

Hic est finis impositus distinctioni pillularum que posite sunt in antidotario. Mesue nunc alias ab eo et alijs alibi colligemus.

Pillule bichichie. Mesue in capitulo de russi sicca. **R**ecipe succi liquiritie: zuccari tabarzer. id est albi. ana. aur. vj. siue. 3. viij. amill dragaganti amigdalorum dulcium. ana. 3. iij. confice cum mucilagine psilij vel citonorum.

Has pillulas habem⁹ in vlu maxime fm hãc descriptione idẽ in ca. de raucedine vocis h3 vnã altã descriptione: sed nõ est i vlu Basis in. r. Almaso. in capi. de tussi habet vnã altã descriptione: z eadem est Auc. in. iij. cañ. in fen. r. in cap. de cura tussis. z spu- ro sanguinis habet vnã altã descriptione: s3 nõ est eadẽ. lumẽ malucẽs describit vnã de- scriptionẽ ex auctoritate Mesue: s3 falsa est descriptio sua in pödere: znõ debent fieri.

Pillule autẽ bichichie vel bechias est cõ- posito ad tussim z earum forma est vt lupi- nus aut troscif⁹ teneat sub lingua labẽdo.

Pillule de croco Mesue in ca. de raucedine vocis. B. croci. 3. iij. cubebe. 3. i. 5. succi liquit- ritie: olibani. i. turis ana. 3. i. fac pillulas cõ- rob. i. vino cocto z sunt pillule magne z te- neat patiens vnã sub lingua z glutiat saluã eius z sunt experte.

Has pillulas nõ habem⁹ in vlu.

Croc⁹. s. ouẽtalis q̄ vulgo dī zaffarã. Jo- an. Serap. in suo antidotario in ca. de egrit- tudinib⁹ q̄ generant in aurib⁹ ait. zaffaram idest croc⁹ ouẽtalis. idem dicunt arabes.

Pillule alie conferentes ad oēs reumaticas passiones sunt de lib. alexã. medici z eas de- scribit Mes. in ca. d. cura catari: quaz hec est p̄mixtio. B. mirre. 3. iij. thur is masculi. 3. ij. 5. opij. iustãnt radicũ alcalchar sicce añ. 3. ij. confice cum succo alchazaber humide da ex eis a trib⁹ vsq̄ ad. v. in sero sunt enim mirabiles.

Iste pillule s3 intentionẽ Mes. sũt ex au- ctoritate Alexandri medici. z sic credo. quia idẽ in cap. de tussi ait. Alexander p̄fectio pil- lularũ ad tussiz catarallẽ z est ex medicinis benedictis. z est ex secretis artis: z cõferũt ad omnes egritudines cataralles. z vocant pillule alchaber. z dicte sunt in cap. de ca- tarro: z sic est qd̄ hec est descriptio pillularũ de alchaber z qd̄ sit alchaber gñalitẽ igno- rat. Jo. arculan⁹ in ca. de catarro ait pillu- le alchaber fm descriptionẽ Alexandri me- dici apd̄ Mes. in fine ca. de catarro sunt p̄- stantissime. z p̄ alchaber intelligit cinoglo- sã siue lingua canis. z sic est fm veritatez. q̄ hec est descriptio pillularũ de cinoglosa: s3 apd̄ nos nõ sunt in vlu. illa vero descriptio qua vrimur est illa quã sup̄ scripsi sub no- mine pillularũ ad oēs morbos catarri.

Alcalchar que calcachar est ligua ca- nis siue cinoglosa: z cõponit a cinos grece qd̄ ẽ canis: z glossa qd̄ ẽ ligua z nota q̄ meo tẽpore vidi multos herbatricos vendentes ignozãtib⁹ apothecarijs quinq̄ nerutam

siue plantaginẽ minoz: z pro lingua canis: sed aliud est. hic vero per alcalchar sic- cam intelligitur radix ipsi⁹ puluerizata ac contrita.

Alchazaber humida. i. recẽs: z lingua ca- nis seu cinoglosa: sed generalite r dubitãt aliqui an alcalchar z alchazaber sint idem: sed sine dubio idẽ sunt: verũ est q̄ per alcal- char intelligit radix ipsius: z per alchaza- ber intelligit succus ipsius. sicut in antidota- rio Nicolai in cõfectione pillularũ de elac- terio. Nicolaus dicit de elacterio q̄stũ de pulueribus hoc est de puluere radicũ elac- terij: z est radix cucumeris asinini: postea ait cõfice cũ succo sicidis. idest cũ succo cu- cumeris asinini: tñ idem debet intelligi.

Pillule de storace. Mesue in cap. de tussi. B. storacis liquide albe: olibani: mirre: succi li- quitritie: opij ana. 3. iij. fiant pillule sicut ci- cer. dosis eius. ij. aut. iij.

Has pillulas non habem⁹ in vlu Basis in nono Almansoris in cap. de tussi: habet vnã altã descriptionẽ qua eadem est. idẽz in libro diuisionum in capitulo medicinarũ z tussis asmatis z saniet habet vnãz altã de- scriptionem.

Storax liquida est satis nota.

Pillule de hiera simplici. Mesue de mente Gal. B. specierum hieie pigre Gal. 3. i. con- ficiantur cum melle dico: gelenabim q̄stum sufficit: z fiat magdaleon.

Iste pillule sunt multum in vlu: descri- ptionez vero specierum vide supra in tra- ctatu de electuarijs: in loco vbi est hiera pi- gra: sicut dictum fuit de speciebus hieie pi- gre: fit cõfectio hieie pigre cum melle fm artẽz: z hec dicit a doctoribus hiera pigra Galie. z quandoq̄ de predictis speciebus completis cum gelenabim fit pasta bona et tunc a doctoribus vocant pillule de hiera Galie. seu de hiera simplici: de istis debet intelligi quãdo simpliciter medic⁹ ordnat hieram. infra apparebit vnã altã descriptio pillularum de hiera composita. que etiam sunt in vlu.

Pillule maſtice scdm̄ compositorẽ in ca- pitulo de indigestione stomachi. Recipe ma- sticis. 3. iij. aloes electi. 3. r. agarici boni. 3. iij. confice cum succo altilite z fiant.

Iste pillule sunt ille quas nri doctores laudauerunt in multis proprietatib⁹ Fran- ciscus de pedemontum in capitulo de me- dicinis appetit⁹ corrupti ponit hãc eadẽ de- scriptionẽ. Idẽ Frãcis⁹ in ca. de nocumẽtũ digestiois: ex qd̄ ẽ debilitas destructio z

corruptio: et in cura eius habet aliam. Des. in suo grabatum in capitu. de caputpurgijs cōferentibus sode frigide habet vnā aliaz descriptionem. et dicit q̄ mūdificāt stomachū et caput et accipiūtur omni tempore. et dicuntur pillule de mastice sed nō sunt in vsu.

Altilia aut altimilia idē est. o quāta differētia reperit in hac maxie ab ignozātibus opothecarijs ac medicis vt est lumē malelicens nā ipse dicit q̄ altile est viniū vel sapa vel rob. q̄ falsum est: vey si cōciliator diceret. cōficiantur cum tile esset vinum coctum sed ait cū succo altile. i. artemisie. nā istud vocabulum sicut dictum fuit mihi est quasi vulgare. q̄ in p̄ribus hispanie dicitur altimilia. i. artemisia preterea Aui. in quinto casū. in tyriaca esdre inqt̄ succi altile et est albelengelis: et d̄i abotanū siluestre. ergo est artemisia. nam belengelis apud Ga. in. vi. simpticū est artemisia. preterea cōciliator seu Petrus de ebano dicit q̄ cōpositio harū pillularum est medicina matricis viciose et viceruz intertoz artemisia ad idē mirabiliter valet. et sic est q̄ altilla est mater. herbarū siue artemisia loco eius pōt ponit sirupus de stichados.

Pillule de quattuor reb⁹ fm̄ Franciscuz de pedemōtū in ca. de dolore intestinozum et medicinis eius et sunt exptissime. s̄. color quintide. loco eius troc. alandahal: serapini salis gēme: diagredij cocti añ. 3. ii. terantur et cōficiantur cū succo port.

Iste pillule non sunt in vsu apud nos. dicitur autem de quattuor reb⁹ a quattuor simplicibus que in istis ingrediuntur sine liquore.

Pillule de benedicta. s̄. sp̄erum benedictę simplicis cōpletaz. 3. vi. fiant ex eis pillule cum gelemadin. i. melle rosato.

Pillule de spica fm̄ Franci. de pedemōtū in cap. de hydropis. s̄. spice. 3. iiii. agarici: amomi: raued. i. reubarbari. Epitimi mastice cost: camedreos: añ. 3. iiii. mirre: cinamomi. grossi: squinant: gariosiloz añ. 3. i. aloes. 3. vii. fiant pillule.

Iste pillule nō sunt in vsu.

Spica. i. spica nardi. Dia. nard⁹ herba est spinosa. nā a grec⁹ nardostachios appellat̄. et ḡna sunt duo vnū indicū. et aliud sirtacū sed nō quia in siria inuentur: ideo nomen accepit: sed quia monsvbi nascitur pars ei⁹ in indiam portigitur et c.

Pillule sine q̄bus esse nolo fm̄ Aico. s̄. aloes optimi abluti et odoriferi. 3. viii. q̄ncz mtra. reubarbari mastice ablinthij roseviolaz. se

ne. i. folliculoz sene. agarici cuscute añ. 3. i. tēperēt cū succo feniculi in quo sint scamonee bñ trite. 3. vi. 5. admisceant. ita tñ q̄ puluis scamonee p̄ p̄nū in ip̄o succo sit exprefus. et sit tantū succi q̄ sufficiat ad cōfectio: nē pillularū ad modū cicercis informent manibus cū oleo violato vinctis vel oleo cōi ab luto fm̄ doctrinā et vsu i. reserua.

Pillule a rotūditate dicitur sine quibus esse nolo p̄pter magnā efficacitā quā habēt ad purgādos humores. etiā valēt ad obscuritatē oculozum. Hilbertus de ang. in cap. de scotthomia et vertigine h̄z vnā altā descriptiōne q̄ est cōformis huic. q̄ncz mirabolani sunt p̄p̄te citrini chebuli nigri. i. indi emblici et belerici. et sic iste q̄ncz sp̄es debēt itelligi p̄ quinqz mirabolanos fm̄ em̄ quosdā sapientes sp̄es mirabolanozum sunt tantuz tres. i. citrini chebuli et idi. nā alias duas species nō cōputat inter mirabolanos. q̄re De sue separata de ip̄is facit capla moderni nō addiderūt belericos et emblicos. et sic p̄ q̄ncz mirabolanos de istis q̄ncz intelligit. vñd versus. Mirabolanoz sp̄es dic q̄ncz bonoz. Lurim⁹ chebul⁹ beleric⁹ emblicus indus.

Scamonea est solutiū magnū anthono mastice. fm̄ int̄ionē nicolai in istis pillulis d̄z esse benetrata: s̄ fm̄ opt. aliquozū doctoꝝ debet esse grossa dum ponitur in pillulis ac electuarijs. et inq̄nt q̄ ratio hec est primo q̄ scamonea est venenosa et est valde nociua stomacho et furiosa. vñd si bene triturare intraret porositates stomachi et longo tēpore ibi maneret. apothecarij nō moderni sic faciunt. sed loco eius ponunt diagredij: id est scamoneam preparata et coctam in pomo citonio. antequi dicebant diagredij vñd acridium moderni diagredium.

Pillule auree. s̄. aloes diagredij. añ. 3. v. rose semis apij añ. 3. ii. 5. amii feniculi mastice ana. 3. j. 5. croci coloquintide intertoz. 3. 3. informentur ad modum cicercis. cum aqua infusionis diagaganti.

Has pillulas habemus in vsu. dicuntur autem auree: quia sicut aurum inter omnia metalla pretiosius est. sic iste pillule inter omnes alias pretiose habentur. Hilbertus de anglia in cap. de scotthomia et vertigine habz vnā altā descriptiōne que eadē est supra posita fuit vna descriptio sub noīe pillularū turbith. et sūt de mēte De. q̄ dicit q̄ sūt pillule auree: s̄ nō sūt tāte dignitatē vt iste. Pillule de castoreo. s̄. casto. pire. opij croci: zinzzi. eufoz. elacterij: mathematico leucoptis. i. albi. nigelle sapifragie: eptithi. spice. i.

hardt: ellebori albi ana. ʒ. i. confice cum succo blete: in forma ad modum pipieris.

¶ Iste pillule nō sunt in vsu. Castoreus autē est animal qđ apud Serap. castor vocat. Aut. autē ait: castoreū est testiculus animalis marini qđ submergit. ʒ. i. uenit par suspē suzer radice vna sicut duo fella vaccina ex- tectata: ʒ. habet corticē subtilē qui qlibet ta- ctu frangit. electrix ex eo est quod duo testi- culi sunt simul adherētes pares. illud enim non adulteratū est. ʒ. eius quidem adultera- tio fit ex opponaco ʒ. gūmē dōfectis cum oleo ʒ. paucō castoreo. ʒ. desiccāt in vesica.

¶ Elacteriū est succus cucumeris asinini fm̄ compositōrē. idem dicit Dia. infra in pil- lulis de elacterto melius ostendam.

¶ Mabatematicon. i. succus cauliculi agre- stis. fm̄ Nicolauz. caulis vero agrestis fm̄ Dia. nascitur in locis maritimis ʒ. desertis: albidior ʒ. lōgior domesticō ʒ. amarus. quid- dam putāt: sed non recte ipsum esse conditū seu structū: de quo circa instās structū est cauliculus agrestis: sed falsum dicit. idem ibi ait vbi inuenit. ʒ. mabatematicon suc- cus ponit qui sic appellatur. veritas tamen est qđ mabatematicon est succus cauliculi agrestis: sed non est structum. i. conditū.

¶ Pillule optomere. ʒ. aloes diagredij ana. ʒ. ij. colocuntide interioris: epithimi crecti idest illius insule: agarici: chebuli: mastice: absinthij ana. ʒ. i. temperent cum succo stri- guri: in modū cicerts informentur.

¶ Has pillulas nō habemus in vsu. dicun- tur autē optomere. i. de octo rebus.

¶ Strignus fm̄ Dias. spēs habet quattuor quarū prima est hortulana: odoris iocundū hec comeditur: ʒ. hec est quā nos solatrū vo- cam: aut morelā vulgo. macer. Herbā quā greci strignum dicere latini Morelā dicūt fm̄ Sera p. solatrū est vua vulpis. fm̄ vero Mesue vua vulpis aliū est vt apparet apđ ipsum in cap. de alfeſſera: sed maior pars sa- pientū tenet hanc opinionē qđ vua vulpis si- ue vua canina sit stringnum seu solarruz.

¶ Pillule stryptice valēt cōtra fluxum vētris. ʒ. mirtilozū: balaustie: pſidie: simphit: sangui- nis draconis. bollar: acatie: rosarū. tartari. idest lapidis vini ipoquistidos. fumach. id- est rois sirtaci: croci: gallie muscate: galan- ge cinamomi: spodij. mactis: gūmē ara. ana. ʒ. i. optij thebati. ʒ. ʒ. temperentur cū succo cinarum mirre: vel lentiscti vel plātaginis ʒ. fac pillulas in modū cicerts: non sunt ta- men in vsu apud nos.

¶ Pſi dia. idest cortex granati: pſigta vero

est storax liquida.

¶ Simphitum. i. cōsolida maior seu anaga- licū. Aut. in scđo canōn. scribit succutum. ʒ. est simphituz: dicit qđ est sempuua. ʒ. dicit qđ est species seminis mandragore. idem in tertio canōn in fen. x. in capit. de cura spurt- ſangutinis ait succutū ʒ. est sempuua. ʒ. dicit vir in quibusdam que aggregant qđ est spēs calamenti nascēs inter lapides quete- ritur ʒ. comedī cum sale: ʒ. nominatur nimis sil albur siluestre. ʒ. in hoc est pſiderato ne- qđ per id Aut. cognouit quid esset.

¶ Lentiscus arbor est nora. Plidorus in ca- pi. de ppatis nominib⁹ arborū ait. lentiscus dicit qđ cuspis ipsius lētus sit ʒ. mollis nam lentū dicit quicquid flexibile est. vñz lentum vimē ʒ. vites. Virgili⁹ ʒ. lēte vites. i. flexibi- les: cui⁹ fruct⁹ oleū desudat cortex resinaz qđ mastix appellat: cui⁹ plurima ʒ. melior in chio. insula gignitur.

¶ Pillule de qñqz generib⁹ mirabolanozū. ʒ. oim mirabolāoz: agarici: diagredij: colocun- tide: fene ana. ʒ. i. ʒ. epithimi: turbitij: anisi: maratri: masti. lapidis lazuli añ. ʒ. ij. ʒ. ʒ. v aloes. ʒ. i. cōficiant cū succo absin.

¶ Has pillulas nō hēm⁹ in vsu. Bartho. mō- tag. in suo atidora. hz vñā altā descriptionē ʒ. eadē est. Aico. dicit qđ sunt pillule de qñqz generib⁹ mirabola. postea ait. ʒ. oim mira- bola. qđ nō ē sic dicendū nā p qñqz mirabo- intelligunt citrini chebuli indi eblici ʒ. bel- rici ʒ. p oēs mirabo. intelligunt sex naz. Se- rap. ponit feni qđ nō reperit apud Mes. vey- hodie p oē mirabo. qñqz mirabola. intelligi- volūt. i. citri. chebu. indos belle. ʒ. embli.

¶ Pillule artetice valēt cōtra arteticā ʒ. poda- grā. ʒ. hermodactiloz: turbitij: agarici añ. ʒ. iij. cassie spice: gariofoli: r ilobalsami: car- pobal. zinzibe. masti. feniculi añ. saxifragie seis sparagi: bruct: rose: granoz solif. i. mili- solis salis gēme ana. ʒ. ʒ. aloes ad pōd⁹ oim- conficiant cū in succo feniculi vel tue.

¶ Has pillulas hēm⁹ in vsu. dicunt autē ar- tetice: qđ valēt ad arteticā passionē. i. ad pas- sionē iūcturay: nō autē dicūt artetice ab her- ba qđ artetica dī. cui⁹ forma est sicut pſolida- mīlor cū floſculo celeſti. iuxta vias hec na- scit. Hilib. de āglla i. c. de cura artetice fm̄ magistros ait. pillule artetice magistroz. sa- lernitanoz. ʒ. idē sunt. Aico. flo. in lib. x. i. ca. de pſeruatiōe a dolorib⁹ iūcturay ait. pillu- le salernitanoz qđ vocātur pillule artetice ʒ. idem sunt.

¶ Zua. i. zuntā. Mes. laudat ipaz i ca. 8 egrī- tudinib⁹ neruoz. gñāit apothecarij. faciūt

ipsas pillulas cū succo feniculi: s; Bilib. ac
Alco. laudat magis succū tue: z ē camepithy-
os. sed hec a multis cognita nō est.

Pillule ante cibū z post. s; masti. granoꝝ so-
liti. i. milij soliti: cro. spice. f. nardi: nuc; musca-
te gariofoli: maicis. zinzib. galāge uniperi
apij: petroselin. femiculi spagi. brusci cuperi
carui cubebe: xilobalsa. camedreos camepi-
theos: thumi epithimi. sene costi: saxifragie
lapidis lictis: pulegij: siler; mōram: turbiti.
ameos: amomi se. aneri: portulace. lactuce:
zedoarte añ. 3. i. reubarbari. ad pōdus oīm.
aloes. ad pondus reubar. z omniū altoꝝ cō-
ficiuntur cū vino veteri rubeo.

¶ Iste pillule apud nos nō sunt in vsu. sed
fm mētionē lumis tenebrosi sūt in vsu sub
noīe pillularū impertaliū. s; nō recte nā iste
nō sunt pillule impiales. quib; gnālr̄timur
vt est notū doctorib; ac apothē. illam hō de-
scriptiōne pillularū impialū q̄b; vtimur in
ferius subiungam.

Pillule de electuario seu elacterio. s; aloes
3. ij. masticis. 3. i. elacteri; q̄stū de puluert-
bus. f. 3. iii. cōfice cū succo sicidis vel cū suc-
co actis vel cameactis. z da. 3. iii. vel. v. sua-
uiter em̄ soluit z principāl̄ melācolā z fle-
gma purgant. secundario coleram.

¶ Has pillulas hēmus in vsu tñ nō multuz
sub noīe pillularū de cucumere asintino. naz
elactertum est succ; cucumeris asintini sicut
appet apud Diac. in pprio ca. de elacterto
preterea Serap. c. de cucumere asintino ait.
elactertū fit ex fructu cumeris amari in hūc
modū. accipe de cucumerib; istis anteq̄ ve-
niant ad plenā maturitatē z coacerua eos.
z dimitte sic noctevna. postea in meridie po-
ne corā te vas: z pone sup cribrū nō spissum
z resupina sup ipsum curellūz fac sicut docz
ibi Sera. z meli; elactertū est illud q̄b; h̄git
ad colorē albi leue. amaz humidū: z quan-
do appropriuat lumini accendit.

¶ Petrus de crescentijs ait. cucumer agre-
stis est herba nota: ex cui; succo fit elactertū.
um. idē ait circa instās lacterides autē aliū
est vt apparet ap̄d dia. z est catapucta.

¶ Sicidis. i. cucumeris asintini z sic intelli-
git de radice ignorātes apothecarij mirant
q̄ elactertū sit succ; cucumeris asintini z sic i-
dis sit radix ipsi. z dicit q̄ possibile nō ē q̄ i
istis pillu. ingrediat succ; fruct; cucumeris
z radix ipsi: s; tales ignorāt nā experientia
repiē eadē i pillulis alchaber. i. de cinoglo-
sa vt dictū fuit supra.

¶ Actis. i. sambuc;. cameactis. i. ebul; qua-
si infima seu humilis actis a chame q̄d ē in-

simū. qui autē dicit. ebulus est actis sambu-
cus ē chameactis. nō dicit veritatē z hec a-
pud nostros rusticos lozer dicitur.

Pillule de cinoglosa. s; cinoglose: opij. semt-
nis usq̄am. añ. 3. iiii. mirre troclitē. 3. vi. o-
libani. 3. v. gariofoli. 3. ii. cinamomi. cozūbrī
añ. 3. ii. cōfice cum rodo stomate. i. cū aqua
rosata: z forment; inde pilfe ad modū cter;
ex quibus. v. aut. vii. eūti dormitū exhibeāt

¶ Iste pillule ap̄d nos sunt i vsu sed nō vt
mur ip̄sis fm istā de scriptiōne illa hō de scri-
ptio qua vtimur fuit posita supra sub nomie
pillu. ad oēs morbos catarrales: etiā supra
fuit habita vna alta de scriptio de mēte Ale-
xandri medici: vt supra ostensum fuit. Bil-
de angl. in ca. de causis tussis habet vnam
altā de scriptiōnem z eadē est.

¶ Cinoglosa est herba dicta lingua canis
sitis cinoglose. i. plātagini maior: nisi qz nō
sunt et coste apparatus in folijs ei; s; sunt le-
nta satis. hec ap̄d nos in pratis ac iuxta vi-
as nascitur cū flore purpureo rēdente aliq̄
tulū ad rubedine. falsi aut herbatice igno-
rantibus apothecarijs vēdūt p lingua canis
q̄nq; neruā seu lāceolā: s; ignorantia est in
vtrūq;.

¶ Cozūbrī. i. fer storac; liq̄de fm cōposito-
rē est storax rubea seu tumama seu thūs lu-
deorū in medio storacis calamite aliq̄n co-
zumbrium inuenit et adherēs.

¶ Mirra torretidē. i. mirra troclitē siue sm-
ra: siue mirra rotūda minuta optima ac odo-
rifera. circa instās ait mirra gūmi est cutis-
dam arboris: cutus eligēda ē claraz citrina
vel subruffa interi; aliq̄tulū lucida z gros-
sa: alia est mirra minuta: alia est grossa: z il-
la mirra troclitem d̄ vel a loco. vt q̄dā dicit
d̄: mirra troclitidē pōt seruari p. c. annos.

Pillule arabice. s; aloes. 3. iiii. bionte: qui-
q; mirabo. mastici; diagredij assari. i. assare
bacare. rosarū añ. 3. viii. cōfice cū succo cau-
liū vt absinthij addēdo croci. 3. i. casto. 3. iii.

¶ Has pillu. hēmus in vsu. Bil. de anglia
in. c. de cura artetice: fm mgios h̄z vnā aliā
desert. z eadē est. illa hō de scriptio quā scri-
bit lumē malelucēs nō est fienda: qz deficit
crocus in pondere.

¶ Bionta. i. cucurbita agrestis. hec apud
Dia. vocatur ampellos leuce: vide de ipsā i
cōfectione de alfeccera.

Pillule de hiera magna. s; sp̄rū hieere pigre
magne. 3. iiii. cū melle rosato fiant pillule:
aut cū succo absinthij.

¶ Iste pillule sūt in vsu sub noīe pillularū
de hiera magna. q̄dā vocāt ip̄as de hierac o

posita: cuius descriptio fuit supius posita sub
noie hie pigre magne: z iste omnes pillu-
le supradicte sunt de mente Hico.

Pillule ad febrē quartanam in antidotario.
Jo. Sera. ꝑ. costi amari spice aromatische. ca
medreos cinamomi croci assari cimay squit
nanti carpobalsami amomi scordeo folij art
stologie rotūde polumasticis gariofiloz gē
tiane ellebori nigri añ. 3. 5. epithimi creteni-
sis agarici polipo. mirre añ. 3. iij. aloes ablu-
ti. 3. ix. terantur z conficiantur.

Has pillulas habem⁹ in vsu z valēt mira-
biliter ptra qrtanā. idē Jo. Sera. hz vnā aliā
descriptioē: s; hec est nobilitoz. dixerūt qdā
expmētatores si accipiant cū vino albo q̄t
tuoz folia pētafilonis puluerizati iuuāt de-
struūt quartanā in matutinis trib⁹ aut quat-
tuor: z si dētur de ipsis folijs tria valent ter-
tianiarijs. i fra apparebit vna alia descriptio
harū pillularum que etiam sunt optime.

Pillule cōes fm Basim in. iij. almā. in ca. de
pestilētia z eius caurela. ꝑ. aloes. f. succotri-
ni. 3. iij. croci ozie. i. cōmuntis mirre añ. 3. ij.
dentur ex eis in primo pestilente.

Iste pillule apd nos sunt in vsu sub noie
pillularū cōtum. etiā sunt i vsu sub noie pillu-
larū sine custodia. Au. i. li. iij. i. c. de pfeue-
ratōe a pestilētia hznā aliā deseri. s; ipe nō
pōit dosim spēz. Frā. de pedemō. in. c. de cu-
ra passionū cordis ex aere pestilēiali habet
vna aliaz descriptioē sic dosando. ꝑ. aloes
croci. ana. 3. ij. mirre. 3. i. 5. moderni genera-
liter faciunt ipsas: vt docet Basis. z debent
confici cū vino albo claro subtili z odorife-
ro. Franautē vult q̄ conficiant cū aceto.

Pillule chochie fm Basim in nono in capitu.
de cephalēa et emigraneā. ꝑ. puluer⁹ pigre
3. x. coloquintide. 3. iij. z tertiaz scamonee. 3.
ij. et. 5. turbit⁹ sticados. ana. 3. 5. misce z fiat
pillule ex istis: z sunt doses. decem.

Has pillulas habem⁹ in vsu maxime fm
istā descriptioē. dicunt autē cochie. i. capi-
tales a cochos grece q̄ ē caput: eo q̄ mūd-
ficāt caput. apud halabbatē pillule cōchā
sunt pillē cochie. Desue in suo grabadin in
cap. de caput purgij⁹ pferētib⁹ sode frigide
hz vnā aliā descriptioē q̄ sunt ex auctorita-
te filij zacharie: z ē eadē in simplicib⁹: s; nō
in pōdere. ipe Desue adiungit pōdus stica-
dos z turbit⁹. idē in ca. de soda ex aggrega-
tione colere z slegmatis hz vnā aliā deseri-
ptionē q̄ ē ex auctoritate Gal. s; eadē nō ē.
Hico. hz vnā aliā descriptioē q̄ ē de mente
rasis: q̄ in simplicib⁹ eadē ē: s; in pōdere ad-
iungit vt mesue. idē hz vnā aliā q̄ est de mē-

te Gal. s; nō est in vsu. Si vero intēto medt
corū est q̄ ipe debeāt fieri fm intētionē Ba-
sis nō oz addere nec minuere dosim specieꝝ
si vero intēto eoz sit alit facias vt p̄cipiūt

Pigra. i. amara. o quāta diuersitas opin.
onū inuenit in hoc puluere pigre. v; q̄s est
ille puluis pigre quā intelligit Basis. gene-
raliter h̄ opinio q̄ ipse sit puluis specieruz
tere simplicis Ga. z sic vult lumē maleucēs
sed nō recte. q; Basis in. ix. almā. i. c. de do-
loze z a postemate stomaci hznā descripti-
onē puluerts pigre. z hic est q̄ administrari
d; in istis pillulis: z descriptio hec ē. ꝑ. pul-
ueris rosay rubeay: spice: mastice: pilobal-
sami: carpobalsami: cinamomi: pilocassie. i.
cassie lignee: assari ana. 3. i. 5. aloes succotrē-
sis ad dupliū pōder⁹ oim: qd bñ tritū cū alij
misceat medicinis tritis. z hic ē puluis de q̄
intelligit: verū ē q̄ iste descriptōes nō disse-
rūt nisi in vna re. v; q; Basis hz rosas. Gal.
nō. Gal. hz croci: h̄af nō. i. reliq̄s p̄cordāt.

Coloquintida. i. cucurbita deserti. Des. lo-
co eius hz trociscos alādahal. 3. viii. scamone-
nea est succ⁹ cuiusdā sp̄ei volubilis. Ba. au-
tē scamoneā De. hz scamoneā antiochena z
coctā in citonio. ergo ē diagrediū z p̄dicte
pillule fm plurimū debent fieri cū succo ab-
surbij aut cū vino albo.

Pillule de hermodactilis maiores fm eūdē
Ba. in nono Almā. in. c. de podagra z sciati-
ca. ꝑ. hermodactiloz satiriō meizahara añ
3. v. iere pigre. 3. x. coloquintide cētauree mio-
ris añ. 3. v. euforbij. 3. ii. turbit⁹. 3. x. scitara-
gi idē 3. i. sinaptopipis casto. añ. 3. i. iformē
ex eis pillu. ex qd⁹ a. ij. z. 5. ad. iij. sumantur.

Iste pillule apud nos nō sunt in vsu fm
istā descriptioē. idē in li. diuisionū circa fi-
nē hz vnā aliā descriptioē q̄ q̄si eadē est. Il-
la vero descriptio q̄ vtimur ē de mēte Des.
vt ostēsum fuit. Hermodactil⁹ grece ē dict⁹
hermetis digit⁹. Dias. de ipso vide loq̄ sub
noie coltico sicut apparet apud Sera. capi-
tulo de hermodactilo Satiriō ē radix dicta
ab Au. testicul⁹ vulpis. Plini. ait satiriōis
duo sunt genera. vnū lōgiorib⁹ folijs oleo-
caule q̄tuoꝝ digitoz. flore purpureo radice
gemia ad formā hoīs testiculoz. alter⁹ vide
apd eundē de quo etiā dictū est i diasatiriō.

Mizarā: id est meizarā. z dicūt qdā q̄ est
tapsia ab aliq̄bus dī esse mezerō q̄ etiā vide-
tur voluisse rasis nā in descriptioē pillularū
de hermodactilis in fine libri diuisionū lo-
co meizahara posuit mezerō. Au. in. ii. ca-
nonis vocat ipsam mehezerengi: z dicit. est
arbor scelbram: id est esule. verū tamē ē lōgī

de in cuius colore est cineritas ad citrinita-
tem declinans. quidam vero homines numera-
uerunt istas inter lacticia. Sera. de hac di-
cit qd fert doloribus iucturaru & articuloy
& addit: & dixerunt quidam qd viderunt in folijs
huius plante id qd dicit in arbore agie. & hoc
est qd qm ponit in flumijis febriat pisces neq;
per id cognouit qd sit. Jo. argulan^o in ca. de
podagra: dicit metzara. i. sene. quod de^oscit
Sataragi Indu. i. agricardamuz agreste.
Basis in lib. diuisionu: vbi vt dixim^o scribit
altiam descri. pillularu de hermodactilis lo-
co seitaragi indi posuit taphia Indaz: ex quo
apparet ipm velle qd seitaragi Indu sit taphia
Inda. eandem opinionem habuit Fran. de pede
mon. in descriptione trociscoruz de spica: vt
ostensum fuit supra.

Pillule de taphia maiore fm Auz. in .v. casu.
R. ferapini: armoiact: euforbi: bdely: oppo-
ponactis an. 3. i. aloes: epithimi: agarici ana.
3. j. 5. aristologie rotunde: centauree. s. mino-
ris: castorei ana. 3. ij. macropis. i. lon. 3. i. nzi
bertis: cimint: ameos: semis anisi: apij: mirre
croci an. 3. j. mira. citri. hermodac. almechet
zaegi an. 3. ij. 5. sinapis caplie: pulueris colo-
quintide: ligni aloes acori: salis indi. i. salis
nigri an. 3. j. confice cu aqua alchechigi. i. so-
latri minoris: & fiant inde pillule.

Illas pillulas non habemus in vsu dicuntur
de taphia maiores ad differentiam minor eo
qd plura simplicia ingrediuntur. taphia autem
est seitaragi & e qua Dia. lepidu vocat. & fm
Sal. est gen^o eruce: & est agricardamu agre-
ste. i. nasturtiu aquaticu seu fenatio: vt ostē-
sum fuit supra in trifera saracenicā.

Pillule de dende fm eundē. R. cinamoni ex-
corticati a cortice suo superiore. de qd pisciant
lingue repte inter duo frusta granoz dein
de succi liq. aga. albi: alketati & herbe eupa-
torij: absin. aloes: ana ptes eqles. terez cofi-
ce cu aq apij: & informen^t pillule pue. & ille
q de eis facit pillulas inugat manu sua oleo
balsami odorifero. Illas pillas non habe-
m^o in vsu. Fra. d. pedemō. in capt. de dolore
dorsi hz vna alia descriptione: q eadem est.

De dēv^o dēdē. fm Auz. in .ij. casu. q est scent
ex ea e sic fistici: & alferrie e silis alcherua
rubea hns pucta nigra & Inda e minor alfce-
ni: & maior alferrie. ei^o medulla e cnericia:
declinās ad curmiratē. idē ait Sera. sed vi-
cit. aliud est sceniz aliud nō. qdā amic^o fide-
liter dixit mibi q istud granū reperit in hy-
spania sup arbore dicta scortanum. & ipso li-
gno vtunt tinctores a dtingendū pānos. tū
de^o scit fm Franciscū est species graminis

vel cataputia qd ignoro. verū aliqui reperit
deinde pro catapucia. i. cherua. Alcheiati
altas cheiati. Fracisc^o loco er^o hz alchechigi:
ergo est solatriū mtn^o: sed Gētulis super
hoc canone dicit alcheiati. i. galbana.

Pillule de garofolis fm eundem in tertio in
fen. vi. in ca. de cura fetoris oris. R. garofoli-
lorū galage ana. 3. 5. musci: caphore an. da-
nic. i. piretri. 3. i. piretri. 3. i. aloes. 3. iii. sina-
pis. 3. i. fiant pillule cu vino.

Illas pillulas non habem^o in vsu. Mesue i
eodē ca. hz tro. de garofolis. Nico. florē. in
lib. iij. in ca. de fetore oris hz vna alia descri-
ptione: & eadē huc. Panic est podus octo
granorum ordet.

Pillule de sandaracha in eodē li. in fen. xvij
in ca. de ca. de liquidis q ponunt super eas:
& quibus embrocant. R. sandarache: corti-
cis: ouozum: fumiterre: seminis por: i. an. 3.
i. i. i. i. salis armoniact. 3. ii. scor: te ferri. 3. iii. fi-
ant ex eis pillule sicut nabac.

Illas pillulas non habemas in vsu Fran-
ciscus de pedemontuz in capitulo de emo-
roidibus & medicinis etus habet vnam alt-
am descriptionē que est similis huc. sanda-
raca: vero scdm modernorum opinionem est
vernij. non est autem auripigmentum rube-
um vt dixerunt quidam & arbor ferens verni-
cem tuniperus vocatur.

Pillule de fumoterre. fm Aucennam in lib.
i. in fen. vii. in capitulo de cura scabiet. et
pruritus. R. mirabolanozum citrinoruz che-
bulorum nigrozum an. 3. v. aloes succotren-
sis. 3. vii. scamone. 3. v. sine cessatione. confi-
ce cum aqua fumiterre & fiant.

Illas pillulas habemus in vsu. Nicolaus
in suo antidoiario habet vnam aliam descri-
ptionē que videtur quasi esse eadem hz hec
est qua vtimur. Fumus terre est herba que
habet folia similia dauco: nisi quia sunt ma-
gis minuta & amariora. et habet radices: cu-
ius color vergit ad albedinem. hec apd nos
in vjs ac pratis & in rupibus inuenitur. Sa-
ltenus in sexto simplicium dicit reitarig. i.
fumus terre sicut in sapore reitarig arabes
vocat ipsum scetherig.

Pillule de opto. fm Petru de tussignana in
ca. de frenesi. R. opij croci. cassie lignee an.
3. iii. fiant pillule cu vino albo.

Illas pillulas non hēmus in vsu.

Optū e succ^o satis not^o. Sera. in. c. de pa-
pauere. ait gummi so papaueris nigri e opti-
um. liber qui d: bulcasis docz modū ipsius &
dicit q fit ex lacte papaueris nigri. Opium
vero ab opoz q e lach: ymū nomē extrahit.

Pillule de reupōtico. fm Bartho. mōtag. in suo antidotario. ꝑ. succi cucumeris a simini arthanita ana. ʒ. i. ʒ. reupōtici. ʒ. ij. aloes suc cotrim. ʒ. i. diagredij. i. scamonee coctē i po mo. ʒ. i. ozobi. i. herbi sifileos sp̄ ce ligni alo es ana. ʒ. ʒ. ʒ. fiant pillule cum succo apij.

¶ Iste pillule apud nos nō sunt in vsu. Reu pōticū vō ē barba sirista: z est radix silis reu barbaro: z pp̄t id multi mercatores ignora tib⁹ apothecarijs vendūt mixtū vnum cum alto: sed pōt cognosci qz reubarbarū optimū qñ masticā causat saluā rubeam similē tū cturē croci: reupōticū vero h̄z cōtrariū dici tur aut reupōticū a reu. qd̄ est radix z ponti cū: qz in pōtico in sua reperitur. Dia. aut̄ a it. reupōticū nascit̄ in bosforoz est radix silis cētauree maior. Serap. nec de reupōtico nec de reubarbaro facit ca. verū facit ca. de reu z dicit raved. i. reu. z dicit idem qd̄ dicit Dia. de reupōtico: sed moderni ꝑ raved non itelligūt reupōticū imo reubarbarū de quo vide Desue in ca. pp̄tio de reubarbaro. Tre do q̄ antiq̄ vtebant̄ ꝑ raved reupōtico.

¶ Arthanita ide panis porcini de quo in fra in vnguento de arthanita.

Pillule de diamusco ibidez. ꝑ. musci. mirre ana. ʒ. iij. stichados rubei tinctoz pulegij corticis citri: pipēris lon. corticum castie li gnee: corticū castie interiozis: granoz. peo nte calamit̄ aro. añ. ʒ. vi. spice. ʒ. ʒ. fiant pillule cū succo artemisic. i. matr̄ herbarū v̄l altit̄e h̄as pillulas nō habem⁹ in vsu. idēz in suis cōsilijs in cōsilio de ꝑfocatiōe matricis ex nocumēto ipsius habet vnā aliā descriptio nē: ʒ differt ab hac. mater herbarū a dopra ta herba que antepetis vocatur.

Pillule assaeret. fm eūdē z ibidē. ꝑ. iere pt gre. f. iera galieni. ʒ. i. masticis: mirabolano rū citrimozū ana. ʒ. iij. aloes epatici. ʒ. ij. fiant pillule cum sirupo de sticados.

¶ Ihas pillulas habem⁹ in vsu. z sunt ex au cto. aut. sicut reperit̄ in. iij. cas. i. fen. i. i. ca. de canoub⁹ vniuersalib⁹ curatōnis. nā ibi inq̄. i. solutiua vero facit ad purgandū ca put vel ascietaret sunt ex q̄bus sumat̄ pillu la magna vt parū pōdus opationez efficiat sufficientē cū moza znō noceat ꝑpter parul talē suaz iteratio z dormitat̄ super ipsa nec destruant motus z vigilie eius opationē. z Lanon quidem in eis est aloes: z iera: deinde cadit in eis mastic̄ ad cōfortandū stoma cū z receptum̄ in eis intrabolam vt phibeāt vaporē acutū zc. ipse Aui. non ponit dosim ipsaz rerū. sed Scētis loco allegato ponit dosim ipsaz rerum. z est sicut est dosis Bar

tholomei. z sic generaliter fm istam deseri ptionē cōficiuntur.

Pillule Imperiales magistrales. ꝑ. cinamo mi: amomi: anisi: masticis: cardamomi: zinziberis: zedoarie: masticis: mucifmuscate: ga riosi lorū: croci: cubebe: ligni aloes: turbit̄ teremabim: idest m̄ āne pure: agarici: follicu lorū sene: spice nardi. qnqz mirabolanozum añ. ʒ. i. reubarbari ad pōdus oim aloes suc cotrim ad pondus supra scriptarū receptaz ꝑficiat̄ cū sirupo rosato z violato q̄tū sufficē.

¶ Iste pillule apud nos habem⁹ in vsu: ma xime fm istā descriptiōe. fm quosdā dicitur imperiales: quia inuente fuerunt a quo dam imperatore: vel dicuntur imperiales: quia sunt in vsu multuz apud reges tamen eius descriptiōem ab auctorib⁹ nō reperit̄ verū fm quosdā iste pillule dicunt̄ describi a Kamaldo de villa noua. sed ego in practi ca Kamaldi qua vtunur nō repperi. Cris tophorus aut̄ de honestis posuit pillulas ma gistrales ꝑ regib⁹ inuētas: nec reperitur a quo auctore sint descripte. tñ ibi describit suā descriptiōe: z est eadē cum ista nisi so lū in vna re: z illa est spice nardi: fm autē lu mē malelucēs pillule imperiales inueniun tur in Nicolao sub nomine pillule alte ante cibū z post cibū. sed videt̄ esse falsus textus nā ille pillule quas describit Nicolaus sub noie pillule: alte ante cibū z post cibum non sunt pillule imperiales: quib⁹ vtunt̄ medici Et si tu legis descriptiōe pillularū imperi alū vel pillularū ante cibū: apud lumē apo thecartoz nō sunt pillule imperiales nec pillule ante cibū nec post cibū: sed istam de scriptiōe aggregaui cū multis alijs deseri ptionibus: z inueni ea z optimā z sic fm istā confici volunt nostri medici.

Pillule ad quartanā magistrales. ꝑ. serapi ni bene gūmosi: colloquintide ana. ʒ. ij. dia gredij. ʒ. ij. salis gēme. ʒ. i. fiant pillule cum vmo albo ad modū ciceris. capiat vnā sin gulo die vsqz ad viginti dies: saluo qd̄ nō ca piat̄ illa die qua febris ventura est.

¶ Iste pillule valēt multum ad quartanam verum eius descriptiōes sunt diuersēz dif ferūt inter se. Supraposita fuit vnā alia de scriptio q̄ est de mente Joānis Serap. sed ille non sunt valde in vsu. Ja. Matthe⁹ gra di in practica habet vnā aliam descriptio nem sed nō est eadem.

Pillule de hiera cōposita fm Bartholomeū montagnanaz in suo antidotario. ꝑ. aloes epatici. ʒ. iij. cinamomi: spice nardi: costis: squināri: xilobalsami: xilocassie: masticis af

hart rosaruz: cinamomi: ablinthij añ. 3. i. aga
rici. colouintide. turbitu: bdeley molles ana
3. i. fiant pillule cū sirupo de stichados.

Iste pillule sunt in vsu: tamen non valde
Quidā apothecariorū dant pillulas de hie-
ra magna p pillulis de hiera cōposita: sed
nō sunt idē. fm intentionē Bartholomei: vt
patet si legis istā descriptionē de hiera com-
posita cū descriptionē de hiera magna que su-
perius posita est.

Cinamomū: id est canella fina subtilis et
electa: vt est notum.

Hic Bartholomeus in ista descriptione
pillularum de hiera cōposita ponit bis cina-
momū: cui⁹ ca u sam ignoro. s; fm quosdā d; 3
dicere cinamū: id est cinamomum grossum
aut pōt dicere amomū: vt volunt multi.

Aggregauimus in hac distinctiōe diuer-
sarum descriptionū pillulas ex illustriū me-
dicorū libris excerptas que deseruire possūt
urētioni cuiuslibet practicātis. Trāsbimus
nunc ad sectionē de suffuf & puluerib⁹ si nos
direperit ille q̄ celi condidit ornamenta.

De suffuf fm De. in suo antidotario.

Suffuf de ligno aloes. &. ligni aloes.
3. ii. cardamomi: mēte sicce: spice mar-
macur: ciperi: corticis citri añ. 3. ii. galie s; q̄-
nanti añ. 3. i. masti. anisi: apij. añ. 3. ii. zuccari
ad pondus oium da cū mīua.

Suffuf aut istud in vsu nō est valet autē
tantum dicere suffuf quātū puluis subtilissi-
mus sicut alcohol.

Marmacur apud Aui. vocatur maru: et
ibi distinguit in plures species: & fm opinto-
nem iudet est marubū. s; si diceret marma-
cor esset melissa siue citraria.

Suffuf aromaticū nō est in vsu. &. anisi auf.
ru. seminis feniculi auf. iij. liq̄ritie: zinzibe-
ris añ. auf. iij. gariofiloz: macis cinamomi
electi: galāge añ. auf. ii. galie muscate auf.
j. ligni aloes: corticis citri. añ. auf. j. musci
boni. 3. i. ārra. zuccari tabarzet. i. albi pond⁹
omniū. zuccari naber: id est zuccari candidi
mediū pondus omnium.

Suffuf bonū impinguatiū. &. farine cicerū
infusoz in lacte dulci & ericatoz. & iterum
infusoz in lacte & ericatoz: & sic fiat tertio
deinde coctoz. 3. vi. rizi ablutū multoties. 3.
ii. tritici: & ordei excoctatoz & ablutoz mul-
totiens ericatoz. & multotiens infusoz in
lacte & ericatoz. & multotiens infusoz i la-
cte & ericatoz. añ. 3. iii. amigdalariū dulciū
3. v. papaueris: tortellaruz de sem. i. panis
assi añ. 3. iii. zuccari tabarzet lib. j. terantur

& da vt forbeat oī die mane. 3. iii. postq̄ de-
coquitur cū lacte aut cū aqua ciceris.

Bizum semē est notū. greci vocāt ipsum
ouiza granū. Aui. in. ii. cañ. vocat rizon. idēz
in. iiii. canone in fen. vi. inq̄t cum alicui dat
in potu coctoz rizi: fm qd̄ dixerūt qdā p̄mo-
rum accidit statim dolor in ore & in lingua
et apostematur lingua eius: deinde extēdit
dolor in vmblico & stomacho & intestinis ei⁹
& inflāmatur totū corpus ei⁹: & noīat eū i ve-
nemis: de cura vide ibi.

Triticū. i. furmentū. Psido. ait. triticum
vel a tritura dictum & purissimum horeo
condatur vel qua granum eius commolūt
& teritur.

Suffuf de granis miri. &. granorū miri: et
granorū granatorū acet. tostoz añ. 3. xx. cimi-
ni carment: infusi die ac nocte i aceto: & eric-
catu: & coctandri sicci similiter infusi & eric-
cati & torrefacti: & sauch: anabac charub de
spinis sumach glandiū añ. 3. p. curth. & tara-
thit. añ. 3. v. confice & da.

Linum carmenū fm Sera. ex auctoritate
Kasis est ciminū agreste: & fm Aui. est
nigrū & fm Mat. siluaticum est silileos sed
nō recte. vep̄ hodie loco ei⁹ silileos ponit.

Sauic. i. ordeū & fm Kasim est ordeū vel
triticiū fractū i parua frustra. Aui. in. ii. inq̄t
sauch iam dictū est in capitulo tritici & or-
dei in capitulo vero de ordeo dicit. aq̄ ordeū
est nutritilio: sauch Auerrors in sexto
col. frumentuz fractum post lotionem in aq̄
infusum: deinde coctuz sauch vocatur hec
est polenta. Nam vbicumq; in Dia. habetur
polenta. Sera. eodē loco ex verbo dia. habz
sauch. & hoc nomē cadit super multas res.
nam potest fieri sauch ex siligine. & ex cur-
curbita. vñ circa instans in ca. de ordeo nar-
rat ex ordeo multa fiūt q̄ cōpetūt vsui medī-
cine. s. polenta far & farina et aq̄ polente fit
ex farina et aqua: & sic de singulis. Moder-
ni per sauch simpliciter volunt intelligi or-
deum unmatatum.

Anabac siue nabac ē fruct⁹ arboris dicte
ap̄ dia. agrifoliū: & ap̄ B. ē fruct⁹ arboris di-
cte sadar: & hic fruct⁹ plura noīa hz. nā Dia.
vocat ip̄m agrifoliū & lothos. Pli. lothos si-
ue fabā grecā. Psi. aut mella quā greci loton
appellāt q̄ vulgo p̄per formā & colorē faba
siriacē d; qdā vocāt ip̄m granū anescē & est
fructus rubicūdus quā nostri herbatice lau-
rum siluestre vocant iutubas siluestres: sed
prima expositio est melior vide de ipso in si-
rupō de fructibus.

Charub apud arabes dicitur pilocaracta. ergo est siliqua siue baziana quae in maritimis partibus inuenitur. Alii in tro. alindaracaron. i. andromaci putant: sed non recte ipsum esse darsifaha et posuit pilocaractam ibi loco darsifaha quod est cortex bucee quod non creditur.

Curt. i. gummi arabicum eius arbor fere Serap. est arbor acacie. Bentilis super tertio cano. in cura lubricitatis stomachi dicitur a chorith. acaria. verum moderni eo carentes veram acaciam faciunt ex fructu prunellorum siluestrium et inuenitur idonee virtutis.

Carathit est similis fungo qui in radice plantae dicte barba hircina seu rosa camina nascitur: et fit ex eo ipso quod dicitur apud Alium. vocatur hirsutides. Jo. Sera. in suo breuiario in ca. de egritudinibus quae accidunt in naso dicit quod ipso quod dicitur est barba hircina.

Puluis capitalis fere montagnana in suo antidotario. fere pulegii. calamiti. corticis citri maiorane. sticados. betonice. sandarace gario. an. 3. ij. misce et fiat puluis et ponatur super caput in loco commissure egrotantis.

Sadarap siue sandaracha fere moder. est vernix scriptorum ut inquit Serapio.

Puluis pro oculis ibidem. fere. silileos: eufragie. feniculi. cubbarum. an. 3. xvij. granorum paradisi. mactis an. 3. i. cinamomi. cumini: an. 3. ij. foliozum rosis marini. 3. ij. anisi. 3. 5. misce et fiat puluis subtilis.

Grana paradisi est nux acta quae alto nomine melegeta vocatur: et est quae dicitur in secundo cano. vocatur cobethbague: et dicitur melegeta: eo quod habet grana ad similitudinem granum melice: haec apud modernos vocatur heil et est cardamomum maius: ut ostensum fuit supra in electuario de gemmis.

Puluis pro botio fere Rainaldus de villa noua in li. ii. in cap. de botio gule. fere. spogiae marinae. pallee marine. ossis sepie. piperis lon. et nigri. zinziberis. cinamomi. salis gemme. piperis boni. gallay. spine rosarum. an. o. ium. 3. ii. haec omnia puluerisunt excepta spogia marina et palea: quae debent comburi: et cinis ex eis factus cum predictis dicitur admisceri: et omnia dicitur cribrari: et de hoc puluere pluries in die teneat in ore: et in nocte. Iste puluis dicitur seruari in pisceide ligni: vel in sacculo de coio. et dicitur cooperiri ne virtutem eius amittat.

Iste puluis pro me fuit expertus mirabiliter in illa materia valere: et egomet de ipso feci plura experimeta. verum iste puluis inuenitur etiam in antidotario Bartholomaei de montagnana: sed non valet tantum. idem inuenitur in antidotario diuini florentini quod minus valet.

Palea marina fere modernorum opinionem est balla marina cuius forma est rotunda put balla. et eius similitudo est sicut borra. et haec inuenitur in partibus ianuae citra mare: et inuenitur super quadam platea quae folia haec longa sicut corrigia et in fundo ipsius plateae inuenitur quaedam tuberositas grossa facta in modum fungi: et haec est apud multos mercatores spuma maris vocatur: et supra hanc plateam nascitur quidam globus in modum pile rotunde factus in colore supradicto: et haec est palea marina seu balla marina. et est id quod de illa platea ad ministrat. haec quidam mercatores ianueses algam vocant: et haec est quae dicitur. a losatne insidens vocatur. et modus adustionis ipsius est iste. scilicet de ea minutim cum manibus in quantitate quatuor lueris. deinde pone ipsam in olla terreat ponatur in furno panis per duos dies et totidem noctes tantum quod in colore efficiatur nigra vere nigredinis. postea deponere et vsui referua: et eodem modo fit de sporgia. verum sporgia non efficitur tam nigra in colore. immo parum ad rubedinem declinans.

Os sepie est os quod inuenitur in corpore cuiusdam piscis sic vocatur. Isidorus in cap. de piscibus inquit. sepie dicitur quod sepius interclusa facilius capitur. in coeundo obsequium genus. ore enim concipit sicut vepera. circa instans autem os sepie inuenitur in ventre sepie.

Spina rosarum fere modernorum opinionem est quedam res similis spogiae que nascitur circa hortos super quadam planta que apud Dia. vocatur cinobatus. et haec est spogia qua vtuntur aliquando in ecclesiis ad aspergendum aquam: et est illa quae multum bedegard vocatur sed non recte. diuisus florētinus loco eius haec bedegard. quod credit esse idem sed non recte: etiam multi medicorum putant quod bedegard sit illa spogia sed errant ut ostensum fuit in sirupo de eupatorio.

Puluis cordialis confortans cor fere Hico. florentinum in libro. iiii. in ca. de sincopi. fere. lapidum pectosorum tam pluries dicitur an. 3. 5. amborum corallorum an. 3. ii. ossis de corde cerui. spodii limature auri et argenti. charabe an. 3. ij. croci. alooes id est ligni alooes an. 3. i. cinamomi electi. 3. iii. et sunt qui addunt cristalli et ambre an. 3. 5.

Iste puluis fere intentione Hico est expertus ad confortandum cor. hodiernus tamen partibus diuersimode fit iste puluis fere diuersitate regionum et de descriptione. per lapides pectosos intellige fragmenta quos lapidum pectosorum a diuino Mesue in electuario de gemmis

Puluis ad puocandū magistralis. ꝑ. seminū
pastinace: seminis napi: seminis raphani: seīs
amisi: feniculi: apij: aneti ana. ʒ. ij. ruthe: fa-
rine cicerum: cinamomi: sinapis albe ana.
ʒ. j. cristallini. ʒ. iij. salis gēme. ʒ. iij. zuccart.
ʒ. j. puluerizētur hec oīa subtiliter z vtaf se-
pius cum brodio cicerum: z est expertus.

Pastinaca alio noīe bau cia vocatur eius
semē vsui medicīne competit. Macer est pa-
stinace virtus in semine tantū z radice sua.

Napus. s. napus domesticus qui alto no-
mine nauōi dicūtur ꝑli. naporz duas diffe-
rentias in medicina greci seruāt angulosis
folioz caulibus florētes z qđ bumon vocāt.
Dias. aut in cap. de bumis inquit. bumis. i.
napium: z est vt rape radix q̄ esca comedi-
tur vt est notum apud omnes fm Bartholo-
meum montagnanaz in suo antidotario.

Saccul⁹ tempatus ꝑ corde calido. ꝑ. sanda-
loz amboz: rosaz: coralo: amboz: spodi: j.
camphore: folioz mirri: boraginis añ. ʒ. j. be-
en albi z ru. cortici citri: nucis muscate: fere
pbuske: spice. ossis de corde cerui: grane tin-
ctoz: folioz lauri: gariof. zedoarie: ligni alo-
es: ozimi. i. basilicōis gariofiliati: rozisina-
ni: cubebarū: melisse añ. ʒ. j. musci gr. iij. am-
bre: croci añ. gr. iij. ꝑundātur: z fiat saccul⁹.

Iste sacculus apđ nos nō est in vsu: tamē
nostri docto. laudant ism. nam scias qđ sac-
culoz fiunt plura gñā fm diuersitatē infir-
mitatum z ꝑpter id gñaliter medici ordināt
eos fm suā voluntatem. b: autem sacculus:
quia ille res in vno sacculo ponunt z sup do-
lorem apponuntur.

Strana tinctorum sunt grana dicta cher-
mes z sunt grana quibus vtuntur tinctorēs
ad tingendū scarlatuz: z hoc est quod apud
Dia. coccus infectiuus vocaf. in de de dño
b: qđ habebat vestē coccineā. i. de scarlato.

Sacculus frigidus ꝑ corde ibidē. ꝑ. rosarū:
buglosse: florū boraginis ana. ʒ. ij. ʒ. cortici
citri: fof. mirri: coralo: amboz: cortādi ꝑe-
parati ana. ʒ. i. ʒ. cāphore. ʒ. ii. sandalozum
vtriusq̄ añ. ʒ. i. ʒ. misce z fiat sacculus.

Sacculus carminatiu⁹ ꝑo stomacho ibidem
ꝑ. seminis apij: amisi: silileos: feniculi ma-
cedonici. i. apij macedonici: ruthe. s. seminis
ipsi⁹ añ. ʒ. ʒ. organi calamēti ana. ʒ. j.
ʒ. alopi: pulegi: sticados: ruthe sicce: came-
dreos: cameputheos: ana. ʒ. i. absinthij. ʒ. ij.
calami aromatici: cinamomi: frustozum
gariofiloz. añ. ʒ. ij. macis. ʒ. iij. conrundā-
tur omnia z fiat sacculus.

Sacculus ꝑo stomacho frigido ibidem. ꝑ.
pulueris: mēte: absinthij: labruce: calamēti.

pulegi. añ. ʒ. ii. gariofiloz. ʒ. iij. nucis ma-
scate: mastice: macis ana. ʒ. ii. galāge. ʒ. ʒ.
rosarū rubearū: cortandroz preparatorum
ana. ʒ. ii. gallie muscate. ʒ. i. misce.

Mentha est herba satis nota maxime hoz-
tulana siue cōis. ꝑli. ait. mētha plāta vel si
nōdū germinat spōgia minus hec humido
gaudet: estate viret: hteme fla uescit. genus
eius siluestre mēthastrū est mēthe nomē sua-
uis odoris apud grecos mutauit: cum alto
quim mīntha vocaretur.

Sacculus ꝑo stomacho ibidē. ꝑ. ligni aloes
absinthij: calamēti betonice: mastice: tu-
ris: ciperi: costi: cumini: feniculi: rosarū vit
celle. añ. ʒ. i. cubebarū: macis: cinamomi: gario-
filozum spice: nucis muscate: piperis albi: z
longi. añ. ʒ. ʒ. calami aro. castie lignee: cora-
lozū rubeozum. ana. ʒ. ij. ex his puluerizatis
fiat sacculus in forma scuti.

Anticella fm Mar. siluaticum est fescera
siue fescire ergo est brionia que apud Dias.
ampellos leuce vocaf: sed fm Simonē Ja-
nuēsem est fesciresin. i. vitis nigra siue ampel-
los melana vt apud dia. in hac discordia ne-
scio quid dicam qđ fm intentionē Matthei
siluatici est brionia siue vitis alba: z fm Si-
monē est vitis nigra. nō igit cōcordāt: verū
fm plures viticelia est vitis nigra z est plā-
ta que iuxta hoztos nascitur. z est quā lom-
bardi tanero vulgari noīe dicūt.

Sacculina ad fluxum ventris super quo infir-
mus sedere debet ibidem. ꝑ. origani. sumac
mirtillozū cortandri: camomille. id est debo-
ngi añ. ʒ. j. ʒ. balaustrarum: corticum gra-
natozū: ipoquistidos: seminis rosarū añ. m.
j. radici cassibarbassii. cardonis corticis: z ra-
dicis mori. ana. ʒ. ii. ʒ. trūdant cōtundēdar
reliqua incidantur: z bullant in vino nigro
deinde deponē in sacculo z fac ipsum sedes
re superius.

Cassus barbassus est plāta omnibus nos-
ta. hec apud Dia. vocatur flosmos sed apud
Rui. in secundo canoñ. vocatur busiri. Ili.
flosmos quam latini herbā lucernarē vocāt
ab eoꝝ ad lichinta ꝑficiat hec plāta apđ nos
nascitur super muros z in campis z vocant
eam rustici auidon siue auton.

Cardo. s. cardus qui apud dia. vocaf dē-
psacus cutus fructus est spinosa. z iste fru-
tex gerit quandam rē qua vñtur fullōes ad
garzandū pannos z birera. Gal. etiā in sex-
to simplicium farmacoz dicit. dipsacus: id
est cardo. Petrus de crescentijs inqđ. virga
pastoris. i. cardus: sed falsum dicit: quia vir-
ga pastoris est herba que vocatur corrigio

la et differt multū: sicut patet apud Dia. cap. de dipsaco. et apud Ser. c. de hga pastoris. Pomū de laudano sū magis Fo. p. correptū in ca. de catarro. s. laudani. s. i. ligni aloes: storacis: calamite: costi: spice oliban. i. thuris ana. s. n. nucis muscate. nucis cissi: sandarace. i. vernicis scriptorū ana. s. i. nigelle cinamomi gariofil. ana. s. i. gallie muscate mirre añ. s. i. ambre. s. i. musci. g. i. i. v. i. i. i. puluerizentur puluerizanda. et cū aqua rosata et vino odorifero et modico cere fiat pomū

¶ Istud pomū est in vsu: sed non vaide.

¶ Laudanū autē sū Sera. colligitur ex vna specie cussus. i. hedere: et inquit: ex hac qdē specie accipit laudaniū: qm̄ quādo capre pascuntur ea adheret. humiditas eius pillis earum qz est sicut viscus: quare appet in costis earum et in barbis: et ideo sunt hoies qui colligunt illā humiditatē et mūdificānt eā et faciunt trociscos et reponūt: et sunt hoies qui accipiunt funes et trahūt ipsos sup plantā istā: et qd adheret eis de illa humiditate emūgūt a fume et colligunt et faciūt trociscos: et fortius ex laudano est illud qd est boni odoris coloris vergentis ad virorem sub molli tactu: et quādo malaxat adheret manib⁹. et non est in eo sabulus: et nō assimilā refine pmi: et c. p. p. est huius. et qd fit in terris arabū et alibi est grossius et c. Sa. asit in lib. secretorū in cap. ad omnes egritudines inquit. glutinis pilloz barbe hirci. i. laudani. hec herba in ci pro inuenitur: et vocant eam ladam.

Pomū odoriferū cōtra pestē sū Bartho. mō tagnanaz in suo antidotario. s. storacis: calamite: floz buglose ana. s. i. gariofiloz. s. i. been albi et rubet ana. s. i. ligni aloes. s. i. mirre: calam aromatici: nucis muscate: spice thuris: vernicis: mastice ana. s. i. ambre musci ana. s. i. charabe: croci añ. s. i. acedule. s. i. i. camphore. s. i. i. trium sandaloz añ. s. i. rosarū rubearū. s. i. i. succi portulace: succi arācū añ. s. i. i. nenuphar: coriandri toire facti añ. s. i. i. coralozum rubeoz: spodi ana. s. i. s. sirupi de citro: boli armeni ana. s. i. i. ter re sigillate. s. i. i. misce oia q puluerizāda sunt preter ambraz et muscu: in que duo de per se puluerizentur. et postea admisceantur: dein de recipe laudani infusi in aqua rosa. et acetū. s. i. i. ter bentine lote cum aqua rosata qstū sufficit ad continuationē et mollificationem ad omnia ista: et fiat pomū.

¶ Istud pomū est optimum contra pestez et est in vsu. Mesue in capitulo de cura catarri describit tres descriptiones pomoz que cum predicta non conueniūt. Serum ibi ha-

bet que dam simplicia q̄ difficilia sunt inueniri: sed quedā hic declarabo. primo in primā descriptione habet faulfel. qd est auellana in da: et sandali: mahazir inquit sunt sandali citrini: in secunda descriptione habz sandarace q̄ est vernix scriptorū: et habet bucur. i. zi senide: et sū plures ista ē alipta muscata. in tertia descriptione habz bucurfendē qd sū plures est idem: tamē non recte: qz ibi domnus Mesue inqt. bucurfenden añ. pres. vii. ergo sunt due res quarū bucur est alipta et senden est sadurā siue algalia habens bonū odorem: tamen deus scit.

¶ Acedule vero nomē multis herbis attributum est in diuersis regionib⁹. nam acetosa acedula potest dici idē trifoliū acetosuz siue panis cuculi siue alema. idē. Micer autem de acedula spāle capitulū facit. inqt diximus acedulā quā grecus dicit aizon. ergo est sempitua. Haz aizon apud Dia. est sempitua et componitur ab at qd est semper et zon quod est viua. verū sū Modernos acedula est acetosa. aut est idem in virtute.

¶ Trazea confortans stomacū sū Fran. de pedemontium in cap. de cura passionū cordis per cōpassionē ad stomacū. s. coriandri preparati. s. i. i. semis melisse. s. i. i. cinamomi electi. s. i. i. zucari taberzet. s. i. i. puluerizētur et misceantur dosis. coclear vnū post cibū non sequente potu: et est sana et experta.

¶ Trazea autē sunt pulueres facti: ex variis rebus vt est notuz apud apothecarios. Hec apud apothecarios papieses nō est in vsu s; in partibus mediolanēsis ea vtiūt et valet mirabiliter ad cōfortandū stomacum: in fra apparebit vna alia descriptio que valet contra ardorem vrine.

¶ Coriandrum siue colliandrū est semen satis notum. Eius autem preparatio fit cū vino citonoz et aceto: vt ostensum fuit supra. ¶ Melissa est herba q̄ alto noie citrina vocatur eo qd folia ipsius odorem citri habēt. hec apud Dia. vocatur mellifolios. quidam vocant eam bederangiam: et ab aliquibus ozimum citratum vocatur.

¶ Trazea valens ardori vrine: sū Nicolaū florentinum in libro quinto in capitulo de ardo revrine. s. seminis cucumeris: cucurbite: citrulli: melonis: portulace: malue: et papaue ris albi. ana. s. i. i. dragaganti: gummi arabici violarum: amidi: spodi: boli armeni. ana. s. i. i. zucari ad pondus omnium.

¶ Trazea est confectio reducta in puluere et hec est in vsu ad illos qui patiunt ardorem vrine supra ē posita vna alia descriptio q̄ va-

let ad confortandum stomachum: et utreeq;
sunt vsuales.

Medicamen de turbitu. fm Aut. in lib. iiii. in
fen. j. in capt. de cura flegmatice. ꝛ. zinzibe
ris: mastice: amborum añ. 3. r. turbitu. sicut
alcohol: id est subtiliter triti. 3. r. zuccari ta
barzet. i. albi quantum oia: r. fiat puluis ꝛc.

¶ **Q**uid medicamē est in vsu: maxie fm istā
descriptionem. Mesue in cap. de turbitu in
quit. filius zezar medicamē bonū de turbitu
r. est idem in simplicibus. Nicolaus aut flo
rentinus in libro scdo in capt. de cura febris
flegmatice pure per portionem habet vnam
aliam descriptionem. sed non est eadem: ta
men parum differt r. differūt solum. qz Aut.
habet masticem. Nicolaus autem non habz
idem Nicolaus describit vnam aliaz descri
ptionē q̄ est fortior altera: sed non est in vsu
Puluis contra dolores post partuz magistra
lis. ꝛ. corticum castie fi. r. castie lignee: r. ci
namomi capilloruz veneris. añ. 3. ij. seminis
anisi passularuz añ. 3. iij. terantur subtiliter
r. detur cum vino albo r. est optimus.

¶ Puluis p fluxu spermatis expert⁹ magistra
lis. ꝛ. mente sicce. 3. ij. seminis agni casti:
radicum: ireos ana. 3. ij. seminis rure. 3. j. se
minis lactuce. 3. ij. 5. zuccari albi ad pondus
omniū fiat puluis subtilis de quo sumat cū
vino albo coclear medium ante cibum p du
as horas.

¶ Puluis expertus ad epilepsiam pueroruz. ꝛ.
coziandrorum s̄paratoꝝ cuz aceto r. vino ci
toniorum. 3. ij. seminis peonie: seminis portu
lace añ. 3. i. vngularuz asini vstaz. 3. iij. misce
et fiat puluis: r. detur parū cum aqua ruthe.
vngula asini in illa materia multum valet. r.
modus adustionis ipsius est q̄ ponatur in ol
la et ponatur in furno panis r. dimittat tan
tum q̄ eius assatio sit cōpleta. Serap. in. ca.
de vngula ait. quidaz vero existimātes hoc
accipiunt vngulam asini r. adurunt r. curant
cum ea epilepsiam magnam.

¶ Puluis ad frangendum lapidē in vesicca ex
pertus. ꝛ. milij solis. i. litospermas saxifra
gie: cinamomi: capillorum veneris: seminis
anisi ana. 3. 5. liquorie rase. 3. j. 5. lapidis lin
cis: lapidis iudaici ana. 3. i. seminis spargo
rum: seminis melonis ana. 3. i. misce r. fiat pul
uis capiat cum modico vini albi odorifert.

¶ Puluis p exitu intestini. ꝛ. mastice: thuris
nucis cupressi antimonij: corticum granato
rum: balaustiarum: glandium añ. 3. i. misce r.
fiat puluis r. vtere et est bonus.

¶ Puluis pro stomacho. ꝛ. cinamomi electi. 3.
j. 5. zinziberis: pipertis: liquorie ana. 3. v. pi

peris longi gariofolorū galange mactis: car
damomi melegete: nucis muscate añ. 3. j. spī
ce. 3. 5. misce r. fiat puluis addēdo in heme.
3. i. zuccari albi pro qualibet. 3. i. 5. specteruz
r. in estate adde. 3. i. zuccari pro. 3. i. specieꝝ
Puluis ducis ordinarius per illustrissimum
dominum Robertum sanseuermatem. ꝛ. ci
namomi: gariofolorum: corticum: inferioꝝ
cinamomi: amomi: melegete: r. iij. pipertis: zin
ziberis: folij: ligni aloes mactis ana. 3. 5. car
damomi. i. cubebe ana. 3. j. spice nardi. 3. 5.
musci. gra. iij. nucis muscate. 3. 5. zuccari al
bi boni. 3. vi. folioꝝ lauri numero. vi. misce
r. fiat puluis subtilis.

¶ Puluis galatine. Recipe pipertis lib. j. zinz
beris fini lib. ij. cinamomi. 3. ix. fusti gariofi
lorum. 3. iij. nucis muscate. 3. iij. misce r. fi
at puluis subtilis: iste vero fit ex speciebus
aromaticis et est notus omnibus: inuenitur
asit galatina piscium que fit quando pisces
coquuntur in aceto r. postea cōgelatur ace
tum cum quo coquuntur: r. eodem modo fit
cum carnibus.

¶ Puluis piperatus communis. ꝛ. pipertis lib.
j. 5. zinziberis fini lib. iij. croci. infusi in vino
rubeo per noctem. 3. i. r. 3. i. misce: r. fiat fm
artem.

¶ Epithima p corde: fm Bartholomeū monta
gnanaz in suo antidotario. ꝛ. aquaruz bugios
se acetose ana. 3. iij. aquaruz: florum salicis:
rosarum: absinthij: graminis: melisse: labru
sce añ. 3. ij. specierum cordialium tempera
tuz credo q̄ sit puluis cordialis aut fragmē
toꝝ cordia. 3. i. 5. croci gra. viij. mirre: dipta
mi: gentiane: ligni aloes: sandaloꝝ um: citri
noꝝum: seminis alfelégemich. i. seminis oz
mi gariofilari: beē albi r. rubei: iacithi r. sma
ragdi ana. 3. 5. succi limonuz. 3. iij. aceti. 3. i.
vini maluati. 3. v. misce: r. fiat epithima

¶ Epithima autez apud grecos est supposi
tio siue emplastrū molle vel aquosum. apud
nos epithima est medicamentum aquosum
quod stomacho cordi ac epati supraponitur
cum panio tinctum ex chermes scilicet scar
lato r. eius modus est diuersus fm diuersa
loca ac infirmitates.

¶ De cerottis factis cū isopo humida r. sine
fm sententiā diui Mesue in suo antidotario
ac alioꝝ illustrium doctorum.

¶ **I**sopi cerotum descriptione Bas. Recl
pe cere citricis. olei camomillez olei urt
m ana. 3. vi. mastice. 3. i. spice. 3. ij. 5. croci. 3.
j. tcrbētime. 3. i. resine. 3. 5. isopi humide. 3. 5.
et fiat cerorum.

Istud cerotum apud nos non est in usu. illa vero descriptio qua nos utimur est descriptio filagris de qua infra.

Cere citrine. i. vsuals. Serap. laudat ex ea que est grossa munda a forde: et i. cut⁹ odor est parum odoris mellis: et in colore cui⁹ est parum rubedinis. et illa que est alba per cocturam pinguis est post ipsas. Reperitur etiam alia cera dicta ppolis et hec est fex alie artis apum que apud arabes muz vocatur.

Oleuz pprie sumpto vocabulo est omne oleum cuiuscumque sit rei ut oluarum ac aliarum rerum descriptio olei camomille infra apparebit etiam descriptio olei trini sublunges et est oleum de treos quod flore purpureo gignit.

Resina. s. resina pituma. i. pini. Pl. resine summe species sunt due sicca et liquida. sicca e pino et picea fit. liquida trebinto lartice lertisco cupressio: nam et he fuerunt in asia et assiria: falluntur qui eandem putant esse et picea atque lartice. picea enim pinguis et triso modo succosam fundit. lartice gracile et mellei liquoris virus redolentem. medici liquida raro utuntur. moderni pro pice liquida chitran accipiunt. et est gummi quod egreditur ex arboze dicta serbin sen cedrus.

Operatio isopi humide. s. lanarum outum succidarum circiter li. lx. et funde super eas aque fontium calide quantum sufficit ad infundendum et dimitte per horas. viij. deinde bulliat ebullitione una exprimaturs aqua lanarum et coletur aqua et coquatur cum facilitate in vase stannato agitando semper fundum vasis cum ligno amplo ne recipiat de vestigio adustionis aliquid et coquatur usque dum fiat sicut mel currens et seruetur.

Hec est operatio isopi humide ad differentias isopi sicce que est herba. de vtraque Auicenna in secundo canonum. facit capitulum dicens. quod isopus humida est sodes aggregata super lanam ouium in armenia: et sternitur super herbas titima illorum. et accipit virtutes et laetia: et fortasse est currens. ergo coquitur et preparatur ibi. Diascorides autem isopi citroli est quasi sordes ex succo lanarum succidarum: ut docet ipse ibi Plinius. Isopum est sordes pecudum. sudoris femorum. et aliarum adherens lantis isopum vocant meritorum ritis omnibus genitus fit pluribus modis: sed probatissimum lana ab his partibus recentem capta: aut quibuscumque sordibus succidis et. Melior autem est que non habet odorem a staros: et fit mollis quando tangitur si ne asperitate habens odorem lane succide

et quando dissoluitur in coclea munda non apparebit ibi aliqua grossities: sicut apparet quando est adulteratum cum cera aut sepo dissoluto cum oleo ut faciunt multi herbarum et maligni. liber qui dicitur bulchasis quasi si in fine docet modum seruandi zucker ach id est isopum humidam.

Isopi cerotum descriptio Philagris. s. croci. 3. v. bdellii: masticis: armonici: aloes: storacis liquide ana. 3. viij. cere citrine lib. i. terbetine. 3. i. 5. medule cruris vacce: ad pias: aseris an. 3. xv. isopi humide lib. i. 5. olei nardini: id est de spica nardi quantum sufficit. bdellium armoniacum: et aloes dissoluitur in aqua infusionis fenugreci et camomille et cum ceteris fiat unguentum: et post filagrum addiderunt expressionis squille. 3. iij. olibanum: id est thuris. 3. i. sepe vitall. 3. xv. in alio cere lib. i. minus quarta et est conueniens.

Hec descriptio istius isopi ceroti descriptioe filagris est illa quam laudant magis nostri doctores: et sic generaliter ista descriptio utuntur.

Macca est animal quadruplex omnibus notum: modus faciendi medullam ex cruribus est talis. oportet primo quod eligatur tempus in fine estatis: quia in alijs temporibus reperitur in eis superfluitas sanguinis que congelatur in loco cum medulla: et non nouit hoc nisi ille qui assuevit frangere ossa et extrahere medullas: et omnes species medularum sunt mollificatiue resolutiue et modus extrahendi est quod accipias medullas recentes et purges a sanguine ipsius postea lauetur cum aqua et dissoluatur ad ignem leuem et dimitte donec liquet fiat medulla et coletur in vase: deinde accipe illud colatum clarificatum et pone in vno alio vase terreo nouo. et quando apparet sordes colligatur: et ibi dimitatur donec fiat rubea: deinde accipitur: quod est desuper ex quo elius: et quod est in fundo: et purum abicitur Auicenna in secundo canonum. in capitulo de medullis laudat medullam vitulorum et cerui. deinde de thauri: et postea caprarum. deinde ouium et medulla quidem hircorum cum testiculis et taurozum proprie non castratorum est magis sicca et medulla extremitatum est magis pinguis.

Anser est autem cuius genera sunt duo. s. domestica et siuestris. Domestica est que generaliter utimur que moratur in locis domesticis siuestris vero est illa que in locis siuestribus moratur et ab eis sunt note: et modum preparandi docet bulchasis in tractu. iij. que iste est accipe adipem aseris

quādo est recēter occisa ⁊ purga bene a pel-
liculis suis. ⁊ pone in olla noua terrea. capa-
citas sit dupla quātitati adipis ⁊ coopi vas
⁊ pone in sole calidissimo ⁊ aufer qđ dissol-
uetur: ⁊ pone i alio vase. ⁊ fac ita assidue ad
illud fm clarificandū qđ egredit ex eo do-
nec nihil de eo remaneat: deinde accipe qđ
clarificatum fuerit ⁊ repone in loco frigidus
⁊ vrere vbi oportet. ⁊ ille q̄ vult facere opus
cum preparatione oportet qđ dissoluat cum
in olla dupliet fm formā: vr vbi docet eadē
sit preparatio de adipibus anatis.

Isopi cerotū descriptione pauli nō est in vsu
tamē permixtio hec ē. Be. armoniaci. 3. r. bde
lij. 3. v. sigie. 3. iiii. croci. 3. i. 5. aloes. f. succo-
trini mastice: oliban: id est thuris. añ. 3. ii.
5. cere. 3. iiii. 5. sepi ⁊ medule vituli. ana. 3. ii.
⁊ Isopi humide. 3. xl. trileon. q. s.

Stigia. i. storax liqda nō est storax calami-
ta vt quidā dixerunt. Aut. in. ii. cañ. inquit.
Iubne est arbor sigie erga sigia est storax li-
quida: ⁊ hec apud quosdam est mel storacis
calamite Item circa instans air. in capi. de
storace. storax alta calamita: alta li quida q̄
pprie sigia dicitur: storax autē liqda in calabria
reperitur: storax calamita nō a calamo sed
a calo quod est bonū ⁊ micos qđ est gutta p
decem annos seruat.

Trileon. i. illirica ⁊ est oleū de ireos que
flore purpureū gerit. nā Dia. in ca. de bas-
lano respico. i. ben ⁊ ē semē arboris ait q̄ ex
eo. 3. i. bibita cum pusca splen siccatur cuz iris
illirica mixtus ⁊ in cataplasmatibus positus
⁊ mulsa adhibita dolores podagricos miti-
gat ⁊c. Illirica mixtus Sera. eodem loco ex
verbo Dia. habet ireos qđ idē est Isi. iris il-
lirica a similitudine iris celestis nomē acce-
pit vnde ⁊ a latinis argumen dicitur iris qđ flos
etus coloris varietate eundem arcū celestē
imitetur. Illirica autē dicitur quia in illirico plu-
rima nascitur.

Isopi cerotū diatessaron descriptiōe demo-
criti. Be. cere citrine. i. vsualis terbenime añ
3. xii. olei irini. i. deireos. 3. iiii. isopi humide
3. ii. 5. ⁊ fiat ex eis vnguentū ⁊ administrat.

Isud cerotū apud nos nō est valde i vsu
⁊ sunt ex hominib⁹ qui vtunt ipso sub noīe
ceroti de isopo humida dicitur autē diatessaron
a tessara grece qđ est quattuor vnde diates-
saron. i. de quattuor rebus. idē dicitur de tyria-
ca diatessaron. Jo. angli. in ca. de dolore iū-
cturarum in cura gutte melancolice hys vnā
aliā descriptionē que ea dem est.

Isop⁹ humida vr dictū fuit est quasi for-
des ⁊ succus lanarū succidarū. Joh. anglic.

ibi ait isopi humide: id est viscositatis lane
⁊ non lote prius: deinde decoque ⁊ quod su-
pernatat colligatur ⁊c.

Cerotū Gal. stomachū cōfortās ⁊ emendās
vicia stomachi. Be. rosarum. f. rubeaz. 3. xx.
folioz absinthij sicci 3. xv. mastice. 3. xv. spt-
ce inde. i. nar. 3. x. tere subtiliter ⁊ accipe ce-
re mūde. 3. iiii. olei rosati lib. j. 5. dissoluatur
in igne lauarōib⁹ pluribus in aqua rosata d
inde itez dissoluatur ⁊ lauentur in vino vete-
ri ⁊ succo citoniorum ⁊ aceto pauco: deinde
miscantur cum puluere rerū ⁊ fiat cerotuz
et administratur.

Isud cerotū fm intētionē Me. est de mē-
te Gal. tamē apđ ipsum Gal. nō reperit. hoc
apud nos est multuz in vsu sub noīe ceroti.
Gal. emendās vicia stomachi nō autē ē vn-
guētū stomachi vt quidā dixerūt: ⁊ sūt ex
hoibus qui vendūt vinū p alio: s; non recte.
Moderi doctores exhibēt isud cerotū ad
cōfortādū stomachū addendo parum galie
alefangine inuenitur in ipso virt⁹ mirabilis.

Cerotū diapente Be. cere citrine. 3. iiii. sigie:
i. storacis liquide. 3. vii. pte tertia. terbenime
3. j. mucilaginis: glutinis. zanach. 3. v. olei
irini. q. s. ⁊ expertum est.

Isud cerotū est in vsu: s; nō multum.

Gluten zanach aliqñ glutē alchanac qđ
aut sit generaliter ignoratur. ego aut testor
nunquā vidisse auctore autētici de ipso lo-
qui. verum fm Modernoz opinionē est col-
la pisciū. quod a multis creditur ⁊ a multis
nō: s; an sit idē aut nō infra in emplastro dia-
quilon magno iterū de ipso ostendā.

Cerotum alexandrinū optimū stomachum
confortat Be. cimarū absintij: oliba. añ. 3. x.
armontaci: storacis: calamite añ. 3. xii. spice
scz nardi. 3. iiii. cere. 3. iiii. olei camomille q̄
tum sufficit olibanū ⁊ armonia cū in vino suf-
ficienti per diē ⁊ noctem infunde absinthiū
autē ⁊ spicā tere ⁊ cribra. oleum ⁊ vero ⁊ ce-
ram solue sup ignē ⁊ cū eis reliqua misce.

Isud cerotum apud practicātes papien-
ses nō est multū in vsu. sed apud mediolanē-
ses est multum in vsu. ⁊ valet multū ad illa
que dicit dominus Desue.

Absinthium: scz absinthium romanum et
mas: id est comas. Isidorus in capitulo de
arboribus inquit. cimas vocatas dicūt qua-
si comas.

Cerotum de sandalis Be. rosarum. f. rubeaz
3. xii. sandalozum rubeozū. 3. x. sandali albi
et citrini: id est mahazari añ. 3. vi. boli arme-
ni. 3. vii. spodij. 3. iiii. camphore. 3. ii. cere al-
be. 3. xxx. olei rosati lib. j. conficiantur ⁊ ad-

ministrantur: et sunt qui lauant oleum et ceram prius et postea permiscet cum alijs et est melius.

Istud cerotum est multum in usu sub duobus nominibus: videlicet sub nomine ceroti sandalini et sub nomine unguenti sandalini: sed communitur ordinatur sub nomine unguenti sandalini magis quam sub nomine ceroti dicitur autem sandalinum propter sandalos quos recipit Cerotum Galeni albi. et cere albe. 3. j. olei ro. 3. iiii. et sit radix olei. oleum onfancinum: aque fontium clare: et proprie vehemens frigiditas quantum sufficit. oleum multotiens bene lauetur lauationibus multis: et quanto magis elaboratur in lauando illud fit excellentius: ultimo vero conquassetur cum aceto albo claro et pauco et seruetur.

Istud cerotum est multum in usu sub nomine unguenti albi. Gal. dicitur autem albus quia eius color est albus propter ceram quam recipit: et quanto albus tanto melius.

Cera alba. id est cera artificialis et fit ex cera communi: cuius modus venetis est notus et ipsam faciunt in multa quantitate. liber qui dicitur bulchasis in tractatu tertio dat duos modos faciendi ceram albam: sed non oportet scribere de modo ipsius: quia satis manifestus est.

Oleum rosatum quod sit factum ex oleo onfancino. id est ex oliuis immaturis. Plinius ait oleum spanum quod ex albis oliuis fit quod a grecis onfacion appellatur. quod autem ex fuluis non maturis fuerit expressum vtriusque appellatur: quod vero ex nimium maturis commune dicitur. hoc ad nos defertur a partibus tanue et ibi vocant oleum onfancinum. id est oleum de oliuis non maturis.

Aqua secundum Papiam est sapientia. Diasco. de aquis duo capitula facit. unum de aqua marina. aliud de aquis omnibus: et sic ait aquarum omnium natura frigida et humida: aqua que de lapide emanat leuor et limpida est: et ventrem et vnam prouocat. aqua que de lapidibus argillosis emanat grauior est. Auicenna autem in primo libro in fen. ij. doctrina. ij. in capi. de dispositionibus aquarum ait. aqua unum existit elementorum: quos sola inter omnia elementa habet proprium. vtriusque comeditur et bibitur. et ibi Auicenna de aquis multum loquitur. idem facit in secundo canonis sed non tantum. Desue ponit hic aquas fontium: sed moderni doctores magis laudant aquam rosatam. sic hodie generaliter fit et cerotum sandalinum. et hec multum sunt in usu pro rebus vngendis.

Ista scripta cerota reperiuntur in antidotario diui Desue: et inferi apparet alia descriptio que inuenitur in suo gradatim.

Cerotum de euforbio in capitulo de spasmo. et olei de cinamomo: aut olei antiqui lib. j. cere citrine. i. vsualis. 3. ij. euforbij boni et recetis. 3. j. misce et fiat cerotum: et vngat spasmatum locus et est mirabile.

Istud cerotum non est multum in usu.

Euforbium vero est gummi excedens omnia genera gummi in calefaciendo et subtilizando. Plinius ait. rex tuba inuenit herbam euforbiam medici sui fratris nomine: cuius regis de ea volumen extat: inuenit eam in monte athalante. Spectatur folijs acantis eius tanta est ut succus eius vel longinquo recipiatur incisa conto suscipitur ventriculo edmo locato. humor lactis videtur effluere Cerotum pro capite secundum Bartholomeum motagnanam in suo antidotario. Recipe laudant: gummi: elemi: sandarace. id est vernicis oliban: storacis liquidus: et sicce resine. id est pint. ana. ad libitum. misce: et fiat cerotum potest addi mirra et esset fortius: et hoc fac apud necessitatem.

Istud cerotum est in usu multum apud chirurgicos.

Gummi elemi. apud nostros auctores non reperit scriptum aliquid. de eo tamen est notum omnibus: secundum quosdam est gummi cuiusdam arboris que reperitur in regione sic appellata: alij dicunt quod est gummi arboris dicte elimus: alij dicunt quod est gummi cuiusdam arboris que reperitur in terris indice cuius fructus lnei appellantur: alij dicunt: et hoc videtur scriptum in vno loco quod gummi elemi est gummi citri: nam sine dubio gummi elemi est coloris citrini: sed hoc non est affirmatum.

Storax liquida. id est sigia storax sicca. id est calamita in isto ceroto debet ponit storax liquida et sicca. id est calamita.

Cerotum de storace ibidem. Recipe laudant asphalti: arthamite: mirre: calami aro. squamam. 3. 5. ameos: amomi an. 3. 5. pic. naualis 3. viij. fiat ex his cerotum secundum artem supra addatur storax calamita.

Istud cerotum non est in usu. Storax secundum Dioscoridem lacrymum est arboris eiusdem nominis. eligenda est autem storax que est ruffa et pinguis et resine similis frustatim subalbida et odore plena et perseverabilis: que cum malaxatione humiditatez dimittit ex se similem melli viscida naturam aliter et odorata calefaciens. Auicenna in secundo cano.

tria capitula de storace facit. vñ quod dicitur lubne. i. arbor sigie. aliò de storace. z ibi ait ex mente Diasco. q̄ ipsa est species storacis: z apud quosdam est gummi oliue: z ipsi quidē suffumigatio ponitur loco suffumigationis thuris in omni re infra habz aliud capitulum de storace: z ibi ait storax humida: alia est que extrahitur per seipsam gūma: z alia est q̄ extrahitur cum decoctōe: per se autem extracta est citrina: z quando antiquat declinat ad aureum colorem: z est abundās sed que extrahitur ex cortice est nigra.

¶ Asphaltum fm̄ Dia. est bitumen iudatum z eius aliud est aridum aliud liquidum: sed aridum gignitur in iudea fenice sidonia: q̄d est primum z tondi potest vt cetera pigmenta: liquidum vero generat in babilonia z polonia z sicilia reperitur autem innatans in fontibus. z infra scribit aliud gen^o quod neq̄ ferrum neq̄ aqua rumpere potest nisi tantum menstrua mulierum aut sanguis hircorum. z si volueris rumpere: sic rumpe. tolle filum laneum z intinge eum in sanguine: sic hinc inde circumponendo. Plinius bitumis sulfuris prima est natura. est altus sim^o a iude lacu emergens in siria circa sidonem oppidum maritimum: asphaltus vero q̄d bitumē iudaicus est stercois demonis vocatur a qui busdam: est napa z petrolium vnius generis sunt. Bartho. montagnana in suis consilijs in consilio de medicinis habentibus cōmune iuuamentū ad nocumenta stomachi visus z auditus ait. est autem oleum de napa oleum de petris factum: z est oleū petroleū

¶ Pix naualis. i. p̄v̄sualis q̄ nigra est. Plinius pix liquida i europa teda coquit naua libus munitis mltos q̄ altos ad vsus: lignū eius piscis furn^o: vñ dicit igni extat circūdato ferro: vt p̄lm^o sudor aque modo fluat canalit hec in siria cedrum vocatur vel cedria cui tanta vis est vt in egypto corpora hominum defunctorū eo perfusa seruētur. Aut. pix est duarū speciez. vna est marina nigra liq̄da que ponitur in emplastris z est de gñe picis z alia est mōtana siluestris: z siluestris alia est liquida: et est ex arbore alie mbuc et modis alijs p̄nt.

Cerorum de galbano fm̄ eundē in suis consilijs in consilio de prefocacione matricis ex nocumento ipsius. s̄. galbani electi. 3. s̄. bde lii: mollis z subalbidus. 3. ij. puluerum matricarie. 3. i. 5. mirre. 3. 5. dissoluatur galbanum in aceto z diligenter coletur: deinde supadantur pulueres sup̄scripti: z fiat cerotū.

¶ Istud cerorum apud nos nō est in vsu. ip

se Bartho. in suo antidotario habet vñā aliam descriptionem sed non est eadem: q̄ illa solum sit ex galbano extenso solum sup̄ vno corio in forma rotūda ad modū vnius nebule. galbanum vero gūmi est satis notum.

¶ Matricaria fm̄ Sera. est acacū z dicit de mente. Diasc. q̄ habet folia similia folijs coriandri: z florem albū circūquaq̄ z in medio citrinum z habet grauem odorem z in sapore etus est amaritudo, hic Sera. allegat hec verba de mente Diasco. sed sub isto nomine non reperitur. verū est q̄ Diasco. de ipsa facit capitulū sub noie Parthemon q̄ idē est. Cerorum optimum ad crepatos cū pelle arietina. fm̄ Rainaldū de villa noua in lib. ij. in capitulo de crepatura. s̄. litargij: opti: lapidis: sedenegi. i. lapidis sangumaris: sanguinis draconis: boli armeni: mastice: armoniaci: numie: galbani: thuris: costi: lumbicorū terrestriū ana. 3. 5. p̄ctis naualis. id est vsualis: colofonie: cere albe z rubeae ana. 3. i. radice consolide mato: is medice z minoris ana. 3. ij. rosarum: mirre: aloes: ana. ana. gra. xv. palee marine: combuste galle: balaustiarū aristologie rotunde ana. 3. vj. visci. quercini 3. ij. sanguinis hominis russi lib. j. min^o quarta: conficiantur hoc modo accipe vnam pellem ednam vel arietinam cum omnibus pilis suis: et decoquatur quasi bulliendo per totū diem quousq̄ quasi tota liquefacta sit: z fiat sicut colla z parū vñ m̄ij de aqua ibi remaneat: deinde ex illa aqua accipe libras vñā optime cum staminea vel panno collatam: z adde cum eo viscum quercinum: z in olla noua lento igne fac liquefieri z bullire z cum baculo semper z continue ducas: aut per alium ducere facias: deinde lumbicos terrestres post ceram z picem addas: deinde adde terbenine. id est gummi albotin. 3. ij. postea colofoniam masticem mirram armoniacum et galbanum adde et liquefac in simul et cum baculo semper ducantur. et signum quando erit coctū est q̄ ponatur vna gutta ex eo super lapidem marmoreum seu super cultellum oleo vinctum q̄d cum infrigidatum fuerit si malaxetur optime coaguletur: tunc signum est perfecte decoctionis sin autē lento igne bulliat: z fiat z vsui rebus

¶ Istud cerotū est illud quo gñaliter vtunt doctores sub noie ceroti ad crepatos vñ sub noie ceroti cū pelle arietina. ibi Rai. dicit q̄ crepatura accidit sepe iuuem^o z robustis viris q̄ volūt nimis saltare vñ currere vñ maxima pōdera portare vñ petraa grossissimas iactare: vñ eas vñr̄ eleuare: vñ ex nimio z al-

to clamore. **Bar. mōtag.** in suo antidot. ha-
bet vnū emplastrū vsuale pro crepatis: sed
idem nō est verum differunt parū de quo in
fra. **Gentilis** in suis cōsilijs in consilio pri-
mo habet vnā aliā descriptionē: sed non
est eadem. nec ī vsu apd nos est moderni ve-
re practicanes magis laudant descriptio-
nem **Batnaldi** q̄ alias.

Litargirium est nomē cōpositū a lithos
q̄ est lapis z gnos q̄ est argentū. vnde li-
targiriū. id est spuma argētī. **Diasco.** litargi-
riū nascit̄ ex arena molopdints que combu-
sta liquefit: z sic refunditur: multi ex argen-
to hoc faciūt: z ex plumbo melius est t̄si acti-
cum fm hispanuz: tertium siculum: quia ibi
plubū abundat. ruffum vero z limpidez cri-
stis dicit̄ ex albidū argiritis: quia ex argē-
to fit: aliud cap. facit de spuma argenti: que
etiā litargirios appellatur. **Plī.** spuma ar-
genti genera eius sunt tria optima que cri-
sti vocat̄ q̄ tactica ē. hec ex ip̄a vena fit sc̄bz
argiritim vocāt̄ que hispanensis est hec ex
argēto fit sicut dicit̄ **Dia. d.** litargirio. alias
duas spectes vide ibi.

Lumbri terrestris sc̄bz **Serapī.** sunt
vermes quā do fodit̄ tera: vel arafī uentunt̄
do ipsi terunt z ponūt̄ sup neruos incisos
cōferūt̄ tuuamento manifesto. hi apud **Au-**
cen. in sc̄bo casī. vocant̄ charat̄im: z satis
noti sunt.

Colofonia. i. p̄x greca. **Au.** in sc̄bo casī.
in cap. de ratimigi ait. ratimigi noiatur colo-
fonia. z est gūma pini: z noiatur arbor eius
in scent alheres. **Jo. Sera.** in suo breuiario
in cap. de paraleli inquit. gūmi granorū vi-
ridium q̄ noiatur ratemigi. ergo ratemigi ē
terbentina idē in cap. de asmate ait. accipe
granorū pineaz sup quas est ratimigi. verū
hoc gūmi cadit sup omnes gūmas: s̄z rateni-
gi magis conuenit esse colofoniam q̄ ter-
bentinam.

Cera rubea fm quosdaz est cera vsualis:
fm quosdam est cera qua vtuntur ad sigillā
dū litteras: z hec ē opinio plurimū: q̄ ibi igre-
ditur cera alba. i. cera artificialis sicut est
notū z cera rubea. i. artificiatā. z ppter id si
ponit̄ cera alba q̄ est artificialis nō dz intel-
ligit̄ cera rubea: que fit ex cinabrio terbenti-
na z cera z oleo vt est notū apd **Apothecari-**
os. tamē hoc nō ē firmū. v̄z. si cera rubea sit
cera vsualis aut cera qua sigillātur littere.
Cōsolida maior apd **da.** vocat̄ simplicitū:
z ibi ponit̄ q̄ eius spēs sunt due: t̄n apd **Mo-**
dernos inueniūt̄ alia que media dicit̄: z raro
apud nos inueniūt̄: sed sunt ex hoibus qui lo-

co eius ponūt̄ pondus equale maioris. sed si
haberi potest: est melius.

Palea marina. i. balla marina. alij aucto-
res hanc nō ponūt̄ est autem quedā res ro-
tunda sicut boza defertur a tanua ad nos: z
ibi eius herba algoza vocat̄: hec balla igre-
ditur puluerē qui fit cōtra botium gule: vt
dictum fuit: z ibi melius ostendi.

Alscus quercinus. i. dabac fm **Diasco.** la-
chym⁹ est arbor lenis z viridis coloris de-
intus obtusum z nihil asperum colligitur z
de semine brotundo q̄ in arbore drii. id ē
quercus nascitur folia habens similia buro
hoc semen primo tundit̄ z lauat̄: z postea
coquitur. multi vero illum masticando con-
quassāt̄ fit etiā ex arbore matiani: z de piro
ex diuersis arboribus: aliquādo z in radice
arborum z in fructice inuenitur. apud **Au-**
cen. eius fructus est similis cicerti nigro nō
sincere rotunditatis: virgularis frangibilis
ex quo manus inuisantur. eius autē mine-
ra est arbor ferens glandes z malus z pirus
in quo sunt virtus aerea z aquea multipli-
cate valde: z qui ex eo bonus est recens pla-
nus coloris puri interius viridis exterius
teritur z lanaf̄ deinde coquitur hodie mula-
ti apothecarij qui se omnia sc̄re fatentur lo-
co eius ponunt̄ viscum quo vtuntur nostri
rustici ad captēdas aues: sed verus viscus
quercinus fit ex quodam fructu simili piro
qui reperitur super arbores ferentes glan-
des seu arbores quercus: z propter id visc⁹
quercin⁹ appellatur: defertur a venetis ad
nos in formis rotundis put succ⁹ liquorit̄e

Sanguinis hominis ruffi. **Bartholome⁹**
habet sanguinis humani z idem est. sed no-
stri doctores magis laudant sanguinez seu
robusti q̄ non ruffi: z oportet q̄ extrahatur
ab homine colerico: q̄ est fortioris proprie-
tatis in ista materia: et oportet q̄ iste san-
guis sit flebotomatus in vna scutella lapi-
dea vitreata: z ibi dimittatur sicca: i tantū
q̄ ventat sicut est sanguis diachonis: post-
ea vt̄ere vbi oportet. **Nicolaus florētī⁹** in
libro quarto in capitulo de nocumētis pro-
ueniētibus ex sanguine hominis: z sangui-
nis z lactis congelatoruz inquit. sanguinis
hominis colerici ruffi extractus ab eo dum
fuerit ab ira z furore semotus si sumptus fu-
erit in cibo vel potu. q̄ ipse protunc est ve-
hementis oloricitatis et inflammationis
in stomacho existens magnam efficit z acu-
tam effumationē ad caput z cura eius si nō
fuerit cōgelatus est vomit⁹: si vero fuerit
congelat⁹ educatur fluxu ventris.

Cerorum de bdello fm Leonarduz de preda palea patavium in capitulo de cura scrofularū. ꝑ. armoniact. galbani: z bdellij añ. tan- runde cuius confectio est vt recipientur ex his tribus gūmis partes equales: z in ace- eo vini fortis vsqz ad tertā diem dimittan- tur quousqz liquefiant: z deinde ad de parū sulfuris: z fiat cerotū.

¶ Istud cerotum non est in vsu: cerotuz ve- ro fm mattheum siluaticum dicitur a cera quia omne cerotum recipit ceram vel aliqd loco cere: z sic istud dicitur cerotum non qd recipiat ceram: sed loco eius habet gūmas que liquefiunt prout cera: z nota fm Sala- dinum qd sicut aloes vt plurimū est materia pillularum: ita cera vlturimum cerotorum vel vnguentorum ē materia.

Cerotū cōciliatoris coadunatiuum sissi cra- nei in differētia eiusdem. clxxxj. ꝑ. gummi elemi. ꝑ. iii. rasine purissime. ꝑ. iij. cere. ꝑ. vj. olei rosati. ꝑ. iii. s. armoniact. ꝑ. ij. terebenti- ne. ꝑ. iij. z. ꝑ. s. fiat vnguentum.

Cerotum aliud eiusdem ibidez: similis inten- tionis. ꝑ. gummi elemi. ꝑ. iij. oppoponact. ꝑ. ij. bdellij. ꝑ. s. rasine pini. ꝑ. s. cere quantū suf- ficat fiat vnguentū.

¶ Postq̄ expeditum duce xpo rerota equū est vt transeam⁹ ad vnguentū si idē annuet.

¶ De vnguentis sup antidotarū diu De. ac aliorum doctorum.

Vnguentum diafintion. ꝑ. adipis sirbi anti- qui mundi z colati: z adipis vituli antiqui mundi z colati ana. lib. j. s. colcothar: id eū vitrioli citrini. ꝑ. iij. olei antiq: z litargiri mundi añ. lib. iij. terantur litargirium z col- cothar contritiōe vltima z mundent ꝑ pan- num subtilem z spissum. deinde terant cum oleo z elaboretur in premixtiōe eorum ante parum ex oleo addēdo: z fiat illd. deinde co- letur super illud adeps. z coqnatur cum sa- cilitate agitando illud sine intermissiōe cuz ramo palmarū z extremitate eius grossa ab- iecta cute eius. z sint rami super quoz inci- sione nō preterierit spaciū: z quotiēs ex- hauritur humiditas rami a medicamine. ite- rum alterius humiditatis extremitate agitetur: neciō z aliorum ramoz partes humidiores incidant in frustra z ponantur in medicami- ne: deinde mutantur dum exsiccant. z hoc fi- at donec perficiatur eius decoctio z fiat in termino hore ignis aut sicut prune aut flā- me tenus.

¶ Istud vnguentū apud nos nō est multuz in vsu. Vnguentū autē d: ab vnguendo. Isti- dozus in cap. de odoribus z vnguentis in-

quit. vnguentū vero est omne quod ex com- muni oleo confectū altarum spērum cōmix- tione augetur odoris iocunditate sumēs: et longius redolens vnguenta aut quedam di- cuntur a locis: vt telinum cuius iuli⁹ cesar memit dicēs corp⁹ q̄ suavi telino vngimur hoc conficiebatur in insula telo: que est vna ex cicladibus: sunt z quedam ab inuentoruz noie vt amaricinū. nā quidā tradunt regiu⁹ quedam puerū amaricinū nomine cōplura vnguentorum genera furentem casu prola- psū esse z maiorem ex cōmixtione odorem creasse. vnde nūc optima vnguenta amari- ciana dicuntur. sunt ex genere floz.

¶ Diafintio d: a dia qd est cōfectio: z finto d: de dactylis. nā diafintio d: dactyl⁹. tñ De. hz vnguentuz diafintio. non autē hoc d: a dactylis: sed potius a palma fm Mattheum silua- ticon vocatur vnguentū palme qd dia calca- dis dicitur verum est qd possunt sic dici. tñ Desue iterū scribit vnguentum palmeū: qd non est idem differunt inter se. hoc vnguen- tum d: diafintio. qz cōficiē cū ramis palme

¶ Zirbus est pinguedo inuoluens intestina et hec pinguedo in terra nostra nominatur radcella.

Vnguentum arabicum. ꝑ. foliorū cheiri: sal- ue: traquilon acetosi. acori. añ. lib. i. terantur cōtritiōe bona z funde super ea in vase lapi- deo olei rosati: aut murtini: z adipis sirbi an- tiqui: z colati añ. lib. ij. s. dimitte ꝑ dies no- nē deinde accipe mirre mūde: aloes succo- trensis añ. añ. viii. sarcocolle añ. vii. teran- tur z cribentur: z projiciant sup ea in vase a- lio lapideo: vini albi: aut succi amoglose lō- ge. i. plantaginis maioris in quo cocta fue- rint ex folijs earūde herbarū. añ. ꝑ. iij. et sit vini aut succi: qd funditur super ea q̄ntitas sufficiens ad dissoluedum ea. z dimitte ꝑ dies sex deinde redeas ad herbas z decoque cum oleo z adipe ebullitionibus duab⁹ z cō- la. z exprime oleū z adipem z. ꝑ. eius exp̄ssi- onis lib. iij. s. litargiri mūdi z triti cōtritiōe vltima lib. iij. z in alto lib. iij. s. calcadis. id est vitrioli albi. ꝑ. iij. z terant z coquāt sicut superius diximus in vnguento diafintion.

¶ Istud vnguentū fm intentionē De. est vn- guentū diafintio. postea ait. qd est descriptio arabica: est vnguentum arabicū: nō autē dici- tur arabicū a gūmi arabico: sed dicitur ara- bicum: qz in illis partibus fuit inuentum: et vtuntur ipso: s: nos raro.

¶ Cheiri arabice. est plāta que flores citri nos seu aureos producit et est viola citrina Auerrois in quinto colliget. aut alchetri est

vsola de romanía. Serap. cheiri est planta nota habens diuersitatē in specie sua que a diuersitate florum cognoscit. nam quedam habent albu: quedā purpureū: z quedam citrinum: que habet citrinū melior est z aptior in medicina: z satis est nota.

¶ Trifolium acetosum. i. trifolium acetosuz quidā dicūt qd est falsum: quia reperitur in Nicoloa trifolion: z ibi dicit qd trifolion dicitur a viridibus folijs ruthe que in eo ponuntur: z dicunt qd hic idem intelligit: sed ignoramus: nam in aliquibus codicib? Desue antequis inuenitur trifolium acetosuz qd melius est: z est herba dicta aleluia siue panis cuculi: que in sapore est acetosa. preterea vide apud Mattheū siluaticū in cap. de pane cuculi que dicit de isto trifolio.

¶ Vnguentū ceraseos magnū. ꝑ. armoñaci. ꝑ. i. bdelij: olibani masculi. i. thuris: aristologie. s. rotūde: sarcocolle ana. ꝑ. v. mirre. gatbani ana. ꝑ. iij. litargiri. ꝑ. xv. aloes: opponacis ana. ꝑ. iij. refinē. ꝑ. iij. cera albe. ꝑ. ij. oeli qstū sufficit. armoñaci z bdelij dissoluant in aceto. litargirium teratur z decoquatur cuz oleo donec liquefiat: z tūc remoueat ab igne donec infrigidetur puruz: z proijce sup armoñaci z bdelium dissoluta in aceto z reduc ad ignē donec coagulatur z post illud proijce sup ipsum reliquas medicinas: z admixtetur.

¶ Istud vnguentū apud nos non est in vsu sub isto nomine verum fm chirurgicos est in vsu sub nomine vnguenti apostolorū. z sic sine dubio si legis hanc descriptionē cum descriptione vnguenti apostolorū quā Auic. describit videbis qd fere sunt idem. Petrus argillata in capitulo de medicinis mundificatiuis vel astrēsiuis habet vnguentū apostolorū mundificatiuū. z est descriptio Aulcen. z in fine eius descriptionis ait. z si bulliat vsqz ingrossationem vocat ipsum Des. ceraseos: z dñs magister Antoni? de ianua gratiaz dei. quia mire rectificat vlcera maligna. Nicolaus florentinus in libro. vij. in ca de medicina abstresua ait: sic aliud de gummis ad mundificandum sanie grossam ꝑ. galbant: armoñaci: refinē: z terbetūne et cetera. postea ait. cōficiatur vnguentum ex eis: z est vnguentum apostolorum: z hoc vnguentum quando decoquitur donec ingrossat vocatur a Desue vnguentuz ceraseos z a quibusdam vocatur. gratia dei: quia mirabiliter mundificat vlcera maligna sꝑ vnguentū gfa det ē alt apud nos: de quo infra. Vnguentum de arthanita magnū. ꝑ. succi

arthanite lib. iij. succi cucumeris asinini li. i. olei ꝑzini. i. de ꝑreos lib. ij. butiri vaccini lib. i. pulpe colloquintide. ꝑ. iij. polipo dñf. ꝑ. vi. euforbij. ꝑ. 5. q terenda sunt tere z submerge in succis z oleis: z pone in vase vitreato stricti officij z stringe caput ei? z dimitte per dies. viij. deinde bulliat totū ebullitione vna z coletur. z proijce super colaturā serapini aur. v. mirre aur. ij. ita qd resoluatur ꝑz? in aceto vini. z aggrega oīa sibi: z bulliat agitando semper cū fuste vsqz ad succi fere cōsumptionem. tunc ꝑijce super ea cere. ꝑ. v. fellis vaccini aur. vi. ferueat cū eis vsqz dū liquefiat cera: deinde puluertiza super ea sicur sterendo scamonee aloes mezereon. i. herbe oluelle colloquintide ana. aur. vi. euforbij aur. ij. salis gēme aur. iij. turbitij aur. v. piperis longi zinz. camomille ana. aur. ij. conficiantur z admixtetur.

¶ Istud vnguentū est vrsu maxime fm istā descriptionē que magnum nuncupatur: parum vero nō tantū. idem Desue in capitulo de arthanita habet duas alias descriptiones que idem sunt.

¶ Arthanita: fm Aui. in scdo canoñ. est buchormarien: tamen miroz qd idē in. iij. canoñ. in fen. xvi. in cap. de compositione solutiuozū eius qui habet colicā ex ventositate aut materia flegmatica de quibus sunt clisteria ponit ibi buchormariē z arthanitā. ergo falsus est textus scdi canoñ. Basis in nono Almafors in capitulo de colica habeat idem in capitulo de appoplezia in clisterijs idēz habet. Aui. autē in. ij. can. dicit arbor marie est buchormarien. z tam dictū est de ea: z est trium specierū. vna species eius sine fructu z due cuz fructu. ego nō intelligo quid velit Aui. ꝑr talia verba: nam arbor marie est rosmarinus z buchormariē fm ipsum est arthanita qd nō est possibile: error vero qui inuenitur in ipso apud me nūqz separabitur. hodie generaliter habetur opinio qd Basis in illo loco errauerit ponere buchormariē z artanitam: sed nō recte: quia in hac inuenitur differentia que reperit inter scedenegi sine h. z iter scedenegi: cum. h. si multiter est differentia inter buchormarien scriptum cū littera. t. z inter buchormarien scriptum cū littera. c. nā ibi Basis hꝑ buchormarien scriptū cū c z hec ē arbor marie siue rosmarinus. si vero reperias buchormariē est vela artanita de qua vide Serap. in ca. de ciclamine qui inquit buchormariē. id est ciclamen in cap. vero de arborie marie dicit qd est libanotis. ergo est rosmarinus: z sic si

bene legeris videbis q̄ buchormarie est arbor marie et buchormarie est ciclamen seu arthanita. Franciscus de pedemontium in capitulo primo de dolore intestinorum et medicinis eius ait. buchormarie est radix piritri vel maliterre: quod est falsum. nam buchormarie non est piritrum. verum si diceret buchormarie est malumterre: sed non piritrum.

Unguentum de arthanita paruum. ℞. succi arthanite et viscositatis que mulgetur ex radice filicis et succi chameneles. an. ℥. viii. succi extracti tamarisci. ℥. ii. olei irini. lb. ii. ysopti humide. ʒ. v. armoiaci. bdelij an. ʒ. i. s. acetici quantum sufficit: cere citrine. ʒ. vi. corticis radicis caprorum. ʒ. i. s. spice. s. nardi. ʒ. ii. fiat sicut superius diximus.

℞. Istud vnguentum de arthanita paruum non est in usu. Verum sunt ex herbis que faciunt unum pro alio: quod in isto pauciora simplicia ingrediuntur: sed non recte faciunt.

℞. Filix sive Psidiorum a singularitate folij dicta dicitur ex vna virgula altitudine cubitali vni scissis foliis gignitur res applicata velut penna. Dia. autem de ipsa duo facit capitulum. vnu de dipteris. aliud de feliteron: sive vero Mattheum siluaticum dipteris est politum: sed non recte. nam si legis capitulum de dipteris apud Dia. cum capitulo de filice apud Sera. videbis quod idem sunt. ipse vero Serap. in vno capitulo loquitur de masculo et femina. Aut. in. ii. canonis duo capitula facit. vnu de cildaru. et aliud de sarace. hec apud Dia. nascitur sine semine sine flore et sine herba: sed quidam modo dernoium dixerunt quod in nocte sancti Johannis. alij vadunt ad locum vbi filix nascitur: ibi stant per horas tres et dicunt quod cito in illa hora filix gerit florem post semen. deus melius scit.

℞. Chameneles istud vocabulum est corruptum. nam quedam descriptiones dicunt cauchenzig. quedam cameacts: quedam cameactis quod melius est. et sic hodie habetur optimo quod debeat dicere cameactis. ergo est ebullus cutus ortus est iuxta fossos. columella in libro de cultu hortorum ait. parturit et rutilas ebullas creat vuida buccas. nam neque sicca placet: nec que stagnata palude. perperit querule semper conuicta raneum que sponte sua frigiditas educat vltimos. hec est spes sambuci: et eam nostrum rusticum locum dicit.

Unguentum alhariel. ℞. alhariel. recetum. ʒ. x. assungie porcine. ʒ. x. teratur simul et dimittantur marcescere per dies. vii. deinde bullant

et colentur: et seruetur vnguentum in vitri vase et administratur vbi oportet.

℞. Istud vnguentum apud nos non est in usu verum ut dictum fuit chirurgici vntur ipso sub nomine ruptorij de cantaridibus: et dicunt quod alhariel sunt cantarides. sine dubio videtur habere eadem virtutem preterea in fine practice dmi florentini. videlicet in antidotario habetur vnguentum alhariel: et ibi ponit ad litteram quod sunt cantarides. ergo vnguentum de alhariel est vnguentum de cantaribus: infra apparet vna alia descriptio sub nomine vnguenti de cantaridibus: sed non erit eadem.

Unguentum rosarum. ℞. assungie porcine recetis quantitate quam volueris: et lauet in aqua calida nouies: et tantum de cuius aqua frigida lauatione vltima: deinde terantur cuius ea rosarum rubearum recentium quantum ipsa: et dimittantur marcescere per dies. vii. deinde coquantur cum facilitate: et colentur. et iterum tantum de rosarum terantur. et dimittantur per alios septem dies et fundant super ipsum succi rosarum circiter parte. s. olei amigdalinum partes. vi. et iterum coquantur cum facilitate vsque ad succi consumptionem: deinde reponatur et administratur: et quandoque distillatum in aqua rosata parum oportet: et proiectur in decoctione: et est mirabile vbi oportet: et prope quando vigilans adsunt.

℞. Istud vnguentum est in usu. dicitur autem rosatum propter rosas quas recipit. Dia. scorides rosa aquosa colore mixta est. due generantur in ea qualitates alterne scilicet stiptica et amara. flores autem eius plures sunt stiptici: et ideo plus desiccantur.

℞. Assungia porcina pinguedo est satis nota. Serapio ex auctoritate Galieni ait. in capitulo de pinguedine quando animal est humidum generatur in eo pinguedo: sicut porcus et quando est siccus generatur in eo adeps sicut thaurus: capiat alia que habet cornua. Dia. scorides in capitulo de assungia cuius tunica ait in illo capitulo de confectione que sine sale est pessarius miscetur assungia porcina et vltima conficitur sicut docet ibi.

Unguentum violatum valet sicut rosatum et confert pleuresi et inflammationi pectoris. et fit sicut vnguentum rosatum. hoc apud nos non est in usu ut est rosatum.

Unguentum basilicon magnum. ℞. cere albe resine scilicet et rasine pint. septi vaccini: picis scilicet naualis: glutinis olibant: mirre an. ʒ. i. olei quantum sufficit in alio: cere. ʒ. vi. picis. ʒ. iii. et aliorum. an. ʒ. i. s.

¶ Istud vnguentum est in vsu: maxime fm ista descriptione. aliud vero qd dicitur minus non tantum. Aut. in quinto canonis habet duas descriptiones sicut habet Mesue. sed non concordat cum istis veru differunt parum. dicitur autem basilicon: non q basilicon. id e osimū ingrediatur. sed fm quosdam dicitur basilicon a suo compositoze. nā basilicon seu vasilicō interpretatur regale seu imperiale. nā greci vaseia regē seu imperatorem dicunt. inde basilicon vnguētū regale est terafarmacum.

¶ Glutē olibanū. id est tus. quidam autem crediderunt q per gluten olibanū intelligerentur due res vs per gluten terbentina: z polibanum thus: z hoc approbatur. qz Auc. ibidem habet loco verus glutinis alimbac. i. terebentina: sed veritas est q per glutē olibanū intelligitur solum thus: quod satis est notum: sed Leonardus de preda palea. in capi. de cura vicerum in generali: ibidē habet glutinum albotin: z olibanum. ergo debemus ponere in isto vnguento terbentinā z thus: qz satis cōuenit: tamen fm intentionem Mesue solū thus debet poni.

¶ Vnguentum de bdello. ꝑ. bdellij. 3. vi. eufoz: bis. 3. iiii. castorei. 3. iiii. serapim. 3. iiii. cere. 3. xv. olei sambucini: aut olei d cheiri. 3. x. bdelium z serapinum dissoluatur in aqua ruthe agrestis. id est mole. cetera lmanā cū aqua calida: z fiat vnguētū z limat cū eo.

¶ Istud vnguentū est in vsu.

¶ Bdellium est gummi arboris que nascitur in terris arabiz: z melius ex eo est illud quod est amarum clari coloris in se non habens ligna nec sordes.

¶ Vnguentum filagrios ad spasimū. Recipe cere. 3. iiii. isopi humide: succi rute agrestis añ. 3. ii. eufoz: bis. pipertis armoniaci: croci: olei balsami: castorei: glutinis alimbac. id ē terebentine: oppoponac: añ. 3. ii. stigie. id est storractis liquide. 3. ii. 5. olei optum sufficit.

¶ Vnguentum aureum. ꝑ. cere citrine. i. vsualis. 3. vi. olei bont lib. ii. 5. terebentine. 3. ii. resine colofonie. i. picis grece. añ. 3. i. 5. olibanū: mastics añ. 3. i. croci. 3. i. misce z fiat vnguentum.

¶ Istud vnguentum est in vsu. dicitur autē vnguentum aureum: quia est optimum z excellentius inter alia vnguenta: sicut est aurum prectosuz inter metalla. Leonardus de preda palea in capitulo de viceribus ambu latius habet vnam aliam descriptionē: sed non est eadem. Nicolaus florentinus in li-

bro secundo in capitulo de maturatione vicalarum: z cura ipsarum post appartitionem inquit sic. z quandoqz confectio vnguētū de cerusa: z litargirij: z vnguētū rubet est bona ad vlcera violarum: z hoc vnguentum est illud quod ponitur in antidotario: z hoc vocat ibi vnguentum aureuz: hoc ego ignoro qz Aucenna in quinto canonis habet vnguentum rubetū: quod idem non est Hilbertus de anglia in capitulo de cura arthetice: fm magistros habet vnam descriptionē vnguētū auri: sed non est eadem.

¶ Vnguētum de cerusa ad flegma sal sum: z scabiem siccam. ꝑ. ceruse: merdasengi añ. 3. vi. plumbi adusti: scozte argenti ana. 3. iiii. mastics: olibanū añ. 3. ii. 5. olei rosati: z aceti: qz tum sufficit terantur in mortario: z ponatur prius oleum post acetum. ana. parum infundendo: ita q sine intermissione teratur: nūc hoc nunc illud infundendo donec impinguatur. si autem eo indiget prurtum habet argenti viut. 3. v. adde z administra. z quandoqz apud necessitatem adde zintar. 3. ii.

¶ Istud vnguentum est in vsu. solum sub nomine vnguētū de cerusa ad flegma sal sum: sed quando medicus ordinat vnguentum de cerusa simpliciter intelligitur vna alia descriptio que inferius apparebit.

¶ Bartholomeus montagnana in suo antidotario habet vnam aliam descriptionem: s; non est eadem nec in vsu venit.

¶ Cerusa scdm Auicennam est cinis plumbi: aut alaunoch: et tamen in ea que fit ex alaunoch. multum elaboratur in adurendo fit asreng z acquirat superfluum subtiliationem. quandoqz vero fiunt omnes ceruse cu acetato. et quandoqz cum salibus: z quandoqz fiunt pluribus modis scdm qd scitur in libris huius artis Leonardus de preda palea in cap. de inflammationibus z vesicis inquit. cerusa: id est blaca.

¶ Merdasengi: id est litargirium sicut inuenitur apud Auerron in quinto colliget. Aucenna in secundo canonis ait. merdesen est plumbum adustum. ergo litargiruz scdm Aucennam est plumbum adustum. tamen hic aliud intelligitur: quia ibi ingreditur merdasengi. z plumbum adustum: que idem non sunt Leonardus de preda palea in capitulo de inflammationibus z vesicis in quodam vnguento inquit. merdasengi. i. litargirium z sic hodie loco merdasengi litargirium ponunt. plūbum adustum fm Auc. in scdo canonis est merdesen. i. litargirium

fengi litargirū ponunt. plumbū adustū fm
Aui. in. u. canonis est merdesen. i. litargirū
sed hic aliter intelligitur Galienus in libro
secretorum in cap. de squantantia ait. merda
fengi: id est plumbum. plumbum vero vena
est terre similis antimonio ac litargirio: et sa-
tis notus est. et modus adustionis eius supe-
rius habitus est.

¶ Scorzia argenti fm Serap. ex auctoritate
alcanzi est stercus argenti: et est bona scabiei
et puritui. quidam litargirum putauerunt
quod non est liber qui dicitur bulchalis in tracta-
tu primo inquit. doctrina qualiter ad urunt
scorzia argenti et auri ex libro almetanur qui-
bus vtmur in coliris. Et de scorzia cabrussie
quarum vis: et tere ipsam grosso modo: et co-
fice cum melle ipsam: et pone ipsam in vase fi-
ctili nouo et fac: vt ibi docet Aui. in. c. de ere
de alcabruisi loquitur.

¶ Argentum viuū aliud est minerale aliud
artificiale: artificiale conficitur ex minio et ci-
nabro: minerale autem inuenitur in mineris
metallozum: et propter id inter genera metal-
lozum est positum: quorum species metallozum
fm Isidorum sunt septem. scilicet aurum: argen-
tum plumbum: stannum: es: et argentū viuū:
et ferrum: quidam posuerunt argentum sub-
limatum: cerusam: et litargirum inter gene-
ra metallozum. Gilbertus de anglia. in ca-
pitulo de cura lepre in generali dicit quod fit de
mercurio. i. argento viuo. hoc autem confer-
uatur in vasis plumbeis: aut vitreis: aut in
vasis de terra vitreata: aut in vesicis: quia
alia vasa corrodit: et ipsum computatur in-
ter venenosas medicinas.

¶ Anguentum egyptiacum magnum. Et. floris
eris: aur. v. mellis aur. xij. aceti fortis aui.
vij. coque sup igne donec inspisset: et sicut qui
addunt in eo olbant masculi triti aui. ij. s.
¶ Istud vnguentum est in vsu maxime fm istā
descriptionem. Basis in libro diuisionū in
fine. in ca. de medicinis algebra habet vnā
altiam descriptionem que est quasi eadem.
Leonardus de preda palea in capitulo de
viceribus profundis habet vnā altiam de-
scriptionem que eadem est. Forma autem
istius vnguenti efficitur in colore rubeo. nā
quando flos coquitur colorem rubeum sibi
acquirat.

¶ Anguentum triafarmacum. Et litargiri tri-
ti sicut alcohol id est subtiliter sicut athomi
solares partem vnā: et funde super ipsum
nunc oleum nunc acetum: et terat et ad equa-
tur: et propter quantū sufficit: et admittet.

¶ Istud vnguentum sub isto noīe non est in
vsu: verū fm chirurgicos est in vsu sub no-
mine vnguenti de litargirio. tamen in feri-
us iterum apparebit descriptio vnguenti de
litargirio qua generaliter vtmur. dicitur
autem triafarmacum a tribus medicinis quae
in ipso ingredientur. Aui. in quinto canonis.
habet descriptionem vnguenti nigri: et ea-
dem est huic.

¶ Anguentum alfericon relatum ad alexan-
dram. Recipe ceruse: litargiri: alfericon
aloes boni: croci: argenti viui extincti ana.
ptes equales. olei de oleandro: et aceti quā-
rum sufficit. fiat sicut vnguentum de cerusa.

¶ Istud vnguentum non est in vsu. Aui.
in secundo canonis de ipso facit capitulum
sub nomine safuricon: dicit quod est medicina
ad scabiē facta ex litargirio calcadit. id est
vitrioli et aceto sine dubio alferico est
dicamen compositum cuius descriptionem
Mesue inferius describit. et si facere volue-
ris vnguentum alfericon simi liter oportet
facere cōfectionē de alfericon.

¶ Oleander apud Dioscoridē vocatur ne-
reon. Isidorus ait rodandarum quod cor-
rupte vulgo lorandrum vocatur quod sit folijs
laui similibus: floret rose. arbor venenata. in-
terfici est animalia et medetur serpenti ve-
ratombus. descriptionem autē olei ipsius
describit Basis de qua infra erit sermo.

¶ Confectio alfericon quod est medicamē
compositum. Et. litargiri albi: calcanti: id ē
vitrioli viridis. de quo fit encaustum ana p-
tem vnā: floris eris partem mediam: teran-
tur cum aceto vehementer forti in sole tem-
pore estiuo fere per diem vnā semper ate-
modicum addendo acetum: deinde ponatur
in vase vitreo: et stringatur os eius: et sepel-
tur in simo diebus. xl. deinde admittet.

¶ Anguentum palmeum. Et. olei veteris li. iij.
assungie veteris depurate a sale lib. ii. litar-
giri lib. iij. vitrioli. ʒ. iij. cōficiantur sic ole-
um et assungie mittantur in stannato supra
ignem et liquefiant: deinde addatur litargi-
rium et vitriolum. et ducant continue cum tri-
bus ramis palme: et accipe vnum ramum pal-
marum minutatim incluzet: et intromittatur
et tandu bulliat supra ignem lentum factum
de lignis siccis donec inspisset redeat ad suū
statū et inspissetur et densitate habeat.

¶ Istud vnguentū nō est in vsu sub isto no-
mine: verū est in vsu apud chirurgicos sub
noīe vnguenti de colcothar: et sic sine dubio
possunt vti sub nomine. nā vide quod Nilolatis

florentinus in lib. septimo. in cap. de curati-
one flegmonis inquit sic est emplastrum de
colcorat. z est illud quod vocatur Sera. in suo
antidotario diapalma. Leonardus de fida
palea. in cap. primo de flegmone ait. vngue-
tum de palma: idest de colcorat relatus ab
Alic. z sic est q̄ Alic. in q̄nto habet vngue-
tū de calcadis: q̄d quasi idē est de quo ifra.
Vnguentū de floze eris in suo grabadin. i. ca.
de vulnerib⁹ narum. ꝑ. cere. ꝑ. itij. olei an-
tiqui vel facti ex olivis imaturis. idest olei
onfancum. ꝑ. xvi. floris eris pulverizati sicut
alcohol. idest subtiliter. ꝑ. ij. fiat ex eis vte
re cum lictio: z q̄ns additur z mituitur ex
floze eris fm q̄d extigit necessitas.

¶ Istud vnguentū nō est in vsu Alicē. in
q̄nto casu. habet vnā altam descriptionē que
eadā est: nisi solum in vno. z hoc est q̄ Def.
nō posuit resinā. Alicē. vero sic in reliquis
idem sunt Joan. Serap. in suo antidotario
habet vnguentū de zimar: q̄d est idem cū v-
nguentū de floze eris apud Alicem.

¶ Flos eris fm Simonē ianuenesē non est
viride eris verū hodie ponunt loco eius: qz
reperitur in multis locis vbi vnus doctor
habet flozem eris in vno alto loco habet vi-
ride eris. nā vide rasiz si es de calcādo vbi
habet zimar. idest viride eris. Guilhelmus
placentin⁹ loco ei⁹ habz flozem eris. ꝑ. Petr⁹
de argellata. in ca. de medicinis mūdificari-
uis vel absterfius i vnguentū apostolorū ha-
bet. Recipe viride eris Alic. in q̄nto idem
habet. Recipe floris eris. Idē Joānes Se-
rap. in suo antidotario habet vnguentū de
zimar. Alic. in q̄nto canoni. habet vngue-
tū de floze eris: q̄d idē est. z sic hodie vnum
pro alto ponit Serap. dat modū eius sicut
apparebit infra i emplaistro apostolicon ꝑc.

Vnguentū alabastrū: nardi spicati: fm Nico-
lauz. ꝑ. saume viridis. ꝑ. v. hedere terrance
viridis: mille folij: arthemise: idest matris
herbarum: galle cupressi: fenugreci: herbe
benedicte: feminis lint: rosis marini: omnū
octo. ꝑ. vi. pone hec omnia simul trita i aque
septariis duodecim z dimitte marcerari vsqz
ad tertium diem. postea adde olei sextaria
quinqz diligenter cum cautelia tam diu
vsqz quo ad oleum perueniat remora aqua
remoto vero ab igne. z collato per sacculū
nitidum adde cere. ꝑ. vij. colofonie terben-
ne galbani: mastice gummi: hedere: resine
oliban: mirre ana. ꝑ. v. storacis: calamite:
cozumbi: spice nardi: omnium trium ana.
lib. i. balsami. ꝑ. itij. q̄ terēda sunt tere que li-
quefacienda. scilicet liq̄fac in simul mixtis

omnibus diu agitado cum spatula misce: de
inde vsu reserua: z cetera.

¶ Istud vnguentū alabastrū est in vsu. Ap-
pellatur autem vnguentū alabastrū nardi:
non quod alabastrum ingrediatur. hodie
autem vtuntur vnguento alabastrū: z i eo
ponunt alabastrum q̄d est genus marmouf
sed nō recte quia ex meo iudicio alabastrū
in hoc non debet ingredi. nam hoc vnguen-
tum inuenitur in libro septimo Hilberti an-
glici in capitulo de retentione menstruoꝝ
quod alabastrum non habet. ꝑapias vero
ait. alabastrū genus marmouf: vnde fit vas
in quo demtus vnguenta conseruantur. et
ideo pro vnguentū ponitur. quia sine dubio
hoc dicitur alabastrum quia ipsum conser-
uari debz in vno vase facto ex alabastro. ꝑe-
terea vide in passione domini nostri Jesu
christi. fm Mattheum vbi dicitur. z cum es-
set Jesus betante in domo Simons lepro-
si z recumberet venit mulier habēs alaba-
strum vnguenti nardi spicati ꝑeciosi: z fra-
cto alabastro effudit super caput ei⁹ z hoc
est illud vnguentum quo vrebatur Maria
z martha sorores vnde ꝑ hoc vide apud Le-
onardum de preda palea i capitulo de casu
z offensione ꝑp̄ta doctrina vbi sic ait. nota
de vnguento alabastrū q̄d operatur mirabili-
ter in cōtusione z attritione z casu offensio-
ne. ac etiā in hberatis z flagellatis z toatis
cum tortura z similibus z vocatur vnguentū
alabastrum nardi de spica nardi ꝑeciosa
quia remani a hternisalez artulerunt tēpore
quo dominus noster Jesus christus crucifi-
xus est. Bonum z probatum in omnibus fe-
bibus z rigouribus z calculosis dolorib⁹ lū-
borum: petram de vesica rumpit: remum do-
lores aufert: z emigranēs dolores amputat
casibus matric⁹ optime subuenit. Maria z
martha sorores lazari hoc vnguentū vse fue-
runt omnibus diebus vite sue. Scias autez
q̄ veritas est q̄ hoc vnguentū dicitur alaba-
strum nardi spicati: quia conseruatur in va-
se alabaastro: ꝑoꝑter spicam nardi quā reci-
pit. z dicit sapiētes q̄ hoc pōt dici vngue-
tū de spica nardi ꝑuato in vase alabaastro.

¶ Saume viridis. idest recentis.
¶ Hedera apud Dia. vocatur scissos. ꝑlt.
hedera species habet tres: candida: nigrā
z elur: z he in species altas diuiditur. Gal.
in lib. ad partenianum ait: hedera nascitur
in diuersis arboribus: parietib⁹: vel petris
z terra: sed hic intelligitur de illa que inter
ra reperitur: que satis est nota de qua anti-
quitus coronabantur poete. vnde Virgil⁹

in bucolicis. Pastores hedera crescentē or-
nate poetam.

Balla cupressi. s. fructus eius qui aptus
est in medicina. Isidorus in capitu. de pro-
prietis nominibus arborum inquit. cupressus
grece dicitur q̄ caput eius a rotunditate in
acumen erigitur. vnde z conon vocatur. id
est alta rotunditas: hinc z fructus eius con-
nus: quia rotunditas eius talis est vt conuz
imitetur. vnde coniferē ciparissi dicunt. hu-
tus lignum cedro pene proximam habet
virtutem: templozum quoq; trabis a-
ptum: impenetrabili soliditate: nunq; oneri
cedit: sed ea qua in principio fuerit firmita-
te perseuerat. Antiqui cupressi ramos pro-
pe rogam constituere solebant vt odorem
cadauerum dum vrerentur cōprimerent to-
cunditate odoris sui.

Millefolium est herba que omnibus no-
ta est. Diac. mirrosilos siue vt latini millefo-
litum: id est supercillum veneris. nascitur in
palustribus locis: trifurca habet ex vna radice
mollemz subruffum: z quasi manibus limitū
et folia similia feniculo. Plini. mirrosilō q̄
nostri millefolium vocant.

Herba benedicta s. fm compositorum ē fu-
que alio nomine valeriana vocatur. Simon
vero ian ueni. ait. terra benedicta in antido-
tario olim in vnguento alabastrū. quod igno-
ro. verū est q̄ Hilbertus loco herbe benedi-
cte habet terram benedictam: sed Leonar-
dus habet herbas benedictas: ego vero igno-
ro quid sit terra benedicta. sed herba bene-
dicta est valeriana quā meo tēpore vidi ap-
poni in hoc vnguento.

Ros marinus s. fm Diac. est libanotis. fm
vero Sera. est arbor marie: de qua miroz q̄
ipse Sera. in suo breuiario in cap. de emo-
roidibus inquit. q̄ arbor marie est arthanti-
ta: quod non recte dicitur ab aliquibus corona mō-
tis vel montana: eius flores alchilil dicunt
vnde zucarū alchilil: id est de florib; rois
marini.

Sextariū s. fm compositorum Aul. Se.
est pondus sex dragmarū: z danich duorum
fm gentilem est pondus. 3. sex Leonardus
idē inq̄. sextariū est pōd; aul. iiii. aureus
vero est quarta pars vncie: z in vncia sunt
octo dragme. hodierni vero q̄si reperiunt in
receptis sextariū vinivel aque intelligūt du-
as lib. cum dimidia: sed per sextarium pipe-
ris vel cinamo. sex dragmas intelligunt. de
us melius scit.

Colofonia. id est pix greca. Dinius florētī-
nus in primo libro in capitu. de eruptionib;

exturalibus ait. picis siccæ. id est pice gre-
ce. Trē circa instās. colofonia. id est pix gre-
ca est gummi cutusdam arboris que in grecia
reperitur: vnde pix greca dicitur: etiaz repe-
ritur in alijs locis. Plin. vocat eam buctā di-
cens. buctā fit epicea rasina. in hispania au-
tem epicea nostris minime laudata. est eim
resinarum amara z arida. graui odore. vnde
resina frigida: pis buctā: pix romana: coloso-
nia idem sunt.

Cozumbū s. fm compositorum oroz est censura
iudeorum: vel timamatis: vel thus iudeoz
Leo. ibidē inquit. cozumbrū sunt feces sto-
raxis liquide ergo cozumbrū est storax rus-
sea qua vtūtur iudei in ecclesijs pro fumig-
atione. etiam cozumbrū potest dici qd in-
terpretatur omne fumigium odori ferum.

Spica nardi: id est aromatica. istud vero
vnguentum dicitur alabastrū nardi ppter
spicam nardi quā recipit in multa quātitate
conseruare debes in vase facto ex marmore
dicto alabastrum.

Balsamus. i. opobalsamū. nā opos est bal-
samus vel vt lac. z similiter oposici vocatur
lac ficulne ab ipsa. Plin. autē ait. sed omni-
bus odouribus pferitur balsamū vni terra-
rum iudee cōcessum quōdā in duob; tātum
hortis vtroq; regio altero iugerum. xx. non
amplius. altero pauciorum. ostendere arbu-
sculā hanc vbi imperatoris vespasiani cla-
rumq; dictū a pōpeio magno in triūpho ar-
bores quoq; diximus seruit nūc hec z tribu-
ta pendit cū sua gēte in totū. alia est natura
quā nostri externi que p̄diderāt. hoc precio-
sum est. in nostris ptibus raro inuenit: s; in
fra describam quedā olea q̄ possunt poni in
omni loco vbi ingredit balsamus.

Anguentum martiaton ibidem. ꝑ. cere albe
lib. ij. olet lib. viii. rute. 3. vii. maiorane. 3. vj.
tamarisci. 3. vj. esbuij: rois marmi. foliozum
lauri añ. 3. viij. sauiue. i. bracheos balsamite
lilifagi: ozimi: id est herbe que basilicō odo-
riferum vocatur. polij: id est poli mōtant: ca-
lamētū: arthemise: enule: betonice: brācevr-
cine: spergule: herbe venti: pumpinelle agrī
monte: absinthij: herbe paralesis. herbe san-
cte marie cumarum sambuci: herbe grassule
millefolij: semperuue: camedreos centum-
nerue: cētauree: fragule: quinq; folij: retra-
it añ. 3. iiii. 5. radicū eufci: cimaz. mirri. i. fo-
lioz mirtiloz. añ. 3. iiii. fenugreci. 3. i. 5. burt-
ri. 3. i. 3. ij. vrtice violaz papaueris nigri men-
te saracenicæ: alie mēte lapactoli: politrici
cardūcelli: matris silue: maturelle: herbe mu-
scate: alieluie: lingue ceruine: crispule cam-

phorate: storacis: calamite: medulle ceru-
ne: ana. ʒ. ʒ. adipsis viti: adipsis galline: ma-
sticis. ana. ʒ. i. thuris. ʒ. ʒ. olet nardi. ʒ. ij. col-
ligant omnes herbe in Mese maij: et in vno
die aut in duobus si potest ab hora tertiavsqz
ad meridiem cōficiant sic. herbas tritas die-
bus septe in optimo odorifero vino infunde
octavo autē die coquant lento igne: et cum
vinum aliquantulum inceperit cōsumari ad-
datur supradictum oleum et bultant donec
herbe incipient dimitti: deinde studiose co-
lentur et piectis herbis iterum super ignem
ponant et cum bultire inceperit ponat storax
et cum modicum bullierit ponat butyr et asungia
contusa et oleum nardinum. i. de spica nardi: et
mastix: et olibanum: postea cetera: et cum ce-
ra liquata fuerit bene cum spatula spagitan-
do ab igne deponantur: et cum coagulatum
fuerit in vase reponatur.

¶ Istud vnguentum martiaton dicitur a
martiatone peritissimo medico a quo fuit in-
uentum: hoc apud multos apothecarios in
vfu est. sed pauci sunt apothecarij qui ipsuz
faciant: immo emunt a mercatoribus Iau-
ensibus: et hoc aduenit: quia ibi ingrediuntur
multa simplicia que difficilia sunt inueniri
sed ego cōsideravi dicens: si in partibus ia-
nuae ac in alijs faciunt. nōne idem possumus
componere nos. nā sine dubio idē nos possumus
componere: et melius. quia ego fui in p-
tibus ianuae. et interrogant apothecarios q-
cōponūt predictū vnguentum qui in multis
simplicibus errāt: et ponunt in eo quid pro q-
id est vnam rem pro alia. sed ego taliter agaz
q- nos: et alij apothecarij facere poterūt. Si
libertus de anglia in capitulo de cura arte-
tice sū magistros habet vnam aliam descri-
ptionē que eadē est. eandem habet Leonar-
dus de preda palea in capitulo primo de cō-
tusione et attritione.

¶ Ruthe. s. ruthe domestice. hec satis nota
est. Scdm circa iustias: si quis est totus cir-
cundatus ruthe viridi secure potest accede-
re ad interficiendū basiliscum: sed hoc cre-
do q- apud ipsum nunquam fuit probatum
nec apud me.

¶ Matozana herba est satis nota. hec ē quā
dia. salsucū vocat. Pl. amaracū. Diocles me-
dicus et siculagrus appellauere qd egiptus et
siria sansucū. In hac sunt diuerse opinioēs
nā Silt. loco eius h3 armontacū. leonar. non
h3 matoranā: nec armontacū: et sic meo tpe
vidi facere ipsuz sine matorana: et sine armo-
ntaco: tū fac vt tibi placet.

¶ Tamariscus apud Dia. vocat murica. Pl.
muricē in italia nasci quā tamaricē vocant.
certū est a chya: aut viron siluestrez insignē
et quod eā fatuā tantum ferat cui galle simi-
lis fructus in curia et egypto coptosus. Sal-
in libro ad partemanum inquit. muricas fru-
cticulum afferre molem frangibile et velu-
ti florem tantum egypto quidem similem
galle. huius igitur succus in qua fuerit co-
ctus pediculos occidit: et cutices et pullices
fugat. h3ec apud nos iuxta aquas nascitur

¶ Esbuium sū compositorē est flos saluie.
sū vero mattheum siluaticū est matorana:
quod non creditur: nā Leonardus loco eius
habet flores saluie quod idem est.

¶ Balsamita idem habent alij: est mentha
aquatica seu sinusibrium. in hac errant trās-
lato: Auicen. in secundo canoni. in capitulo
de nemen dicens. q- nemen est sinusibrium: qd
non est. nam nemen apud Serapionē est fer-
pillum. Balsamita vero siue menta aquati-
ca est herba habens folia similia folijs men-
the: sed matoria cum flore celesti. iuxta aquas
nascitur. Multi autem ignorant apotheca-
rii credunt: sed nō recte: q- balsamita sit q-
dam herba inuoluens circa muros quā nos
vulgo balsaminam dicimus sed aliud est su-
um vero nomē de balsamina in latino est di-
ctum memorata etc.

¶ Liliifagus. id est saluia. vnde macer. Lili-
ifagus grece: sed saluia dicta latine. Diasco-
clifagus: aut liliifagus: aut fagnon. Plinius
bechion que et saluia dicitur: alias tusilago
duo eius sunt genera: siluestris vbiqz na-
scitur sub esse aquas credit. ita altera a qua
busdam saluia appellatur similis verbasco.

¶ Lamentum est herba satis nota. Hido-
rus mentha agrestis quam greci calamē-
tum nostri vulgo. neptam vocauerūt est ma-
ioris virtutis et vehemens in calore.

¶ Brancha vicina sū petrum de crescens-
tius calida est et humida in primo gradu vir-
tutem habet mollendi sū modernos due
sunt species: quaruz vna habet folia magna
sicut folia caulis: sed incisa sicut brancha v-
si. in medio eorum stipes: in cuius capite sunt
multi flores purpurei spinosi et conclusi. hec
vero nascitur in montibus in locis vmbrosis
Altera sū species habet folia similia folijs
paritarie: sed longiora: et in ipsis folijs oriū-
tur flores conclusi: sicut prioris purpurei: et
quando siccantur efficiuntur spinosi. hec a-
pud nos iuxta hortos inuenitur: et ponit hec
si habere non poterit priorē.

Arthanita fm Aui. in scdo canoñ. est bu-
 cho: marien: tamē mīroz q̄ idem in tertio ca-
 nonis. in fen. xvj. c. de cōpōsitione solutiuo-
 rum eius qui habet colicā ex v̄tositate aut
 materia stegmatica v̄ quib⁹ sūt clisteria po-
 nit ibi bucho: mariē z arthanitā. ergo falsus
 est textus scdi cano. Basis in. ix. alimā. in ca.
 de colica idem in. c. de poplesta in clisterijs
 idem habet Aui. aūt in scdo canoñ. dicit ar-
 bor: mariē est bucho: marien. z tam dictū est
 de ea. z est triū specterū vna spēs et sine fru-
 ctu z due cum fructu. ego nō intelligo quid
 velit Aui. p̄ talia verba: naz arbor: mariē est
 ros: martinus z bucho: mariē fm ipsum est ar-
 tanta q̄ non est possibile: error. nō qui in-
 uenit in ipso apud me nūq̄ separabit hodie
 gñaliter habet opuntia q̄ Basis i illo loco er-
 rauit: ponere bucho: mariē z artamiaz: sed
 nō recte q̄ in hac inuenit differētia q̄ repit
 inter scedenegi sine h. z inter scedenegi cū
 h. similiter est differētia inter bucho: mariē
 scriptū cū littera. t. iter bucho: mariē scriptū

Spargula fm compositorē est rubea tin-
 ctorum minor: z sic hodie habet similis opfo
 Dia. vocat rubeā z inquit. rubeā quā alij ert
 thozdanū: latini vero rubicā dicunt. herba
 est omnibus nota. eius spēs sunt due: vna a
 gr estis: alia q̄ appellat spartos: ramulos si-
 ue tirfos hñs tenues: z quasi nodosa folia: p̄
 interualla distantia: atq̄ p̄ singulas enoda-
 tiones: veluti ste llarū imaginē mētiētia fru-
 ctus siue semen rotundū est: z viride debic
 rubium: aut circa maturitatē in gruz: radice
 habet tenuē: z paruiam: z rubicundā z rē. hec
 est forma rubeē tinctor. si aūt habere nō po-
 teris minorem ponas maiorē. minor nō non
 est illa herba quā nostrū rustici rasp arellaz
 dicunt: sed est aliud.

Herba v̄t. scz herba v̄tī maior: z est pa-
 ritura. eius species due sunt. scz maior z mi-
 nor. maior vero est paritura siue vitriola: si-
 ue alifinem: vt apud Dias. siue herba vitri:
 vt apud Aui. idē circa instās ait. paritaria
 herba est que alio nomine dicit vitriola. qz
 optime vasa mūdificat. hec apud nos in mu-
 ris nascitur: z dicit a vulgo veraxiū. minor
 vero est cōsolida minor hñs florē sicut arte-
 tica: s; sunt purpurea. z dicunt sapientes q̄
 vtraz in hoc vnguento dz poni.

Agrimonia herba est sat̄ nota: ap̄ nos
 in pratis reperit. Dia. aūt inquit. a grimo-
 ma herba omnibus nota: que feraria minor
 dicitur. nascitur in campis vel circa sepes:
 cuius radix greco nomine eupatorij dicit̄
 eo q̄ diuretica sit valde apud modernos eu-

patorijum est aliud. Gal. in lib. ad partenla-
 num de agrimonia z eupatorio in vno cap:
 loquitur: in fine vero ait. hui⁹ igit radicem
 greci eupatorij dicit̄.

Herba paralelis fm opposito:ez ē herba
 sancti petri: siue vt alij primula veris. eius
 species sunt due. sciz maior z minor. maior
 vero est herba sancti petri que in hortis na-
 scitur cū folijs viridib⁹ parū incisis: hec no-
 ta est oib⁹. minor est illa quā hodie genera-
 liter herbā margaritā dicim⁹: cur⁹ flos simi-
 lis est camomille hui⁹ in pratis plurimū est
Herba sancte marie fm eundē est perlica-
 ria seu sanguis xpi. fm vero Mattheum sil-
 uaticum est herba ad albedinem tendens:
 cum folijs rugosis: sicut herba que dicitur
 flosinos: id est fassus barbatus sed nō recte
 dicit: quia si cōpositor dicit q̄ est perlicaria
 eius forma nō est: vt dicit Matthe. p̄cterea
 Leonardus ait herba sancte marie siue per-
 licaria: z sic est fm veritatē z eius forma est:
 q̄ h; folia similia folijs perlici. intra q̄ sunt
 puncta nigra apud nos iuxta hortos nascit̄.
 inuenitur alia species que caret maculis: s;
 hec nō est tante virtutis. quidam vocant ip-
 sam ziber caninum: alij perlicariam cum si-
 gillo. fm petrū de crescentijs: herba sancte
 marie est menta romana vel sarracena: q̄
 falsum est. nam in isto vnguento. vtrumq̄
 ingreditur.

Sambucus est actis. Serap. in capitulo
 de sambuco inq̄. q̄ due sunt species: quoz si
 vna dicitur in greco actis z in latino saboca
 vult dicere sambuc⁹ scda nota in greco cha-
 meactis: z est eius intentio terrena: vel infi-
 ma actis. z in latino dicitur abolas. vult di-
 cere ebulus: z est arbor ebult. vnde versus.
 sambuc⁹ est actis: sed ebul⁹ ē chameactis.

Herba grossule fm compositorē est faba
 grossa cuius species sunt tres. scz crassula ma-
 ior: id est faba grossa. minor vero est vermi-
 cul⁹. media est cardus benedictus. s; lumen
 vertus tenebra apothecarior. exponit q̄ est
 vermicularis: sed falsū est. nā vera crassula ē
 herba habēs folia virida z pingua vt semp-
 uua cum flore tredit̄ ad albedinem. nascit̄
 autē ap̄ nos iuxta fossos z ē illa quā nostrū
 rustici vulgo fabā dicunt: sed nō recte: quia
 aliud est: sed debent dicere fabam grossā.
 infra apparebit oleum frigidissimum viri-
 de z ibi melius certificabo q̄ crassula nō est
 vermicularis: vt dicit lumen male lucens.

Semperuua apud aui. vocatur succutus
 sed non recte. quia succutum est corruptum
 z debet dici simplicius. ergo est cōsolida ma-

lor: sed ipse ignorauit quid esset apud Dias. vocatur aizon. Wacer ait. Diximus accidulam quã grecus dicit aizon. Sic dicit credunt sapor illi q̄ sit aceri. inferius idem ait. Altera vero minor sp̄s est illi herbe. Quã semper uia dicitur quoniam uiret omni. Tempore barba iouis vulgari more vocatur.

Camedreos est herba dicta apud nos calamandrina. Pli. camedris herba est q̄ latine trizaga dicitur. aliq̄ camacropes: alij tenucriam appellaue.

Centinerua fm̄ compositor̄ ac Billi. est arnoglosa siue plãtãgo maior. hec apud Aui. vocatur lingua arctis et est herba quam nostri rustici bletam siluestre vocant. illud h̄o lumen fuscum loco centineruie habet centauream: q̄b̄ non recte actus est. nã in isto vnguento ingreditur centinerua et cetera urea

Centaurea. s. minor. sed lumẽ male lucẽs inquit. centaurea. s. maior: sed nõ recte. nam videt q̄ Desue in cap. de centaurea ait q̄ eius species sunt due. s. maior et minor. h̄o est melior in omni re. Psido. centaurea greci vocant q̄ a chitone centauro fertur repra eadem et limolios: q̄ locis humectis nascit eadẽ et sel terre ppter amaritudinẽ dicta est

Cfragula est herba gerens fragra. Unde Sui. metha. Montana q̄ fragra legebant et Virgilius. Qui legitis flores et humi nascẽtia fragra. Apud nos omnes hec nascitur iuxta fossos: cui fructus comeduntur in suo tpe.

Cutinq̄ folium. i. pentafilon. Aui. in. ij. can. duo capitula facit: vnũ de pentafilon: aliud de quinq̄ folio: q̄ idem est. d. autẽ pentafilon a numero foliorum: q̄ p̄ singulas annotationes habet quinq̄ folia. Aui. in. c. de la cicinio ponit pentafilonem inter sp̄s eor.

Ctetrat seu herba tetrat: vt dicit Leo. s. Siliber. est herba iudaica. Idẽ ait compositor sed multi hodierni apothecarij: credunt q̄ dicat torathit: sed non recte: quia torathit est fungus nascens in radice rose canine siue barbẽ hircine: ex quo fit ipoquistidos: et hoc multi ponunt qui errant. naz aliud est tetrat aliud est torathit. Si vero compositor vult q̄ tetrat sit herba iudaica. ergo est herbum nam Aui. in secundo canonis. inquit herba iudaica. id est herbũ: et herbũ apud Dias. est orobum. cuius aliud est palidum: aliud subrufum: et aliud album. Circa instans dicit. tetrat est herba iudaica: et sic est fm̄ veritate q̄ tetrat est herba iudaica siue herbũ siue orobum. ergo est herbilia: aut illa herba quam rustici el mocho vulgo dicunt.

Cuisicus. i. maluauisicus seu altea. Aui.

in secundo canon. att. altee nomen in greco deriuatũ est ex noie plurimũ tuuamentor.

Menta sarracena: id est menta romana seu nigra. Naz eius planta est nigra ad similitudinem sarracenorũ. cuius folia maiora sunt quam menthe hortulane: hec apud nos iuxta aquas inuenitur. Petrus de crescentijs in capitulo de mentha ait. menthe tres sunt species. est enim quedã domestica que pprie hortulana dicitur. et est alia siluestris que menthastrum dicitur: et est mentha que longiora latiora et acutiora habet folia: et hec est mentha romana: vel sarracena: et vulgari herba sancte marie vocat: quod falsum est: nã supra in isto vnguento posita fuit herba sancte marie. ergo non est mentha sarracena: vt inquit ipse. Sic Nicolaus dicit et alie menthe. idem dicunt alij vt Silbertus et Leonardus et significat alias species menthe quas ipse non nominauit. nã species menthe sunt quinq̄ de quibus tres nominauit supra: et alias duas non nominauit: sed illas q̄s intelligere debemus per alias menthas est mentha communis seu hortulana: et menthastrum et sic meo tempore vidit in hoc ponere quinq̄ species menthe que sunt mentha hortulana siue communis: vel odorifera: et siluatica: et est menthastrum. et est alia que dicitur sarracena siue romana. et est alia que dicitur aquatica siue balsamita. et est alia que dicitur mentha nõ odorifera: et hoc est calamẽtum: et sic omnes iste quinq̄ debent poni in isto vnguento: sed lumen de quo supra inquit q̄ per alias menthas non intelligit nisi mentha domestica: sed non recte: vt est notus apud omnes sapientes.

Politricũ herba est minuta: cuius stipes vergit ad nigredinem. in puteis hanc vidit in muris ac in locis humidis: et hoc est factus notum.

Lapactolum siue lapactoli fm̄ compositor ac Silber. est lapactum acutum. ergo est acetosa qua generaliter vtuntur: et sic est q̄ illa acetosa qua vtuntur est acutior omnibũ lapactorum speciebus. Wacer ait. Herba solj lapacti vulgo parti tella vocari. illius species dicuntur quattuor esse. idem ait. Diasco. in capitulo de lapacto. Circa instans inquit lapactum triplex est maneries: scilicet lapactum rotundum acutum: et domesticum lapactum folia habet acuta: efficacius est lapactum rotundo: minus efficax est lapactum domesticum: quod folia habet aliquãtulũ lata: et magna vsui medicine competunt.

Carduncellus fm̄ Silbertus est cardus

benedictus idem dicit compositor. ergo est quem Pl. erigeron siue senectio vocat. de qua Plido. erigonon a grecis dicit: q̄ vere primo senescat. vnde et eam latini herbam senectioem vocant: nō intelligitur de senatione q̄ dicitur cressonū sed de alia herba de qua Macer ait. Erigeron greci senectio nos q̄ vocamus Quid canis similis videat flore capillis. nascit in muris: et in hortis: et tagulatis. hec apud Dia. vocatur sedū. et apud Gal. in libro ad Partemianū vocatur sudeo quā a liq̄ senition vocant. hec vero est herba que in numero cardonū est. apud nos in hortis ac in muris inuenitur: quā lombardi herbam turcham vulgariter dicunt.

Matrissilua fm compositorē est oculus lucidus seu capifoliū: et de hac apud quosdam fit licium: sed illud licium est debile. Hec herba apud nos iuxta hortos inuenitur: cuius folia sunt ab vno latere subalbida: et ab altero viridia: se adherentes et inuoluētes septim super alias plantas: vt est notū. Et est quaz Dia. periclimenon vocat: et nostri cefolivulgariter dicunt.

Maturella fm compositorē est potentilla seu amantilla ergo est valeriana seu fu. Mattheus siluaticus dicit martorella. i. valeriana vel fu. vel herba gatte: s̄ herba gate apud nos etiā habet aliam significatiōem nam significat nepitam seu calamentū montanum. valeriana apud theutonicos dicitur thamara. hec herba omnibus nota est. Circa instans ait. fu intelligitur radix in medicina. Lumen malelucens nō posuit in sua descriptione maturellā. forsan ignorauit quid esset.

Herba muscata. s̄ herba muscata maior Leonardus loco eius habet herbam garofilatam: sed non recte. Siliber. habet herbā muscatā fm compositorē est maior: et minor maior autem facit actus et non redolet: minor non facit actus et redolet. quid aut sit cōmuniter ignorat. nō em̄ est iua muscata: vt quidam dicunt: nec eius forma est vt dicit lumen malelucens. veritas autem est q̄ herba muscata maior est herba dicta fecabū que folia habet similia petroselino aliquantulum pilosa florem habet paruum tendentem ad rubedinem. et quando flos decidit facit quandam rem ad similitudinem acus acutaz vel ad similitudinem rostri ciconte: hec suo tempore dum est recens comedit: in vijs ac pratis inuenitur: hanc vulgares rostrum ciconte vocant. et hanc meo tempore vidi ponere in hoc vnguento.

Aleluta. idē dicit Leonar. Siliber. dicit

aleluta est species trifolij: et est herba acetosi saporis: ergo est panis cuculi. vñ meo tempore vidi multos in hac errare. reperit autē super arborem vltim: quedam res similis vesice. et hec apud malignos herbaricos panis cuculi vocatur sed non recte: q̄ panis cuculi est aleluta: et est herba que saporem habet acetosum habens tria folia sicut trifolij: s̄ sunt parua et tripliciter diuisa in cacumine cuiuslibet partis est incisa semina ipsi sunt in vaginis similibus cornibus que cuztanguunt tempore maturationis euolant ab eis semina sicut handacoche. i. trifolij. tendētia ad rubedinem. hec raro in pratis inuenitur.

Lingua ceruina fm modernos est scolopendria qua generaliter vtuntur: vide de ipsa in sirupo de scolopendria.

Crispula idem habet Leonar. Sil. dicit crispula. i. oculus bouis: fm autē compositorē est herba cācri: quid aut sit generaliter ignoratur: sed q̄ Silibertus dicit q̄ crispula est oculus bouis. ergo est quedā herba q̄ apud Dia. vocat butalmos: cuius folia sunt similia folijs maratri. i. fenculi: flores h̄ n̄ gros. Hic textus Dia. est corruptus: d̄ em̄ dicere q̄ habet flores citrinos plus flore camomille: vt dicit Ser. ex verbo Dia. in. c. de cotula q̄ idem est An. in. ij. cañ. ait. bichar et est illa que vocat cheusem. s. oculi? vacce rosa eius ē citrini coloris rubea in medio grossior rosa camomille: sic ē. vide ergo crispula est oculus bouis seu butalmos siue cotula. et hec apud nos in ciuitatibus et in vijs nascitur. Basis in lib. afforismoz in lib. quarto de dictis medicinis et cibarijs inquit landion. i. oculus bouis seu oculus vacce quod idem est hanc nostri rustici corulam dicunt.

Camphorata fm compositorē est abrotanū siluestre: s̄ lumen malelucēs loco ei? posuit camphorā: sed nō recte factū est. nā Sil. ac Leo. posuerūt cāphorataz. i. abrotanū siluestre cuius folia folijs camomille assimulant loco eius vidi ponere abrotanū vsuale.

Medula ceruina seu cerui. Se. i. c. de medula ossū inqt. et illa q̄ est melior p̄ expiētiaz est medula ossū cerui: et post illā medula vituli. Idē dicit An. i. c. de medulis. i. ij. cañ. Dia. ait. medulla oīs recēs sine sale mollitue atq̄ mirifice virtutis est. inueterata sine sale supra rectorporatua efficit lapādo. vix de oib? medull melior ē ceruina: sedo virtūa

Adēps vñ fm Serap. facit oum pilos in alopitia: et est cōuentēs scissuris q̄ sunt a frigore et apostematibus sanguinels. Aut. ait. adēps vñ: et adēps anferis cōferūt alopitie

Adeps galline nota est. **Dia.** in cap. de assu-
gia inquit. assungia omnis utilis est matri-
ci: maxime recens anserina vel gallinacea
sine sale cōdita. nā salita cōtraria ē matrici.
Vnguentum aragon ibidem. **se.** rois marini
maiorane: radicis: tart: serpill: ruthe: radice
sicidis an. 3. iij. 5. fol. lauri salute: saune
ana. 3. iij. policarie maioris: policarie mino-
ris ana. 3. iij. brome. 3. iij. la ureole. 3. ix. ne-
pite. 3. vi. folia sicidis. 3. vi. mastics: oliba-
nt ana. 3. viij. piretri: euforbij: zinziberts: pi-
peris ana. 3. i. olei muscelini. 3. 5. petrolei. 3.
1. adipis vasi: olei laurina ana. 3. iij. herbe et
radices colligant z in madio. sicut dictū est.
nam in mēse iunij nō sunt apti nisi prim^o vel
secūdus dies: deinde fortiter tonse: in mor-
tario ponant in oleo per septem dies. septi-
mo die super ignem ponant donec coquā-
tur bene: postea super saccum colētur. z tūc
super ignem ponantur: z cum inceperint bul-
lire addantur butiri. 3. iij. olei cōmunis lib.
v. cere lib. 1. 3. iij. z cera liquefacta: ponatur
petroleum: z muscellinum: ad vltimum ma-
stic: z olibanū: zinziber: piper: z piretrū: tūc
ab igne deponant z recondant.

Istud vnguentū est in vsu aragon. id est
adiutorium. **Silbertus** de anglia in capitu-
lo. de dolore renū habet idemmet. **Leonar-**
dus de prieda palea. in capitulo de cura. ca-
sus: z offensionis ponit vnguentū aliud ma-
gistrale mirabile: quod vocat aragon: et est
idem: nisi qd ipse non ponit policartiam ma-
iorē nec minorē in reliquis idem sunt. vnde
meo tempe multos in hac vīdā errare: et hoc
est in policaria. de qua infra.

Radicum iari siue iarus est dragōrea mi-
nor: z est quam **Dia.** vocat aaron **Petrus** de
crescentijs inquit. iarus alio nomie dicitur
barba aaron: vel pes vituli: quod idem est.
Sal. in sexto simpliciu at luf. i. iar aaron.

Radicum sicidis. i. radicum cucumeris
asini: cuius succus elacterium dicit. **Leo-**
nardus ibi dicit. radicus sicidis. id est cucu-
meris asini.

Policarta maior apud grecos conisca vo-
catur: sed apud **Dia.** coniza: cuius alia ma-
ior atq; odoris grauioris: alia minor: z odo-
ris tocūdi: iter has. alia est media grauiori-
bus odoribus: quorum prima appellata est
etiam coniza lata siue vamtatis: vel vt lati-
ni armentalis. Item secunda vocatur liba-
notis siue vt latini pū marina: vel siriscarus
media appellatur etiam coniza cephalos:
siue vt latini timus minor. maior z minor co-
niza folia olivę similia habent: sed aspersa z

pingula. minoris nō folia. odorata sunt. ma-
ioris nō grauis odoris: que etiam in fructu-
ce maior est. **Dia.** ponit quot species conize.
sunt tres. sed **Pli.** non ponit nisi duas. quid
autem sit cōmuniter ignoratur. **fm** intentio-
nem luminis apothecariorū. est eleborus:
quod falsum est. nam generaliter apud per-
tos tenetur qd coniza sit policarta: vt inuenit-
tur in septimo simplicium apud **Salle.** z si
coniza est policarta: z **fm** intentionem **Dia.**
sunt tres species. scilicet maior: minor: z me-
dia. Ipse autem **Dia.** dicit qd media cepha-
los siue timus minor: z tim^o maior apud mo-
dernos est saturegia. ergo per policartā mi-
nozem intelligitur saturegia: z per policartā
maiorē intelligit coniza maior seu tim^o maior
id est vsualis. et sic si bene consideretur vi-
debis qd policarta maior est timus. z polica-
ria minor est saturegia.

Policarta minor **fm** intentione **Dia.** est
sicut maior in folijs: sed est odoris grauior-
is. z sic est qd policarta minor: id est sature-
gia seu timbra habet maiorē odore qd ma-
ior. in folijs idem sunt. et in veritate sunt
quasi idem. in partibus rome vn^o grecus dicit
mihi qd policarta minor apud ipsos voca-
tur coniza seu timbra: et fecit versiculos. sic
dicens. Timbra solet grece saturegia dicta
latine. Timbra solet grece policarta dicta
minor. Timus dicitur hęc nos policartiam
maiorē nominamus. z sic meo tpe pro pol-
carta maior timuz vidi ponere: z pro polica-
ria minor saturegiam.

Laureola apud **Dia.** vocatur dafnoides.
Sera. nō int spēs lauri laureolā describit: z
est quā dicit esse. gar. est spēs alia que dicit
daphnides: z est arbor pua: cui^o altitudo est
vni^o brachij: hz virgas multas subtiles a me-
diate: supra qbus superi^o sūt folia. z virge
ei^o nō facile frāgibiles. z sup ea ē cortex for-
tit^o adherēs ligno. z folia ei^o sūt sūlia folijs
lauri: nisi qd sunt molliora z tenaciora: et ad
frāgēdū difficiliora mordicātia z pūgentia
linguā. z linguā z gulā exasperāta: z hz flo-
res albos. z grana quādo sunt matura sūt
nigra. z hz radice nulli^o valoris i medicina.
nascit^o in locis mōtuosis. **Joh.** anglicus i ca-
pi. de paralei dicit. semē laureole. z vocatur
cocognidum: qd nō est credendū.

Nepita **fm** cōposito: ē calamētū mōtanū
sine dubio ē cōsonū qd nepita sit calamētū. z
ē herba qd a lōbardis gattaria seu neuca dicit^o
Vnguentum di. altea ibidem. **se.** radicum eui-
sci lib. ij. seminis lini: fenugreci ana. lib. ij.
vna z squille. 3. vi. olei. lib. i. terbetine: gūmi

hedere galbant. aff. 3. ii. colofonte. i. pic. gre
ce rafine. aff. 3. vi. nota vero q̄ si ita ponatur
radix. f. actis. i. sambuci aut ciclamis valer
ad cōsolidationē vulnerū. oēs radices bene
abluantur et terant. postea totū in li. vii. aq̄ p
tres dies ponatur et bulliat donec incipiant
inspissari paulatim ponant in sacco. cūq̄ ex
primere volueris adde aliq̄stulū aq̄ feruen
tissime ab extractiōe illi⁹ succi: de succo istoz
accipe lib. ij. et mitte in li. iiii. olei et bulliat vs̄
q̄ ad cōsumptionē succi. postea addat ceraz cū
liquefacta fuerit addant terbentina galba
nus. et gūmi hedere: ad vltimū ponat puluis
rafine colofontez coctū ab igne deponatur.
¶ Istud vnguentū est multū in vsu. Dialtea
aut a radice euisci dicitur malastricū. i. mollifi
cattū. Leonar. de preda palea in ca. de cu
ra casus et offensionis inquit. vnguentū ma
lastricum dicitur dialtea a radice illa euisci: et
est idem.

¶ Euisus fm cōpositore est altea seu mal
ua agrestis: Isti. inqt. altea est malua agre
stis siue malua uisc⁹: sed altea q̄ in altū sur
gat: et euiscus: q̄ glutinosa est dicitur. Sal. in se
ptimo simpliciū ait. malua siluestris. i. altea
Leonardus de preda palea in capitulo de
medicinis facientibus nasci carnē in specia
li inquit. Et radicū herbe que vocat falcu
men aliter vocat herba vngarica et assimila
tur malua uisc⁹: et in folijs: et in radice: fm hō
cōpositore vngarica est malua agrestis seu
bis malua.

¶ Vnguentū citrinū q̄ fit in pomo citrino ibi
dem. Et boracis. 3. ij. camphore. 3. j. corali al
bi. 3. 5. amēti dulci. 3. j. vmblici marini: dra
gagari albi: amidi: chustali: anthali: denta
li: olibani albi: nitri: aff. 3. iii. marmoris albi
3. ii. gerse serpentarie. 3. j. ceruse cōis. 3. vj.
hoc modo fit tere dragagantū albū et vmbli
cos marinos in mortario marmoreo. pistel
lo ferreo: insimul cetera sigillatim in eodem
mortario terant: et cū pāno subtilissimo cri
bellent et cū asungie nouelle porcine albissi
me. li. j. 5. septi caprim vel pecorini 3. j. 5. asū
gie galinacie. 3. j. cōfice sic. Caldariū plenū
aq̄ sup ignē bulliat. et cacab⁹ cū asungijs in
caldario pēdeat in ipsa aq̄ vt de colore ipsi⁹
assungie liq̄fiāt et liquefacte p̄ subrilē pannū
colent in catinum et mox tor⁹ puluis appo
nat preter cāphorā et boracē cū spatula sem
per agitādo vt olium bona fiat incorporatio
hoc facto in vno citro hoc ē in vno pomo ci
trino cauato vel duobus ponant cū spatula
semper agitādo: et cū inceperint bullire iterū
in caldario ponant: et cū spatula semp agitā

do pulueres cāphore et boracis apponantur:
et donec incipiat frigescere agitent: et cū in
frigidatū fuerit recōdant. Et nota q̄ p̄ lib.
vna pulueris libras octo assungie ponere
debemus.

¶ Istud vnguentū est in vsu. dicitur aut citrinū
q̄ coquit in pomo q̄ citrū dicitur et nō cedr⁹
nō aut dicitur citrinū a colore vt q̄dā credide
rūt. nā ei⁹ color est alb⁹. Sulliel. lōbard⁹ in
suo antidotario h̄z vnā descriptionē q̄ idem
est. Leonard⁹ de p̄da palea in ca. de eradica
tione vestigior eandē ponit.

¶ Inuenit aliō vnguentū noiātū citrinū a co
lore vñ q̄ medic⁹ simplici⁹ ordnat vnguentū
citrinū in ipso de illo intelligit: s̄ q̄ dicitur vnguentū
citrinū coctū in pomo citrio: de isto intelligit.

¶ Borax. i. capistrū auri. Sera. in capit. de
borax inqt intcar. i. borax: et est ex sp̄ibus sa
liū: et i sapore suo reperitur de sapore baurach
et habz cū eo parū amaritudinis: et est mine
rale et artificiale: et minera eius est in rupis
maris. Idē Serap. ex auctoritate rasis ait.
q̄ radix ei⁹ est vrina infantū: et intelligo ei⁹
q̄ est artificiale: et est gluten auri. hec apud
Dia. vocatur crisocolla: q̄ in principio h̄z co
lore viridē valde. melior est armena: secūdo
maceonica et cipria. eligēda vero ē munda
vne lapide et sine terra. Auc. in. ij. ca. duo
facit capitula. vnū de eo q̄ aurum adheret.
aliō de rimcar: et ē capistrū auri: eo q̄ cū ip̄o
auri fabrici aurū ac alia metalla cōsolidāt. fm
autē circa instāl borax ē gūmi cuiusdā arbo
ris q̄ in tribus trāsmarinis nascit et in esta
te effluit: hoc satis est notum.

¶ Amētū dulce fm cōpositore est gipsuz co
ctū quidā crediderūt q̄ esset quidā lapis al
bus q̄ de vitro cocto fit s̄ ignoro. S̄ si com
positor vult q̄ sit gipsium coctū. ergo idē d̄z
ponit: et sic meo tpe vidi gipsium coctū pone
re: et mod⁹ coctiōis ei⁹ est q̄ ponat gipsuz su
per ignē: et ibi dimittatur tm̄ q̄ in colore effi
ciatur albū sicut fit de alumine roche.

¶ Amblici marini. i. bellerici marini: eorū
forma est q̄ si sicut forma vmblici hominis: et
sunt lapides puri: et albi inueniuntur in rupis
marinis coherētes sicut detales. deferuntur
a venetis ad nos et sunt noti.

¶ Chustal. i. lapis chustal⁹ ē de gūe beril
li. ipse em̄ reperit in fluuijs. hoc notū est ei⁹
puluis lac mulierib⁹ prebet fm Serap. ch̄st
stallus est de genere vitri.

¶ Anthali sunt ossa facta sicut dentalitecū
q̄ maiora: s̄ nō h̄nt sup̄ficiem leuē sicut den
tali: sed virgulam et toram albam. oriuntur
sicut illi. et eandem habent virtutem in par

tibus marinis inueniuntur.

Dentali sunt ossa satis alba: et sunt sicut canini dentes sed longiores: et intus perforati et inanes. i. vacui: oriuntur in cavernis lapidibus existentium in profundo maris: et sunt noti.

Marmor albu inter genera marmorea lapidei alabastrus est positum: et hec est opinio compositoris. Item vide apud Johannem angli. in cap. de lepra. ait enim sic et aliquando aliquid addunt de lapide alabastris: quod idem est cum marmore albo. hic vero lapis nascitur in alabastris egypti et damasco. Alido. in cap. de moribus ait. Hic lapis generemur ad marmora. Nam inter lapides et marmora differentia est. Nam marmora dicuntur erunt lapides qui masculite in coloribus commendantur: marmor sermo grecus est a viriditate vocatus. marmor colores et genera innumera habita sunt. idem ibidem ait. alabastrides lapis candidus: intertinctus variis coloribus: ex quo euangelici illius vnguenti vasculum fuit cauatum enim ad vasa vnguentaria: quoniam optime seruari incorrupta dicitur. nam circa thebas egypticas et damascum. sicut ceteris candidior. prebatissimus vero in india etc.

Serpe serpentarie secundum compositionem est lac serpentarie: vel colubarte vel viperine. quidam crediderunt quod esset cerusa communis. sed non recte. nam ibi cerusa communis ingreditur. Circa instans inquit. cerusa est flos plumbi siue gerse appellatur. Verus gerse dici posset cerusa si illud non subiungeret. sed hic dicit gerse serpentarie: quod aliud est. Siliber autem de anglia in cap. de pilis et rugis tollendis ait. gerse fit ex iaro vel de viticella: sicut de serpentaria extrahitur succus radicis et colatur: et ponitur ad solem: et cum recesserit aqua superior purgatur: et ponitur aqua alia et residet et purgatur: et sic fit quousque substantia extrahatur: et est gerse calida et sicca: sed cerusa est frigida. meo tempore vidi facere gersem ex serpentaria minori. hoc modo puluis subtilissimus ex radice ipsius conficitur cum aqua rosata: et ponitur ad solem donec aqua ex toto consumatur: et ita fit quater vel quinque tantum quod eius puluis efficitur albus: et sic reseruat: et vocatur gerse serpentarie siue cerusa serpentarie: idem potest fieri de serpentaria maiori.

Vnguentum fuscum. i. nigrum. ibidem. s. olei li. j. s. cere noue. s. iij. colofonte. j. picis naualis colate an. s. ij. mastice: galbani: oliban: terbetine an. s. j. officina sic. oleum in olla super ignem mittatur et bulliat: tunc apponatur cera: deinde colofonia qua liquifacata ponatur picis naualis: post

ea gummi serapini terbetine: ita tamen ut olerant pilis preter picem naualem et terbetinam: pul. mastice: et oliban: cum spatula agitando semper donec omnia liqueant: et bene coactum sit: deinde cum infrigidatum fuerit vsus reuertitur.

Istud vnguentum apud nos non est in vsu. Fuscum dicitur quia est nigrum. Rasis in. vij. alman. in cap. de medicinis generibus carnem ponit vnguentum nigrum quo vtendum est cum vulnus est siccatum: sed non est idem. Nico. floren. in lib. vij. in cap. de vulneribus euentibus pectori hanc aliam descriptionem huius compositi formen nisi in vna re et hoc est quod Nicolus habet armoniacum. Nicolaus non. Leonardus de pda palea in cap. de cura vicerum in generali ponit vnguentum fuscum. i. nigrum est idem. Idem habet Silberus de anglia in cap. de vulneribus capitis et corum curis.

Vnguentum populeon. ibidem. s. oculorum populi lib. j. s. foliorum papaueris nigri: foliorum mandragore cimari rubi: tenerum arborum: foliorum: uisquam: solari: vermicularis: lactuce: bardane: semper uice: viole: scaturcellis an. s. iij. as fungie nouelle porcine: sine sale lib. iij. oculi populi per se bene pistentur: magdaleones informant per duos dies dimittantur. tertio vero die omnes herbe supradicte colligantur: per se bene terantur: et cum magdaleonibus iterum terantur: et miscantur et formatis magdaleonibus per nouem dies reseruentur. postea vero magdaleones illi frustatum in caldario cum lib. ij. vini optimi odonfert ponantur et bulliant vsque ad consumptionem vini cum spatula semper agitando. et postea per faccum bene expressum colatur: et colatum dimittit infrigidari: et in vase recodet.

Istud vnguentum est in vsu. Dicitur autem populeon quod fit de oculis arborum que pilis noiafit et fit in tpe veris. Leonardus de pda palea in cap. de inflatombus et vesicis hanc idem. populus autem est arbor satis nota eius species due sunt sicut per Dia. qui de ipso duo facit. canum sub nomine agrios. aliud sub nomine populus in cap. vero de agrios ait. aliquid etiam prohibent eius lacrymam. i. gummi arboris in rhodanum distillatum et coagulatum et succinum facere hic videtur quod hec est arbor de qua fit charabe. nam sine dubio charabe est gummi arboris secundum Alu. dicte haur romaum que iuxta rhodanum est nascens.

Papauer nigrum. s. papauer quod gerit seminem nigrum. nam inter papauer albu et nigrum in folijs est parua differentia et sunt ex herbis qui ponunt vnum per alio. nam non distinguunt nisi in femine tantum. hodierni apothecarij si nigrum habere non possunt: ponunt rubeum sed non recte

et hec est que a *Dia.* animontis vocat: et a nostris rusticis dicitur rosella: sed hoc non conuenit: quia papauer nigrum est frigidum: et rubeum calidum.
Wandragore. f. folia apud nos raro inuenitur: sed moderni herbatice repertum specie vnam mandragore in partibus comitatus. et illa virtutur: et si hanc habere non possunt ponunt folia bryonie. *Leonardus* autem ibi inquit. foliorum mandragore et loco eius fabe inuerse: faba vero in uersa apud *Dia.* inter species strigini describitur: et est tertius strignus. i. solarium.

Rubus alius batus ferens moza. alius rubus canis: qui apud *Dia.* cinofatus vocatur: sed hic intelligitur de rubo qui fert moza.

Iusquamus. i. dens equum siue simphomaca: et est herba que in sterquilinis locis inuenitur: apud nos iuxta hortos: ac in ciuitatibus inuenitur hanc *Papientes* vulgo herbam pinulam dicunt.

Termicularis sive compositio: est sempiterna minor. quidam portulacam agreste vocant hec apud *Dia.* atzon minus vocatur. nascitur in parietibus: in ciuitatibus: et super tecta. hec nota est.

Bardana sive compositio: est illapheos seu lappa: quidam lapagone maiorem dicunt. *Isidoro.* aut. lappa dicta. quia habeat caulem ingentem per terram dispositam: hec a grecis filoantropos vocatur. supra de ipso dictum est in filoantropo antidoto.

Scatuncellus sive compositio: est vmblicus veneris. Item dicit *Leonardus* de pedia palea ibidem: sed hodierni apothecarij maxime ignorant loco eius ponunt illud cardus quia a *Dia.* vocatur dipsacus cuius frutex est spinosa hinc folia similia lactuce: et hoc virtutur fulones ad gacandum panos et bireta: et sic meo tempore vidi multos ipsum ponere: sed errant nam ut dictum fuit. *Nicolaus* compositio: vult quod scatuncellus sit vmblicus veneris. Item dicit *Leonardus*: et sic est sive veritatem hec a *Dia.* vocatur cortilidon. apud nos nascitur in tectis domorum et ecclesiarum: ac alijs locis et vocant ipsum vulgo herbam ronudelam: aut cum balariam.

Vnguentum agripe. ibidem. s. bryonie. i. cucurbitre agrestis. lib. ij. radicis sicidis. i. cucumeris asinum lib. j. squille. 3. vij. treos. 3. iij. radicitis. 3. ij. radi. ebulli. 3. ij. tribuli. marini. 3. ij. omnes radices ter vel quater abluant et terant in pilla marmorea: et in libr. iij. olei de leuco vel lentisco ponant per duos dies. tertio die super ignem ponantur et tunc bulliant donec inspiciantur radices dimitti. postea ponantur in sacco et exprimendo colentur: et cum colata fuerit iterum super ignem mittantur: et cum bullire inceperint ponantur. 3. xv. cere arabice. liquata cera ab

igne deponatur et dum infrigidatum fuerit collige in vase et serua.

Istud vnguentum est in usu. dicitur autem agripa quia agripa rex utebatur: vel quia ab eo: vel eius cura fuit inuentum. *Leonardus* de pedia palea i. c. cura casus et offensionis habet idem.

Ebulus est species sambuci: et est chameactis. de forma ipsius apparebit infra in vnguento ebulino.

Tribulus marini. i. cicer implale. hic apud *Aui.* in. ij. cano. vocatur hasech. eius species due sunt scilicet domesticus et agrestis: sed ille qui hic intelligitur est ille qui fert quandam fructum ad similitudinem castaneae: et propter id multum vocant ipsum castaneolum: et isti fructus abundant in locis vicinis sancte marie de monte et ibi vocantur laganti ab incolis et sunt prius viridis coloris deinde nigrescunt: et habent angulos acutos apud nos idem inueniuntur ultra padum: maxime in aquis et hic fructus piscatoribus nocet: eo quod inuoluitur circa rhesate et pisces fugiunt.

Oleum de leuco. i. oleum album de olivis. nam leucos grece album interpretatur: et tale est oleum antiquum: quia quanto oleum est antiquius tanto albius est: in hac sunt diuerse opiniones nam sive multos non dicitur: dicitur nisi oleum de leuco. i. album: sed in ista de re: riptione habet oleum de leuco: vel lentisco: et hec littera ut puto fuit superaddita. nam in codicibus *Nicolaus* vetustis non reperit nisi oleum de leuco. verum hodie generaliter ponunt oleum de lentisco: sed non recte faciunt.

Lentiscus autem arbor est que in nostris partibus non reperitur: imo nisi in chio insula: huius arboris lachumum mastix est: ut voluit moderni. *Sera.* in cap. de terebinto: de lentisco loquitur in isto vnguento ingredi oleum de leuco. i. album vel lentiscinum. id est de grana lentisci: sed melius est ponere solum de leuco: ut dictum fuit: si tamen ponete volueris oleum de lentisco. *Modus* ipsius inueniuntur apud *Dia.* sub nomine olei sequuntur: huius modus est sicut olei laurini. s. de semine ipsi in chio insula fit in multa quantitate: et virtus ipso in putuili loco olei oliuaz: et ad faciendum lumen hoc dicitur de ianna ad nos: sed raro virtutur.

Vnguentum de diapofoligos sive *Sal.* i. tractatu. ij. ad *Blauconem.* in c. de curatioe canceri: seu cancerosi viceris. s. pulueris plumbi vsti lauari posfoligos: olivam ana. 3. iij. absinthij. 3. ij. cere. 3. iij. olei rosati. 3. v. vne lupine: ex fructu succi quod sufficit: et coqs et facies vng.

Istud vnguentum non est in usu sub nomine vnguenti posfoligi: imo apud chirurgicos est in usu sub nomine vnguenti de tulla. nam posfoligos aut

ponibile: est tūta sicut p̄z si legis cap. de pō
filit ap̄ Dia. cū. c. de turtia: ap̄ Sera. et A.
videbis q̄ idē sunt. s̄z dimis florē. i suo anti-
dotario h̄z predictū vnguētū: z inq̄ p̄foli-
gos vel spodiū: q̄d nō est bñ dictū: vt iā dixi
ipse Sal. in li. secretor̄ in. c. de cōseruanda
sanitate oculi inquit alceonie. i. rucia unda
idē in. viii. de simplicib⁹ ait. chotumia. i. tu-
cia vnde p̄ hoc dico q̄ vnguētum diapōfoli
gos est vnguētū de tucia.

¶ Vua lupina. i. solatrū fm modernos nō est
stafislagria: vt quidaz crediderunt. miro: q̄
Desue in ca. de alfecera dicat. nascunt̄ su-
per ea botri. sicut botri vuar̄ z vocātur vue
lupine: s̄z apud modernos nō recte. nā vua
lupina ap̄ Sera. c. de solatro est idē. Auer-
rois in. v. col. inq̄ hupne phatahalep. i. vua
vulpis que in latino noīat̄ vua canina hec
herba. f. vua vulpis vel maurella. preterea
Aut. in. c. de chechingi ait. virt⁹ eius est p̄-
xima vue lupine: z pp̄ie virtus foltoz eius
nā sine dubio chechingi est spēs solatri siue
vue lupine: q̄d idem est. Itē circa inctās strī-
gnū vua lupina solatrū morella idē est. z sic
ex meo iudicio dico q̄ vua lupina est solatrū
que ap̄ Dia. strign⁹ vocatur a vulgo d̄: her-
ba moza. Papias ait. vua lupina dicta q̄ se-
men eius vue sise est. hec strignos grece d̄.
Anguentū de zimar fm Joh. Sera. in suo an-
tidotario. s̄z zimar. z. ii. cere resine. f. pini. añ.
z. v. misce: z liquefiat cū oleo z administret̄.

¶ Istud vnguētū nō est in vsu. hoc vnguētū
vī cōcordare cum vnguēto de flore eris
quod describit in quinto cañ. Auicē. z sic si-
ne dubio idem est.
¶ Zimar aut̄ fm intētionē Simo. ianueñ. nō
est flos eris: vt appet in ca. de erugine eris
z in cap. de flore eris. ergo vnguētū de zimar.
nō d̄z esse vnguētū de flore eris s̄z moder-
ni generaliter loco flozis eris ponūt zimar:
id est viride eris z sic si cōsideras intētionē
Aut. ac Sera. videbis q̄d zimar z flos eris
idē sunt Joh. ang. in ca. de vlcērib⁹ z vulne-
rib⁹ nāsi dicit zimar. i. viride eris. scimiar au-
tem est ancusa: id est lactuca asint. vt apud
Aut. in secundo canonis.

¶ Anguentū de melle fm Basim in. vii. almāso-
ris in ca. de carbunculis. s̄z. sarcocolle: mel-
lis ptes eq̄les: deinde sarcocolla pulueriza-
ta cum melle misceatur z recōdat̄.

¶ Istud vnguētū nō est in vsu. Dubitāt no-
stri chirurgici an istud vnguētū sit vnguen-
tū de melle an de sarcocolla q̄d ignoro: q̄a
fm intētionē Basis est de melle z sic cre-
do: q̄z istō vnguētū inuenit̄ ap̄ Nicholum
florentinū in lib. vi. in ca. de ademul z forun-

culo spina siue claua vbi ponit vnguētū de
melle: quod idem est.

¶ Anguentū de flore eris fm Aut. in. v. cañ. seu
in suo antidotario. s̄z. flozis eris. z. ij. cere re-
sine. añ. z. v. teratur flos eris: z liquefiat re-
lique medicine cū oleo mēsurā q̄ est necessa-
ria: z projiciatur desup flos eris: z cōmouea-
tur donec equetur z administretur.

¶ Istud vnguētū nō est in vsu. Des. in suo
grabadin describit vnā aliā descriptionē: s̄z
nō est idē. vt dictū fuit tū differt parū. Joh.
angli. in. c. de vlcērib⁹ nāsi h̄z idē: s̄z nō est si-
mile. immo ē idē cū illo De. Joh. Serap. in
suo antidotario. h̄z vnguētū de zimar: quod
idē est in omnibus: fm intētionē vtriusq̄
flos eris z zimar idē sunt.

¶ Anguentum de calcadis ibidem. s̄z. adipis
z rbi: id est p̄inguedinis seu p̄nticuli coope-
rientis intestina antiqui. lib. iij. olei antiqui
lib. iij. calcadis. z. iiii. liquefiat a deps: z te-
ratur calcadis: z misceatur cum lib. iij. olei
et terantur lib. iij. litargirij: z misceant̄ cum
eis. z cum adipe in mortario. deinde ponatur
in frixorio mundo: z permisce ea cum spatula
que sit absca ex palma donec equetur z
administretur.

¶ Istud vnguentum in vsu non est fm Leo-
nardum de preda palea in capitulo de fle-
gmate: est vnguentum de palma: nā ibi inq̄
vnguentum de palma. i. de colcorat relatu z
ab Aut. in suo antidotario.

¶ Calcadis vero apud Aut. in. ij. cañ. in ca-
pi. de attramēto est vitriolū albū. Leonar-
dus loco calcadis h̄z vitriolū. supra fuit po-
sitū vnguentū palmeū: q̄d idē nō est.

¶ Anguentū rubeū ibidem. s̄z. litargirij cōrtēf
z cribellati emina. i. olei oliue lib. ij. aceti li.
z. cōcutiant̄ donec coagulentur z ponantur
super ipsa postq̄ coagulantur. lib. ij. de venis
tinctorum.

¶ Istud vnguētū nō ē in vsu. fm intētionē z
Aico. flozē. ē vnguētū aureū. tū De. pōit v-
nguētū aureū q̄d idē nō ē: vt ostēdit fuit Leo.
de preda palea in. c. de medicis facientibus
carnē. h̄z idē q̄d est huic cōforme.

¶ Emina fm ipsum Aut. marie romana est
z. xx. s̄z emina italica z egyptiaca est. z. xvj.
z sic fm modernos emina est. z. xvi.

¶ Vena tictor̄ s̄z itētōz A. ē rubea tictor̄
q̄dā crediderūt ip̄az eē venā citrina: s̄z nō re-
cte fm intē. Aic. vena tictor̄ ē rubea tictor̄
z vena citrina ē ra dix celi d̄ie seu curcuma:
Anguentū apostolor̄ ibidē. s̄z. teruentine ce-
re albe: resine. f. pini. añ. z. iiii. oppoponaci:
flos eris ana. z. ii. armo. z. iiii. aristologie
lōge. thuris masculi. añ. z. vi. mirre galbani

añ. 3. iiii. bdellif. 3. vj. litargiris. 3. lb. infundat
bdellū in aceto vini. z coquant in estate cuz
duab⁹ lb. olei: z in hieme cū lib. iiii.

¶ Istud vnguētū fin intentionem Aui. est
vnguētū apostolicū: z nominat vnguētū ve
neris. z dicitur qd est medicina duodecim a-
postolorū. Pe. argillata chirurgic⁹ in cap. de
medicis mūdificatiuis z absterſiuis habz
idem. in fine vero ei⁹ descriptionis inq̄r. vo
cat ipsum mesue ceraseos. z magister Anto
nius de lanua gra dei. qz mirre rectificat vl
cera maligna: vt dicitū fuit in vnguēto cera
seos. Leonardus de pda palea in capit. de
viceribus virulentis hz idē: z est simile: et
sic apud nos est multum in vsu.

¶ Flos eris loco eius. Petrus argillata hz
viride eris. ergo est zuniar: z sic moderin vi-
ride eris in ipso ponunt.

¶ Unguentum de calce fm eundē in q̄to cañ.
in fen. iiii. in cap. de medicis q̄ sunt ad cō-
bustionez fm intētionē sc̄dam. Se. calcem et
abluatur septies donec separet ei⁹ acuitas
fota. deinde cōquassetur cū oleo rosato aut
oleo oliue: z pauca cera si indiget ea: z for-
tasse addūtur super ipsum chimolea z albu-
men oui: z parum vini: z fiat vnguētū.

¶ Istud vnguētū non est in vsu: idem habz
vnam altā descriptionem ibi subsequētem
et vtraqz est optima contra combustionem
ignis. Bartholomeus montagnana in suo
antidotario habet idēz. Leonardus de pre
da palea in capitulo de combustionē ignis
vel aque vel olei. ponit vnguētū mirabile
de calce quo vsus fuit in abbate: quē afflauit
flumen: z ille abbas erat de villa cararie pa
duanensi. z cōbustus erat ab vna parte inte
gre per medium corporis: z p̄ mamillā cor
dis: z ostruxit ferrum id flumen absqz lesio
ne vagine z combussit camisiā absqz lesio
ne aliorum p̄anoz. z ante ipsuz a latere mor
tuus est vnus su⁹ famul⁹: z mortui sunt duo
canes distantes p. xx. pedes z plus. Se. calcē
vinam z decies extrinctā in aqua feruentissi
ma: z postea exiccata sparsa aqua cuz pecta
z exiccata calcē ad vmbriam referus. z tpe q̄
volueris vti: vttere vt ibi docet.

¶ Unguentum comitisse fm Sul. varignanam
in. cap. xx. de his que a cō: natura magis si-
sunt menstrua mulieruz. Se. corticū media
noz castanearū z glandium: z arborum glā
dium: mirtinorum: caude caballine: gallarū
corticū faberum: acinoz: vuarū: sorbellarū
siccarum: mespyllorū maturozum: radicū ce-
lidonie. folioz prunoz siluestriū. añ: terant
tur grosso modo: z coquant in aqua planta-

gins: z colentur. recipe ergo tunc ceram q̄
tum vis: z dissolue illā cū oleo mirtino: z la-
ua eam nouies cū predicta aqua semp immo
uan do aquā qualibet vice: post hoc recipe
iterum cortices predictorū. i. castanearū
z glandiū z arboris glādū. añ. partē vnam:
cineris ossiū cruris bouis: mirtinorū acinoz
vuarum. añ. partē mediā. terant: z fiat pul-
uis. recipe ergo huius pulueris partes du-
as. trociscoz de charabe partem vnā misce-
antur z cuz predicta cera z oleo mirtino: et
oleo masticino añ. q̄tū sufficit fiat vnguen-
tū ex quo cū expedit renes z pectē: z oēs p-
tes circūstantes inungantur.

¶ Istud vnguētū est multū in vsu: maxime
fm descriptionem istū auctoris. hoc multi
moderni faciunt per altā viam: hz ista descri-
ptio est nobilior altis: qz inuentor primus
istius vnguētū fuit Guilhel. nam ibi guitel-
mus sic ait. egypto in restrictione mēstruo-
rum mirabilem habeo experētā cū hoc vn-
guento: qd pp̄tā industria inueni pro comi-
tissa vadre. ipa em̄ pregnas exis ppter p̄f-
surā gentium sibi factā in festo sancti griso-
goni tā inceperat abortiri: z sanguis z aqua
tam in magna q̄titate creſsa fuerat. p̄unt
ergo se tantum semel cū ipso z sanata est p-
tū p̄seruās vt debuit: z postea sp̄ p̄pterea vo-
caui ipm vnguētū comitisse. z cū ipso etiā po-
stea plurimas alias sanauit: z si ex eoz renes
a surſuz vsqz deorsū inūgāt sicut emoroides
z ibi ponit duo experimenta mirabilia in re-
strictionē mēstruoz. magi Job. cōcoregi⁹ in
in ca. de ptu innaturali hz idēz istud est no-
bit⁹. Nico. florē. in lib. vj. in ca. de fluxu hu-
miditatu a matrice ponit vnguētū vtile quo
vtebatur ducissa austrie: z a quibusdā d̄vni-
guētū comitisse: z est idē. hz Nic. nō fuit pri-
mus inuentor. magi Anto. guatner⁹ in. c. de
apporimandis ab extra. z cura supfluitat⁹
mēstruoz ab emoroidib⁹ matric⁹ puententi-
bus seu rupture vene frigide describit idēz
scias qd multi hodierni medici ac apotheca-
rii q̄rebāt p̄dictū vnguētū in Guilhelmo lom-
bardo: z hoc aduenit: qz nō habuerūt cogni-
tionē guilhelmi de varignana.

¶ Castanea fruct⁹ ē satis notus. Isti. ait. ca-
staneā latini a greco appellāt vocabulo. hāc
greci castaneā vocāt: pp̄ qd fruct⁹ ei⁹ gemi-
ni in modū testiculorū intra folliculū recōdi-
ti sunt: qui dū eſciūtur quasi castrant.

¶ Glās nota est. Se. de glāde z castanea in
vno ca. loquit⁹ sicut etiā Aui. in. ii. cañ. Gui-
lhelmus inq̄r z glādū. hoc est mediani corti-
cis glādium. sicut hz Nicholus.

*Castanea
cu ope de
castanea
in fine vobis
nunc cap.
p. 117. f. 10.
249. col. p.
fuluoy*

Arbor glandis seu glandiū nota ē oibus
Bulbelmus inqt. z arborz glādiū. i. corticū
medianoꝝ arboris glādiū siue quercus. At
cholus loco arboris glandiū inquit. z iterū
cupularum glandiū. sed hoc Bul. nō habet
verū est q̄ hōdierm cupulas glandiū in ip̄o
ponūt que sunt laudate.

Cauda caballina est cauda eq̄na. z ē quā
Dia. hipporim vocat. Nicholus loco et̄ habz
caudam equinā: que idē est. Serap. in capt.
de cauda equina inquit. aliquādo vero egre
ditur a muris in quibus nascitur: z declinat
inferius p̄opter multitudinem filioꝝ que
sunt sicut coma: vt videat̄ velut cauda pen
dens in muro: z p̄opter hoc sic nominatur
moderni autē duas ponunt species. vna est
matorz z asperioꝝ: qua tormitoꝝ cīfos poli
unt: z alta tormatilia: aliquando asprella di
cit: aliquādo troxia. Bul. lobardus ait. cau
da equi est asprella. hec apud nos in fossis
ac iuxta aquas inuenit̄.

Faba. s. corticū ip̄farum. Zsib. in ca. de le
gumibus inqt. faba greca ethimologia a
vescendo vocabulum sumpsit: quasi faga. fa
ge enī grece comedere d̄. p̄. imū enī hoies
hoc legumie vsi sunt: cuius species sūt due.
quarū altera cōis: altera egyptia faba frisa
dicta: eo q̄ eā hoies frendāt. i. frangāt: z mo
lendo cōmnuant: ip̄e Zsib. describit fabam
greecam inter sp̄es leguminis. sed fm moder
noꝝum opinionem faba greca est fructus cu
tusdam arboris magne que apud Dia. grifo
lum vocatur.

Acini vne fm quosdā sunt: acini vne dicte
lambzusche: qz hz matorē stipticitatē q̄ alie
Nicholus z maḡ anthonius guatnertus lo
co acinoꝝ vuarū habēt ariloꝝ vuarū. ergo
sūt granavue seu semia q̄ maḡ laudata sūt.

Sorba vero apud Sera. est zarur. sz apud
modernos nō recte. verū est q̄ ponūt vnum
pro alio: et eius arbor sicut narrat Sera. est
spinosa. cuius formā vide in e. 10 de sorbis.
Bas. in viij. simplicituz ait. n. 1. sorba arbor
eius fructus a multis d̄. oia.

Mespilla fm Dia. semen habet rotundū z
minutū matiō simile tria ossa hnt. vsi et tri
conū d̄. z alia q̄ in hispania nascit̄: quā mul
ti epimelidā vocāt semen rotundū habēs hoc
aptū est ad edendū: z stipticū: z tarde matus
rescit. z hec apud Sera. est ca. de sorba. z sic
si legis ca. de nespilla apud Dias. cum ca. de
sorba apud Sera. videbis q̄ idē est Zsidoꝝ
ait. nespilla arbor spinosa fructu similis ma
loꝝ sz paulo breuioꝝ. vñ appellata q̄ pillu
le formā habeāt. eius poma. Bul. cōpositoꝝ

et magister Antonius guatnertus ponunt
mespilla: sed Nicholus habet mespillā. et sic
hodie nespillā in eo ponūt.

Pruna siluestria fm modernoꝝ opinione
sunt fructus ex quo acatia fit: de qua liber
qui dicit bulchasim iquit. modus extrahēdi
uccum prunoꝝ siluestriū et quo fit acatia.
lumē male lucens loco eius habz folia p̄m
siluestris. sed nō recte: quia cōpositoꝝ z Ni
cholus habēt folia prunoꝝ siluestriū. com
positoꝝ autē Nicholus z maḡ Antoni^o gual
nertus non ponūt dosim ip̄farū rerū: tamen
notum est q̄ quādo d̄. ana significat equale
z sic in predicto vnguetō idē intelligit̄: z pōt
fieri in magna quātitate z in parua: sz maḡ
fit in magna q̄ p̄ua. si vero facere volueris
istud vnguentū de manipulis duob^o pro q̄lt
bet rerū supradictarū dosim cere ac aliaruz
rerū ostendam infra.

Plantago herba est fatis nota: compositor
ait. coquant̄ in aqua plātaginis. Nicol^o inqt
coquant̄ in succo vel decoctione plātaginis
cera. s. cerez vsualis. cōpositoꝝ z alii inquit
cere quātū vis: hoc est quātū oz. supra dixi
q̄ ana significat equale. z si p̄dictū vnguen
tum facere volueris de manipulis duobus
cuiuslibet predictarū rerū debet poni lib: a
vna z. 3. iii. cere noue. z dissolue ipsaz: vt do
cet compositor.

Olei mirtilloꝝum descriptionē docet dñs
Mesue in tractatu de oleis: de quo infra cō
positoꝝ. nec alij non ponūt dosim istius olei
sed generaliter ponit tantū olei quātū cere.
postea dicit cere quātū vis. z dissolue illaz
cū oleo mirtino: z laua eam montes cū predi
cta aqua semp̄ inuouando aquam qualibet
vice. Nicholus dicit semp̄ inuouando eam
vnaquaqz vice accipiēdo de ipsa omni vice
portionē eius sufficientē ad lauandū. z hoc
facto. sz. vt dicit compositor ana. i. equalit.
compositoꝝ ait. ana. partē vnam. scilz rerum
supradictarum. et debent esse pro qualibet
3. ii. per partē mediā que ponit inferius. in
telligitur. 3. i.

Troc. de charabe. descriptio inuenitur in
pluribus auctoꝝibus: vt dictū fuit. sed gene
raliter faciūt fm descriptionē Mesue: quam
superius posui. dicit autē charabe quasi rapt
ens paleas. z est gummi arboris dicte haur
romanū. Joh. anglicus in ca. de feb. ethica
ait. charabe z est charabe idem q̄ vernix.
sed charabe idem q̄ ambra. pōdus eoruz d̄
esse. 3. iii. 3. vi. Sportet iterū addere oleum
mirtinū: z oleū masticinū. sed cōpositoꝝ non
dicit si debent esse lora aut nō. Nichol^o aut

ait. oleo mirrino loto addito eis oleo masti-
cino non loto. quidā tñ lauāt ipsum simul cū
illud postq̄ oīa sunt simul cōmixta. z confe-
cto vnguento. ex quo vnguento vngant̄ renes
a sursum vsq̄ deorsum. Dosis ꝑo istoz duozū
oleoz. s. mirrini z mastici. i. de mastice de-
bent esse añ. lib. ii. et. ʒ. iiii. z fiat istud vngue-
tū debet cōfici cū optima diligētia propter
optimā vtilitatē q̄ in optimo inuenit̄.

¶ **Anguentū psilorum** fm̄ **Dimum florentinum**
in suo antidotario. ꝑ. calcis fortis supra quā
ponat̄ septuplū aque z p̄ tres dies sic dimis-
sa coles. postea in hac aqua. vi. part̄s calcis
ponat̄. z p̄ tres dies movent̄. his gestis sexta
pars arsenici citrini in ꝑ̄dicta aqua mittat̄.
z tam diu ad solem dimittant̄ donec penna
imissa depillet̄. cū extrahitur ꝑo locus frice-
tur. id em̄ cito abradit pilos.

¶ **Istud vnguentū** nō est in vsu. liber qui dī-
citur bulchasi in tractatu primo scribit mo-
dum psilotri nott. sed nō est idem. verū supe-
rius posuit modum faciēdi medicinā depil-
lantē pilos vna hora. z hoc videt̄ esse meli-
us vnguentum psilotrum ꝑo psilotro intel-
ligitur medicinē depilatorum.

¶ **Anguentū genestricū** cōe fm̄ **ꝑo. anglicum**
est ca. de cura quartāe. ꝑ. flozū genestre. ʒ.
vi. butiri maij. s. facti de mense maij. vel alte-
rius si hoc haberi nō possit assungit̄ porcie
recentis li. i. modicū v̄l fiat liquidū. vel pōt
confici cū oleo camomille. z tunc cera plus
valebit. ibi conterant̄ flores cū istis ꝑ̄dictis
vel cū aliquo istoz. z tunc ista p. r. dies con-
tinue agitando. ad solē ponendo. z tūc vltio
ponantur in patella ferrea ad ignē z dissol-
uantur. z liq̄fiat pinguedo vel butirū. et tūc
deponat̄ ab igne. z cito post coles p̄ mediu
pāni linei bñ cōprimēdo. z erit vnguentum.

¶ **Istud vnguentum** apud nos nō est in vsu.
Idē in eodē ca. describit duas alias descri-
ptiōes q̄ idē non sunt. ego ꝑo solum scripsi
istā descriptionē. q̄ cōpositor inetitulat̄ ipm̄
vnguentū genestricū cōe. ¶ **Genestra** autē
frutex est oibus nota. hoc apud **Dias.** vocat̄
spartus. ꝑ̄li. geniste vinculi vsum prestant.
flores apib⁹ gratissimi. dubito an hec sit quā
greci auctores sarton vocāt. qdā miricā vo-
cāt. s. nō mirice. Desue inq̄t. albrachin ē ca-
pistrū arboris. z est arbor mōtana sup cuius
stipitē eleuat̄ dēstas fustū mlte recitūdis
z dū plicant̄ nō potunt̄ fracturas. vñ ligant̄
ex eis arbores z pducūt flores figure lunar̄
citrinitat̄ multe. z p̄fert folliculos fm̄ semi-
tā ozobi hñtes semina distincta sicut lēs. s. z
in lingua latina genesta siue mirica appella-
tur. Electio vltimarum est melior. z oēs q̄

in partib⁹ orientali b⁹ ozunt̄. **Saf.** in octauo
simpliciu ait. spargamū. i. genestra.

¶ **Anguentū de talpa.** fm̄ eundē in cap. de cura
lepre. ꝑ. talpam combustā. cortices auella-
narum. nucum matorum. castaneaz. z cum
his apes z muscas. z oīa ista comburantur.
deinde recipe capiloz venentis recētū. spice-
nard. laudant. bulliat̄ oīa in oleo laurino. z
addatur cera. z fiat vnguentū.

¶ **Istud vnguentum** non est in vsu.

¶ **Talpa** aial est qd̄ vocat̄ irbea. z est notū.
¶ **Dapias** inq̄t. talpa dī q̄ sit dānata cecitate
p̄petua. est em̄ absq̄ oculis terrā semp fodit̄.
ens. que grece dī talpas. **ꝑi.** in capi. de mi-
nuris animalib⁹ inq̄t. talpa dicta q̄ sit dā-
nata cecitate p̄petua z tenebris. ē em̄ absq̄
oculis semper terram fodit. z humum ege-
rit. et radices subter frugibus comedit. quā
greci affalan vocent. cōburat̄ aut̄ istud aial
v̄l cōburit̄ lepus. cut⁹ mod⁹ patuit supra.

¶ **Apes** sūt posite vñ minuta aialia. z he note
sūt. **ꝑi.** inq̄t. apes aut̄ dēv̄t qd̄ se pedib⁹ in-
cē alligēt z v̄l p̄ eo q̄ sine pedib⁹ nascant̄. nā
postea z pedes z pēnas accipiūt. he solertes
in generādi mellis officio assignatas icolūt
sedes. domicilia ienarrabili arte componūt
ex varijs flozib⁹ fauū cōdūt. textisq̄ ceris in
mimeraple casta replēt̄ exercitiū z reges hñt̄
ꝑ̄lia mouēt. fumū fugiūt. tumultu exasperā-
tur. has pleriq̄ experti sunt nasci de boue
z cadauerib⁹. nā p̄ his creādis vituloz oculi
soz carnes verberant̄. vt ex putrefacto cruo-
re v̄mes creent̄. que postea efficiunt̄ apes.
p̄p̄te tñ apes vocant̄ orze de bob⁹. sicut cra-
brones de equis. fuci de multis. vespe de asi-
nis. **Dia.** in ca. de melle inq̄t. mel est ros cele-
stis. quē apes colligūt.

¶ **Musca** apud oēs nota est. **ꝑi.** musca ex
greco venit sicut z mus. hec sicut z apes ne-
cate in aqua aliquoties post. i. hore spactuz
reutuscūt. reperit̄ alia species musce q̄ vo-
cat̄ cinomia apud grecos. z est musca cania
nā cinos grece canis v̄ vocat̄.

¶ **Anguentū de castoreo** fm̄ eundē in capi. de
spasmo. ꝑ. pipis nigri. castorei. euforib⁹ añ.
ʒ. ij. puretri. costi amari. ana ʒ. ij. costum re-
soluatur in. ʒ. iij. vini albi p̄ vnam diez et no-
ctem in crastino addat̄. ʒ. iiii. olei. z bulliant̄
vsq̄ ad cōsumptionē vini. z postea addatur
pulueres. z fiat vnguentū.

¶ **Istud vnguentū** apud nos nō est in vsu.
verū fm̄ intentionē cōpositoris est exptuz in
illa materia. ip̄e ꝑo in principio non dicit q̄
istud sit vnguentū de castoreo. imo in fine ei⁹
descriptionis ait. z fiat vnguentum. qd̄ ego
voco vnguentū castorinū.

Anguentum ebulinū. fm eundē in capitulo. de dolore uncturā. ꝑ. folioꝝ ebuli. m. iij. coquātur in aqua viui. deinde extrahantur ꝛ conterantur sicut si deberent comedi: pistentur in mortario. ꝛ tunc modicū arumgie pozci vlt butiri de maio: ꝛ flores genestre misceantur ꝛ per medium panni linei extrahātur ꝛ erit vnguentū optimū in causa frigida: sicut ego probaui in vno podagricoz sciatico pingui valde: nec valuit sibi aliquid aliud.

¶ Istud vnguentū nō est in vsu. tñ fm itentionē cōpositoris ē mirabile i illa materia.

¶ Ebulus auteꝝ est species sambuci. vnde versus. Sambuc⁹ est actus: sed ebulus est cameactis. de quo Serap. in capt. de ebulo de vtraqꝝ loq̄tur. ꝛ ibi d̄scribit de forma ipsorū dicens qꝫ illa species q̄ dicitur cameactis est minor prima: ꝛ habet ramos magis herbe pertinctes quadratos in quib⁹ sunt multiti nodi: ꝛ folia inuiceꝝ distantia in singulis nodis similia folijs amigdale in sūmitatib⁹ suis: nisi quia habz venas: ꝛ sūt lōgiora. ets habētia grauē odorem: ꝛ in sūmitatibus ramorū sunt capitella seu corone siles corone supradicte sp̄ei. ꝛ flos silr. ꝛ habet radicē longā in grossitudine digiti: ꝛ apud nos in vjjs ac in multis locis nascitur: ꝛ vocant ipsum rustici loxer.

Anguentū quercinum ibidem. ꝑ. visci quercini rubei mimous: ebuli ꝛ mediant: corticis sambuci. ana. ꝛ. s. coquantur in aqua. camomellina: ꝛ fiat vnguentum quercinū. est enī secretissimum.

¶ Istud vnguentum non est in vsu.

¶ Viscus autē quercinus fm Serap. ex actiuitate Dia. Mellior ex eo est nouus q̄ est similis in colore suo porris exteri⁹ vero sub rubeus sine asperitate: ꝛ sine fureitate: ꝛ fit ex fructu rotundo q̄ nascit in arboꝝ glādiū. idem Serap. dicit. reperit autē in arboꝝ maloz ꝛ piroꝝ: ꝛ alijs multis arboribus. ego vero vidi predictū fructuz q̄ est in grossitudine ciceris: ꝛ parū plus. etiaz sunt ex hoibus qui dixerūt qꝫ inuenit alqñ eius fructus in magnitudine piri parū: ꝛ aliquādo in magnitudine ciceris: sed parū plus ꝛ diuersorū locoꝝ varietatē: ꝛ nascit sup quercū cutus folia sunt citrina lōgiora ꝛ paruiora: ꝛ inuenit in hispania. cōpositor: i fine descriptiōis istius vnguenti ait: ꝛ tamē loco vlt sci quercini pōt ponit viscus alteri⁹ arboris ꝛ quoddā viride inter rāmos arboris nascēt ꝛ per totū annū est viride. ꝛ habet baccas ꝛ grana sicut folatru: ꝛ folia tāta qualia crasula maioꝝ: sed sunt stri ctoꝝ: ꝛ valet in oī

gutta fomēata ꝛ emplata ꝛ inuncta vt satꝝ vidi ꝛ viscus quercinus est optimus in epistensia: ꝛ vocatur ab Auic. sc̄docañ. capt. de coralis lignum crucis.

Anguentū de euforbio. sc̄d̄m Petrum de tuf signana in capitulo de paralcs tremore torura ꝛ spāsmo ex repletide. Recipe olei antiqui multum lb. i. cere rubei. ꝛ. iij. liquefiat cera cum oleo ad ignem: ꝛ projiciantur desuper euforbij. ꝛ. i. castorei. ꝛ. s. fiat vnguentum hoc enim mirabile est in passionib⁹ neruorum: apud nos in vsu est.

Anguentū de corticib⁹ castanearū fm Bartholome. montagna. in suo antidotario. ꝑ. olei de mastice. lb. i. olei mirrini: citomozum ana. ꝛ. vi. mastice: acarie: sanguinis dracoꝝis. ana. ꝛ. i. coralloꝝum rubeoꝝū. ꝛ. i. charabe: terre sigillate ana. ꝛ. i. corticuz castanearum: scorie ferri preparate: videlicet in acetoz: vt ostensum fuit ana. ꝛ. ii. s. resine scilz ptini. ꝛ. i. cere quātū sufficit ꝛ fiat vnguentum

¶ Istud vnguentū nō ē i vsu: maxie apd nos.

¶ Castanea est fruct⁹ oib⁹ satꝝ not⁹. Sera. de castanea ꝛ glande in vno ca. loquit. apd Auic. de castanea nō inuenit capi. immo de ipsa loquit in ca. de glāde. glans enim generale est vocabuluz ad plures fruct⁹ sicut ad castaneas nuces ꝛc. vnde nucē dicim⁹ iuglādem quasi iouis glāde: cui est dicata. Petr⁹ de crescen. in lib. v. in ca. de natura arborū ꝛ de vtilitate fructū ipsorum inquit. Castanea est arbor nota: ꝛ earū quedā domestice quedā siluestres. ꝛ domestice quedā mediores fruct⁹ faciētes. q̄ castanee dicunt: ꝛ q̄dam faciunt fruct⁹ valde grossos: quos Mediolanēses marones vocāt vulgariter.

Anguentū ꝑ vermib⁹. ibidē. ꝑ. succi psicarie: absinthij: abrotani: centauree minoris: mastice: folioꝝ psici: folioꝝ lupinoꝝ: radicū ebuli: corticū granatoꝝ añ. ꝛ. i. porroꝝ non trāplantatoꝝ: sunt porridici purtilli. ꝛ. ii. nasturc ij aq̄ticti. lb. i. aceti fortissimi. ꝛ. iii. cere quātū sufficit. fiat vnguentum.

¶ Istud vnguentū est in vsu: tñ non valde. idē cōpositor describit duas alias descriptiōnes sed hāc opinant esse nobilioꝝ alijs.

¶ Psilicarta fm Alico. ē herba sc̄e marie: cui⁹ folia sūt silia folijs psicoꝝ: nascēs iuxta hortos: et⁹ sp̄es due sūt: quaz vna in medio filioꝝ hzmāculā fuscā: alia nō ē abqꝝ macula: sed prima ꝛ melioꝝ est quaz psicartam cum sigillo vocant.

¶ Malū terre est ciclamē aut buchoz: marie

¶ Nasturtium aquaticum. idest senation hoc apud Auicennam in secundo canonis

vocatur pupilla oculi: de nasturtio aquatico vide supra in dianasturtio.

Vnguentū de mucillaginib⁹: ibidē. ꝑ. mucillaginis: fenugreci: seminis lini altee añ. li. ꝑ. coquant donec inspissentur: z quādo coquantur semp aspgat cū aceto. deinde sumatur lib. ꝑ. merdasengi. i. litargirij z coquant in li. i. olei sisamini: lento igne. deinde proyctat super ipsuz mucillago: z proyctatur sup marmor: z malaxetur cū manu: z fiat vnguentū molificatiuū z lenitiuum.

Istud vnguentum de mucillaginib⁹ fm modernos est diaquilon: z sic sunt ex hoib⁹ qui faciūt istā descriptionē sub noie diaquilon sine gūmis: nā Matheus fil. in littera diaquilon ait. diaquilon est male scriptum: z debet dicere diaquilon. i. cōpositio facta cū succis vel mucillaginib⁹. ꝑ. rera Jo. Serap. in suo antidotario inquit: vnguentū de mucillaginib⁹. z est diaquilon idē dicit. Bētilis sup quintā cañ. Auicē. infra apparebit emplastrum diaquilon magnuz: z ibi meli⁹ ostendat.

Vnguentū pectorale ibidē. ꝑ. pinguedinis anatis: pinguedinis galine añ. ꝑ. i. ꝑ. butiri recentis. ꝑ. i. croci. ꝑ. olei violati. ꝑ. ij. cere albe. ꝑ. vij. fiat vnguentū molle quod postea lauetur duabus vicibus cum aqua ozdet tepida.

Istud vnguentū est multū in vsu: sed sūt ex hoibus qui faciūt ipsum fm istam descriptionē: z sunt ex hominib⁹ qui faciūt ipsum fm aliā descriptionē. tamen moderni doctores laudāt istā descriptionē aduungēdo in ipso mucillaginis fenugreci: z seminis lini añ. ꝑ. v. Desue in cap. de asmate habz vnā aliaz descriptionē que satis laudata est vt apparet in capitulo allegato. infra apparebit vna alta descriptio.

Vnguentū mirabile de elleboro ad tineā ibidē. ꝑ. olei laurini. ꝑ. ij. mirre ellebori albi añ. ꝑ. i. ꝑ. litargiri. ꝑ. ij. ꝑ. misce z fiat vnguentū molle.

Istud vnguentū nō est in vsu apud nos.

Ellebor⁹ fm Desue est barba asfugi fm Auerroy m. in quinto col. elleborus est condit⁹: qđ non creditur. verum multi moderni computant cōdit⁹ inter species ellebori: eo qđ stermutationē cōmouet. tamen nostri doctores nō ponunt spēs ellebori nisi duas. s. albū z nigrū qui sar⁹ noti sunt. infra in oleo de euforbio ostendam meli⁹ qđ cōdit⁹ nō est elleborus fm intentionē Desue. quando nigr⁹ nascitur apud radices arboris fructuosae sunt fruct⁹ eius soluti ut. Papias. inquit

Entrica est insula vbi abū: z ellebor⁹ ad capitis purgationem necessarium: z ponit pro elleboro antiqua parte templi que ort⁹ respicit. hec ab aliquib⁹ dicitur velar: et ab aliquibus dicitur stranudella eo qđ puluis ipsius in naribus posita stermutationem cōmouet.

Vnguentū de semperuua ibidē. ꝑ. olei violarum: olei rosarū. añ. ꝑ. i. ꝑ. pinguedinis anseris. ꝑ. vi. succi semperuue. ꝑ. iii. buluarisqz ad cōsumptionē succi: postea adde croci. ꝑ. i. z fiat vnguentum.

Istud vnguentū nō est in vsu.

Semperuua scz mator fm circa inst⁹ scđ dicitur qđ semp viridis reperit. Au. in. ij. inquit. sempuua est succutū. in ca. vero d succuto inqt. succutū dicit qđ est semperuua: z dicit qđ est species seminis mādragore: sed nō recte. qđ illud ca. de succuto est corruptū nā apud arabes est simpitū: ergo est cōsolida mator: sic si legis illd capi. de succuto apđ Au. cū ca. de simpito apđ Dia. videbis qđ idē sunt. semperuua apđ Dia. vocat atzon mai⁹ dr qđ omni tpe folia viridia habz dr z butalmon: qđ nō est. nā butalmon ē oculus bouis: aut zotalmon: aut ambrosia: qđ nō est aliud facit cap. de atzon minor: z hec est vermicularis: z ambe note sunt. atzon vero ē pprie nomē suū: qđ cōponit ab ay qđ est sp: z zob qđ est vitua. vnde sempuua dr. qđ semp folia viridia hz nascit sup regulas plurimum: z in locis quibus stercoza protecta fuere: z alibi.

Vnguentū de succo enule. ibidē. ꝑ. succi radicis cum enule. z lapacij añ. ꝑ. vi. salis niri: sar cocolle: merdasengi. id est litargirij: mastictis añ. ꝑ. v. vitrioli: alumis tament. añ. ꝑ. iii. picis nautalis vntas duas: et fiat vnguentum. butirum z terbentina dissoluantur simul. deinde cum eis incorporētur species omnes: z vltimo omnia cum succis bulliant lento igne vsqz ad consumptionem succorum: z serua.

Istud vnguentum non est in vsu.

Enula est herba omnibus nota. vide de ea in electuario de enula. Sal. nitrū scđ modernorum opinionem est sal qđ ignez accendere facit: z est sal quobōbardarij vrūtur: nascitur in muris veteribus: qđ quidaz florem parteris vocāt. liber qui dicitur butalim in tractatu scđo ponit operationē salis alchali: z est sal nitrū qđ ingredit i medicinis multis: z hoc sal vt docet ibi fit ex cinere cuiusdā herbe qđ vocat chail seu vsnen: vt apud Serapionem z est stercoza passaruz

Argentū viū inter metalla est cōputatū mortificat autē argentū viū cum salua & artem. **A**ut. in q̄rto casū. in fen. vi. de argento viuo loquit̄. dicens q̄ plurimū qui bibunt ip̄m nō ledunt̄ eo. egredif. n. cū dispositiōe sua per inferiōrē regionē &c. **N**icolaus autē florentin⁹ in lib. iij. ad vltimū inquit argētū viū interi⁹ cū sumit̄ sicut est & plurimū nullā aut parūā efficit lesionē: & per hāc causam existimauerūt quidā: q̄ argentū viuum nō sit in numero venozū: verū veritas est q̄ est venenū. immo vt dicit̄ multa venena ex eo cōficiunt̄: & si maneret in spacio sufficerent: & nō egrederef̄ velociter interficeret: vt fuit de quodā apothecario q̄ sitiēs in nocte bibit argentū viū: & mane mortuus est. & ip̄m quidē extinctū cum salua deterioris est venenositatis.

Anguētū de amilo ibidē. &c. olei sambacini. 3. i. olei violati rosati. ana. 3. i. 5. ceruse. 3. r. thuris mastice ana. 3. i. camphore. 3. i. amili. 3. r. aque rosari. 3. i. albumina duozū ouorū cere. 3. v. coquant̄ simul oleū & cera. dein de addant̄ spēs alic prope infrigidationem postea incorporent̄ simul albumina: & vltimo addant̄ bolli armeni. 3. r. diligētē agitā do cum spatula: & fiat.

Istud vnguentū nō est in vsu. **A**miluz. i. amidū. **S**al. in libro ad parthenianū inquit amillū oibus notū est: est enim q̄i medulla frumenti. nam apud nos amiluz est succus frumenti in aqua diu macerati collatus et desiccatus. amidū autē apud apothecarios nostros nō est vade in vsu: s; i partib⁹ **V**enitarū apothecarij magis vtunt̄ in faciendo quandā misturā que fit ex zuccaro albo a q̄ rosa. & amido. & hec tria bñ coquunt̄ simul addēdo si erit necessitas parū olei amigdarū dulciū recentū: & fiat inde cōfectio in morsellis: quā **V**enit̄ sanoniā vocant.

Oleuz sambacini. i. oleū q̄ fit ex florib⁹ zābac. cui⁹ descriptio in ferius apparebit.

Anguētū de terbenina ibidē. &c. pulueris serpētariae. 3. i. sarcocolle ablute. 3. ij. 5. sandarace. i. vermicis. 3. iij. tutie preparate v3. vt docet bulca sim. 3. ij. terbenine lore cum aqua fumterre li. iij. 5. cāphore. 3. 5. vnguenti de succo enule. 3. vi. misce & fiat vnguentuz

Istud vnguentū apud nos nō est in vsu. **T**erbenina lachrymū est arboris satis notū. hanc quidā vulgo largatū vocant. moder in multo cōputat̄ abiectiū inter species terbenine: eo q̄ manib⁹ cito maifcaf̄. arbor aut̄ terbenine botin dicit̄. & eius fruct⁹ granū viride. **M**artius aut̄ silaticus in littera t in

quit terbenina est gūmi arboris que vocat̄ terebintus. idē il fa g dicit̄ gūmi albottin. i. lacca. vide ergo q̄ sibi ipsi cōtradicit.

Serpētaria. i. draguntea maior seu colubina vide de ipsa in hiera hermetis.

Sarcocolla abluta. i. lota aut nutrita in aqua rosata aut in lacte. asine vel mulierum vt ostensum fuit.

Anguētuz de succo enule. i. lenis etus descriptio fuit posita super⁹ fm ipsuz.

Anguētū viride fm chirurgiā ibidē. &c. celladome. leuistici. herbe centrigalli liliifagiri. salute ana. m. 5. mirre. 3. iij. cere terbenine ana. li. i. pinguedinis anatis lib. iij. olei cōmunis lib. vij. aloes. 3. v. fiat vng.

Istud vnguentū apud nos nō est in vsu. tamē fm inrentiōe compositoris est quod dā vnguentū viride quo vtūtur chirurgici.

Lerrūgall. i. galli crista: & est quā gallitricū vocamus reperitur ex ea domesticuz & siluestre. de quo vide supra.

Anguētū de cerusa fm **B**uliel. lombardum seu placētini in antidotario. &c. ceruse. 3. v. litargurij. 3. ij. scozie argenti aur. i. draganti 3. i. terant̄ & cribellent̄ & sumat̄ cere albe. 3. i. liquefiat cū. 3. ij. olei rosati: & pijctant̄: & incorporetur medicue in mortario. remouet enim excoziationē & adustionem ignis.

Istud vnguentū est multū in vsu. sed hodierni apothecarij nō faciūt̄ ip̄s fm istaz descriptiōe. illa vero descriptio qua gñaliter vtuntur pro vnguentō de cerusa cocto: fit solum ex ceruse & olei rosati. an. p. tibus equalibus: & ambo bulliāt ad ignē leuez: & fiat ex eo pasta in magdalecombus: & vsui referuet̄ quidā addunt in ipso parū litargij: sed raro **L**eonardus de preda palea in ca. de j medicinis cōsolidatiuis ponit cerotū siue vnguentum durū de cerusa coctū cum sepo castrati istud est verum vnguentū de cerusa coctuz adiungat̄ sepuz in reliquis est idē cū descriptiōe que oibus cōiter est in vsu: & hoc satis est notū reperitur alia descriptio q̄ dicitur a multis vnguentū de cerusa crudū & a multis dicit̄ vnguentū album: & ab aliquibus dicit̄ vnguentū de biacha crudū: & ambe descriptiōes sunt in vsu sed hec descriptio infra apparebit pro vnguento albo: q̄ idem est.

Cerusa idest biacha: & est erugo plumbi apud **A**uicē. in scdo canōn. est cinis plumbi: aut alaunoch: q̄ idē est. **S**cđm circa in stās cerusa est flos plumbi siue gersa. gersa ēt fit ex succo serpentarie sicut dicit̄ fuit in vnguento martiatontis.

Vnguentū p capite puerorū cōtra grossas et cutis scabiem fm Bamaledū de villa noua in lib. ij. in. c. de scabie seu pruritu. ꝑ. butiri recētis terberine assungie galline recentis olei violati. añ. ʒ. j. cere. q. s. et fiat vngue. q̄ vnguarur caput ter in die: et post supponat foliū sicle. i. biete aut brassice. i. caulis.

Istud vnguentum est in vsu s̄ nō valde: s̄ vere a me fuit pbatū cōtra crustā et scabiem puerorū mirabiliter valere vrēdo ipso: vt docet compositor.

Vnguentū de cicuta fm Aico. floren. in libro v. in. c. de duritie splenis. ꝑ. de tota herba cicute. ʒ. vi. armoniaci dimittitur. ix. dieb⁹ in aceto. nono die buliant ad ignē donec armoniacū bene dissoluat. postea colentur p pannū fortē: et illa liqnositas iterum buliat: et addito oleo et cera fiat vnguentū. est enī potissimum cōtra omnē duritiem.

Istud vnguentū apud nos nō est in vsu. magister ꝑe. argillata in ca. de duritie splenis h̄ vnum qd̄ idē est.

Cicuta vero aut sucharā est herba satis nota. apud Dias. vocat cōios: hastas h̄z nodosas sicut maratrum folia s̄ilia ferule: sed angusta apud Aut. in. ij. cañ. vocat sucharā et inqt sic. inqt Dia. crus hui⁹ plāte est sicut cr⁹ ferule: et folia ei⁹ sunt sicut folia cucumeris. h̄ic text⁹ Aut. est corrupt⁹ qz d̄z dicere hastas h̄z nodosas sicut maratrum. folia s̄ilia ferule. sicut dicit Dia. Liber q̄ d̄z bulchasim in tractatu. ij. inqt. forma extrahēdi succum ex sucharā id est iusq̄amo. qd̄ falsum ē. nam Sera. in ca. d̄ cicuta aut sucharā sic noīatur apud medicos: s̄ arabes noīant eā scicharā vel sucharā: et sic est qz sucharā vel sucharā est cicuta. Idē Sera. in fine ei⁹ cap. inqt. et qū ponit cicuta sup testiculos puerorū non dimittit crescere eos. melior autē ex hac plāta est illa q̄ nascitur in creta: et in chioz in atrica. etiam apud nos in multis locis hec reperitur. vnde si fricaueris folia ipsius. recētia graūe odore in referūt et c.

Armonticum lacrimū seu gūmī est satis notum. Nicholus et magister Petrus argillata non ponunt dosim armoniaci: sed si ipsum facere volueris. a dde. ʒ. iiii. armoniaci: et cōfice vt ipse Aico. docet.

Vnguentū de ranis vltimū in lib. vii. in cap. de curatione dolorū iuncturaz p medicinas cōferentes a ppriate. ꝑ. ranaz fluuialitū euiscerataz et excoctataz qd̄ volueris. et laua eas nouies in aqua dulci et olla lapidea

in solo sufficētē coquatur vsqz ad cōsumptōnē vel dissolutionē carniū earz postea colentur per pānū rarū fortiter manib⁹ exprimmendo carnes earum hoc enī oleū pedibus vinctum: et iuncturis optime. cōfert etiam locis cācrofis in unctum.

Istud vnguentū apud nros doctores est in vsu. tamen nō valde: s̄ vtunf magis medici Mediolanenses: qz in ipso inueniūt mirabile experientiā in illa materia verum est qd̄ hec descriptio nō est illa q̄ in vsu est. nā Nicholus dicit qd̄ est vnguentū de ranis. infra vero dicit. hoc enī oleū pedibus inunctū: et iuncturis optime confert. ergo descriptio Nicholi reducitur ad modū olei: vel ad modum apozimatis: sed melius est fieri vnguentū de ranis. fm intentionē ꝑet. de tussignana posita apud eū in ca. de podagra sciatica et arthetica quozum hec est descriptio. ꝑ. sepi ranarū. ʒ. j. ʒ. butiri agripe. s. vnguenti de agripa. añ. ʒ. j. olei camomille: olei aneti eostim. añ. ʒ. ii. olei rosati. ʒ. iiii. vitrioli. ʒ. ii. cere albe. ʒ. i. resine. ʒ. ii. et misce fiat vnguentū: et vngatur locus. hec vero descriptio a modernis doctoribus pro vnguento magis laudata est q̄ illa Nicholi. verum infra apparebit vna alia descriptio que est magistrals et hec est illa que omnibus visatur: de qua infra.

Rana scdm quosdam est de genere piscium que satis note sunt omnibus. Ipe Nicholus in libro quarto in capitulo de speciebus serpentum facit capitulum de ranis et buffonibus et inquit. buffo est de speciebus ranarum: et rana magna a quibusdam dicta botrax: et est turpis aspectus ventrem habens latum et grossum: et cutem durissimā difficiliter penetrabilem: et color eius declinat ad citrinitatem obscuram: et oculi eius sunt valde lucentes et c. idem in capitulo de animalib⁹ aquaticis venenosis inquit: et ex eis est rana quedam rubea maligna inuadens animalia pertransientia vt mordeat ea: et si nō possit mordere insufflat ab ipsa sicut buffo insufflatione nociua. sine dubio species ranaz sunt multe: sed nō vtimur nisi quadam specie earum que moratur in paludibus: que note sunt.

Vnguentū diuinū optimū fm eundē in eodē libro in. c. de medicina gnatiua carnis. ꝑ. pinelleverbene: betomice. añ. M. j. cera nē et buliat i vno optimo alborisqz ad cōsumptionē quartē partis vini. deinde coles: et post cola

tionē sumat tota substātia dictarū herbarū
z ponat in sacculo de pāno lineo: z foriter
stringēdo premat cū torculari vñ baculis su-
p̄: a quoq̄ vas donec tota substātia herba-
rū cadat in eo. deinde recipe de tota substā-
tia herbarū z terbetine añ. ʒ. vi. cere ʒ. iij. ʒ.
iii. z pone i vase terreo nouo ad ignē dōec
dissoluant: z misceat: cū dicta substātia her-
barū: deinde supmittat masticeis. ʒ. i. z lactis
multeris. ʒ. ij. z bulliat oia sufficiēter donec
sit coctum qd̄ cognoscit q̄ modicum ex eo
proiectum in aqua frigida adheret digito
tangenti.

¶ Istud vnguentū ap̄ nos est in vsu: s̄z nō
valde. sed quātus nō sumt valde in vsu apud
nos forsan eo in alijs locis magis vtuntur.
Leonar. de s̄da palea in tractatu de neruis
in ca. de vulnerib⁹ ponit vnguentū diuini
a deo datū: z est magistrale: ibi habet vna
descriptionē: sed non est idē.

¶ Verberna seu berbena est herba q̄ apud
Dias. gerebotanū vocat: quidā vocant ipsaz
sacra herbā q̄ s̄gme. i. sanctimē antiquitus
dicebat: eo q̄ pagani in sacrificijs z oib⁹ ex-
piationibus ea vrebant hęc autē herba inde
nomē accepit q̄ sacerdotēs eā purificatio-
nib⁹ adhibere cōsueuerūt. in passionario ha-
bet q̄ sit medicus visitādo infirmū ipsaz in
manu portauerit egrotū isciēte. z dicit egro-
to qua liter habes: si eger dicit bene sanabit-
tur: z si dicit male moriet. hęc apud nos in
ciuitatib⁹ nascit. hęc quidā rustici herbam
sancti Joānis vocant: sed nō recte. Papias
berbena herba s̄gme dicit dicta quasi pu-
ra. hęc z gerebotane dicitur grece.

¶ Vnguentū de lilio siue de radice lilij in eodē
libro in cap. de sudationib⁹. s̄z radice lilij
in aqua decoctē: z optime trite. ʒ. i. incorpo-
rētur cū. ʒ. azungie recētis liquefacte: z co-
la z cum. ʒ. i. aque rosate. deinde superaddā-
tur ceruse spuluerizare. ʒ. ij. pulueris masti-
cis oliban ana. ʒ. s. cāphore. ʒ. i. z optime in
copozentur z vsui referentur.

¶ Istud vnguentū nō est in vsu: maxime ap̄
nos. Liliū planta est cuius spēs sunt multe
de qua Serap. in suo capi. loquitur.

¶ Vnguentū albū in eodē libro in capitulo. de
combustione ignis vel rei ardētis aque fer-
uentis vel olei z similitū. s̄z olei rosati. ʒ. iij.
cere albe. ʒ. ij. ceruse. q. f. ad incorporandū
z inspissandū: z i. f. addant duo albumia oui

¶ Istud vnguentū est multū in vsu. verū ē
q̄ sunt: ex hominibus qui vtuntur ipso sub
illo nomine. quidā vtuntur sub nomine v-
nguenti de biaca crudi. aut. de cerusa crudi

ad differentiā cocti: q̄ superi⁹ scripsi. Bafis
in libro de diuisionib⁹ in cap. de adustione
inquit cōfert adustioni ignis. vnguentū de
calce: z vnguentū d̄ cerusa: z magis vitumū
quod experti sum⁹. ad hoc est vnguentū al-
bum: cum est res magna plurima indiget
flebotomia ex latere diuerso aut opposito:
deinde curet cum vnguento albo volo q̄ in-
telligatur per vnguentū albus: qd̄ est factū
de cerusa: oleo rosato: z cera: z non de pluri-
bus. idem hodierni faciunt.

¶ Vnguentū de cataridib⁹ in eodem li. in ca.
de saphari tinea z alijs pustulis capitis. s̄z.
cataridaz purgata: puluerizata. ʒ. ij. sul-
fur. ʒ. s. corticū nuc. s. nuc. cōis victe caree
basilica seu regalis. ʒ. ij. sinapis: mirre ana.
ʒ. i. mellis z aceti quātū sufficit: z fiat: z tene-
atur sup locū p̄ vñ diē. postea eo amoto su-
perponant folia sicle. i. blete vel caulium.

¶ Istud vnguentū nō est in vsu apud nos
Siliber. de anglia in cap. de paraleli habet
idem: sed nō est oino simile. hoc vnguentū
fm̄ intentionē Dini florentini est vnguentū
alhariel. hęc intētionē h̄nt hodierni chirur-
gici: z ei⁹ descriptionē describit Mes. in suo
antidoto: de quo vide supra:

¶ Cantarides fm̄ Nicolai sunt musce viri-
des: quātū ortus est in frumentis ac alijs
locis fm̄ intētionē cōposito: debēt esse pur-
gate. v. 3. a malitia sua. Diasco. inquit. can-
tarides virtutē habent putrefactiua: sunt au-
tem bone ad repositionem in triticea segete
colligūt: que misse in vase fictili: z desuper
ligato pannō imponūtur supra cacabuz vbi
acetum buliat vt vapore aceti bulētis cedē
in luse necentur: que postea lino inferūtur
vel in vase non picato. idest vitreato repo-
nuntur. meliores autem sunt varie grosse z
longiores: que super testaz posite combuste
virtutem habent scripticam. Liber qui dicitur
bulchasin. idest seruitor in tractatu ter-
tio docet formam colligendi cantarides: z
reponēdi eas. sed eius forma non est vt do-
cet Diasco. ipse vero loco aceti ponit oleum
vetus Moderni vero ponūt acetū z nō oleū

¶ Vnguentum de plumbo fm̄ Leonardum de
preda palea Paduanensem in capitulo de
herisipilla: Recipe plumbi vsti cum sulphu-
re fm̄ seruitorem vinctas duas: litargiri. ʒ.
ii. ceruse: antimonij. ana. ʒ. i. olei rosati quā-
tum sufficit. fiat vnguentū molle.

¶ Istud vnguentum est in vsu. maxime fm̄
illam descriptionem. Idem in capi. de cura
canceri habet idem. idem in cap. de vicrib⁹

ambulatius hz idem. Sz vtraq; ab isto dīr: Plūbū vero apud Aui. vocat alaunoch; z al habar. vstū xō cū sulfure fm seruitore supe- rius in quadā sief ostendī.

Anguētū de litargiro fm eū in ca. de pruna z igne persico. ꝑ. pulueris litargiri. ꝑ. ii. ce ruse. i. biache. ꝑ. 5. olei ro. z aceti aſi. quātum sufficit: fiat vnguētū in catia decoctum ad ignem: sz melius adhuc est vt fiat in morta- rio sine decoctione.

¶ Istud vnguētū est in vſu: maxime fm istā descriptionē. ꝑ. argillata in p̄io ca. de fle- gmone hz idē. z est simile: nisi q; deficit ace- tum. Ra f in. vii. Alimā. in ca. de his q; vlce- ra cōsolidāt: z in vlcerib; multā hūitibus hu- morositatē carnē generāt: z ipſor; remouēt humorositatē. hz idē: sz nō est in vſu. idē hz Sultelmus placentinus.

¶ Litargiriū fm Dia. est scoria argētī. idēz est fm Pl. et v̄o species sunt multe: q; q; dā species ei; est q; fit ex plūbo: z q; dāz fit ex argēto: z q; dā fit ex auro: z q; dā ex eis est ni- gri coloris: z q; dā aure: quequidē melior est ceteris. nā vnguēta q; fiūt ex tali litargirio declināt ad albedinē: z sunt nobilissime bo- nitatis: sed si litargiriū fuerit nigrū aut ha- bens in se aliqd; plūbi erit vnguētū qd; fiet ex eo nigrū z turpe: hoc est satis notum.

Anguētū diabutionē ibidē. ꝑ. minū z indicuz z terrā nigrā: de qb; trib; pingūt pictores. ana. ꝑ. 5. olei. ꝑ. iii. salis cōmunis bene pista- ti. ꝑ. ii. pone hec omnia ad ignē in catia lēto igne semp; spatula agitādo. z de coquant; do nec ad formā quam us v̄re ducatur: z max- ime ad formam ceroti.

¶ Istud vnguētum diabutionē non est in vſu. Aui. in lib. iiii. in fen. ii. in capl. de cura- tione prune z ignis persici. in fine capituli inq; cū ergo q̄escit inflāmatio: z remanēt vl- cera iurent cū eis q; sūt sicut emplastra de merdasengi. i. d; litargirio et emplastra dia- buticaron. Aui. ibi nō ponit descriptionē sz solum de ipſo loq; tur: z si facere ipſum volue- ris descriptionem habebis.

¶ Minū est res rubea q; pictores vtuntur. Salte. in lib. ad parthe nianū inq; armenia- nū vl; minū optimū dicitur qd; est leue equa- le ceruleū frāgibile sine lapidib; vires hab; z erifocolle. hoc ap̄d Dia. vocat armenū. nāz ibi Dia. dicit idē qd; dixit Sal. sed Simō nō cognouit ipſum.

¶ Endicū siue indicū est qdā res q̄vtuntur pictores ad pinguedū colorē turchinum: et eius color tēdit q̄si ad celestē. Pictores de ipſo habēt cognitionē: q; eo vtuntur. et hoc

notum est et fit de flore culusdā herbe q; ara- bice dīr nil. quo panis tīgūtur. Macer vocat ipſum ofatum. Satis a grec; est vulgo gual- do vocatus. Nō modicū q̄stum prebens tin- ctioib; herba. Moderni existimāt ipm esse verum gualdū seu telassam: z est herba cuz qua tingitur blauctum.

¶ Anguentum mirabile de cācris fluuialib;. fm eundē in cap. de cura cācri. ꝑ. de cineribus cācroz fluuialū recētū et clumia auri: z de aqua solatri qd; sufficit fiat vnguētū popri me ducēdo in mortario de plūbo cū pistello aut super tabulam plumbeam.

¶ Istud vnguētū nō est in vſu. Lācri max- ime fluuiales noti sunt. Liber qui dīr bulca- sim. id est seruitor in tractatu tertio: ponit formā cōburēdi fartas. i. cācroz: z ait accipe cācroz fluuiales viuos q̄si sol fuerit i signo arietis. xiii. de mēsis intelligo lunaris: et po- ne in furno panis quousq; comburātur: z nō conuertantur in cinerem.

¶ Clumia auri. fm Aui. melior est illa q; au- rea est vt cincinus glaciei cineritij coloris re- cens: z laminosa grossior. Sultel. lombar. inquit clumia auri est supfluitas q; adheret pa- rietibus vasi in quo purificat argentū. vltio fit clumia ex ere: z marchesita est sicut clu- mia auri.

¶ Anguentū de dragantibus fm eundē i ca. de medicinis factētib; nasci carnē. ꝑ. dragā- ti. ꝑ. 5. z ponatur ad mollificandū in aqua ca- lida ad tantā quātitatē vt reduci possit ad formā colle. nam istud vnguētū est valde conglutinātū: z si vis potes addere de san- guine dracontis z sarcocolle ana parum.

¶ Istud vnguētū non est in vſu fm inten- tionem luminis malelucētis. hoc vnguētū non reperitur ab auctoribus.

¶ Dragantū gumma est que apud Diasco. vocatur dragagantū: sed apud Ser. draga- gantum. Pl. ait dragagantū e spine albe ra- dice multum plantata apud medos z cauca- sum nascitur. eligendū est dragantū albu z limpidum z lucidum z dulcet leue. hoc satis est notum.

¶ Anguentum incarnatū fm eundē ex auctori- tate Esculapij primi medici bonuz in capl. de incarnatiuis in generali. ꝑ. herbe dicte litij. q; herba est tante pprietatis q; cecatis pullis arūdines tangunt oculos cum dictis folijs: z factū cū dicta herba reuidere. z di- cta herba reducat ad formā pulueris: z resi- ne pini. ana. ꝑ. ii. olei z cere quantū sufficit z fiat vnguētū: quoniam est mirabile.

¶ Istud vnguētū non est in vſu: sed fm in

tionem. Leo. est ex auc. Esculapij pimi
medici: qd valet mirabiliter in illa materia:
z est certu q Esculapius primus medicus fu-
it inuentor medicine vt existimant hodierni.
Ibid. inquit medicine aut artus auctor ac re-
pertor apud grecos phibet appollo. hanc fi-
lius eius esculapius laude z ope ampliauit
sed postq fulminis ictu. Esculapius interijt:
interdicta fertur mededi cura: ars simul cu z
auctore defecit. Latuitq p annos pene qui-
gentos vsq ad tpus artaxerxis regis persa-
rum: tuc eas reuocauit ad lucē Hippocrates
Asclepio patre genitus in insula coho.

Litium apud Moder. fit ex succo fructus
arboris q darisaiya dicitur. quida hanc vocat bu-
glaz sicut Wat. fil. in littera p qui ait. puluis
bugie. i. puluis de radice arboris berberis ip-
se Leonar. in cap. de vndimia inqt. Litium
est succus fructus cornastrelli: de ipso vero
vide supra in descriptione pillularum lucis mi-
nozum vbi melius fuit ostensum.

Anguentum de floribus salicis fm eundē in. c.
de incarnatiuis in generali. s. florū salicis
vel succi folioz ipsius. 3. ij. lachrymi vel ter-
bentine loco eius. 3. ii. aspalci: vernicis humi-
de ana. 3. i. colofonte. i. picis grece. 3. ij. olei
z cere. q. s. z fiat vnguentum.

Istud vnguentum non est in vsu. Salix au-
tem est arbor q in aquosis locis semp nascit
vt est notum oibus Sera. in cap. de salice: di-
cit q flos z rosa ipsius administrant ab omi-
bus medicis in vnguentis desiccatiuis. Ibid.
ait. salix dicta q celeriter saltat hoc est velo-
citer crescat arbor: leta vitibus habilis vin-
cendis Aut. in. ij. cañ. tria de ipso facit cap.
vnu sub nomie ata: z ibi dicit q est algarab
dicta in cap. de gami. aliud cap. facit de ga-
rab qd est salix vel spes eius: z aliud sub no-
mine salicis. hec apud grecos ita vocat. Cir-
ca in stas ait. salix cortex z flores z folia vsut
medicne cōpetunt. Petrus de crescē. dicit
salix est arbor nota sic dicta eo qz eius plan-
ta in altum salt. Plinius salicis fructus an-
te maturitatem in arenam abit.

Lachrymū. i. lachrymū arboris balsami-
nam ipse Leonar. in cap. de fistulis ait olei
viti seu lachrymū: qd idem est vel terbentine
loco lachryme sine dubio fm intentionē com-
positoris lachrymū est opobalsamū: quia ip-
se dicit q loco eius ponitur terbentina vt fa-
ciunt multi alij.

Anguentum de pulegio ibidē. s. succi pulegi-
montani: succi calameti: succi centauree: v-
pul. istoz. añ. 3. j. olei mirrini z cere quantum
sufficit z fiat.

Istud vnguentum non est in vsu. Pulegiū
herba est satis nota maxime pulegiū cōmu-
ne. i. pulegiū regale. Irido. inquit. pulegiū
apud indos pipere p̄ciosius est. Circa in stas
ait. pulegiū in tempore floz colligit p annū
seruatur. folia cū floribus abiectis stipitib⁹
in medicina ponunt. glicontū etiā ē pulegiū
Anguentum de centaurea: fm eundē in cap. de
medicinis solidatiuis. s. centauree mino-
ris. 3. i. aristo. lon. 3. v. vene tinctoz. i. rubee
tinctoz z lacce añ. 3. ij. terbentine. 3. j. olei ma-
sticis. i. cere. q. s. fiat vnguentum.

Istud vnguentum non est in vsu. Centau-
rea vero herba est nota. Jo. angli. in cap. de
fluxu ventris ponit versus de cetaurea q ip-
sa optime valet in emorroidibus.

Cetaurea iuuat nervos pectusqz scdm. id ē
scdmam. Eijcit z vulnus solidat visuz melt-
orat. Incisas carnes radix cōtrita reducit.
Tussibus atqz scirvalz multebita ducit. Si
desicceat post bñ puluerizet. Stringit emor-
roidas oleo si cōmiceat. Pli. inquit centau-
rea hac dicitur curat kiron cū herculis except⁹
hospitio pertranti arma sagitta ei excidisset
in pedē. quare aliqui chiromō appellāt alia
est centaurea maior: s. ista non est nota nec
fuit nota tpe macri. nam macer inqt. sunt cē-
tauree spes maiorz minorz vt supradicte
dixit de pluribus herbis: s. qz p paucas spe-
cies est cognita maior hac p̄mittēs vites
narrabo minoris: quā notā coctis credo vul-
garib⁹ ipsis: apud nos in locis aquis nascit.
Anguentum citrinū ibidē. s. terbentine. 3. ij. ce-
ruse. 3. j. olei mirrini. 3. ij. argenti viui cū sali-
ua extrincti. 3. 5. cere. q. s. z fiat vnguentum in
mortario sine igne propter argentum viuū
ne saliat.

Istud vnguentum est in vsu: sed sunt ex ho-
minibus qui componūt p alium modū. dicit
aut citrinū: qz color eius efficit citrin⁹. Su-
lombard. hz idem: sed nō est in vsu: inuenitur
aliud vnguentum dictū citrinū: qz coquitur in
pomo citrino: sed hoc nō hz colorē citrinū:
immo eius color tendit ad albedinē: cui⁹ vn-
guētū descriptio supius ostēsa fuit: infra ap-
parebit vna alia descriptio que generaliter
vsu venit zc.

Anguentum de hedera fm eum in cap. de cō-
bustione ignis vel aque vel olei. s. granoz
z folioz hedere z pistentur peroptime et
extrahatur succ⁹ olei cōmunis añ. ptes equa-
les: cere albe quātuz sufficit: omnia in simul
decoquantur vsqz ad consumptionem succi:
et postea picciatur supra acetum albū z ma-
laxetur illud vnguentum.

Istud vnguentū nō est in vsu. Hedera apud Aut. in .ij. cano. vocat cissus: et sunt eius species tres scilicet nigra alba et rubea. et omnes sunt acres stipitice: et vna quidē species eius est quod dicitur quod noiatur laudanum: et cissus quidem in radice est laudanum aut aliud. ambo enim sunt propinquarū descriptionū. Sera. de hedera loquitur in cap. de volubili in fine cuiusdem capituli inquit. edē. i. laudanū colligitur ex vna specie cissus et nominatur laudanum apud Dia. hedera vocat cissos: et dicit quod multe sunt species: scilicet tria sunt genera. scilicet alba nigra et elix. Hec ab Auice. dicitur rubea alba vero semen affert album nigrum aut croceū quam multi dionisiam vocant. elix. sō nō hōz semen ibi a Dia. confunditur sermo de hedera volubili ipoquistidos et laudano ex quo videtur textus falsus. volubili nam ipoquistidos non est hedera: nec est species eius. unde Serapionem. de ipoquistidos separatū cap. facit. et illud quod dicit Dias. in cap. de cissos. idem dicit Serap. ex auctoritate ipsius in cap. de ipoquistidos. et sic si bene consideretur videbitur quod ille textus. Dia. est corruptus. Gal. in septimo simplicium inquit cissus vel laudanum infra ait. cissus vel hedera Idem in lib. ad prentanum inquit. Hedera nascitur in diuersis arboribus partibus vel petris vel in terra. Isidorus hedera dicta quod arboribus reptando adhaereat. dicit etiam hedera: quod libenter a capris editur. vel dicitur hedera eo quod hedis lactis abundantia in escā teneris prebeat.

Anguentū de vitro sicut eundem in cap. de eradicatione vestigio: um. s. vnum colū angie stare vitri albi: et accendat in igne et tinguat noues in succo limonum: et hoc facto vitruū subtilissime tere: et loco ipsius valz spuma vitri. et est melius si haberi potest. si autem non potest accipite supra dictū vitruū. 3. ij. pulueris sandaloz alborum et pul. cristalli añ. 3. s. et duo omnia sup. pfidum. i. lapidē quēdam sic vocatum bene ducant cum aqua limonū: donec tu scias vnguentū extendibile sup. locū quando volueris extendere.

Istud vnguentum non est in vsu. Solum vnum angie stare dicitur vulgari nomine: sed a latinis dicitur infusa. et hic est sermo venetorum et astantium regionum.

Atrū maxie albū est laudabile: sicut Aut. vitrum est inter lapides sicut stultus inter homines. species aut vitri sunt multe nam est vitrum album: rubeum citrinū: virtute et azurinum: sed nobilior cunctis est. illud quod colorem habet album.

Anguentū de sandaracha mirabile: sicut eundem in cap. de cura vulnerū. s. cere albe. 3. iij. terbentine lote. 3. viij. masticeis. 3. i. s. sandarache sarcocolle: thuris. ana. 3. vij. misce et fiat vnguentū malaxando in forti aceto: vel in bono vino montano albo. et habeas ipsum pro secreto quod bonā operationē facit in omnibus membris carnis: et in nervosis.

Istud vnguentū non est in vsu. sed Leonar. habuit ipsum pro secreto.

Sandaracha sicut Dia. in eisdem locis nascitur in quibus aurū pigmentū eligēda quoque est quod calore est ruffa valde et facile teribilis mūda colorē cinabry habens. hanc multi greci crediderunt esse aurū pigmentū: rubeū: scilicet non recte. nam apud arabes sandaracha ē verum: et idem apud moder. sicut Serap. in cap. de vernice ait. sandarax. i. vernix. sicut Joā. angl. in cap. de reumate ait. vernix quod vocat sandaracha penultima gēti producta: quia ipsa breuiata vel correpta tūc est idē quod auripigmentum. vniuersus est sandaracha vernix medicorum non tinctor. Sandaracha. scilicet auripigmentum rubeum vel citrinū: quia color citrinus aliquando vocatur rubeus apud grecos: scilicet non recte ut dictum fuit.

Anguentū de vulpe: sicut eundem in ca. vt supra videlicet in ca. de cura vulnerū. s. olei sunt peri terbentine sublimate añ. 3. vi. assungite porci. 3. ij. piretri: gētane. pipis lon. bacca et lauri aristologie. s. rotunde: castorei: mirre: salis añ. 3. ij. adipis vrsi: adipis gatti: adipis tassi: mellis crudi: cere rubea ana. 3. ij. armoniaci: a sse: fetide: galbani serapini: olei petrolei añ. 3. s. eufozbiij nigelle: sinapis laudant: masticeis: olei. s. cōmuni añ. 3. i. s. omnia suo modo terant et ponantur in vulpe ad ignē et coquantur bene donec vulpes bene cōsumpta sit cum omnibus supra dictis reb' et fac vnguentū sicut artem ex ingenio mirabile.

Istud vnguentū apud apothecarios Modder. sicut papiēse nō est in vsu: scilicet mediolanēses vtunt ipso magister pē. arg. i. c. de podagra siue gurta frigida ponit vnguentū de vulpe ipsi' Med. s. vulpe itegra itertorib' euullis et pone in vase cū aqua calida vino et oleo: et vltra hoc pone in isto vase saluā rozē martinū tūmperū anetū organūz ma tozanā. oia ista bullāt vsqz ad vini cōsumptōez et aqz et tūm qz caro vulpis ab osse sepef: et postea i cocleari exprimat et colet: et ex ista colatura fiat vng. hec dicitur scrip. mgf' pē. vt eē oleū vulpinū quod dicitur mēte mel. sicut apud nos aliud ē vng. de vulpe aliud est oleū vulpinū vtz quāda sapiētes dixerūt quod si ad dat in illa collatura cere quāritas cōueniens

potest dicitur vnguentum de vulpe.

Vulpes apud arabes vocatur thaleb. **A.** in. ii. cañ. narrat virtutē suā dicens q̄ qñ vulpes coquuntur in aqua embrocatur iunctu re dolorose ex ea cōfertur vehemēter etc.

Vnguentum mirabile quod vocatur irinum propter colorem irini sicut est in ca. de vlcētib⁹ virulētib⁹. s. olei irini. i. facti de folijs liliorum celestium. 3. ij. ponatur dictū oleū in bacili bene terfo r mūdo deinde recipe salis armoniaci 3. j. s. r frica tādiu in oleo donec illud oleū remaneat celestis coloris: deinde recipe resine pini et terbētine añ. 3. j. pul. Indici. 3. s. et cere. q. s. et fiat vnguentū.

Istud vnguentū non est in vsu: infra appēbit aliud vnguentū quod vocatur de treos. s. istud fit ex puluere radicis treos de quā infra.

Vnguentum de minio: sicut est argillatā in. c. j. de slegmone. s. minij. 3. j. olei rosa. vel mirtim sicut quem vis. 3. ij. sicut est itatē quam vis facere misceatur omnia in cazola r bulliāt ad ignē cū paruo et lento igne vsq; ad consumptionē olei et temp misce cū spatula ne aduratur fiat vnguentum in bona forma.

Istud vnguentū non est in vsu apud chirurgicos ac altos. Leonar. de p̄da palea i. c. de medicinis cōsolidatiuis ponit cerotū de minio: r est idem.

Miniū sicut apud Aul. in. ij. cañ. vocat sicut g. Sera. vero vocat sicut minij r inqt. asfren gl. i. minij. Alexander paulas r alchindus dicit q̄ sicut est azarō: r alij dicit q̄ est asfgr: r fit ex plūbo quā ponitur in igne r fiat et fit rubēū est: pictozes eo multum vtūtur.

Vnguentū de treos: sicut est in ca. de medicinis facientib⁹ nasci carnē. s. septi vaccini. 3. vj. olei rosa. 3. ii. cere. 3. ii. radicū treos. 3. j. thuris: mastice: sarcocole: aloes. s. succotrinari r stologie. s. rotūde. añ. 3. j. terbentine. 3. ii. et fiat vnguentum.

Istud vnguentū non est in vsu. Barth. mōtagna. in suo antidotario h̄z idē Leonar. de p̄da palea in ca. alleg. h̄z vnguentū irinum: quod ē factū de oleo irino facto de floribus liliorum celestium.

Treos vero est radix lilij celestis. Serap. in cap. de lito inqt. q̄ h̄z stipitē sup quē flos h̄ns colores diuersos: r sunt albus citrinus purpure⁹ r celestis: r propter diuersitatē istorū colorū noiatur treos. i. arcus demonis. s. ab illo arcu demonis quod apparet in aere tpe pluuioso: r h̄z radices. duras nodosas quā h̄nt odorem bonum: r hec satis est nota.

Vnguentū gr̄a dei sicut est ibidē valet i. c. de medicinis facientib⁹ nasci carnē. s. cere

albe r sine. s. pini armo. añ. 3. vj. terbētine. 3. ij. galbani olibāi mastice: mirre clare añ. 3. s. aristologie rotūde. 3. ii. teranda teratur et infundant in vino in quō decocta fuerit betonice verbū: cōsolide maioris: r minoris: centauree: pipinelle: iperico herbe gr̄a dei bau ticeañ. **M.** j. r postea extrahant r malaxēt cū lacte mulieris. hoc vnguentū generat carnē et cōsolidat. et est cōe ad oīa vulnera.

Istud vnguentū generaliter est in vsu: sed modernū non cōponūt sicut sicut istā descriptionē. illa vero descriptio quā vtuntē magis quā ab auctorib⁹ non reperit sicut hodiernū chirurgici mirabunt istā descriptionē laudāt: quia mirabilis generat carnē r cōsolidat: r est cōe ad omnia vulnera. fascicul⁹ medicine in sua anatomia habet idem: sed non est simile et talis diuersitas inter multos est in hoc vnguento. nam quidam dicunt quod dicitur gratia dei. i. a deo datū. alij dicunt quod dicitur gratia dei: a quadā herba que gr̄a dei vocatur quā eius cōpositionem intrat: cuius formā infra ostendā. r sine dubio est cōsonū quod debeat dicitur vnguentū gratia dei: ab illa herba quā recipit vt dicitur vnguentū de litargirio a litargirio quod recipit dicitur. r sic de singulis. sed quia hec descriptio in vsu non est valde. hoc aduenit quia pauci inuenerūt eius descriptionem infra vero apparebit alia descriptio que ē magis talis. hoc vnguentum apud quosdā dicitur vnguentum ceraseos.

Herba gratia dei apud moder. herbatlicos vulgo sic est vocata: r est herba cui⁹ lōgitudine est vntus palmi: aut par. plus. folia h̄z similia yfopo. florem habet inter folia perusi: cuius color tendit debet coloribus ab album et purpureum: sicut herba que dicitur volubilis que in vineis nascitur. radices h̄z parua r pauca. apud nos in pratis valde abundat: cognoscitur: propter saporem foliorum nam folia ipsius habent amaritudinem pro ut centaurea minor aut par. plus.

Vnguentum de climia sicut eundem in capitulo de medicinis cicatrizzatiuis. s. climie aduste colcotar adusti. añ. 3. ii. ceruse litargirij. ana. 3. iiii. puluerizentur: et cū oleo mirrino et aceto vini granatorum r vino stiptico. i. fortimisceantur r fiat vnguentū.

Istud vnguentū non est in vsu. **C**limia vero sicut modernos est res sicut fuligo quā adheret superiorib⁹ partib⁹ fornacis i depuratōe auris: et tunc dicitur climia auri vel argenti: tunc dicitur climia argenti vel alioy. r modum eius adustionis docet iher qui dicit bulchamim in primo tractatu.

Colcotar est vitriolū citrinum. Gal. in li. secretorū in cap. ad oēs egritudines dicit q̄ est atramētū albū. ergo est visū multū lau dāri. Hi. in cap. de vermibus inq̄t h̄mis jest aīal q̄d plerūq̄ de carne. vel de ligno: v̄ de quacūq̄ re terrena citriolū albū s̄ nō recte Johā. angli. in cap. de vlcērib⁹ ⁊ vulnerib⁹ nali ait colcotar. i. atramētū citrinū: ⁊ ita dī cit. Aui. in cap. de atramēto. nos vero loco eius vitriolum viride generaliter. aut vitriolum romanum: ponimus.

Vnguētū de vermib⁹ incarnatiūū fm eūdeꝝ in cap. de medicinis incarnatiūū. s̄. v̄rius q̄d cōsolide pillofellevtriusq̄ plantagis añ. M. j. vermūū terrestū. 3. vi. terant oīa ⁊ ponant in lib. j. 5. olet cōis p̄ septē dies: deīde bullāt modicū ⁊ colet ⁊ expūmaf: ⁊ tūc ad dat̄ septi aricini mūdāri lib. j. picis naualis 3. vi. pi. grece. 3. iii. armonia ci galbā. oppo ponaci. terbentine ana. 3. j. thuris masticis. ana. 3. 5. dissoluantur gummi: in aceto ⁊ fiat vnguentum: q̄d mirabiliter valet.

Istud vnguētū nō est in vsu. **H**ermes. f. terrestres ne v̄llo cōcubitu gignit. s̄ nōmē q̄d ⁊ de ouis nascūtū v̄l scripto: sunt auteꝝ vermes aut terre: aut aq̄ aut aeris: aut car nium: aut frōdiū: aut lignorū: aut vestimēto rum. Quāta admiratio ē q̄ in corpore hu mano gñant lūbrici lōgitudinis duodecim brachiorū: ⁊ isti vermes ap̄d q̄sdā vocātū fo leapiscis Sera. de h̄mib⁹ duo fecit ca. vnū de lūbricis terrestrib⁹ vbi dicit ilcūl vel lū brici terrei. aliud de vermibus v̄l v̄l q̄s dī cit esse vermiculos puos: q̄ qñ tanguntur in uolūt̄ seipos ⁊ sunt virides Aui. in. ij. cañ. vocat ipos charathi: ⁊ sūt lūbrici terrestres Leonar. de p̄da palea. in ca. de medicis ⁊ fo lidatiūū inq̄t puluis vene terre. i. lūbrici terrestris hi satis noti sunt.

Pillofella herba est satis nota. s̄: aut̄ pil losela p̄pter abūdantiam pilloꝝ quos in fo lijs h̄z. ego nō inueni auctore auctenticum q̄ de ipsa sp̄ale faceret cap. s̄ ap̄d moder. pil losela ē herba nascēs in loc̄ lapidosis siccis cū folijs q̄ expādunt sup̄ faciē terre: ⁊ super ipsa folia h̄z pillos abvno latere: ⁊ ab alio cū flore rubeo. hec a multis dū est recēs cōme dit existimauerūt q̄dā q̄ hec fit q̄ Aui. in. ij. cañ. vocāt fistulē: s̄ nō approbo.

Vnguētū de matrisilua fm eūdeꝝ in ca. s̄ fra ctura cranei. f. ossis capitis. s̄. ex matrisilua recēt: ⁊ fac ipsam bullire in vino vsq̄ ad cō sumptionē medietatis: deīde coletur: ⁊ in ipsa colatura addat̄ oleū ⁊ ceraz bullat vsq̄ ad cōsumptionē: ⁊ pone sup̄ duram matrem.

Istud vnguētū nō est in vsu. **L**eonard⁹ de preda palea. in ca. de cura vlcēri in gñā li h̄z idē: s̄ nō est cōforme: verūz difert̄ par hoc vnguētum videt̄ esse idē cū vno empla stro q̄d scribit̄ Nicholus florentin⁹ sub nomie emplastri bouini quo cōiter vtunt̄. cuius de scriptio inferius apparebit.

Matrisilua ap̄d Dia. vocat̄ piclimenō si ue splemō siue splenarta: ⁊ est herba seu fru tex: v̄l dicit̄ fuit sup̄ia in vnguēto martiato nis. Leonar. inq̄t matrisilua. i. caprifolium idē dicit̄ Nicholus de hac multi faciūt̄ licū s̄ est deterior in bonitate alijs sp̄ebus licis.

Olei. f. olet oliue: cere. f. vsualis. hic ma gister petrus nō ponit dosim de istis dua bus rebus. s̄ Leonar. ponit olei cōis. 3. vi. cere. 3. iiii. Nicholus vero ponit cere citrine: terbētime añ. 3. iiii. olei rosati. 3. ij. Magister petrus nō h̄z resinā nec terbētinā. Leonar. habet resine terbentine ana. 3. iiii. bulliant omnia ad consumptionē medietatis succi ⁊ fiat vnguentum.

Vnguentum de vesperilionibus fm eundēꝝ in cap. de podagra siue gutta frigida. s̄. ve sperlitiones numero decē: ⁊ pone in calda rio ⁊ cooperi eum aqua pluuiali: ⁊ coque v̄l q̄s ad medi. cōsumptionem aque ⁊ cola fiat vnguentum ⁊c.

Istud vnguētū nō est in vsu.

Vesperlilio est aīal q̄d de nocte volat A. in. ii. cañ. de vesperlione sic ait: s̄: q̄ scriba yrac est lac ei: ⁊ dī q̄ est vrina eius. Lan frācus chirurgicus in ca. de p̄ano. lentigini bus gutta rosacea cicatricib⁹ vlcērum. ⁊ eo rū cura inq̄t. puluis paruoꝝ mutū siue ves perlilionum. quod idē est.

Vnguentum de formicis ibidem. s̄. terre for micarum cum ouis ⁊ toto. 3. iii. farine ordei ⁊ fabarū. añ. 3. rosarum. 3. 5. malue mādra gore añ. 3. vj. coque rosas maluā ⁊ mādrago ram in tribus libris vsq̄ ad medietatē ⁊ co la: ⁊ cōfice cum reliq̄s medicinis in morta rio puluerizatis addēdo tria albumina ouo rum ⁊ vtēre.

Istud vnguētū nō est in vsu.

Formica est aīal parūū omibus notū. est am formica aliquādo accipit̄ p̄ quadā egrit udine de qua aut. in. iiii. cañ. in fen. iii. cap. de formica militari inq̄t. formica est pustula aut pustule que egrediuntur faciūt̄ accide re apostema purum: ⁊ ambulāt: ⁊ fortasse vl cerāt: ⁊ fortasse resoluunt̄: ⁊ tu iā sciuisti cau sam cuiusq̄ illorum ⁊ color quidem formice ad citrinitatem est decliuis: ⁊ est inflamma ta cum substantia verrucali ⁊ rotunda: ⁊ fm

plurimum habet radicem latam. nisi quedā species eius acruhaurod: z est radice parue quasi sit pendēs: z sentitur in omni formica sicut punctura formicez. Leonar. de preda palea in capi. de formica inquit. formica dicitur esse pustula parua granata de colera adusta de nominata sic tali nomine p formam coloris citrini: z per quantitatem paruitatis z similitudine illius animalis appareret scilicet in colore formice citrine z paruitate illius animalis z punctone.

Postq̄ dixi de formica que pustula vocatur: nūc vero volo narrare de natura q̄ inuenitur in formica. nam Isidorus inter minuta animalia computat ipsam z inquit. formica dicitur eo q̄ ferat micas farris: cuius solertia multa est. prouidet enī in futurum: et preparat estate qd̄ hyeme comedat. in messe autem eligit triticum: ordeum non tangit dum pluit: z super frumentum torum elicit. dicuntur in ethiopia aureas pedib⁹ erui: quas custodiunt ne auferātur: captant esq̄ ad necem persequuntur.

De vnguentis magistralibus.

Vnguentum de adipibus magistrale quod in vfu est. ℞. olei camomille olei vio. ana. ℥. vi. butiri recentis ad ipsas galline añ. lib. .j. cere quantum sufficit.

Vnguentum gratia dei. ℞. galbani: oppoponactis: vitridis eris: thuris aristologie longe masticeis: mirre ana. ℥. .j. armontaci. ℥. .ij. ℥. .ij. cere. ℥. .vii. olei communis: litargiri ana. ℥. .xvii. bdeli. ℥. .ij. adamantis calamite. lapidis ematites. id est sanguinaris ana. ℥. .j. conficiantur fm̄ artem addendo. ℥. .vi. terbetine. ℥. .iii. abiezij: z fiat in magdaleonib⁹ v̄ notū.

¶ Istud vnguentum est in vfu generaliter verum est q̄ sunt ex hominibus qui componunt ipsum fm̄ istam descriptionem z sunt ex hominibus qui componunt per aliam descriptionem fm̄ diuersitatem locorum: quando autez hoc facis eius color est tripliciter. scias autē q̄ hodierni chirurgici laudāt vnguentum gratia dei fm̄ descriptiones Petri argilate: z illud vocatur vnguentum gratia dei propter herbam gratia dei: quam recipit de quo supra.

¶ Thūs d̄: a vulgo incenso. Circa instans aut. olibanū idem est quod thūs. gummi est cuiusdam arboris. iuxta alexandriam nascitur quod alexandrinuz dicitur: z est melius z purius nascitur etiam iuxta damascum et damascenum dicitur qd̄ est album purum: z inuenitur thūs grossum q̄ thūs masculuz d̄:

¶ Adamas. scilicet lapis adamas Sera. In ca. de lapide adamas dicit: q̄ lapis adamas est mes fluminis in quo est lapis de mes. et est flumen ad quod nunq̄ iuit aliq̄ nisi alepanderz est in finibus corascen. z color eius appropinquat coloris salis armontaci: nō est lapis magnes: vt quidam putauerunt. Simon tanuensis ait. adamas lapis durissimus. inter preciosas gemmas computat⁹ sex angulos habens feruginei. coloris: qd̄ multi mentiti sunt non posse frangi nisi cum ircino: sanguine aut plūbo: quod auri fabri experti negant. aliquando adamas magnes vocatur: sed falso.

¶ Calamita scilicet lapis calamite q̄ a multis vulgari nomine sic est vocata: sed apud Dialco. vocatur lapis magnes: z est lapis q̄ inuenitur circa littus oceani apud rogoditas z in india ab inuente sic vocatus. iste est lapis qui attrahit ferrum sicut est notum omnibus. Auic. in secundo canonis inquit magnes est lapis qui attrahit ferrum. cū ergo aduritur fit ematites. dant mihi admirationem verba Auic. dicentis q̄ quando magnes aduritur fit ematites scilicet lapis ematites quod ignoro: quia lapis ematites est in colore rubeo: z magnes nigro: quod non conuenit nisi forte vt arbitror. acquireret illum colorem ex adustione.

¶ Abietinum est gummi abietis: z est sicut terbetina: sed nō est ita subtilis: vt est notū Isido. in capitulo de proprijs nominibus arboruz inquit. abies dicta q̄ pre ceteris arboribus lōge eat: z i excelsuz p̄tineat: de qua Virg. ait. Et casus abies visura marinos: q̄ ex ea arbores nauium fiunt. hanc quidā gallicum vocant p̄pter candorem Petri. de crescētus dicit abies picea z arex seu larices quasi eadem arbores sunt.

Vnguentum stasifagrium. ℞. stasifagrie: saponis mollis. añ. ℥. .ij. assungie. porcine. ℥. .iiij. argenti viui extricti. ℥. .i. .v. misce z fiat vng.

¶ Istud vnguentum est in vfu sub noie vnguenti stasifagrij. aut sub nomine vnguenti pro piatellis: aut pro pediculis: aut p̄ soldatis: quod idem est.

¶ Stasifaglia autem fm̄ Serapionem est granum capitis: et est dicta passula montana. Aut. in secundo canonis ait. stasifaglia est vna passa montana: z est granuz capitis in monte libano inuenitur de eo plurimum: z est granum nigrum sicut cicer nigrum. circa instans inquit. stasifaglia que etiā caput purgium dicitur: semen z herba simili nomine appellantur. dicitur enī caput purgium:

quia caput purgat. multe est efficacie: semē vsu medicine cōpetit: per decem annos durat. **Ysidor.** staflisagria: hec est herba quinqz digitorum huius semen ꝛc.

Unguentum optimū magnū de antera. ꝛ. ante re. 3. vi. rosarū rubcarum: balaustiaz corticum granor: gallarum nucis cissi: gūmi ar. mirre: mirtilor: draganti: terre sigillate: couandroꝝ pparatoꝝ: bolhare. sandaloz rubeorum añ. 3. iij. sanguinis draconis: mastice: thuris: ipoquistidos ana. 3. iij. 5. acatie: sumach añ. 3. v. bdelij: spodij: coraloz rubeorum añ. 3. ij. caphoze. 3. i. copularū: glandiū 3. vi. charabe: seis plātaginis añ. 3. iij. olei rosati lib. j. olei mirtilor: olei citrimoruz olei mast. añ. 3. vi. misce ꝛ fiat vnguentū fm arteꝝ

Unguentū est in vsu: sed sunt ex hominibus qui componūt ipsum fm istā descriptionem ꝛ sunt ex hominibus qui cōponunt ipsum p aliam: tamen ista descriptio apd̄ ho diernos doctores multū est laudata: ꝛ sunt ex hominibus qui vocant hoc vnguentū cōstrictiū: infra appēbit vna alia descriptio.

Antera autē fm cōmunem opinionem est semen cuiusdam fructus qui dicitur a vulgo gratacu. **Jo. angli.** in cap. de fluxu vētris in febre inquit. antera. i. semen rosarum. idē dicit in cap. de cura fluxus sanguinis. circa instans. antera dicitur flos rose. est autē quoddaz qd̄ reperit̄ inter rosaz. eius fructus apd̄ **Aul.** in secundo casū. vocatur rubus cui⁹ fructus est sicut oliua habēs interius lanā. idē **Ser. l. c.** de rubo inq̄r. sꝛ rubus canis ē maior rubo satis. nā assimilaf in magnitudine sua arboribus: ꝛ folia ei⁹ sunt lattora folijs mirti. i. ramis eius sunt spine dure: hꝛ florem album. ꝛ fructus eius est oblongus similis nucleo: qui quādo maturauerit fit rubeus: ꝛ hꝛ interius simile lane qui quādo desiccatur aufertur q̄ interius est ꝛ hec est planta que apud **Dia.** vocatur cinof bar⁹: in cuius summitate nascit̄ qdam res similis spongie: ꝛ in ea interdum vermes inueniūtur. ꝛ hec apud ignoz ātes spina alba seu bedeguard vocaf.

Unguentū aliud de antera. ꝛ. olei rosati. 3. vi. cere. antere añ. 3. j. acatie. 3. iij. sandaloz rubeorum: rosarum rubeaz añ. 3. ij. boli ar. 3. j. misce ꝛ fiat vnguentum.

Unguentum rubeū camphoratū. ꝛ. olei rosati lib. j. 3. viij. litargirij. 3. ij. minij. 3. iij. 5. ceruse. j. 5. tutie caphoze ana. 3. iij. cere. 3. ij. in estate. ꝛ hyeme. 3. j. fiat vnguentum in mortarto plumbeo cum pistello plumbeo: ꝛ sunt qui addunt chymolee. 3. vi.

Unguentum est in vsu: maxime apd̄

chirurgicos: dicitur autem vnguentum rubeū camphoratum ad differentiam alterius descriptionis quod dicitur album.

Camphora autem apud **Sera.** ꝛ **Aul.** est gummi arboris: vt dictum fuit: sed fm̄ circa instans. camphora est succus cuiusdā herbe que in fine veris colligit: ꝛ teritur: ꝛ succus eius exprimitur qd̄ feculentum est residet ꝛ abicitur. q̄ purū est ꝛ liquidū retinetur: ꝛ soli exponitur ꝛ desiccaf: ꝛ reducitur in substantiam camphore. **Jo. angli.** in cap. de sterilitate ait. similiter camphora frequenter odorata multum impedit erectionem: ꝛ ideo dicitur in vsu cōmuni camphora p̄ nares castrat odore mares.

Unguentū aliud de camphora album. ꝛ. olei rosati lib. j. cere noue albe. 3. iij. ceruse. 3. xij. albumina ouorum numero. vi. in quib⁹ dissiute sint. 3. ij. camphore cum aqua rosata: ꝛ fiat vnguentum fm̄ artem.

Unguentū pectorale. ꝛ. muscilagis psilij: dragagati gūmi ar. seis lini fenugreci añ. 3. j. pi guedinis galine. medule vituli: butiri recentis lori cum aqua violaruz ana. 3. j. 5. olei violati: olei amigdalorum dulcior añ. 3. j. cere albe quantum sufficit: ꝛ fiat vnguentum molle pro pectore.

Unguentū est illud quo generaliter vtiūtur. verū supra est posita vna alia descriptio: q̄ est ex auctoritate **Barth. montagnane:** sed non est idem. verū est q̄ hodierni auctores laudāt etiā illam: sed in vsu nō est tm̄ hec descriptio in partibus mediolanēsisbus est multum in vsu.

Unguentum de lapacio. ꝛ. olei violati. 3. vi. cere virginis. 3. ij. succi. lapatii: i aceto infusij. 3. vi. ceruse: litargirij ana. 3. ij. 3. ij. camphore. 3. ij. misce fiat vnguentum ꝛ lauet cū aqua solatri: ꝛ optimum est.

Unguentū est in vsu: maxime fm̄ istā descriptionem eius autē descriptionem non reperit̄ ab auctoribus. verū est q̄ **Petrus argillata** in cap. de corosionibus capillorum laudat vnguentum vnū factū de succo lapacii scriptum ab ipso: vt inquit infra in cap. de tinea. ego antē vidi pdictum cap. rotuz ꝛ pdictum vnguentū non reperi: verum est q̄ ipse in illo ca. descript̄ duo vnguentā: ꝛ in vtro qz illoꝝ ingreditur succus lapacii: sed nō habeo certitudinem si sint de lapacio: aut non lapacii autē est rumer: qd̄ apud oēs notū est

Unguentū p̄ stomacho qd̄ in vsu est. ꝛ. mastice 3. j. aloes. 3. ij. gario. cinamōi cala. aro. añ. 3. iij. aq̄ roser vim citonior añ. 3. iij. oli masti. 3. iij. cere. q. s. ꝛ fiat vng. qd̄ ē bonū ꝛ expruz

Unguentū citrinū vsuale qđ in colore citrinū efficit. ꝑ. terbe. olei cōis. añ. ʒ. vi. rase pint. ʒ. iiii. cere citrine. ʒ. iiii. ʒ. gummi elemi. ʒ. ʒ. misce z fiat vnguētū fm artē.

Unguentū ad scabiem quo si plāte pedū z manuū vnguātur oēm scabiē delet. ꝑ. olei laurini. ʒ. ii. th. uris albi. cere mūde. añ. ʒ. ij. argenti vivi mortificati. cū salua. ʒ. ij. pinguedinis porci mūde. ʒ. v. salis cōis triti. ʒ. viii. succi plātagis: z fumiterre ad libitū oia misceantur: z fiat vnguētū z est mirabile.

Unguentū mollitiuū quovtūtur veneti. ꝑ. mucillagis altee mucillaginis fenugreci z mucillaginis seīs lmi. añ. ʒ. vi. litargiri aur. li. ti. terbetine medulle cruris vac. añ. ʒ. iiii. cere. ʒ. iiii. treos puluerizati: olei semis lmi li. ti. ʒ. misce z fiat vnguentum in bona forma.

Utilis tractat⁹ de vnguētis coadiuuante vniuersi orbis cōditore feliciter explet⁹ est. sequitur nunc tractat⁹ de emplastris super antidotariū do. De. ac alto: um doctoz in sacra medicina scribentium.

Emplastrum diaquilon magnū. ꝑ. litargiri mūdi triti et cribelati. ʒ. xii. olei trini. i. treos: z camomellini: z anetini. añ. ʒ. viii. mucillaginis semis lmi: mucillaginis fenugreci: z radicū altee: z mucillaginis z ficum pinguium: mucillaginis passulariū: z succi treos: et succi squille: z yspoti humide. et glutinis alchanac: ana. ʒ. xii. ʒ. terbetine. ʒ. iiii. resine pinti: et cere citrine. ana. ʒ. ii. conficitur anē hoc modo. litargiriū supra scripta olea diu in mortario lapideo cum pistello ferreo cōquassentur p spacium medie hore: deinde bulliāt sup ignē leuē cum facilitate sp agitādo cū spatula donec coagulet totū tunc deponatur ab igne z dimittat infrigidari: deinde. ꝑ. mucillagines ac alia z simul iterū bulliant donec efficiat eius forma dura: deinde ab igne deponat z ponat super marmor: z fiat in magdaleonib⁹. inqt filius zacharie ac quirit et ex decoctioe descendat a mollitie z accedat ad spissitudinē vnguētōz z limat in pāno z supponatur vbi oportet.

Ustud emplastrum est in vsu maxime fm istā descriptionē ipse autē De. intulit hoc emplm diaquilō: ʒ fm modernoz opinione dicitur dicere diaquilon. i. cōpositio facta ex mucillaginibus z succis. z ppter hoc a multis dicitur cerotū de mucillaginibus sine gūmis: aut diaquilō gummi. z sic si bñ legis expōnes doctoz videbis qđ emplastrū diaquilon magnum. z cerotū de mucillaginibus: z vnguētū diaquilon sine gummis. idem sunt. z qui nō credit videat in antido. Jo. Sera. qđ di-

ct vnguētum de mucillaginib⁹ z est diaquilon idem dicit Gentilis super quantum casū. Rui. magister Petrus argillata in. c. d. scrofulis ponit vnguētū diaquilon qđ idē est et ibi docet ipsum cōficere cum gūmis de qđ infra supra est positum vnguentum de mucillaginibus ex auctoritate Bartho. montagnane: qđ potest fieri pro diaquilon sine gūmis. Scias autē qđ generaliter apothecarij maxime apđ nos faciūt emplastra in forma molli z cerota in forma dura de quo apothecarij neapolitani admirantur: qđ ipsi faciūt cōtrariū. nā emplastra faciunt in forma dura z cerota in forma molli. Leona. de preda palea in cap. de vlcibus pfundis ponit emplastrū diaquilon descriptione Alexandri: sed dicitur emplastrū. i. dura cōfectio. eadē est opinio Nicolai.

Ustutē alchanac siue alchanich siue alchanac quid sit generaliter ignoratur vere nūqđ vidi nec audui ab aliquo vidisse auctore autenticum de eo mentionem facere. verū fm consuetudinem apothecariorum est colla piscium: quod non nego nec affirmo. certē in partibus rome dictum fuit mihi qđ i rei veritate glutē alchanac est quidam viscus qui reperitur in arabia super arborem assefetide: tamen deus scit. magister Petrus argillata: qui sepe z sepius vtitur isto vnguētō qđ ipse describit in capitulo allegato. z ibi loco glutinis alchanac ponit viscum cum quo captuntur aues: sed nos intelligimus viscum quercinum qđ conuenit in isto casu: tamen ego non affirmo quid sit: sed generaliter loco eius ponitur colla piscium: sed intentio nostrorum chirurgicorum viscus quercinus etiam valet. Si autē facere volueris vnguentum diaquilon seu emplastrum de mucillaginibus cum gummis oz facere vtdocet magister Petrus argillata in capitulo allegato. vbi sic ait. in fine descriptionis dicet conficiatur sicut ipse De. sue docet in antidotario. z si cum istis addatur bdellium serapinum armoniacum añ. ʒ. i. erit diaquilon gummatum siue cum gummis aut cerotum de mucillaginibus sine gūmis illas tres gummis quas nominauit. tunc erit diaquilon cum gummis.

Emplastrū de granis lauri. ꝑ. olbani mastici: mirre añ. ʒ. i. granoz lauri. ʒ. ii. ciperi: colli añ. ʒ. ʒ. mellis colati. q. s. ad aggregādū extēdatur in panno. z caliduz supponat vbi oportet. si autē triplicet ciperū z de stercore vacarū aut caprarū sicco ad pōdus oium inuenitur mirabile ad hydropisim.

Istud emplastrū est in vsu tñ non valde. Ferrus de cresecē. inqt laurus est arbor sat magna: cui⁹ frōdes sunt late z lōge. z folia semper virida odoriferavalde: que arbor bachus facit: q̄ sunt fructus parui nigri: quorū magnitudo est sicut auelane pue sup q̄s sūt cortices nigri subtiles q̄ cōpressiōe frangūtur in duas ptes. z ille s̄ q̄ cōperūt medicie

Emplastrū de galia. ꝑ. galie mu scate: s̄q̄nantī añ. 3. j. 5. ramich: sumach acatie: ipoqustidos: laudant: galarū nō p̄foratarū: calami aro. rofarum z feminis et⁹: q̄d antera a multis modernis s̄ sandaloz. alboz z rubeozū: mastice: piloaloes. i. ligni aloes: gario. spice nardī: olibant: mirre costi. eipi absinthij añ. 3. ij. fiat eozū cōtritto bona: deinde accipe: succi foltoz: mirre humide: foliozū lauri aque rosate z vini pōtici añ. 3. j. 5. z submerge in eis calefactis tortellaruz de seni. 3. iiii. dactilozum siccorum numero. duodecim. di mittantur per diem z noctem deinde terantur z fiat sicut puluis z misceat cū mtue aro maticē. i. cū speciebus. 3. iiii. aut. iiii. gummi assī. f. gūmi ara. 3. vij. coquant oīa lento igne vsq̄ ad spissitudinē mellis deinde aggrega cū puluere rez z tere diu i mortario donec fiat totū viscosū: deinde lint ex eo sup lamia z suffumiga cū ligno aloes z epithimē cū eo

Istud emplastrū nō est in vsu. dixerūt autem q̄ appellat emplastrū de galia propter troc. de galia quos recipit alij dixerūt q̄ dicitur de galla: q̄ in galia puincia repertum fuit. z vtunt ipso Bartho. mōtagnana in suo antidotario h̄z vnguentū de galia muscata q̄ in vsu non est.

Ramich ꝑo ē q̄dā ꝑfectio facta ex varijs reb⁹. z reducta ad formā trociscoz sicut ap̄paruit supra. galla. f. galla asiana gallarum alie sunt perforate a lie non: s̄z p̄forate sunt mag⁹ laudate i medicis q̄ nō p̄forate: circa ea instās ait. galla est fructus quere⁹. q̄dam inuenit grossa z leuis z p̄forata q̄ modicum valet: alie repertunt in asia z affrica: z dicitur asiane: q̄ parue sunt: z nō p̄forate: q̄ vero int eas inueniūt grossiores meliores sūt.

Tortelle de seni. i. pants assī: siue pants biscotelus: z et⁹ modū ostēdā infra in cōfectione emplastri diafinicō. Uinū pōtici: id est forte: nā ponticus est sapor dictus fortis. pōt etiā dicit pōtici ab insula quā sic noīata sed nō est ad ꝑpositum.

Emplastrū relatū ad andromacū. ꝑ. septarie tini: pictis añ. 3. xviii. auri pigmētī rubei z citrini: alumis iament. i. alumis scissi. calcis nō extincte añ. 3. xv. armoniaci. 3. ii. dissoluaf

armoniacū cū vino rubeo: z dissoluaf i igne z dissoluaf cū eo lib. ii. z puluerizanda puluerizentur. z aggrega oīa simul fm decētez modū preparatiōis eius: z vtire vbi oportet expansum in lamina.

Istud emplastrū nō ē in vsu.

Aurū pigmētū latinuz nomē est ab aureo colore. In. in ca. de colorib⁹ inqt: arsenicum q̄d latini ob colorē auripigmētū vocant sine dubio aerū pigmētū z arsenicū eiusdē gñis sunt: sicut ꝑ si legis ca. de arsenico Dias. cū cap. de auripigmētō ap̄d Sera. videbis q̄d idē sunt. spēs autē arsenici vel auripigmētī: fm Dia. sunt due. f. rubeū z citrinū. s̄ fm Al. sunt tres. f. albū citrinum z rubeū. de quo vide supra. liber qui s̄ bulcha sis. in libro primo docet modū cōburendi z vertēdi citrinū in rubeū z de sublimatiōe arsenici: z de modo vertēdi arsenicū citrinum in rubeum.

Emplastrū sinapis mūde: descriptiōe Democriti. ꝑ. ficū siccaz pingūtū ꝑrē vnā z isum de in aq̄ tepida ꝑ diē z noctē: tū exp̄ie fortiter vt null⁹ humor in eis remaneat: deinde sinapin tritā cū aceto cum eis misceas diligēter diu cōmiscēdo: z sit sinapis ꝑs vna et ficū ꝑs alta. si vehemētiōz virtutis facere volueris pone de sinapi ꝑtes. ii. si aut min⁹ ex ficibus ꝑtes tres: z ex sinapi ꝑrē vnā. qñ autē applicat loco dimittat in eo: z auferat anteq̄ vulneretur loc⁹ z ꝑꝑrie qñ solū calefacere oportet: z qñq̄ dimittitur donec vulneretur: z ꝑꝑrie qñ ꝑfundaz materierū exclusionē q̄ris sicut in talib⁹. in defercuvero sinapis squibale caprine ponatur ꝑridie in aceto infuse: z est ad hydroꝑisim z duritiē z dolorē splenis efficac. z qñq̄ additur in eis simus colūbay: agrestuz: z radix enule z semē nasturtij: z grana lauri. et ꝑfert ad frigiditas et ventosas egritudines visceꝝ et splenis z hydroꝑisim et similia: z est expertū ab antiquis medicis.

Istud emplz apud nos nō est multū i vsu dñs Basis in libro diuisionū in ca. de sciartca z dolore iūcture anchē h̄z etiā hoc emplz. sinapis autē semē est satis notum columel⁹ la in lib. de cultu hortoz inqt. se q̄ lacessenti flectū factura sinapis hec apud arabes car deldel dī. Serap. aut i ca. s̄ sinapi ex auctoritate Dias. inqt eligēdū ē illū q̄d nō ē sicca z nimis neq̄ extenuatū habēs granū grossuz z qñ frangitur est album interi⁹ z est humidum. nā istud tale est nouum bonum.

Squibale caprine: apud auctores non inuenitur capituluz sub hoc nomine: s̄z squibale apud grecos stercoza sunt. vñ ꝑ squi

balas caprinās itelligunt stercoꝝ caprarū et sub isto vocabulo Auicē. et a liij de eis loquitur. ¶ Columbi agrestes fm multorum sententiā sunt columbi quos rustici fauactos dicunt: quoz ortus sunt in arborib⁹. dñs Bas. in libro primo amphorismoz inq̄t alchenebr. i. colūbe siluestres. extima uerunt quidā q̄ colūbus siluestris sit ille qui apud Auicennā in secūdo casū. d̄. guarescen: sed non est certum.

¶ Emplastrū diafinicon descriptione Alexandri. ꝑ. dactiloz vicinorū maturitati sine ossibus. ꝑ. v. tortellarū de seni. ꝑ. i. citoniorū ꝑ. p̄p̄ie carniū eozū decoctorū in vino stiptico i. forti. ꝑ. i. ꝑ. stozactis. f. calamite: mastice: laudani ana. ꝑ. iiii. acatie: succi agreste: floz vuarū agrestiu: rosarū: sandalozū citrinorū: marchalite: ramice: mirre: riloaloes ana. ꝑ. iiii. cere. ꝑ. iiii. olei rosati. ꝑ. xv. vini pontici quantum sufficit ad infundendū infundenda et conficc ipm fm artē z l̄m ex eo sup lamina: z cū riloaloes suffumiga z suppone.

¶ Istud emplastrū est multuz in vsu: maxie fm istam descriptionē que est de mēte Alexandri. ipse ꝑo Mesue describit vnam altaz descriptionē: sed nō est tante vtilitat: vt est ista: tū infra apparebit.

¶ Tortelle d̄ seni. i. panis assus z ab aliq̄b⁹ vocat̄ panis azimus: et ab alijs biscotel⁹. et eius modus est multiplex fm diuersa loca. nam fm quosdā est panis biscotus fact⁹ de flore farine de illa cōtrata vel de illa regione que d̄ seni. ꝑo. matheus gradi in ca. de fluxu ventris in generali inquit. huic quoqz addat̄ panis biscotus de syria. sup. quando intēdimus facere confectionē ad modū emplastrū ad magis incorporandū. nam talis panis sic biscotus infundit̄ in vino vel aceto: z cū pulueribus facta exp̄ssioe reducit̄ ad formā emplastrū. z talis p̄as biscot⁹ apellat̄ tortelle de seni. z a Mesue ponunt̄ in emplastrō diafiniconis: sine dubio tortelle tortelle de seni i emplastrō diafiniconis intrant: sed eius modus nō est. vt docet ꝑo. matheus gradi. z ignorat̄ qd̄ sit Suihelm⁹ placen. in troc. de viperts docet modū faciēdi vt ostēsum fuit ibidē. tū meli⁹ infra iterū ostēdā. Matheus aut̄ siluatic⁹ inq̄t passime i. tortelle panis azimi biscocete de seni. i. de terra hterim qm̄ ibi. arabes impastāt eas cū aqua decoctionis mastice z passularū. vtz sunt ex hoibus qui solū impastāt cum aqua decoctionis mastice: sed nō recte. nam ho: dierni maxime sapiētes impastāt vt dixi. et eius modus est q̄ accipiat farine frumenti

purgata a fursure quāttas quā volueris: z impastet̄ ea cū aqua decoctionis mastice z passularū quātum opz. z fiat ex eis panis in forma panis qui māducat̄ z decoque in furno t̄m q̄ in colore efficiat̄ niger: z q̄ facili⁹ terat̄: z postea vtere vbi oportet. ¶ Ii. panis azimus est panis nō fermentatus. nā azim⁹ est sine fermēto sincerus acrim⁹ leuif̄ fermentatus quasi acrozinus. flores vuz agrestis sunt flores lambzuce. z hec ē quā Dia. enāchium vocat̄. Mathens siluatic⁹ in cap. de enantio inq̄t ex aucto. Dialco. Enantius flos est vitis agrestis que cuz fecerit flores colligēdi sunt z desiccandi: z alto nomie vocatur vitis: flores eius optime redolēt z sicant̄ in ymbria z in cesta reponēdi sunt: meli⁹ nascit̄ in syria. idem in l̄ra ait. inantū. i. flos lambzuce. z est flos vitis agrestis. idē dicit̄ in littera mastatis marchasita est lapis q̄ ab aliq̄bus vocat̄ luminaris: eo q̄ p̄cussus ferro ignez emittit̄. dñs Mesue in ca. de lapide stellato de ip̄o loquit̄. z hic ē lapis q̄ a Dial. vocat̄ lapis p̄trites. z d̄ a p̄r qd̄ est ignis: qz p̄cussus ferro ignē emittit̄.

¶ Emplastrū diafinicon cōfortatiuū stomachi. Prius fiat cerotū cū cere. ꝑ. ii. olei rosa. olei nardini an̄. ꝑ. iiii. deinde. ꝑ. dactiloz siccorum uumero. xl. tortellarum de seni. i. panis vsti. ꝑ. v. deinde funde biduo in vino odorifero z accipe carniū citoniorū decoctorum in vino. ꝑ. viii. z tere cū dactilis cōtritione vltima z misceant̄ cū ceroto z cōfundant̄ i mortario donec aggregent̄. deinde protice sup ea mastice: olibani: absinthij romani sicci ana. ꝑ. ii. ꝑ. ligni aloes: macis: mirre: aloes: spice: acatie: galte: ramice: calami ro. ana. ꝑ. i. laudani. ꝑ. ii. z iterū conterant̄ donec p̄misceantur. deinde l̄m sup lamia ex eo z suffumiga cum riloaes z pone sup stomachū et epar et viscera. de meliori autē operatione est vt mastix z laudani cū cera z oleis misceant̄: z sic cū ceteris emplm̄ fiat.

¶ Istud emplastrū est in vsu: sed non tantū vt p̄dictū: quod d̄ esse ex descriptione Alexandri. dicitur aut̄ emplm̄ diafinicon. i. de dactilis. spēs aut̄ dactiloz fm modernorum opinionē due sunt. f. domestici et siluestres. domestici aut̄ sunt fructus ex palmis domesticis. z isti sunt noti. siluestres ꝑo sunt dactili dicit̄ acetosi. z isti sunt tamarindi vt allegat̄ dñs Mesue in ca. de tamarindis. eius arbor a multis alcori vocat̄. vñ ꝑo. Sera. in ca. de ꝑbilitate eparis iq̄t. oleū de calcala. i. oleū de floribus dactilozum. ¶ Emplastrum filij zacharie. ꝑ. cere citrine. ꝑ.

lly. medulle cruris vacce: adipis galline: mucilaginis seminis linc ana. ʒ. iii. olei de lino quātū sufficit. si aut fortius facere volueris adde mucilaginis altee: ⁊ mucilaginis fenugreci partes cōuentētes: ⁊ pro oleo de lino ponat oleū de cheiri citrina. i. de viola citrina vel vtrūq. ⁊ si adhuc fortius facere volueris adde isopi hūide: ⁊ glutinis danahā quātū de vna mucillaginū ⁊ miraberis effectum ad ea que diximus.

¶ **I**stud emplastrū apud medicos Papienses non est multū in vsu: imo est in vsu apud medicos Mediolanenses: quia in ipso inuenit̃ ritus mirabilis. nā lenit duritiē nodositatū tuncuraturū: ⁊ multa alia operat̃. ¶ **G**luten aut danahā vel zanach. de ipso vide in eplastro diaquilon supra.

Emplastrū de aleis. descriptione Alexandri. ʒ. spicarum alei mūdaturū. ʒ. iii. ʒ. storactis aloes boni: bdelij añ. ʒ. iii. terbentine. ʒ. iii. arūgie porcine recētis: adipis anseris añ. ʒ. v. mastictis: olibanti añ. ʒ. j. ʒ. euforby. ʒ. i. croci. ʒ. ʒ. cere citrine. ʒ. iii. olei nardini. i. de spica nardi: ⁊ vini odoriferi añ. q̃tū sufficit.

¶ **I**stud emplm nō est in vsu. Aleū autē dicit̃ q̃ oleat. marie aleū domesticū: ⁊ est illd̃ qd̃ intelligit̃ qm̃ simplr̃ ponit̃: ⁊ est aliud aleum qd̃ agreste vocat̃. ⁊ istud appellat̃ scordeon seu tyriaca rusticorū. Sera. in ca. de aleo: ex auctoritate Dia. inquit. aleū aliud est domesticū ⁊ aliud agreste. ⁊ est quoddam ex eo qd̃ inuenit̃ in babylonia qd̃ non est diuisum in dentib⁹ ⁊ c. columella in li. de cultu hortorū inq̃t: alea q̃ in fractis spissis ⁊ olētia ⁊ c.

Emplastrū relatu ad aristarcū. ʒ. cere citrine. ʒ. i. terbet̃ me. ʒ. vi. arūgie porcine recētis adipis anseris: medulle cruris vacce añ. ʒ. iii. bdelij: mirre: olibanti: storactis: oppoponacis: aloes: mastictis ana. ʒ. i. ʒ. armoniaci ʒ. iii. colofonie. i. pictis grece. ʒ. vii. alumis. s. aluminis qd̃ a vulgo de plumavocaf. ʒ. i. spice. ʒ. vi. folij. i. malabari. pone macē loco ei⁹ calami arōaticū: euforby: granorū lauri ana ʒ. vii. olei balsami libā. i. olei nardini: ⁊ vini odoriferi qd̃ sufficit. confice sicut sepe narrauimus et vtere.

¶ **I**stud emplm apud medicos Papienses non est multū vsuale: sed apud medicos mediolanenses magis.

Emplastrū de melliloto. ʒ. melliloti. ʒ. vi. florū camomille fenugreci granorū lauri: radicū altee ⁊ absinthij ana. ʒ. iii. semis apij: cordumēti treos: ciperi: ameos anisi. i. seminis feniculi romani: spice: castie añ. ʒ. i. ʒ. saculci. ʒ. iii. armoniaci ʒ. x. storactis: bdelij añ.

ʒ. v. terbentine. ʒ. i. ʒ. sicuum pinguū numero. xii. septi caprini: resine ana. ʒ. ii. ʒ. cere. ʒ. vi. olei sanfuciz olei de spica. q. s. aqua decoctionis fenugreciz: camomille ⁊ melliloti. q. s. ad infundendū infusione dilgētī misceat̃ et conficiant̃ ⁊ epithimē cū eo.

¶ **I**stud emplastrū est in vsu apud omnes: maxime fm̃ istaz descriptionē: quia inuenit̃ in ipso mirabile iuuamentū. ad omnem duritiem que est in stomacho ⁊ multa alia. **S**arthola. montagnana in suis consilijs in consilio de indigestione habet hanc decriptiōnem: sed non est omnino similis nec vsualis. **J**ohannes concorogus in capti. de spasmo et tetano et cūez: ponit emplastrum etiā molituum compotens: ⁊ est emplastrum de melliloto. ponitur a Desue in suo antidotario. et sic ista descriptio Desue est nobilitior alius. mellilotum autem est nomen compositum a meli ⁊ lothos quod est trifolium. vnde mellilorum inter species trifolij enumerat̃. quidam fertulam campanā vocant: eo qd̃ ferito antiqui coronabatur: et propter id vocat̃ etiam corona regia. **S**erap. in capti. de melliloto ex auctoritate **I**saac eben amara: inquit. elchilemelich ē herba que habet folia rotunda viridia ⁊ ramuli eius sunt subtiles multum: et folia rara et fructus habens vaginas subtiles rotundas sicut virge puerorum paruulorum: et sunt in eis grana pauca glauci coloris rotunda maiorā grātis sinapis: et quod de ipsa administratur sunt ille vagine cum eo quod est in eis ex grātis. mī por qd̃ hodierni generaliter ista herba non vtuntur nisi florib⁹ ⁊ non seminibus vt vult **I**saac: et **A**ueroy. in quito colliget ait. alchellacmelec. i. mellilorum vel corona regia. circa instans ait. mellilorum herba est: cuius semen sili noie appellat̃ corona regia semia cū ipsiis comib⁹ colligunt: p̃ quattuor ānos seruat. semen cū cortice in medicis ponit̃: ob qd̃ miro: vt dictū fuit: q̃ apothecarij id nō faciūt. hec aut̃ herba apd̃ nos i ciuitati b^o iuēt̃ cū flore croceo bōi odoris vt ē notū. **L**ordumēti. i. carui agreste. ⁊ alio nomie a romanis charda vocat̃: ʒ apud nos cheisim campestre dicitur.

¶ **S**anfucus fm̃ **D**ia. a siculis amaracus nominat̃. herba ē ramosa: multas hgas sup̃ trā spāsas hās cū solitis p̃uis ⁊ rotūdis nō distimilib⁹ nepte. i. calamēto mōtano. ⁊ hec ē herba q̃ a nobis maiorana vocat̃ q̃ nota est. **M**ixtura ad vulnera sanāda. ʒ. gariofolate radicū arthemēsie: pipinelle: camōille: pēta silōis violarū: herbe vēti: caul' rub. canapys

renate oim. ana. m. l. rubee quantū de oibus
hec oia bultant in vino vsq; ad medietatem
postea cola z colature adde tertiaz partem
mellisz cū eo bultat deide colaz vsui refua

Gartofolara herba ē similis agrimonte.
cui radix odorē gartofolorū refert. hec apd
nos iuxta fossos inuenit. z a multis sanamū
dauocaf: z apud herbaticos d: pes lepori in
quod falsum est.

Herba venti. f. herba venti maior q̄ part
taria vocaf. minor aut vocaf consolida mi
nor vt dictū fuit supra in vnguēto maritia
ton. paritaria a utē Apud auit. in sc̄do cañ.
vocatur herba vitri: sed apud Diasc. vocaf
alsinen aut parthemon qd̄ falsum est: qz par
themon apud ipsum est herba q̄ a modernis
vchue vocaf. z apud Serap. mīcaria. z sic si
legis ca. de parthemon apd̄ Diasc. cū cap. de
matricaria apud Sera. videbis q̄ idem est.
ergo parthemon nō est paritaria. hec pari
taria apud nos nascit in tectis: z vocant eaz
rustici veraghū.

Caulis rubei sūt caules sic nominati: qz
eoz color rubeus est in ortis inuentu ntur:
quoz folia z stipites rubrū habent colorē.

Canapis renata. i. siluestris. fm̄ quosdaz
iste text⁹ est corruptus: qz debet dicere ca
napis siluestris aut summitates canapis.
Din⁹ aut flo. in suo antidotario hz eadā mē
xturā. z loco ei⁹ habet summitates canapis.

Rubea. f. rubea tinctozū de q̄ dixim⁹. s.
Emplastrū apostolicū fm̄ Nicolaū in suo an
tidotario. ℞. litargiri. ℥. vi. cere rubeae: co
lofonia. i. picis gre. an. ℥. ij. ppoletvisci quer
cini an. ℥. i. armoniaci lapidis calaminaris.
an. ℥. vi. mastics oliban: mume ana. ℥. i. ter
bētine. galban: bdely. mirre: calceucame
non: sarcocolle: lepidos: calcis: diptami: art
sto logie longe prassiviridis: oppoponacis
an. ℥. iij. cōficiē sic: galbanū armoniacū z op
poponacū aliquātulū cōfusa ponant in vino
vna nocte ita vt bñ cooperiant z mane bult
ant donec liquefiant. p̄ catiā colent z iterū
bultant ad cōsumptionē vini deinde litargi
riū in subtilissimū puluere redactū cū suffi
cienti oleo in caldario distemperur: z super
igne mittat. z cū spatula agitādo tā diu bu
liat donec sup̄ positū lapidi in modū cere in
spissetur. z statim addat̄ cera: qua liq̄facta
addat̄ colofonia. postea addatur mastix oli
banuz z mirra: z facto intervallo ponat̄ bde
liūz viscus quercinus. liq̄siefacto visco po
natur terbētina: ea liquefacta ponatur cal
darium in terrā tunc gumme in ipso calda
rio paulatim ponantur iterū super ignē po
nantur z cum spatula agitādo aliquātulū

dimittantur bultre postea addetur sarcoco
la. deide lapis calaminaris. facto interval
lo ponat̄ flos eris z lepidos calcis post hec
calceucame non semp cum spatula agitan
do. donec aliquantulū rubere inceperit ad
vltimū diptamū z aristologia rotūda deide
infundantur in aqua frigida z ab aq̄ abstra
ctum manib⁹ exprimendo z malaxando ita
tractetur vt tota aqua inde exiat. z inunct⁹
manibus oleo laurino magdaleones infor
mantur: z vsui reseruentur.

Emplastrū dicit̄ dura cōfectio. apostoll
con. i. supra positū vel supra missum interp
tatur. Silibert⁹ de angla in cap. de vulneri
bus in partibus interiorib⁹ habet vnā aliaz
ūdescriptionē que eadē est hoc emplastrum
multum est in vsu.

Propoleū vel propoleos fm̄ cōpositorez
est fauus siue cera. Silibert⁹ ibidē dicit q̄
ppoleos est cera alba sed hoc nō approbat̄
a sapientib⁹. nā propoleos est sordicies al
ueariorum apum que vocatur mum: quod
patet per Diasc. qui de cera propolenti sin
gulare facit capitū. z inquit quod vtilis est
ruffa: z odorata sicut storax: z mollis vōval
de: quam manibus si volueris duces vt sto
racem. hec videtur esse cera que apud Aui
cen. i. sc̄do canoñ. vocaf̄ mum: vbi sic inq̄t q̄
mum pnrū est parietes domozū apū in qui
bus faciūt oua z pullos: z addunt eis mel.
z mum quidem nigrum est sordes fenestra
rum intrinsecaruz: z forinsecarum. Auerto
ys in q̄nto coll. ait alumē. i. cera citrina. Se
rap. in capitulo de cera: de ipso mum loquit
tur: z inquit ex auctoritate Diasc. sed mum
est superfluitas z sordes quam apes proiet
unt extra domicilia sua: z eperitur in alue
ariz: et melius ex mum est illud quod est
rubei coloris: odoris boni simile storaxi nō
dure substātie: sed potest malaxari sicut sto
rax. hec est sordes vasozum apum que inue
nitur in ouificijs alueariorum ipsarum apū:
et hanc vidi ponere in dicto emplastro non
inconuenienter: nam emplastrum ex ea red
ditur attractiuū vt vult cōpositor.

Ciscus quercinus lachrimum est arbo
ris leue: et viridis coloris: intus obruffum: z
nihil asperū h̄is. supra de ipso melius ostē
sum fuit in vnguēto quercino.

Lapis calaminaris fm̄ compositorez est
lapis magnes. Silibertus ibidem dicit. lapi
dis calaminaris. i. calamite que apd̄ moder
nos ignoraē cōiter: qz lapis calamiaris nō ē
est lapis calamite. i. magnes imo lapis cala
minaris ē lapis q̄ a vulgo calaia d̄: q̄ tingit̄
es. i. antid. p̄o vniuersali i eodē empl̄z ē posi

est glo. i. lapis calaminaris. lapis vero calamine est lapis qui attrahit ferrum. fm intentione Simonis Januensis. lapis calaminaris est spes turis sicut apparet in ca. de cada mla z apud nos est notum qd lapis calaminaris z lapis calamine idem non sunt

Calcecum enim. i. es vstum. Silbertus ibidem dicit. calcecum enim. i. eris vsti. Diasco. in capitulo de ere vsto dicit qd alij calcecum enim vocant. z sic est.

Lepidos calcis vel lepidos calcu. i. squama eris. inuenit autem in aliquibus descriptionibus istius emplastris scriptum lapis calcis sed debet dicitur lepidos calcis quia Silbertus ibidem dicit lepidos calcis. id est bature eris. Diasco. in capitulo de lepidis dicit bona est qd ex acutis ciprimis fit. qd z patia dr aut elitis nugax qd ex tenero carmine fit hec apud arabes tubel vocat seu squama seu batura eris seu cuiusq; metalli. circa istas dicit. ferri ferrugo z squama ferri eiusdem sunt virtutis. Idem dicit Mat. silua. tñ aliud est erugo. aliud ferrugo. z aliud squamma scoria. nã squama vel scoria est illud latum tenue qd euolat p cõuisione a ferro. ferrugo est que per excõuisionem liquefit a ferro. alia vide ibi.

Praissiu viride fm cõpositoze e flos eris: praissiu autem albu e marubiu. flos autem eris apud multos est viride eris. s; fm Simo. ia. aliud est viride eris alio flos eris: veru bodie p flore eris viride eris ponit. inuenit autem in antidoto Jo. Serap. vnguetu de zintar. i. viride eris. Aut. in. v. can. h; vnguetum de flore eris qd idem e ergo flos eris z viride eris idem sunt: vt ostensu fuit supra. veru est qd Serap. in li. de aggregatiõne simpliciu facit ca. de zintar. id est erugie eris siue viridis eris z aliud cap. facit de ere. z qd ex eo fiunt. z ibi docet modu faciendi eris: z inquit. flos eris fit fm huic modu: qñ liquefit es in botis metalloru z extrahitur a climia. z borts aliquatulu terra incese desubtus infuso. z es purificati dimittit in locovbi colat. tunc purificatores eius proiciunt super ipsum aquaz dulce donec coagulatur. z faciunt hoc donec infrigidet. z est aqua clara ex hoc ergo qd accidit eri ex aggregatiõne partiu adiuice fit hec substãtia. z est flos eris. alia vide ibi.

Emplastrum opicroceu ibidem. s; croci picis naualis: colofonie: cere añ. ʒ. iij. terbetine galbani: armoniaci: mirre: oliban: masticis ana. ʒ. i. z. ʒ. iij. fiat autem hoc modo galbanum z armoniacu cõtusa in sufficieti aceto ponatur p nocte: z mane ponant ad igne vsq; ad

liquefactione z liquefacta colent per catiaz paruã z coquant iteru vt aliquantulu cõsumatur: z tuc addat pix naualis bn colata. li quefacta pice adde cera z ea liquefacta addat colofonia z terbetina interuallõ factõ ponat mastix olibanuz z mirra: z semp cum spatula agitrado ad vltimu cũ fuerit bene coctũ: aqua frigida infundant. z ab aqua extracta manib; exprimant vt aqua inde exe et z super mamoz inunctu oleo laurino cum puluere croci supposito malaxetur z factis magdaleombus vsui recondatur.

Istud emplastru est in vsu. z maxime fm istã descriptione dicit aut opicroceus ab opic qd est acetuz: z croceum a croco dicit. valet pprie ad fracturã ossium z ad dolore eorum z ad multa alia. Silbertus de anglia in capitulo de vulnerib; in partibus interiorib; habet vnã altã descriptione que idem est. Bartholomeus motag. in suo antidotario habet vnã altã: sed non est similis huic nec in vsu est. crocus autem de quo intelligit est crocus orientalis seu cõs qui a vulgo zaffara dicit. Papias ait. croc; dicitur ab oppido cicilie quod vocatur coriciuz.

Emplastru de caseo fm Kasim in lib. de egritudinib; tucturaz in ca. de cura ppria lapideitatis. s; caseu atiquu. lãg; tps z nasturciu. z pulueriza sil. postea accipe pedes portici antiqui falsi z coque z cũ illa aqua accipe nasturciu z misce caseum z fac emplastrum super tuncuras lapideas: z rumpe cutis z eribit venenositas omnis: sic patiens sanabitur: z experius sum illud sepe.

Istud emplastru non est in vsu. Caseus fm Aut. in scdo can. quãdoq; fit ex lacte quãdo qd ex ferro. z est ille qui noiaf recocra natura recens vero est frigidus z humidus in tertio z salutus antiqu; est calidus z siccus in eo. Psidorus in capitulo de escis ait. caseus vocatur qd caret ferro quasi carenum.

Emplastru mirabile relatũ ad andromacum fm Auic. in suo antido. s; granor q inuenit unũ in fructu plãte que dicitur aumeli: bau rach rubet. i. salis rubet. salis armoniaci: ariflogie cretice: z radicis cucumeris asinini z gummi albotin oim añ. añ. xx. pipertis z macropipertis: armoniaci: z amomi z xilobalsami ana. aur. x. thuris: masculi: z mirre: z resin: sicce z aldabac frigide añ aur. x. lact; arboris mori aur. x. cere añ. xxx. z adipis capre aur. xv. amurcc olei d lilio õptum sufficit ad õficiendu medicine. terrentur medicine sicce z fricet et inũgat qd fricat eas man; suas ex amurca olei de lilio. ita vt cũ pmixta fue

runt oīa bene reponant & referuent. & cū ne-
cesse fuerit vti eo ad auferendā laxitudinē.
tunc sumat de eo. ʒ. iij. & adipis anatis. ʒ. iij.
et olei de alcanna. ʒ. iij. et permisceant & ad-
ministreretur.

¶ Istud emplastrū nō est in vsu. hic Auicē.
dicit. ʒ. granorū que inuentuntur in fructu
plante que dicitur aumeli: ʒ nō dicit q̄ planta sit
verū ipse in. ij. cañ. de ea caplm̄ facit dicēs:
q̄ aumeli est oleū dulce valde spissum sicut
mel & spissius eo extrahit ex crure arboris
q̄ est in terra murze dulcis. & fit ex eo oleuz
et cū eo admisceat etiā oleū de flore eius: et
nominat aumel & oleum mellis. & melius ex
eo est q̄d est magis clarū & spissius. & antiq̄us
zc. neq̄ p̄ id cognouit quid sit. Istud. inq̄t. ole
amella nascit in palmaria syrie ciuitate ex
eo ita appellata: q̄ ex trunco oleum destuat
in crassitudine mellis saporis suauis. ¶ Al-
dabac siue dabac est viscus quercinus: sicut
apparet apud Serap. in cap. de visco. Idez
dicit Auic. in suis sinonimis.

¶ Amurca olet de lilio. id ē fex olet de lilio.
Dia. inq̄t. amurca fex est olei nigra & aquo-
sa cū p̄zimis: que coqui solet ad mellis spissi-
tudinē: & sic vetustate accipit. Leonard⁹ de
preda palea in cap. de cura scrofularū inq̄t.
amurca olet antiqui. i. fex olei. Item Ja. an-
glicus in ca. de paraleli dicit. fex olei oliua-
rum que vocat amurca. Serap. in ca. de oli-
uis dicit. amurca olei q̄n coquit in vase eris
cabulsei quousq̄z ingrosset & fiat sicut mel.

¶ Oleum de alcāna. i. oleū de ciprino. vnde
oleum de alcanna. i. oleū cipini: & modus
eius infra apparebit.

¶ Emplastrū aureuz. fm̄ eundē in libro quarto
in fen. iij. in cap. de curatione eorūz q̄ sunt
difficilis cōsolidationis: & aliorū que sunt in
vltimo malitie. ʒ. merdasengi aurei boni:
eminā vnam: cere: & radice almezereon añ.
auf. xxxvj. floris eris: auf. xvij. limature au-
ri trite: limature almerdasengi ana. auf. xl.
olet antiqui lib. iij. ponant super ipm̄ in pri-
mis merdasengi: & aurum: & flos eris. deide
relique medicīne. & iterū sumatur ostracum
furnorū: & cinis venarū: & plumbū combustū
ablutū. & fiat ex eis emplm̄ cū oleo mirtino:
et opz vt sit illud oleū inspissatū cum merda-
sengi. verbī gratia. ʒ. i. & aceti acuti in triplo
ipm̄: & ex oleo aut oleo mirtino: aut oleo ane-
ti. ʒ. i. moueant cum facilitate donec resoluat
tur merdasengi. & inspissetur: et non adurat
et alteruati de eis cortices eris: & flos eris
et calx abluta sine exquisitione: fiat ex eis
puluis: et antecedit et linat ea cum melle.

deinde puluerizetur super hunc puluerē cō-
tritum eris partes. ij. cere. x. dissoluāt digi-
tis in sole. & administreretur: aut ceruse et alu-
minis ana partes. viii. corticū eris: salis gē-
me: thuris floris eris: corticum granatorum
omniū ana partes. ii. calcis partem vnā: ce-
re partes. x. olei mirtini quantū sufficit. & ite-
rū merdasengi olet ana lib. i. gallarū nō pfo-
ratarum: aristologie ana. ʒ. i. armontaci. ʒ. i.
minuti thuris. ʒ. ii. fiat ex eis limentū sup
iguē: et moueatur cū radice canne.

¶ Istud emplastrum non est in vsu. dicitur
autē emplastrum aureum ab auro: eo q̄ lima-
tura auri ingreditur. non dicitur autē a litargirio
auri: vt quidam crediderūt. auruz autē inter
metalla est positum. Plin. ait. aurum effeso
inest argentū verto pondere alibi dena alibi
octaua parte: in vno tamē gallie metallo
quod vecant albucrarēse tricesimasexta por-
tio inuenitur vbicūq̄z vna argēti portio est.
electrum vocatur & c. electrum etiā vocatur
succinū. i. chachabre. circa instās ait. auruz
tempatius est alijs metallis auruz de vena
terre fit p̄ decoctionē: & in decoctione id q̄d
superfluum est ab auro separatur et catimtia
seu spuma auri vocatur. Serap. in ca. de au-
ro inquit. limatura auri confert cardiace me-
lancolice. infra ait. & dixerūt antiqui quādo
accipitur anulus aureus aut argenteus: et
ponitur in igne: & cauterizantur cum eo ale-
columbarū veniūt cito. & libenter ad turrim
suā et nō separantur ab ea.

¶ Merdasengi aureū. i. litargiriū aureū. nā
merdasengi apud auerrotum in quinto collt.
est litargiriū. idem dicit Jo. anglicus in ca.
de vlcerebus & vulneribus nasi. inde merda-
sengi aureum. i. litargirium aureum. infra
in isto emplō h̄z almerdasengi. credo q̄ sit li-
targiriū argēti. ¶ Almezereon. i. mezereon.
¶ Emplastruz de violis fm̄ Barthol. mōtagna
nā in suo antido. ʒ. violarum siccarum. ʒ. vi.
rosarum. ʒ. ii. ʒ. spice mastice ana. ʒ. i. ʒ. flo-
rum camomille. i. bebongi & melliloti. i. co-
roneregie farne ordet: seminis altee añ. ʒ.
x. farne semis lmi. ʒ. i. squināt: cipt: calami
aro. ana. ʒ. i. fiat emplm̄ cū aqua cōi q̄d appli-
cetur omni die semel.

¶ Emplastrum de eupatorio. ibidem. ʒ. eupas-
torij. m. ij. camomille: melliloti ana. m. ʒ. et
peri: mastice: squinanti: spice ana. ʒ. i. sanda-
li albi & rubei: calami aro. absinthij. ana. ʒ. ii.
spodij. ʒ. i. muctlagis altee. ʒ. ii. olei de ma-
stice: de spica. farne ordet ana. ʒ. ii. aceti pa-
rū. et fiat emplm̄ cū decoctioe eupatorij.

¶ Istud emplastrū non ē in vsu. Eupatoriū

Alica nō magnum in arbore crescit arundo. Fili⁹ & lactis sūnt radicib⁹ humor. Dulcia cui nequeunt succo cōcedere mella.

Emplastrū de cētaurea sūm Petri argillatā in cap. de fractura cranei. s. ossis capitis. sē cētauree minoris. m. vi. temperent per vnā noctē in vino albo. deinde coquant vsq; ad cōsumptionē medietatis vini: deinde coles & colatura bulliat vsq; ad mellis spissitudinem: de qua accipias. ʒ. i. cere noue virgis ʒ. ij. lactis mulieris. ʒ. ij. terbenine lib. i. cere noue. ʒ. iij. resine. ʒ. i. s. thuris: mastice: gummi arabici añ. ʒ. misce: & fiat emplastrū & mirabiliter valet.

Istud emplastrū apud nos non est i vsu. **L**enta urea aut maxime minor est herba que satis est nota. Serap. autē duo capi. facit. vnū de cētaurea maiore. alud de minore: sed maior apud nos nō inuenit nec inuēta fuit tpe macri. Minor vero nascit in locis aquosis & est similis herbe ypericon: aut pulegio montano. habet vtrigaz longā quadra tam vnus palmi: & florem rubeum vergentem ad purpureitatem similē flori plante que dicitur ambes. & habet folia parua oblonga sicut folia ruthe: & semē sicut granū frumēti & habet radicem parua in qua nullum est inuamentum. Idem in fine sui libri de virtute cētauree loquitur.

Lac mulieris sūm Auten. in secundo canon. in capit. de lacte ait. Lac qd melius est omnibus est lac muliebze. & melius est quod ex vberē suggendo bibitur aut sic mulgetur & melius est qd est vehemētis albedinis eq̄lis eēntie qd super vnguem distillatum figitur & nō currit & est pastus animalis ipsius planta bona & nō est in ipso sapor extraneus declinans ad acerositatem aut amaritudinē aut acredinē aut odore extraneū horribilis

Emplastrū de bethonica ibidē. s. succi betonice: succi plātaginis: succi apij colatorum ana li. i. resine: cere noue ana. ʒ. iij. terbenine lib. i. coquātur primo vsq; ad succoz cōsumptionē: vltimo addatur terbenina & fiat emplastrum.

Istud emplastrū est in vsu. maxime apud mediolanenses.

Betonica vero est herba q̄ apud Dia. vetonica vocat. Auic. in. iij. col. inquit. alchison que in latino dicitur betonica: & in persica lingua berahūē. Apud quosdam etiā dicitur etiam lingua bubali. & ab aliquibus dicitur lingua equi. vide supra in sirupo de betonica. quia etiam aliqd de ea ostendit. Hec est herba q̄ apud nos in pratis inuenitur.

Emplastrum boninum quo communiter vtmur nos apothecarij. sūm Nicolaū florentinum in libro septimo in capitulo de cura fracture cranei per potionem. Recipe matris silue recentis vel passe vel etiam sicce ad libitum: & decoque in vino optimo donec minuatur tertia pars ipsius: deinde coletur: et tūc habeas terbenine: & cere: citrine: ana. ʒ. iij. olet rosati. ʒ. ij. liquefiant: & coletur supradictum vinum: deinde tam diu cum ipso vino ducatur cum spatula donec infrigidatum fuerit. & tūc collige & vttere:

Istud ēplastrū sūm Nicolaū ē emplastrū quo coiter vtmur. ego vero existimo q̄ istud emplastrū sit in vsu. in partib⁹ florentie sub noie emplastrū bouit: s. apud nos est vnguentū mirissilue. & sic si legisset istud amplastrū bouitū cuius vnguento matris silue quod supra positū fuit videbitis q̄ quasi idez sunt.

Emplastrū de adipibus sūm Salie. in lib. secretorum. s. adipis agni: adipis porci: vsi vituli: cerui: hirci: asini siluestris: anat: galie: vulturis: ana omnium. ʒ. i. olet sisamini: olei de cherua: olei lentiscini. medule cruris vaccini olei amigdalariū amararū: cere albe oim ana. ʒ. ʒ. cere rubee: butiri vaccini: oim ana lib. i. liquefiat. & coles & admiscet.

Istud emplastrū nō est in vsu. verū loco eius vtmur vnguento qd appellatur vnguentum de adipibus de quo vide supra.

Agnus autē ac porcus vsus vitulus ceruus hircus sunt aialia que oibus nota sunt.

Asinus siluestris de asino siluestri nullū auctorē inuenio mentio nē facere. Auic. s. in scdo can. facit cap. de asino: sed non dicit an sit domestic⁹ an sil. & dicit q̄ cinis carnis asini & epatis ei⁹ cū oleo vs supposit⁹ fissuris frigoris.

Vultur est avis maligna q̄ altas aues offendit vngulis ipsius ac cuius rostro vt est notū apud aucupes. Papias inquit vultur a volatu tardo noita dicit. inde infra vultures siccut & aquile vltra maria cadauera sentiunt.

Oleum sisamini. i. de granis sisami oleū de cherua. i. de pentadactilo seu cataputia maior oleū lentiscini. i. de granis lentisci que in insula cyto inuenit. & sūm multos gūmi ipsi⁹ arboris mastix appellat. &c.

Expleta sectōe de vnguentis emplastris & cerotis: eā q̄ vltima ē iuxta ordinē pmissuz sectionē de oleis aggrediemur: si nos oleo gratte sue pfuderit dñs: cui⁹ influxu deficiente in nihilū tēdūt vniuersa: qua exacta huic operi nostro finē statuemus ad alia forsitan non vtiliora accessuri.

Oleū de amigdalis dulcibus. oleū de amigdalis amarīs oleū de nucib⁹. oleū de auelanis. oleū de crisomilis oleū de persicis. oleū de been. oleū de cherua oleū de carthamo. oleū de nuce Indica. oleū de ceresīs. oleū de amachaleb. oleū de grants citri citrāgulozū oleū de fisticis. oleū de pinis. z sic de singulis.

Oleoꝝ genera sunt multiplicia. quedaz sunt que ab ipsis seminibus fiunt. z hec sunt simplicia sicut oleū d' amigdalis dulcib⁹ ac amarīs ac alta supradicta. quedā sunt composita que artificialiter per impositionē medictinaz in oleo antiquo fiūt. nō oportet enī narrare modum z formā faciēdi olea supradicta. siūt enī per exp̄sionem eozū vt docet Mesue ad quez si necesse fuerit recurratur. hec autē olea plurimis nota sunt.

Amgdala dulcis dī ad differentā amare. Amidalus autē arbor est eius folia fructus z gūmī medictine cōpetunt.

Amgdala amara aptior ē in medictina: s; dulcis esūt. p̄e. de crescētis ait. amgdal⁹ est arbor satis nota. ei⁹ quidē diuersitas in fructib⁹ due sunt: quontā qdā faciūt fructus dulces quedā amaros. Dulces esūt hominū in cibū cōpetūt amarī: q; sūt calidiores magis cōpetūt vsut medictine. Itē quedā sunt valde grossum z durū hītes corticē quedaz subtilē: z quedā amgdala est lōga: quedam q̄si rotūda: z quedā grossa: z quedam parua eligeude sunt grossum rotūdū z subtilē corticē seu testā hītes: amat aerē clarissimuz.

Nux grossa. i. vsualis. v; illa que comedītur de qua fit oleū: quo aliqñ vtimur p̄ faciēdo lumē loco olei seīs lunt: aliqñ vtimur ī cibarijs loco olei oliue: z hec nux est illa q̄ apud Dias. vocat̄ carea basilica. i. alerādrina quā multī psicā dicunt. quidā vocāt ipsam nucē regalē q̄ idē est. p̄e. d' crescē. inq̄t nux a nocēdo dicta eo q̄ ei⁹ vmbra noceat alijs arborib⁹. Jo. angli. in cap. de discrasia calida epatis laudat ipsam. z facit versiculos sic: Nux hoi sal⁹ est si sumit vt medictina. Si velut esca datur nō est salus ī moruina.

Auelana autē est fruct⁹ satis notus: marī me auelana vsualis. Plido. ait auelane ab auelano cāpane oppido vbi abūdāt cognominatē sunt: hec a grecis pōtice appellant̄ eo q̄ circa ponticū mane abūdāt. Auelana aliqñ propōdere sumit. Jo. anglic. in ca. de discrasia calida epatis laudat auelanam: z est versiculus sic. Dic. auelanas epati semp fore sanas. Sanant reumaticos frigidos z hydropicos. f. qñ affant. Idē in cap. de paf

tionibus stomaci ait: dico tñ hic de auelanis: q̄ iter fruct⁹ p⁹ fic⁹ z vuas sūt meliores

Crisomilla ap̄d nos est fruct⁹ similis persicis: z cōputant ipsam inter genera ipsius. Petr⁹ de cres. vocat ipsam montachaz: z ait montacus est arbor quedā quasi similis pino: sed est magis nodosa: z ei⁹ fruct⁹ est magnitudinis oim pinoz: sed similis fructu persicorū in forma: est tamē valde odoriferū z in colore auri. Bartholome⁹ mōtag. in cōsilio de exiccatōe z cōsumptōe emozoy darū: z restrictione imoderati cursus caruz inquit: approbatū est oleū de crisomilis: z sunt fructus parui persicis altqualiter similes coloris aurei cū maturescūt: z ideo nominantur crisomila a cris grece qd̄ est aurū: z milō malū. vnde crisomila quasi aurea mala: ex quoz nucleis tale persicū oleū: vt dicit Mesue. Sal. ī libro sc̄do de alimētis ait: armentacis z prechochijs. i. crisomilis. Plido. armentacū dicit q̄ primū genus eius ab armenta sit adductum.

Persica fruct⁹ sunt satis noti. Plid. autē z a regionib⁹ distinguit ei⁹ genera. Petrus de crescen. ait psic⁹ est arbor nota: q̄ parua est: cito tñ crescit: z paruo tempore viuit.

Been. f. de grants been. hoc oleū a multis ignorātib⁹ dī musceltū: s; nō recte. nā musceltū dī a musco Mesue de ipso facit cap. z inq̄t. been est granū almefus z eius aliud magnū aliū parū. magnū autē est in magnitudine fructus auellane triāgulatū. parū vero est sicut cicer: z vtrūq; h; medullā vinctuosam leuē z albā: z hoc apud Dia. vocat̄ balan⁹ repic⁹ cut⁹ semē est semini arboris sile miristico. i. tamarisco: vt h; Sera. in eodē ca. ex h; Dia. Aut. in sc̄do cañ. de been duo facit cap. vnū de ben scriptū cū vnum e tñ: z hoc est granū ben. aliud scribit cū duobus e. z iste sunt ille radices q̄bus gñaliter vtimur p̄ been albor rubeo. Jo. anglic⁹ ī ca. de sterilitate inquit oleū de been. i. de pipe re albo est optimū in illo casu. vt Dm⁹ flozē tin⁹ in li. ij. in ca. de cura apatis duri inquit oleū d' beē. i. cataputia illa alba grossa quā spectarij piper albū vocāt. hic ter. est falsus nā oleū de been nō est d' cataputia: nec aromatarij eius semē vocāt piper album. etiaz opinio luminis malelucentis est q̄ been sit semē cataputie: qd̄ nō est. q; vide q̄ hic Mesue docet modū faciēdi oleū de been z oleū de cherua. idest cataputia. ergo nō sunt idē nec est piper albū quia piper albū apud omnes est notū z vocat̄ leucopiper: de quo infra in oleo de piperib⁹: descriptio ipsi⁹ olei

Inuentur idem reptur apud Dia. sub nomi
ne olei balamini: qđ cōficī vt a migdalini

Cherua. i. catapuria maior. Desue de ip-
sa facit ca. sub noīe albemefuch: r dicit qđ est
granum regū: r est ex eo aliud magnū aliud
parū: r dī qđ magnum est cherua magnū et
paruum cōpetunt vsui medicine. Aui. in. ij.
cano. in cap. de oleis inquit. oleū de cherua
est bonū lentigimbus r pāno idē in. v. habet
duas descriptiones. de hoc oleo est vñ cō-
positū qđ ī vsu nō venit. Aliud simplex quo
māgis vtimur. hic possum⁹ videre veritatē
qđ been nō est catapucia vt dicūt multi: cher-
ua aut apud Dia. vocat cici siue sisam⁹ agre-
stis: sed apud Sera. vocat catapucia maior
r ab aliquibus dī pentadactil⁹: r ab alijs mi-
rasol: r ab aliqub⁹ custos horti: r ab aliqub⁹
solsequia: minor vero est sicut plāta hñs
folia longa: r ī horti nascitur.

Caur indica. i. nux magna qđ de indi venit
apud Aui. nux indica est neregil r bona ex
ea est recens vehemētis albedinis: r aqua
que in ipsa est: est suavis: r cū in ipsa nō inue-
nitur aqua significat qđ est antiqui. r opz qui-
dem vt ab ea tollat cortex medule eius. hāc
nucem egovidi tante magnitudinis qđ ex ea
potest formari vasculū quod implebatur vi-
no loco cantari.

De cerasis habit⁹ fuit supra sermo diffusū
us. Recurre lector ad id loci.

Machaleb fm Nicolāū est granum cera-
si siluestris: r de eo in pitioribus abunde di-
ximus in esdre descriptione.

Citrus fm Dia. est arbor cui oibus parti-
bus suis nō vna eadēqđ virtus ptinet: r hoc
est pomū dictum citri: de acetositate cuius
cōficitur sirupus in tpe hiemali qui appella-
tur sirupus de acetositate citri. Nō est autē
cedrus vt quidā crediderūt. nam. Dia aliud
facit cap. de cedro cuius gūmi a moder. al-
chitriō seu piri liquida dī. Desue inquit hic
oleum de granis citri r citranguloz. i. citro-
nioloz. inferius hz oleū de pomis citrāguli
r hoc est pomū apud moder. dictū arancius

Sistic. i. pistacia. Dial. inquit pistacia qđ in
siria nascunt similia strobilib⁹. i. pmeis sunt
Aui. sisticum natura dī qđ est vehemētioris
caliditatis qđ nux r amigdala r est calidum
in fine scōr: r est ī ipso humiditas: r existima-
uerunt quidā qđ est frigidum sed errauerūt.

Pin⁹ arbor nota ē cui⁹ fruct⁹ pinee dicū-
tur Dia. pinee ex nucleis fortissimus cibus
est r humores optimos gignit. Aui. in. ij. ca-
nonis inquit. gelozū est granū pini maioris:
r est melioris nutrimentū qđ nux: sed est tard-

oris digestions. Infra aliud facit capt. de
grano pini: sed si bene consideretur videtur
qđ illud capitulum de geloum sit capitulum
de auellana maior.

Oleum laurini. Se. de granis lauri maturis
qđtum volueris r dū adhuc sunt recentia te-
re in pila: r fac bulire cum aqua in caldario:
deinde expme in zamari plano nō habente
concauū r collige ex aqua qđ supnatat oleū
deinde iterū expme grana cōtrita in zama-
ri habenti vacuū: r infunde aquā calidam r
collige oleū r repone r administra vbi opoz-
tet: oleum de granis viridibus: r oleū de sti-
co eodem modo fiunt.

Istud oleū est in vsu p oleo de bacis lau-
ri. idēz est in vsu. p oleo de vibagis eius de
scriptionez idē Dia. describit.

Lauros arbor satis nota eius granū apđ
Aui. est granū ademeft. hoc granū satis no-
tum melius de ipso ostēsum fuit supra in ele-
ctuario de bacis lauri.

Granū viride: fm Aui. in. ij. canoñ. est fru-
ctus arboris terebinti. vñ terbetina colligit
Dat. autem silua. in littera g ait. gūmi albo-
tin. i. lacca: quod ignoro. vide supra in yng.
de terbetina: qđ sibi ipsi contradicit: non est
autem rasina vt quidā putauerunt.

Stinchus: fm Dia. est animal: qđ in indta
inuenit. vide ī ipso in electuario de stincho
Oleum de balsamo fit ex plāta longitudinis
cubiti vntus aut duoz ad plus simili ruthe
agrestis cortici cui⁹ si accedert scarificatio
aut scapellatio ex pte ortus solis fluūt sicut
lachryme pinguedinis r est dimei balsen. i.
pinguedo balsami: r quāqđ accipiūt palmires
plante in pūcipio veris r terunt in pila: r co-
quunt in aqua r exprimunt in zamari: r voca-
tur oleum balsami: r quādoqđ terunt palmi-
tes r fundit sup eos oleum antiquū r ponit
in sole diebus. xl. deinde coquitur in du pli-
ci vase: r iterū innouatur in eo alij palmites
r ita tertio: deinde colatur r reconditur.

Hoc oleum fm istam descriptionē est illō
quo vtimur: s; apud nos potest cōfici: qđ ei⁹
planta non reperitur in ptibus nostris.

Balsamus aut fm Auice. est arbor egypti
nascens in loco qui dicitur oculus solis: sed qđ
in partibus nostris predictū oleum non pōt
confici: hodierni doctores cōposuerūt olea
que possunt administrari in oibus locis vbi
ingredit balsamus. r docto. isti sunt p̄ct. de
ehano. Sult. pla. etiā Bartho. montag. scri-
psit modū faciendi balsamū artificiosum: qđ
in omni p̄batione valet vt balsam⁹: de qđ infra
Oleū de granis sisami: oleū de scie lnt: oleū

de granis papaueris: oleum de seie lactuce
oleum de seie cucurbite: oleum de seie citrulli cu
cumeris et melonis: hec omnia sunt eodem modo.

Istud oleum quod fit de granis sisami ingre
ditur in multis confessionibus: hodie in apo
thecarij non cognoscunt ipsius. Ego vero habui
predictum semen delatum ex venetijs et fieri fe
ci predictum oleum: sicut oleum de amigdalis:
tantum enim optimum et in cibis deliciarissimum
et in colore clarum. Vnde per hoc dico quod bonum
esset quod omnes idem facerent et vterentur ubi opor
tetur. **I**tem. sisama ab indis venit ex ea oleum fa
ciunt color eius est candidus. **M**at. silua. in
littera. f. aut. sefudegi. i. confectio de melle si
cut penidie et in lingua nostra vocatur sisami.

Oleum de semine lini est in usu: et est duplex.
vnum quod solum fit ex semine ipsius et hoc dicitur
oleum linose purum quod aptum est esui. aliud
fit cum aqua: tamen non multum: et hoc dicitur oleum
linose compositum. hoc lucerne aptum est
Item. in capitulo de lino ait. lino ex terra specie
intendi oritur descriptus nomen eius ex gre
co. nam lino greci linam dicunt siue quod sit
molle et lenne hoc oleum a quibusdam dicitur
oleum lineleon.

Oleum rosatum completur. **I**tem. oleum de oliuis
aut oleum sisaminum recens et lauetur cum aqua fon
tium per libras lauandibus: deinde accipe folia ro
sarum rubeorum recentium contusarum et ita
tem sufficientes et sepelias in oleo quod modo
lauasti et reconde in vase vitreo et obtura ori
ficium eius et exponas soli per dies. vii. deinde
coque in vase duplato per horas tres: deinde
fac per mutationem foliorum rosarum et vtere
alijs recentibus et dimitte per altos dies. vii. de
inde exerce coctionem in eo sicut fecisti prius:
et fac de nouo per mutationem foliorum rosarum. et pu
ce super illud aque infusionis rosarum quam tradi
dimus in capitulo de sirupis sicut est quantitas olei et
stringe officium vasis et dimitte in sole per
dies. xl. deinde excola et iterum expone soli
et dimitte tempore extenso et vtere ubi oportet.

Istud oleum apud nos est multum in usu
sicut autem intentione desue est oleum rosatum
completum. ipse enim docet facere ipsius tribus
modis: sed solum scripsi vnum modum: quod ab
hodiernis in usu non est sicut illum modum. **N**am
colaus habet oleum rosaceum. i. rosatum quod
magis apud modernos in usu est. verum est
quod sunt ex hominibus qui accipiunt foliorum
rosarum recentium et comminunt cum forficibus
quantitate quam voluerint: et supponunt oleum
commune: et exponunt soli per dies. xl. deinde
de administrant ubi oportet. **C**irca instans
in capitulo de rosas inquit. oleum rosatum sic

fit quidam decoquant rosas cum oleo et co
lant et reseruant. alij terunt rosas virides et
ponunt in oleo: et in vase vitreo soli per. l. di
es exponunt: et hoc optimum est. **D**iasco. autem
habet oleum rosatum: sed non est idem verum
ipse docet ipsum componere tribus modis:
vt facit desue.

Oleum camomilinum est oleum benedictum
et modus operationis eius est sicut olei ro
sati preterquam oportet vt fiat cum oleo de oli
uis completo: aut oleo sisamino cuius illis mo
dis preparationum quos diximus.

Istud oleum est in usu: sed eius modus a
pud modernos non est idem: vt docet desue
verum est quod faciunt ipsum sicut dixi de oleo
rosato. **D**esue inquit quod oleum camomilinum
est oleum benedictum. **I**tem. angl. in capitulo de do
lore iuncturarum ait. **I**tem in gutta indurata
valet oleum camomilinum in quo coquantur
flores iacincti crescentis in capitis voco istud
oleum iacincti.

Oleum violatum et modus operationis eius est
sicut olei rosati excepto quod debet fieri cum oleo
rudi aut amigdalino: aut sisamino cum illis
modis operationum quos enarrauimus.

Istud oleum est in usu finem intentionem de
sue fit sicut rosatum excepto quod debet fieri cum
oleo rudi. id est oleo de oliuis immaturis quod
onfancium appellatur: nam idem in capitulo
de oleo rosato inquit. rudi autem mate
ria est ex oliuis: quibus nondum accidit co
plexio et maturatio. preterea **S**imon tanu
sis inquit oleum violaceum. id est de violis
ex onfancino oleo fieri debet: et sic intellige
dum est pro oleo rudi oleum oluarum immaturarum

Viola autem flos est satis notus. **B**ulca
sis. id est serutor in tractatu secundo in ca
pitulo de modo desiccandi violas dicit qui
vult colorem et odorem earum seruare sicut
est. viole motium sunt meliores hortulantes
et lib. x. ex recentibus conuertuntur ad vnam
quando sicce fuerint.

Oleum anetinum: et modus operationis eius
est sicut olei camomille.

Istud oleum est in usu: et modus eius apud
moder. est accipiatur flores aneti et similitu
dinem habet cum feniculo et assimilatur plan
te ipsius et ponatur flores cum oleo et exponantur
soli per. xl. dies: deinde vtere ubi oportet.

Oleum de lilio. **I**tem. ex folijs lilioz. 3. iij. mastic
calami: aromatici: costi: carpobala. i. seis bal
sami an. 3. i. gario. cinamo. electi. an. 3. 5. cro
ci. 3. iij. oia preter folia lilioz infundantur in a
qua sufficienti et dimittantur die ac nocte: post
ea bulliant ebulliant de vna: aut duabus deinde pu

te olei sisami sup ea. aut olei s oliuis pplet
li. ij. z pone i vase vitreo cū folijs lilioz z di
mitte i sole p dies. xl. deide colaz ad mīstra.

¶ Istud oleū est in vsu sub nomie olei lilio-
rum cū spēbus aut sub noie de lilijs compo-
siti ad differentiam alterius descriptionis
fm quā fit oleū de lilijs simplex: cui⁹ descrt
prio inuentur in antidotario Jo. Serap. de
qua infra. Dia. habet idē sub nomine olei su-
sini: id est de lilijs.

¶ Oleum trinum. s. radicū treos quantitatem
aliquā: z florum eius duplū: z aque decocti
onis radicū eius. q. s. z funde sup ea olei si-
samini. aut de oliuis maturis q̄stū opz z de
coq̄ in duplici vase. deide permuta radices
z folia lilioz: z facvt dixim⁹ de oleo rosato.

¶ Istud oleū est in vsu sub noie olei de tre-
os: aut irini: aut lilioz purpureoz. nā oleū
trinu est oleum factuz cū radice treos. z est
radix lili q̄ purpureū florē gerit. Galienus
inquit. treos ad similitudinē eris quē in celo
videmus dī: z hinc cognominat: quoniam illa
plures z dissimiles habet colores: sic z vari-
os: z differētes mittit flores. aliqui enī sunt
albi: aliqui cerulei: z aliqui purpurei. vnde
virgilius de tri loquens ait. Mille trahens
varios a duerso sole colores.

¶ Oleū de cheiri q̄ est ex cheiri citrina ē me-
lius z subtili⁹: deinde q̄ est alba. est autē o-
leum de cheiri resolutiuū sedatiuū doloruz
qui fiunt in neruis z iuncturis z pectore re-
nibus: z vesica: z eius modus est sicut olei
de camomilla.

¶ Istud oleū est in vsu: z debet fieri: quia
ingreditur in multis locis.

¶ Cheiri autē ē viola citrina dicta apud q̄s-
dam sarracenicā. Auer. i. v. col. inqt. alchei-
ri. i. viola de romana. hec apud nos in hor-
tis ac bladīs inueniē. Aui. in. iii. ca. in fen-
xit. in ca. de pottonibus falsus. nā mandra-
gora nō est sicut forma hominis: vt appet-
eis inqt. albesed de quo dixit q̄dam. q̄ est al-
cheiri rubea. hāc ter. Aui. ap̄ arabes ē cor-
ruptus. nā albesed est coral⁹: sicut apparet
ap̄ Sera. in pprio ca. de coralo. A. floren.
in lib. vii. in capi. de cura dolorū iūcturarum
in specialit: z pprie sciaticū inqt. Dixit Galienus
medicamē cōfectū cū cheira citrina plurtel
dissoluit apostemata dura accidētia in arti-
culis. Idē ibi ait inqt. Dia. hec est descriptō
medicaminis cheiri citrini qualr debet fie-
ri: z debet intelligi de flore eius: q̄z appella-
tur cheiri ruffaz appellat bassad. Similrte
tus nicholi est cor up⁹ dicitur q̄ cheiri ruffa
appellat bassad. nā vide in oibus libris de

arabico trāslatis in latinū: z videbis q̄ bas-
sad est coralus: z alcheiri est viola citrina q̄
satis est nota.

¶ Oleum de melliloto nō est in vsu. Mellilotū
autē cōponit a mellit: z lorbos q̄ est trifolius
nā sine dubio mellilotū est spē trifolij: z dī
q̄ est trifolij odoratū vt dictū fuit in empla-
stro de melliloto.

¶ Oleum de nenufare confert sicut oleū viola-
tum: z fit sicut illud q̄ apud nos est in vsu.
Sed cōponit ipsū ex floribus nenufaris:
z oleo onfancimo posito solum per dies. xl. et
postea vtuntur.

¶ Nenufar autē apud Dias. vocat nimphea
sive vt alij cacab⁹ veneris. i. papauer palu-
stre sive vt latini alga pactuatio de farsara
q̄ ibi clare determinatū est de eo.

¶ Oleū de citonijs. s. carniū citoniorū tritozū
cū cortice suo quib⁹ media accidit matura-
tio z succi eoz añ. ptes equales: olei ex oli-
uis incompletis q̄stū sufficit. pone in vase vi-
treo per dies. xv. ad solē: deinde coq̄ in vase
duplici p horas quattuor: post illud fiat per-
mutatio citoniorū: z succi eorum z fiat sicut
diximus bis vel ter: deinde cola z reconde.

¶ Istud oleū est i vsu. Citoniū autē fruct⁹
est satis notus: existimāt autē quidā q̄ istud
oleum sit illud q̄ a Dia. melitū dicitur.

¶ Oleum mirtinuz fit sicut oleū de citonijs.

¶ Istud oleū apud nos est in vsu. Mir⁹ ve-
ro est arbor cuius semen mirtil⁹ dicitur cuius
spēs fm moder. due sunt. s. albus niger. alb⁹
autē est cubeba seu mirus agrestis. niger ē
ille quo vtimur generaliter. Isido. ait. mir-
tus a mari dicta eo q̄ magis litorea arbor
sit. vnd et Virgilius. Littora mirteris letif-
sima z amantes littora mirte. hinc est q̄
a grec⁹ mirēe dī. Medicoz at libi hāc arbo-
rē aptā scribūt multex necessitatib⁹ plimīs.

¶ Oleum de pomis tabrol z sunt pom. ma dra-
gore. s. ex p̄sionis eoz cōpletorū: z olei sa-
samini añ: ptes eq̄les. decoque in vase du-
plici vsq̄ ad succi consumptionē: deinde co-
ta z reconde in vase cum eiusdem succi ex-
pressionē sicut quarte p̄is vttere.

¶ Istud oleum non est in vsu. Alcolanz in
suo antidotario habet hoc oleum: sed nō est
omnino idem.

¶ Pomū tabrol est pomum mandragore s̄z
intentionē Mesue. Aui. in sc̄do ca. inqt.
tabrol est radix mādragore siluestris: z est
radix ois mādragore magna silis forme ho-
minis: z ppter hoc nominatur mandragora
est enī nomē imaginis naturalis. scz sicut
plāta existēs in forma hoīs. hīc text⁹ Aui. ē

falsus nā mādragoza nō est sicut forma hominis: vt apparet apud Dial. z Serap. Preterea Pet. de crescentijs inq̄r. mandragora nō determinat ab auctorib⁹: cutus due sūt species. s. mascul⁹ z femina. z quidā vt Aui. z alij dicūt feminā formatā esse ad modū femine masculū ad modū viri. qđ falsum est: z sic certū est qđ mādragoza nō est i similitudine forme hominis. verū itali herbatice z maxime falsificatores accipiūt radicē bionte z cū certis instrumētis faciūt quādā imaginem ad similitudinē forme hominis: z dicūt qđ illa est vera mādragoza: quibus nō credit Serap. in ca. de mandragora narrat de pomio ipsius de mente Basiz ibidem dicit. dixerunt mihi quidā ex antiquis babylonie qđ puella quedā comedit quinqz poma mādragore z cecidit sincopizata z facta est tota rubicunda: z quidā m superueniens effudit super caput aquā inuis toticōs donec surrexit.

Oleum de enula. ꝑ. radice enule cōtuse et succi ei⁹ radice. z olei sisamini añ. ptes eq̄les. vini odoriferi partē. s. fac sicut diximus in oleo mirtino. Altus modus operationis eius est. adde permixtionē predictē folioꝝ lauri: cordumēti: id est cheisim hortulani: spice inde: calami aromatici añ sextā partē z vnus z decoque sicut diximus.

istud oleum nō est in vsu. Enula est herba satis nota.

Oleum de cinamomo confert sicut oleuz de enula et modus operationis eius est sicut illius.

istud oleū nō est in vsu. Dialco. habz de descriptionē huius olei sed nō est eadem huius Cinamomi autē fm Serap. species sunt plures sicut apparet in suo capitulo. Macer autem inquit. cinama tres species dicuntur habere: sed harum est preciosa magis que pl⁹ subtilis habetur. z que plus mordet mixta dulcedine linguam ꝛc. fm intentionem Macri eius species sunt tres: sed fm Sera. sunt plures. Jo. anglicus in capitulo de passionibus stomachi inq̄r. item vtantur homines frequenter cinamomo: qz os redolere facit: z valet contra reuma frigidū z preseruat a corruptione humorū: z ideo dicitur cur morietur homo qui sumit de cinamomo supposito bono regumtine.

Oleū de ruta. modus operatiōis eius est sicut olei mirtini.

istud oleū fm intentionem De. fit sicut oleū mirtinum. fit autem sicut oleū de citonij. hoc est qđ accipiuntur folioꝝ rum ruthe z succi eorum ana partes equales. olei oliua-

rum incōpletarum quantum sufficit ponantur hec tria in vase per dies. xv. z obturetur os eius deinde coque in vase duplici per horas quattuor: postea coletur fortiter manibus comprimendo z bis vel ter hoc reiteret deinde cola z reconde.

Rutha autē herba est satis nota. Oleum nardinū. est oleuz benedictū. ꝑ. spice: aromaticæ. ꝑ. iii. vini z aq̄ ana. ꝑ. ii. s. olei sisamini. ꝑ. vi. decoquant in vase duplici lento igne quasi per horas quattuor z frequenter moueatur omni hora.

istud oleum est in vsu maxime fm istā descriptionem. verum est qđ Des. ponit qđ ipm potest fieri duobus modis sed prim⁹ est magis in vsu. si autem facere volueris iuxta secundum modum infra apparebit.

Olei autem nardinū: id est de spice nardi seu spice aromatica. Aui. in. v. cañ. hz vnaz aliam descriptionem: s; nō est idem Basiz in nono Almanforis in capitulo de dolore stomachi proueniente ex apostemate iudura to ponit oleum nardinum sed nō est in vsu. Dial. ait. oleum nardinum diuerse ꝑficatur cum folio malabatri z sine isto miscetur. Jo hānes anglicus. in capitulo de modo abluēdi oleum habet descriptionē huius olei: sed nō est similis.

Oleum sisamini: id est oleum quod fit ex granis sisami cui⁹ modus super⁹ fuit positus s; nō oportebat Desue dicere oleū sisamini: qz hodierni apotecarij apud nos gñāliter ponunt loco olei sisamini oleum oliuarum ꝑ hoc oleo conficiendo: sed errant errore maximo.

Oleum nardinū fm alium modū. ꝑ. spice inde. i. nardi. ꝑ. iii. sansuci. i. maiorane: ꝑ. iloalo es. i. aloes: enule: folij indi: calami aromatici: folioꝝ lauri: cipti: squamati. cordumēti. l. carui: agrestis: seu sileris cretici añ. ꝑ. i. s. ꝑij cian⁹ super ea priusqz fuerint cōtrita vini et aque fontis. q. s. olei sisamini lib. vi. deinde fiat sicut primuz z coquatur horis sex z agitetur omni hora.

istud oleū fm istā descriptionē apđ nos nō est in vsu. Idem mesue ponit qđ ipsuz potest fieri ꝑ tertium modū: s; nō est in vsu.

Oleum masticinum. ꝑ. masticis. ꝑ. iii. olei si sanum kisti. coque in vase duplici. Scđs modus operationis eius est. ꝑ. olei rosati. ꝑ. ii. masticis. ꝑ. iii. vini bōi. ꝑ. viii. decoque sicut primum ad vini cōsumptionē.

istud oleum est in vsu. fm intentionem Desue potest ipsum cōfici duobus modis: sed primus apud nos nō est in vsu: immo se

cundus est ille quo generaliter utimur. Aut
e. in. v. canonis habet vnam descriptionem
que est eadem cum prima.

Mastic vero gummi est satis notus. **Hydo.**
mastic arboris lentisci gutta est. melior aut
in epto insula gignitur odoris boni: **fm** **Sal-**
te. mastic est glutum romanum

Chist est podus **fm** modernorum opinio
nem. lib. i. cum dimidia. **Auic.** in. v. cano.
in tractatu de poderibus inquit. **chist** apud
gentes que lingua greca loquuntur cognitus
est sup mensuram vero non conueniunt omnes
z illud est: quoniam quidam eorum utuntur alia
q̄ utantur alij. **Chist** enim apud romanos
capit lib. i. s. z sextam. quare est. **z. xx. z chist**
italicum lib. i. s. z lib. est. **z. xij.**

Oleum de storace. **Re.** olei **sisamini.** **z. xij.** **stora-**
cis. **z. iij.** fiat sicut oleum masticinum: deinde
decoletur z administratur.

Chistud oleum non est in vsu. **idem Auice.**
in quinto canonis habet vnam aliam descri-
ptionem que eadem est. **Dia.** habet descriptio-
nem huius: sed non est eadem.

Storax. s. storax calamite que satis est no-
ta. **Desue** in suo grabad in cap. de egritu-
dinibus neruorum habet duas descriptiones
olei de sigia z est storax liquida: sed non sunt
in vsu.

Oleum costini. **Re.** costi amari. **z. ij.** **caste.** i. **cas-**
sie lignee. **z. i.** exterminatū **sancti.** **z. viij.** **vi-**
ni odorisferi quantum sufficit ad infundendum
nocribus duabus olei **sisamini** lib. iij. deco-
quatur sicut oleum nardinum horis sex.

Chistud oleum est in vsu. **Auice.** in quinto
canonis habet duas descriptiones: sed non
sunt eedem.

Costum vero est radix amara.

Oleum de alcana. **Re.** florum **alchanne.** **z. iij.**
antiqui. **z. p.** fiat sicut oleum rosati. **In** dese-
ctu autem florum fiat cum folijs z iteretur de
cocto eius cum modico vini.

Chistud oleum non est multum in vsu. **Dia.**
habet aliam descriptionem sub nomine olei
ciprini: quod idem est: **na:** oleum de alcana
apud arabes est oleum cyprium apud gre-
cos. **Item** **Dia.** alud de ipso facit ea. sub no-
mine cypri arboris: cuius folia sunt oliue si-
mila: sed viridiora z paulo grossiora z semē
nigrum z florem album germinat cum odo-
re bono. apud modernos due sunt species. s.
alba z rubea. alba vero **fm** existimationem
plurimum modernorum est frutex sicut arbo-
rosa que iuxta hortos ac in campis inuenit.
z est quam nostri rustici cauerox vulgariter
dicunt: de cuius flore mulieres inficiunt ca-

pillos. rubea vero apud nos non inuenitur.
Oleum de sanfucio fit sicut oleum de mirrho
videlicet fit ex folijs **sancti** z ipsi succo **fm**
modum supradictum in oleo de citonijs.

Chistud oleum non est in vsu. **Dia.** hz vnam
aliam descriptionem: sed non est eadem huius.

Oleum vero sanfucini est oleum de maiora-
na. **Dia.** inquit **sanfucus** a siculis **amaracus**
noitur. **Itē** dicit **Dia.** **fm** **Auic.** **amarac** ē
alacoen siue **vchue:** vt apparet apud eundē
in quinto canonis in trociscis **andaracharon**
verum generaliter hodierni habent opinio-
nem quod **amaracus** sit maiorana. veruz cō-
traria est opinio **Simonis** **tannenensis** in capi-
tulo de **alaco.** **Hydorus:** dicit **sanfucus** est
quem latini **amaracum** vocant. cuius nomie
vsus est. **Argilius** etiam ad venerem referens
vbi mollis **amaracus** illum floribus et
dulci aspiras amplectitur **ymbria.** vnde z no-
men traxit **amaracus** a puero cuiusdam res-
gis qui casu lapsus dum ferret vnguenta no-
men et gratissimū ex infusione vngueti odo-
rem creauit.

Oleum de mezereon. **Re.** foliorum **mezereon**
z. iij. et **protice** super ea aque dulcis lib. i. **di-**
mitte die ac nocte: deinde infundantur sup
ipm lactis dulcis z recētis. **z. vi.** olei **sisamini**
z. viij. coquatur vsq̄ ad lactis z aque cōsum-
ptionem. deinde decoletur z reponatur.

Chistud oleum est in vsu: z d̄ fieri **fm** istaz
descriptionem. **Idem** in capitulo de **mezere-**
on habet vnam aliam descriptionem: sed nō
est eadem huius. **Leonardus** de **preda** **palea**
in capitulo de fistulis habet vnam aliam de-
scriptionem que est eadem.

Mezereon apud **Dia.** vocatur **camelea**
siue **cocognidum** vtdictum fuit in electua-
rio de **mezereon.**

Oleum de hasce z est oleum **sericinum.** **Re.** **ha-**
sce. **z. iij.** **zinziberts.** **z. i.** **s.** funde super ea in
vase vitreato succi extremitatum **halasce.** **z.**
iiii. olei **sisamini.** **z. xiiij.** aque dulcis quantum
sufficit decoque vsq̄ ad aque consumptōem
Modus alius. **Re.** olei **sisamini:** z succi **hala-**
sce: z lactis vaccini recentis ana. lib. ij. **alba-**
rum **penidiarum.** **z. v.** **zinziberts** **albi.** **z. xij.** z
decoquantur vsq̄ ad succi et lactis consum-
ptionem z administratur.

Chistud oleum non est in vsu: **fm** aut intentio-
nem **Desue** olei de **hasce** est oleum **sericinum**
z sic credo quia **Ioannes Serap.** in suo anti-
dotario inquit oleum **alsek.** in fine descripti-
onis ait. coquatur donec consumatur aqua
z remaneat oleum **sericinum** z ibi docet ipm
facere duobus modis: vt facit **Desue.** **Auic.**

ce. In quinto canonis habet tres descriptio-
nes. Desuevero dicit. ꝑ. hāscē. Joānes Se-
rap. dicit alsēk. Auice. hāscē. si hec tria idēz
sunt est thūmus: si autem nō: est isopus vsua-
lis. nam in isto oleo primo habet hāscē: infe-
rius habet ex remitatum hāscē. i. thūm. z
sic quidam sapientes dixerunt qꝫ per hāscē
intelligitur isopus: z per hāscē thūm. De
sue ponit in alia descriptōne penidios. vnde
Joannes Serap. inquit. in descriptōne alia
non dicitur vaccinium: z dicitur qꝫ illud ac-
cipitur ex penidijz.

Oleū de cucumere asinino. ꝑ. succi cucume-
rorum eius completorum olei sisamini ana.
3. vi. coqꝫ vsqꝫ ad consumptionē succi z vtire
Modus altus. ꝑ. succi radicuz eius: z ra-
dicum eius contritarum añ. 3. vi. olet sisami-
ni. lib. j. coquatur sicut diximus z admistref
Isud oleum est in vsu. tamen non multū
Diasco. habet vnam altam descriptōne sub
nomine olei sicionij. id est olei de radice cu-
cumeris asinini: eius succus apud eundem
electeruz dicitur. Desue in capitulo de cu-
cumere asinino iquit. cucumer asininus est
fructus sicut cucumer parūus qui satis est
notus. z melior pars eius plante est fructus
ipsius z proprie eius completi succus z post
ipsum radix. z melior fructus eius est cōple-
tus citrinus iam expoliatus a viriditate z q̄
est vere amaritudinis: z cuius succus est al-
bus habēs sicut de pinguedine aliquid. In
completus vero est malus: melius tempus
operationis eius est finis estatis: z collecti-
onis radicis eius z finis veris.

Operatio succi. ꝑ. ex succo eorum quan-
tatem quam volueris z proprie quando ci-
trinescunt z sunt maturitatis complete: et si
at extractio succi cum facilitate non cum cō-
pressionē z expressiōe laboriosa: z exiccetur
sicut exiccatur scamonea z aloes: z cōserua-
tur succus eius triennio: z est administran-
dus post sex menses.

Oleum de pomis citrangulis. ꝑ. poma citrā-
gulorum numero. xij. z sint proprie antiqua
z pone ea itegra in vase figuli vitreato. fun-
de super ea olei de oliuis aut olei sisamini. 3.
xxvj. aut plus sīm magnitudinem: z paruita-
tem citrangulorum z aque fontis z aque ma-
ris añ. lib. ij. coquatur ad cōsumptionē aque
deinde funde super ipsuz aque dulcis clare
lib. j. 5. z pyce sup ea penidiarū albay. 3. viij
decoque vsqꝫ ad aque consumptionē z admi-
stretur in potibꝫ z cibis z pulmētis de farina
Isud oleū non est in vsu. Supius fuit po-
situm oleū de granis citri z citrangulorū: z

hoc est de pomis citrāgulis: z de hoc pomo
testatur Simon ianuenis qꝫ nunqꝫ inuenit
aliquē de eo mentionem fecisse: sed sīm Mo-
dernorum opintonē est pomū dictum aranci-
um. Mar. siluari. inquit pomum arancie. i. ci-
trangulum vel citronolum. nam hoc pomū
in colore est citrinum. Aut. in lib. j. in fen. ij.
doctrina. ij. cap. ij. de significationibus co-
loris vine inquit. ex coloribꝫ vine sunt gra-
dus citrinitatis sicut palearis: deinde citri-
nus: post flauus: deinde ruffus: postea citrā-
gularis: postea igneus qui tincture croci as-
similatur.

Uas figuli. i. terra argille. Sūdo. in capi-
de vasis escarijs ait. vas dictū a vescēdo: qꝫ
in eo esce apponantur: cuius diminutiū va-
sculum quasi vesculum. Desue habet in va-
se figuli. i. de argilla siue terra figuli: vñ va-
sa sūt dicta argis vbi primo ipsa vasa facta
sunt. Papias argilla terra humida ab argis
dicta apud quos primū ex ea vasa facta sunt
Oleuz de croco. ꝑ. croci. 3. j. mirre pure. 3. iij
cordumēti. i. leuistici hortulanti. 3. ix. cala-
mi aromatici. 3. viij. infundantur medicine
in aceto diebus quinqꝫ preter cordumēnz
die sexta pyciaf sup ea cordumēnz: z dimit-
tatur die vna: deinde fundatur super ea olei
lib. j. 5. z coquatur lēto igne vsqꝫ ad aceti cō-
sumptionē: z sunt qui loco aceti vinū ponūt.
Isud oleum est in vsu. tamen nō multuz
Aut. in. v. canon. habet vnam altam descripti-
onem: sed non est eadem huc. Crocus. i.
zaffaram: z est crocus orientalis seu cōmu-
nis. inuenitur alius crocus qui hortulanus
dicitur. z hic est carthamus.

Oleum de piperibus. ꝑ. triū piperū añ. 3. iij.
chebulorum: bellericorum: emblicorum: z in-
dozum añ. 3. v. radicū apij: femiculi añ. 3. iij
5. serapini: oppoponacis: iusquamti albi. añ. 3.
ij. 5. turbiti: albi boni. 3. xij. zinziberis. 3. iij.
caulis recētis: hāsech humidi: folioꝝ ruthe
humide: quantuz de singulis capi potest. de
coquantur omnia post contritionem earum
cum aque lib. xxvij. vsqꝫ ad tertiam partem:
deinde coletur z proiciatur super ea olei de
cherua emine. ij. z coquatur vsqꝫ ad consum-
ptionem aque: z sunt ex hominibus qui ad-
dunt in eo ireos. 3. vi. taphe. 3. ij. anisi cordu-
menti. id est carui agrestis. ana. 3. j. 5. calami.
aro. 3. ij. 5. spice inde. id est nardi. 3. j. expres-
sionis alafce. septaria tria: z admistref vbi
oportz: z sunt qui loco olei de cherua ponūt
oleum irinuz. i. de ireos: aut oleū de cherua
id ē de viola citrina: aut oleū de amigdalīs
amaris: aut ex oibus partes conuenientes.

¶ Istud oleum est in usu maxime apud mediolanenses. dicitur autem de piperibus. propter tria genera piperis que in eo ingrediuntur: et sunt proprie albi dicti leucii: nigri dicti melani: longi dicti macri. et hec tria genera nota sunt apothecariis: sed apud medicos non tantum: quia optimo multorum medicorum est quod piper albi sit catapulta: aut granum bene: quod non est credendum: et ego summe admiror quod doctores supradicti in descriptione olei de been sint decepti in re tam facili: cum habeant capi. speciale et clarissimum a Serap. qui hec tria genera aptissime declarat.

¶ Hasc humide: id est recetis et est thymus: nam inuenit in aliquibus codicibus Desue ubi dicitur hasc humide. ergo hasc est verus thymus: sicut apparet apud Sera. in ca. de thymo. quidam dixerunt quod est yfopus. de us vero nouit.

¶ Oleum de cherua est oleum quod fit ex semine: quod dicitur granum re gumme catapulta maior ut apparet supra. Emina sive Aut. in. v. ca. in ca. de ponderibus emina italica et egyptiaca est. 3. xvj. et emina romana est. 3. xx. Papias ait. emina appendit lib. j. que geminata sextarium facit: hinc dragmas centum.

¶ Tapsia sive dia. dicitur tapsia: quia primo in insula tapso fuit inuenta. ab Aut. vocat tertissie: et dicit quod est gummi ruthe agrestis: et sive haltabbate tapsia est ruthe agrestis Auert. in. v. col. inquit tapsia. i. gummi ruthe agrestis: sive quosdam medicos. quidam prauere crediturunt quod esset rubea tinctio: sive non recte. verum est quod tapsia sive Simonis ex auctoritate pau li est rubea tinctio: sive aliud est Aut. in. v. ca. nos in capitula de cura alguada et albaras in quodam medicamine hinc tapsiam et rubeam tinctio: quod non esset si esset idem. sunt ex hominibus qui loco tapsie ponunt rutam siluestrem: et sunt ex hominibus qui ponunt cassiam: et sunt ex hominibus qui ponunt leptidum quod est genus eruce siue settaragi indi.

¶ Sextarium sive Aut. in. v. ca. in cap. de ponderibus est. 3. vi. idem dicit gentilis super illum passum moder. vero generaliter opinatur quod sextarium sit pondus duarum librarum cum dimidia: maxime quam inuenitur vini vel aque vel succi. si vero inuenitur sextarium cinamomi aut piperis intelligit pondus dragmarum sex. in hoc sunt diuersae opinionones.

¶ Oleum de euforbio. sive euforbium. 3. 5. olei de cheiri: id est olei quod fit ex viola citrina. 3. v. vini odouferi. 3. v. decoque versus ad vini consumptionem et vtere.

¶ Istud oleum est in usu. Des. ponit quod istud oleum potest fieri duobus modis: et sic est quod sunt ex hominibus qui faciunt ipsum sive primum modum: et sunt qui faciunt ipsum sive alterum modum. verum nostri doctores magis laudant secundum modum quem primus Aui. in quinto canon. habet vna alia descriptione: que videtur esse eadem cum secunda descriptione: et sic aliam scribam.

¶ Oleum de euforbio sive alium modum. sive stassagrie: condisi an. 3. iii. piperis. 3. vi. calamenti montani sicci. 3. xii. costi. 3. x. castorei. 3. v. tere et decoque in vase vitreo cum vini odouferi lib. iii. 5. postquam infusa fuerint in eo diebus duobus versus ad medium vini: deinde frica manibus fricatione vehementi: et cola et fudes super ipsum olei de cheiri. id est de viola citrina aut olei sisamini li. j. 5. et decoque versus ad consumptionem vini. deinde pice super ipsius euforbii recetis et albi. 3. iii. trita contritione vltima et coquatur cum eo et vtiatur.

¶ Istud oleum est illud quod magis laudant nostri doctores.

¶ Euforbium vero est gummi satis notum.

¶ Stassagria sive Aut. in. v. ca. in secundo canonis est vna passa montana et est granum capitis et in mote libano inuenitur de ea plurimum et est granum nigrum: sicut cicer nigrum. et hec ab aliquibus dicitur pedicula: et ea: eo quod pediculos occidit.

¶ Conder. id est condisi et est id quod Diascorides vocat structum et sunt radices quibus vtuntur lanarij ad suffumigandum lanas sive intentionem Diascoridis nunquam potius cognoscere quod esset. virtute etiam habet ad prouocandum sternutationem et propter id multi crediderunt ipsum esse elleborum album. sive non recte sicut patet per Diascoridem propterea Wacer vocat id structum: et inquit quod non minus prouocat sternutationem quam elleborus albus. Dinius autem florentinus in lib. ii. in cap. de cura scrofularum inquit. condisi. i. elleborus albus: quod falsum est idem dicit Auerrois in quinto colliget vide etiam Aui. cennam in quarto canonis in fen. vi. in summa secunda venenorum ex plantis qui ait de condisi et elleboro albo. ergo idem non sunt verum hodierni putant ipsum esse spectem ellebori: et loco eius potest poni elleborus eo carentes: et nullo modo audeant huius tertius propinare.

¶ Oleum vulpinum. sive vulpe integras cuius interiora sunt euulsa: et pone in vase et funde super

ipsam aque fontium aq̄ marine añ. kist. i. lb. j. s. olei antiqui clari kist. ij. s. decoque lento igne cū salis. ʒ. iij. vsq̄ ad aque cōsumptionem: deinde pone in vase ꝛ pyce sup ipsaz herbe aneti ꝛ a lasce: id est thumi añ. lb. j. et fuide super ea aque dulcis vbi cocte fuerit ex istis herbis añ. M. j. manipulus est tantū quantum capi pōt vna manu. decoque sicut prius vsq̄ ad aque cōsumptionē ꝛ admistre tur. est em̄ mirabile. ꝛ quandoq̄ p̄eter oleū coquitur vulpes in aqua fontium ꝛ aqua salis: ꝛ sit aque quantitas multa cū eisdem herbis: ꝛ admistretur lauādo in tina ꝛ est efficitur hoc quoq̄ non p̄mittimus qđ vulpes tandiu d̄ coqui siue in faciendo oleū siue aquam ad abluendum donec sic cocta sit vt eius artus oēs laxent ꝛ dissoluantur.

¶ Istud oleum est multū in vsu. Johā. anglicus in capitulo de dolore iuncturarum inquit. oleum vulpini est medicamē vltimū ad arteticam ꝛ podagram ꝛ dolorē renū: et dorsi. qđ ita fit vt docet dñs Mesue. Petrus argillata in capt. de podagra siue gutta frigida ponit vnguētū de vulpe ipsi. Mesue. s. vulpem integrā euulsis interioribus ꝛ pone in vase cum aqua salita vino ꝛ oleo. ꝛ vltra hoc pone in hoc vase salitā ꝛ rorem marini tuniper anetum organum ꝛ matioranā omnia ista bulliant. vt docet ipse ibidē miror ob talia verba. nam primo Me. nō ponit vnguētum de vulpe p̄terea descriptio olei vulpini nō est eadem. s. vide supra i vnguento de vulpe. vulpes vero apud arabes dicitur thaleb. Suil. narrat virtutē ipsi. dicens: qđ oleum in quo decoquit vulpes confert multum doloribꝫ iuncturarꝫ: ꝛ multi medicorum ponunt ipsam viuum in vase cum oleo ꝛ decoquunt ꝛ quidā ponunt eā mortuam s. hoc oleum nō est plus resolutiuum qđ oleum in quo coquit a deb. nā quādo coquit in oleo est virtus eius resolutiua multum. ꝛ nos quidē diximꝫ qđ medicine que hoc faciunt attrahunt ab interioribus corporis.

Oleum de scorpionibus. s. scorpiones circiter. xx. vel plus vel minus s̄m quantitatem eorum ꝛ pone in vase vitreo: ꝛ funde super eos olei amigdalaz añ. lb. ij. ꝛ stringe caput vasis: ꝛ dimitte in sole diebus. xxx. deinde cola ꝛ vtete.

¶ Istud oleum est in vsu. Mesue docet ipm componere duobus modis. ꝛ sic sunt ex hōminibus qui componunt ipsum s̄m primum modum: sed nostri doctores magis laudant secundam descriptionem qđ: primam: et sic illam desctibam.

Oleum de scorpionibus s̄m altum modus. s. aristologie rotūde gentiane: ciperi: corticū radictis capparis. añ. ʒ. j. funde super ea olei amigdalaz. amaraz kist. i. ꝛ pone i sole. xx. diebus: deinde p̄oijce super ea ex scorpionibus a. r. vsq̄ ad. xv. ꝛ iterum stringe ostium vasis. ꝛ dimitte in sole per dies. xxx. deinde cola ꝛ reseruetur. est em̄ mirabile.

¶ Istud oleum maxime s̄m istā descriptio nem est illud quod magis laudat nostri doctores. vide etiam apud rasim in libro de diuisionibus in capitulo medicinarum vrine vnam descriptionem que eadem huc est.

Johānes anglicus in capitulo de lapide renū habet hanc descriptionem. scorpiones autem satis noti sunt supra narraui de ipsis in ca. de tyriaca. q̄ valet cōtra scorpiones.

Oleum de serpentibus. s. ex serpentibus nigris circiter lb. ij. sint serpentes nigri integri ꝛ funde super eos olei sisamini. kist. i. s. et pone in vase terreo vitreato stricti ostij et sigilla ostij cum vasis: ꝛ decoq̄ lento igne vsq̄ dum dissoluant serpentes: ꝛ caueat sibi operator a vapore eius. ꝛ cum cocrys fuerit dimittat infrigidari ꝛ recondat in vase vitreo. ꝛ admittat limēdo cum pēna.

¶ Istud oleum non est in vsu.

¶ Serpens autem accepit nomen quia occultis accessibus serpit. Auicē. in quinto canon. habet vnam altam descriptionem que est similis huic. idē h̄ Leonar. de p̄eda palea i capitulo de fistulis. Hilber. de anglia in capitulo de paralesi h̄ vna altā descriptio nem: sed nō est similis isti. species autem serpentum multe sunt. Au. in. ij. can. de serpente facit capitulū: sed ibi nō narrat eius species. verum idem in quarto. in fen. vj. in capitulo de spectibus serpentum de ipsis loquitur ꝛ narrat de mosu basilisci. i. reguli quoniam habet coronam: cuius longitudo est duorum palmorum: ꝛ caput est acutum valde: ꝛ oculi eius sunt rubri ꝛ color eius ad nigredinem et citrinitatem declinat: est: qui adurit totū super qđ incedit ꝛ nō outur i circuitu cauerne eius aliquid. ꝛ cum opponit habitationi eius aus mouitur ipsa aus. et s̄m plurimum qui tangit eum cum virga moritur. ꝛ est mediante virga. et propter illud iam tetigit illum miles quidam cum lancea sua et statim mortuus est miles et animal eius: et tetigit ipse labium equi: quare mortuus est equus et miles. et hi quidem serpentes multiplicantur in terra aroth ꝛ nubie. verum de numero serpentum primi ordinis reponuntur species quedam draco

num interficiētūz sicut basiliscus flatu eoz
de quozū numero fuerūt dracones de qbus
recitat Aristoteles in libro de pprietatibus
herbarum z plantarum q̄ temp̄e regis Phī
lippi erant in duobus montibus inter quos
mōres erat posita via ducens ad ciuitatem:
et quotquot p̄ illam viam transibant quādo
erant inter illos duos montes moriebātur:
et tunc Socrates ingeniatuſ est ad morteſ
ipſozum: z fecit fieri caueam vitream et in-
trans in eam illuc perrexit: z vidit illos q̄ruz
flatu inficiebat aer: per culus respirationez
et cōtactum inficiebant transeuntes et mo-
riebant. dicit etiā quidā q̄ regulus serpens
interficit suo sibillo z suo vsu. regulus etiā
est aut paruiſſima oibus nota nulli effect⁹
ad opera medicine.

Oleum de raris. R. ranarum aquaticarum
capita circiter .3. vi. z funde super ea in vase
vitreo olei sisamini. li. 5. z obtura orificiū
vasis. decoque sicut diximus in oleo serpen-
tino. ex multis aut̄ rebus sūt olea fm̄ hunc
modū q̄ rerū ex quibus sūt struteni habēt:
de quib⁹ multi ex scriptozib⁹ scripserūt in q̄-
bus sermone nō extendimus.

¶ Istud oleum nō est valde in vsu. Joānes
anglicus in ca. de dolore tuncuraru habet
descriptionem huius olei. species autē z ra-
narum multe sunt. Aut. in secundo cano. de
ipſis loquit: sed non distinguit species earū
verum idem in quarto canonis in fen. vi. in
tractatu secūdo de venenis ebibitis: q̄ sunt
ex animalibus loquit de raris lacunalibus
viridibus z marinis rubeis: z de raris citri-
nis. z ibi loquit de venenositate q̄ est i ipſis.
nam sine dubio omnes rane sunt venenose.
Serap. in ca. de raris inquit ex auctoritate
Dia. rane que sunt in paludibus quando co-
quūtur cum sale z oleo et administrantur in
cibo sunt bezaar venenis. nam bezaar est ty-
riaca contra venenum. etiā bezoar est lapis
contra venenum. Hīd. in cap. de piscibus in-
quit. rane a garrulitate vocate eo q̄ circa ge-
nitas strepūt paludes z sono vocis impo-
tunis clamoribus reddūt. ex hīs quedā aq̄ti-
ce quedam dicunt: quedā palustres: quedā
rubete. ob id q̄ in rubis viuunt grandiores
cunctarū alie calamites vocantur: qm̄ inter
harū dines z fructices viuūt minute oīum z
viridissime mute z sine voce sūt. agridule ra-
ne parue in secco vel agris morātes. vnde et
nūcupate. negāt quidē canes latrare: quib⁹
in offa rana viua fuerit data.

Oleum de ouis. R. vitella ouoz elixatorum
circiter .xxx. z cōmune ea manib⁹ z pone in

sartagine lepida z frige sup ignem mouēdo
cū ligneo aut ferreo cocleari dōec rubescāt
et resoluat ab eis oleū. z tūc exprime ea cū
cocleari z manabit abunde.

¶ Istud oleum nō est in vsu: fm̄ intentionē
Desue pōt cōponi trib⁹ modis. Leo. de pda
palea in capitulo de fistulis habz etiā hāc
descriptionem.

¶ Quorum species sunt plures. Auicē. in
secūdo cano. ait. oua nota sunt: z meliora ex
eis sunt oua galline recentia: melius q̄ in
eis est: est vitellus: z melius eoz artificium
est vt nō cum alto cōgelenf. Gal. autē inqt.
oua que eligimus sunt oua gallinarū: non
ergo oſ q̄ narrem⁹ naturā alioz ouoz.

Oleum de frumento. modus opationis eius
est. pone frumentū sup laminam ferreā igni
tam non multū z cōprime z manabit oleum.
scōs modus. ponat frumentū excorticatū in
vase sublimatiōis: z fiat sicut dicemus.

¶ Istud oleū est in vsu. Leo nar. de pda
palea in cap. de fistulis habet huius olei de-
scriptionem. Frumentū. i. triticū. Hī. ait. fru-
menta sunt pprie que aristas habēt. fruges
aut̄ reliqua. frumenta aut̄ vel fruges a frue-
do: hoc est a vescendo dicta sunt. nā frumē-
tum dicitur summa pars gule: primitiue p̄-
prie que sunt de frugibus percipiūtur triti-
cum vel a tritura dictum: quod purissimum
horeo condatur. vel quia granum eius cō-
molitur z teritur.

Oleum sinapinum: modus eius est sicut olei
de frumento.

¶ Istud oleū est in vsu: fm̄ intentionē De-
sue. eius opatio est sicut opatio olei de fru-
mento. ego aut̄ vidi fieri oleum de sinapi sic
fit oleū de amigdalis. sinapis autē due sunt
species. scilicet nigra z alba. nigra autē est
illa que intelligit̄ quādo simplr ponitur: et
vtraq̄ nota est:

Oleū de tumpero. R. ex lignis tumperi quā-
titatem sufficientē z scinde in frusta z imple
ex eis dolium magnū vitreatū interius cui⁹
orificium sit actū. z fac foueā in terra. z sp̄a-
ra parietes eius cū terra figuli: deide pone
ollam vitreatam ex directo in fundo foue
habentē orificium ampli⁹: z cooperiat lamē-
na ferrea subtili p̄forata foraminibus mult⁹
sicut cribatorū tritici. ita q̄ lamina vndiq̄
olle orificium cooperiat. deinde sup lamina
preparaetur orificium doli ex inuerso. z pre-
paretur cum terra figuli vt nihil ex vtriusq̄
orificijs respiret. post illud accende ignem
sup totū corpus doli: z dimitte ardere sic p̄
horas duas. manabit em̄ ex arte hāc oleum

quod reconde et administra ubi oportet.

Istud oleum est in usu. Leonar. de preda palea in ca. de fistulis habet etiā hanc eandē descriptionem:

Iuniper⁹ aut apud Aui. est cupressus silstris: et eius quidē alia ē parua alia magna et arbor multiplicat in terris romanorum et occidente: et assumunt ex ea ligna ad fabricas magnas: granum ipsius apud eundem vocat abel. sed ille textus est corrupt⁹. nam abel est sauma que vocat bracteos. et sic si bene legis illud capitulum de abel apud Aui. videbis quod est falsum. nam Serap. in cap. de iunipero inquit ex auctoritate Dia. iuniperus est vna ex speciebus cupressi masculi: et omnes sunt quattuor species. et sunt iuniper⁹. i. pinus indus et abel. i. seuma et sorbin et gar. v. iuniperus. quod noiaflarconas: et gummi ipsius secundum modernorum opinionem est sandaraca seu vernix scriptorum.

Terra figuli. i. terra seu argilla. vnde vasa fiunt. Isid. in ca. de pulueribus: et glebis terre inquit. argilla ab argis vocata apud quos primitiu ex ea vasa confecta sunt. creta ab insula creta ubi melior est. Jo. anglicus in cap. de sterilitate ait. argilla aglice clet. et est terra rubea viscosa et tenax.

Oleum fraxinū valet sicut oleū de iunipero confert splent. et fit sicut illud.

Istud oleū apud nos non est in usu.

Fraxinus autem est arbor satis nota. eius semen apud modernos dicitur ligua eius de fraxino apud nostros doc. reperitur varte opinionones. quidā volūt vt War sil. quod hec arbor sit illa quod ab Aui. in ij. canon. dicitur arbor cimicū. sed non recte: verū Mattheus siluaticus inquit. didar vel didar est arbor cimicū siue fraxinus: quod falsus est. nam didar est ptelea: et ptelea apud grecos est vlmus. et sic est quod didar siue arbor cimicū est vlmus. fraxinus autem secundum Isidorum. vocari fert quod magis in asperis locis motantibus fragis nascitur. hinc per derivationem fraxinus sicut a monte motanus.

Oleum de gagatis. et est oleū sacratū. Be. ex lapidibus gagatis quatuor vltis. et fac ex eis sicut diximus in oleo de iunipero. scilicet modus est: cuius ope sublimationis: vt dicemus.

Istud oleū non est in usu. secundum intentionem mesue ē oleū quod fit ex lapidibus quod gagates dicunt: et ipsum est oleū sacratū.

Gagates autem secundum Dioscorum. est lapis qui inuenitur in licia circa rippam que ganges appellat: colore niger et aridus et quasi luminosus mediocriter leuis valde. et est melior qui

facile exarferit igne: et odorem asphalti habens secundum Plin. optimus est qui ad lucernam accenditur. quidam est inauerūt ipsum esse oleum petroleum. alij dixerunt quod est carabe sed aliud est.

Oleum philosophorum. Be. ex lateribus antiquis multe antiquitatis: et proprie factis ex terra rubea. et continue eos in frustra et accende super eos ignem carbonum sine fumo absque dum inflamment et rubeant. deinde submerge eos in conca plena oleo de alchichil: aut oleo antiquo claro: versus dum imbibanf imbibitione vitima: et pone in cazola: et permitte exiccari per se. post illud continue eos continue vitio vitima. et pone in cazola et sigilla officinā cazole cum officio alembici: et sigilla cum luto alchimistarum. et pone in fornace: culus ignis sint proue. et coquantur versus dum distillet oleum: et tu ordinabis vas sub rostro alembici: in quo recodis. et administra ubi oportet. et quāto antiquius tāto melius.

Istud oleum est in usu: sed oportet ipsum fieri cum bona diligentia. secundum intentionem Mesue est oleum in quo concordati sunt antiqui: et verificatum est oleum secretorum tuamentorum. alij illud oleum sapientie dixerunt. et alij oleum benedictum: et alij diuinū: alij sanctum. et a pluribus oleum perfecti magisterij vocatum est: ipse mesue in sua distinctione de oleis ponit duas alias descriptiones olei que vocantur oleum benedictū et sunt oleum camomille et oleum nardinū: et hoc quia sunt olea multe utilitatis: sed proprie oleū benedictū est oleum philosophorum: nā vide apud Basim in suo tractatu de oleis qui habet oleū benedictū. et est idē. in fine hō eius descriptionis inquit. hoc oleum est de secretis philosophorum. et valet sicut oleū balsami. liber qui dicitur bulchalisim. i. seruitor in tractatu secundo. habet vnam aliam descriptionem que eadē de istis. verum Mesue dicit quod accipiant ex lateribus antiquis. multe antiquitatis. Albuchasim autem inquit. accipe lateres rubeos nouos quos aqua non tetigit. Leonar. de preda palea in ca. de fistulis hō vna alia descriptionē que est silis huic quas ponit Mesue. Jo. anglicus in ca. de dolore iūcturarum ait. petroleum: et est oleum benedictum factū de lateribus: tū fetidum est: hō summe penetratiuum.

Oleum alchichil. i. oleum quod fit ex floribus rosmarini bulchalisim. i. seruitor hō oleū vetustissimū. Leo. hō oleū oliue vel oleū antiquū clarum: si hō opponere vis cum oleo de alchichil accipiat floribus alchichil. i. rosmarini

nt. 3. r. z. proiciantur in lib. i. 5. olei oliue aut
sifaminiz dimitatur soli donec accipiat vir-
tutem rosmarini: z postea coletur z admi-
nistratur:

Oleum balsaminū fm Petri de ebano in ca.
de egritudinib⁹ cordis. fm mirre electe: alo
es epatici: spice nardi: sanguinis draconis:
thuris: mumie: oppoponacis: bdely. carpo-
balsam. i. seis balsam: armoniaci sarcocole
croci ma sticis: gummi ara. storac⁹ liquide añ
3. ij. laudant electi: succi castorei ana. 3. ij. 5.
musci. 3. i. 5. terbetine ad pōdus singulari re-
rum. misce oīa hec puluerizāda cū terbenti-
na: z pone hoc totuz in alembico z igentose
distilla. est enim ars sicut de aqua rosata: z
postea vsui reseruet.

Istud oleū est illud qđ meo tempore vidi
cōponere z vidi ipsum poni in triaca. metri-
datō diacurcuma aurea alexandrina ac ali-
js cōfectiombus in quib⁹ ingreditur balsa-
mus verum supra fuit posita vna alia descri-
ptio olei qđ ex ligno balsamitmanat: z illa est
nobilitoz ista: sed quia illud apđ nos nō pōt
fieri: nostri doctores cōposuerūt descriptio-
nes olei cū tanta diligētia qđ potest poni in
omni loco vbi ingreditur balsam⁹: z sic ista de-
scriptio magis est laudata qđ alie descriptio-
nes. sicut fm istam descriptiōē facere no-
lueris infra apparebit alia descriptio ex au-
ctōritate Hulselmi placētuz oleū quod fit
fm illaz descriptiōē potest poni in omni lo-
co vbi ingreditur balsam⁹. etiā ostendam fa-
cere balsamū artificiosum sicut docet Bar-
tholomeus nō tagnana succi castorei. hec
littera est corrupta. debet enim dicere: sicci
castorei: aut castorei sicci: qđ idēz est: casto-
reū autē est animal quod vocat⁹ castor. Bal.
in libro ad partemanū iquit castoreū ai ali-
culū qđ rupes z castor appellat⁹ testicul⁹ ei⁹

Oleum frigidissimū viride sic fit scđm Nico-
laum. fm olei cōmuns albi vel albuti lib. ij.
cumarū rubri: tenerrimarū: foliorum violarū
vermicularis: cumbalarie: sempuue: solatri
foliorum papaueris iusquam: mādragore
crassule maioris: portulace: lactuce: barda-
ne: oīm ana. 3. ij. hec omnia simul terantur:
z supra dicto oleo mittant per tres dies post
tres vero dies super ignē ponatur z vsqz ad
spissitudinē bullāt postea colent⁹ bene ex p̄s
sa cum pāno. deinde iterū in stramato vase
ponantur super ignē z bulliant ad succi con-
sumptionē: tunc ab igne deponant⁹ z relide-
re pmittant⁹: z illud claruz quod supernat
colligatur z vsui reseruetur.

Istud oleuz nō est in vsu. dicitur oleū fr

gidissimum viride ab herbis: frigidis z viri-
dibus que in ipso ingreditur: z sic ipsas her-
bas que difficiles sunt declarabo.

Hermicularis fm cōpositozē est sempu-
ua. minor aut portulaca agrestis in tect⁹ do-
morū nascitur. fm autē lumē malelucēs est
crassula: qđ falsuz est: qz in isto oleo trunqz
ingredit⁹. Macer aut. sempuua minor speci-
es est istius herbe quā supuua dicunt quo-
niaz viret omni tēpore barba iouis vulgari
more vocat⁹ fm intentionem macri barba io-
uis est sempuua minor. fm vero Mattheuz
siluaticū barba iouis est herculus v el bona-
des. i. sticados citrinū fm autem Nicolauz
est sticados citrinū seu iantonicum marinū
ergo est herba marina. i. herba lumbicorū
aduertendū est autē qđ macer dicit ipam vo-
cari barbam iouis nūl a vulgaribus: sed de
us hoc nouit

Cumbalaria vmblicus veneris scatuncel-
lus idē apud Dia. vocatur corilidon: siue vt
aliq cumbalon. siue vt latini vmblicus vene-
ris hec est herba que folia habet rotunda z
lata que in muris nascitur: z est quaz nostri
rustici herbā rotundellā vulgariter dicūt.

Crassula maior fm cōpositozem est faba
grassa: fm aliqz est sempuua maior. sed nō
recte. naz in isto oleo possim⁹ certificari qđ
idē nō sunt qz in hoc ambe ingrediunt⁹. cras-
sule nō spēs tres sūt. i. maior: mior z media.
maior nō est herba qđ hz folia viridia z pin-
giora: vt sempuua. z florez tendentē ad al-
bedinem. nascitur autē apud nos iuxta fos-
sas: z hec est faba grassa. minor vero est ver-
micularis. z media fm cōpositozē est cardus
benedictus.

Oleū de lilijis purū: fm 3o. Sera. i suo antido-
tario. fm. ex lilijis albis mūdāt. 3. ij. 5. p̄ict-
ant⁹ i. li. ij. olei sifamin⁹ z manēt donec acci-
piat virtutē litor. z colet⁹ z administratur.

Istud oleū est illud qđ apđ nos ē in vsu: sub-
noie olei de lilijis purū: aut simpli⁹. Bu. plā-
cē. i suo antido. hz oleū de lilijis simplex qđ
idē est. supra fuit positū oleū de lilijis cōpo-
sitū: qđ etiā est in vsu: sed non tāruz.

Oleum darisfabā. ibidem. fm. sce lib z est dar-
isfabā. 3. vi. cassie lignee. 3. viij. cost⁹. 3. iij.
cinamom⁹. 3. v. calami aroma. 3. ij. olei lib.
vij. 5. decoquantur omnia bene lento igne
z coletur z admnistratur.

Istud oleū non est in vsu. Darisfaban ve-
ro est arbor que apud Dia. vocatur aspalū:
vt dictū fuit in cōfectione de chifodea.

Oleū fenugreci: fm 3o. Basiz i suo tracta. d oleis
fm. fenugreci. li. i. elactery. li. viij. capi lib. ij.

calami aro. li. l. pone i oleo p decē dies quo
libet die moue ter z exprime oleū z reserua.

¶ Istud oleū non est in vsu. Diaſco. habet
vnam altaz descriptionē sub nomine olei te
lini: sed nō est simile hūc.

¶ Feungreci farina multi bucerō: aut eglo
ceras: aut locō appellauerūt: vtd apd Sal.
in octauo simplicitum qd telmū est fenugre
cum. z ista noia non sunt referēda farine sed
ipsi fenugreco. buceron. eni sonat bouis cor
nu egloceron vero capre cornu. naz semina
ipsius in comitibus similibus faxeolis sūt.
z hoc semen notū est inuenit apud nos que
daz herba que multū sibi assimilat in folijs
z in reliquis z hec apud quosdā dicitur ca
piz cornu z de hoc semine multi falsi herba
tici vendūt aromatarijs ignorantib' loco fe
nugreci: sed errant.

¶ Elactertum siue electuaruz vt apud Dia
ſco. z est succus cucumeris asinini vide su
pra vbi posite fuerunt pillule de elacterio:
z ibi melius ostensum fuit.

¶ Oleū salmēte ibidē. ꝑ. salmentā: z psta z po
ne in aqua: coque: z pone oleum z coque ad
igne z serua colatum.

¶ Istud oleum nō est in vsu. fm intentionē
ralis est oleuz de salmenta: sed text' est cor
ruptus debet enim dicere oleum salunca
idest spica celtica. Mattheū siluaticū s3 nō
recte qa s3 Dia. ac pli. d salūca spāle faciūt
ca. z est aliud: sed fm plurimū loco salunce
spica celtica ponitur. z sic herbatci vendūt
apothecarijs salūcaz pro spica celtica que
idem nō est vt dictū fuit. tamen pōt poni lo
co er': licet sit debitor. hanc teutonictz alie
gentes apud quas nascitur saluncam vul
gari noie appellant. nascitur apud teuton
cos plurima alpibus Italie z in mōtib' pi
renens in desertis z asperis summitatibus
montiū. z est cibus caprearū siue dāmarū. z

¶ Oleum de oleandro. ibidem ꝑ. succi olean
dri lib. i. rosarum lib. 5. olei onfancini lib. ij.
coque donec cōsumatur succus colaz serua
nā valet scabiei z aufert eā omnino.

¶ Istud oleum non est in vsu.

¶ Oleander autē fm Auic. in scdo canoſi. est
siluestris z fluuials: z ipse computat ipsum
inter species venenosoz. idem in quarto in
fen. vi. in cap. summa scda venenosū ex plā
tis inquit. oleander plurimum interficit ho
mines z animalia: z hec planta est quā Dia
ſco. nereon vocat. hec plura nomina habet
nam ab aliquibus dicitur neredēron. z ab
alijs rododaphn: z ab alijs nereon etus fo
lia sunt similia amigdale: sed maiora z pin

guloza z florem habet similem rose in locis
maritimis nascit. Leonardus de preda pa
lea in capit. de puna z igne persico inquit.
oleum de dandrod. i. de oleandro.

¶ Oleum onfancinū. i. oleum de oliuis nō
maturis. Auic. in scdo canonis in capit. de
oliuis inquit. oleum quandoqz exprimitur
ex oliuis vltime maturis et oleū onfancinū
est illud qd expressum est ex imaturis: z quā
doqz exprimitur ex oliuis rubels medijs in
ter immaturas z vltime maturas.

¶ Oleum de vſnee: fm Auic. in quinto canoſi.
ꝑ. vſnee sextaria. v. costi. 3. ꝑ. cassie. i. cassie
lignee calami aro. añ. 3. ij. marmacor. 3. ii.
storactis. f. calamite. 3. v. olei mirru lib. i. 5.
terantur medicine et infundant in aceto et
dimittatur tribus dieb' cōtinuis et coquan
tur cū oleo donec cōsumatur acetum et re
maneat oleū. et coletur: et recondat.

¶ Istud oleū non est in vsu. de vſnee vide i
electuario de vſnee qz ibi ample determina
tum est.

¶ Marmacor. i. melissa. quidā credit dēt
se marubiū s3 nō recte. nā. vide Ser. i. ca. de
melissa qd inqt. bederāgie. i. turungē z dicit
marmacor. i. melissa. Auic. in scdo canoſi. i. ca.
de maru inqt. maru dicunt indi qz sunt spēs
plures est. n. quedā spēs eius qd est boni odo
ris et ē marmacor. ibi. ipse Auic. in plures spe
cies distinguit. Leonardus d' preda palea
in ca. de ademenul inquit. semen almaru id
est semē buglosse siue lingue bouis sine du
bio almarum est eius species: sed pro mar
macor. intelligit melissa siue ozimū citratū

¶ Oleum de stasifagria: fm Job. ar. gli. in cap.
de cura tinnit' aurium. Recipe. stasifagrie
ꝑ. 5. coquat in succo ruthe vel in aq femcu
li: deinde superponat oleū laurinū vel nar
dimū ad pond' ꝑ. 5. vel lib. vñ coquantur
vsqz ad cōsumptionem quarte partis z cole
tur et fiat oleū de stasifagria.

¶ Istud oleū nō est in vsu. Stasifagria apd
Auic. est vna passa mōtana z ē granū capit.
Dia. stasifagria quā latini pedicularā vocā
z noiatur hoc noie: qz interficit pediculos
tendines. quidā vocāt ipsam caputpurguz
eo qz caput a pediculis purgat.

¶ Oleū de laudano fm eisdē in lib. v. in cap. de
modo abluēdi oleū. ꝑ. laudam. 3. ij. olei lau
rum lib. j. conficiātur simul z est oleū de lau
dano simplex qd valet in cōfortatiōe stoma
chi mollificari z capillos cadentes dētinet.

¶ Istud oleum nō est in vsu. Item in capit.
de lepra habet hoc oleum.

¶ Laudanū autē est notum.

Ad faciendū balsamū fm Bartho. motagna nā in suo antidotario. & terbetine lib. i. thuris alibi. 3. iii. gūmi elemi. 3. vi. granor. lauri. i. baccarum lauri. 3. iii. masticis: galāge: gartoflorū: cinamomi: zedoarie: nucis muscate: cubebe: ligui aloes bene triti ana. 3. i. oīa simul mixta ponant ad distillādū primo cū lento igne & prima aqua b̄ aqua balsami secūdo iterum pone aliam: & sic fac ter. & tūc venter balsamus in omni p̄batione: sed quāto plus distillat⁹ fuerit tāto erit fortior sua in vase bene obturato.

¶ Iste est modus artificij balsami fm quez fm intētionē Bartholamei venet balsamus in omni p̄batione put balsamus naturalis. verum supra est positū oleum balsaminū qd̄ apud nostros doc. satis est laudatū. si autēz illā descriptionēz facere nolueris fac istam Barthola. si autē istam Barthola. facere nolueris fac descriptionē Sul. de q̄ infra.

Oleum quod ponit loco balsami & est nobilit⁹ fm Sul. placen. & mirre: carpobalsami. i. seminis balsami. nucis inde ana. 3. 5. ipicon id est p̄forate. 3. ii. terant grosso modo & misceant cum. 3. v. olei vel. 3. i. 5. largati. & in fine addant grana. v. musci. & gr. iii. ambre. et 3. i. olei de lateribus. hoc. n. loco balsami potest poni in omni loco. facit em̄ operationes vt balsamus.

¶ Iste oleum maxime fm istā descriptionē potest poni in omni loco vbi balsamus in gredit. & fm intētionē Sul. facit operationes vt balsamus. verum ipse Sul. describit duas alias descriptiones olei qd̄ ponit loco balsami: sed fm intētionē suam ac moder. doctor. ex illis tribus hec est nobilitior. s̄ ipse Sul. non ponit qualr ipm oleū debeat com poni. verū est q̄ in secūda descriptione melius docet: & est q̄ omnia bene terant & malaxentur ad muicē in mortario & ponantur in vase alembico: & distillent vt aqua rosacea. Lumen male lucēs h̄z vnā descriptionē fm intētionē Sul. sed ipse Sul. nō scripsit talem descriptionē in suo antidotario.

¶ Alargatum. i. largatū & est vulgare vocabulum. sed a latinis terbetina nūcupat: et nō rasina. naz in multis locis vbi ipa inuenitur vocatur largatum.

¶ Oleum de lateribus. i. oleū philosophorū seu oleū benedictū. eius em̄ descriptionem describit idē: & est filius descriptioni q̄ inuenit in antidotario Mesue de qua supra.

Oleum de calce fm Leonar. de preda palea padua nēsem in ca. de curatione corruptio: nis ossis. & calcis viue vni frustū integrū

anteq̄ distillet et infundat in oleo cōmuni donec distillet & calx in puluerē reducat⁹: & postea pone in alembico vitreo & distillet emanabit oleū: qd̄ vocat oleū calcinum.

¶ Iste oleū nō ē in vsu tñ fm intētionē cōpositoris valet mirabilr in illa materia.

¶ Calx fm Serap. ex auctoritate Dia. q̄da3 est que fit ex conchilijs marinis. et quedam que fit ex lapidibus: & quedā fit ex marmore qñ hec cōburunt in igne donec sūt alba intus & exteri⁹ & sūt calx: sed melior oibus est calx que fit ex marmore.

Oleum de tartaro fm Pe. argil. in ca. de his que abstergūt faciē. & tartarū pulueri satū & funde in aceto. postea ponat in p̄ano lmi: deinde ponat in stupis balnearis: et ponat sub cineribus. postea ponat in scutella vitreata p̄ tres dies: ita tñ q̄ scutella ster p̄tara & distillabit qdā humiditas magna vergēs in subzuffum: & hoc est oleū de tartaro.

¶ Iste oleum est in vsu. maxime apud p̄sttutas: eo q̄ ex ipso limūt faciē. Omnis floren. in suo antidotario habet hoc: sed lumē tenebrosū inquit. q̄ hoc oleum est magistrale: quod falsum est.

¶ Tartarum nō fm Nicholaū est lapis vni apud nos vulgariter b̄ greppo. Leonar. de preda palea in ca. de remotione carnis supflue inquit. pul. tartari. i. fecis vni adherentis parieti. v3. vasis vbi collocat vinū: quia vulgari sermone dicit greppo de hoc inuenitur album & rubeum. sed album magis ad faciendū hoc est laudatum.

¶ Tractatus de oleis magistrilibus.

Oleū de ipericon mirabile. & summitatū iperico. 3. iii. infundant in vino odorifero. q. s. tribus diebus & noctibus: deinde bulliāt in duplici vase. i. in balneo marie b̄ obturato: fiat expressio fortis. postea. & totidem ipericon bene contusi: & infundat in supradicto vino diebus & noctibus. deinde addant terbetine. 3. iii. olei antiqui. 3. vi. croci. 3. i. & misceant & coquant in bocta in duplici vase ad consumptionē vini: deinde reseruet in vase vitreo.

¶ Iste oleum nō est multū in vsu.

¶ Ipericon autem herba est satis nota: que a Dia. vocatur ipericon. Aucenna inquit. Ipericon nominatur arabice alharib: & nominatur syriace vna demomis. Dia. de ipico facit tria capitula & distinguit ipsas species vnum facit sub nomine asqutron: aliud sub nomine corium: quod est rapa rustica. aliud de ipericon. sed Serap. in vno ca. de oibus loquit: sed illud ipericon quo vtimur habet

43. 68

folia parua: et in eis foramina minuta. et propter id vocatur perforata siue herba sancti iohannis siue fuga demonum. apud nos in ciuitatibus nascitur.

Oleum de sulfure. Sulfuris citrini: terben-
tine an. 3. iiii. vini boni. 3. ii. olei rosati. li. i. bu-
lliant omnia ad consumptionem vini lento igne:
et fiat oleum de sulfure.

¶ Istud oleum est in usu: maxime apud me-
diolanenses.

¶ Sulfur citrinum. i. vsuale: quod satis est no-
tum. Dia. dicit sulfur eligendum vitium: colore
habens limpidum: et resplendens: et plucidum
et sine lapide: quod misum in focus virtidem
et pinguem colorem facit. nascitur in me-
losda et iuparia. istud est capitulum de sulfure
vino: quod hic non debet intelligi de ipso.
vide in dia sulfur.

Oleum de caparibus. S. corticum radicis ca-
parorum. 3. viii. ireos agni casti: tamarisci an.
3. iiii. olei cōis lib. ii. vini. 3. iiii. hec omnia bull-
iant simul vsq; ad consumptionem vini. deinde
coletur et reseruetur.

¶ Istud oleum est multum in usu. Miror tamen
ex quo apud docto. et moder. et antiquos erat
multum vsuale: quod eius descriptio apud au-
ctoorem auctenticum non inueniatur. verum liber
qui dicitur aggregator paduanensis inquit in illo
capit. vbi hoc valet. oleum de caparibus potest
sal. ad Blauconem. ego autem miratus fui: quia
legi omnia ca. sal. que sunt ad Blauconem. et
id non repperi: tamen ista descriptio fuit approba-
ta in duritie splenis: quod multum valet.

¶ Cappares siue kappares noti sunt. Sera-
pio autem in cap. de capparo inquit in fine ex
auctoritate Basii attulit mihi quidam amic⁹
meus confectionem quandam caparorum re-
centium: et cum comedissem ex eis induxerunt
mihi tenasmonem: et consueui facere cliste-
re: ad sciaticam cum succo capparorum: et iu-
uat multum.

¶ Tamariscus est arbor satis nota. Dia. dicit
mirice. i. tamariscus. Ipsi dicitur mirice quam la-
tini tamaricam vocant ex amaritudine nomi-
nata. gustus enim eius nimis amarus est. hec
arbor in solitudine et saxoso humo nascitur: ex
qua etiam arboris maleficis artis ministra. i.
odia concitari dicuntur.

Oleum muscelinum. S. olei cōis lib. vi. lili fo-
lij: spice costi: mastix an. 3. i. 5. storacis: ca-
lamite: croci: mirre: cassie lignee: rilobalsa-
mi. i. ligni balsami ana. 3. vi. gariofilorum: car-
pobalsami. i. semis balsami: bdely an. 3. iiii.
muscilaginis. 3. i. alij dicunt quod debent dicere
muscilaginis. 3. i. neregil. 3. ii. hec omnia te-
runtur grosso modo: et bulliant simul ad con-

sumptionem: aque: deinde coletur et reponatur
in vase bene obturato.

¶ Istud oleum est in usu. dicitur autem muscel-
inum propter muscum quod recipit. quidam
prave putauerunt hoc esse oleum balanum. i.
de granis beem: sed non recte. ille vero qui de-
dit mihi istam descriptionem istius olei: dixit quod
ipsum inuenit in antidotario Gal. et dixit quod
Gal. composuit ipsum.

¶ Neregil. i. nux indica sive Sera. in cap. de
nuce indica. vbi dicitur est supra.

Oleum de castoreo bonum et expertum. S. ca-
stori: storacis: calamite: galbani: euforbii:
cassie lignee: croci: oppoponacis: carpobal-
sami: spice nardi: costi ana. 3. ii. cuperi squama:
ti: pipertis longi: bracteos: ptretri: pipis ni-
gri ana. 3. ii. 5. olei oliuarum lib. iiii. rini albi et
boni lib. ii. bulliant omnia simul ad consumptionem
vini. deinde exprime et reseruetur.

¶ Istud oleum est in usu. valet enim in ossibus
egritudinibus: et confert tremori: et tetano: et do-
loribus nervorum et tuncurorum.

¶ Castoreum autem sive Serap. sunt testicu-
li animalis. quod castor appellatur. vide de
ipso in diacastoreo.

¶ Bracteos. i. fauine: sicut apparet apud
Serapionem in capit. de iunipero. idem est sive
intentionem macri.

Oleum sambucinum. Recipe florum sambu-
ci. 3. ii. ponantur in lib. i. olei oliuarum: et
dimittantur in sole per dies quinque. deinde
bulliant cum lento igne. postea coletur: et
vsui reseruentur in ampula tantum debet con-
seruari.

¶ Istud oleum est in usu.

¶ Sambac vel zambac idem est. sed apud Se-
rapionem vocatur ieleminum: et inquit iele-
minum. id est zambac. quoddam ex eo est al-
bum habens florem. et quoddam citrinum et
citrinum est minus in caliditate: et siccitate quam
album. et similiter est minus in operatione
sua et citrinum reperitur in babilonia. est etiam
species alia ex eo cuius flos est celestis co-
loris: sive intentionem Serapi. huius tres
sunt species. sed apud nos credo quod non repe-
riatur nisi album et a vulgo nominatur gese-
minum. Sulchasis id est seruitor: in libro secundo
capitulo de modo colligendi herbas medi-
cinales ait. zambac. id est ieleminum. Item
Christophorus barzicus in capitulo de cu-
ra cephalice ait. Et Basii laudat epulima
ex oleo sambacino: et fit ex floribus sambu-
ci siue gessumini. Aucenna in quinto cano-
nis in tractatu de colirijis in colirio quodam
sic ait. colirium tuuamatum factum cum iense

min z att. ꝑ. acatle z succi sambac. vide hic ꝑ loco ienfemini habet sambac: qđ idē est. Sal. in septimo simpliciū ait lenconia. idest ienfemini. Auerrors in qnto col. gesemini. idest viola vitramarina. apud nos in ortis reperitur.

Oleum ꝑ doloribꝫ pueroꝝ optimū z exper-
tū. ꝑ. olei aneti: olei camomille. ana. ꝫ. vi.
olei ruthe. storacis liquide. añ. ꝫ. iij. pul. ci-
mini. ꝫ. ij. bulliāt omnia vna ebullitione. dein
de colet z vsui referuetur. z quando ꝑ oportu
erit vngatur locus dolorosus: z expertū est.

Encaustrū nigrū. ꝑ. aque pluuialis bocalia
lxiij. galeni rupti lib. vi. coquant ad cōsum
ptionē medietatis: tūc addantur gūmi ara.
lib. iij. vitrioli pisti li. iij. misce z fiat ꝫ. artē

Encaustrum autē scriptoꝝ multis modis cō-
ficitur. nā Diasco. in cap. de atramento scri-
ptoꝝ inquit. ꝑ fit ex reclarū lignis cuius
vincijs tribus vna admisceꝫ gūmi. cōficitur
ꝑterea ex ligno refine: z ex pictoꝝum fauilla
eius enī centū z. xx. ꝫ. accipiūt gūmi z tauri
ni glutinis. ꝫ. vi. z atramenti sutoroꝝ. ꝫ. i. ꝫ. z
adaptantur admixta stripticis medicamuni-
bus que dissenterie cōueniūt. Itē Dia. aliō
capitulū facit de atramēto sutoroꝝ qđ foditur
in metallis. ꝑ. atramētum sutoroꝝ qđ calcā
tum vocāt est vitriolus viride de quo fit en-
castrum. ꝑ. apias autē dicit atramentū vi-
ctum ꝑ fit atrū. cuius species picturez quo
tidiano vsui necessaria est. huius vas atra-
mentū dicitur. Alii. in scđo canoñ. de atra-
mento facit cap. facit differentiā inter atra-
mēta alba: z rubea: z citrina: z viridia. z in-
ter colcotar z calcadis z calcantū z alsurie
nam colcotar est vitriolū citrinuz: calcadis
est albū calcātū est viride. z alsurie ē rubeū.

Cassia fistula pro clisterijs magistralis. ꝑ.
ꝑ. primoꝝ vudium lib. iij. tamarindoz lib.
ij. passularum. ꝫ. vi. liquiritie. ꝫ. ij. violazum
capilloꝝ veneris: blete: centauree minois
mercuriales: malue: ana. m. ij. ꝫ. ordet lib. i.
bulliāt. bec omnia in xvi. lib. aque vsqꝫ ad cō-
sumptionē medietatis: deinde fit bona cō-
tritio z infusio supradictarū rerum: z aque
calide distemperentur cassie fistule extra-
cte lib. vi. mellis dispumati lib. xij. z omnia
simul ponantur ad ignem: z coquantur vsqꝫ
ad spissitudinem mellis z vsui referuetur.

Hec descriptio istius confectōis est mul-
tum in vsu. Ego nō reperi aliquem auctore
auctenticū ponere etus descriptionem: sed
vidi aliquos eam componere ꝑ istam de-
scriptionem. verum sunt ex hominibꝫ qui fa-
ciunt ꝑ istam descriptionē: z sunt qui faci-

unt ꝑ istam ꝑ diuersa loca: z dicitur ꝑ
clisterijs: eo ꝑ ea vt plurimū ponitur in cli-
sterijs eo ꝑ ipsa ponitur in quodam instru-
mento facto de couo. Martheus siluaticus
dicit cristere est quoddā instrumentūz medi-
coꝝ omnibus notuz: sed ꝑ aliquos debet
dicere clistere ꝑ la clepo clepas qđ est fia-
roz furaris z stercus. inde hoc clistere hutꝫ
clisteris. vel clisterium est instrumentū qđ
stercus infirmi in ventre induratū facit exi-
re: sic dictū clistere. quasi clepens idest fu-
rans stercus. vel dicitur clistere quasi colꝫ
stercoris: quia ꝑ ipsum colatur stercus ex
trinfecus. vel dicit clistere a cleo cles qđ ē
inclinari: quia stercꝫ facit inclinari. Ista ha-
bentur in catholicon. in littera cli. vel dicit
cristere ꝑ r ꝑ quosdam: z componit z cri-
si z tergo tergis. nā crisiꝫ habet tria signifi-
ca. s. aurū iudicū z secretum vnde cistere
componitur a crisi qđ est secretum. z tergo
inde cristere. i. secreta tersio.

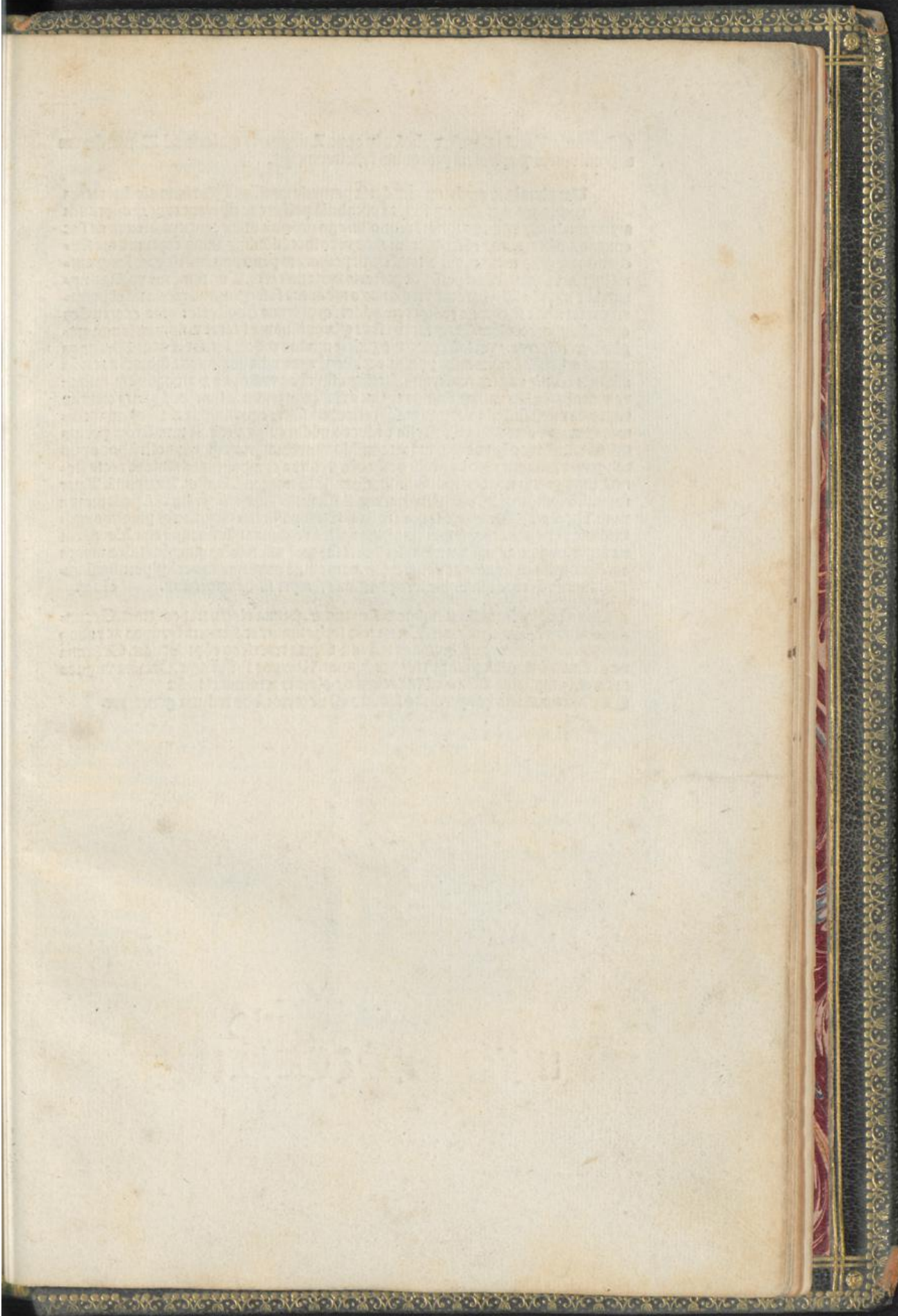
Si queratur quāta sit virtꝫ eiusdā auis
que noiatur trigulus in frangēdo lapidem
in renibꝫ: dicatur qđ est estimata magni va-
lous: z hanc auem allegat Joan. Serap. in
suo breuiatio. in cap. de illis in quibus ge-
neratur lapis: z magnificat. z sic inquit. ad
frangēdū lapidem in vesica est auis qđ noiā
atruguldutis. Est entz auis in in forma sua
minor reliquis aibus: ꝑter auez que nomi-
natur basilis: cuiꝫ intētio est regulus. Itē
Batmaldu de villa noua in ca. de victo la-
pidis. in renibꝫ z in vesica laudat eam mira-
biliter: z sic meo tpe vidi in ipsa mirabile ex-
pertentiā i illa egritudine: z existimo ꝑ ista
fit illa auis qđ ab aue. in scđo canñ. vocat sa-
furubū. z dicit ꝑ est auis: cuiꝫ nomē est hoc
nomē in francia. sed an sit illa aut nō melius
idē declarat in. iij. canñ. in fen. xvij. in ca. de
medicinis ꝑueniētibꝫ lapidi: vbi sic ait: z me-
lior oim est auis qđ grece noiā tragulidosz
auis ē de genere paruaz minor joibꝫ auibꝫ
excepta aue regia: z color corpis eiꝫ a inter
viridē z cinerium: z citrinum: z super alas
eiꝫ sunt penne auree: z super caudā ipꝫ sūt
alba pūcta. z plurimū apparitiōis eiꝫ est in
hieme: z apđ piscinas: z apđ parietes: z ipꝫ
volat apđ parietes nō est fixio: i mo volat
parū z cantat z garrit semper z mouet cau-
dā. z ipsa comeditur cruda sicut est: qđ meli-
us est: z comedit elixata z assata z salit. z re-
feruat: vt caro salita: z qñqꝫ adurit sicut est
in fumo qui non fit cum illa caliditate. scilz
cū caliditate qđ dicitur ei adustior destrua ē
virtus z sit in pyreato vase: z ꝫ. moduz qui

De oleis

Dicitur est ad scorpiões &c. hec vero est aulis
que apud nos multū inuenitur in estate ac
hieme. verū in estate nō vadit in ciuitates
immo in hieme volat in ciuitatib⁹ & piscinis
& eius forma est: sicut dixit Aui. & hec aulis
apud Lombardos vulgo cauda tremulayo
catur. & ab aliquib⁹ beuerina.

Hic distinctio de oleis tractatū nostrū concludit
in quo aggregauim⁹ ex varijs auctoriū
voluminib⁹ ea q̄ intentioni cuiuslibet pra-
cticatis satisfacere. ac eis subseruiētib⁹ apo-
thecarijs necessaria videbātur. ac pijsimi
saluatoris ac eiusdē gloriose matris auxilio
mediante: quib⁹ infinitas habeo gratias: nūc
equū est vt parū quietescam⁹: vt quiete restau-
rati ad alia nō min⁹ vtilia accingamur.

Finis.

¶ Joannis Jacobi Manlij de bosco in opus Luminaris maioris ad Bernardinum
migrum civem Papiensem proemium feliciter incipit.

Am pleraq; in medicorū antidotis peruerse intelligi a plurimis aduertez
tum q; grece arabiceq; scripta vocabula pessime acciperent. tum q; operandi
artem modumq; penitus ignorarent. olim ego iuuenili etate concitus breues ac suc
cinctas annotationes cōscripseram. mox vero succedētib; annis ceptum a me stu
dium in magnis meis occupatōib; deposueram penitus: tamen si eius semp; an
ni fuerim vt quoad fieri posset de posteris bene mererer. Tua tamē me volūtas nu
perrime impulit Bernardine vti munus a me antea susceptum nō modo nō oblitera
ri paterer: sed z in corpus redigerem addereq; plurima q; posterior etas exercitiūq;
quotidianum cotulere. Itaq; factū est vt q; breuissimum fuerat volumen longe am
plius excreveret. vtq; suscepta a me puicie modus ordoq; seruaref diu Mesue in
primis exponēdū opus mihi pposui. occasionē vero nactus nōnulla subiecta reliq;
medicis cōfuse vageq; conscripta. factūq; est vt hoc vnū opus p alijs multis suffice
re videaf. tam late tamq; abunde in hac antidotoz materia sum⁹ euagati q; citra ar
rogantiā dictū sit: sed z veritas nusq; reticenda. Scio ego incōparabilē egris iactu
ram. eximij; doctorib; illatū esse dedecus nō sui culpa. verū ad ministroz potius
inscitia. Dehinc aut vt arbitroz fori confido vt aromatarioz q; quis nostrū hoc opus
diligenter tenuerit tuto aggredi possit oēs veteres composituras. Que vt recte fie
ret huius gratia negotij Balthenū. Diascoridē. Serapionē. Basim. Aucennā. Auer
roy. Lonciliatorē. Hulselmū placentinū. Gentilē. Nicholū. Franciscū pedamonta
num. Nicolaum. Michaele fauonarollam. Simonē Ianuensez. aliosq; p multos ex q;
sitissime perlegi. eorūq; sententias huic nostro volumini inserui: quā tibi Bernardi
ne niger dedico ac nomini tuo inscribo: vt fauorē assertorēq; elucubratiōes mee te
recognoscant obseruent ac venerentur. nam cuius auxilium fauorēq; potissimū im
plozauerim q; eius qui de me locupletissime semper sit benemeritus. Vale.

¶ Opus hoc vndecim sectionibus distinguitur. Prima electuaria continet. Secun
da conditorū formam insinuat. Tertia ipsa loq; enumerat. Quarta syrupos ac robūz
complectitur. Quinta decoctiones instruit. Sexta trociscos cōprehendit. Septima
de hief inscribitur. Octaua pillulas componit. Nona de suffuf agit. Decima vnguen
ta cerota emplastra instituit. Vndecima de oleis tractatum claudit

¶ Distinctio autem hec perutilis subdita est ne lectoribus tedium generetur.

Tabula

Tabula electuariorum conditorum loch
firuporum z ceterarum descriptionum: que in
hoc antidotario reperiunt. Et primo de ele
ctuarijs.

E lectuarium de aromatibus	fo. ij.	Confectio elect. ex inuentione nostra	xi
Electuarium de gemis.	iii	Dialaca minor	xii
Confectio alchermes	iiii	Confectio anacardina	xiii
Confectio de rilaaloes.	v	Confectio alcanzi	xiiii
Descriptio elect. sarboteg	v	Confectio. i. de assa.	xv
Modus elec. de citro	v	Confectio filonij ex inuentione prima	xvi
Confectio de musco dul.	v	Confectio filonij descrt. hamec.	xvii
Confectio testiculorum vulpis.	vi	Egepta. i. sagzenea.	xviii
Confectio alia testiculorum vulpis	vi	Athanasia magna	xix
Heria archigents	vii	Diasulphur	xx
Diarodon descriptione coi	vii	Confectio de storace	xxi
Aromaticum rosatum.	vii	Confectio terepigre Sal.	xxii
Aromaticu rosatu descriptio gabriel	vii	Heria hermetis	xxiii
Aromaticu ro. minus	vii	Confectio heria archigents.	xxiiii
Aromaticum gariofi.	vii	Heria hermetis fm inuentione Mesue.	xxv
Aromaticum nardinu	vii	Heria archigents	xxvi
Diacuminum bonum.	viii	Heria diacoloquintidos	xxvii
Diansum	viii	Heria ex inuentione nostra.	xxviii
Diambra	viii	Heria constantini.	xxix
Confectio de cinamomo	viii	Triphera persica	xxx
Confectio de gramis mirti.	viii	Confec. electuarij albarif.	xxxi
Diacalametu descrt. Salte.	viii	Confectio electuarij indi magna.	xxxii
Diatrionpiperon	ix	Electuarium indum minus.	xxxiii
Diacuminum	ix	Confectio de dacrilis. z est diafintcon	xxxiiii
Confectio de citonijs	ix	Electuarium de psillo	xxxv
Confectio de seminibus	ix	Electuarium de elescof	xxxvi
Confectio de citonijs cu succo citonior	ix	Confectio de alphescera	xxxvii
Electuarium de pomis	ix	Confectio manne ex inuentione Sal.	xxxviii
Electuarium de persicis	ix	Confectio de eupatorio.	xxxix
Elect. quo vtuntur reges.	ix	Alchelengi	xl
Electuarium de fructibus.	ix	Confectio de zinzibere	xli
Confectio alta Sal.	ix	Confectio hamec	xlii
Confectio de pumis	x	Confectio alia hamec.	xliiii
Electuarium de sobis	x	Electuarium rosatu	xliii
Pyriata diatessaron	x	Confectio de mezereon	xliiiii
Triphera sarrace magna	x	Confectio de tacur siue diacidion multj	xlv
Triphera muscata	xi	dis preparata	xlv
Triphera Sal.	xi	Confectio de succis nucum	xlvii
Triphera minor ex arte fenonis	xi	Confectio de sticados	xlviii
Triphera greca	xi	Confectio tripherejde eptimo	xlix
Triphera minor	xi	Confectio mirabilis ad epilepsiam	l
Diacurcuma magna	xi	Confectio de piretro	li
Diacurcuma minor.	xii	Confectio codiri ad egritudines neruoz	lii
Diamozulion	xii	Confectio anacardina fm Basim	liii
Dialaca magna	xii	Confectio diatrundinis	liiiii
Confectio de raudesent.	xii	Confectio medicaminis de gentiana	lv
Diacostum	xii	Electuarium de orobo	lv
		Confectio filonij persici	lvii
		Electuarium conciliatoris	lviii
		Confectio diacassia fistula	lviiii
		Confectio de spica romana	lviiii
		Aurea alexandrina	lvi
		Acaristum	lvii

Tabula

Adrianum dictum ab adriano.	xxv	Confectio electuarij de lacuna	xxxvii
Blanca	xxvi	Electuarium altalisafar.	xxxviii
Bethanasia	xxvi	Electuarium de mace	xxxviii
Alcanchalon	xxvi	Electuarium de heil.	xxxviii
Bethamaron.	xxvi	Confectio de vsnee	xxxviii
Antidotum emagogum	xxvi	Confectio tyriace cōtra scorpiones.	xxxviii
Benedicta simplex.	xxvi	Electuariū ad seahilē	xxxviii
Confectio alipte muscate	xxvi	Electuariū de nucleis fructuum.	xxxviii
Confectio cummate alexandrine.	xxvii	Electuariū de semmibus.	xxxviii
Diamargariton	xxvii	Confectio tyriace de terra sigillata.	xxxviii
Dianthos	xxvii	Confectio triiac. ad morsum rutelle	xxxviii
Diasatirion.	xxvii	Confectio elec. letificantis	xxxix
Diaprunis	xxvii	Electuarium q̄o epilepsie.	xxxix
Diaprasion	xxviii	Electuariū preciosum	xxxix
Diaolibanum	xxviii	Confectio ad crepatos	xxxix
Diarodon abbat̄s	xxviii	Confectio de scorja ferri	xl
Diapendion	xxviii	Electuarium de bacis lauri	xl
Diacuminum.	xxviii	Confectio de enula	xl
Diadragānū frīg.	xxviii	Tyriaca prima Aul.	xl
Diacastoreum	xxix	Confectio mitridati de cōi	xlvi
Diacatholicon	xxix	Confectio filonij romani tarsensis.	xlvi
Diacostum.	xxix	Confectio filonij persici.	xlvi
Diairis de melle	xxix	Confectio de iacinto	xlvi
Diacalamentum	xxix	Electuariū de gramis viridibus	xlvi
Diacodion	xxix	Electuarium antuden	xlvi
Diapapauer	xxx	Electuarium de camphora	xlvi
Diasene	xxx	Electuarium de stinco	xlvi
Diasene alia	xxx	Trifera maior	xlvi
Eidra	xxx	Electuarium de passulis	xlvi
Electuarium dulcis.	xxxi	Electuarium de cineribus	xlvi
Electuarium pliris narcoticis.	xxxi	Electuarium de margaritis.	xlvi
Electuariū de succo rosarum	xxxi	Confectio de medullis	xlvi
Electuariū diapsopon.	xxxi	Medicamē de marchasita	xlvi
Elect. ad restauratiōē humiditatis	xxxi	Confectio mixture cor.	xlvi
Electuariū cōtra lumbucos.	xxxi	Confectio manus xpi cū perlis.	xlvi
Filoantropos	xxxi	Confectio diacozali	xlvi
Galtamiscata	xxxi	Electuarium de caulibus	xlvi
Aqua rosata.	xxxi	Confectio diagarici	xlvi
Iustinum	xxxi	Electuarium diacubebe	xlvi
Latarticum imperiale	xxxi	Confectio alia diacubebe.	xlvi
Litontripon	xxxi	Dianasturtium	xlvi
Mitridaton magnum	xxxi	Confectio diarob cū reubarbaro	xlvi
Musa enee	xxxi	Confectio di. rob cū turbith	xlvi
Nicleta	xxxi	Confectio diarob cum agarico.	xlvi
Rosata nouella	xxxi	Confectio diarob cū sene	xlvi
Rubea troscicata	xxxi	Confectio de fisticis	xlvi
Tyriaca magna Sal.	xxxi	Confectio diamusci matricalis	xlvi
Trifera magna.	xxxi	Confectio pro vermibus	xlvi
Trifilon.	xxxi	Confectio diaturbith cū reubarbaro	xlvi
Triasandali	xxxi	Electuariū de onis	xlvi
Theodouicon anacardini	xxxi	Electuariū de lepore cōbusto.	xlvi
Uomirus valens tertiane.	xxxi	Electuarium de sebestē	xlvi
Terapigra magna	xxxi	Electuariū de polipodio	xlvi
Teralogodiō mesitū.	xxxi	Confectio diacartami	xlvi

Tabula

Electuarium sublime conseruans sanitatem oculorum.	xliv	Juleb violatum	lv
Diaburum	xlv	Juleb alchelines	lv.
Diapigamum	xlvi	Sirupus de pomis	lv.
Electuarium de ficibus.	xlvi	Sirupus de piris	lv
Electuarium de cicadis	xlvi	Sirupus de citonijs	lv
Medicamen de silileos	l	Sirupus de succo acetose	lvj.
Electuarium de iua	l	Sirupus de succo cucurbite.	lvj
Electuarium de anagalico siluestri	l	Sirupus de granatis acerofis	lvj
Confectio boliarment.	l	Sirupus de granatis dulcibus.	lvj
Electuarium de monts.	l	Sirupus de corticibus citri	lvj
Confectio de chifodea	l	Sirupus de acetositate citri	lvj.
Confectio diaspoliticon.	lj	Sirupus de agresta	lvj
Diacapparis	li	Sirupus de granis mitri	lvj
Diacerafeos	li	Sirupus de albelach	lvj.
Diadragantum calidum	li	Sirupus de papauere	lvj
Diapente	li	Sirupus dinarij	lvj
Diacaſſia fiſtula	li	Sirupus acetofus	lvij
Electuarium lentiuum.	li	Sirupus acetofus cum radicibus	lvij
Electuarium de farfara.	lii	Sirupus de cannis	lvij
Electuarium contra peſtem.	lii	Sirupus de portulaca	lvij
De conditis.		Sirupus de violis.	lvij
Secacul conditum.	lii	Sirupus de iuiubis	lvij.
zinziber conditum.	lii	Sirupus de papauere	lvij
Baucie condite.	lii	Sermo in aqua mellis.	lvij
Acorus conditus.	lii	Secamabin purum	lvij
zuccarum roſatum	lii	Secamabin de radicibus	lvij.
zuccarum violatum	lii	Sirupus de mētha ex inuēctione noſtra.	lvij.
zuccarum bugloſatum.	lii	Sirupus de abſinthio.	lvij.
zuccarū alchilil	lii	Sirupus de fumo terre mator	lvij
Conditum de citro	lii	Sirupus de liquoritta	lvij
Conditum de bugloſa.	lii	Sirupus de iſopo.	lvij
De loch.		Sirupus de paffio.	lvij
Loch de pino.	liii	Sirupus de calamento	lix
Loch de papauere.	liii	Sirupus de eupatorio	lix
Loch de ſquilla	liii	Sirupus de thimo	lix
Loch de alfeſcera.	liii	Sirupus de ſticados	lix
Loch ſanum z expertum	liii	ſirupus de epithimo	lix
Loch ad caliditatem	liii	Sermo in melicrato condito.	lx.
Loch aliud ex inuentione noſtra.	liiii	Modus conditi cum citonijs z eſt miua	lx
Loch bonū conferens ethicis z cōſūptis.	liiii	Miua citoniorum cum ſpectiebus	lx
Loch ad aſma	liiii	Sermo in aceto ſquilitico	lx
Loch de amigdalis	liiii	Orimel ſquiliticum. d. ſmo.	lx
Loch de aleis	liiii	Orimel iuliani	lx
Loch de caulibus.	liiii	Acerum paſſularum. <i>de panno ſquiritico.</i>	lxi
Loch de pulmone vulpis.	liiii	Sirupus conferens ad ea que diximus	lxi
Loch de ſemine liui.	lv.	ſirupus de pſito	lxi
Loch albotin	lv.	ſirupus de ſabor	lxi
Loch de farfara	lv	ſirupus de berberis	lxi
De iuleb ſirups z rob.		ſirupus de endiua	lxi
Modus operationis iuleb.	lv	ſirupus de epatica	lxi.
Operatio infuſionis roſarum.	lv	ſirupus de uenufare	lxi
Modus iuleb viola.	lv	Sirupus ex inuentione noſtra expertus	ad
Juleb aliud roſatum	lv	quartanam.	lxi

qliij

Tabula

Diagonon.	lxii	Confectio galle muscate	lxx
Del rosatum.	lxii	Confec. galle sebeline	lxx
Stizachara.	lxii	Confec. galle alesangine	lxx
Sirupus de mirabolans citrinis.	lxii	Confec. tro. diarodon	lxx
Sirupus de turbiti.	lxiii	Confec. tro. de rosif	lxx
Sirupus de vua.	lxiii	Confec. tro. de rosif: z de eupatorio.	lxx
Sirupus de fructibus.	lxiii	Trocisci de rosif	lxx
Sirupus de fructibus ali ⁹ .	lxiii	Sucahal certif.	lxx
Sirupus sancti ambrosij.	lxiii	Confectio ramich.	lxx
Sirupus de pumptella.	lxiii	Trocisci de camphora	lxxi
Sirupus de lilio.	lxiii	Trocisci de reubarbaro	lxxi
Sirupus digestiuus.	lxiii	Trocisci de spodio	lxxi
Sirupus de rafano.	lxiii	Trocisci de spodio cū semine acetose.	lxxi
Sirupus de mezereon.	lxiii	Trocisci de berberis	lxxi
Sirupus de rubea tinctorum.	lxiii	Trocisci de absinthio.	lxxi
Sirupus macedonicus.	lxv	Trocisci de eupatorio	lxxi
Sirupus de pulegio.	lxv	Trocisci de aniso	lxxi
Sirupus columbtinus.	lxv	Trocisci alij de aniso	lxxi
Sirupus de scolopendria.	lxv	Trocisci de lacca	lxxi
sirupus de sebesten.	lxv	Trocisci de terra sigil	lxxii
sirupus de cicorea. Sul.	lxvi	Trocisci alandahal	lxxii
sirupus de opto.	lxvi	Trocisci de sandalis	lxxii
sirupus de plantagine.	lxvi	Trocisci de ciperis	lxxii
sirupus de uia.	lxvi	Trocisci de capparibus	lxxii
sirupus de lilio	lxvi	Trocisci de carabe	lxxii
sirupus optimus ad omne emorofaginā	lxvi	Trocisci de alchechtngt	lxxii
sirupus aromaticus.	lxvii	Trocisci alchadicon	lxxii
sirupus de cicoria Rico.	lxvii	Trocisci orobi	lxxii
sirupus de ficibus	lxvii	Trocisci de gartofils	lxxii
sirupus de artemisia	lxvii	Trocisci de violis.	lxxii
sirupus da enduta	lxviii	Trocisci nfi de agarico	lxxii
sirupus ad matricem	lxviii	Trocisci de spica	lxxii
sirupus de arthemisia	lxviii	Trocisci de squills	lxxii
sirupus cordialis	lxviii	Trocisci de alumine.	lxxii
sirupus de acoro	lxviii	Trocisci de dactilis	lxxii
sirupus de scabiosa	lxviii	Trocisci diarodon	lxxii
sirupus de betonica	lxix	Trocisci diani	lxxii
sirupus de lupulis	lxix	Trocisci idiocti	lxxii
sirupus de buglosa	lxix	Trocisci croci magnet.	lxxii
sirupus de succo endute	lxix	Trocisci diacoralli	lxxii
sirupus rosatus	lxix	Trocisci de tiro.	lxxii
Rob de ribes	lxix	Trocisci de herbo	lxxii
Rob de agresta	lxix	Trocisci muscati	lxxii
Rob de cornibus	lxix	Trocisci de olibano	lxxii
Rob de sumach	lxix	Trocisci de agno casto	lxxii
¶ De decoctionibus.		Trocisci de balaustijs	lxxii
Decoctio capiloz veneris.	lxx	Trocisci de thure	lxxv
Decoctio de epithimo	lxx	Trocisci de myrrha	lxxv
Decoctio communis	lxx	Trocisci alcarmescit.	lxxv
Decoctio pectoralis	lxx	Trocisci alindacaron	lxxv
¶ De trociscis seu cōfectiombus tro.		Trocisci squile	lxxv

Tabula

Troctsci de viperis	lxxv	Pillule de bdelio ex inuentione nra	lxxxiii
Troctsci chochion	lxxvi	Pillule de coloquintida	lxxxiii
Troctsci de mezereon	lxxvi	Pillule de oppoponaco	lxxxiii
Troctsci de rubea	lxxvi	Pillule de hermodactilis maiores	lxxxiii
Troctsci de cuscute	lxxvi	Pillule de hermodactilis minores	lxxxiii
Troctsci stelle	lxxvi	Pillule de hermodactilis ex inuentione sua	lxxxiii
Troctsci de croco	lxxvii	Pillule sebelie	lxxxiii
Troctsci de elleboro	lxxvii	Pillule bechichte	lxxxiii
Troctsci de bdelio	lxxvii	Pillule de croco	lxxxiii
Troctsci de carta combusta	lxxvii	Pillule alte conferentes ad omnes reumaticas passiones	lxxxiiii
Troctsci alchadicon	lxxvii	Pillule de storace	lxxxiiii
Troctsci de celidonta	lxxvii	Pillule de tera simplici	lxxxiiii
Troctsci de calamento	lxxviii	Pillule masticine	lxxxiiii
Troctsci de scolopendria	lxxviii	Pillule de quattuor rebus	lxxxiiii
Troctsci de cicadis	lxxviii	Pillule de spica	lxxxiiii
Troctsci affodilorum	lxxviii	Pillule sine quibus esse nolo	lxxxiiii
Troctsci de calce	lxxviii	Pillule auree	lxxxiiii
De sief.		Pillule de castoreo	lxxxiiii
Sief citrinum	lxxviii	Pillule optomere.	lxxxv
Sief rosatum	lxxviii	Pillule sriptice	lxxxv
Sief album	lxxix	Pillule de quinqz generibus mirabolano- rum	lxxxv
Sief de thure	lxxix	Pillule de benedicta	lxxxv
Sief de plumbo	lxxix	Pillule artetice	lxxxv
Sief rubeum	lxxix	Pillule ante cibum et post	lxxxv
Sief viride	lxxix	Pillule de electerio	lxxxv
Sief de calcanto	lxxix	Pillule de cinoglosa.	lxxxv
Sief de fellibus	lxxx	Pillule arabice	lxxxv
Sief memite	lxxx	Pillule de tera magna	lxxxv
De pillulis.		Pillule ad febrim quartanam	lxxxvi
Pillule aefangine	lxxx	Pillule de gariofolis	lxxxvi
Pillule stomatice	lxxx	Pillule communes	lxxxv
Pillule aggregatiue ex inuentione nra	lxxx	Pillule cochie	lxxxvi
Pillule aggregatiue maiores	lxxx	Pillule de hermodactilis	lxxxvi
Pillule de eupatorio maiores	lxxx	Pillule de tafia	lxxxvi
Pillule de reubarbaro	lxxx	Pillule de dende	lxxxvi
Pillule de alchechingt	lxxx	Pillule de sandaraca	lxxxvi
Pillule inde	lxxx	Pillule de fumoterre	lxxxvi
Pillule de sarcocolla	lxxx	Pillule de opto	lxxxvi
Pillule fetide maiores	lxxx	Pillule de reupontico	lxxxvii
Pillule de serapino	lxxx	Pillule de diamusco	lxxxvii
Pillule de euforbio	lxxx	Pillule assateret	lxxxvii
Pillule de rauedsent	lxxx	Pillule imperiales	lxxxvii
Pillule de mezereon	lxxx	Pillule ad quartanam	lxxxvii
Pillule luctis maiores	lxxx	Pillule de tera composita	lxxxvii
Pillule luctis minores	lxxx	De suffuf. et pul.	
Pillule stomatice nostre	lxxx	Suffuf de ligno aloes	lxxxvii
Pillule aland ahal	lxxx	Suffuf aromaticum	lxxxvii
Pillule de agarico	lxxx	Suffuf bonum	lxxxvii
Pillule de turbith	lxxx	Suffuf de granis mirri	lxxxvii
Pillule de lapide lazuli	lxxx	pulus capitalis	lxxxvii
Pillule de lapide armento	lxxx	pulus pro oculis	lxxxvii
Pillule ad oes morbos catarrhi	lxxx		
Pillule de serapino experte	lxxx		
Pillule de lilio maiores	lxxx		

Tabula

Puluis pro boclo	lxxxviii	Anguentum de cerufa	xciiii
Puluis cordialis	lxxxviii	Anguentum egiptiacum	xcv
Puluis ad prouocandum lac	lxxxviii	Anguentum triafarmacuz	xcvi
Sacculus temperatus pro corde	lxxxviii	Anguentum alphefericon	xcvii
Sacculus frig. p corde	lxxxviii	Confectio alpheferico	xcviii
Sacculus carminatu ⁹ .	lxxxviii	Anguentu palmeuz	xcix
Sacculus p stomacho frigido	lxxxviii	Anguentum de flore eris	xcv
Sacculus pro stomacho ali ⁹ .	lxxxviii	Anguentu alabastru	xcv
Sacculus ad fluxum ventris	lxxxviii	Anguentum martiaton	xcvi
Pomum d laudano	lxxxix	Anguentum aragon	xcvii
Pomū odoriferum cōtra pestem	lxxxix	Anguentum dialtea	xcviii
Trazca confortans stomachuz	lxxxix	Anguentu citrinum	xcviii
Trazca valens odori vrie	lxxxix	Anguentum fuscum	xcix
Medicamē de turbitu	lxxxix	Anguentu populeon	xcix
Puluis cōtra dolores: post partuz	lxxxix	Anguentum agrippe	xcix
Puluis expertus ad epilepsiam	lxxxix	Anguentum diapofoligos	xcix
Puluis ad frangendu lapidem	lxxxix	Anguentuz de zintar	c
Puluis pro exitu itestini	lxxxix	Anguentum de melle	c
Puluis pro stomacho	lxxxix	Anguentu de flore eris	c
Puluis dulcis	lxxxix	Anguentum de calcadis	c
Puluis galatine.	lxxxix	Anguentum rubeum	c
Puluis pipar ⁹ cōmunis	lxxxix	Anguentum apostolorū	c
Epithima pro corde	lxxxix	Anguentum de calce	c
Operatio isopi humide	xc	Anguentum comitisse	c
De cerotis:		Anguentum psilorum	ci
Isopi cerotum.	xc	Anguentum genestricum	ci
Isopi cerotum. d. filaris.	xc	Anguentum de talpa.	ci
Isopi cerotū. d. pauli	xc	Anguentum de castoreo	ci
Isopi cerotum diatesersō	xc	Anguentum ebulinuz	cii
Cerotū Sal. pro stomacho	xc	Anguentum quercinum	cii
Cerotum diapente	xc	Anguentum de euforbio	cii
Cerotum alexādrinum	xc	Anguentum de corticibus castaneaz	cii
Cerotum de sandalis	xc	Anguentum pro vermibus	cii
Cerotum Sal.	xc	Anguentu de mucilagimbus	cii
Cerotum de euforbio	xc	Anguentum pectorale	cii
Cerotum pro capite	xc	Anguentum mirabile de eleboro	cii
Cerotum de storace	xc	Anguentum de semperitua	cii
Cerotum de galbano.	xc	Anguentum de succo enule	cii
Cerorum opti. ad crepatos	xcii	Anguentum de amilo	cii
Cerotuz de bdello	xcii	Anguentum de terbentina	cii
Cerota duo cōciliatoris	xcii	Anguentu viride fm chirurgicos	cii
De vnguentis.		Anguentum de cerufa	cii
Anguentum diaphinon	xcii	Anguentu pro capite puerorum	cii
Anguentum arabicuz	xcii	Anguentum de cicuta	cii
Anguentuz ceraseos	xcii	Anguentu de raris	cii
Anguentu de arthanita magnuz	xcii	Anguentum diuinum	cii
Anguentum de arthanita parū	xcii	Anguentum de lito	cii
Anguentum alshariel	xcii	Anguentum album	cii
Anguentum rosatum	xcii	Anguentum de cantaridibus	cii
Anguentum violatū	xcii	Anguentuz de plumbo	cii
Anguentuz basilicon	xcii	Anguentum de litargirio	cii
Anguentu de bdello	xcii	Anguentum diabutton	cii
Anguentum phylagrios	xcii	Anguentum mirabile	cii
Anguentuz aureum	xcii	Anguentum de dragagantibus.	cii

Tabula

Anguentum incarnatiuum	ciiii	Emplastrum de crusta panis.	cxli
Anguentum de flore salicis.	cv	Emplastrum de caricis	cxli
Anguentum de pulegio	cv	Emplastrū mirabile de pentadactylis	cxli
Anguentum de centaurea	cv	Emplastrum de centaurea	cxlii
Anguentum citrinura	cv	Emplastrum de betonica	cxlii
Anguentum de hedera	cv	Electuarium bouinum	cxlii
Anguentum de vitro	cv	Emplastrum de adipus	cxlii
Anguentum de sandaraca	cv	¶ De oleis.	
Anguentum de vulpe	cv	Oleum de amigdal. dulcibus	cxlii
Anguentum mirabile de cancriis	cvi	De amigdal. amaris de nucibus &c.	cxlii
Anguentum de minto	cvi	Oleum laurinum	cxlii
Anguentum de treos	cvi	Oleum de balsamo	cxlii
Anguentum gratia dei	cvi	Oleum de granis sisami	cxlii
Anguentum de climia	cvi	Oleum de semine lini	cxlii
Anguentum de veribus	cvi	Oleum rosatum completuz	cxlii
Anguentum de matrisiua	cvi	Oleum camomellinum	cxlii
Anguentum de vesperilionibus	cvi	Oleum violatum	cxlii
Anguentum de fornicis	cvi	Oleum anetinum	cxlii
Anguentū de adipibus magistrale	cvii	Oleum de lilio	cxlii
Anguentum aliud gratia dei	cvii	Oleum irinum	cxlii
Anguentum staphisagrium	cvii	Oleum de cheiri	cxlii
Anguentū optimū magnū de antera	cvii	Oleum de melliloto	cxlii
Anguentum aliud de antera	cvii	Oleum de nenufare	cxlii
Anguentū rubeum camphozatum	cvii	Oleum de citronijs	cxlii
Anguentū aliud de camphora album	cvii	Oleum mirinum	cxlii
Anguentum pectorale	cvii	Oleum de pomis iabiol	cxlii
Anguentum de lapacio	cvii	Oleum de enula	cxlii
Anguentum pro stomacho	cvii	Oleum de cinamomo	cxlii
Anguentum citrinum	cvii	Oleum de rufha	cxlii
Anguentum ad scabiem	cvii	Oleum nardinum	cxlii
Anguentum molletuum	cviii	Oleum nardinum aliud	cxlii
¶ De emplastris.		Oleum masticinum	cxlii
Emplastrum diaquilon magnum	cviii	Oleum de storace	cxv
Emplastrum de granis lauri	cviii	Oleum costinum	cxv
Emplastrum de gaita	cviii	Oleum de alcama	cxv
Emplastrum relatiū ad andromacum	cviii	Oleum de ansuco	cxv
Emplastrum sinapis munde	cviii	Oleum de mezereon	cxv
Emplastrum diatinicon descriptione alexandri	cxix	Oleum de hafce	cxv
Emplastrum diatinicon confortatiuum stomachi	cxix	Oleum de cucumere asinino	cxv
Emplastrum filij zacharie	cxix	Oleum de pomis citrangulis	cxv
Emplastrum de aleis	cxix	Oleum de croco	cxv
Emplastrū relatiū ad aristarcum	cxix	Oleum de piperibus	cxv
Emplastrum de melliloto	cxix	Oleum de euforbio	cxvi
Unguentura ad vulnera sananda	cxix	Oleum de euforbio aliud	cxvi
Emplastrum apostolicon	cx	Oleum vulpinum	cxvi
Emplastrum ex iococo	cx	Oleum de scorpiombus	cxvi
Emplastrum de caseo	cx	Oleum de scorpiombus aliud	cxvi
Emplastrū mirab. relatiū ad andromacū	cx	Oleum de serpentibus	cxvi
Emplastrum aureum	cx	Oleum de ranis	cxvi
Emplastrum de violis	cx	Oleum de ovis	cxvii
Emplastrum de eupatorio	cx	Oleum de frumento	cxvii
Emplastrum pro crepatis	cx	Oleum sinapinum	cxvii
		Oleum de iunpero	cxvii
		Oleum fragminum	cxvii

Tabula			
Oleum de gagatis	cxvii	Oleum quod ponit loco balsami	cxix
Oleum philosophorum	cxvii	Oleum de calce	cxix
Oleum alchichil	cxvii	Oleum de tartaro	cxix
Oleum balsaminum	cxviii	Oleum de ipeicon	cxix
Oleum frigidissimum	cxviii	Oleum de sulfure	cxix
Oleum de lilijis purum	cxviii	Oleum de caparibus	cxix
Oleum diarsifidam	cxviii	Oleum muscelinum	cxix
Oleum femugreci	cxviii	Oleum de castoreo	cxix
Oleum salmente	cxviii	Oleum sambucinum	cxix
Oleum de oleandro	cxviii	Oleum pro doloribus puerorum	cxix
Oleum de vniue	cxviii	Encauftrum nigrum	cxix
Oleum de stasifagra	cxviii	Lassia fistula pro clisterijs	cxix
Oleum de laudano	cxviii		
Ad faciendum balsamum	cxix	Finit tabule.	

Registrum huius operis

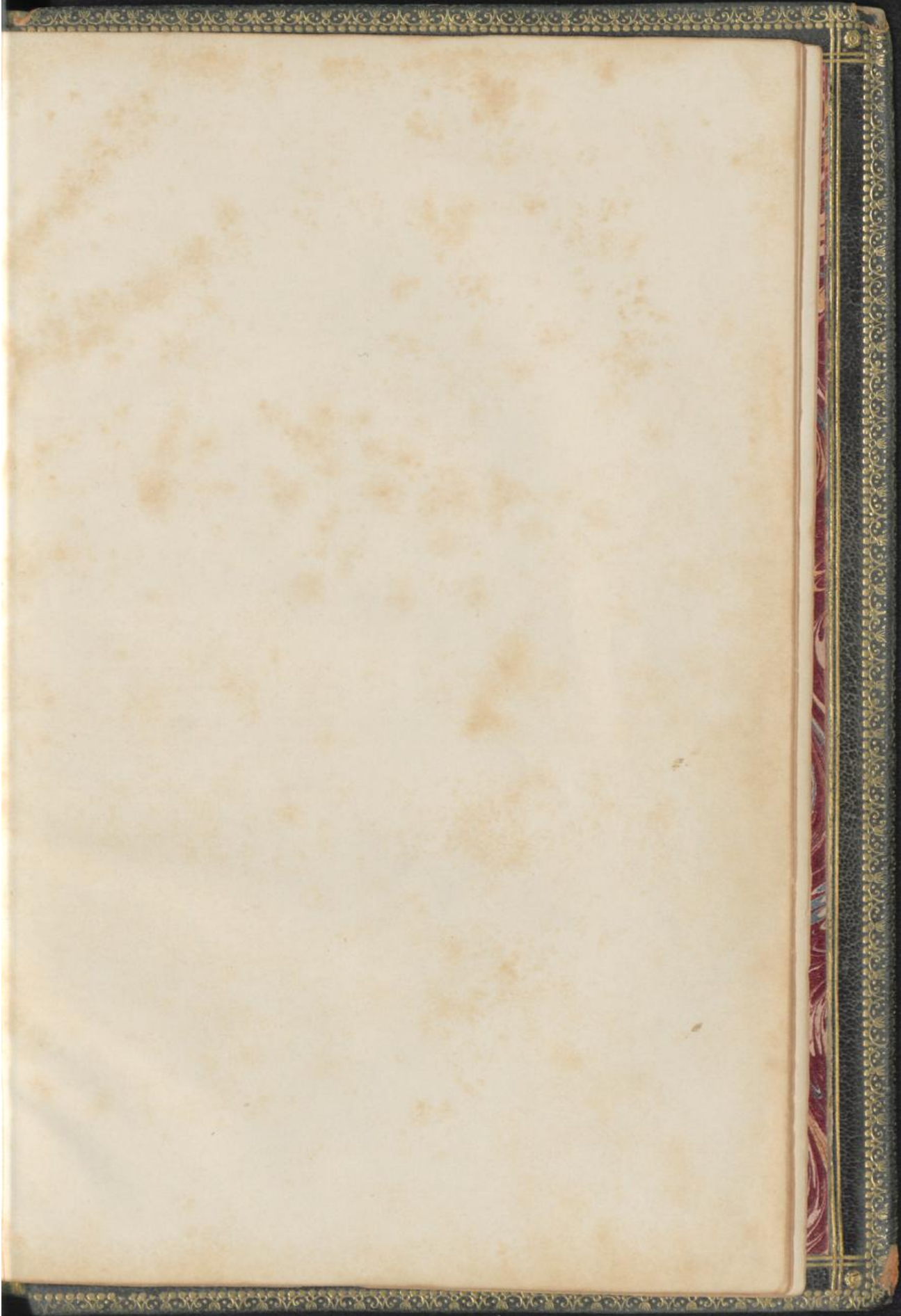
a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. omnes sunt quaterni
preter q qui est ternus.

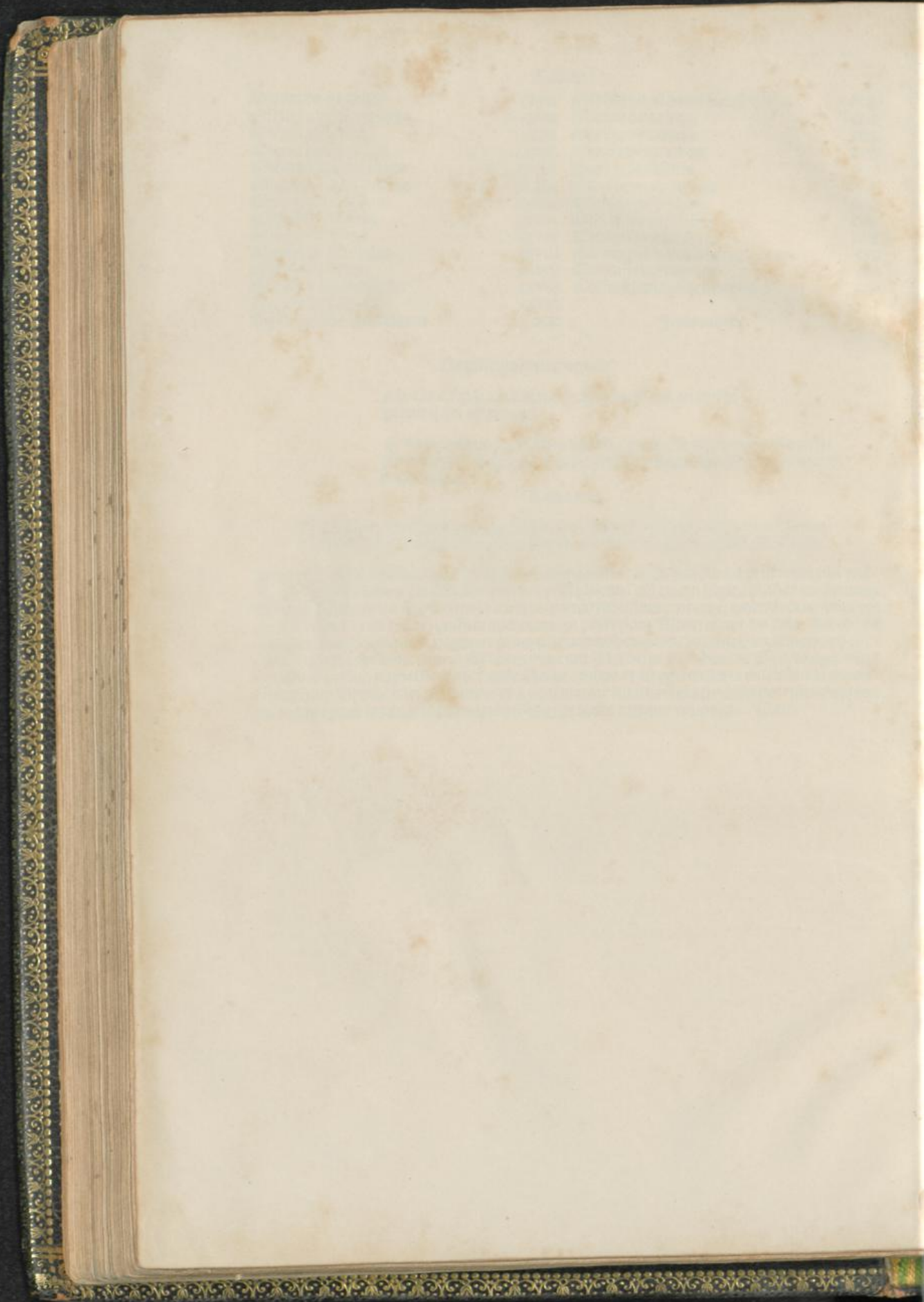
Cōstitutum hoc opus anno dñi M. cccc. lxxviii. mensis Augusti
per magistrū Johānne Bacheler Lugdunū impressorē ac nouiter
emendatum.

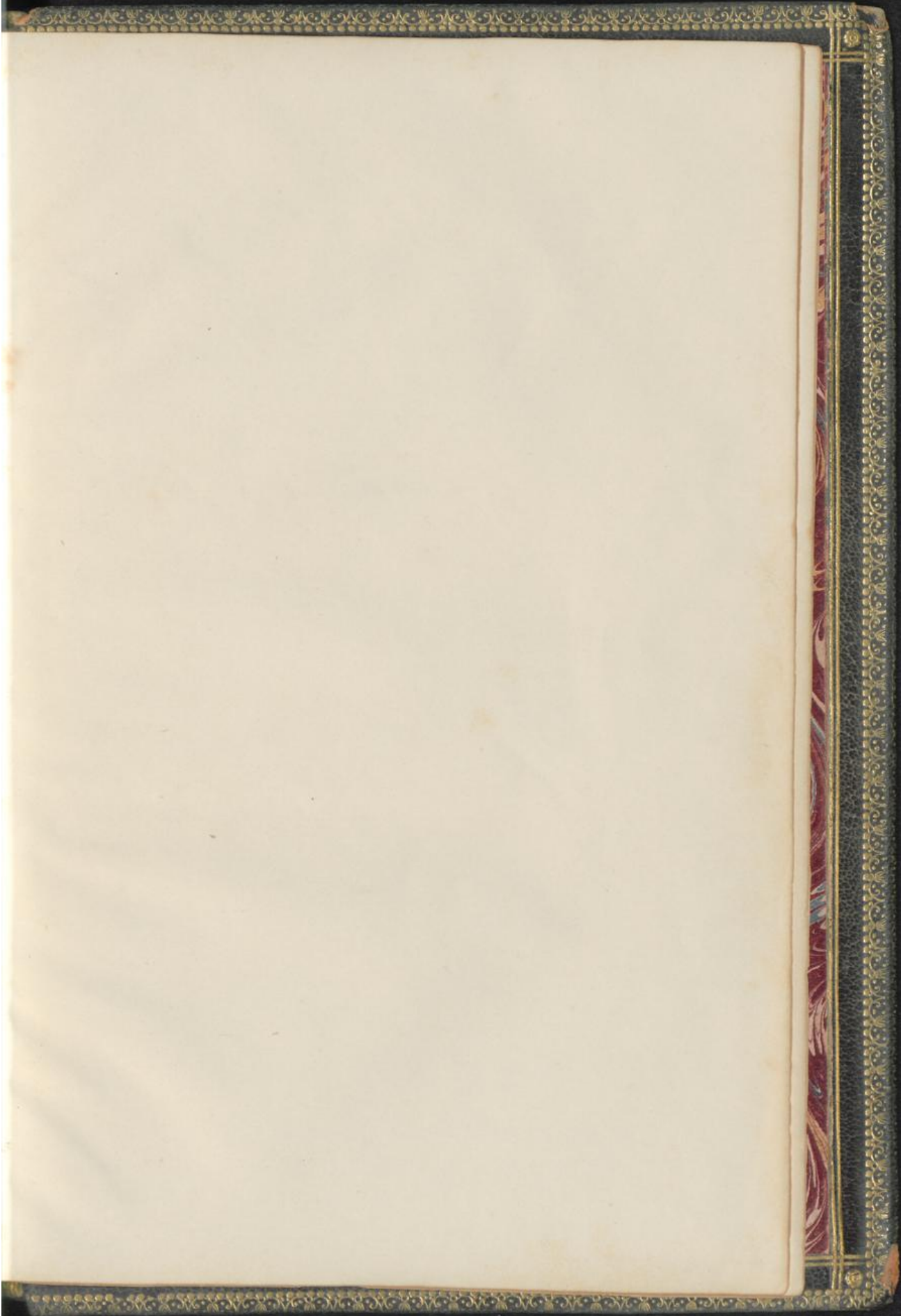
Laus deo.

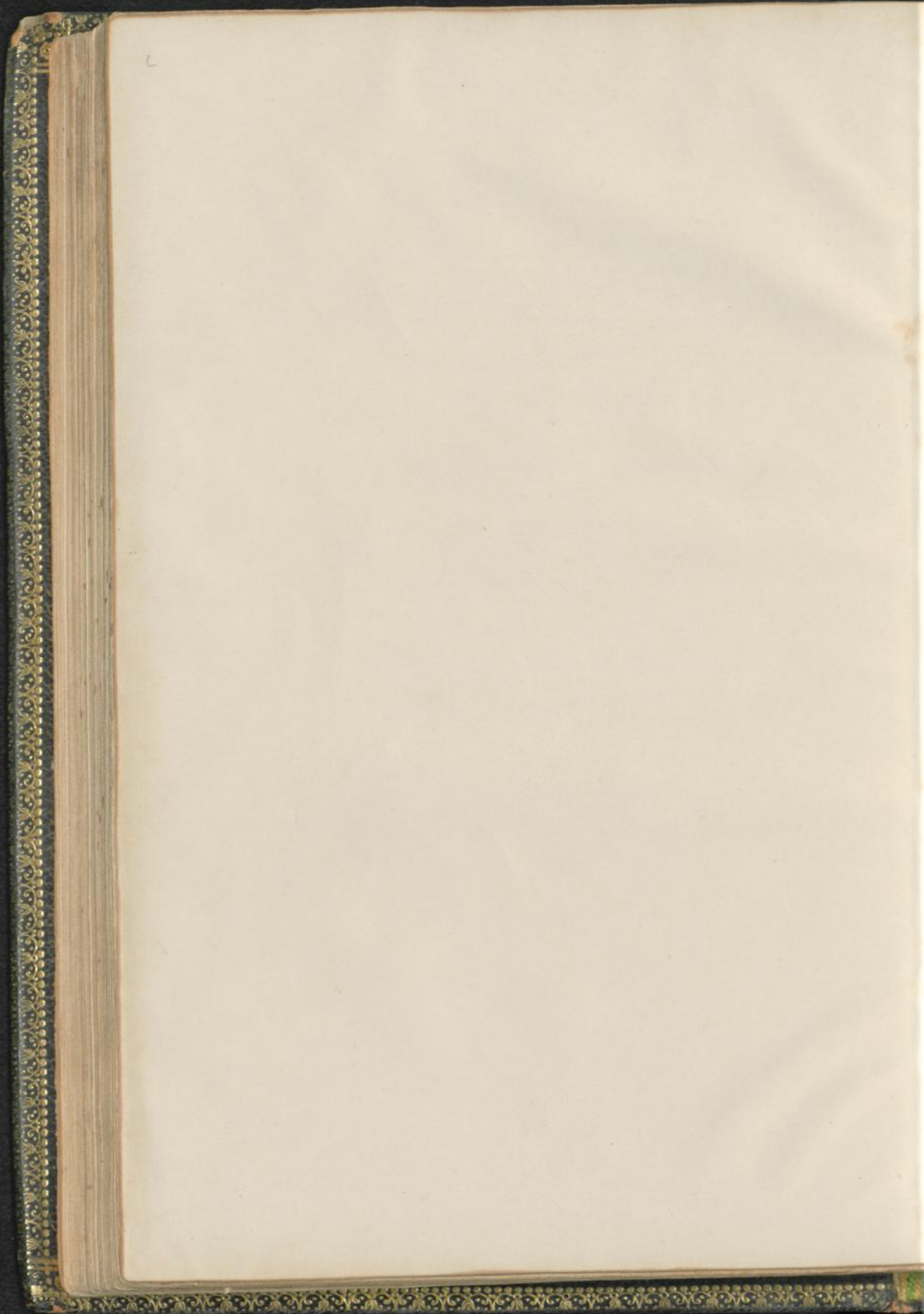
Hieronymus Surianus physicus clarissimi quondam artium ac medicine
doctoris domini magistri Jacobi Suriani de arumtao filius lectori felicitatē.

Uolui et quicquid lumen erroribus plurimis obfuscatum iam diu ad pristinum tibi red-
dere deductum candidissime lector: post plurima enim que in logica physica medicinaq;
tam quidem theoretica q̄ practica laboribus inenarrabilibus correctā emendatāue imprimi
curavi ut facile tibi testari possunt apollinaris in posteriora Albertus de celo: Jacobus de
Forluto in aphorismis: Thegnus ac primus primam: ab homerone. Auensohar: Auerrois col-
iget. Super totum Auicennam Scintilla vna cum Jacobo de partibus: ac Salerni opa omnia
nouissime nudus impressionis secunde. Volui quippe et ad particularia emendanda me ver-
tere: nihilq; Apothecarioꝝ lumine vna cum maiore luminari gratis tibi porrigendum cen-
sui: legas igitur luminaria tanta si tenebras excutere e mente velis tua. Vale.

1500.-

1500.-

